

TITLE:

<Jawi Magazine Reprint Series
4>Warta Jenaka 2 (1958 November-
1959 February)

AUTHOR(S):

CITATION:

<Jawi Magazine Reprint Series 4>Warta Jenaka 2 (1958 November-1959 February). CIRAS discussion paper No.76 : Jawi Magazine Reprint Series 4 "Warta Jenaka 2" 2017, 76: 1-335

ISSUE DATE:

2017-03

URL:

https://doi.org/10.14989/CIRASDP_76_1

RIGHT:

© Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University

CIRAS Discussion Paper No. 76

Jawi Magazine Reprint Series 4

Warta Jenaka 2

Compiled by Hiroyuki YAMAMOTO

Trasnscribed by Jawi Research Society in Japan

Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University

CIRAS Discussion Paper No. 76

Jawi Magazine Reprint Series 4

Warta Jenaka 2

Compiled by Hiroyuki Yamamoto

Trasnscribed by Jawi Research Society in Japan

Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University

CIRAS Discussion Paper No.76

Compiled by Hiroyuki YAMAMOTO

Transcribed by Jawi Research Society in Japan

Jawi Magazine Reprint Series 4

Warta Jenaka 2

© Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University

46 Shimoadachi-cho, Yoshida Sakyo-ku, Kyoto-shi,
Kyoto, 606-8501, Japan

TEL: +81-75-753-7302

FAX: +81-75-753-9602

March, 2017

CIRAS Discussion Paper No. 76

Jawi Magazine Reprint Series 4

Warta Jenaka 2

1958 November — 1959 February

کفد لاکو ۲ دان پاپین ۲ یغ
مردو، کفد شعیر، فتون، سلوک،
چریتا ۲ اسمارا دان دوشیغ.
کامی سوک منلیق نصیب دان ملیه
نجوم، کامی سوک برماين ۲،
بسر تاروه، بریله، برفنچق،
برلومبا، دان کمدین ماکن ۲
بسر.

تتافی ایت سموان قصه یغ
سوده ساشه لام، سوده کولوه دان
لافوق، اکو کینی تله منجادی
بوروغ کچیل یغ ترفنچیل.

قصه برمولان کجاتوهن
اکو کلوارک اکو ایاله کران
تیدق فواس هاتی دغن کچوکفن.
اکو غفوبای جمبول یغ میره

دشتر گنله چریتاگو

نام اکو بلاتوق، کلارن اکو فون بلاتوق، اکو
کتورنن قوم بشاون، کلوارک دری حاکم ۲ یغ عارف
بودیمان، ترککل دالم زمان فمرتاهن نپی دان راج
سلیمان. تتافی کینی اکو هاں بوروغ کنجیل، کچیل
دان ترفنچیل، اکو جوک دنماکن بوروغ، فاتوق
کایو، اوله اورغ ۲ ایروغه.

دمانکه فوة کراجان نپی
سلیمان؟

منوره چریتا دان قصهن
دالم بوکو ۲ لام، دالم کتاب ۲
توامک تمغه لاهیرن نپی ۲ ایاله
دالم کاوامن یغ سکارغ دککر
«تیمور تغه» دمان بارو ۲ این
تله ترجادی باق فمبروتفتن
ملاون قوم بشاون، دان اکو
اداله کتورنن دری کلوارک
بشاون، سبب ایوله اکو ماهو
برچریتا دری حال اتوغ نصیب
قوم بشاون، خاصن دری حال
کلوارک اکو مندیری.

کامی قوم بشاون سوک
کفد رومه ۲ بسر، کامی کلیم
رومه ۲ ایت استان، مهلیگی
تلمساری، کباشن دان سباکین.
کامی قوم بشاون ساشه
کمرکن مکان ۲ یغ مدف، کویه
کفد رعیه بیاس، جواده کفد
کامی.

کامی قوم بشاون کیلاکن
نکابن یغ انده ۲. کابن بنغ

تبلو، «امباين هاتي»، اوله اهل ۲ سینة جون بهاکین ملایو یاشله
داداکن ددیوان سیبیل دیقینس دکولم ایرلین.

Dengarkanlah ceritaku

Nama aku Belatuk. Gelaran aku pun Belatuk. Aku keturunan kaum bangsawan, keluarga dari hakim-hakim yang arif budiman, terkenal dalam zaman pemerintahan Nabi dan Raja Sulaiman. Tetapi kini aku hanya burung ganjil, kecil dan terpercil. Aku juga dinamakan burung “Patuk Kayu” oleh orang-orang Eropah.

Di manakah pusat kerajaan Nabi Sulaiman?

Menurut cerita dan kisahnya dalam buku-buku lama, dalam kitab-kitab tua maka tempat lahirnya Nabi-nabi ialah dalam kawasan yang sekarang digelar “Timur Tengah” di mana baru-baru ini telah terjadi banyak pemberontakan melawan kaum bangsawan. Dan aku adalah keturunan dari keluarga bangsawan. Sebab itulah aku mahu bercerita dari hal untung nasib kaum bangsawan, khasnya dari hal keluarga aku sendiri.

Kami kaum bangsawan suka kepada rumah-rumah besar. Kami gelar rumah-rumah itu istana, mahligai, taman sari, kayangan dan sebagainya.

Kami kaum bangsawan sangat gemarkan makanan-makanan yang sedap, kuih kepada rakyat biasa, juadah kepada kami.

Kami kaum bangsawan gilakan pakaian yang indah-indah. Kain benang

untuk rakyat. Untuk kami kain saklat. Kami cinta kepada intan berlian, delima, zamrud dan lain-lain permata. Kami suka

kepada lagu-lagu dan nyanyian-nyanyian yang merdu, kepada syair, pantun, seloka, cerita-cerita asmara dan dongeng. Kami suka memilih nasib dan melihat nujum. Kami suka bermain-main, bertaruk, bersilat, berpencak, berlumba, dan kemudian makan-makan besar.

Tetapi itu semuanya kisah yang sudah sangat lama, sudah kolot dan lapuk. Aku kini telah menjadi burung kecil yang terpercil.

Kisah bermulanya kejatuhan aku keluarga aku ialah kerana tidak puas hati dengan kecukupan. Aku mempunyai jambul yang merah

Tablo “Lambaian Hati” oleh ahli-ahli St. John bahagian Melayu yang telah diadakan di Dewan *Civil Defense* di Kolam Ayer Lane.

اكو تيگل دالم استان اتو
مهليكي؟ تيدق! بوكن؟ اكو
برچوچف تانم. اكو برترقب.
اكو هيدوف سمرت رعية
بياس. بئر فادار متري اكو
بركلموغ دشن كمواهن.
بركچيمفوغ دشن كسوكان.
برمكه دشن ككيان. تانفي باكي
اغكو مك اكو سوک مبري
نصحة سفای جاغن مفیکوة دان
منبرو مريکيت. کازو جمبول
اغكو ايت امس مک تيدق لام.
اکسن ترجرتله ليهير اغكو
مانسي اکن ماسغ فرغشف، بمبوة
لافون، ميکة دان منجرة اغكو
کلوارک دان کتورنن اغكو
اکن هافوس. دشرله چاکف اگو.
واهي بلاتوق يسخ ييجق دان
بوديمان..

اكو تيدق فواس هاتي، اكو
ترکيلن دان مشکيل. نا ملاون
اتو مبروتق اكو تا برکواس.
کامي قوم بلاتوق تيدق
مفوپاي سنجات.

بناتغ يغ فاليع ناکل فدماس
ايت اياهه سغ کنچيل. کاجه
ديفون. هريمو، برواغ، بوای
دان لامين ۲ بناتغ بواس ديفون.
ايتوله سبن هفک سکارغ بايق
چريشان، دباچ اوله اتق ۲
سکوله. دالم دنيا اين ميمغ
اورغ ۲ يغ جاعة دان ناکل
بايق چريشان.

اكو تروس طاعة شيا کفد
راج سليمان. اكو کايه بايق
کفد بگندا کران ييجق، عادل

سري فادک شاه عالم مک موهنله
فاتيك سفای جمبول فاتيك اين
دگنتي دشن جمبول امس. فد
تيمباغن فاتيك يغ هيتا دينا اين
مک جمبول فاتيك اين تيدق
سسوي لاگي دشن ففکة دان
درجة فاتيك. موک ۲ توانکو
فرکنکن فرموهنن فاتيك اين..
«بلاتوق، هي بلاتوق!»..

تيتيه راج سليمان. «اغكو اين
برميمفي اتو مفیکوا؟ اگو اين
راج يغ ماکي داسر ديموقراسي.
لمبغ کراچان اگو اياهه «رعية
ايت راج، دان راج ايت رعية..
اغکو ليهه اگو سنديري. اداکه
اگو ماکي امس اينتن؟ اداکه

مبالا، چتتيق تيدق اد تاران.
اگو فيکر اگو تله برواة بايق
جاس کفد راج سليمان. اگو
سلالو دسوره منجادي اوتوسن،
مبالوا بريشا، ميمفکن کيتان،
مفحاضري فرسداغن ۲،
مندامیکن فرکلامين دان
فرکادوهن. اگو اياهه ساتو درفد
دوتا ۲ اتو ديفلوة ۲ راج سليمان
يغ مفوپاي کراچان دان تعلق
چجاهن يغ ساغة لواس.

فد سوات هاري فرکيله اگو
مغادق راج سليمان:

«امفون توانکو بربريو ۲
امفون. سمية^۱ فاتيك هارف
دامفون. کيران دفرکنکن اوله

ش... ش... ش...!! جاغن بيسنغ تتيق بوق ترکاک.

menyala, cantik tidak ada taranya.

Aku fikir aku telah berbuat banyak jasa kepada Raja Sulaiman. Aku selalu disuruh menjadi utusan, membawa berita, menyampaikan kenyataan, menghadiri persidangan-persidangan, mendamaikan perkelahian dan pergaduhan. Aku ialah satu daripada duta-duta atau diplomat-diplomat Raja Sulaiman yang mempunyai kerajaan dan takluk jajahan yang sangat luas.

Pada suatu hari pergilah aku menghadap Raja Sulaiman:

“Ampun Tuanku beribu-ribu ampun, sembah patik harap diampun. Kiranya diperkenankan oleh

Seri Paduka Shah Alam maka mohonlah patik supaya jambul patik ini diganti dengan jambul emas. Pada timbangan patik yang hina dina ini maka jambul patik ini tidak sesuai lagi dengan pangkat dan darjat patik. Moga-moga tuanku berkenankan permohonan patik ini”.

“Belatuk, hai Belatuk!” – titah Raja Sulaiman. “Engkau ini bermimpi atau mengigau? Aku ini raja yang memakai dasar demokrasi. Lambang kerajaan aku ialah “rakyat itu raja, dan raja itu rakyat”.

Engkau lihat aku sendiri. Adakah aku memakai emas intan? Adakah

aku tinggal dalam istana atau mahligai? Tidak! bukan? Aku bercucuk tanam. Aku berternak.

Aku hidup seperti rakyat biasa. Benar para menteri aku bergelumang dengan kemewahan, berkecimpung dengan kesukaan, bermegah dengan kekayaan. Tetapi bagi engkau maka aku suka memberi nasihat supaya jangan mengikut dan meniru mereka itu. Kalau jambul engkau itu emas maka tidak lama akan terjertulah leher engkau. Manusia akan memasang perangkap, membuat lapun, memikat dan menjerat engkau. Keluarga dan keturunan engkau akan hapus. Dengarlah cakap aku, wahai Belatuk yang bijak dan budiman”.

Aku tidak puas hati, aku terkilan dan muskil. Nak melawan atau memberontak aku tak berkuasa. Kami kaum Belatuk tidak mempunyai senjata.

Binatang yang paling nakal pada masa itu ialah Sang Kancil. Gajah ditipunya. Harimau, beruang, buaya dan lain-lain binatang buas ditipunya. Itulah sebabnya hingga sekarang banyak ceritanya, dibaca oleh anak-anak sekolah. Dalam dunia ini memang orang-orang yang jahat dan nakal banyak ceritanya.

Aku terus taat setia kepada Raja Sulaiman. Aku kasih sayang kepada baginda kerana bijak, adil

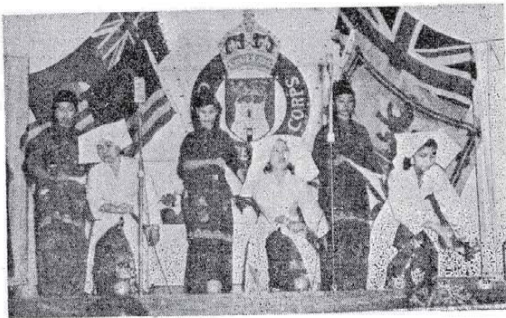

Sh.... Sh.... Sh....!! Jangan bising-bising nanti budak terjaga.

کفد بهکي، يابت بهکي ۲ کايو.
 بيلاکو کيغ زمان يغاللو،
 تيدق تراس سديه دان فيلو،
 تيدق فديه، تيدق غيلو،
 تاد بيدان اتن دان الو.
 اکو بر جريتا بمباوا قصه،
 فري روايه قوم بشاون،
 سهکک سکارغ بابق
 کجادين،
 مريک دتيعفا اوله کبنمان،
 اکو بوروغ بلاتوق،
 هيگکف ترجاتوق،
 ماکن ممتوق،
 اوله زمان ترکوتوق!

هان اد ساتو ساج کونان
 اکو دأنس دنيا اين. هاتي دان
 محفدو اکو بوله دبواة اوبه. دان
 سبکيمان ترجادين سکارغ مک
 اوبه يغ دجاري اوله مأنسي
 اياهه اوبه قواة. سموا مأنسي
 ماهو قواة. سورا نگارا دان
 کراجان ماهو قواة: اد اغکاتن
 لاموة دار داية. اغکاتن اودارا
 دان اغکاتن اسمارا. انتوق
 اغکاتن داره منجنان سناغ دان

مريم. انتوق اغکاتن سديه
 مريم ۲ دان سوم. ۲. انتوق
 اغکاتن اودارا کفتر يغ. ۲.
 انتوق اغکاتن اسمارا! مک
 دجاري له اوله مأنسي درفد
 بناتغ. ۲: درفد موييه، توقي،
 بادق. دان درفد بوروغ ۲ بلاتوق.
 تيدق امان جوک هيدرف کامي.
 بيارفون جمبول کامي بوکن
 امن، نامون مأنسي اکن بمبورو
 کامي جوک.
 برشکور له کامي کفد توهم
 کران کامي اد برسايف، بوله
 تربغ. کالو تيدق مک تيدق
 اداله جريتا اکو اين. ايت فون
 کران اکو سنديري يغ
 منجريتاکن. جکلو تيدق مک
 قصه قوم بشاون. سکورغن ۲
 جريتا اکو. سوده لام هيلغ
 دتلن اوله زمان سبکيمان قصه
 قوم ۲ بشاون يغلانين.
 يغ ميه اد دنکري اين
 اياهه قصه ۲ بشاون داودارا!
 *
 (توغکوله سغ باموق بر جريتا
 دالم کلوارن اکندانع).

تاريخي کفر ۲۰۰۰ سینه جون دگولم ايرلين.

دان ليمغه کمورهنن. افيل مغه
 راج سليمان مک بر فچهله کامي
 قوم حيوان دان. مرکستوا،
 فورقندراله اتوران هيدوف
 دان مبارکه کامي.

دان ليهله نصيب اکو دان
 قوم اکو يغ فد زمان دولو اياهه
 قوم بشاون. کلوارک حاکم
 يغ عارف بوديمان. دوتا دان
 دفلومه يغ بابق فغالن. کامي
 کيني منجادي بوروغ ۲ کجيل
 يغ هيدوف تر فنجيل. کامي تا
 تاهو تربغ تيهکي. کامي تيدق
 تاهو هيگکف سمرت بوروغ ۲
 لاهين. کالو فوکوء تکک مک
 تکله کامي. کالو فوگکور
 چوندوغ مک چوندوغله کامي.
 بنول کامي ماريه بر جمبول مير
 دان بر بولو کامسن. تافي کامي
 تيدق لاکي مناريق فرهاتين.
 دان فرهاتينکله کامي منجاري
 ماکن. دمان اد کايو ماتي، دمان
 اد فوگکور بوروق، مک ديتوله
 کامي ممتوق ۲ منجاري اوله ۲،
 اتق ۲. کومسغ، تلور ۲ سموة.
 موسم بابق فوکوء ۲ کته ماتي
 کنار چون کران توان ۲ هندق
 بر تانم سمولا مک کيفله کامي.
 دان کالو نجانغن ميوک تانه ۲
 بارو بر جان دغن لنجر مک
 اکن مودهله رزقي کمي ميب
 ننتي اکن بابق فوهن ۲ کايو
 نومسغ، بابق فوکوء ۲ ماتي.
 فندق کات. هيدوف کامي
 برکستوغ کفد ادان کماتين. تا
 اوبهن سمرت لاله يغ بر هار فکن
 بهکي. کامي جوک برکستوغ

dan limpah kemurahannya. Apabila mangkat Raja Sulaiman maka berpecahlah kami kaum haiwan dan margastua, porak-perandalah aturan hidup dan masyarakat kami.

Dan lihatlah nasib aku dan kaum aku yang pada zaman dulu ialah kaum bangsawan, keluarga hakim yang arif budiman, duta dan diplomat yang banyak pengalaman. Kami kini menjadi burung-burung kecil yang hidup terpencil. Kami tak tahu terbang tinggi. Kami tidak tahu hinggap seperti burung-burung lain. Kalau pokok tegak maka tegaklah kami. Kalau punggung condong maka condonglah kami. Betul kami masih berjamul merah dan berbulu keemasan. Tetapi kami tidak lagi menarik perhatian. Dan perhatikanlah kami mencari makan. Di mana ada kayu mati, di mana ada punggung buruk, maka di situlah kami mematak-matak mencari ulat-ulat, anak-anak kumbang, telur-telur semut. Musim banyak pokok-pokok getah mati kena racun kerana tuan-tuannya hendak bertanam semula maka kenyanglah kami. Dan kalau rancangan membuka tanah-tanah baru berjalan dengan lancar maka akan mudahlah rezeki kami sebab nanti akan banyak pohon-pohon kayu tumbang, banyak pokok-pokok mati. Pendek kata, hidup kami bergantung kepada adanya kematian. Tak ubahnya seperti alat yang mengharapkan bangkai. Kami juga bergantung

kepada bangkai, iaitu bangkai-bangkai kayu.

Bilaku kenang zaman yang lalu, tidak terasa sedih dan pilu, tidak pedih, tidak ngilu, tak ada bezanya intan dan alu. Aku bercerita membawa kisah, peri riwayat kaum bangsawan, sehingga sekarang banyak kejadian. Mereka ditimpa oleh kebinasaan. Aku burung Belatuk, hinggap tercatuk, makan mematak, oleh zaman terkutuk!

Hanya ada satu saja gunanya aku di atas dunia ini. Hati dan mepedu¹ aku boleh dibuat ubat. Dan sebagaimana terjadinya sekarang maka ubat yang dicari oleh manusia ialah ubat kuat. Semua manusia mahu kuat. Semua negara dan kerajaan mahu kuat; ada angkatan laut dan darat. Angkatan udara dan angkatan asmara. Untuk angkatan darat senjatanya senapang dan

meriam. Untuk angkatan laut meriam-meriam dan bom-bom. Untuk angkatan udara kapal-kapal terbang. Untuk angkatan asmara? Maka dicarilah oleh manusia daripada binatang-binatang: daripada monyet, tupai, badak, dan daripada burung-burung belatuk. Tidak aman juga hidup kami. Biarpun jambul kami bukannya emas, namun manusia akan memburu kami juga.

Bersyukurlah kami kepada Tuhan kerana kami ada bersayang, boleh terbang. Kalau tidak maka tidak adalah cerita aku ini. Itupun kerana aku sendiri yang menceritakannya. Jikalau tidak maka kisah kaum bangsawan – sekurang-kurangnya cerita aku – sudah lama hilang ditelan oleh zaman sebagaimana kisah kaum-kaum bangsawan yang lain.

Yang masih ada di negeri ini ialah kisah-kisah bangsawan di udara!.

*

(Tunggulah sang nyamuk bercerita dalam keluaran akan datang).v

Tarian Kaparinyo ahli-ahli *St. John* di Kolam Ayer Lane.

¹ Ejaan yang sebenar ialah hempedu

کروکین ایبو باف

بھوا مرید ۲ سکولہ اکام کرانیہ
دسیلہ فتغ ادالہ جاوہ کتیفکالان درہ
مرید ۲ سکولہ عموم دمان ۲ سال
دالم نگری فتغ این.

کالو ساتو ۲ سکولہ عموم فاکر
مغوبائی مرید ۲ ۱۰۰ اورغ، مک مرید
سکولہ اکام فتغ ہاں تالہ ۴۰ اورغ
حال این، ادالہ مروکیکن ایبو
باف، کران فلاجران اکام ات ادال
کواچین ایبو باف بمریک کنڈ
اقن ۲، بھکن فلاجران اکام ایبو
یسغ مستی دلہکن دری فلاجران
لا این.

بھوا داسر فلاجران تاعون ۱۹۵۰
یغ ہندق ماسوکن فلاجران اکام یغ
دبری فد سیلہ فتغ کند کاتی
سکولہ عموم ات ادالہ لہ بابک
دری کادائین فد یغ دریک ندسیلہ فتغ
سکارغ این۔ جیشکو شمس الدین

تقشکو عبدالرحمن فیمین

یغ بیجق دملایا

فیمین امنو ملاسا تفکو
عبدالرحمن فترا سباکی شغور
فیمین یغ ساغہ بیجق دملایا ماس
این.

اورغ جینا دملایا مستیلہ
منجوقکن طاعہ ستیا یغ ستر کند
یغ فتراوان اکوغ فرسکتوان.

بھوا جاس ۲ فراہکان دری
تیک نفسا بسر تلہ داغہ دیوکتیک
دغمن جیان دغن فرسکتوان تانہلاو
منجافی کمر دیکان.

دان دری سکارغ نول کیت ممتی
برساتو قادر اتنوق کماجوان دملایا
ماس دغن دان داغہ ہیدوف دالم
امان داسی سلملمان.

کماجوان ۲ یقتلہ ترجانی دملایا
این دسیبکن دغن قواہ کماران دان
کیبقتسان فردان منتری فرسکتوان
تفکو عبدالرحمن فترا دالم فیمین
کند اومہ ملایا مکلیش ترلفس دری
بلفکو فنجاسہ.

کیت برشکور کند توہن اتس
حال این۔ دقتور لیم جیو غ بو.

فولستیک دان بونٹ فولستیک

انتارا گتہ دان بیجیہ

مسئلہ ایکو نومی ملایا یغ بسر ایالہ ہندق مملیہارا فدافتن
نگارا یغ فندودقن بر تمبہ امہ باق۔ لہ کورغ تیک فراتوس ستاھون.
نگارا فرلیمتری دیو فراسی ملایا یغ مودا، یغ لہیر تاهون.
سودہ، ادالہ مغوبائی تافق یغ قواہ دان تیدقلہ از سبب مغاف ای تیدق
داغہ برجای.

کھولن کجیل ففکانس ۲ کومیونسہ یغ بر کورواغن دغن
جغہ ددالم ہوتن ۲ دنگری سای پتالہ تیدق برجای فیمین رعیہ نتغ
کیا یککن ۲ دری سبواہ کرا جان یغ بر لاین جورقن.

جملہ بسر حاصل فرکلوان ملایا دالم تاعون ۱۹۵۵ دتقسیر
سباق ۴۷۰۰ چوتارغکیہ (ملایا) منورہ هرک سکارغ، یات کیرا
\$755 (ملایا) فرکافتا.

ہارقن فاسران گتہ بیاس کلیہان بابک ولو فون بارو ۲ این
فاسران گتہ ملیسہ. کفرلوان دنیا بیس کفد سوا جنس گتہ، گتہ
بیاس دان گتہ تیروان، یغ بر تمبہ بسر یات کیرا ۲ ۴.۵ فراتوس اکن
مفکنداکن جملہ سکارغ دالم ماس ۱۵ هفک ۲۰ تاعون لاکی.
فرلوان دری گتہ تیروان، تیدقلہ امہ بیجیہکن ملایا، کران
هرک بمبواہ گتہ تیروان ہاروس بر تمبہ دان تیدق بر کورواغن دماس
دغن.

کادان فاسران بیجیہ دنیا بارو ۲ این ادالہ بیجیہکن ملایا،
فکتور ۲ لاین یفتا بیجیہکن ایالہ چار ۲ یقتلہ ددافتی یغ داغہ منجوقکن
ففکونان بیجیہ دامریکا شریک، «فاسران کامی یغ بسر سکالی»
کماجوان بمبواہ تین ۲ دری فلسیک دان ففکونان المونیوم مفکنتیکن
بسی واج.

برہتین امریکا بیجیہ «موقوفایل» بیجیہ بارو ۲ این سرت
مرت مینبولکن مسئلہ کفد ملایا یغ مغوبائی بیجیہ یغ بر لاین ۲ اتنوق
فاسران، اوہا مجلس بیجیہ یتر ناشیونل اتنوق منجامن هرک بیجیہ
یغ تنف تلہ ترکندالا دغن بر تمبہ باقن بیجیہ روشیا داسران دنیا۔
دقتور اسمعیل.

براکام ماس فیلیہنرای

اورغ ۲ اسلام یغ مینیس فرجواغن فاس، سباکی اورغ ۲ یغ
کورغ فہم نتغ فرجواغن اسلام دان منصفکن جوک فرواتن اورغ ۲

Ucapan -Ucapan Pilihan

Politik dan Bukan Politik

Antara getah dan bijih

Masalah ekonomi Malaya yang besar ialah hendak memelihara pendapatan negara yang penduduknya bertambah amat banyak – lebih kurang tiga peratus setahun.

Negara *parliamentary democracy* Malaya yang muda, yang lahir tahun sudah, adalah mempunyai tapak yang kuat dan tidaklah ada sebab mengapa ia tidak dapat berjaya.

Kumpulan kecil penganas-penganas *communist* yang berkurangan dengan cepat di dalam hutan-hutan di negeri saya nyatalah tidak berjaya meyakinkan rakyat tentang kebaikan-kebaikan dari sebuah kerajaan yang berlainan coraknya.

Jumlah besar hasil perkeluaran Malaya dalam tahun 1955 ditafsir Sebanyak 4,700 juta ringgit (Malaya) menurut harga sekarang, iaitu kira-kira \$755 (Malaya) per kapita.

Harapan pasaran getah biasa kelihatan baik walaupun baru-baru ini pasaran getah meleset. Keperluan dunia bebas kepada semua jenis getah, getah biasa dan getah tiruan, yang bertambah besar iaitu kira-kira 4.5 peratus akan menggandakan jumlah sekarang dalam masa 15 hingga 20 tahun lagi.

Perlawanan dari getah tiruan, tidaklah amat membimbangkan Malaya, kerana harga membuat getah tiruan harus bertambah dan tidak berkurangan di masa depan.

Keadaan pasaran bijih dunia baru-baru ini adalah membimbangkan Malaya, faktor-faktor lain yang tak menyenangkan ialah cara-cara yang telah didapati yang dapat mencermatkan penggunaan bijih di Amerika Syarikat, "Pasaran kami yang besar sekali" kemajuan membuat tin-tin dari plastik dan penggunaan aluminium menggantikan besi waja.

Berhentyanya Amerika menyimpan "*stockpile*" bijih baru-baru ini serta merta menimbulkan masalah kepada Malaya yang mempunyai bijih yang berlebihan untuk pasaran, usaha Majlis Bijih Internasional untuk menjamin harga bijih yang tetap telah

tergendala dengan bertambah banyaknya bijih Rusia di pasaran dunia –

Dr Ismail.

*

Beragama masa pilihan raya

Orang-orang Islam yang membidas perjuangan PAS, sebagai orang-orang yang kurang faham tentang perjuangan Islam dan mensifatkan juga perbuatan orang-orang

Kerugian ibu bapa

Bahawa murid-murid sekolah agama kerajaan di sebelah petang adalah jauh ketinggalan daripada murid-murid sekolah umum di mana-mana saja dalam negeri Pahang ini.

Kalau satu-satu sekolah umum pagi mempunyai murid-murid 100 orang, maka murid-murid sekolah agama petang hanya tak lebih 40 orang.

Hal ini, adalah merugikan ibu bapa, kerana pelajaran agama itu adalah kewajipan ibu bapa memberikan kepada anak-anaknya, bahkan pelajaran agama itulah yang mesti dilebihkan dari pelajaran lain.

Bahawa dasar pelajaran tahun 1956 yang hendak memasukkan pelajaran agama yang diberi pada sebelah petang kepada kanak-kanak sekolah umum itu adalah lebih baik dari keadaannya daripada yang diberikan pada sebelah petang sekarang ini. – Cikgu Shamsuddin.

Tengku Abdul Rahman pemimpin yang bijak di Malaya

Pemimpin UMNO Malaya Tengku Abdul Rahman Putra sebagai seorang pemimpin yang sangat bijak di Malaya masa ini.

Orang Cina di Malaya mestilah menunjukkan taat setia yang sebenar kepada Yang Di-Pertuan Agong Persekutuan.

Bahawa jasa-jasa Perikatan dari tiga bangsa besar telah dapat dibuktikan dengan jayanya dengan Persekutuan Tanah Melayu mencapai kemerdekaan.

Dan dari sekarang pula kita mesti bersatu padu untuk kemajuan di Malaya masa depan dan dapat hidup di dalam aman damai selama-lamanya.

Kemajuan-kemajuan yang telah tercapai di Malaya ini disebabkan dengan kuat kemaraan dan kebijaksanaan Perdana Menteri Persekutuan Tengku Abdul Rahman Putra dalam pimpinannya kepada umat Malaya sekaliannya terlepas dari belenggu penjajah.

Kita bersyukur kepada Tuhan atas hal ini – Dr Lim Cheung Yu.

ليم مات فلاجران

دغن اذان سوکفن دري ايو باف
دالم روف مورال دان ميتيريال دافتله
انق ۲ بقسا کيت ترديدق دغن
سمرنان هفک منجاني تارف کماجوان
سوات نکارا يغ تله ماجو
دان سوات بقسا يغ تله ماجو اداله
کران اومه نکارا دان بقسا ايت تله
ماجو دان لواس دالم علمو فقههوان
دان فلاجران. تنافي مغاف بقسا
کيت کيني ماميه موندور؟

اين موده سکالي منجوا بن کيتفکان
دالم کماجوان بهوا بقسا کيت هاري
اين ماميه جاوه علمو فقههوان
اوله ايت پات بتاف فنتيش علمو
فقههوان ايت ديسي ساتو ۲ بقسا.
داسر ۲ ففاجران ايت فلاجران يغ
خصوص. اديم مات ففاجران يغ فرتام
کنوماين. يغ موليھکن سسورغ ايت
مفلن توھن. بوروق بايکن سوات
فرکارا فايده دان منفعه. تنافي منجانني
توکس ماسيغ ۲. مک سکل ايت سمو
ترمکت دالم کتاب سوجي القرآن الکريم.

کدوا ففاجران اخلاق. انتوق
مھنتوق جيوا سسورغ دالم منو نيکن
توکس يغ بره. سفاي سسورغ ايت
تيدق مندانفکن فايده دان منفعه
تنافي هندقله سسورغ ايت برواة
سوات يغ مندانفکن کون انتوق
ديرين دان انتوق بقسان.

کيتيک ففاجران فرسوراتن
سباد ملايو. عرب دان انگريس. اين
اداله هوات حال يغ تا بوله دکتفيکن
کران دغن فلاجران فرسوراتن ايتوله
سسورغ دافه منجيتاکن بوکو ۲
فقههوان دان فلاجران انتوق منميه
باھن بجان دان فقههوان بقسان.

کافقه ففاجران يغ موليھکن
سسورغ ملواسکن فيکرانن. کران فد
بقسا يغ تله لواس دان تيغکي درجه
فيکرانن ايتوله يغ دافه مريک
منجيتا سوات انتوق کنتيقي بقسان
دان کليم ففاجران يغ موليھکن سسورغ
برخدمه دالم سکل لافنن دان جوروسن
= استاذ ايو بکر باقير.

ايت سباکي ملوده کلاغيه دان فرچيقن جاتوه. کمو ۳ مريک سندري.

فيميفين ۳-امنو دان منتري ۲ فرايکائن. دان وکيل ۲ رعيه دري
فرايکائن سالو مپرغ فاس دغن تيدق منجوقکن لاسن ۲ يغ مناميه کفد
فندغرن ۲.

کامي فيميفين ۲ فاس بر فولييتک اياله کران اسلام. بوکن
سباکي فيميفين ۲ فارتني لابين يغ برتوفيگکن اسلام کران توجوان ۲
فولييتکن.

مريک براکام دالماس هندق داداکن فيلپهتراي ساج. دغن
فرکي کسمجد ۲ برسمبيغ. تنافي سلفس ممکغ کواس. مک مريک فون
تيدق کليھاتن لاکي.

بهوا توکس ۲ فرجواغن فاس سکارغ اياله هندق ممفرتاھکن
اکام اسلام دغن عه لن دان ممفرتاھکن کمرديکان فرسکوتوان دان
منجالتکن فمرنتاھن سچارا اسلام. کدوا مميري فلاجران دان فرايغانن
کفد اورغ ۲ يغ تيدق فهم اکام اسلام. کيتيک ميرو عالم علما دان
چرديق فندي اسلام سفاي منو نيکن تگلو مجوان ترھافد فمرنتاھن
سچارا اسلام.

کواس فموتس دالم فاس اياله. «ديوان علما». سکل کفوتسن
يغ دبواة اوله رتسيغ دان چابغ. هندقله ترلبه دولو دولسکن اوله
«ديوان علمان» - سبب ايتوله. فاس تيدق ملا کوکن. فکر جان يغ دلارغ
اوله اکام. سمرت مغاداکن فن فير يقدبواة اوله امنو.

فرجواغن فاس بوکن مميتيچفکن سوال تانه دان دريزير ۲ کرپتا.
تنافي اياله ممفرتاھکن سوال فوکوم. يايت ممفرتاھکن ترھافوسن
بقسا ملايو دري تانهايون.

بهوا سکارغ بقسا ملايو تله هافوس. کران کالو دولو ادرغ
برکات. بقسا اسيع جاغن دھارف هندق منجادي منتري دان مرنه تانه
ملايو اين. تنافي سکارغ تله ترجادي ددغن مات کفلا کيت بهوا بقسا
اسيع تله جادي منتري.

تيدق اد فرپيدان لاکي دان تيدق اد کاستميوان بقسا ملايو
سکارغ. کران کينور ملاک دان منتري لابين سام تارفن دغن راج ۲
ملايو.

فيميفين ۲ امنو سکارغ مدغ براسها ستمات کران مغابومي
مات اومه ملايو. جان ۲ يقدبواة اوله مريک سموان منوجو کازه کينمان
بقسا ملايو. سبب ايت سموا اورغ اسلام سفاي برسام ۲ دغن فاس
برجواغ انتوق مقمبالیکن کدولاتن بقسا ملايو. - احمد بن يعقوب.

Lima mata pelajaran

Dengan adanya sokongan dari ibu bapa dalam rupa moral dan material dapatlah anak-anak bangsa kita terdidik dengan sempurna hingga mencapai taraf kemajuan

Sesuatu negara yang telah maju dan sesuatu bangsa yang telah maju adalah kerana umat negara dan bangsa itu telah maju dan luas dalam ilmu pengetahuan dan pelajarannya. Tetapi mengapa bangsa kita kini masih mundur?

Ini mudah sekali menjawabnya ketinggalan dalam kemajuan bahawa bangsa kita hari ini masih jauh ilmu pengetahuan, oleh itu nyata betapa pentingnya ilmu pengetahuan itu disisi satu-satu bangsa. Dasar-dasar pengajaran itu pelajaran yang khusus. Ada lima mata pelajaran yang pertama ketuhanan, yang memulihkan seseorang itu mengenal Tuhannya, buruk baiknya sesuatu perkara, faedah dan manfaat, tetapi menjalani tugasnya masing-masing, maka segala itu semua termaktub dalam kitab suci al-Qur'an al-Karim.

Kedua pengajaran akhlak, untuk membentuk jiwa seseorang dalam menunaikan tugasnya yang berat, supaya seseorang itu tidak mendatangkan faedah dan manfaat tetapi hendaklah seseorang itu berbuat sesuatu yang mendatangkan guna untuk dirinya dan untuk bangsanya.

Ketiga pengajaran persuratan, sama ada Melayu, Arab dan Inggeris. Ini adalah suatu hal yang tak boleh diketepikan kerana dengan pelajaran persuratan itulah seseorang dapat menciptakan buku-buku pengetahuan dan pelajaran untuk menambah bahan bacaan dan pengetahuan bangsanya.

Kemapat pengajaran yang membolehkan seseorang meluaskan fikirannya, kerana pada bangsa yang telah luas dan tinggi darjat pemikirannya itulah yang dapat mereka mencipta sesuatu untuk kepentingan bangsanya dan kelima pengajaran yang membolehkan seseorang berkhidmat dalam segala lapangan dan jurusan Ustaz Abu Bakar Baqir.

itu sebagai meludah ke langit dan perciknyanya jatuh ke muka mereka sendiri.

Pemimpin-pemimpin UMNO dan menteri-menteri Perikatan, dan wakil-wakil rakyat dari Perikatan selalu menyerang PAS dengan tidak menunjukkan alasan-alasan yang munasabah kepada pendengar-pendengarnya.

Kami pemimpin-pemimpin PAS berpolitik ialah kerana Islam, bukan sebagai pemimpin-pemimpin parti lain yang bertopengkan Islam kerana tujuan-tujuan politiknya.

Mereka beragama dalam masa hendak diadakan pilihanraya saja, dengan pergi ke masjid-masjid bersembahyang, tetapi selepas memegang kuasa, maka mereka pun tidak kelihatan lagi.

Bahawa tugas-tugas perjuangan PAS sekarang ialah hendak mempertahankan agama Islam dengan amalan dan mempertahankan kemerdekaan persekutuan dan menjalankan pemerintahan secara Islam, kedua, memberi pelajaran dan peringatan kepada orang-orang yang tidak faham agama Islam, ketiga menyeru alim ulama dan cerdik pandai Islam supaya menunaikan tanggungjawabnya terhadap pemerintahan secara Islam.

Kuasa pemutus dalam PAS ialah "Dewan Ulama". Segala keputusan yang dibuat oleh ranting dan cabang, hendaklah terlebih dulu diluluskan oleh "Dewan Ulama" – sebab itulah, PAS tidak melakukan pekerjaan yang dilarang oleh agama, seperti mengadakan *funfair* yang dibuat oleh UMNO.

Perjuangan PAS bukan membincangkan soal tanah dan *driver-driver* kereta, tetapi ialah memperjuangkan soal pokoknya, iaitu mempertahankan terhapusnya bangsa Melayu dari tanah airnya.

Bahawa sekarang bangsa Melayu telah hapus, kerana kalau dulu orang berkata, bangsa asing jangan diharap hendak menjadi menteri dan memerintah Tanah Melayu ini, tetapi sekarang telah terjadi di depan mata kepala kita bahawa bangsa asing telah jadi menteri.

Tidak ada perbezaan lagi dan tidak ada keistimewaan bangsa Melayu sekarang, kerana gabenor Melaka dan menteri lainnya sama tarafnya dengan raja-raja Melayu.

Pemimpin-pemimpin UMNO sekarang sedang berusaha semata-mata kerana mengabui mata umat Melayu, jalan-jalan yang dibuat oleh mereka semuanya menuju ke arah kebinasaan bangsa Melayu. Sebab itu semua orang Islam supaya bersama-sama dengan PAS berjuang untuk mengembalikan kedaulatan bangsa Melayu. – Ahmad bin Yaakob.

مريک یمبع

کردوا ۲ فمیعین عیم، سی، ایت
ایت (توان) ۲ تان سبو سین دان
اوغ یوق لین) مغبویائی کفرچیان
بهوا عیم، سی، ایه، اکن منچور لیور
دان افکوتان ۲ یرفجه بله سکیران
فرایمکان بارو عیم، سی، ایه، ایت
دولسکن دان اد کمو نکینن ۲
ساتو فارتو فولیتیک چینا اکس
مونچول دام نکری این- اوتوسن
ملایو.
اولاسن: منچور لیورله اولدی.

میمفی جوک

أ. جوسه بن عبدالرحمن، کنوا
نفران امنو یهاکین کوت تیغکی تله
منصفکن اورغ ۲ یغ هندق مغبویائی
تانه، تنافی تیدق موهمن سباکی
اورغ یغ یرکبون دالم میمفی-
اوتوسن ملایو.

اولاسن: دانتارا مثبتا خاص
یقله ممتاز، سباکی میمفی فرمتان.

بدان نصیحة

فرکمانان اکام اسلام دفرسکوتان
تانهملایو این سکارغ سباکین
مروسه دان فرجلان بدان ۲ سروان
اسلام تله مروتسپکن فیکران فردان
منتری فرسکوتان، تفکو عبدالحمین
فترا الحاج- اوتوسن ملایو.
اولاسن: بدان ۲ سروان اسلام
کیا بکن هان منصیحة سهاج
کواحیفن.

نصیحة خیر

فمودا خمودی ملایو هندقن
جانله کھوین دری کالفن ساتو
روغن کلوارگ سندی، جک
هندقن اتق یغ بایک دان جردق
هندقن له بایک لاکي نکانه
دغن اورغ ۲ یقبوکن ملایو...
خیر جوهاری.

چالون فاس دري لائين فريغ

بشوان سکوله اکام

فمیعین ۲ ملایو دیغافورا هاری این تله مغبی "تهته ترهاف
تیندقکن کمترین فلاجران هندق مغبی بشوان واغ کفد سموا سکوله
اکام اسلام دیغافورا.

مريک برکات بهوا سکووه مغبمیراکن بهوا کراجان سدر
تنش کفرلوان ۲ یغ ساعه ۲ دکهندقکي اوله سکوله ۲ ایت، یغ کبا بکنن
سکارغ این تیدق چوکف الة کلفکندن دان سکوله ۲ کچیل سهاج-
بریتا هارین.

اولاسن: جنجی باقی فرکارا جنجی، تنافی بوقتی؟

* * *

فاس چالون بیس

فرسکیتان مولایي تیمبول دانتارا فاس رتیغ توء اوین دغن
چواغن فاسیر مس برهو یغ دغن سوال چالون ۲ یغ اکن برتدیغ
دالم فیلین رای نکری تاهون هدفن اتوق کاواسن ترسبو.

توان حمزه بن حاج اسمعیل، شیاوسها فاس رتیغ توء اوین
مغبی تاهو بریتا هارین بهوا بلیو قرنه دجادغنن اتوق منجادی
چالون فیلین رای تاهون هدفن.

"تنافی فاس چواغن فاسیر مس خبرن هندق منجالونکن توان
حاج حسن بن حاج اسمعیل، یغ دفرتوا چواغن ایت، سباکی چالون
کاواسن ایت"، کات توان حمزه.

توان حمزه برکات لاکي: "سای اکن برتدیغ سباکی چالون
بیس کالو فاس فاسیر مس منروسکن چوکدر نجانن ایت"، بریتا هارین.
اولاسن: کران کروسبی جادی فرد باتن - داسر!

* * *

ساتو فیاسن اول برهو یغ دغن تودهن مروکول تله تمت دغن
مواکین هاتی دمحمکه بوکیه مر تاجم هاری این منکل فکوام یغ ممبیل
سرحسین عبدالقادر تله مفعومکن بهوا فاسغن یغ برکایتن ایت تله
برکھوین مالم تادی - بریتا هارین.

اولاسن: اکفن فر بوتن فاسغن ایت ماس بلوم کاوین ایفتون
توره صبح چوکاله.

dari Lain Penerbitan

Bantuan sekolah agama

Pemimpin-pemimpin Melayu di Singapura hari ini telah memberi tahniah terhadap tindakan Kementerian Pelajaran hendak memberi bantuan wang kepada semua sekolah agama Islam di Singapura.

Mereka berkata bahawa sungguh mengembirakan bahawa kerajaan sedar tentang keperluan-keperluan yang sangat-sangat dikehendaki oleh sekolah-sekolah itu, yang kebanyakannya sekarang ini tidak cukup alat kelengkapannya dan sekolah-sekolah kecil sahaja. – Berita Harian.

Ulasan: Janji banyak perkara janji, tetapi bukti?

* * *

PAS calon bebas

Persengketaan mulai timbul di antara PAS ranting Tok Uban dengan cawangannya di Pasir Mas berhubung dengan soal calon-calon yang akan bertanding dalam pilihanraya negeri tahun hadapan untuk kawasan tersebut.

Tuan Hamzah bin Haji Ismail, setiausaha PAS ranting Tok Uban memberitahu Berita Harian bahawa beliau pernah dicadangkan untuk menjadi calon pilihanraya tahun hadapan.

“Tetapi PAS cawangan Pasir Mas khabarnya hendak mencalonkan Tuan Haji Hassan bin Haji Ismail, Yang Dipertua cawangan itu, sebagai calon kawasan itu”, kata tuan Hamzah.

Tuan Hamzah berkata lagi: “Saya akan bertanding sebagai calon bebas kalau PAS Pasir Mas meneruskan juga rancangan itu” – Berita Harian.

Ulasan: Kerana kerusi jadi perdebatan – dasar!

* * *

Satu penyiasatan awal berhubung dengan tuduhan merogol telah tamat dengan memuaskan hati di Mahkamah Bukit Mertajam hari ini manakala peguam yang membela Sir Hussain Abdul Kadir telah mengumumkan bahawa pasangan yang berkaitan itu telah berkahwin malam tadi – Berita Harian.

Ulasan: Agaknya perbuatan pasangan itu masa belum kahwin itupun turut sah jugalah.

Mereka bimbang

Kedua-dua pemimpin M.C.A.

itu (tuan-tuan Tan Siew Sin dan Ong Yoke Lin) mempunyai kepercayaan bahawa M.C.A. akan hancur lebur dan anggota-anggotanya berpecah belah sekiranya perlembagaan baru M.C.A. itu diluluskan dan ada kemungkinan-kemungkinan besar satu parti politik Cina akan muncul dalam negeri ini – Utusan Melayu.

Ulasan: Hancur leburlah undi!

Mimpi juga

A. Jusoh bin Abdul Rahman, ketua Penerangan UMNO Bahagian Kota Tinggi telah mensifatkan orang-orang yang hendak mempunyai tanah, tetapi tidak memohonnya sebagai orang yang berkebul dalam mimpi – Utusan Melayu.

Ulasan: Di antara mata-mata khas yang telah meminta, sebagai mimpi permintaannya.

*

Badan Nasihat

Perkembangan agama Islam di Persekutuan

Tanah Melayu ini sekarang semakin merosot dan perjalanan badan-badan seruan Islam telah merunsingkan fikiran Perdana Menteri Persekutuan, Tengku Abdul Rahman Putra al-Haj – Utusan Melayu.

Ulasan: Badan-badan seruan Islam kebanyakan hanya menasihati sahaja kewajipannya.

*

Nasihat Khir

Pemuda pemudi melayu hendaknya janganlah kahwin dari kalangan satu rumpun keluarga sendiri, jika hendakkan anak yang baik dan cerdas.

Hendaknya lebih baik lagi nikahlah dengan orang-orang yang bukan Melayu – Khir Johari.

فراسان کلواردک

فرایان میبویه کفتراں نبي محمد
اداله ساتو هاري یغ مکه باکمي
رعية اسلام سيفافورا. کامي ايکوة
برسام مراس مکه فد هاري ترسبوة
یغ سکارغ تله منجادي ساله ساتو
فرایان کلواردک رعية سيفافورا، اف
لاکي اسلام تله منجادي اگام رسمي
فرسکتوان تانهملایو یغ کامي
برجيتا ۲ اکسن منجادي سيباگين
درفدان کلن.

رعية سيفافورا کيمني اداله
منهادي کرقتن سا برسيپ بغداد توجوکن
کفد اگام دان جوک فهم فوليتک
دان فري کسانيان دان ساتو بهيا
یغ بسر اياله افيل کادان هيدوف
برتمه پاک. مک کفرلوان روحاني
دلوفاکن.

قد هاري اورغ ۲ اسلام مشفقن
کمالی نبي مريک دغسن مفکاجي
سولا تولادن دان ففاجرائن، مک
ساي سيباگي کتوا منتري عميري
اوجف سلامة فرسوداران کامي کفد
سودارا ۲ سکيلن - تون ليم يو هوق.

سام ساج

غفار باب، فکواي فتراغن امنو
ملایا دالم اوچافتن دسيني بارو ۲ اين
کفد فکاو ۲ امنو ستمقه تله ميبديس
فيصين فارتی نگارا داتو. عون بن
جعفر کران منچوب منچيغ اوندی رعية
دغن جان مقلروکن رعية ترهادف
کچيان ۲ کراچان فرايکاتن مفرتيغکي
تارف هردف بقسا ملايو سمنجن
مردیک. - بريشا هارين.

اولاسن: دوا کالي ليم سام دغن
ليم کالي دوا.

فرمفوان لاجور

توانحاج حميد. ستورغ امام
دسيني تله ملنچرکن سوات فرغ
ترهادف فلاچوران دغن بشنوا فيق
فوليس.

دالم ماس دوا ميفکو يفالو،
لبو تله برسام ۲ دغن فيق فوليس
منجاکسن ففکافن ترهادف
فرمفوان ۲ لاجور.

اولاسن: للاکي لاجور بکيان؟

دالم فرلمبکان ترسبوة، (فرلمبکان فرسکتوان تانهملایو - ف)
مفاکوهي هان بهاس ملايو سباکي بهاس کيشان دان بهاس اغکريس
سباکي بهاس رسمي، کشان.

”افکه سيکف دقتور ليم دالم سوال اين یغ ميوکغ کفو تسن
فرسیداشن دایفوه ایت. ساي ماهو دي منرغکن دغن جلس اکن سيکفن
دالم سوال اين، “کات توان تان لاکي کران دغن توجوان یغسینرن
عيم. سي. ايه. ایت اداله منولق متسه ۲ کفو تسن ترسبوة.
- اوتوسن ملايو.

اولاسن: اکفن سيکف دقتور ليم: جينا ایت جينا جواکاله.

* * *

برهوبغ دغن فداتو یغ دبوابة اوله انجي. احمد بستام
فمیفين فارتی رعية ملايا فرانة سوباليسة ملايا دبوکوة مرتاجم
بارو ۲ اين یغ مغانکن بهوا کراچان فرايکاتن تيدق مهاوتماکن
دان متيفکلکن بهاس ملايو: انجي. اسمعيل برکات: بستامله مشرغ
فمیفين یغ مولایا ۲ هندق مفرتاھنکن بهاس اسيع دفرمکتوان اين
- اوتوسن ملايو.

اولاسن: بهاس اغکريس بهاس رسمي، سيف. فرتاھنکن؟

* * *

ميمفي سفاروه جاگ

شورغ نلاين، مه زين بن لبي مه، تله مپتانکن کفد محکمه
ايسر فولو فينغ هاري اين دي تله منيک امترين سته برميمفي سوات
”هنتو هيتم“.

”کشيک ساي مدغ مفاروه جاگ مک ساي تله نمفق هنتو ایت
منکن امتری ساي، “کات مه دالم فتراغن عميلاديرين آتس تودهن
چوب ممبونه امترين یغ برعمور 27 تاهون. جه بنت اسمعيل، فد 25
جولي.

”کمدنن ساي براس ساتو ماجم دان ساي فون مولايي منيک
هنتو ایت. کمدنن ساي تله مندغر امتری ساي منجریة کساکين.“
- بريشا هارين.

اولاسن: ميمفي سفاروه جاگ سلالو بوروق عافين.

* * *

ساتو کمفوان ترديري درفد 12 اورغ فيفو، یغ ترککل سباکي
”توکغ سحیر بيالستوف“. اکن دباوا کمحکمه دسيني اتس تودهن
مکسوکن واغ سرغکيه امريکا منجادي واغ 20\$، دمکين متورة بريشا
اخبار فورير فواسکي. - بريشا هارين

اولاسن: دافتکه مکسوکن محکمه قول؟

* * *

Perasaan keluarga

Penayan menyambut keputusan Nabi Muhammad adalah satu hari yang megah bagi rakyat Islam di Singapura. Kami ikut bersama merasa megah pada hari tersebut yang sekarang telah menjadi salah satu perayaan keluarga rakyat Singapura, apa lagi Islam telah menjadi agama rasmi Persekutuan Tanah Melayu yang kami bercita-cita akan menjadi sebahagian daripadanya kelak.

Rakyat Singapura kini adalah menghadapi gerakan subversif yang ditujukan kepada agama dan juga faham politik dan peri kemanusiaan dan satu bahaya yang besar ialah apabila keadaan hidup bertambah baik, maka keperluan rohani dilupakan.

Qada' hari orang-orang Islam mengenangkan kembali Nabi mereka dengan mengkaji semula tauladan dan pengajarannya, maka saya sebagai ketua menteri memberi ucapan selamat persaudaraan kami kepada saudara-saudara sekalian – Tun Lim Yew Hock.

Sama saja

Ghafar Baba, pegawai Penerangan UMNO Malaya dalam ucapannya di sini baru-baru ini kepada pegawai-pegawai UMNO setempat telah membidas pimpinan Parti Negara Dato' Onn bin Ja'afar kerana mencuba memancing undi rakyat dengan jalan mengelirukan rakyat terhadap kejayaan-kejayaan kerajaan Perikatan mempertinggi taraf hidup bangsa Melayu semenjak merdeka. – Berita Harian.

Ulasan: Dua kali lima sama dengan lima kali dua.

Perempuan lacur

Tuan haji Hamid, seorang imam di sini telah melancarkan suatu perang terhadap pelacuran dengan bantuan pihak polis.

Dalam masa dua minggu yang lalu, beliau telah bersama-sama dengan pihak polis menjalankan penangkapan terhadap perempuan-perempuan lacur.

Ulasan: Lelaki lacur bagaimana?.

¹ Ejaan yang sebenar ialah Pada

Dalam perlembagaan tersebut, (Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu – P)

mengakui hanya bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan bahasa Inggeris sebagai bahasa rasmi, katanya.

“Apakah sikap Dr Lim dalam soal ini yang menyokong keputusan persidangan di Ipoh itu. Saya mahu dia menerangkan dengan jelas akan sikapnya dalam soal ini”, kata Tuan Tan lagi kerana dengan tujuan yang sebenarnya M.C.A. itu adalah menolak mentah-mentah keputusan tersebut.

- Utusan Melayu.

Ulasan: Agaknya sikap Dr Lim: Cina itu Cina jugalah.

* * *

Berhubung dengan pidato yang dibuat oleh Encik Ahmad Boestamam pemimpin Parti Rakyat Malaya *Front Socialist* Malaya di Bukit Mertajam baru-baru ini yang mengatakan bahawa kerajaan Perikatan tidak mengutamakan dan meninggalkan bahasa Melayu; Encik Ismail berkata: Boestamamlah seorang pemimpin yang mula-mula hendak mempertahankan bahasa asing di persekutuan ini

- Utusan Melayu.

Ulasan: Bahasa Inggeris bahasa rasmi, siapa pertahankan?

* * *

Mimpi separuh jaga

Seorang nelayan, Mat Zain bin Lebai Mat, telah menyatakan kepada Mahkamah Assess Pulau Pinang hari ini dia telah menikam isterinya setelah bermimpi suatu “hantu hitam”.

“Ketika saya sedang separuh jaga maka saya telah nampak hantu itu menekan isteri saya,” kata Mat dalam penerangannya membela dirinya atas tuduhan cuba membunuh isterinya yang berumur 27 tahun. Jah binti Ismail, pada 25 Julai.

“Kemudian saya berasa satu macam dan saya pun mulai menikam hantu itu. Kemudian saya telah mendengar isteri saya menjerit kesakitan.”

- Berita Harian.

Ulasan: Mimpi separuh jaga selalu buruk akibatnya.

* * *

Satu kumpulan terdiri daripada 12 orang penipu, yang terkenal sebagai “tukang sihir Bialystok” akan dibawa ke mahkamah di sini atas tuduhan memalsukan wang seringgit Amerika menjadi wang \$20. Demikian menurut berita akhbar Polaski. – Berita Harian

Ulasan: Dapatkah memalsukan mahkamah pula?

* * *

شعر

ماچم ۲ خيلا

(اوله : احمدي اسمارا)

وقت متهاري ايون تمايون	* فمودا فمودي بردويون ۲	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اد يغ برسيار منوره كاكي	* عماكي كميچا دان برسلوار بيغكي	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
كالو فرمقوان يقيلوم برلاكي	* ايتوله ماسن منچادي رزقي	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
رزقي مات ميغ جنوه	* دگيلغ سراي چوكف فتوه	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اد يغ برلاكووان تيدق سنونه	* بر كچر ۲ ماچم نا كنا بونه	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
دانتارا جوانل دتني جانل	* دستوله فمودا فمودي بر كليلن	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اد يغ ماكن اد يغ تنل	* اد يغ تربلياق اد يغ تربلن	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
سكالي بس سيفكه برهنتي	* اداله فول يغ دودق منفتي	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اورغ يغ تورن هايس دفرهاتي	* نمق برقلق تروس دايكوتي	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اد يغ بايك اد يغ چاهه	* بوكن سوما دتوده برشيهه	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
برماچم ۲ بوله دلپهه	* كالو دتوغ سمبيل برپهه	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
تيدقله حيران اورغ برقميلي	* مريك كلوار كران مميلي	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
كفد مريك اورغ تا فذولي	* تنافي اد يغ جادي فيرلي	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اد يغ برجنمي دغن سورة	* اد يغ بهارو چوب مفوره	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
دالم فد ايت اد يغ برة	* وانيتا تادي فروه ده ساره	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
كرل فريند بوي فريند اد بلاك	* بوله بواه اف يغ سوك	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
بركليه ۲ مننچوكن موك	* بر كند يغ باهو سمام مريك	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
بيلا هاري فون سوده گلف	* لعقو جانل ساكن ۲ مالف	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
مريك بر فوراً ممواه سيلف	* كفادغ كفتني بر ماین سوغلف	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
فواس مرايو فواس برقلوق	* فواس مراب فواس مهلق	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
اف يغد بواه سموان ايلوق	* ترلندوغ درفد مات مخلوق	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
فمودا باليك ممباوا كناغن	* اد يغ ممبيلق سافو تاغن	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
بكس كينچو افاله كترانغن	* سمغي ايسوق دودق برانغن	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
ترسوم ۲ سئورغ ديري	* سوك دوك سام ساري	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون
سمغي فول كايسوقكن هاري	* فلواغ بكيني لامي دجاري	* ككاشي ككافيتول، ككوك، ينس، كاوديون

Svair**Macam-macam gila**

(Oleh: Ahmadi Asmara)

Waktu matahari ayun temayun	*	Pemuda pemudi berduyun-duyun
Ke Kasai, ke Capitol, ke Queens, ke Odeon	*	Ke Taj, ke Alhambra, ke Greek, ke Pavilion.
Ada yang bersiar menurut kaki	*	Memakai kemeja dan berseluar yankee
kalau perempuan yang belum berlaki	*	Itulah masanya mencari ¹ rezeki.
Rezeki mata memang jenuh	*	Di Geylang Serai cukup penuh
Ada yang berlakuan tidak senonoh	*	Berkejar-kejar macam nak kena bunuh.
Di antara jualan di tepi jalan	*	Di situlah pemuda pemudi berkelilan ²
Ada yang makan ada yang telan	*	Ada yang terbeliak ada yang terjalan.
Sekali bas singgah berhenti	*	Adalah pula yang duduk menanti
Orang yang turun habis diperhati	*	Nampak berpelik terus diikuti.
Ada yang baik ada yang jahat	*	Bukan semua dituduh bersubahat
Bermacam-macam boleh dilihat	*	Kalau ditengah sambil berehat.
Tidaklah hairan orang ber-family	*	Mereka keluar kerana membeli
Kepada mereka orang tak peduli	*	Tetapi ada yang jadi XXX.
Ada yang berjanji dengan surat	*	Ada yang baharu cuba mengurat ²
Dalam pada itu ada yang berat	*	Wanita tadi perut dah sarat.
<i>Girl friend boy friend</i> ada belaka	*	Boleh buat apa yang suka
Berkelit-kelit menunjukkan muka	*	Berganding bahu sesama mereka.
Bila hari pun sudah gelap	*	Lampu-lampu jalan sakan-akan malap
Mereka berpura membuat silap	*	Ke padang ke pantai bermain songlap.
Puas merayau puas berkeluk	*	Puas meraba puas menyelok
Apa yang dibuat semuanya elok	*	Terlindung daripada mata makhluk.
Pemuda balik membawa kenangan	*	Ada yang membelek sapu tangan
Bekas gincu apalah keterangan	*	Sampai esok duduk berangan.
Tersenyum-senyum seorang diri	*	Suka duka sama selari
Sampai pula keesokan hari	*	Peluang begini lagi dicari.

¹ Ejaan yang sebenar ialah mencari² Ejaan yang sebenar ialah berkelieran

الادین بے نیار مہو یای لہو عجائب

جم بسر دیوان یقتوریا میموریال هول ایت تله ممبری سبویں دوا سیوف ۲
بویں فد سوات مالہ دایکوتی اولہ همفیر ۲ سکلیں جم یغ تیاد منکر، شکوہفون
کتیک ایت بندر سیغافورا یغ سیوق ایت سدغ سوپی سف تتافی الادین ماسیہ کلوه کسه
ترہتر دأتس سبواہ رنجغ ددالم بیلک یغ دسیوان فد سبواہ رومہ دکمفوغ ملایو.

عبدالرحیم کاجی

مات لفس حاجۃ مہاتس
اغین برتیوف ہندق دفتس.
فوغکوء مرايو براولغ ۲
مفتغن انتوغ نصیب یغ مالغ
فدیہن بوکن الغ کفالغ
موتس جنتوغ لالو کتولغ.
استغفر اللہ! لاجول ولا قوہ
الا باللہ! کات الادین مغوجف
سمیل مغورۃ دادا براف کالہ
تکتل ترسدر درفد لالین. روقلا
اکو ترفدای اولہ شیطان کتلا
لاکمی ددالم ہاتین سمیل مشجور
ہندق ترسوم.
مچورس لمان ای فود
مدرکن دیرین تله ترجمفوغ
دیغافورا دان سکارغ تله منداف
سوات فکر جان متجادی توک
تیکیک فد سبواہ کیلغ بسی دغ
کاجی سرگیۃ سہاری. ای فو
نایک سمول لالو تیدور دا

الادین توفقسا تبوس طلاق. اقیل
ای ترا یغ کفد فر یواتن مروتاں
ہاتین فون بریالا ۲ تتافی اقیل
ای ترا یغ کفد بودی بہاس
جندان ایرمتاں فون بولینغ.
اد کیرا ۲ متغہ جم لمان ای
تله دسیرامی اولہ ایرمتاں ای
فون بھکیۃ لالو کلوار کبرندا
رومہ ایت ددافتن روفان عالم
دنیا این سدغ فتوہ دسیناری اولہ
چہیا بولن یغ مدغ منکف فد ماس
ایت. الادن تورن کھلامن
منتغ فارس بولن یغ برسیہ ایت
فد فراساٹن سولہن ۲ زینب
منجفوق کباوہ. کتیک ایت ایم
سدغ برکوکوء برساوہن ۲
تتافی فد فندغان الادین سولہن ۲
برزغیر مفرت دباوہ این:
فوغکوء دباوہ بولن دأتس
چہیا منچر لینتس ملیتس

الادین تله موجج متان سفای
تیدور منجق براف جم دھولو
تتافی متان اغکن کران ہاتین
ماسیہ جاک. کسین! بکیمانکہ
متان بولہ تیدور جکلو ہاتی
تدق تیدور لہ دھولو فد حال
کتیک ایت فیکران دین ایفانتن
مرایف کسرات عالم این میکرکن
انتوغ نصیب یغ بکتو مالغ
مبیکن دیرین ترجمفوق کدالم
کادان اومقام تلچ یغ مبالا
دماکن افی.
الادین ترا یغ کفد بودی
بہاس سرت دغن کاسیہ سایغ
جندان چہی زینب یغ جنتیق
مولیق لاکمی فرمی ایت سکارغ
توفقسا دیغکلکن سمتات کران
اغکارا مروتاں.
چہی زینب تیاد برمالہ
تتافی مروتاں جمنفور تاغن سھک

Daripada Warta Jenaka Lama

Aladin yang tiada mempunyai lampu ajaib

Jam besar di Dewan Victoria *Memorial Hall* itu telah memberi semboyan dua sayup-sayup

bunyinya pada suatu malam diikuti oleh hampir-hampir sekalian jam yang tiada munkir, sungguhpun

ketika itu bandar Singapura yang sibuk itu sedang sunyi senyap tetapi Aladin masih keluh kesah

terhantar¹ di atas sebuah ranjang di dalam bilik yang disewanya pada sebuah rumah di Kampung Melayu.

Abdul Rahim Kajai

Aladin telah memujuk matanya supaya	Aladin terpaksa tebus talak. Apabila	Mata lepas hajat membatas
tidur semenjak beberapa jam dahulu	ia teringat kepada perbuatan mertuanya	Angin bertiup hendak dipintas.
tetapi matanya enggan kerana hatinya	hatinya pun bernyala-nyala tetapi apabila	Pungguk merayau berulang-ulang
masih jaga. Kasihan! Bagaimanakah	ia teringat kepada budi bahasa	Mengenangkan untung nasib yang malang
matanya boleh tertidur jikalau hati	jandanya air matanya pun berlinang.	Pedihnya bukan alang kepalang
tidak tidur lebih dahulu padahal	Ada kira-kira setengah jam lamanya ia	Memutus jantung lalu ke tulang.
ketika itu fikiran dan ingatannya	telah disirami oleh air matanya ia	<i>Astaghfiru Allāh! Lā ḥawla wa lā quwwata</i>
merayap ke serata alam ini memikirkan	pun bangkit lalu keluar ke beranda	<i>illā billāh!</i> Kata Aladin mengucap
untung nasibnya yang begitu malang	rumah itu didapatinya rupanya alam	sambil mengurut dada beberapa kali
menyebabkan dirinya tercampak ke dalam	dunia ini sedang penuh disinari oleh	tatkala tersedar daripada lainnya. Rupanya
keadaan umpama salju yang menyala	cahaya bulan yang sedang menegak pada masa	aku terpedaya oleh syaitan katanya
di makan api.	itu. Aladin turun ke halaman	lagi di dalam hatinya sambil mencuba
Aladin teringat kepada budi	menentang paras bulan yang bersih itu	hendak tersenyum.
bahasa serta dengan kasih sayang	pada perasaannya seolah-olahnya Zainab	Sejurus lamanya ia pun
jandanya Cik Zainab yang cantik	menjenguk ke bawah. Ketika itu ayam	sedarkan dirinya telah tercampak
molek lagi permai itu sekarang	sedang berkokok bersahut-sahutan	di Singapura dan sekarang telah mendapat
terpaksa ditinggalkan semata-mata kerana	tetapi pada pendengaran Aladin seolah-olahnya	suatu pekerjaan menjadi tukang
angkara mertua.	bersyair seperti di bawah ini:	teknik pada sebuah kilang besi dengan
Cik Zainab tiada bersalah	Pungguk di bawah bulan di atas	gaji seringgit sehari. Ia pun
tetapi mertua campur tangan sehingga	Cahaya memancar lintas melintas	naik semula lalu tidur dan

¹ Perkataan sebenar ialah terlantar.

راج ملوک تنافي جوهار تيگل
ديلا اوله نينيقن. سڳوهفون
نينيق تنافي بلاه ن هباله اومقام
مبلانق کراساج والجال زينب
همفير ۲. ستيف هاري نماکن
هاتي مليه واجه اتقن سروف
دغن الادين يغ تباد پرومايت
قد حال تباد فون دکتهوين اد
اتقن.

سماکن فول لوک هاتين
افيل دداتين ايون مڳالغ تباد
مبترکن اي مڳاسهي اتقن. ان
يغ دکندقي اوله ايون کفدان
اياله سفاي اي کاسيه سايغ دان
مبل سوامين راج ملوک ايت سيغ
دان مالم تنافي زينب تباد دانه
هندق منومفهن کاسين کفد راج
ملوک کران دداتين راج ملوک
سومبوغ دان سلالو منوق۲
دادان مڳانکن بغسان، بغساراج
شولهن ۲ مستي دسبه سيغ دان
مالم تمباهن فول فکر جان تيق
لامين درفد تيدور دان دبيري
فکان سرت دغن بلنجا روکون.
زينب مراس ديرين شوله

فرمفوان يغ حامل ايت مسئله
هڳک برسالين کران ايت راج
ملوک ترقسا منتي. اد فون
اغن ۲. ايون زينب روفان اياله
کران هندق برچوچوکن بغسا
راج سبالين راج ملوک ايت
طمعکن هرت.

دغن حال يغ دمکن قد
ساعتن چي زينب فون برسالين
شورغ اتقن للاکي لالو
دنماکن جوهار. اد فون نام
جوهار ايت باکي عاده اورغ ۲
عرب اياله نام يغ دبيري کفد
همب عدي دان سان مقصود ايون
زينب مبلهکن نام ايت سفاي
کلک فريذان چوچون ۲ يغ
راج ايت.

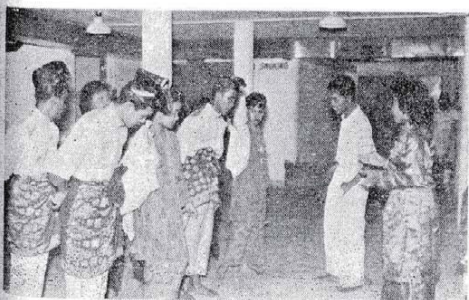
اد فون فريجال زينب حامل
دان برسالين ايت ساغه ۲
درهساکن سفاي الادين تباد
مقتهوي اد اتقن دغن مقصود
سفاي تباد ترتيبگل فرهوفن
حتي ساورة بنغ فون.
افيل زينب تله کمالی
برسري ۲ اي فون دنکاکن دغن

بڳي۲ کيرا۲ فوکل انم فاکي
دراين بدانن لتيه لسو يتکل
اکن ممبيغ صبح کران تباد
کيغ تيدور قد مالم تادي.
”تباد گون اگو تورتنکن
هاتي اگو بڳيني“ - کتان شورغ
دبيري. ”لبه بياک اگو برعزم
تباد اکن کهوين دان تباد اکن
بالک کفيرق لاگي سمور
هيدوفکو“ - کتان سميل مامغ
ت۲. سمجنق ايت اي فون تگون
برکج دغن تباد مندغ کانن دان
کيري سميل منچوب اکن
ملوفاکن فروانن مرتوان سميل
برجيم۲ ميسفن واغ.

هارف گاديغ تندوق ديواغ

اد فون اکن ايون زينب
دايقوه سله برچاي مندای اتق
دان منتون هڳک برچاي دغن
چالن برتوس طلاق ايت
ترساغتله سوک هاتين کران
اغن ۲ اکن سمغي. اي تله بمبواه
کيرا۲ دغن راج ملوک يات
شورغ اتق راج يغ ماميه مودا
دان سان کران اتق راج اينله
اي مندای اتقن هڳک برلاکو
تبوس طلاق.

ايون زينب سدغ برسيف ۲
سميل منتي عده اتقن تنافي دغن
مالهن نکاح مستي ترکندالا
کران زينب دداتني ددالم حامل.
سڳوهفون اد داوراکن ۲ دوا
تيگ کالي هندق مڳوگورکن
اتق ايت تنافي زينب اغنکن
جکلو اکن ديونه سکاليقون.
مؤره شرع بهوا عده

الفکه اندهن تارين ملايو اصلي دغن فکان ملايو؟

bangkit kira-kira pukul enam pagi
dirasainya badannya letih lesu tatkala
akan sembahyang subuh kerana tiada
kenyang tidur pada malam tadi.

“Tiada guna aku turutkan
hati aku begini” – katanya seorang
diri. “Lebih baik aku berazam
tiada akan kahwin dan tiada akan
balik ke Perak lagi seumur
hidupku” – katanya sambil memasang
niat. Semenjak itu ia pun tekun
bekerja dengan tiada memandang kanan dan
kiri sambil mencuba akan
melupakan perbuatan mertuanya sambil
berjimat menyimpan wang.

Harap gading tanduk dibuang

Adapun akan ibu Zainab
di Ipoh setelah berjaya mendaya anak
dan menantunya hingga bercerai dengan
jalan bertebus talak itu
tersangatlah suka hatinya kerana
angan-angannya akan sampai. Ia telah membuat
kira dengan Raja Muluk iaitu
seorang anak raja yang masih muda
dan sanya kerana anak raja inilah
ia mendaya anaknya sehingga berlaku
tebus talak.

Ibu Zainab sedang bersiap-siap
sambil menanti idah anaknya tetapi dengan
malangnya nikah mesti tergendala
kerana Zainab didapati di dalam hamil.
Sungguhpun ada diura-urakannya dua
tiga kali hendak menggugurkan
anak itu tetapi Zainab enggan
jikalau akan dibunuh sekalipun.

Menurut syarak bahawa idah

perempuan yang hamil itu mestilah
hingga bersalin kerana itu Raja
Muluk terpaksa menanti. Adapun
angan-angan ibu Zainab rupanya ialah
kerana hendak bercucukan bangsa
raja sebaliknya Raja Muluk itu
tamakkan harta.

Dengan hal yang demikian pada
sangatnya Cik Zainab bersalin
seorang anak lelaki lalu
dinamakan Jauhar. Adapun nama
Jauhar itu bagi adat orang-orang
Arab ialah nama yang diberi kepada
hamba abdi dan sanya maksud ibu
Zainab memilihkan nama itu supaya
kelak perbezaannya cucu-cucunya yang
raja itu.

Adapun perihal Zainab hamil
dan bersalin itu sangat-sangat
dirahsiakan supaya Aladin tiada
mengetahui ada anaknya dengan maksud
supaya tiada tertinggal perhubungannya
hatta seurat benang pun.

Apabila Zainab telah kembali
berseri-seri ia pun dinikahkan dengan

Raja Muluk tetapi Jauhar tinggal
dibela oleh neneknya. Sungguhpun
nenek tetapi belaananya hanyalah umpama
membela anak kera sahaja walhal Zainab
hampir-hampir setiap hari memakan
hati melihat wajah anaknya serupa
dengan Aladin yang tiada berdosa itu
padahal tiada pun diketahuinya ada
anaknya.

Semakin pula luka hatinya
apabila didapatinya ibunya menggalang tiada
membenarkan ia mengasihi anaknya. Apa
yang dikehendaki oleh ibunya kepadanya
ialah supaya ia kasih sayang dan
membela suaminya Raja Muluk itu siang
dan malam tetapi Zainab tiada dapat
hendak menumpukan kasihnnya kepada Raja
Muluk kerana didapatinya Raja Muluk
sombong dan selalu menepuk-nepuk
dadanya mengatakan bangsanya, bangsa raja
seolah-olahnya mesti disembah siang dan
malam tambahan pula pekerjaannya tidak
lain daripada tidur dan diberi
pakaian serta dengan belanja rokoknya.

Zainab merasa dirinya seolah-olah

Alangkah indahnya tarian Melayu asli dengan pakaian Melayu?

جوهار ايت ماسيه منته تنافى
دغن ايت تقدير توهن ايت مراس
هاتين سولهن ۲ تله هچور لولو.
مندر سر موفه سرائه نينقن. ايت
فون فركي مندافتن ايبون.

ايت چوكف تاهو بهرا ايبون
تياد برداي مبري ساتو سين فون
جكلو تياد ايدن نينقن. ميايك ۲
ايت سفي دهافن ايبون مك
نينقن بر كات فول:

"اغكو جانن مبالق دسين!
تا تاهوكه راج ملوك ماسيه
برادوا!" كيك ايت جوهار
مندغ كقد موك ايبون دلهتن
ايرمات ايبون تركغ ۲.

جوهار فون لاري تور
كباه تروس متوجو چالترام
مياكي شورغ يغ كبل ايرمات
تله كريغ كميرا فون تيمبول
جوهار تياد متوليه كبلالغ لاي
سستمات بر جان منوره سكهنده
كاكين. ايت تياد متهوي جال
ايت كمان تنافى ايتوله جال
ككوالا لمفور.

بگيمان جوهار بوله سمه
كنجوغ ماليم بر جانن كاكا
هباله توهن يغامه متهوي. در
تنجوغ ماليم ايت منومغ سبو
لوري ككوالا لمفور دان در
كوالا لمفور دباوا فول او
سواه لوري يغ مغهكوة بارغ
سفي كسغافورا. جوهار
برومتا كقد فنجانن لوري ا:
كشان ايو بغان دسغافورا د
سب ايتوله دباوان.
دوا تيك هاري لمان جوه

فر تام تنافى روفان تياداله ليه
دري شورغ ايت يقيم. باجون
روبق رايق، ماكن مستي كمدين
دان بلنجا بر چكغ هفك ميبكن
كلاكوان مقيدين ۲ ايت ۲ اورغ
بكيو فون سهارى ۲ منريما مياكي
هامون تا بوله سيلف مديكة
نسچاي دهنيجه اوله نينقن.
درد فوته مات

قد سوات فاكى هاربراي
جوهار مراتف ترمدن ۲ كران
متا دويه هندق مبللي مرچون.
كران ايت ايت دسه دسومغه دان
دهنيجه اوله نينقن. مغهكوهفون

مب جوا بوكنن استري اخرن
بريندهله كابهن سمولا كقد
بكن سوامين ثايت الادين تنافى
افكه داي جكلو شورغ ايت
منوره فرته ايو.

دكيله حالن زينب سماكين
لام سماكين كورس ميكر كن
نمين شتاس براويه دباوا اوله
ايبون كمرا ۲ دوكون دان
بومو كران هندق بر ايت تنافى
بوم دكر نايكن اوله توهن

منه ايت جوهار فون تله
رشمور ليم - ايم تاهون
مكيفون چوچو باكي اورغ يغ

كفوتسن تكا جنك (4)

فمياج ۲ يغ توره مقبيل بهاكين دالم تكا موده جنك (4) اين
برتمه رامي دري بيراف بلاغن يغ لالو كالو دهواو هان فمياج ۲ دري
دوا تنك بواه نكري سهاج يغ توره مقبيل بهاكين دالم فرادوان اين
تنافى كالي يغ كامغه اين فمياج ۲ دري تيف بواه نكري تله اد توره
سام مقبيل بهاكين دالم فرادوان اين.
دالم سكين بايق فنكا يغ توره مقبيل بهاكين يفتله دعاديلي فد 4
سفتيمير يلالو، مك ددافتي فمياج ۲ يغ ترسوة نمان دباوه اين تله منداف
مديه ۲ يفتله دتاو ركن ايت، دان دباوه اين جوگ كامى پتاكين جوافن ۲
يغ بر نصيب بياك ايت.

مديه فرتام ددافتي اوله:

Zainal Abidin Ambia,
581 P. W. D. Jalan Tanah,
Puteh Kuantan, Pahang.

جوافن: ها، ها، هي، حيران موله ترغاغا تا نمق كيكلي.

مديه كدوا ددافتي اوله:

Mohamed Zain bin Din,
Barrack T. B. K. P.,
Jitra, Kedah.

جوافن: سبوم ۲ مديكة سودهله.

مديه ۲ يغ برحق دترما اوله كدوا ۲ فنكا يغ بر نصيب بياك اين
تله كامى كيريمكن برست دغن سورة اوچافن تهنه دري كامى، دان كقد
تكا ۲ يغ توره سام مقبيل بهاكين، كامى اوچفكن تربكاسيه دان دهاف
جاننله. بر فوس اسا دان ترسوله مقبيل بهاكين مكا دالم ماس اكنداف.

hamba jua bukannya isteri akhirnya
berpindahlah kasihnya semula kepada
bekas suaminya iaitu Aladin tetapi
apakah daya jikalau seorang itu
menurut perintah ibu.

Demikianlah halnya Zainab semakin
lama semakin kurus memikirkan
nasibnya sentiasa berubah dibawa oleh
ibunya ke merata-rata dukun dan
bomoh kerana hendak beranak tetapi
belum dikurniakan oleh Tuhan.

Sementara itu Jauhar pun telah
berumur lima-enam tahun
meskipun cucu bagi orang yang

pertama tetapi rupanya tiadalah lebih
dari seorang anak yatim. Bajunya
robak rabik, makan mesti kemudian
dan belanja bercekek hingga menyebabkan
kelakuannya mengindik-indik anak-anak orang
begitu pun sehari-hari menerima maki
hamun tak boleh silap sedikit
nescaya dihincit oleh neneknya.

Daripada putih mata

Pada suatu pagi hari raya
Jauhar meratap tersedan-sedan kerana
minta duit hendak membeli mercun.
Kerana itu ia disesah disumpah dan
dihincit oleh neneknya. Sungguhpun

Jauhar itu masih mentah tetapi
dengan takdir Tuhan ia merasa
hatinya seolah-olahnya telah hancur luluh
mendengar sumpah seranah neneknya. Ia
pun pergi mendapatkan ibunya.

Ia cukup tahu bahawa ibunya
tiada berdaya memberi satu sen pun
jikalau tiada izin neneknya. Sebaik-baik
ia sampai di hadapan ibunya maka
neneknya berkata pula:

"Engkau jangan menyalak di sini!

Tak tahukah Raja Muluk masih
beradu!" Ketika itu Jauhar

memandang kepada muka ibunya dilihatnya
air mata ibunya tergenang-genang.

Jauhar pun lari turun
ke bawah terus menuju jalan raya
sebagai seorang yang gila. Air matanya
telah kering gembira pun timbul.
Jauhar tiada menoleh ke belakang lagi
semata-mata berjalan menurut kehendak
kakinya. Ia tiada mengetahui jalan
itu ke mana tetapi itulah jalan
ke Kuala Lumpur.

Bagaimana Jauhar boleh sampai
ke Tanjung Malim berjalan kaki
hanyalah Tuhan Yang Amat Mengetahui. Dari
Tanjung Malim ia menumpang sebuah
lori ke Kuala Lumpur dan dari
Kuala Lumpur dibawa pula oleh
sebuah lori yang mengangkut barang
sampai ke Singapura. Jauhar telah
berdusta kepada penjalan lori itu
katanya ibu bapanya di Singapura dan
sebab itulah dibawanya.

Dua tiga hari lamanya Jauhar

Keputusan Teka Jenaka (4)

Pembaca-pembaca yang turut mengambil bahagian dalam Teka Mudah Jenaka (4) ini
bertambah ramai dari beberapa bilangan yang lalu kalau dahulu hanya pembaca-pembaca dari
dua tiga buah negeri sahaja yang turut mengambil bahagian dalam peraduan ini,
tetapi kali yang keempat ini pembaca-pembaca dari tiap buah negeri telah ada turut
sama-sama mengambil bahagian dalam peraduan ini.

Dalam sekian banyak peneka yang turut mengambil bahagian yang telah diadili pada 4
September yang lalu, maka didapati pembaca-pembaca yang tersebut namanya dibawah ini telah mendapat
hadiah-hadiah yang telah ditawarkan itu, dan di bawah ini juga kami nyatakan jawapan-jawapan
yang bemasib baik itu.

Hadiah pertama didapati oleh:

Zainal Abidin Ambia,
581 P.W.D. Jalan Tanah,
Puteh Kuantan, Pahang.

Jawapannya: Ha, Ha, Hai, hairan mulut teranga tak nampak gigi.

Hadiah kedua didapati oleh:

Mohamed Zain bin Din,
Barrack T. B. K. P.,
Jitra, Kedah.

Jawapannya: Senyum-senyum sedikit sudahlah.

Hadiah-hadiah yang berhak diterima oleh kedua-dua peneka yang bemasib baik ini
telah kami kirimkan beserta dengan surat ucapan tahniah dari kami, dan kepada
peneka-peneka yang turut sama mengambil bahagian, kami ucapkan terima kasih dan diharap
janganlah berputus asa dan teruslah mengambil bahagian meneka dalam masa akan datang.

امفة وانيتا دغن چارا فکايين بغ ترسنديري.

يايت ايپون زينب. مکارغ راج
ملوک تله کشف انم تاهون اکن
انق بلوم دکريائي اوله توهم.
مرتوان ترفسا منوره سکهندق
هاتين کران مغلوارکن مودل
کو نشاراج ملوک ادميوک لومبوغ.
تانه تله دجارين ديلي دان
کولي فون دماو فکن. امس ايئين
مرتوا دان استري تله لوجه
کران مغادارکن مودل اخون
رومتهگک دان کمفوغ هلامن
دکاديکن. راج ملوک اد ماکي
موتور کار دان تله ترسبوه سبکي
توکیه لومبوغ تنافي بلوم کاي
کران لومبوغ بغ سبرن ماکن
فوکوه.

چوکفله راج ملوک براختيار
کران هندقکن کاي تنافي توهم

مندغر کات الادين ايت
جوهار فون منرکم کاکي الادين
لالو دچيومن سفي اتس لوتوتون
دغن ايرمات برهمبوران دسبوه
اوله الادين دغن ايرمات فول
فنديقن کتيک ايت برقرارله
انتارا کدوان.

جوهار فون دسرهنک مفاجي
دسکواه ملایو دبلا دان دفاکيکن
اوله باف اغکتين الادين سام
نقرت کانق ۲ بغ لايين سمنله
فول الادين مفاکو کفد کاوتن ۲
بهوا جوهار ايت انقن.

مراجوق فد بغ بنجي

مراجوق فد بغ بنجي ايت
تيا کفد جوهار. اي لاري درقد
نينيقن تيدق برجاري. هان
شورغ سهاج. بغ ترکش کفدان

هاپوه ديهافورا تيدور مرات ۲
کاکيليم تنافي هاتين لافغ. فد
سوات تمهاري جوهار سدغ لافر
دليهن اد شورغ مودا مندغ
کفدان دغن موک بغ مانيس سدغ
ماکن سايه اي فون رافه کفدان
سبيل مهادو منتا ليم مير.

”کالو اغکو ماهو ماکن سايه
سفي کيغ اکو بوله باير“ -
کات اورغ ايت.

افلاکي جوهار فون ماکن
تيک کتوقه دان دوا جوجق
سايه.

”ماکنله لاکي سفي کيغ“ -
کات اورغ ايت کفدان تنافي
جوهار برکات: ”ساي منتا ليم
سين سهاج دان هندقله ساي
حرماتي فرمتان ساي ايت توبما
کاسيه“ - کتاش.

اورغ ايت تله منجادي
ترجع مندغر جوافن جوهار
دغن فصيح ايت دان فد فيکران
مغاف بودق ايت بگيتو کوروس.
اي فون برتان اکن فريحال امق
بفان تنافي جوهار برکات اي
انق يتيم دان کران ايت اي فون
دباوا اورغ ايت کرومهن
دکمفوغ ملایو.

فدما لم ايت اورغ ايت ميتان
نمان الادين دان جوهار فون
مفانکن نمان جوهار.

کات الادين کفدان: ”ساي
تياد براتق دان تياد برقوم
چکلو اغکو مفاکو هندق براف
کفد اکو. اکو مفاکو هندق
براتق کفد اغکو“.

hanyuh² di Singapura tidur merata-rata kaki lima tetapi hatinya lapang. Pada suatu tengah hari Jauhar sedang lapar dilihatnya ada seorang muda memandang kepadanya dengan muka yang manis sedang makan sate ia pun rapat kepadanya sambil mengadu meminta lima sen.

"Kalau engkau mahu makan sate sampai kenyang aku boleh bayar" – kata orang itu.

Apa lagi Jauhar pun makan tiga ketupat dan dua cucuk sate.

"Makanlah lagi sampai kenyang" – kata orang itu kepadanya tetapi Jauhar berkata: "Saya minta lima sen sahaja dan hendaklah saya hormati permintaan saya itu terima kasih" – katanya.

Orang itu telah menjadi tercengang mendengar jawapan Jauhar dengan fasih itu dan pada fikirananya mengapa budak itu begitu kurus. Ia pun bertanya akan perihal emak bapanya tetapi Jauhar berkata ia anak yatim dan kerana itu ia pun dibawa orang itu ke rumahnya di Kampung Melayu.

Pada malam itu orang itu menyatakan namanya Aladin dan Jauhar pun mengatakan namanya Jauhar.

Kata Aladin kepadanya: "Saya tiada beranak dan tiada berkaum jikalau engkau mengaku hendak berbaapa kepada aku, aku mengaku hendak beranak kepada engkau.

Empat wanita dengan cara pakaian yang tersendiri.

Mendengar kata Aladin itu Jauhar pun menerkam kaki Aladin lalu diciumnya sampai atas lututnya dengan air mata berhamburan disambut oleh Aladin dengan air mata pula pendeknya ketika itu berikrarlah antara keduanya.

Jauhar pun diserahkan mengaji di sekolah Melayu dibela dan dipakaikan oleh bapa angkatnya Aladin sama seperti kanak-kanak yang lain sementelah pula Aladin mengaku kepada kawan-kawannya bahawa Jauhar itu anaknya.

Merajuk pada yang benci

Merajuk pada yang benci itu tiba kepada Jauhar. Ia lari daripada neneknya tidak bercari. Hanya seorang sahaja yang berkenang kepadanya

iaitu ibunya Zainab. Sekarang Raja Muluk telah genap enam tahun akan anak belum dikurniai oleh Tuhan. Mertuanya terpaksa menurut sekehendak hatinya kerana mengeluarkan modal kononnya Raja Muluk ada membuka lombong.

Tanah telah dicarinya dibeli dan kuli pun dimasukkan. Emas intan mertua dan isteri telah lucut kerana mengadakan modal akhirnya rumahtangga dan kampung halaman digadaikan. Raja Muluk ada memakai motokar dan telah tersebut sebagai tauke lombong tetapi belum kaya kerana lombong yang sebenarnya memakan pokok.

Cukuplah Raja Muluk berikhtiar kerana hendakkan kaya tetapi Tuhan

² Ejaan yang sebenar ialah hanyut

سمفیکیرا ۲۱ سراتوس رښکۍ مېواله؟
دغن کاجي ایت جوهار بغ
طاعة کفد بښان فون مېواه. جوهار
تله مځاجي دسکوله ملایو دان
مځاجي دسکوله اغکرس دان
دغن موجر اي دافه مځاجي
دسکوله فراو بانن دسغافورا.

کیرا ۲۱ لیم تاهون دبلاکغ
اي فون جاي لالو برکړ دقتور
جوهار. سکارغ بهارو ټيک بولن
بکرج سباکي فمېشتو درومه ساکۍ
کراجان. جوهار مېواو باف
اغکتن ټيگل درومه کراجان
بایت سېواه رومه بغ بسر چوکف
دغن الة فرکاکن سباکي رومه
دقتور.

کتیک ایت دقتور مودا ایت
برکهندق کفد شورغ اسم. دغن
فرا تاران صحابه هندی مک
زینب فون دافه بکرج درومه
دقتور جوهار. بکرجاله زینب
دیسو دغن تکون چوکف
مېري فواسهاتي فکاجین دان
موکان فون ساکین هاري برسري
کران هاتین مځ اخرن فرته
رومتهگک ایت فون ترسره
کفدان.

جوده فرتموان دتاغن توهن

دقتور جوهار تله برچیتا
هندق براشري تشافي اي ترکغ
بتاف حال بښان کلق. دقتور
جوهار تله مېواوه فرامه تنغ
تيفکه لاکو دان بودي اسم
سموان ترسغه کنا کفدان.
اي کمر سکران زینب ایت
ایون. دفرهاتیکن رومن زینب

بوغ عبدالله سڅکورا قمیقین سوشیال کلب برسر استرین.

برکولو: زینب تله مشلق
ایون دوا ټيک کالي اخرن اي
فون لاري کسغافورا دغن
مقصود هندق برلیندوغ درفد
مالو.

زینب ریضا منجادي سوندل
جک تیدق دفراولیهی فکرجان
یغ حلال حتی جکلو اکن ماني
سکالیفور دغن حال یغ دمکین
زینب فون سمی کسغافورا.
ترسېوه قصه الادین یغ تباد
مفویای لمف عجایب ایت ماسیه
بکرج فد کیلغ بسی گرازي
تف کفد فکرجان، لاکي فون
تله منجادي کتوا کاجین فون تله

بلوم مېري رزقي. دالم ماس
کیرا ۲۱ لیم بس تاهون لمان
فکرجان راج ملوک فون روسق
دان تانه ۲ مرتوان ترایلوغ اتو
ترجوال افس سکفغ-سکفیغ
لاکي هکک لیچن کسموان.

راج ملوک تله براسري
مودا دغن شورغ انقراج فول
دباکن سري. تباد براف لام
دبلاکغ موره طلاق باکي زینب
فون دترها اوله زینب لالو
دبریکن کفد ایون.

سکارغ ایو زینب ایت تله
برفنده دري شرک کلو ازکتراک
هندق مېلي سیره فون برکادي

Bung Abdullah Sanggora pemimpin *Social Club* berserta isterinya.

belum memberi rezeki. Dalam masa kira-kira lima belas tahun lamanya pekerjaan Raja Muluk pun rosak dan tanah-tanah mertuanya terlelong atau terjual lepas sekeping-sekeping lagi hingga licin kesemuanya.

Raja Muluk telah beristeri muda dengan seorang anak raja pula di Bagan Serai. Tiada berapa lama di belakang surat talak bagi Zainab pun diterima oleh Zainab lalu diberikan kepada ibunya.

Sekarang ibu Zainab itu telah berpindah dari syurga keluar ke neraka hendak membeli sirih pun bergadai

bergolok. Zainab telah menempelak ibunya dua tiga kali akhirnya ia pun lari ke Singapura dengan maksud hendak berlindung daripada malu.

Zainab redha menjadi sundal

jika tidak diperolehi pekerjaan yang halal hatta jikalau akan mati sekalipun dengan hal yang demikian Zainab pun sampai ke Singapura.

Tersebut kisah Aladin yang tiada mempunyai lampu ajaib itu masih bekerja pada kilang besi kerana ia tetap kepada pekerjaannya, lagi pun telah menjadi ketua gajinya pun telah

sampai kira-kira seratus ringgit sebulan.

Dengan gaji itu Jauhar yang taat kepada bapanya pun mewah. Jauhar telah mengaji di sekolah Melayu dan mengaji di sekolah Inggeris dan dengan mujur ia dapat mengaji di sekolah perubatan di Singapura.

Kira-kira lima tahun di belakang ia pun jaya lalu bergelar Doktor Jauhar. Sekarang baharu tiga bulan bekerja sebagai pembantu di rumah sakit kerajaan. Jauhar membawa bapa angkatnya tinggal di rumah kerajaan iaitu sebuah rumah yang besar cukup dengan alat perkakasnyanya sebagai rumah doktor.

Ketika itu doktor muda itu berkehendak kepada seorang XXX. Dengan perantaraan sahabat handainya maka Zainab pun dapat bekerja di rumah Doktor Jauhar. Bekerjalah Zainab di situ dengan tekunnya cukup memberi puas hati penggajinya dan mukanya pun semakin hari berseri-seri kerana hatinya senang akhirnya perintah rumah tangga itu pun terserah kepadanya.

Jodoh pertemuan di tangan Tuhan

Doktor Jauhar telah bercita-cita hendak beristeri tetapi ia terkesan betapa hal bapanya kelak. Doktor Jauhar telah membuat firasat tentang tingkah laku dan budi XXX semuanya tersangat kena kepadanya.

Ia gemar sekiranya Zainab itu ibunya. Diperhatikannya roman Zainab

برنام الادين دان انقن فون
برنام جوهار فول منام دغن انقن
يغ هيلغ.

”هي توهن جاديكنه
الادين اين يات الادين همبامو
يغ هيلغ دهولو دان جاديكنه
دقتور جوهار اين يات انق
همبامو يغ غايب دهولو“ - دعا
زينب سميل منداهكن كدوا
تافق تافقن كلاغيه.

فد مالم ايت تتكل دودق
منوم تيه لفس ماكن مك زينب
فون مقلواركن كمبر يغ ددافين
ددالم فتي سوامين قادي لار
برتان.

الادين ترفسا برجريتاولو
فون ايرمتان برلينغ ۲. دقتور

درومه شورغ ديرين.

الادين دان دقتور جوهار
بكرج، اي تيغل مييكن ماكن.
سيلم كدافور دبوكان فتي
سوامين دغن مقصود سفاي كاين
باجو دفرسا دان دوسن. فد
ماس يفتله لالو زينب تيا دبرحق
اميل تاهو اكن ايسي فتي ايت
تتافي سكارغ فتي ايت فتي سوامين.
فد ماس بموغر ايسي فتي
ايت دغن تيا ۲ زينب برجما
سكفغ كمبر ديرين بر كمبر دغن
بكس سوامين برنام الادين مدغ
منسخه درفد كمبر ايت اد ددالم
فتين سديري.

زينب ترفكور سجورس
ميكر كن سوامين سكارغ فون

ايت بلوم براف توا دان چوكف
برفادن دغن بفان.

فد سوات هاري دقتور جوهار
برسوليه ۲ برجما دغن زينب.
”موديكه چي زينب مفاكو
انق كفد ساي“ - كات دقتور
جوهار.

”سكالي آ. سوك سريو كالي
ساي جنجوغ“ - كات زينب
منجواب.

”بابلكه! سوديكه بوندا
كهوين دان منجادي استري باكي
باف ساي“ - كات دقتور جوهار
لاكي.

”الفكه منجادي همب سمرت
سكارغ اين لاكي فون ساي سوك
كونكن فول منجادي استري“
- كات زينب منجواب سميل
تريفو ۲.

دفتيكن چريتان اداله
مقصود دقتور جوهار يات
هندقله باف براستري ليه دولو
درفد اي بر كهوين. كران ايت
دداتفكن سوارا يغ بابك ايت
كفد بفان تتافي بفان اشكن.
بكيو فون تيا د فول اي جمو
موجق بفان دغن كات ۲ يغ
مانيس سهفك بفان ترفسا منورة.
تيا دبراف لام دپلاكغ مك
الادين فون بر كهوين دغن زينب
مدغ فر كهوين ايت دحاضري
اوله رامي صحابه هدين.

فد مالم ايت تيدورله سكالين
درومه ايت سباكي اورغ ۲ يغ تيغل
برتيك براتق. فد كايو فكن
هارين زينب سمرت بياس تيغل

تيك دارا يغ منغ دالم فرادوان مباح ساجق دسيغافورا بارو ۲ اين.

itu belum berapa tua dan cukup berpadan dengan bapanya.

Pada suatu hari Doktor Jauhar bersulit-sulit berjumpa dengan Zainab.

“Sudikah Cik Zainab mengaku anak kepada saya” – kata Doktor Jauhar.

“Sekali encik suka seribu kali saya junjung” – kata Zainab menjawab.

“Baiklah! Sudikah bonda kahwin dan menjadi isteri bagi bapa saya” – kata Doktor Jauhar lagi.

“Alangkah menjadi hamba seperti sekarang ini lagi pun saya suka kononkan pula menjadi isterinya” – kata Zainab menjawab sambil tersipu-sipu.

Dipendekkan ceritanya adalah maksud Doktor Jauhar iaitu hendaklah bapa beristeri lebih dulu daripada ia berkahwin. Kerana itu didatangkannya suara yang baik itu kepada bapanya tetapi bapanya enggan. Begitu pun tiada pula ia jemu memujuk bapanya dengan kata-kata yang manis sehingga bapanya terpaksa menurut.

Tiada berapa lama di belakang maka Aladin pun berkahwin dengan Zainab sedang perkahwinan itu dihadiri oleh ramai sahabat handainya.

Pada malam itu tidurlah sekaliannya di rumah itu sebagai orang-orang yang tinggal bertiga beranak. Pada keesokan harinya Zainab seperti biasa tinggal

di rumah seorang dirinya.

Aladin dan Doktor Jauhar bekerja, ia tinggal menyiapkan makan. Sebelum ke dapur dibukanya peti suaminya dengan maksud supaya kain baju diperiksa dan disusun. Pada masa yang telah lalu Zainab tiada berhak ambil tahu akan isi peti itu tetapi sekarang peti itu peti suaminya.

Pada masa membongkar isi peti itu dengan tiba-tiba Zainab berjumpa sekeping gambar dirinya bergambar dengan bekas suaminya bernama Aladin sedang senaskah daripada gambar itu di dalam petinya sendiri.

Zainab terfikir sejurus memikirkan suaminya sekarang pun

bernama Aladin dan anaknya pun bernama Jauhar pula senama dengan anaknya yang hilang.

“Hai Tuhan jadikanlah Aladin ini iaitu Aladin hambamu yang hilang dahulu dan jadikanlah Doktor Jauhar ini iaitu anak hambamu yang ghaib dahulu” – Doa Zainab sambil mendadahkan³ kedua-dua tapak tangannya ke langit.

Pada malam itu tatkala duduk minum teh lepas makan maka Zainab pun mengeluarkan gambar yang didapatinya di dalam peti suaminya tadi lalu bertanya.

Aladin terpaksa bercerita walau pun air matanya berlinang-linang. Doktor

Tiga dara yang menang dalam peraduan membaca sajak di Singapura baru-baru ini.

³ Ejaan yang sebenar ialah menadahkan

اتقن زينب، منتو تيهگلن الادين
سرت دغن چوچون جوهار تيا
اي فون ماس سكر لالو دودق
باكي كالبي يفتريمان دالم
سميگكو. اتق دان منتو سرت
دغن چوچومبوک چريئامسيغ ۲
سميل بمبوک هديه ۲ يغ دباوا
دري سغافورا.

ايرمات نينق برلينغ ۲ نمقن
كران مالو دان مپل كغد
فربواتن يفتله لالو ايت. دغن
سرتمرت اجلن فون سمي سسوده
برشعير ممنا معاف كغد اتق دان
منتو سرت كغد چوچون دان
شعيرن ايت دمكين:

واهي اتقكو جنجوغن اولو
كسالهن بوندا بايق ترلاو

بوندا متغكوغ سسل دان مالو
فربواتن بوندا تيدق كلولو.

امفونكن بوندا جاغن دننتي
سيلوم بوندا مفادف ماتي

سلامة اتقكو توهن بركاتي
بوندا مپل سودهله فستي.

واهي الادين يغ فبايغ

توان روفان امقون تياغ

بوندا ترماكن بواه كفايغ

امس جويتا دغك لويغ.

چوچوكو جوهار چوچو يغ

حاتي

كسالهن نينق بريو كسي

معافكن نينق جاغن ترهستي

جاغنهله توان بر كجيل هاتي .

تمت

نورماديه سدغ منبليغ فمياج .

مكلين فولغ زياره كغد نينقن.
چداغن ايت تباداله دفركناني
اوله ايون تراوتام سكالبي اوله
بفان كران مريك چوكف منا وه
كجيل هاتي تنافي دقتور جوهار
يغ بوديمان ايت بركات:

«كجيان كيت اين سمان
ترفولغ كغد بقتي نينق. جك
تباداله كران فكري نينقكو يغ
بگتو چمر كغد اكو نسجاي
تباداله اكو اكن دبلا اوله ايهاكو
هفك منجادي دقتور».

كات دقتور جوهار لاكي:
«تياك كون كيت چرج سي توا
ايت فد ماس اين تنافي هندقله
كيت حرماتي اكن دي هفك
اخر حيان بارغكاي تياك براف
لام لاكي عادت».

دغن ككراسن دقتور جوهار
مك سكلين فون فد سوات هاري
فولغ كايقوم ددافتي نينق كيان
سدغ تر بار يغ درومه جبران
مفهدف فباكيه توا منتي كسيك.
افيل نينق كيان مندغر

جوهار ترفكون مندغر چريئا
بفان دان حيران مليه ايرمات
زينب مغالير.

زينب ماسوق كدالم مغميل
سنسخه كمر يغ اد دالم سيمفانن
لالو دتجوكن كغد سوامين
لالو بر چريئا فول هفك ترسوة
كغد قصه اتقن يغ يرنام جوهار
يفتله غايب.

جوهار لوف ۲ ايقة اكن نام
نينق تنافي دافة دسوتكنن بهوا
باف ترين يرنام راج ملوك.
بيلوم زينب سفته منسكن
چريئا افيل زينب تله تاهو
بهوا دقتور جوهار ايت اتق
كدوغن اي فون بفكيه ممفكو
اتقن دان برنايسله كدوان ۲

دمبوغ فول اوله الادين يغ
اروتاهو بهوا اتق اغكتن ايت
روفان اتق كدوغن. جاغن
دسوة دقتور جوهار ترساة
موكجيتان براف كغد باف
كدوغن دان برامق كغد امق
كدوغن فول.

توهن تله ملوروغكن جك
تلق كران جالن يغ ترسوة
نسجاي تباداله الادين اكن
منرما جندان سكالبي لاكي
سوده هاتين لوک ايت تنافي
توهن له مقتهوي، هفك اتق
براق تيفگل سرومه فون تياك
بركل مليكن فد ساة يغ
دكهندفكي اوله توهن.

نينق مپسل كدين

تياك براف لام دبلاكغ
دقتور جوهار منجادغكن سفاي

Jauhar terpegun mendengar cerita
bapanya dan hairan melihat air mata
Zainab mengalir.

Zainab masuk ke dalam mengambil
senaskah gambar yang ada di dalam simpanannya
lalu ditunjukkan kepada suaminya
lalu bercerita pula hingga tersebut
kepada kisah anaknya yang bernama Jauhar
yang telah ghaib.

Jauhar lupa-lupa ingat akan nama
neneknya tetapi dapat disebutkannya bahawa
bapa tirinya bernama Raja Muluk.

Sebelum Zainab sempat menamatkan
ceritanya apabila Zainab telah tahu
bahawa Doktor Jauhar itu anak
kandungnya ia pun bangkit memangku
anaknya dan bertangislah kedua-duanya
disambung pula oleh Aladin yang
baru tahu bahawa anak angkatnya itu
rupanya anak kandungannya. Jangan
disebut Doktor Jauhar tersangat
sukacitanya berbapa kepada bapa
kandungnya dan beremak kepada emak
kandungnya pula.

Tuhan telah melorongkan jika
tidak kerana jalan yang tersebut
nescaya tiadalah Aladin akan
menerima jandanya sekali lagi
sudah hatinya luka itu tetapi
Tuhan lebih mengetahui, hingga anak
beranak tinggal serumah pun tiada
berkenal melainkan pada saat yang
dikehendaki oleh Tuhan.

Nenek menyesal kemudian

Tiada berapa lama di belakang
Doktor Jauhar mencadangkan supaya

Normadiah sedang menjeling pembaca.

sekaliannya pulang ziarah kepada neneknya.
Cadangan itu tiadalah diperkenani
oleh ibunya terutama sekali oleh
bapanya kerana mereka cukup menaruh
kecil hati tetapi Doktor Jauhar
yang budiman itu berkata:

“Kejayaan kita ini semuanya
terpulang kepada bakti nenek. Jika
tiadalah kerana pekerti nenekku yang
begitu cemar kepada aku nescaya
tiadalah aku akan dibela oleh ayahku
hingga menjadi doktor”.

Kata Doktor Jauhar lagi:

“Tiada guna kita cerca si tua
itu pada masa ini tetapi hendaklah
kita hormati akan dia hingga
akhir hayatnya barangkali tiada berapa
lama lagi adatnya”.

Dengan kekerasan Doktor Jauhar
maka sekaliannya pun pada suatu hari
pulang ke Ipoh didapati nenek kebayan
sedang terbaring di rumah jiran
menghidap penyakit tua menanti ketika.

Apabila nenek kebayan mendengar

anaknya Zainab, menantu tinggalnya Aladin
serta dengan cucunya Jauhar tiba
ia pun merasa segar lalu duduk
bagi kali yang pertamanya dalam
seminggu. Anak dan menantu serta
dengan cucu membuka cerita masing-masing
sambil membuka hadiah-hadiah yang dibawa
dari Singapura.

Airmata nenek berlinang-linang nampaknya
kerana malu dan menyesal kepada
perbuatannya yang telah lalu itu. Dengan
serta merta ajalnya pun sampai sesudah
bersyair meminta maaf kepada anak dan
menantu serta kepada cucunya dan
syairnya itu demikian:

Wahai anakku junjungan ulu
Kesalahan bonda banyak terlalu

Bonda menanggung sesal dan malu
Perbuatan bonda tidak kelulu.

Ampunkan bonda jangan dinanti
Sebelum bonda mengadapi mati

Selamat anakku Tuhan berkati
Bonda menyesal sudahlah pasti.

Wahai Aladin yang penyayang
Tuan rupanya empunya tiang

Bonda termakan buah kepayang
Emas juwita disangka loyang.

Cucuku Jauhar cucu yang

jati

Kesalahan nenek beribu kati

Maafkan nenek jangan terhenti
Janganlah tuan berkecil hati.

Tamat

مفر کنلگن باکۂ ۲ بارو

میمځ تآ بوله دنایکڼ بهوا بیاس باکۂ سني ایت بوکن هاڻ داتځ دځن
سندیرښ. تنافي مونچولڻ دځن کچندروځن هاتي سندیري. اد کلانڻ فول، سځق
سورځ ایت دلاهیځن کڼ کدنيا مایافادا این، تله ممباوا باکۂ ترسبوة. سبالیکڻ ولوفون اد
کچندروځن دان تله ممفسکای باکۂ یغ سمولا جادي. جکلو تیدق دسرتاکن دځن اوسها
یغ شکوه ۲ مساکن کچندروځن دان باکۂ ایت منجلم دځن سندیري. کران بوله ایت
تیدق داتځ برکولوق، فیفه تیدن داتځ ملایغ.

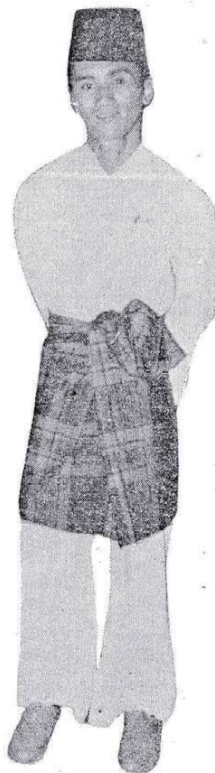
[اوله: بي. عیم. ابکا، سیفافورا]

دفتچراکڻ ”سوارا هیوران“ یغ
دیفمځین اوله سودارا شمسوري
معد.

کمدین حسن ماموق فول
کدالم فتچراکڻ ”چندرا واسه“
یغ دیفمځین اوله سودارا انی بن
عبدالرحمن. دکدوا ۲۱ فارتی
اینله باکۂ حسن تله مولا
میشرکڼ جیهان.

اقبل پښتغ حسن تله
مونچول دځن ممباوا سینر هارځن
مک فد تاهون ایت جوک، حسن
تله دفلاوا اوله سودارا رحمة
علی، سوامی شیواتی لطیفه عمر.
سفای ماموق منجادي فایي
دفارتښ ”اورکیسه ایراسا
سني، یغ مان دیفمځین اوله
سودارا رحمة سندیري.

”نه... فوجق دچتا
اولم منداتځ“ کات حسن
فلواڻ ایت تیدق دتولوق
اوله حسن. دتریمان دځن هانی
بځکا. منروسی اورکیسه اینله

سودارا حسن جوه

بکتوجوک دځن ”حسن جومه“،
جوارا پښتغ رادیو ملوره ملایا،
تاهون 1956. دان نایب جوهن
پښتغ رادیو سیفافورا تاهون
1957. دي سځق کچیل، حیوان
تله ترقاوة انتوق برکچیمفوغ
دديا ”سني سوارا“، مک انتوق
منجافي چیتان ۲ ایت. دي
براوسها برسکوه ۲ دځن تیدق
کل جمو.

کفد ساي دپتان اوله
حسن، سځق ساي دپکوسکوله
لاکي ساي تله ملاتیه دیری ساي
مایي. اد کلان ساي فرنه
دایحیق ۲ دان دکناواکن اوله
کاون ۳. تنافي ایت تیدق
مماهیکن هاتي ساي. مالهین
برتمبه ۲ کوکوه لاکي فدیځین
ساي. دان این ساي اغکف، هان
”وکان سمتمات“.

دالم تاهون 1952 حسن
مندافه فلواغ، منجمفورکن
دیځین سباکي فایي بیس

Memperkenalkan bakat-bakat baru

Memang tak boleh dinafikan bahawa biasanya bakat seni itu bukan hanya datang dengan sendirinya. Tetapi munculnya dengan kecenderungan hati sendiri. Ada kalanya pula, sejak seorang itu dilahirkan ke dunia mayapada ini, telah membawa bakat tersebut. Sebaliknya walaupun ada kecenderungan dan telah mempusakai bakat yang semula jadi. Jikalau tidak disertakan dengan usaha yang sungguh-sungguh masakan kecenderungan dan bakat itu menjelma dengan sendiri. Kerana bulat itu tidak datang bergolek, pipih tidak datang melayang.

(Oleh: B. M. Abka. Singapura)

Begitu juga dengan "Hassan Jusoh" juara Bintang Radio seluruh Malaya, tahun 1956. Dan naib johan Bintang Radio Singapura tahun 1957. Dia sejak kecil, jiwanya telah terpaut untuk berkecimpung di dunia "Seni Suara". Maka untuk mencapai cita-citanya itu. Dia berusaha bersungguh-sungguh dengan tidak kenal jemu.

Kepada saya dinyatakan oleh Hassan. "Sejak saya dibangku sekolah lagi saya telah melatih diri saya menyanyi. Adakalanya saya pernah diejek-ejek dan diketawakan oleh kawan-kawan. Tetapi itu tidak mematahkan hati saya. Malahan bertambah-tambah kukuh lagi pendirian saya. Dan ini saya anggap, hanya dugaan semata-mata".

Dalam tahun 1952 Hassan mendapat peluang, mencampurkan dirinya sebagai penyanyi bebas

Saudara Hassan Jusoh

di pancaragam "Suara Hiburan" yang dipimpin oleh saudara Shamsuri Said.

Kemudian Hassan masuk pula ke dalam pancaragam "Cenderawasih" yang dipimpin oleh saudara Ani bin Abdul Rahman. Di kedua-dua parti inilah bakat Hassan telah mula menyinarkan cahayanya.

Apabila Bintang Hassan telah muncul dengan membawa sinar harapan, maka pada tahun itu juga, Hassan telah dipelawa oleh saudara Rahmat Ali, suami seniwati Latifah Omar, supaya masuk menjadi penyanyi di partinya "Orkes Irama Seni" yang mana dipimpin oleh saudara Rahmat sendiri.

"Nah pucuk dicinta¹ ulam mendatang" kata Hassan. Pelawaan itu tidak ditolak oleh Hassan. Diterimanya dengan hati bangga. Menerusi Orkes inilah

¹ Ejaan yang sebenar ialah dicita

تانهملايو.
حسن دلاهيركن فد 7
اوگسټ 1933. لغامن درجه انم
سكوله ملايو فاسر فنجڠ، درجه
ليم سكوله اغكرس. دغن
كلولسن ايت، كيني حسن بكرج
سباكي ارايه. ايس. سي. دفولو
براني.

تا حيرانله جكلو حسن
تيديق سوكانن دغن لاكو 2
هيوران. كران لاكو 2، بغ كرف
دباوا اوله حسن اياله لاكو 2
ملايو اصلي.

حسن اد جوڳ فبابي لاكو
فوجانن، ايه. رحمن، مله
اسمعل، دملايا، ايس. افندي
دان حسنه طه داندوتيسا.
ملاين درفد مبابي، حسن جوڳ
سوك دغن سوكن.

علامه حسن اتوق بركتالن
اياله:

حسن جوسه
بلوق 1، نمبر 10
بوڳيه جرمين
سيفافورا، 4.

جكلو دفر تنديشن يغ اول،
حسن مونجول سباكي نمبر تيڳ.
تتافي كاللي اين. حسن تله
منجوقكن كهندان سني سواران.
دغن ميندغ كلارن "بيتغ
راديو"، ملوره ملايا دغن
مباواكن لاكو "سري مرسيغ"
دان "كفريو".

فد تاهون 1957، فيق راديو
ملايا سيفافورا، ميلميه بيتغ راديو،
سلوره سيفافورا. حسن تيديق
كشيگانن جوڳ توره سرت.
افكه كسالهنر، حسن هان ميندغ
كلارن نايب جوهن، بيتغ
راديو، سيفافورا، دغن مباواكن
لاكو "دامق" دان "بوغا
ملور".

حسن اداله فمودا يغ اكيشف.
سوات ماس دولو حسن تله فركي
كسرمن، مبابي دسان. مواكيلي
اتس نام "اغكلو ملي انبيغ
سكول". فيستا اين، كات حسن
دنتون اوله يغ امة مليا، توانكو
عبدالرحمن، يغ كيني
يغدفرتوان اكوغ فرسكتوان

حسن برسكوه 2، برلاتيه ماتهكن
لاكو دان مقالونكن سواران ليه
سفرن لاكي. سوارا حسن ميمغ
مردو، دي مبابي دسرتاكن دغن
لغكغ ليغكوق كلان. ميمغ
سوده تمفتن دي ميندغ كلران
جوارا.

حسن سچق دي منجمفوركن
ديري دفارتي ميوزيك. دي
تيديق هان بلاجر مبابي ساج.
بهكن دي بلاجر مانيكن سوا
فركاكس ميوزيك.

دغن بركة اوسهان ايت.
اوسها يغ تيديق مغل فة دان
لنيه برجايله حسن، بوله
برمان سوا فركاكس ميوزيك،
كجوالي فركاكس تيوف. دالم
تاهون 1953، حسن تله منوبهكن
سوات فارتي ميوزيك، يغ مان
دفعمين اوله حسن سديري.
"جهيا لاوه"، ايتوله نام
فارتين.

كشولن فد تاهون ايت
جوڳ. ساتو فرادوان مبابي
تله داداكن "دكريه ورلد".
حسن مبرانيكن هاتين ماسوق
برنديغ حاصل درفد كبرانين
ايت، حسن تله منداقة نمبر
تيڳ. لاكو يغ دباواكن اياله
"تودوغ فريوق".

فد تاهون 1956، فيق راديو
ملايا، منجمفوركن فرادوان مبابي
اتوق ميلميه "بيتغ راديو"
سلوره ملايا. حسن تيديق
كشيگانن توره مغميل بهاكن
دالم فرادوان ايت.

حاصل فلاجران مريد 2 فرمفوان دكيليغ كرفسة سينتير.

Hassan bersungguh-sungguh berlatih mematahkan² lagu dan mengalunkan suaranya lebih sempurna lagi. Suara Hassan memang merdu, dia menyanyi disertakan dengan lenggang lengkok kepalanya. Memang sudah tempatnya dia menyandang gelaran juara.

Hassan sejak dia mencampurkan diri di parti muzik. Dia tidak hanya belajar menyanyi saja. Bahkan dia belajar memainkan semua perkakas muzik.

Dengan berkat usahanya itu. Usaha yang tidak mengenal penat dan letih. Berjajalah Hassan, boleh bermain semua perkakas muzik, kecuali perkakas tiup. Dalam tahun 1953, Hassan telah menubuhkan suatu parti muzik, yang mana dipimpin oleh Hassan sendiri. "Cahaya Laut" itulah nama partinya.

Kebetulan pada tahun itu juga. Satu peraduan menyanyi telah diadakan "di The Great World". Hassan memberanikan hatinya masuk bertanding. Hasil daripada keberanian itu, Hassan telah mendapat nombor tiga. Lagu yang dibawakannya ialah "Tudung Periuk".

Pada tahun 1956, pihak Radio Malaya, menganjurkan peraduan nyanyi untuk memilih "Bintang Radio" seluruh Malaya. Hassan tidak ketinggalan turut mengambil bahagian dalam peraduan itu.

Jikalau di pertandingan yang awal, Hassan muncul sebagai nombor tiga. Tetapi kali ini. Hassan telah menunjukkan kehandalan seni suaranya. Dengan menyandang gelaran "Bintang Radio" seluruh Malaya dengan membawakan lagu "Seri Mersing" dan "Kaparinyo".

Pada tahun 1957, pihak Radio Malaya Singapura, memilih Bintang Radio, seluruh Singapura. Hassan tidak ketinggalan juga turut serta. Apakah kesalahannya, Hassan hanya menyandang gelaran naib johan, Bintang Radio, Singapura, dengan membawakan lagu "Damak" dan "Bunga Melur".

Hassan adalah pemuda yang aktif. Suatu masa dulu Hassan telah pergi ke Seremban, menyanyi di sana. Mewakili ~~atas nama "Anglo Malay Evening School"~~ ^{Pestariikan Hassan} ditonton oleh Yang Amat Mulia, Tuanku Abdul Rahman, yang kini Yang di-Pertuan Agong Persekutuan

Tanah Melayu.

Hassan dilahirkan pada 7 Ogos 1933. Lepas darjah enam Sekolah Melayu Pasir Panjang, darjah lima sekolah Inggeris. Dengan kelulusan itu, kini Hassan bekerja sebagai R. A. S. C. di Pulau Brani.

Tak hairanlah jikalau Hassan tidak sukakan dengan lagu-lagu hiburan. Kerana lagu-lagu yang kerap dibawa oleh Hassan ialah lagu-lagu Melayu asli.

Hassan ada juga menyanyi lagu pujaannya, A. Rahman, Salmah Ismail, di Malaya, S. Effendi dan Hasnah Taha di Indonesia. Selain daripada menyanyi, Hassan juga suka dengan sukan.

Alamat Hassan untuk berkenalan ialah:

Hassan Jusoh,
Blok 1. Nombor 10,
Bukit Chermih,
Singapura, 4.

Hasil pelajaran murid-murid perempuan di Geylang Craft Centre.

² Perkataan yang sebenar ialah mematahkan

دي برسد يا منيغلكلن اكام، ايو
دار قوم كلواكان اتوق بركهوين
دغن حاليم سرت مملوق اكام
اسلام، دغن نام حليمه.

ايم تاهون كمدين مريك تله
منذافه تيگ اورغ جهامات.
كالو باكي اورغ لامين، اتق ۲
اياله منحه قواين فرهوغن
كاسيه مايغ اتارا سوامي استري
تافمي تيدق دمكين باكي حاليم.
دي سوده مولاي مليه ككوراين
روف استرين درفد دهولو، اي
لبه شغ بركورادو سندا دغن
كاديس يغ بكرج دفجابتش درفد
دغن اتق ۲ دان استرين.

تيدق لام اتاران مريك
كاوين دغن ديم ۲، تافمي موله
تغافين بوله دتوق، موله مانسي
..... استري منريما خير ايت
همغير فيغن تافمي تا دافه برواة
اف ۲ ملاين درفد مناغين.
دالم اس دوا بولن، اد جوگ
حاليم بولاكو عاديل كغد كدوا
استرين.

لمكلمان كعاديلن ايت منجادي
فودر، اخيرن حاليم دان حليمه
سوده سباكي اورغ لامين ماج،
مايغ ۲ مفيكوه هلوان سندريري.
حليمه مراس ترينديس، ترايكة
دان بوسن دغن كادان يغ دمكين.
واغ دان تمغه تيغلل ساج بلوم
چوكف اتوق منجامين كهنگيان
شورغ استري، فيكر حليمه.
دغن فيكران يغ دمكين، دي منتا
چراي كغد سوامين. حاليم تيدق
مولك منجرايكن، سب كو تنن

چلو تيه دميجا ماكن

مي ليسه ترينفو ۲ بيلا سوامين مورهن منويكن جنجبن
برجرامه سوده مريك سلسي ماكن مالم. «اه! ايغ ني، مناله
ماي تاهو برجرامه». «كلماين ساس ايغ برچاكف، اد ۲ ساج
فركتان اغكو ميمفوق فركتان ايغ. بيلا ايغ كساكن نتي
دولو، كاو كات، «بكيكوه ديموقراسي چيقتان ايغ؟» تافمي
سكارغ بيلا ايغ بري فلوواغ كاو بواة تا تاهو فول. مينغ بايق
اورغ سكارغ يغ لكس ميواة جنجي تافمي جارغ يغ سغكوف
منويكنن. لاسن، «جنجي بياس موغكير، جمباين بياس لافوق».

(اوله: خايدا)

فوامهاتي گغد تيف رغة.
سكارغ چوب ايغ دغر سواه قصه
رومتهك شورغ كاوان ماي
ساس سكوله دهولو. دي شورغ
كاديس بقسا چينا يغ ترماسوق
دالم كولغن اورغ يغ براد
جوگك. قوم كلواركان سوا
مملوق اكام كريستيان، دان نام
كاديس ايت اياهل روس تان.
دالم زمان رماين ايت، اي
ترفكة كغد شورغ فمودا ملايو
يغير نام حاليم، دان بكيكوه جوگك
ترهادف كاديس ايت.

«سبكيمان بياس كدوا
مرفاتي ايت ايغن مفاخيري
ترجنتان مريك دغن فراوين،
تتافي كدوان منغوه هالغن يغ
پسر تننغ اكام. ايو ياف سي
كاديس تيدق بمنركن انغن
مماوفكي اكام املاي دان بكيكوه
جوگك سبالين. اخيرن، كفوتسن
يغ تگس ددافتي اوله روس تان.

«جاغلله ايغ لكس مائه
ميسد ماي. كات، ماي كوت،
جنجي، ماي تفتي، شرطن كالو
اد نتي فركتان ماي يغ ميغكوغ
ايغ، جاغلن فول نتي ايغ منغفيلغ
ماي، ايغه.... ماي اكن مفادو
كرومه قاضي، سب درومه اين
تياد اورغ يغ اكن ملرايكن
كيت برقادوه».

«سجق كلماين سوده ايغ
كساكن سكارغ زمان ديموقراسي،
للاكي دان قرمفوان برحق
برسوارا دان منكور اف يغ
برتتاغن كبنران دان فري
كمانسان. مغاب ايغ مستي ماره
كالو قون امقام يغ منكور ايت
اتق كچل، كالو يغد كساكن
ايت بنر».

«كالو سوا اورغ برفدافه
سغرت ايغ ايت، تننو نكري
كيت اين اكن منجادي امان
معمور دان تراتور

Celoteh di meja makan

Si Lisah tersipu-sipu bila suaminya menyuruhnya menunaikan janjinya

berceramah sesudah mereka selesai makan malam. “Ah! abang ni, manalah saya tahu berceramah”. “Kelmarin semasa abang bercakap, ada-ada saja perkataan engkau menyampuk perkataan abang. Bila abang katakan nanti dulu, kau kata, “Begitulah demokrasi ciptaan abang?” Tapi sekarang bila abang beri peluang kau buat tak tahu pula. Memang banyak orang sekarang yang lekas membuat janji tapi jarang yang sanggup menunaikannya. Alasan, “Janji biasa mungkir, jambatan biasa lapuk”.

“Janganlah abang lekas sangat membidas saya. Kata, saya kota, janji, saya tepati, syaratnya kalau ada nanti perkataan saya yang menyinggung abang, jangan pula nanti abang menempeleng saya, ingat . . . saya akan mengadu ke rumah kadi, sebab di rumah ini tiada orang yang akan meleraikan kita bergaduh”.

“Sejak kelmarin sudah abang katakan sekarang zaman demokrasi, lelaki dan perempuan berhak bersuara dan menegur apa yang bertentangan kebenaran dan peri kemanusiaan. Mengapa abang mesti marah kalau pun umpamam¹ yang menegur itu anak kecil, kalau yang dikatakannya itu benar”.

“Kalau semua orang berpendapat seperti abang itu, tentu negeri kita ini akan menjadi aman makmur dan teratur

(Oleh: Khaida)
puas hati kepada tiap rakyat.

Sekarang cuba abang dengar sebuah kisah rumahtangga seorang kawan saya semasa sekolah dahulu. Dia seorang gadis bangsa Cina yang termasuk dalam golongan orang yang berada juga. Kaum keluarganya semua memeluk agama Kristian, dan nama gadis itu ialah Rose Tan. Dalam zaman remajanya itu, ia terpitak kepada seorang pemuda Melayu yang bernama Halim, dan begitu juga terhadap gadis itu.

“Sepaimana biasanya kedua merpati itu ingin mengakhiri tercintaan² mereka dengan perkahwinan, tetapi keduanya menempuh halangan yang besar tentang agama. Ibu bapa si gadis tidak membenarkan anaknya memasuki agama Islam dan begitu juga sebaliknya. Akhirnya, keputusan yang tegas didapati oleh Rose Tan.

Dia bersedia meninggalkan agama, ibu dan kaum keluarganya untuk berkahwin dengan Halim serta memeluk agama Islam, dengan nama Halimah.

Lima tahun kemudian mereka telah mendapat tiga orang cahaya mata. Kalau bagi orang lain, anak-anak ialah menambah kuatnya perhubungan kasih sayang antara suami isteri tetapi tidak demikian bagi Halim. Dia sudah mulai melihat kekurangan rupa isterinya daripada dahulu, ia lebih senang bergurau senda dengan gadis yang bekerja di pejabatnya daripada dengan anak-anak dan isterinya.

Tidak lama antaranya mereka kahwin dengan diam-diam, tetapi mulut tempayan boleh ditutup, mulut manusia Isteri menerima khabar itu hampir pengsan tapi tak dapat berbuat apa-apa selain daripada menangis. Dalam masa dua bulan, ada juga Halim berlaku adil kepada kedua isterinya.

Lama-kelamaan keadilan itu menjadi pudar, akhirnya Halim dan Halimah sudah sebagai orang lain saja, masing-masing mengikut haluan sendiri. Halimah merasa tertindas, terikat dan bosan dengan keadaan yang sedemikian. Wang dan tempat tinggal saja belum cukup untuk menjamin kebahagiaan seorang isteri, fikir Halimah. Dengan fikiran yang demikian, dia meminta cerai kepada suaminya. Halim tidak suka menceraikannya³, sebab kononnya

¹ Perkataan yang sebenar ialah umpama

² Ejaan yang sebenar ialah percintaan

³ Ejaan yang sebenar ialah menceraikannya

« تافي اكام اسلام ميسغ
تيدق ملارغ بر فوليكامي » .

« بتول دان ساي بوكن فول
بركهتق سفاي اوندغ ۲
فوليكامي دهافوسكن . تافي
هندقله اورغ يغ ملاكوكن تيدق
بر داسركن نفوس دان مگكوف
مبوات جدوال فوكل براف دي
سفهي كرومه استري فوتم دان
فوكل براف مستي سفهي كرومه
يغ كدوا سبب اكام ملارغ ماسوق
كرومه يغ بوكن كيليران . دي
مستي مگكوف مبري نفقه يغ
چوكف دان تيدق بره سبله دان
دي واجب مگكوة جدوال ايت
بوكن اتوق سولان دوا . تافي
سعمور هيدوفن . سكارغ . براف
اورغكه اورغ يغ بر فوليكامي
مگكوف مبوات جدوال يغ دمكين
اتيله . مريك سديريله يغ دافه
منتوكن » .

« دوا . تمققن چلوته سوده
منجادي تكغ . تيقوق بودق ۲ اين
سوده مقتوق . فركيله تيدوركن
مريك دولو » .

مغوكر كغد فربواتن سگليسير
اورغ اسلام يغ سبزن تيدق فول
مقتوي سيلوق بيلوق اكامان » .

اين تمققن بوكن چرامه
تافي چريتا . يغ بتول ۲ كجادين
تافي كناف فول اين يغ اغكو
چريتاكن فد يغ ؟ » .

سوك هاتي ابغله سعاد اكن
دكتاكن چرامه . اتو چريتا اتو
فون چلوته ساي چريتاكن اين
كغد ابغ . سبب ابغ چوك شورغ
للاكي ۲ يغ بر تفكوشجواب
داس كجادين يغ ساي چريتاكن
ايت . ماكين بايق اورغ للاكي
يغ بر بوات سمرت ايت . ماكين
سفله اورغ مرتدهكن ۲ اكام
كيت . چوب ابغ فيكر . براف
بايق دوما يغ دتفكوغ اوله
حاليم . سلامين درفد امترين
چوك تيك اورغ اتقن اكن
مرتد . فد حال كالو تيدق
كجادين حال يغ سمرت ايت
مونكن اتق ۲ ايت اكن منجادي
اورغ يغ برگون كغد بفسادان
اكام كيت .

دي كسپن كغد حليمه يغ سوده
تريفه دري قوم كلواركان
كران مگكوتكن دي .

فركتان « كسپن » ايت
ماكين مندايمكن لوك هاتي
حليمه دان منجاديكن دي سفهي
كفونچق كسبران . حليمه
مغصيل فوتسن يغ نيكه . ايكاتن
فركهوين ايت دهورا يكن دغن
ميفكلكن اكام اسلام . ديفكلكن
رومه حاليم . برام دغن تيك
اورغ اتقن يغ چوك اكن
دمافوكن كدالم اكام كويستان .
براف رگكي كات يغ فاعيه
داوچفكن كغد راكن ۲
ترماسوق ساي سديري . دمكين
كتان . « اكام اسلام اكام يغ
تيدق دافه منجامين كسلامتن
اورغ فرمفوان . للاكي بوله
بربوات موشغ ۲ ترهادف استرين
دان استري تيدق منتوة حق
چراي كالو للاكي تيدق ماهو
منجايكن . ساي اكن مسكن
كغدانق چوچو ساي يغ فرمفوان
تنسي سفاي مريك تيدق اكن
مگكوة لفكساي اتوق بركهوين
دغن اورغ اسلام » .

سدفكه اتو كرس مكان يغ سدغ دماكن اوله وانيتا اين ؟
تمقه جوانن مكانن دتماش صفر دكلف

بوكن مائين فانس هاتي ساي
مندغر تودهن ترهادف اكام
كيت . تافي ساي تادافه بركات
اف ۲ كران ساي فرچاي بهوا
دي تاكن ماو مندغر فمبيلان
ترهادف اكام سوامين يغ كجم
ايت . دالم فد ايت تيمبول
فيكران دالم هاتي ساي . بهوا
دمكينله فداغن اورغ لامين
ترهادف اسلام . سبب مريك هان

dia kasihan kepada Halimah yang sudah terpisah dari kaum keluarganya kerana mengikutkan dia.

Perkataan “kasihan” itu makin mendalamkan luka hati Halimah, dan menjadikan dia sampai ke puncak kesabarannya. Halimah mengambil putusan yang nekat. Ikatan perkahwinan itu dihuraikannya dengan meninggalkan agama Islam. Ditinggalkannya rumah Halim, bersama dengan tiga orang anaknya yang juga akan dimasukkannya ke dalam agama Kristian. Beberapa rangkai kata yang pahit diucapkannya kepada rakan-rakannya termasuk saya sendiri, demikian katanya, “Agama Islam agama yang tidak dapat menjamin keselamatan orang perempuan. Lelaki boleh berbuat sewenang-wenang terhadap isterinya, dan isteri tidak menuntut hak cerai kalau lelaki tidak mahu menceraikannya. Saya akan memesankan kepada anak cucu saya yang perempuan nanti supaya mereka tidak akan mengikut langkah saya untuk berkahwin dengan orang Islam”.

Bukan main panasnya hati saya mendengar tuduhannya terhadap agama kita, tapi saya tak dapat berkata apa-apa kerana saya percaya bahawa dia takkan mau mendengar pembelaan terhadap agama suaminya yang kejam itu. Dalam pada itu timbul fikiran dalam hati saya, bahawa demikianlah pandangan orang lain terhadap Islam, sebab mereka hanya

mengukur kepada perbuatan segelintir orang Islam yang sebenarnya tidak pula mengetahui selok belok agamanya”.

Ini nampaknya bukan ceramah tapi cerita. Yang betul-betul kejadian tapi kenapa pula ini yang engkau ceritakan pada abang?”.

Suka hati abanglah sama ada akan dikatakan ceramah, atau cerita atau pun celoteh. Saya ceritakan ini kepada abang, sebab abang juga seorang lelaki-lelaki⁴ yang bertanggungjawab di atas kejadian yang saya ceritakan itu. Makin banyak lelaki yang berbuat seperti itu, makin senangnya orang merendah-rendahkan agama kita. Cuba abang fikir, berapa banyak dosa yang ditanggung oleh Halim. Selain daripada isterinya, juga tiga orang anaknya akan murtad, padahal kalau tidak kejadian hal yang seperti itu, mungkin anak-anak itu akan menjadi orang yang berguna kepada bangsa dan agama kita.

“Tapi agama Islam memang tidak melarang berpoligami”.

“Betul, dan saya bukan pula berkehendak supaya undang-undang poligami dihapuskan. Tapi hendaklah orang yang melakukan tidak berdasarkan nafsu, dan sanggup membuat jadual, pukul berapa dia sampai ke rumah isteri pertama, dan pukul berapa mesti sampai ke rumah yang kedua, sebab agama melarang masuk ke rumah yang bukan gilirannya. Dia mesti sanggup memberi nafkah yang cukup dan tidak berat sebelah, dan dia wajib mengikut jadual itu bukan untuk sebulan dua, tapi seumur hidupnya. Sekarang, berapa orangkah orang yang berpoligami sanggup membuat jadual yang demikian entahlah, mereka sendirilah yang dapat menentukannya”.

“Wah, nampaknya celoteh sudah menjadi tegang. Tengok budak-budak ini sudah mengantuk, pergilah tidurkan mereka dulu”.

Sedapkah atau keras makanan yang sedang dimakan oleh wanita ini?

Tempat jualan makanan di Temasya Safar di Klang

⁴ Perkataan yang sebenar ialah laki-laki

سايځ سپومکن کران موکان ماسم جوک!

مفيکه تالي اسمارا ايت، تنافي
کران ميکرکن سوال اکام، مک
ايتوله يځ مناهنکن کامي دزد
برکهورين تروس؛ کران ماسيځ
سايځن اکام ماسيځ؟

جادي بيلا منداق منتري
فلاجران کيت ايت اکو راس
اکو ماهوله منروسکن فرکهورين
کامي دالم برلاين ۲ اکام، سبب
منتري فلاجران يځ مهنجورکن
ايتفون تيدق ميوه لغسوغ حال ۲
برکنان دغن اکام؛ هان يځ
دبسرکن اياله دافه انق يځ
چردس دان صيحه اوتقن.

✱

داتوء عون بارو ۲و اين دباتو
فهه منصيفتن ديرين ساځي
سورغ ففتين توا يځ برسدنځ
سورغ ديري دموار کلب، منکل
چندا مودا يځ دفينقن (توان
حاج حسن) تله تيدق ماهو
برسدنځ دغن اوله مراجوق

لوچو دان لهجي

سلامه برجما کاون ۲ سوا،
کلوارن يفلالو اکو تيدق کلوار
برتمو دغن کامو ۲ سوا، معلومه
مهاج ماچم ۲ غنور اد، سهځک
اکو سديري مراس امة ريندو
سکالي ماهو برتمو دغن کامو ۲
سوا، کران کامو ۲ سوا ايت
اداله کاون ۲ اقراپ کو.

سکارغ اين نمقن لافغن ۲
تمغه فرماين کاتق ۲ اداله امة
کورغ، سبب ايت دتمغه ۲ لالو
لالغ يځ سيوق سکالي فون
دداقي بايق کاتق ۲ برکليارن
لاري ۲ فرماين مام سديري دغن
برجس ۲ فرماين مريک، حال
يځ بکيني بوله جوک منجادي
بهيا اتو کمالغن دجالتراي،
تنافي اکو نمقن فيهوق ۲ يځ
منجاک کامانن جالتراي کورغ
مغميل برة دالم حال اين کران
مريک له بايق نمقن مغميل،
ترة منجاک دتمغه ۲ يفتله
برتنو اد فراتورن ۲ اتوق

کسلامتن لالو لينتس.

✱

اکو سکارغ کاو تاهو اد
براس لافغ سديکيه بيلا مندثر
نصيحه منتري فلاجران کيت
توان خير جوهاري يځ
مهنجورکن کهوين چمفوران
ايت، سپين اياله اکو ني کاو
تاهو اد نمغزاي مات اير مشورغ
وانيتا بغسا اسځ يايت وانيتا
چينا، براف لام سوده کامي

فياي ۲ يځ توروة مريوه بينتځ راديو ۱۹۵۸

Lucu dan Leceh

Selamat berjumpa kawan-kawan semua.

Keluaran yang lalu aku tidak keluar bertemu dengan kamu-kamu semua, maktumlah sahaja macam-macam uzur ada, sehingga aku sendiri merasa amat rindu sekali mahu bertemu dengan kamu-kamu semua, kerana kamu-kamu semua itu adalah kawan-kawan akrabku.

Sekarang ini nampaknya lapangan-lapangan tempat permainan kanak-kanak adalah amat kurang, sebab itu di tempat-tempat lalu-lalang yang sibuk sekali pun didapati banyak kanak-kanak berkeliaran lari-lari bermain sama sendiri dengan berjenis-jenis permainan mereka. Hal yang begini boleh juga menjadi bahaya atau kemalangan di jalan raya, tetapi aku nampak pihak-pihak yang menjaga keamanan jalan raya kurang mengambil berat dalam hal ini kerana mereka lebih banyak nampaknya mengambil berat¹ menjaga di tempat-tempat yang telah tertentu ada peraturan-peraturan untuk

Sayang senyumkan kerana mukanya masam juga!

keselamatan lalu-lintas.

*

Aku sekarang kau tahu ada berasa lapang sedikit bila mendengar nasihat Menteri Pelajaran kita Tuan Khir Johari yang menganjurkan kahwin campuran itu. Sebabnya ialah aku ni kau tahu ada mempunyai mata air seorang wanita bangsa asing iaitu wanita Cina. Berapa lama sudah kami

mengikat tali asmara itu, tetapi kerana memikirkan soal agama, maka itulah yang menahankan kami daripada berkahwin terus, kerana masing-masing sayangkan agama masing-masing?

Jadi bila mendapat Menteri Pelajaran kita itu aka rasa aku mahulah meneruskan perkahwinan kami dalam berlain-lainan agama, sebab Menteri Pelajaran yang menganjurkan itu pun tidak menyebut langsung hal-hal berkenaan dengan agama; hanya yang dibesarkan ialah dapat anak yang cerdas dan sihat otaknya.

*

Dato' Onn baru-baru ini di Batu Pahat mensifatkan dirinya sebagai seorang pengantin tua yang bersanding seorang diri di Muar Club, manakala janda muda yang dipinangnya (Tuan Haji Hassan) telah tidak mahu bersanding dengannya oleh merajuk

Penyanyi-penyanyi yang turut merebut Bintang Radio 1958

¹ Perkataan yang sebenar ialah berat

دان فندي لاڳي باڳوس سوسن
چريٽا ايت. ڪمدين دي برتان
بگيمان فيڪرانگو.

اڪو سوده نا تاهو نا جواب
اف ۲. هاڻ اڪو برڪات، ڪالو ده
ايت ڪورغ باڳوس، چوباله
مناقوليس چريٽا ايت جانکن
ڪرج ايت سندري ڪمدين
سوره دي سندري توليس
چريٽا ايت، ڪمدين سيارکن
دالم مان ۲. مجله يڻ ماھو
منريٽيڪن چريٽا يڻ معاجم ايت.
هاڻ سڪين مهاڄ ڪالو اين
نتي لامين ڪالو دافه ڪيت
برتمو لاڳي درواغ اين.

ماجم ڪاونڻ ڊڪيون بوغا سهاڄ

فهر يٿاهو

اسحاق حاج محمد
سباڳي ڪتوا سيدغ فقارغ ورت جناڪ

دغن مڻو ۲. ڪمپيرا ڪامي مٿاڪن
بابت توان اسحاق بن حاج محمد،
شورغ فقارغ يفتله ترڪنل معنچ
بلوم فرغ دهولو، سڪارغ اين تله
برخدمه سباڳي ڪتوا سيدغ فقارغ
ورن جناڪ.

ڪامي فرجاي دغن اڏان توان
اسحاق حاج محمد دالم جپان ترسيوه
دافله دتتوڪن يڻ مجله اين اڪن دافه
نمواسڪن فارا فمباڄ عموم من دري
ماس ڪماس.

سڪين مهاڄ ڪامي معلومڪن، يڻ
ڪامي هارغ فرمعلومن اين اڪن
مفڪميرا اڪن فارا فمباڄ سڪلين.

ڪونن! دي مراجوقكه، اتو
بگيمان داتوه: اتو بولهكه
دسوه ڪجادين ايت ايااله
ڪران فوليتيڪ داتوه ايت سوا
دان فوليتيڪ توان حاج حسن
ايت مودا منته!

ڪات ۲ داتوه ايت ڪاونگو ۲
سمو فون معلوم اورغ
توا ايت اڏاله ليه ففلامن!

*

شورغ ڪاونگو تله موحجي ۲
ڪند شورغ فنوليس يڻ ڪتان
فنوليس ايت بيجق دان جوچر
دغن تروس ترغ ۲
منچريٽاڪن قصه ۲ هو پڻ لالاڳي
دغن فرمفوان: تافي مايغ ڪتان
فرمفوان يڻ ڊچريٽاڪن دالم
چريٽا ايت ايااله فرمفوان
بوده، ڪالو فرمفوان ايت چريٽي

Pemberitahu

Ishak Haji Muhammad

Sebagai Ketua Sidang Pengarang Warta Jenaka

Dengan sepenuh-penuh gembira kami menyatakan iaitu Tuan Ishak bin Haji Muhammad, seorang pengarang yang telah terkenal semenjak belum perang dahulu. Sekarang ini telah berkhidmat sebagai Ketua Sidang Pengarang Warta Jenaka.

Kami percaya dengan adanya Tuan Ishak Haji Muhammad dalam jabatan tersebut dapatlah ditentukan yang majalah ini akan dapat memuaskan para pembaca umumnya dari masa ke semasa.

Sekian sahaja kami maklumkan, yang kami harap permakluman ini akan menggembirakan para pembaca sekalian.

dan pandai lagi bagus susunan cerita itu. Kemudian dia bertanya bagaimana fikiranku.

Aku sudah tak tahu nak jawab apa-apa. Hanya aku berkata, kalau dah itu kurang bagus, cubalah minta penulis cerita itu jalankan kerja itu sendiri kemudian suruh dia sendiri tulis ceritanya itu, kemudian siarkan dalam mana-mana majalah yang mahu menerbitkan cerita yang semacam itu.

Hanya sekian sahaja kali ini nanti lain kali dapat kita bertemu lagi di ruang ini.

konon! Dia merajukkah, atau

bagaimana Dato'; atau bolehkah

disebut kejadian itu ialah

kerana politik dato' itu tua

dan politik Tuan Haji Hassan

itu muda mentah!

Kata-kata Dato' itu kawan-kawanku

semua pun maklum orang

tua itu adalah lebih pengalamannya!

*

Seorang kawanku telah memuji-muji

kepada seorang penulis yang katanya

penulis itu bijak dan jujur

dengan terus-terang benar-benar

menceritakan kisah-kisah hubungan lelaki

dengan perempuan; tapi sayang katanya

perempuan yang diceritakan dalam

ceritanya itu ialah perempuan

bodoh, kalau perempuan itu cerdik

Macam kawannya di kebun bunga sahaja.

« وقت نق کماري تادي ساي
راس اد دوا... »

✱

سي زوبير بر تان کفدايهن
« وقت ايه بودق ۲ دول
اداکه فرته ناتوه تمقر موکان؟ »
« فرته » جواب ايهن .

« دان وقت بودق ۲ دول
اداکه اي فرته دمقر اول
ايهن؟ » - اي بر تان لاکي .

« فرته » - جواب ايهن .
زوبير ديم سجورس . کمدين
اي برکات : « دغن کرچام
ايه ماريله کيت برهنيکن
فربواتن « کورغ اجر » يغ
تورن تمورن ايت » .

✱

ملن ممغي دکوالا قح .
اي بر تان کفد کتوا قوم ديتون:
« مغاف کفغوغ اين دنماکن
« سبرغ پوپا؟ » اف يغ مييکن

خلق ۲ دان گتاوا

(اوله انوار)

بوکن بوله بوجر ماچم تلور
ريوس تو، دي ليفير، ماچم
تلور کور يغ! »

✱

شورغ وانيتا مودا مدغ
مفيد ملسما افيل دي فرکمي
مغاضيري سوات جايوان ماکن
مالم، دان دي باوا دوا هلي سافو
تاغن، ساتو دزدان ديمغن دجله
دادان .

وقت جايوان مدغ رنجق
مک دي منچاري ۲ سافو تاغن يغ
دادان ايت . دي ميلوق ککانن
دان ککيري . فرچکافن ترهنتي:
سموامات نمذغ کفدان . اخرن
دغن ترسيفو ۲ دي برکات:

بو يوغ بوده بارو کاوين .
کيرا ۲ تيگ ميگو کمدين . اي
برچر يثا قد سي بوجل:

« استري ساي ساکيه، يتيقن
بغلق » .

« فرکيله براويه کرومه
دوکون دولمة - بوجل
مغشور کن .

تيگ بولن کمدين بو يوغ
بوده مغادو قول: « بغلق ددادان
بلوم هيلغ، سکارغ بغلق قرو
قول تيبا » .

✱

سي کاريم ماموق کسبواه
کدي .

« ساي ماو بلبي ماروغ دادا
انتوق استري ساي » - کتان
ترسيفو ۲ فد وانيتا چوميل يغ
ملاين .

« بسر؟ 32، 33، 34 اتو 35؟ »

سي کاريم جادي بيغوغ .

« ماچم بواه اغکور؟ »

- وانيتا ايت بر تان .

سي کاريم مگيليفکن کفلان،

« مغرت بواه دوکو؟ اتو،

قاه، اتو باچغ؟ » .

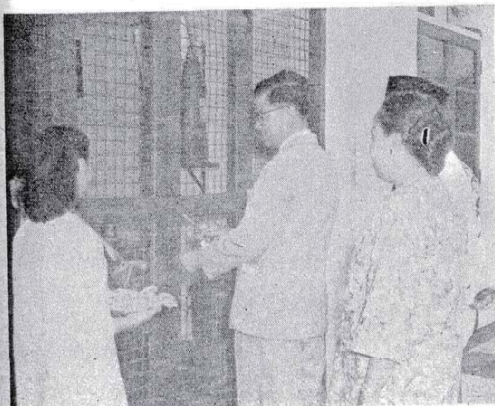
سي کاريم مگکارو ۲ کفلان،

« اوه، بارغکالي ماچم تلور،

بوجر دان رونچغ » - کات

لاکي وانيتا ايت .

« يا، يا، ماچم تلور! تافي

ميجر شوغ ناظر سکوله ۲ دسيفانوراسدغ ملاکوکن استعادة فيوکان
فرتنجوکن کيلغ کرفه سينتر.

Gelak-gelak dan ketawa

(Oleh Anuar)

Buyung Bodoh baru kahwin.

Kira-kira tiga minggu kemudian. Ia bercerita pada si Bujal:

"Isteri saya sakit, teteknya bengkak".

"Pergilah berubat ke rumah dukun Dulimah" – Bujal mengesyorkan.

Tiga bulan kemudian Buyung Bodoh mengadu pula: "Bengkak di dadanya belum hilang, sekarang bengkak perut pula tiba".

Si Karim masuk ke sebuah kedai.

"Saya mau beli sarung dada untuk isteri saya" – katanya tersipu-sipu pada wanita comel yang melayannya.

"Besarnya? 32, 33, 34 atau 35?" Si Karim jadi bingung.

"Macam buah anggur?" – wanita itu bertanya.

Si Karim menggelengkan kepalanya,

"Seperti buah duku? Atau pauh, atau bacang?"

Si Karim menggaru-garu kepalanya, "Oh, barangkali macam telur; bujur dan runcing" – kata lagi wanita itu.

"Ya, ya, macam telur! Tapi

bukan boleh bujur macam telur

rebus tu, dia leper, macam telur goreng!"

Seorang wanita muda sedang menghidap selesema apabila dia pergi menghadiri suatu jamuan makan malam, dan dia bawa dua helai sapu tangan, satu daripadanya disimpan di celah dadanya.

Waktu jamuan sedang rancak maka dia mencari-cari sapu tangan yang di dadanya itu. Dia menyeluk ke kanan dan ke kiri. Percakapan terhenti; semua mata memandang kepadanya. Akhirnya dengan tersipu-sipu dia berkata:

"Waktu nak ke mari tadi saya rasa ada dua...."

Si Zubair bertanya kepada ayahnya:

"Waktu ayah budak-budak dulu adakah pernah datuk tampar mukanya?"

"Pernah" jawab ayahnya. "Dan waktu budak-budak dulu

adakah ia pernah ditampar oleh ayahnya?" – ia bertanya lagi.

"Pernah" – jawab ayahnya. Zubair diam sejenak kemudian ia berkata: "Dengan kerjasama ayah marilah kita berhentikan perbuatan "kurang ajar" yang turun-temurun itu".

Melan sampai di Kuala Kedah. Ia bertanya kepada ketua kaum di situ:

"Mengapa kampung ini dinamakan "Seberang Nyonya?" Apa yang menyebabkan

Mejar Tsong Nazir sekolah-sekolah di Singapura sedang melakukan istiadat pembukaan

Pertunjukan Geylang Craft Centre.

«وا، باکوس چريتان ايت»

فلاوة ککيون بښاڼغ برتان
کفد فتجاک:

«کمان فرکين موييه؟»

دسيني؟ ساتو ايکور فون تانمق»

«اد دلاکځ: مريک مدغ»

براسارا» جواب فتجاک ايت.

«کالو ساي بري کځغ؟»

بکيمان ماهوکه مريک داتغ؟»

برتان فتجاک ايت: «کالو

کاو دبري کځغ، بکيمان؟ ماو

تا؟»

✱

«سوده همفير دوا تاهون

تيدي اد اورغ ماتي دکمفوغ

ساي اين «- کسات امن کفد

امين.

سجورس کمدين لالوله ساتو

چنازمه.

«تيفوقله «- کات امن

دغن تنغ «- هغاکن ماتي

توکع کالي قبور کران تاماکن».

✱

«مستري سوده داتغ، اهلي

ايکور تومي سوده داتغ، ورتاون

سوده داتغ، دان فاکر فرتائين

جوک سوده داتغ، تنافي هيدوف

کيت تنف جوک سومه»-

مروغو شوروغ تلان کفد

استرين.

«اوق تاکو تکن کلوميع

يسر! بيلو برومق ساج اوق فون

چابوتله ساوه»- کات استرين.

«تنافي فالينغ ليوا، دالم

ماس سميلن بولن دافه جوک

شپکور»- جواب تلان ايت.

استري حاج زوير مغادو

کفد تاون قاضي بهوا سوامين

تله برکلاکوان سوميع دغن اورغ

کاجي مريک.

افيل دتان اوله قاضي يتول

اتو تيدق، حاج زوير برکات:

«استري ساي هيتم، اورغ کاجي

ساي هيتم، دان کامي تا فاکي

فلينا، ساي تريما ساج مان يبع

داتغ».

✱

مامه برمکه مانن: «اه، سي

مينه ايت سود، چوکف جيتق،

دي ماکن دتاغن اکو سکارغ.

کاو بکيمان دغن سي مينه؟»

«لېه دري کاو، مينه سکارغ

مينوم دموله اکو»- جواب

مانن.

✱

تا براف جم لفس برستديغ

عزیز دان عزيزه تردغر برجمبو:

«موک ادیندا عبارة بولن فرنام

اينده برسي».

«موک کيکدا لفسان

متهاري، مير، ميلا»- ساوه

عزیزه.

مينيکه ساتو سوارا دري

چروق رومه ايت: «کالو سوده

اد بولن دان متهاري دللم

رومه اين لېه بايکله فادمکن

ليلين دالم کلېبو ايت، کامي

سوده بايق مالم تا دافه تيدور

مدف».

«وبا ايت دفرایغه؟»

«چريتان فنجغ، تاون، يغ

بيکين دي دفرایغاي ايله کران

کوک دان تمبن»- جواب

کنا کمفوغ ايت.

✱

دکمفوغ مليريه، فاسير مس،

کلتن، کنا فاس برجاکف

فنجغ لير برکنان دغن نمېهاکين

تانه.

«چارا يغ سکارغ اين ايله

چارا کيلا»- کنان.

«تفه دان جيتو کنان ايت»

- بريسيق شوروغ درقد فارا

ندغون»- «کران مليريه ايله

نوجا کيلا».

✱

سيتي حوی ماسوق کسبواه

کدي بوکو.

«ساي ماهو چريتا يغ مدف

سکالي، بوکو يغ بارو کلوار»

- کنان.

«فوجق دجنتا اولم منداتغ»

- کات فنجوال بسوکو ايت.

«اين دي، مق چيک، تمان ا

ادم».

«ريکلمان چريتان بکيمان؟»

- سيني حوی برتان.

«سواه نکري کنا بوم اتوم.

سموا لاکي دالم نکري ايت

جادي مندول، کچوالي ا. ادم»

- اوچر فنجوال بوکو ايت.

«مق چيک بولله فيکرکن

سندري براف سيوقن ا. ادم

ايت انتوق ممياقکن سمولا

فندوق، نکري ايت»- کنان

لاکي.

nyonya itu diperingat?"

"Ceritanya panjang, tuan. Yang menyebabkan dia diperingati ialah kerana gemuk dan tembamnya" – jawab ketua kampung itu.

*

Di Kampung Meleret, Pasir Mas, Kelantan, Ketua PAS bercakap panjang lebar berkenaan dengan pembahagian tanah.

"Cara yang sekarang ini ialah cara gila" – katanya.

"Tepat dan jitu katanya itu" – berbisik seorang daripada para pendengarnya – "kerana meleret ialah punca gila".

*

Siti Hawa masuk ke sebuah kedai buku.

"Saya mahu cerita yang sedap sekali, buku yang baru keluar" – katanya.

"Pucuk dicita ulam mendatang" – kata penjual buku itu.

"Ini dia, mak cik, namanya En. Adam".

"Ringkasan ceritanya bagaimana?" – Siti Hawa bertanya.

"Sebuah negeri kena bom atom. Semua lelaki dalam negeri itu jadi mandul, kecuali En. Adam" – ujar penjual buku itu.

"Mak cik bolehlah fikirkan sendiri berapa sibuknya En. Adam itu untuk membiakkan semula penduduk-penduduk negeri itu" – katanya lagi.

"Wah, bagus ceritanya itu!

Tetapi cuba kau beritahu: Cerita ini rekaan atau betul?"

*

Isteri Haji Zubair mengadu kepada tuan kadi bahawa suaminya telah berkelakuan sumbang dengan orang gaji mereka.

Apabila ditanya oleh kadi betul atau tidak, Haji Zubair berkata: "Isteri saya hitam, orang gaji saya hitam, dan kami tak pakai pelita. Saya terima saja mana yang datang".

*

Mamat bermegah Manan: "Ah, si minah itu sudah cukup cantik, dia makan di tangan aku sekarang. Kau bagaimana dengan si minah?"

"Lebih dari kau. Minah sekarang minum di mulut aku" – jawab Manan.

*

Tak berapa jam lepas bersanding Aziz dan Azizah terdengar bercumbu: "Muka adinda ibarat bulan purnama indah berseri".

"Muka kakanda laksana matahari, merah menyala -" sahut Azizah.

Meningkah satu suara dari ceruk rumah itu: "Kalau sudah ada bulan dan matahari dalam rumah ini lebih baiklah padamkan lilin dalam kelambu itu. Kami sudah banyak malam tak dapat tidur sedap".

Pelawat ke kebun binatang bertanya kepada penjaga:

"Ke mana perginya monyet-monyet di sini? Satu ekor pun tak nampak".

"Ada di belakang; Mereka sedang berasmara" jawab penjaga itu.

"Kalau saya beri kacang? Bagaimana mahukah mereka datang?"

Bertanya penjaga itu: "Kalau kau diberi kacang, bagaimana? mau tak?"

*

"Sudah hampir dua tahun tidak ada orang mati di kampung saya ini" - kata Aman kepada Amin.

Sejurus kemudian luluhl satu jenazah.

"Tengoklah" – kata Aman dengan tenang – "hinggak mati tukang gali kubur kerana tak makan".

*

"Menteri sudah datang, ahli ekonomi sudah datang, wartawan sudah datang, dan pakar pertanian juga sudah datang, tetapi hidup kita tetap juga susah" – merungut seorang nelayan kepada isterinya.

"Awak takutkan gelombang besar! Bila berombak saja awak pun cabutlah sauh" – kata isterinya.

"Tetapi paling lewat, dalam masa sembilan bulan dapat juga seekor" – jawab nelayan itu.

تیمه لاوا

اوله اورغ ۲ یغ تا چوکف
فقالمن اتر تا چوکف عقل
تراو تام فمودا فمودی یغ بهارو
تایک بو جغ یغ نفسو مرک مدغ
مونیچق؟ اکو تا ستوجو دغل
چارا فغارغ یغ بر تروسترغ دالم
سؤال لاجور دان لوجه این. فد
فندافه اکوفغارغ این تیدق جوجور
دی بمبوا بکیتو اد اودغ دیسابلک
باتو، چاکف یغترغ دی منجاری
لافغن اتوق ملاکوکن کارغن
سفای مندافه فمباج. فغارغ یغ بکیتی
اکو جف اداله فغارغ «باجول»
اتو فغارغ برنیة بوروق کنداکام.
بغسا دان تانها برن، ای منشیکن
کتوغن سفای برایی، تیدق
کیرا عاقبة دری حاصیل فنال
ایت مرومکن اخلاق فمودا
فمودی یغ میجان. اکو هارغ
فغارغ یغ بکیتی لکس انصاف
کالو دی بلو جوک کالو
اکو انجورکن سفای فریشتن
اتو بواء فینان ایت دبو بکوة
جاغن دباچ.

مشارکه بغسان ترچبور کدالم
لمبه لوجه یغ مدغ دغراغی اوله
فمرنته سندیری انتوق مغمافوسکن
فلاچوران. یغ مدغ منجادی ۲
دری عاقبة فرجمفوران امین
بارة دان تیمور ایت؟
اکو تاهو فغارغ ایت
بر توجوان سبالیکن، یأت دغن
مغمکمبرکن بر تروسترغ سکل
کجادین لوجه دان لاجور سکل
کجادین یغ ترسمبوی دالم بیلک
یغ یاسن تیدق دکمبرکن بر تروس
ترغ داتارا کلکوان لاکمی
فرمفوان ایت بوله مغانصافکن
کغد فمبجان، تنافی اداکه دی
مغرته چارا فمکمبران دغل چارا
تولیسن یغ بر تروسترغ ایت
منا بککن دای براهی دان دای
لوجه یغ ایغن فول دلاکوکن

اکو ماره بیلا اد سیواه یوکو
یغ دکشان برایی چاجو مر به
یغ دسوکوفکن فد تیغ ۲ بولن
کغد فمودا فمودی یغمان کندولن
یوکو ایت منجاده یغ بوله
دجملیکن ساتو یوکو بولانن یغ
فانوة دباکر یوکن انتوق دباچ.
المکو یوکن تا تاهو هاری این
فمودا فمودی مدغ دلندا اوله امین
بارة یغ هیبة سافه فولکنن سهفک
فمودا فمودی کیت تله ترپاس
کبارتن ۲، اف سهاج یغ داتغ
دری بارة ایت سوله ۲ داتغ
دری «شرک» لایقن دغل تیدق
میمیه لاکمی تروس دایکوة اوله
مریک بوله ۲، دان اخیرن مباوا
عاقبة یغ «کو تر» کغد مشارکه بغسا
دان کتورتن یغ فایه دهالفکن.
اکو تاهو فغارغ ایت مغموبای
واتقن برمندیری، بایک دالم
چارا بر فیکر دان فریبادی
تننو تیدق دافه دفقسا منورة چارا
بر فیکر لامین اورغ، دان تا
دافه مفیکوة فریبادی لامین اورغ،
تنافی اد باتسن، کالو فغارغ ایت
سوک کغد چابول دان چاروة،
تننو تا بوله دیسارکن چارا
فریبادین ایت انتوق میمفین
فمودا فمودی بغسا کیت سفای
سموان سفرت کلکوانن ایت
یوکنکه فغارغ ایت میمفین
مشارکه؟ اداکه ای ایغن ملپه

فنجالن ۲ رودا تیگ (بیجا) چوک توره برسرت دالم فرارکین
مولد دکوالا لمفور.

Timah Lawa

Aku marah bila ada sebuah buku yang dikatakan berisi caca merba yang disogokkan pada tiap-tiap bulan kepada pemuda-pemudi yang mana kandungan buku itu mencarut yang boleh dijumlahkan satu buku bulanan yang patut dibakar bukan untuk dibaca. Engkau bukan tak tahu hari ini pemuda-pemudi sedang dilanda oleh angin Barat yang hebat sangat pukulannya, sehingga pemuda-pemudi kita telah terbahas kebarat-baratan, apa sahaja yang datang dari Barat itu seolah-olah datang dari “syurga” layaknya, dengan tidak memilih lagi terus diikuti oleh mereka bulat-bulat, dan akhirnya membawa akibat yang “kotor” kepada masyarakat bangsa dan keturunan yang payah dihalangkan.

Aku tahu pengarang itu mempunyai wataknya bersendiri, baik dalam cara berfikir dan peribadi, tentu tidak dapat dipaksa menurut cara berfikir lain orang, dan tak dapat mengikut peribadi lain orang, tetapi ada batasnya, kalau pengarang itu suka kepada cabul dan carut, tentu tak boleh disiarkan cara peribadinya itu untuk memimpin pemuda-pemudi bangsa kita supaya semuanya seperti kelakuannya itu. Bukankah pengarang itu pemimpin masyarakat? Adakah ia ingin melihat

masyarakat bangsanya tercebur ke dalam lembah lucah yang sedang diperangi oleh pemerintah sendiri untuk menghapuskan pelacuran yang sedang menjadi-jadi dari akibat percampuran angin Barat dan Timur itu?

Aku tahu pengarang itu bertujuan sebaliknya, iaitu dengan menggambarkan berterus-terang segala kejadian lucah dan lacur segala kejadian yang tersembunyi dalam bilik yang biasanya tidak digambarkan berterus-terang di antara kelakuan lelaki perempuan itu boleh menginsafkan kepada pembacanya, tetapi adakah dia mengerti cara penggambaran dengan cara tulisan yang berterus-terang itu menaikkan daya berahi dan daya lucah yang ingin pula dilakukan

oleh orang-orang yang tak cukup pengalaman atau tak cukup akal, terutama pemuda-pemudi yang baharu naik bujang yang nafsu mereka sedang memuncak? Aku tak setuju dengan cara pengarang yang berterus-terang dalam soal lacur dan lucah ini. Pada pendapat aku pengarang ini tidak jujur, dia membuat begitu ada udang di sebalik batu, cakap yang terang dia mencari lapangan untuk melakukan karangannya supaya mendapat pembaca. Pengarang yang begini aku cap adalah pengarang “bacul” atau pengarang berniat buruk kepada agama, bangsa dan tanah air. Ia mementingkan kantungnya supaya berisi, tidak kira akibat dari hasil penanya itu merosakkan akhlak pemuda-pemudi yang membacanya. Aku harap pengarang yang begini lekas insaf, kalau dia belum juga insaf aku anjurkan supaya penerbitannya atau buah penanya itu diboikot jangan dibaca.

Penjalan-penjalan roda tiga (beca) juga turut beserta dalam perarakan

Maulid di Kuala Lumpur

سجنس اکو مالو مباح کارغن یغ
بکیتو لوچه دان یغ منولسن ایت
فول فغارغ جتنن یغ دالم اوتقن
فئوه دغن کاروة دان لوچه یغ
برقیلتنن واغ، واغ، واغ منغج
ساعة!

چاکف ۲ اکو این میغ دري
چاکف ۲ یغ سوده لام اکو سیغن،
اکو تا ماهو قدم لبه لام لاگي
سبب اکو تیغوق فغارغ چاپول
دان لوچه ایت سماکین برتیمه
لعقن، سوله ۲ فد فیکرانن تا اد
اورغ یغ برانن میگه فروواتن
دغن ملاووي مات فینان، جادی
دي هندق برمهرا جیلا دغن براج
دمات بر سلطان دهاتی، اکو سوک
اکو بواة سیاف فون تا بوله لارغ
دان میکنن، بکیتوله دالم فیکرانن
سلما این، مدعدها هن چاکفن ۲
اکو این مقسي کفد فیهوق ۲
برکواس، کفد عالم علماء، کفد
فیهوق ۲، فندیقیغن، گورو ۲،
فیمقین ۲، ایو باف دان فمودا
فمودي یغ انصاف، تیمغکنله
دان مدرله، روفان اد دالم مشارکه
کیت یغ سلما این کیت فندغ
تیغکی ساکی فغارغ بغسا یغ کیت
سرهنن توکس اتوق منجادی
فیمقین دالم فرسوراتن، تنافي
روفان دي منجادی فروسق
مشارکه کفد بغسا مودا یغ بهارو
مردیکا دان ایغین ماجو.

جادیله حد این مهاج
لبیران اکو فد کالی این اتوق
مندافه فرهاتین یغ استموا کفد
اغکو سوا. - تیمه لاوا.

لیکران چاپول. کدوا بوده
منجادی واغ اتوق میبری سارا
میدوف کفد فغارغ یغ تیدق
جوجر کفد مشارکه تراو تام کفد
فمودا فمودي یغ سدغ میباغن
اتوق کماجوان.

اکو فرجای اکو اکن دتوده
کولوة دان تیدق منعماي کیتان
انوربالیس، تنافي جاغن لوف
کیت بوکن میدوف دالم مشارکه
یغ تیدق برکون اتو مشارکه ایس،
کیت اداله میدوف دالم مشارکه
تیمور یغ تیغکی فریادی، فئوه
دغن سوفن سنتون دان مملوق
اگام یغ تیغکی موتون دما ت دنیا
یغ منغج ماس مفجر منوجو
کجالن سلامة دان بایک. آفکه
کبا یککنن کالو چریتا اتو کارغن
یغ منجریتاکن سوال درجان
بر تراغن ۲ مغرت ماچم مان سی
جتنن ایت ممبوک کاین سی بئینا
دالم بیلک دان مفکبرکن چارا ۲
ملاکوکن فرزنان یغ سوله ۲
مغاجر قماچ مغای ممبوا بکیتو،
اداکه کیت سوا مستی شبة دغن
فغارغ لوچه ایت؟ میغ قوم

اکو فرجای چاکف اکو فد
کالی این اکن مارهکن کفد
فغارغ ۲ یغ بکیتو، تنافي تا معاف
اکو دمارة مغای اکو جاغن
دتوده برشبة دغن فغارغ لوچه
دان چاپول ایت. اکو سندیری
نامو قوم سجنس اکو سدغ
برلوما ۲ هندق ماجو دالم
لافن مشارکه، بوکن هندق
نرجبور دالم مشارکه هینا دان
جلاک ایت. سکران چاکف
اکو این دفتدغ ساکی میاکیکن
هاتین، اکو هارف دي انصافله
مغای مغوبه چارا کارغن منوجو
له بایک. تنافي سکران دي
بردیکن، اکو هارف: می فمودا
فمودي یغ انصاف، فندغله فغارغ
ایت ساکی ففخانة بغسا دان
تانهاین، دان کوچلکنله ای
دي مشارکه بغسا کیت مغای
دي منجادی کرا سومغ.

فغارغ چاپول ایت برلیغه
سواء دغن واغ دري تولسن یغ
چاروة دان چاپول ایت، واغ
ایت دانغ دري فعلی یغ
کبا یکنن تردیری دري فمودا
فمودي، اداکه فاتوة کیت ممبلی
تولسن چاپول دان چاروة ایت
اتوق منجادی مکانن اوتق اتو
مکانن روحانی یغ مغاتوتن
دغمین دغن فیمقین صحه دان
کجیک؟ مدعدها هن اد دانتارا
مباح یغ کورغ صحه اوتقن
انصافله مغای جاغن کیت
دبو دکن دوا کالی. فرتام
بوده ممبواغ واغ کران ممبلی

Aku percaya cakap aku pada kali ini akan memarahkan kepada pengarang-pengarang yang begitu, tetapi tak mengapa aku dimarah supaya aku jangan dituduh bersubahat dengan pengarang lucah dan cabul itu. Aku sendiri tahu kaum sejenis aku sedang berlumba-lumba hendak maju dalam lapangan masyarakat, bukan hendak tercebur dalam masyarakat hina dan celaka itu. Sekiranya cakap aku ini dipandang sebagai menyakitkan hatinya, aku harap dia insafalah supaya mengubah cara karangannya menuju lebih baik. Tetapi sekiranya dia berdegil, aku harap: Hai pemuda-pemudi yang insaf, pandanglah pengarang itu sebagai pengkhianat bangsa dan tanah airnya, dan kucilkanlah ia dari masyarakat bangsa kita supaya dia menjadi kera sumbang.

Pengarang cabul itu berlimpah mewah dengan wang dari tulisannya yang carut dan cabul itu. Wang itu datang dari pembeli yang kebanyakannya terdiri dari pemuda-pemudi, adakah patut kita membeli tulisan cabul dan carut itu untuk menjadi makanan otak atau makanan rohani yang sepatutnya dipimpin dengan pimpinan sihat dan kebajikan? Mudah-mudahan ada di antara pembaca yang kurang sihat otaknya insaflah supaya jangan kita dibodohkan dua kali. Pertama bodoh membuang wang kerana membeli

fikiran cabul. Kedua bodoh mencari wang untuk memberi sara hidup kepada pengarang yang tidak jujur kepada masyarakat terutama kepada pemuda-pemudi yang sedang membangun untuk kemajuan.

Aku percaya aku akan dituduh kolot dan tidak menikmati kenyataan atau *realist*, tetapi jangan lupa kita bukan hidup dalam masyarakat yang tidak berguna atau masyarakat atheis, kita adalah hidup dalam masyarakat Timur yang tinggi peribadi. Penuh dengan sopan-santun dan memeluk agama yang tinggi mutunya di mata dunia yang sepanjang masa mengajar menuju ke jalan selamat dan baik. Apakah kebbaikannya kalau cerita atau karangan yang menceritakan soal durjana berterang-terangan seperti macam mana si jantan itu membuka kain si betina dalam bilik dan menggambarkan cara-cara melakukan perzinaan yang seoloh-olah mengajar pembaca supaya membuat begitu, adakah kita semua mesti subahat dengan pengarang lucah itu? Memang kaum

*

sejenis aku malu membaca karangan yang begitu lucah dan yang menulisnya itu pula pengarang jantan yang dalam otaknya penuh dengan karut dan lucah yang berkiblatkan wang, wang, wang sepanjang saat!

Cakap-cakap aku ini memang dari cakap-cakap yang sudah lama aku simpan, aku tak mahu pendam lebih lama lagi sebab aku tengok pengarang cabul dan lucah itu semakin bertambah lemaknya, seoloh-olah pada fikirannya tak ada orang yang berani menyegah perbuatannya dengan melalui mata penanya, jadi dia hendak bermaharajalela dengan beraja di mata bersultan di hati, aku suka aku buat siapa pun tak boleh larang dan menyakitnya, begitulah dalam fikirannya selama ini. Mudah-mudahan cakap-cakapan aku ini sampai kepada pihak-pihak berkuasa, kepada alim ulama kepada pihak-pihak pendidikan, guru-guru, pemimpin-pemimpin, ibu bapa dan pemuda-pemudi yang insaf, timbangkanlah dan sedarlah, rupanya ada dalam masyarakat kita yang selama ini kita pandang tinggi sebagai pengarang bangsa yang kita serahkan tugas untuk menjadi pemimpin dalam persuratan, tetapi rupanya dia menjadi perosak masyarakat kepada bangsa muda yang baharu merdeka dan ingin maju.

Jadilah had ini sahaja leteran aku pada kali ini untuk mendapat perhatian yang istimewa kepada engkau semua. – Timah Lawa.

هریافندیت

«مالم یغ مپایه هاتی»

(دری: جیواریندو)

تادین: مولاله جادی ربوه -
سجاوله ۲ مالم ایت.

کاو بوله کلوار دري رومه
این دم؟ متیغ ۲ روسمن مغللو
رمله استرین ایت.

اکو بوله کلوار ...
تافی کاو - کاو جوک
بوله کلوار؟ رمله متیغ روسمن
برانی کاو مغللو اکو
اکو له یغله برکواس ددالم رومه
این:

اکو تیدق فدولی سیاف یغ

لبه برکواس دالم رومه این:
تافی سیاف یغ بایق بردوسا
دیله یغ کلوار؟ چلا رمله لاکي
میغ ...! بالس روسمن
سیاف یغ بردوسا رم؟
اکو اتو کاو روسمن متیغ

ماره

کاو روسمن؟؟ تیسا ۲ رمله
متیغ

لالاکي کچم تا برتفکوف
جواب

ایغه رم، قلیه انتارا دوا:

کلوار اتو ماتی؟

یسو لیده رمله بیلا مندر
فرکتان ماتی

کمدین:

کاو ماو بوتنه اکو که من؟

رمله منجواب

مالم یغ مپی مفرت ایت،
۲ فناک فوسارا تیدق
برفهنونی، کما مالم - مالم یغ
تیدق بریتینغ، ملیبرکن هاتی
مدیه - دباوا اوله کناغن ۲ لام،
دی یغ فرکي... فرکي مبالوا
هاتی، لکهن یغ فرلاغن ۲ ایت
- مبالوا سربو هارفن ... دی
کلوار دری رومه نراک ایت،
لاری مپیستوگن دیری... ببار
کاو کو تیگل، فد مالم یغ مپی
مفرت ایت، سبب اکو تباد
مغکوف لاکي، متانف واجه کاو
یغ ده مفرت بوغا لایو ایت...
اکو ریلا ماتی - ولو ماتی اته
دبومی مان.

اکو ترفسا کلوار دری
رومه نراک ایت، اد بیراف سبب
اکو تیدق ریلا دیم رومه نراک
ربب مانیسی جوک سیاکي نراک.
نیا لواس اتوفکو مقیمبارا
ولو فون اکو سوده کلف هاتی
- مفرت مالم ایت، تریماله
سمبالن یغ کو اغکف سیمفل
فمستی کاو فریما... اکو تیدق
کیرا، اته کاو اتو اکو یغله
بایق بردوسا، تافی ... نننی
توهن دافه مبری فرتیمباغن
سجولس ۲: برکه اکو یغ بردوسا
اتو کاو؟

کاو کچم؟ رمله تیسا ۲
برسوازا.

اکو کچم!

تافی کاو لاکي لبه کچم
- بالس روسمن.

دری مالم یغ مپی هتیغ محق

فیلیمه مان ۲ یغ چنتیق دانتارا فیشین ۲ فکاین ففتین
یغ دفر تنجوفکن اوله وانیتا ۲ دالم کیمبر این ؟

Malam yang sepi seperti itu,
 benar-benar penaka pusara tidak
 berpenghuni, gema malam-malam yang
 tidak berbinang, melebarkan hati
 sedih – dibawa oleh kenangan-kenangan lama,
 dia yang pergi... pergi membawa
 hati, langkahnya yang perlahan-perlahan itu
 - membawa seribu harapan... dia
 keluar dari rumah neraka itu,
 lari menghitungkan diri....biar
 kau ku tinggal, pada malam yang sepi
 seperti itu, sebab aku tiada
 sanggup lagi, menatap wajah kau
 yang dah seperti bunga layu itu...,
 aku rela mati – walau mati entah
 di bumi mana.

Aku terpaksa keluar dari
 rumah neraka itu, ada beberapa sebab
 aku tidak rela diam rumah neraka
 sebab manusia juga sebagai neraka.
 Dunia luas untukku mengembara
 walaupun aku sudah gelap hati
 - seperti malam itu, terimalah
 pembalasan yang ku anggap setimpal
 pasti kau perima!.... aku tidak
 kira, entah kau atau aku yang lebih
 banyak berdosa, tetapi.... nanti
 Tuhan dapat memberi pertimbangan
 sejelas-jelasnya: Benarkah aku yang berdosa
 atau kau?

Kau kejam? Ramlah tiba-tiba
 bersuara.

Aku kejam!

Tetapi kau lagi lebih kejam

- balas Rosman.

Dari malam yang sepi hening sejak

Cerita Pendek

“Malam yang menyayat hati”

(Dari: Jiwa Rindu)

tadinya. Mulalah jadi riuh –

sejauh-jauh malam itu.

Kau boleh keluar dari rumah
 ini Ram? Mentang-mentang Rosman menghalau
 Ramlah isterinya itu.

Aku boleh keluar...

Tetapi kau – kau juga

boleh keluar? Ramlah menenking Rosman.

Berani kau menghalau aku,
 akulah yang lebih berkuasa di dalam rumah
 ini,

Aku tidak peduli siapa yang

lebih berkuasa dalam rumah ini:

Tetapi siapa yang banyak berdosa
 dialah yang keluar? Cela Ramlah lagi.

Memang...! Balas Rosman.

Siapa yang berdosa Ram?

Aku atau kau Rosman menenking
 marah.

Kau Rosman?? Tiba-tiba Ramlah
 menemplak.

Lelaki kejam tak bertanggung

jawab.

Ingat Ram, pilih antara dua:

Keluar atau mati?

Bisu lidah Ramlah bila mendengar
 perkataan mati.

Kemudian:

Kau mau bunuh akukah Man?

Ramlah menjawab,

Pilihlah mana-mana yang cantik di antara fesyen-fesyen pakaian pengantin
 yang dipertunjukkan oleh wanita-wanita dalam gambar ini?

¹ Perkataan yang sebenar ialah terima

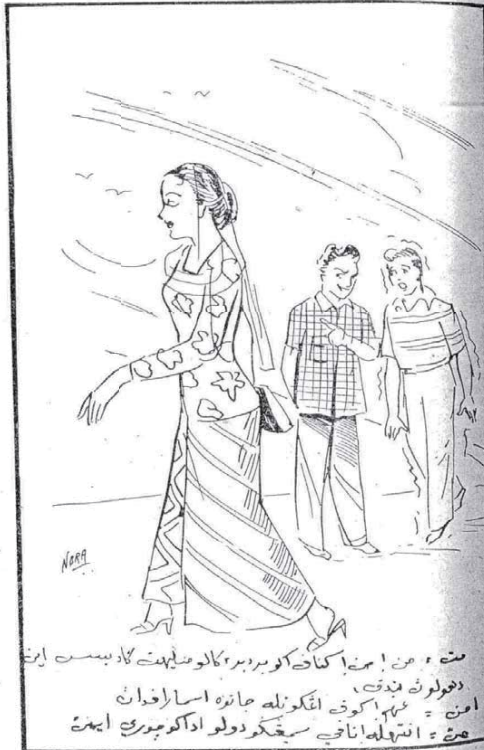
سکچم ایت ترهافد استریمو .
 دي بردوسا؟ تيمبا ۲ روسمن
 انتارا نقسن یغ تورن نأک ایت .
 بردوسا بکیمان من؟ فأ لیمن
 سگرا ایفن کتر عئن انتارا
 کدوا مأنسي ایت .
 کاو اتو رمله یغ مستي
 بوراله؟
 کدوا ۲ مأنسي ایت تباد
 سفکوف ملاهيرکن فراغن
 مایغ ۲ .
 هان یغ ماسبه ترغیاغ ۲
 دتریمه اوله کدوا مأنسي ایت .
 سودعله من! اوچر فأ لیمن .
 لاکي فون مالم ۲ بوٹ ني
 تا باکوس کاو برکادوه .
 برداميله

کمدین فأ لیمن برلوالودري
 سیتو یغ دایکوتی اوله مالم یغ
 کهنیقن سکالي .
 تنافي هاتي کدوا ۲ مأنسي
 ایت تله رتق ۲، تباد ترکیراله
 راس سقسا دمی سقسا - اف یقتله
 دتریمه ملالوئی فراغن ایت ،
 سیدقن ۲ سقسا یغ بارو دتریمه
 - مروفاکن ساعه کهنچوران یغ
 مستي سام ۲ دنتي
 اخیرن دوا مالم منجلیغ دري
 تیمفوه ایت، رمله ریلا فرکي
 میفکلکن رومه نراک ایت دغن
 هاتي یغ هنجور ... منوجو انته
 اره کمال، تا ترکمبرله فیلو یغ
 مایه هاتي - مپاوا هاتي دساعه
 مالم یغ سفي - فرکي دغن سغ
 دان ریلا

سلسي

ایت .
 اد اف ۲ من؟ فأ لیمن برنات
 ایفن تاو .
 جوابله من!
 جوابله براولغ ۲ کالي
 فأ لیمن مندق .
 تنافي روسمن میسو
 تیدق منجواب اف ۲ .
 مات فأ لیمن ترفاکو کفد
 فیسو بلانی یفاو دتاغن روسمن .
 کاو ماهر جادی قمبونه من؟
 داره فأ لیمن کیان کمنتر سکوجر
 ایت جوک .
 روفان کاو اکن برلاکو

واجب اکو بونه کاو؟ سجارا
 له ماره روسمن برسوارا دمکین .
 میغ ریلا اکو ماتي دتاغنمو،
 دري هیدوف منریمه سیقسان
 دري کاو؟ لتغ سکالي جواب
 رمله . بیلاله سکارب جوک کاو
 اخیری روایتکو . دري اکو
 میدف دنیا این - سباکي مأنسي
 فهاغ کسجهرآن کاو - دمکین
 کات بدو ترهوس ۲ دري رمله،
 بونهله .. بونهله اکو مپره!
 بلوم سمعه روسمن برهوات
 اف ۲، فأ لیمن دري رومه بلاکغ،
 ملومه ماسوق کرومه - نراک

منه . من! منه! کات کو بربر کالو منجهت لاد بيس ایت
 دهولر نه مندق،
 امته = نهام اکوف انکونله جانته اسارا فدان
 منه = انتله اناخي سبخکو دولو اداکو پیرت ایتنه

Wajib aku bunuh kau? Secara itu.
 lebih marah Rosman bersuara demikian. Ada apa-apa Man? Pak Leman bertanya
 Memang rela aku mati di tanganmu, ingin tau.
 dari hidup menerima seksaan Jawablah Man!
 dari kau? Lantang sekali jawab Jawablahberulang-ulang kali
 Ramlah. Silalah sekarang juga kau Pak Leman mendesak.
 akhiri riwayatku. Dari aku Tetapi.... Rosman membisu
 hidup di dunia ini – sebagai manusia tidak menjawab apa-apa.
 penghalang kesejahteraan kau, – demikian Mata Pak Leman terpaku kepada
 kata sedu terputus-putus dari Ramlah. pisau belati yang ada di tangan Rosman.
 Bunuhlah.. bunuhlah aku menyerah! Kau mahu jadi pembunuh Man?
 Belum sempat Rosman berbuat Darah Pak Leman kian gementar sekujur
 apa-apa, Pak Leman dari rumah belakang, itu juga.
 melompat masuk ke rumah neraka Rupanya kau akan berlaku

sekejam itu terhadap isterimu.

Dia berdosa? Tiba-tiba Rosman antara nafsunya yang turun naik itu.

Berdosa bagaimana Man? Pak Leman segera ingin keterangannya antara kedua manusia itu.

Kau atau Ramlah yang mesti bersalah?

Kedua-dua manusia itu tiada sanggup melahirkan perasaannya masing-masing.

Hanya yang masih terngiang-ngiang diterima oleh kedua manusia itu.

Sudahlah Man! Ujar Pak Leman.

Lagi pun malam-malam buta ni, tak bagus kau bergaduh.

Berdamailah...

Kemudian Pak Leman berlalu dari situ, yang diikuti oleh malam yang keheningan sekali.

Tetapi hati kedua-dua manusia itu telah retak-retak, tiada terkiralah rasa seksa demi seksa – apa yang telah diterima melalui peperangannya itu, setidak-tidaknya seksa yang baru diterima - merupakan sangat kehancuran yang mesti sama-sama dinanti...

Akhirnya dua malam menjelang dari tempoh itu, Ramlah rela pergi meninggalkan rumah neraka itu dengan hati yang hancur... menuju entah arah ke mana, tak gambarlah pilu yang menyayat hati – membawa hati di saat malam yang sepi – pergi dengan senang dan rela...

Selesai

سرتق باڳي سموا لافيس
 مشارڪه دسرات نكري اين
 دالم مويي مغي ايت مك دغن
 سيف ۲ قول برقرق ببراف بواه
 فراوسهان ۲ اسغ. باڳي مريڪ
 مك «موسم منڱوق دابر كروه»
 سوده تيسا. مريڪ سوده سيف
 سدا دغن مودل يغ بايق. دغن
 اله ۲ كلنگكان اتوق مريڪين
 بوكو ۲ دالم بهاس ملايو. مريڪ
 منگوف مبابر اوفه ترجمه يغ
 مهل دان جوڳك ممبلي نسخہ ۲
 كارشن دغن هرڪ يغ تيفكي
 اكن تنافي بوكو ۲ يغ اكن
 دتريڪن اوله مريڪيت دان
 تيدق. شك لاڳي يغ اكن دتريڪن
 دغن بايقن دالم ماس يغ اكن
 وانغ اياله بوكو يغ سواي دغن
 كفتيغن ۲ مريڪيت مندري
 بوكن اتوق كفتيغن بهاس
 بهسا. كيودا يان اكام دان مشارڪه
 ملايو.

فجاجين ۲ بهاس ملايو بفله
 دمولاكن، دان يغ ماسيه دتروكن
 تنافي تيدق رنجق دان رافي

دالم كيملة اد كيملو اوله انوار

تاهون يغ لالو. تنافي سكارغ
 سته ساهون مرديك، اوسها ۲
 اتوق مبري جيوا دان سماغه
 بارو بمفرڪاي، بمفرقواه،
 منيفكيكن موتو دان مبري
 كدولتن كغد بهاس ملايو سوده
 مولا كورغ. صفه «هاغه ۲ تاهي
 ايم» سوده مولا هيفكف كغد
 فجاجين ۲ بهاس ملايو. فاكر ۲
 دان اهلي ۲ بهاس ملايو يغ تيدق
 بايق بيلانغن بوله دكتاكن
 سموان سوده دتاريق اوله فجاجيه ۲.
 ديوان ۲ دان فراوسهان ۲ يغ
 مناوركن كاجي بسر كغد مريڪ
 ايت. مك مويي سفله سمولا
 ميدان فرجواشن بهاس ملايو.
 يغ ماسيه تردغر اياله فمبجان
 ساجق ۲، فرتندغن ۲، برفيدانو.
 تيدق اد بايق لاڳي چرامه ۲
 مغناي بهاس ملايو، تيدق اد
 فجاجين ۲ يغ ملواس، يغ دجانكن

جوباله فيكر كن افمعاندان
 كونان انم فركتان يغ پرايكوه
 اين: جناك. كلاكر. لاق.
 همبلر، چنڊاڳي، لوچو دان تمبه
 ماتو لاڳي: رافيق اتو فرافيق.
 فجاجين ۲ بهاس ملايو مدغ
 داداكن سكارغ دبراف تمغه
 دان اوله ببراف اورغ. كات ۲
 اصطلاح سوده اد بريو ۲. دمكين
 جوڳك بوكو ۲ بارو دالم
 پرباڳي ۲ علمو ففتھوان. سوده
 بايق دتريڪن. اين اداله
 حاصل دري بهاس ملايو
 دجادين بهاس كبسان دان
 رسمي. دان اين اداله ماتو درغد
 ببراف كجاجوان يغ ددافني
 سمنيق تانهاملايو دمرديكان
 اوله قوم فجاجيه.

اوسها ۲ مانجوركن بهاس
 ملايو تله دجانكن دغن رنجق
 دان رافي دالم ماس دوا تيك

پصفر تيف ۲ تاهون اف يغ دصفر كن؟

Dalam Kilat ada Kilau

Oleh Anuar

Cubalah fikirkan apa makna dan gunanya enam perkataan yang berikut ini: jenaka, kelakar, lawak, hambar, candakia, lucu dan tambah satu lagi: rapik atau perapik.

Pengajian-pengajian Bahasa Melayu sedang diadakan sekarang di beberapa tempat dan oleh beberapa orang. Kata-kata istilah sudah ada beribu-ribu. Demikian juga buku-buku baru dalam berbagai-bagai ilmu pengetahuan sudah banyak diterbitkan. Ini adalah hasil dari Bahasa Melayu dijadikan Bahasa Kebangsaan dan rasmi. Dan ini adalah satu daripada beberapa kemajuan yang dicapai semenjak Tanah Melayu dimerdekakan oleh kaum penjajah.

Usaha-usaha memajukan Bahasa Melayu telah dijalankan dengan rancang dan rapi dalam masa dua tiga

tahun yang lalu. Tetapi sekarang setelah setahun merdeka, usaha-usaha untuk memberi jiwa dan semangat baru memperkaya, memperkuat, meninggikan mutu dan memberi kedaulatan kepada Bahasa Melayu sudah mula kurang. Sifat "hangat-hangat tahi ayam" sudah mula hinggap kepada pejuang-pejuang Bahasa Melayu. Pakar-pakar dan ahli-ahli Bahasa Melayu yang tidak banyak bilangannya boleh dikatakan semuanya sudah ditarik oleh pejabat-pejabat, dewan-dewan dan perusahaan-perusahaan yang menawarkan gaji besar kepada mereka itu. Maka sunyi sepi lah semula medan perjuangan Bahasa Melayu. Yang masih terdengar ialah pembacaan sajak-sajak, pertandingan-pertandingan berpidato. Tidak ada banyak lagi ceramah-ceramah mengenai Bahasa Melayu; tidak ada pengajian-pengajian yang meluas, yang dijalankan

serentak bagi semua lapisan

masyarakat di serata negeri ini.

Dalam sunyi sepi itu maka dengan senyap-senyap-pula bergerak beberapa buah perusahaan-perusahaan asing. Bagi mereka maka "musim menangguk di air keruh" sudah tiba. Mereka sudah siap sedia dengan modal yang banyak, dengan alat-alat kelengkapan untuk menerbitkan buku-buku dalam Bahasa Melayu. Mereka sanggup membayar upah terjemah yang mahal dan juga membeli naskah-naskah karangan dengan harga yang tinggi. Akan tetapi buku-buku yang akan diterbitkan oleh mereka itu, dan tidak syak lagi yang akan diterbitkan dengan banyaknya dalam masa yang akan datang ialah buku yang sesuai dengan kepentingan-kepentingan mereka itu sendiri bukan untuk kepentingan bahasa, bangsa, kebudayaan agama dan masyarakat Melayu.

Pengajian-pengajian Bahasa Melayu yang telah dimulakan, dan yang masih diteruskan tetapi tidak rancang dan rapi,

Bersafar tiap-tiap tahun apa yang disafarkan?

فمنداغن دهاري صفر عموم دكانوغ فارک سيفااورا.

اغکو چوباله فيکرکن براف
بسرڻ ايکن يغتله ترلفس دردف
فنجيغ اکو ايت؟

دمکيله چنتوه معنا دان
مقصود فرکنان «رافيق» ياييت
چاکف يغ بوکن ۲، يغ تانوق
دعقل، تنافي مدف ددغر دان
مبيکن کناوا.

انتارا لاقو، کلاکر دان
همبلر تيدق سام معنان. مشورغ
توکغ لاقو وايغ بفساون يغ
مغاجو فکن ۲ چاکف کليغ اتو
چينا ميغ بوله مبيکن کلق
کناوا، تنافي تا بمبري اف ۲ معنا،
تيدق مبيکن اورغ ۲ يغ مندغرڻ
برفيکر، تنافي هان کناوا استمعات
سبالیکن همبلر، ملامين دري
مبيکن کلق کناوا، اد مغندوغ
معنا يغ دالم دان فادهن يغ تاجم.

امبل فرکنان يغ اخير، ياييت
رافيق.

رافيق اياله برچاکف يغ
بوکن ۲. رافيق تيدق سام معنان
دغن «مريفيق». رافيق دان
منيمبولکن کلق کناوا. سبالیکن
مريفيق، يغبوله دارتيکن برسوثة
منيمبولکن راس بوسن دان بنجي
دباوه اين اد ساتو چنتوه رافيق:
سي امة دان سي امين بر بورق
فصل کفشتارن دان کچيان مريک
منجيغ.

«بوکن ماین بسر لاکي
ايکن يغ ترلفس سامالم. اکو
فيکر تا کورغ بسر ايکن فاوس»
کات سي امة.

«ايت تا بسر! اکو تاحيران
مة» جواب سي امين. «اومفن
فنجيغ اکو ايکن فاوس! جادي

نمرت فد مولان، اياله: ميومن
ايجان ۲ بادو، دان کالو بوله
مانوکن دغن ايجان ۲ اندوتسيا
مفاداکن کات ۲ اصطلاح
سريشکن بوکو ۲ بجان اتوق
سکوله ۲ دان اتوق عموم،
منترجهکن بوکو ۲ اسغ.

ساتو بهاکين ففاجين بهاس
ملايو يغ فنيغ مکالي بلوم لاکي
دمولاکن. ففاجين ايت اياله
بمري معنا ۲ دان نيلاي ۲ بارو
کفد کات ۲، بهاس دان فرسوران
ملايو. مک ايتوله سبين داوول
رنجان اين ففوليسن مغاجق
ساکي فرمولان يغ مدرهان دان
موده - فادا فعباج ميکر کن اف
معنادان کونان فرکنان ۲: جناک،
کلاکر، لاقو، همبلر، چندا کيا،
لوجو دان رافيق. ماريله کيت

Pemandangan di hari Safari umum di Katong Park, Singapura.

seperti pada mulanya, ialah: menyusun ejaan-ejaan baru, dan kalau boleh menyatukan dengan ejaan-ejaan Indonesia mengadakan kata-kata istilah, menerbitkan buku-buku bacaan untuk sekolah-sekolah dan untuk umum, menterjemahkan buku-buku asing.

Satu bahagian pengajian Bahasa Melayu yang penting sekali belum lagi dimulakan. Pengajian itu ialah memberi makna-makna dan nilai-nilai baru kepada kata-kata, bahasa dan persuratan Melayu. Maka itulah sebabnya di awal rencana ini penulisnya mengajukan sebagai permulaan yang sederhana dan mudah – para pembaca memikirkan apa makna dan gunanya perkataan-perkataan: Jenaka, kelakar, lawak, hambar, candakia, lucu dan rapik. Marilah kita

ambil perkataan yang akhir, iaitu rapik.

Merapik ialah bercakap yang bukan-bukan. Merapik tidak sama maknanya dengan “merepek”. Merapik dan menimbulkan gelak ketawa. Sebaliknya merepek, yang boleh diertikan bersungut menimbulkan rasa bosan dan benci di bawah ini ada satu contoh merapik:

Si Amat dan Si Amin berborak fasal kepintaran dan kejayaan mereka memancing.

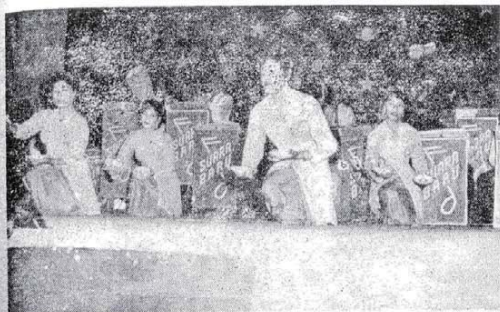
“Bukan main besar lagi ikan yang terlepas semalam. Aku fikir tak kurang sebesar ikan paus” kata Si Amat.

“Itu tak besar! Aku tak hairan Mat” jawab Si Amin. “Umpan pancing aku ikan paus! Jadi

engkau cubalah fikirkan berapa besarnya ikan yang telah terlepas daripada pancing aku itu?”

Demikianlah contoh makna dan maksud perkataan “merapik” iaitu cakap yang bukan-bukan, yang tak masuk di akal, tetapi sedap didengar dan menyebabkan ketawa.

Antara lawak, kelakar dan hambar tidak sama maknanya. Seorang tukang lawak wayang bangsawan yang mengajuk-ngajukkan cakap *keling* atau Cina memang boleh menyebabkan gelak ketawa, tetapi tak memberi apa-apa makna, tidak menyebabkan orang-orang yang mendengarnya berfikir, tetapi hanya ketawa semata-mata sebaliknya hambar, selain dari menyebabkan gelak ketawa, ada mengandung makna yang dalam dan padahnya yang tajam.

افني ليلين فون تيدق فادم کران له کسالي کرښن تارین دري
وانيتا ۲ ملایو دالم "تارین لیلین".

فادهن چريشا ۲ ايت بلوم فزنه
کيت بوا. دمکين جوک ففاجين
مفتاي ففاته. فربيهاس بيدان
فراومفان دان ساکين. بلوم
کيت جوب اوسق. بلوم کيت
مولاکن فليمتيان، فليديفکن دان
ففاجين برکآن دغن.
مزنکين اد اورغ ۲ کيت
اهلي ۲ دان فاکر ۲ بهاس کيت
يغ اکن مفتانکين بهوا ايت سوان
تيدق فرلو دکاجي. ايت
ترسرهله کفد ففرتين ماسيغ ۲
کات ۲ دمکين ايت تيدق سوالي
دغن چوکن کات يغ کيت فاکي
سکارغ، بآيت "بهاس جيوا بهاس"
کالو بهاس دان فرسوراتن کيت
کوسغ، معنا تيدق تاهو کيت اکن
معنا، مقصود، ففرتين، ايسي، نيلاي
فادهن مک برارتيه کوسغ جيوا
کيت. بهاس يغ کوسغ جيوان اکن
ماتي. افلاکي دالم مشارکه يغ تاهو
ملايو ترديري دري برباکي آفوم
مفرت دالم تانهملایو ابن مک
قوم يغ کوسغ جيوان اکن تيو

امق مرتوان.
مک دغن چقه فیتو ايت
دېوک اوله سي فرمفوان، دان
جاتوهله اتق مودا ايت.
"مق، مق، ساکيه دان برداره
ساي، امق" - کشان لاکي.
"باکوسله ايت. کالو ساکيه
دان برداره مک ايتوله تندان
اد ايسي" - جواب امقن. دان
کتيک ايت، باف مرتوان يغ
جوک مندغر فراشيوا ايت،
برکات: "اورغ لامين مدف،
دي فول ساکيه...."
ايتوله اکفن ساتو حال يغ
لوچو.

بکيخان حالن دغن چريشا ۲
فاندير دان مق. اندير؟ لبي
مالغ دان فابلانغ؟ چريشا ۲ لوچو
جناک، لاوق اتو کلاکرکه ايت؟
تيدق بوله دجواب لاکي فرتيان.
اين سبب کيت بلوم لاکي
مفکاجي سولا چريشا ۲ ايت،
ففاجين ۲ سچارا مندالم مفتاي
ايسي دان نيلاي، ففرتين دان

چوب فيکرکن اف معنا
کات ۲ ورغ نيکرو يفته دتان
اوله کاو تن بآيت چالون مان يغ
اي تله اوندي.

"چالون يفرتام بري اکو
مغوله رغکيه، چالون يهکدوا
بري ليم رغکيه. اکو اوندي
چالون يهکدوا، دمکين جواين
اقيل دتان اوله کاو تن
مغاف اي مفوندي چالون يهکدوا،
تيدق چالون يفرتام يفته مبري
مغوله رغکيه کفدان ايت، مک
اي منيچوب: "چالون يهکدوا
ايت کورغ مديکيه کورښين".
جوافتن ايت بوکن لاوق،
بوکن کلاکر، تنافي همبلر، اتو
چنداکیا.

کمدين چوباله فول چاري
معنا فرکشان "لوچو" يغ مبنون.
اکن ساي معنا فرکشان لوچو ايت
مستيله اد مغدوغي عناصير ۲ اتو
اونسور ۲ "لوچه" ددالمن.
چوباله دغر ساتو چريشا شورغ
اتق ترونا بوده يغ داميل درفد
چريشا جناک چينا.

"ايکو۲ ساج اف کات امق"
دمکين امق منتوان مفاجر.

فدمالم برساتو ايت فیتو
بيديک ففتين دتوتف اوله
استرن، تنافي تيدق برکونجي.
اقيل سي وانيتا ايت دغر سوامين
مندق ماموق مک دتکن درفد
دالم.

"مق، مق، دي تيدق ماو
بولک" - کات سي بوده ايت.
"تولوق فلاهن ۲" - کات

Cuba fikirkan apa makna
kata-kata seorang Negro yang telah ditanya
oleh kawannya iaitu calon mana yang
ia telah undi:

“Calon yang pertama beri aku
sepuluh ringgit, calon yang kedua
beri lima ringgit. Aku undi
calon yang kedua” demikian jawabnya.

Apabila ditanya oleh kawannya
mengapa ia mengundi calon yang kedua,
tidak calon yang pertama yang telah memberi
sepuluh ringgit kepadanya itu, maka
ia menjawab: “Calon yang kedua
itu kurang sedikit korupsinya”.

Jawapannya itu bukan lawak,
bukan kelakar, tetapi hambar, atau
candakia.

Kemudian cubalah pula cari
makna perkataan “lucu” yang sebenarnya.
Agak saya makna perkataan lucu itu
mestilah ada mengandungi anasir-anasir atau
unsur-unsur “lucuh” di dalamnya.
Cubalah dengar satu cerita seorang
anak teruna bodoh yang diambil daripada
cerita-cerita jenaka Cina.

“Ikut saja apa kata emak”
Demikian emak mertuanya mengajir.

Pada malam bersatu itu pintu
bilik pengantin ditutup oleh
isterinya, tetapi tidak berkunci.
Apabila si wanita itu dengar suaminya
hendak masuk maka ditekannya daripada
dalam.

“Mak, mak, dia tidak mau
buka” – kata si bodoh itu.

“Tolak perlahan-lahan” – kata

Api lilin pun tidak padam kerana lemah-gemalai gerakannya. Tarian dari

wanita-wanita Melayu dalam “Tarian Lilin”.

emak mertuanya.

Maka dengan cepat pintu itu
dibuka oleh si perempuan, dan
jatuhlah anak muda itu.

“Mak, mak, sakit dan berdarah
saya, emak” – katanya lagi.

“Baguslah itu. Kalau sakit
dan berdarah maka itulah tandanya
ada isi” – jawab emaknya. Dan
ketika itu, bapa mertuanya yang
juga mendengar peristiwa itu,
berkata: “Orang lain sedap,
dia pula sakit....”

Itulah agaknya satu hal yang
lucu.

Bagaimana halnya dengan cerita-cerita
Pak Pandir dan Mak Mandir? Lebai
Malang dan Pak Belalang? Cerita-cerita lucu
jenaka, lawak atau kelakarkah itu?
Tidak boleh dijawab lagi pertanyaan
ini sebab kita belum lagi
mengkaji semula cerita-cerita itu,
pengajian-pengajian secara mendalam mengenai
isi dan nilai, pengertian dan

padahnya cerita-cerita itu belum pernah
kita buat. Demikian juga pengajian
mengenai pepatah, peribahasa, bidalan
perumpamaan dan sebagainya. Belum
kita cuba usik, belum kita
mulakan penelitian, penyelidikan dan
pengajian berkenaan dengannya.

Mungkin ada orang-orang kita,
ahli-ahli dan pakar-pakar bahasa kita
yang akan mengatakan bahawa itu semuanya
tidak perlu dikaji. Itu
terserahlah kepada pengertian masing-masing.
Kata-kata demikian itu tidak sesuai
dengan cogan kata yang kita pakai
sekarang, iaitu “Bahasa Jiwa Bangsa”.
Kalau bangsa dan persuratan kita
kosong, makna tidak tahu kita akan
makna, maksud, pengertian, isi, nilai.
Padahnya maka berertilah kosong jiwa
kita. Bangsa yang kosong jiwanya akan
mati. Apalagi dalam masyarakat yang Tanah
Melayu terdiri dari berbagai-bagai kaum
seperti dalam Tanah Melayu ini. Maka
kaum yang kosong jiwanya akan tewas

¹ Perkataan sebenarnya ialah mungkin

دغن بآيك، يآيت دتاده دغن
 تافق تاغن، دغن فنوه حرمة
 اکتتافي جکلو بودي ايت ليه
 دري فاتوة، اتو ترالو بايق مک
 هندقله دتاده دغن پيرو. دان
 پيرو اياله ساتو القاتوق منمفي،
 اتوق بمواغ سک، ابوق، دبو،
 اته، سمغه دان لامين ۲ کوتران
 اوله کران ايت مک فروان
 مناده پيرو ايت بوکله مقصود
 منريما دغن سوک، تنافي منريما
 دغن هاتي ۲، سب افيل سئورغ
 ايت ترالو بآيك، ترالو بايق
 بودي يغ چررهم، مک اورغ
 يغ منريما بودين ايت واجله
 برهاتي ۲. نارغکالي ادمقصود
 دان توجوانن يغ تيدق بآيك.
 مک هندقله اورغ يغ منريما
 بودي يغ بايق ايت «منمفي»
 مغيئدغ دان مغيئر «سغاي
 نمق سک، ابوق، دبو، سمغه
 دان کوتران ۲ دالم» بودي
 يغ بايق «ايت».
 «تا چوکف تافق تاغن»
 پيرو ساي تادهکن، «مکوه
 مانيس کات ۲ ايت» مگوه سدق
 بوين! ميمغ فاتوة کيت برکه
 دغن بهاس کيت يغ هالوس ايت
 تنافي جکلو کيت هان برفواس
 هاتي دغن کمائين، کهاوسن
 دان کسدافن سهاج مک کيت
 اکن منجادي همب اورغ، کيت
 اکن منريما بودي اورغ ۲ لامين
 يغ تا موة تافق تاغن ايت دغن
 منادهکن باکول، کاروغ، کرهبع
 دان کفوق، فد حال داتوه نينقي

سمپوتن مولد دکوالا لمفور ددالم گمبر کلپهاتن توان
 سمدون زوبير مقلادي فرار فکن

دتادهکن «تمغاي، مثال؟ اتو
 مغاف تيدق دتادهکن باکول يغ
 بوله موة سغوله کئغ، اتر فون
 کاروغ؟
 چوباله توان ۲ دان فوان ۲
 فيکرکن دغن تنغ دان تليتي
 تولغه بوغ ۲ کيت يغ برکدر
 فديتا اهلي ۲ دان فاکر ۲ بهاس
 جوک فيکران برسام.
 فدافه ساي بکيني: فريبهاس،
 ايت مغيئي بودي، بشتوان
 فرتولفن دان کبايککن سئورغ
 کفد يغ لامين، اتوران بر بودي
 بهاس کيت سوده دتتوکن اوله
 داتوق نينقي کيت، يآيت «وآة
 بآيك برفادا ۲»، فغاجران ايت
 بوکن هان باکي يغ مبري،
 تنافي جوک باکي يغ منريما.
 سوات بودي هندقله دسمپوة

دالم اف جوا فرجواغن دان
 فرلانن هيدوف.
 بهاس جيوا بهاس، بهاس
 منجوقکن بهاس، جکلو بهاس
 ايت تا برجيوا مک تا برجيوا له
 فول بهاس ايت، کالو بهاس ايت
 له، مک لمهله بهاس ايت.
 کيت بهاس ملايو سوک، دان
 دغن موده، مگاکو بهوا بهاس کيت
 باکوس، تيفکي موتون، چاکف ۲
 ساج اف کونان جک کيت
 منديري تيدق مغيهي اکن
 ايسي دان نيلاي، تيدق تاهو
 اکن ارمني دان فادهن.
 چوباله کاجي بآيك ۲ ساتو
 فريبهاس ملايو، «تا چوکف
 تافق تاغن، پيرو ساي تادهکن».
 مغاف دغليه پيرو؟ مغاف کالو
 تا چوکف تافق تاغن، تيدق

Sambutan Maulid di Kuala Lumpur di dalam gambar kelihatan Tuan

Saadon Zubir mengepalai perarakan.

dalam apa jua perjuangan dan perlawanan hidup.

Bahasa jiwa bangsa, bahasa menunjukkan bangsa. Jikalau bahasa itu tak berjuiwa maka tak berjiwalah pula bangsa itu. Kalau bahasa itu lemah, maka lemahlah bangsa itu.

Kita bangsa Melayu suka, dan dengan mudah, mengaku bahawa bangsa kita bagus, tinggi mutunya. Cakap-cakap saja apa gunanya jika kita sendiri tidak mengetahui akan isi dan nilai, tidak tahu akan erti dan padahnya.

Cubalah kaji baik-baik satu peribahasa Melayu: "Tak cukup tapak tangan, nyiru saya tadahkan". Mengapa dipilih nyiru? Mengapa kalau tak cukup tapak tangan, tidak

ditadahkan tempayan, misalnya? Atau mengapa tidak ditadahkan bakul yang boleh muat sepuluh gantang. Atau pun karung?.

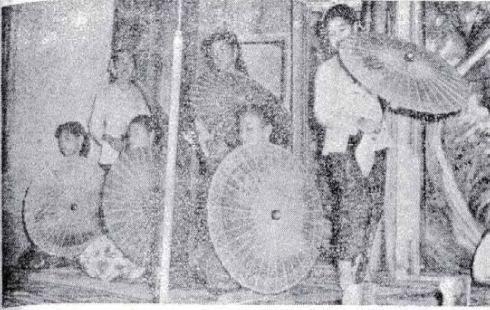
Cubalah tuan-tuan dan puan-puan fikirkan dengan tenang dan teliti. Tolonglah bung-bung kita yang bergelar pendeta ahli-ahli dan pakar-pakar bahasa juga fikiran bersama.

Pendapat saya begini: Peribahasa itu mengenai budi, bantuan pertolongan dan kebaikan seorang kepada yang lain. Aturan berbudi bangsa kita sudah ditentukan oleh datuk nenek kita, iaitu "buat baik berpada-pada". Pengajaran itu bukan hanya bagi yang memberi, tetapi juga bagi yang menerima. Sesuatu budi hendaklah disambut

dengan baik, iaitu ditadah dengan tapak tangan dengan penuh hormat. Akan tetapi jikalau budi itu lebih dari patut, atau terlalu banyak maka hendaklah ditadah dengan nyiru. Dan nyiru ialah satu alat untuk menampi, untuk membuang sekam, abuk, debu, antah, sampah dan lain-lain kotoran oleh kerana itu maka perbuatan menadah nyiru itu bukanlah maksudnya menerima dengan suka, tetapi menerima dengan hati-hati, sebab apabila seseorang itu terlalu baik, terlalu banyak budi yang dicurahkan, maka orang yang menerima budinya itu wajiblah berhati-hati. Barangkali ada maksud dan tujuannya yang tidak baik.

Maka hendaklah orang yang menerima budi yang banyak itu "menampi, mengindang dan mengintar" supaya nampak sekam, abuk, debu, sampah dan kotoran-kotoran dalam "budi yang banyak" itu.

"Tak cukup tapak tangan, nyiru saya tadahkan". Sungguhnya manis kata-kata itu, sungguh sedap bunyinya! Memang patut kita bermegah dengan bahasa kita yang halus itu. Tetapi jikalau kita hanya berpuas hati dengan kemanisan, kehalusan dan kesedapannya sahaja maka kita akan menjadi hamba orang. Kita akan menerima budi orang-orang lain yang tak muat tapak tangan itu dengan menadahkan bakul, karung, keranjang dan kepek. Pada hal datuk nenek

جلیتا منجا سدغ برلیفکغ لیفکوق دغن نسکاکی فایوغ دالم
تارین ملایو اصلي "تارین فایوغ"

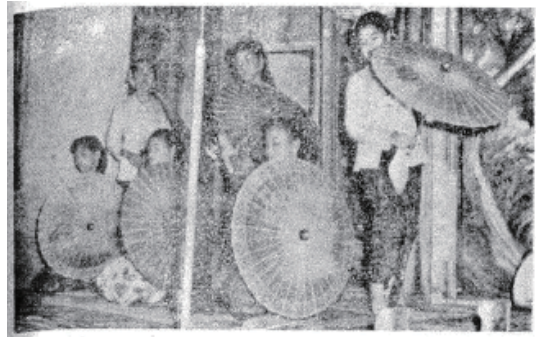
بوکن ساج بمبوة کات ۲ اصطلاح، فادهن فرسوراتن ۲ کیت بلوم
مترجمه فرکتان ۲ دان بوکو ۲ فرنه کیت کساجي سنديري
اسیغ، مفهیدوفکن سمولا حکایة ۲ سبالیکن اورغ ۲ لامین بها
دان جریتا ۳ لام، یغ فتنیغ مفکاجین، دان اوله سبب این
سکالهی ایاله مفکاجي ایسی دان مریک لبه فهم اکن جیوا کیت
جیوا بهاس "ایت" مبری نیلای اکن صفة ۲ کیت، درفد کیت
دان فترتین یغ بارو کفدان، سنديري، دان اوله کراتن این
بهاس کیت میغله ساتو بهاس مودهله مریک نماته دان ملهکن
تو، تنافی ای تیدق برتولیس، کیت دان جیوا بهاس کیت
ایسی دان جیوا بهاس کیت، مقصود دان توجوان، فترتین دان

کیت سوده برقسن سفای مناده
دغن پیرو، یعنی منجاری مقصود ۲
یغ بورق دان جاهه دالم
"فرسوراتن بسایک یغ تیدق
برفاد ۲، ایت، دالم مشارکه
زمان سکارغ، بوکن ساج
فغاجران ایت بسایک انتوق
وانیتا، ۲، بهکن جوک انتوق
اهلی ۲ کراجان، دان فارا
دیفلومه، افیل مشورغ فمودا
ترلالو باقی بودین کفد مشورغ
وانیتا، اتو سبالیکن، مک تننوله
اد مقصودن یغ ترنتو، دمکین
جوک افیل میواه کراجان اسغ
ترلالو بسایک، موره هائی، سول
منولغ کراجان کیت، لام ۲ تننوله
تر بوک ترغ توجوان بسایک هائی
دان فرتولغن ایت، بارشکالی
هندق میبکین ففکالن اتوم دالم
تکری کیت، مونکین مفاجق
کیت موسی کراجان ۲ اسغ یغ
برموسه دغن،
انتوق فنوتف رنجان این
مک ماریله سالی کتاکن سکالی
لاکي بهوا سان فغاجین بهاس
ملايو بوکن هان مننوکن ایجان

kita sudah berpesan supaya menadah
dengan nyiru, yakni mencari maksud-maksud
yang buruk dan jahat dalam
"perbuatan baik yang tidak
berpada-pada" itu. Dalam masyarakat
zaman sekarang, bukan saja
pengajaran itu baik untuk
wanita-wanita, bahkan juga untuk
ahli-ahli kerajaan dan para
diplomat. Apabila seorang pemuda
terlalu banyak budinya kepada seorang
wanita, atau sebaliknya, maka tentulah
ada maksudnya yang tertentu. Demikian
juga apabila sebuah kerajaan asing
terlalu baik, murah hati, suka
menolong kerajaan kita. Lama-lama tentu
terbuka terang tujuan baik hati
dan pertolongannya itu. Barangkali
hendak membikin pangkalan atom dalam
negeri kita. Mungkin mengajak
kita memusuhi kerajaan-kerajaan asing yang
bermusuh dengannya.

Untuk menutup rencana ini
maka marilah saya katakan sekali
lagi bahawasanya pengajian Bahasa
Melayu bukan hanya menentukan ejaan

Jelita Manja sedang berlelgang-lenggok dengan sekaki payung dalam
tarian Melayu asli "Tarian Payung"

bukan saja membuat kata-kata istilah,	padahnya persuratan-persuratan kita belum
menterjemah perkataan-perkataan dan buku-buku	pernah kita kaji sendiri
asing, menghidupkan semula hikayat-hikayat	sebaliknya orang-orang lain bangsa
dan cerita-cerita lama. Yang penting	mengkajinya. Dan oleh sebab itu
sekali ialah mengkaji isi dan	mereka lebih faham akan jiwa kita,
jiwa bahasa itu, memberi nilai	akan sifat-sifat kita, daripada kita
dan pengertian yang baru kepadanya.	sendiri. Dan oleh kerana itu
Bahasa kita memanglah satu bahasa	mudahlah mereka mematah dan melemahkan
tua tetapi ia tidak bertulis.	kita dalam semua lapangan dan
Kita baru benar mempunyai tulisan.	pertandingan hidup.
Isi dan jiwa bahasa kita,	Ingat: Bahasa jiwa bangsa!
maksud dan tujuan, pengertian dan	

دري خطبه ۱۵۵۱ سال

جودار دشمن ايوو دان سودارايش

مک جودار فون ساعته ماره مليه ايون متنا صدقه ايت لالو اي فون ملومقه
تودن دري بغل ايت دان برلاري ۲ فوگي مندافتي ايون ايت؛ ايون ايت فون متناغسله
دي متله داميلش کدوا ۲ يک ايت دان ممبري باليک بغل ايت کفد اورغ حبشي ايت
اي فون ممباوا ايون ايت ماسوق کدالم رومه دان دسورهش دودق اتس تیکر لالو برکات:
ايوهي ايوو کو، افکه خبر سودارا ۲ کو ايت؟، «خبر بایک» جواب ايون.

(ترجمان احمد حسين)

ککوراشن دالم رومه کيت.
مک ترسيومله ايون دالم فد
ايت، لالو اي برکات:
«واهي انفکو، کاو اياله انق
يسغ براتتوغ، مدهمدهن الله
ممبري رحمتن کفدا مو. فوگيله
بلي مديکيه روتي، کران سمالم
اکو يديک ماکن اف ۲، دان فاکي
اين فون اکو بر فواس». جودار
ف ۴ کتاوا مندغر ايون ميوره

بلسي روتي ايت، لالو اي
منه جواب: «متنا مهاجله اف جنس
مکانن يغ ايوو موک، دان مکانن
ايت اکن مديا دشمن برتمرت
دشمن يديک فايه دبلي دفاسر اتو
دماسق ددافور». «تتافي، واهي
انفکو، تيا د اف يسغ کامو بلوا
چوم بيک ۲ اين مهاج. مان دي
مکانن يغ کامو سبوة ايت؟»
«اد»، جوابن. «متنا له اف

سکلوارک برکمبر رامي دهاري صفر تاهون اين.

«کالو بکيتو مغافکن کامو
متنا مدقه دتغه جالن؟» اي
برتان دشمن سوارا يغ قوا، «اکو
تله تيهکل کفدامو سراتوس
دينار لغس اکو تفکلمکن اورغ
مغربي يغفرتام کدالم تاسيق،
دان کمدين سراتوس دينار لاکي
فيل اورغ مشربي يهکدوا فون
فکلم، دان کو برمي لاکي
سربو دينار کتيک اکو فوگي».
«واهي انفکو»، جواب ايون،
«سودارا ۲ مو ايت تله منيفو اکو
دان هابيسله واغ ايت داميل
اوله مريک، مهفک ترفقساله اکو
متنا مدقه». کمدين کسات
سوار: «ايوهي ايوو کو، سکل
کوسمن يسغ کامو تفکوغ ايت
لنله سکارغ، کران اکو سوده
کبابي. ليهتله بيک اين فنه
دشمن اس دان بارغ فرهاسن؛
دان مکانن فون يديک اکسن

Jodar dengan ibu dan saudara-saudaranya

Maka Jodar pun sangatlah marah melihat ibunya meminta sedekah itu lalu ia pun melompat turun dari baghal itu dan berlari-lari pergi mendapati ibunya itu; ibunya itu pun menangislah dia. Setelah diambilnya kedua-kedua beg itu dan memberi balik baghal itu kepada orang Habsyi itu ia pun membawa ibunya itu masuk ke dalam rumah dan disuruhnya duduk atas tikar lalu berkata: Ayuhai ibuku, apakah khabar saudara-saudaraku itu?”. “Khabar baik” jawab ibunya.

(Terjemahan: Ahmad Husin)

“Kalau begitu mengapa kamu meminta sedekah di tengah jalan?” Ia bertanya dengan suara yang kuat. “Aku telah tinggal kepadamu seratus dinar lepas aku tinggalkan orang Maghribi yang pertama ke dalam tasik, dan kemudian seratus dinar lagi apabila orang Maghribi yang kedua pun tenggelam. Dan ku beri lagi seribu dinar ketika aku pergi”. “Wahai anakku,” jawab ibunya, “Saudara-saudaramu itu telah menipu aku dan habislah wang itu diambil oleh mereka, sehingga terpaksa aku meminta sedekah”. Kemudian kata Jodar: “Ayuhai ibuku, segala kesusahan yang kamu tanggung itu lenyaplah sekarang. Kerana aku sudah kembali. Lihatlah beg ini penuh dengan emas dan barang perhiasan; dan makanan pun tidak akan

kekurangan dalam rumah kita”. Maka tersenyumlah ibunya dalam pada itu lalu ia berkata: “Wahai anakku, kau ialah anak yang beruntung. Mudah-mudahan Allah memberi rahmat-Nya kepadamu. Pergilah beli sedikit roti, kerana semalam aku tidak makan apa-apa, dan pagi ini pun aku berpuasa”. Jodar pun ketawa mendengar ibunya menyuruh

beli roti itu, lalu ia menjawab: “Minta sahajalah apa jenis makanan yang ibu suka, dan makanan itu akan sedia dengan serta-merta dengan tidak payah dibeli di pasar atau dimasak di dapur”. “Tetapi, wahai anakku, tiada apa yang kamu bawa cuma beg-beg ini sahaja. Mana dia makanan yang kamu sebut itu?” “Ada”, jawabnya. “Mintalah apa

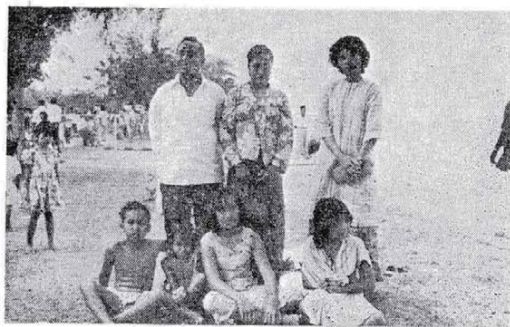

Sekeluarga bergambar ramai di hari Šafar tahun ini.

مکانن یغ ایبو سوک. «کمدين
ایبون فون برکات: «اف فون
جادیلله اصلکن بوله مھیلگن
لافر. «ایت بتولله. کات
جودار. «افیل تیاد مکانن
شورغ ایت مستیله فواس دغن
اف یغ اد: تنافی افیل اد باقی
مکانن مک ایلوقله دقلیه مکانن
یغ مدف ۲. «اکو سوک هندق
ماکن روتی فانس دغن مدیکه
کیجو. «جواب ایبون. «تنافی
مکانن ایت تیدق لایق باکی مو.
ایوهی ایبوکو. «کشان.
«بایکله. کات ایبون ایت
«کامو تاهو اف مکانن یغ
لایق. اف مکانن یغ فاتوه کیت
ماکن. «کمدين جودار فون
دغن کمیران مبیوه نام برجس ۲
مکانن سقرت روسه کمیغ.
روسه ایم ناسی بریانی، داکغ
ماروغ، کمیغ برایی، مانیس،
دان مرب جس کوهیه دان هلوا.
افیل ددغن نام برجس ۲
مکانن ایت فرمفوان یغ ضعیف
اینفون بر فیکر ددالم هاتین:

هاروله جودار ایت سدغ
مغالو فکن ۲ دي اتو فون ای
تله منجادی کیلا. «افکه یغ
سوده جادی کفدامو، واهی
جودار؟. «نان ایبون. «کاو
این بریمفیک، اتوادا که کامو این
کیلا؟ اف فایدن کامو مبیوه
مکانن ۲ یغ بوکن ماین باکوسن
دان یغ جاوه ۲ ایت کفد ایبو مو
ضعیف این؟. «اکو تیدق مبیوه
ساتو جس مکانن یغ تیدق اکن
ایبو ماکن هاری این. «کشان.
«بریله بیگ یغ کوسغ ایت کفد
اکو. «فرمفوان اینفون مبریله
بیگ کوسغ ایت. سمیل درابن ۲
بیگ ایت. جودار فون مبلوق
کدالم بیگ لالو مھیل کلوار
سبواه فیگن امس. دان ددالمن
ایاله داکغ برماروغ سرت دغن
کواهن یغ مبوک ملیرا ایت.
مک دسلوقن لاکي کدالم بیگ.
لفس سکالسی ۲ مھفی مکل
مکانن یغ تله دبوتله ایت
ترساجی دھدافن ایبون یغ
تعجوب ایت. «واهی انتکو. «

کات فرمفوان ایت. «بیگ این
ماقتله کیچیل. دان لاکي یات
فول سلالوله کوسغ. بکسانکه
مکانن ۲ این سموان کلوار
دردفان. «بیگ این ایاله بیگ
حکمه. «جواب جودار
«اورغ مغربی ایت مبري کف
کو. اد شورغ جین یغ برخنه
مبري اف سهاج مکانن یغ دشتا.
ستله دجریتاکن کفد فرمفوان
ایت بکسان مکانن بوله داسیل
دردف بیگ ایت مک ایبون فون
سوکله هندق منجوب مغلوارکی
مکانن دري دالم بیگ ایت
ایبون فون مبلوق بیگ ایت
سرای برکات: «هسی عبدي
بیگ. اکو فرنته کامو دغن ناو
حکمه باواله کفد کو لک
سفیگن تولغ روسوق برایی
مدف ایت. «
دغن سرتمرت تاغن برایی
اد فیگن دباوه بیگ ایت لالو
دامیلن کلوار دان دالم بیگ
ایت تولغ ۲ روسوق یغ برایی
ساقه ایلوق مامقشن دان هارو
بأون دغن رفقه ۲ توبیر
کمدين ای برکات فول: «
ماهو جوک روتی فانس
کیجو: کران ایشولیه مکانن
یغ بیاس، یغ مایه ترلکه
هاتیکو. «مک اینفون مبلو
دان مبري فرنته کفد عبدي
ایت. دان داقته ای روتی
کیجون ایت. «ایقله.
جودار. «افیل سوده
فیگن ۲ ایت مستیله دغن

ساتو کوارک یشورو مندی صفر دکاتوغ فارک

makanan yang ibu suka". Kemudian ibunya pun berkata: "Apa pun jadilah, asalkan boleh menghilangkan lapar". "Itu betullah", kata Jodar, "Apabila tiada makanan seorang itu mestilah puas dengan apa yang ada; tetapi apabila ada banyak makanan maka eloklah dipilih makanan yang sedap-sedap. "Aku suka hendak makan roti panas dengan sedikit keju", jawab ibunya. "Tetapi makanan itu tidak layak bagimu, ayuhai ibuku", katanya. "Baiklah", kata ibunya itu. "Kamu tahu apa makanan yang layak. Apa makanan yang patut kita makan". Kemudian Jodar pun dengan gembiranya menyebut nama berjenis-jenis makanan seperti *roast* kambing, *roast* ayam, nasi beriani, daging sarung, kambing berisi, manisan, dan serba jenis kuih dan halwa. Apabila didengarnya nama berjenis-jenis makanan itu perempuan yang daif itupun berfikir di dalam hatinya:

haruslah Jodar itu sedang mengolok-olokkan dia atau pun ia telah menjadi gila. "Apakah yang sudah jadi kepadamu, wahai Jodar?" tanya ibunya. "Kau ini bermimpikah atau adakah kamu ini gila? Apa faedahnya kamu menyebut makanan-makanan yang bukan main bagusnyanya dan yang jauh-jauh itu kepada ibumu daif ini?" "Aku tidak menyebut satu jenis makanan yang tidak akan ibu makan hari ini". Katanya, "Berilah beg yang kosong itu kepada aku". Perempuan itu pun memberilahkan beg kosong itu sambil diraba-rabanya beg itu. Jodar pun menyeluk ke dalam beg lalu mengambil keluar sebuah pinggan emas dan di dalamnya ialah daging bersarung serta dengan kuahnya yang membuka selera itu. Maka diseluknya lagi ke dalam beg. Lepas sekali sekali sampai segala makanan yang telah disebutlah itu tersaji di hadapan ibunya yang takjub itu. "Wahai anakku"

kata perempuan itu. "Beg ini sangatlah kecil, dan lagi iaitu pula selalulah kosong. Bagaimanakah makanan-makanan ini semuanya keluar daripadanya?" "Beg ini ialah beg hikmat", jawab Jodar. "Orang Maghribi itu memberi kepada ku. Ada seorang jin yang berkhidmat memberi apa sahaja makanan yang diminta, setelah diceritakan kepada perempuan itu bagaimana makanan boleh diambil daripada beg itu maka ibunya pun sukalah hendak mencuba mengeluarkan makanan dari dalam beg itu ibunya pun menyeluk beg itu seraya berkata: "Hai abdi beg. Aku perintah kamu dengan nama-nama hikmat bawalah kepadaku lagi sepinggan tulang rusuk berisi yang sedap itu".

Dengan serta-merta tangannya berasa ada pinggan di bawah beg itu lalu diambilnya keluar dan dalam pinggan itu tulang-tulang rusuk yang berisi sangat elok masakannya dan harum baunya dengan rempah-rempah tumis kemudian ia berkata pula: "Aku mahu juga roti panas dengan keju; kerana itulah makanan aku yang biasa, yang masih terletak dalam hatiku". Maka iapun menyeluk dan memberi perintah kepada abdi beg itu. Dan dapatlah ia roti dan kejuanya itu. "Ingatlah". Kata Jodar. "Apabila sudah makan pinggan-pinggan itu mestilah disimpan

Satu keluarga yang turut mandi Səfar di Katong Park

این لاڳي سبواه بايق سجاره، «ميفافورا»، دالم فر تشوگن ديقتوريا ميموريال هول.

فون قوتس بجارا هندق منچوب
باليك كرومهن.

ستله جودار مليه مريگنيت
داتس ايون باغوئله کران
مقهرمتکن مريک دان مبري
سلام، کشان: «دودقله دان
ماکله برسام ۲ کامي». کدوان
فون دودقله مقهدافي هيداغن
دان تيدق برهنتيله ۲ مريک ماکن،
کران کدوان سوده کورس کريغ
تيا د ماکن. «ايوهي سودار ۲
کو»، کات جودار، افيل کدوان
سوده ماکن، «ابيلله باقي ۲
مکانن اين دان بريله کفد
اورغ ۲ مسکين دالم کاوامن
کيت». «تيدقکه بايک باقي ۲
ايت ديسمن باکي مالم هاري؟»
کات مريک، يغ تيدق براس
کيمپرا هندق منجامو جيران ۲

شورغ صحابه يفر کات کفد
مريک: «سودارا مو تله کمبالي
دري فرجالتنن ايت منوغکغ
شیکور بغل دباوا اوله شورغ
حبشي؛ فکايئن ايت ترالاوله
اينده سفرت يغ تيدق فرنه دليه
اورغ»، «مسلمه کيت ميامون
ايو کيت ايت»، کات سالم.
«تنتوله اي اکن منچريتاکن
فريواتن کيت ايت کفدان، دان
دي تيدق اکن فدولي لاڳي کفد
کيت». «تتافي سالم منچواب:
«ايو کيت ايت بايک هاتين.
لاکسي فول، سکاليقون دي
منچريتاکن فريواتن کيت ايت
سودارا کيت ايت هاتين ليه بايک
لاکسي. کالو کيت بوله بمبواه
داليه، اي اکن متدغر چاکف
کيت ايت». اوله ايت کدوان

باليك کدالم بيگ ايت کران
اي ايت سبهاکين درفد حکمتن.
سيمقله بايک ۲ بيگ ايت دان
جائله کدوارکن بيگ ايت
کچوالي کالو برکه تيدقکن
مکانن درفدان. دان لاکسي
جائله برتاهو سياف ۲ فون
زهسيان: تتافي بولهله ايو
مبري مکانن کفد جيران ۲ کيت
دان کفد اورغ مسکين. دان
بريله سراف بايق مکانن کفد
سودار ۲ کو ايت سکاليقون اکو
تاد درومه».

سليم هابيس اي برکات ۲
ايت مک سوداران يغ بردوا ايت
فون کمباليله دان دليهنن
جاموان يغ لده ۲ مدغ ترهيدغ.
کدوا مريگنيت تله مندافه خبر
جودار تله کمبالي کرومهن تري

Ini lagi sebuah babak sejarah "Singapura" dalam pertunjukan di Victoria Memorial Hall.

balik ke dalam beg itu kerana
ia itu sebahagian daripada hikmatnya.
Simpanlah baik-baik beg itu dan
janganlah keluarkan beg itu
kecuali kalau berkehendakkan
makanan daripadanya. Dan lagi
janganlah beritahu sesiapa-sesiapa pun
rahsia ini; tetapi bolehlah ibu
memberi makanan kepada jiran-jiran kita
dan kepada orang miskin. Dan
berilah seberapa banyak makanan kepada
saudara-saudaraku itu sekalipun aku
tak ada di rumah".

Sebelum habis ia berkata-kata
itu maka saudaranya yang berdua itu
pun kembalilah dan dilihatnya
jamuan yang lazat-lazat sedang terhidang.
Kedua mereka itu telah mendapat khabar
Jodar telah kembali ke rumahnya dari

seorang sahabat yang berkata kepada
mereka: "Saudaramu telah kembali
dari perjalanannya itu menunggang
seekor baghal dibawa oleh seorang
Habsyi; pakaianya itu terlalulah
indah seperti yang tidak pernah dilihat
orang". "Sesallah kita menyamun
ibu kita itu", kata Salam.
"Tentulah ia akan menceritakan
perbuatan kita itu kepadanya, dan
dia tidak akan peduli lagi kepada
kita". Tetapi Salam menjawab:
"Ibu kita itu baik hatinya.
Lagi pula, sekalipun dia
menceritakan perbuatan kita itu
saudara kita itu hatinya lebih baik
lagi. Kalau kita boleh membuat
dalih, ia akan mendengar cakap
kita itu". Oleh itu keduanya

pun putus bicara hendak mencuba
balik ke rumahnya.

Setelah Jodar melihat mereka itu
datang iapun bangunlah kerana
menghormati mereka dan memberi
salam, katanya: "Duduklah dan
makanlah bersama-sama kami". Keduanya
pun duduklah menghadapi hidangan
dan tidak berhenti-hentilah mereka makan,
kerana keduanya sudah kurus-kering
tiada makan. "Ayuha! saudara-saudara
ku", kata Jodar, apabila keduanya
sudah makan, "Ambillah baki-baki
makanan ini dan berilah kepada
orang-orang miskin dalam kawasan
kita". "Tidaklah baik baki-baki
itu disimpan bagi malam hari?"
Kata mereka, yang tidak berasa
gembira hendak menjamu jiran-jirannya

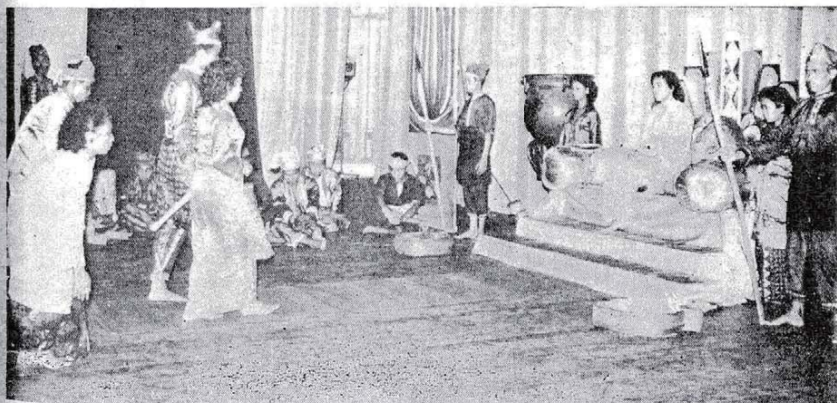
سهاج کامواکن کيغ،، جواب
ايون ايت. لالو اي فون فرکله
کدالم بيلک تمغه اي ميمبوپکن
بيگ ايت. کمدين اي فون
کيمالي مبالوا مکانن يغ فانس
کات سودارا ۲. بغيردوا ايت:
« مکانن اين ساغه ايلوق ماسن،
تتافي کاسي تيدق ملهيه ايو
ماسوق کدافور اتو مغمبوس
افي،، « مکانن اين اکو اميل
درفد بيگ،، جواب ايون.
« بيگ اف ايت؟،، تان مريک
« بيگ حکمه،، جوابن. دان دغن
سکرا ايفون مبريتاهو اتقن؟
ايت فتوا بيگ ايت. دان دسورهن
مريکيت سيمغن رهيا ايت.
« کامي تيدق اکن برکات مغانه
فون،، جواب مريک. لالو
مريک فون مھوجيله بيگ ايت
دان متتامکانن داکيغ يغ مريک
سوک.

ايشوقن سالم فون برکته
کفد سالم: « بيراف لماکه لاکي

افيل هاپس مالن ايت
دسورهن مريک باوا باقي ۲
مکانن ايت کفد اورغ ۲ مسکين.
لفس سفوله هاري مريک
دودق ماکن مکانن يغ لذه ۲
ايت سالم فون برکته کفد
سالم: « تساوکه کامو بکيمان
سودارا کيت ايت بوله مبري
کفد کيت مکانن يغ لذه ۲ ايت
تيف هاري. فاکي، تفهاري دان
فتغ. سقرت مکانن يغ ترهيدغ
داستان راج؟ کتاله دي سوده
متجادي ساغه کاي. تتافي مکانن
ايت مستيله داتغ دري سوات
تمغه. دان کيت تيدق فرنه ملهيه
دي بلبي مکانن ايت اتو ميوه
افي اتو دودق ددافور،، « اکو
تيدق ار تي بکيمان دېواتن،،
جواب سالم. « تتافي ايو کيت
اکن دافه مبريتاهو کيت،، مک
کدوان فون ميوه اتله مصلحه
لالو فرکي کفد ايو دان برکات
بهوا مريک براس لافر،، « سبتتر

دغن سيا ۲ مذانن ايت. مک
جودار فون کتاوا بسر لالو
برکات: « افيل سمفي وقت
ماکن مالم اد له بايق لاکي
هيدانن،، مندغر ايت، کدوا
سودارا ايت فون براس لکاله
لالو مريک فون فرکيله مبري
داکيغ ۲ يغ فجه ۲ ايت کفد
اورغ ۲ مسکين، سميل برکات:
« اميلله اين دان ماکنله،،
کمدين مريک فون مبالوا باليک
فيگکن ۲ ايت دان جودار فون
مبري فيگکن ۲ ايت کفد ايون
دان دسورهن سيمغن کدالم بيگ
ايت.

افيل سمفي وقت ماکن مالم
جودار فون مغميلله بيگ ايت
لالو دکلو ارکن درفدان امغه
فوله جنس مکانن يغ دساجيکن
اوله ايون اتس کاین همفران.
کمدين دجمقوتله سوداران ۲
ايت ماسوق ماکن. لفس ايت
دبرين قول کويه دان هلوا دان

سجاره فمبوکان فککوڭ بيقورتور يا ايت دساجيکن دغن لاکونن سجاره جوک.

dengan sia-sia makanan itu. Maka Jodar pun ketawa besar lalu berkata: "Apabila sampai waktu makan malam ada lebih banyak lagi hidangan". Mendengar itu, kedua saudara itu pun berasa legalah lalu mereka pun pergilah memberi daging-daging yang pecah-pecah itu kepada orang-orang miskin, sambil berkata: "Ambillah ini dan makanlah". Kemudian mereka pun membawa balik pinggan-pinggian itu dan Jodar pun memberi pinggan-pinggian itu kepada ibunya dan disuruhnya simpan ke dalam beg itu.

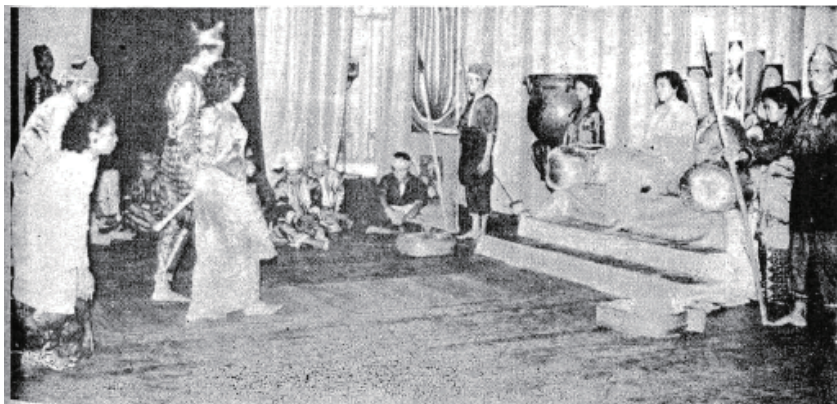
Apabila sampai waktu makan malam Jodar pun mengambil beg itu lalu dikeluarkan daripadanya empat puluh jenis makanan yang disajikan oleh ibunya atas kain hampan. Kemudian dijemputlah saudara-saudaranya itu masuk makan. Lepas itu diberinya kuih dan halwa dan

apabila habis makan itu disuruhnya mereka bawa baki-baki makanan itu kepada orang-orang miskin.

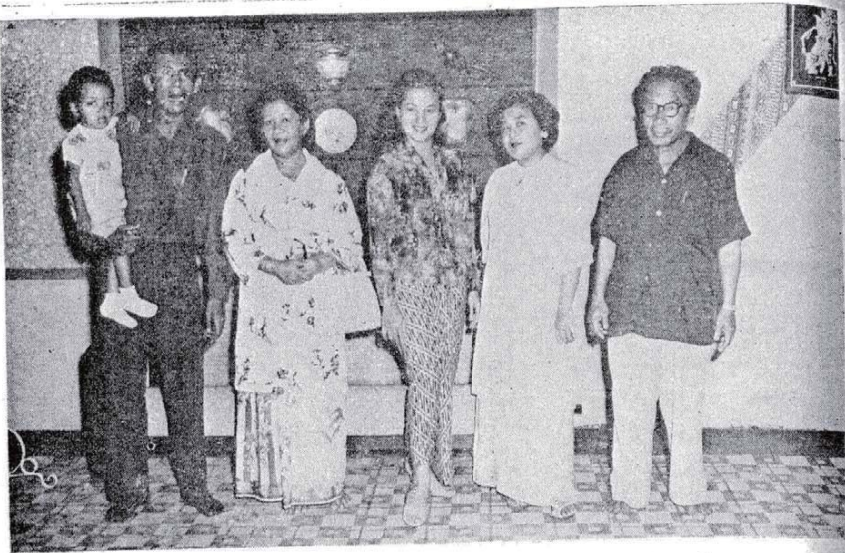
Lepas sepuluh hari mereka duduk makan makanan yang lazat-lazat itu Salim pun berkatalah kepada Salam: "Taukah kamu bagaimana saudara kita itu boleh memberi kepada kita makanan yang lazat-lazat itu tiap hari, pagi, tengah hari dan petang, seperti makanan yang terhidang di istana raja? Katalah dia sudah menjadi sangat kaya. Tetapi makanan itu mestilah datang dari suatu tempat dan kita tidak pernah melihat dia beli makanan itu atau membuat api atau duduk di dapur". "Aku tidak erti bagaimana dibuatnya", jawab Salam. "Tetapi ibu kita akan dapat memberitahu kita." Maka keduanya pun membuatlah muslihat lalu pergi kepada ibu dan berkata bahawa mereka berasa lapar. "Sebentar

sahaja kamu akan kenyang", jawab ibunya itu. Lalu ia pun pergilah ke dalam bilik tempat ia menyembunyikan beg itu. Kemudian ia pun kembali membawa makanan yang panas. Kata saudara-saudara yang berdua itu: "Makanan ini sangat elok masaknya, tetapi kami tidak melihat ibu masuk ke dapur atau menghembus api". "Makanan ini aku ambil daripada beg", jawab ibunya. "Beg apa itu?" tanya mereka. "Beg hikmat", jawabnya. Dan dengan segera iapun memberitahu anak-anaknya itu petua beg itu, dan disuruhnya mereka itu simpan rahsia itu. "Kami tidak akan berkata sepatah pun", jawab mereka, lalu mereka pun mengujilah beg itu dan minta makanan daging yang mereka suka.

Esoknya Salim pun berkatalah kepada Salam: "Beberapa lamakah lagi

Sejarah pembukaan panggung Victoria itu disajikan dengan lakonan sejarah juga.

فلاکون دالم فیلم ساتیه برکمیر منفجوقکن واجه ۲ مریک اتسوق دکمالی اوله فمباج ۲.

مواکین نفسون. افیل ای سوده
منجادی فاف ای بمباوا کامی
مغاف سورغ حاکیم یغ امة
بوروق فیعلن دان یغ مولتن ایت
سوده دومیه. دکناکن کفد
حاکیم ایت یغ کامی این تله
میفو دی دان مرمنس هاوان
فساک یغنه دتیغکلکن اوله ایبه
کامی ایت: دان حاکیم ایت فون
مغناک دننا کفد کامی هیک
هابیسه هرت فون کامی. تافی
سودارا کامی ایت تیدق جوک-
فواس دشن فروواتن ایت;
دباوان لاکي کامی کجکمه فد
کالی یغکدوا دان یغ کتیک
سهفک کامی فون منجادی فاف.
سکارغ این دی مدغ بمبوا ماتو
لاکي مصلحه هندق منجمنکن
کامی کامی تیدق تاهو اف یغ

جودار ایت دان لیتهله اف یغ
بوله کو بوا. مبلوم هابیس
مالم."
مک کدوا مریک فون فرکیله
منجاری کتوا نخودا لاءوه سویز
ایت، دان سله برجمفا مریک
فون مبری ملام، کنا: "کامی
اد ساتو فرکارا یماکن میو کاکن
هاتی مو". "باکوس" کات
نخودا ایت. کمیدین کات
مریک: "کامی این دوا سودارا،
دان اد سورغ لاکي سودارا
کامی یغ مدیکه فون تیدق
برکون. سله ایبه کامی هاتی
دتیغکلکن کفد کامی هرت رام
باق بهاکین: تشافی تیاد براف
لام فساک هاوان سودارا کامی
ایت فون هابیسله کران ترلمفاو
ساعه ای بمبواکین واغ برسوک

کیت این هندق منجادی عیدی
سودارا کیت جودار ایت. کیت
ماکن دری بلس کسینهن سمرت
فمننا صدقه؟ تیادکه چالن یغ
بوله کیت منجوری بیک ایت؟
"کیت مستیله چاری ماتو حیلہ"
جواب سالم. "حیلہ ایت تیدق
براف فایه... جواب سودارا
توان. "کیت جوال سهاج جودار
ایت کفد کتوا نخودا لاءوه
سویز". "بکیماکه بوله کیت
مبوا دمن؟" نان سالم.
کمیدین کات سالم: "کیت
اکن فرکی برجمفا نخودا ایت
یغ سکارغ اد دقاهره، دان کیت
اکن جمفوة ای دانغ ماکن
برسام ۲ کیت برمرت دشن دوا
اورغ کلاکین. کامو ینتو سهاجله
اف یغ اکو. اکن کات کفد

Pelakon dalam Filem Satay menunjukkan wajah-wajah mereka untuk dikenali oleh pembaca-pembaca.

kita ini hendak menjadi abdi saudara kita Jodar itu. Kita makan dari belas kasihannya seperti peminta sedekah? Tiadakah jalan yang boleh kita mencuri beg itu?" "Kita mestilah cari satu helah", jawab Salam. "Helah itu tidak berapa payah", jawab saudara tuanya. "Kita jual sahaja Jodar itu kepada ketua nakhoda laut Suez". "Bagaimanakah boleh kita membuat demikian?" tanya Salam.

Kenudian kata Salim: "Kita akan pergi berjumpa nakhoda itu yang sekarang ada di Kaherah, dan kita akan jemput ia datang makan bersama-sama kita beserta dengan dua orang kelasinya. Kamu bantu sahajalah apa yang aku akan kata kepada

Jodar itu dan lihatlah apa yang boleh kau buat. Sebelum habis malam".

Maka kedua mereka pun pergi lah mencari ketua nakhoda laut Suez itu, dan setelah berjumpa mereka pun memberi salam, katanya: "Kami ada satu perkara yang akan menyukakan hatimu". "Bagus", kata nakhoda itu. Kemudian kata mereka: "Kami ini dua saudara, dan ada seorang lagi saudara kami yang sedikit pun tidak berguna. Setelah ayah kami mati ditinggalkannya kepada kami harta sama banyak bahagiannya; tetapi tiada berapa lama pusaka habuan saudara kami itu pun habislah kerana terlampau sangat ia membuang wang bersuka

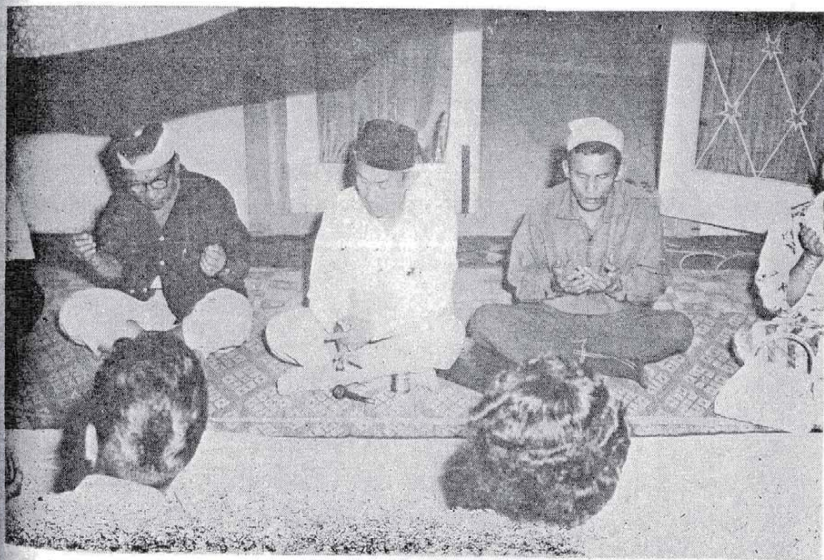
memuaskan nafsunya. Apabila ia sudah menjadi papa ia membawa kami menghadap seorang hakim yang amat buruk *fi 'ilnya* dan yang mulutnya itu sudah disumbat. Dikatakannya kepada hakim itu yang kami ini telah menipu dia dan merampas habuan pusaka yang telah ditinggalkan oleh ayah kami itu; dan hakim itu pun mengenakan denda kepada kami hingga habislah harta punya kami. Tapi saudara kami itu tidak juga puas dengan perbuatannya itu; dibawanya lagi kami ke mahkamah pada kali yang kedua dan yang ketiga sehingga kami pun menjadi papa. Sekarang ini dia sedang membuat satu lagi muslihat hendak menjahanamkan kami, kami tidak tahu apa yang

اي هندق بموهن سسوات. «انكا
كهندق مو. واهي سودارا كو؟
تان جودار. دان ساليمن فون مپاهو.
كان: «اكو اد سورغ صحابه
يتله منجفوة اكو بيراف كاللي
كرومهن وقت كامو فرکسي
برمسافر دهولو دان اي تله
مرايكن اكو دغن سفرتن
هاري اين اكو تله فرکي منزاره
دي. دان اي تله ميوره اكو
توغکو سمفي سلسي ماكن مالم
منكل اكو برکات بهوا تندق
کامق اكو هندق منيکلکن کامو
سورغ ديري درومه، اي ميوره
اكو مپاوا کامو برسام ۲. کمدين
اكو برکات: اكو فيکر دي تندق
اکن تريما جعفرتن مو ايت. له
بأيكله کالو توان دان سودارا

رومه اين دالم کلف دان باوا
دي ماسوق کدالم کفل توان «.
«اكو برستوجوله دغن چداغن
ايت « کسات نخودا ايت.
« بولهکه کو بلي دي ايت مپايق
امقه قوله دینار؟ « ايت ساغه
سدیکه. « جواب مريک. « اکن
تتافي اوله کران توان بغي مپلي
کامي برستوجوله. کامي اکن
برتمر توان افيل کلف دلوروغ
انو دکه مسجدانو. جاغلله لوف
مپاوا دوا اورغ کلاسي برسام ۲
توان «.

مريک فون کمباليله کرومه
برجمقادغن مودارامريک جودرا
ايت دان متله مريک بر بوال ۲ دغن
بيراف لام مک ساليمن فون مغميل
تاغنن ايت لالو دچيومن شوله ۲

هندق دبواتنن: سب ايتوله کامي
ممتا توان نخودا مپلي دي ايت
درفد کامي دان کوناکنله دي
ايت سبائي فقايمه کفل «.
« بولهکه کامو ميکرکن
سسوات داليه مپاوا دي
کسيني؟ « تان نخودا ايت.
« جکلو کامو بوله. اكو برجنجي
مکجف سماج دي اکن مندافتي
ديربن ايت دالم سواه درفد
کفل اكو. « ايت فايه سدیکه. «
جواب مريک. « له بأیکله کالو
توان منجادي ضيف کامي مالم
اين دان باواله دوا اورغ کلاسي
برسام ۲ توان. افيل اي سدغ
تيدور بولهله کيت برلیم
منگکف دي دان مپوبه مولتن;
کمدين بولهله توان اغکه دري

پنتخ ۲ فيلم دان اهل ۲ ستوديو کريس سدغ مفککه امين وقت فيلم ساتيه مولا دگمبرکن.

hendak dibuatnya; sebab itulah kami meminta bantuan tuan nakhoda membeli dia itu daripada kami dan gunakanlah dia itu sebagai pengayuh kapal”.

“Bolehkah kamu memikirkan suatu dalih membawa dia ke sini?” tanya nakhoda itu. “Jikalau kamu boleh, aku berjanji sekejap sahaja dia akan mendapati dirinya itu dalam sebuah daripada kapalku”. “Itu payah sedikit”, jawab mereka. “Lebih baiklah kalau tuan menjadi di kami malam ini dan bawalah dua orang kelasi bersama-sama tuan. Apabila ia sedang tidur bolehlah kita berlina menangkap dia dan menyumbat mulutnya; kemudian bolehlah tuan angkat dari

rumah ini dalam gelap dan bawa dia masuk ke dalam kapal tuan”. “Aku bersetujulah dengan cadangan itu”, kata nakhoda itu. “Bolehkah ku beli dia itu sebanyak empat puluh dinar?” “Itu sangat sedikit”. Jawab mereka, “Akan tetapi oleh kerana tuan yang membeli kami bersetujulah. Kami akan bertemu tuan apabila gelap di lorong anu dekat masjid anu. Janganlah lupa membawa dua orang kelasi bersama-sama tuan”.

Mereka pun kembalilah ke rumah berjumpa dengan saudara mereka Jodar itu dan setelah mereka berbual-bual dengannya beberapa lama maka Salim pun mengambil tangannya itu lalu diciturnya seolah-olah

ia hendak memohon sesuatu. “Apakah kehendakmu. Wahai saudara ku?” tanya Jodar. Dan Salim pun menahut katanya: “Aku ada seorang sahabat yang telah menjemput aku beberapa kali ke rumahnya waktu kamu pergi bermusafir dahulu dan ia telah meraikan aku dengan sepertinya. Hari ini aku telah pergi menziarah dia, dan ia telah menyuruh aku tunggu sampai selesai makan malam. Manakala aku berkata bahawa tidak gamak aku hendak meninggalkan kamu seorang diri di rumah, ia menyuruh aku membawa kamu bersama-sama. Kemudian aku berkata: Aku fikir dia tidak akan terima jemputan itu. Lebih baiklah kalau tuan dan saudara-saudara

Bintang-bintang Filem dan ahli-ahli Studio Keris sedang mengangkat amin waktu Filem Satay mula digambarkan.

فنداغن فرتجو فکن وقت فمبوکان ففکوغ بیقتوریا دسیفانورا

مکانن فون. لاین کالی. کالو
کامو هندق منجمفوة اورغ راتغ
کرومه. میتاله کفد ایبو کیت
ایت دان دي اکن مغاداکن
مکانن دان لیه درفد ایت کران
کسوکأنمو. ضیف ۲ یغ سقرت
ایت اکن میاوا رحمة، ایوهی
سوداراکو.

(برسمبوغ)

«مغافکه فاتوة ضیف ۲ ایت
دسمبوة درومه جیران؟» نان
جودار. «اداکه رومه کیت این
بکیتو سمفیه دان کورغ
کراغین؟ تبادکه کیت مکانن
یغ بوله دهیداغکن کفد
مریکیت؟ واهی سوداراکو،
بیارله مریکیت داتغ، دان مریک
اکن ماکن سمفی کیغ سکل
داکیغ دان هملوا اتو لاین ۲

توان داتغ کرومه دان ماکن
برسام ۲ کامی مالم این. کران
سوداران ۲ ایت فون اد دیتو
نرفسالة اکو منجمفوة مریکیت
سام، تنافی اکو قواة میفک یغ
مریکیت تیدق اکن سودی داتغ
کرومه کیت؛ مالقن، مریک
برسوجو سهاج، دان کسک ۲
مریکیت تله برسوجو هندق
داتغ دان برجفادغن اکو، دکه
فیتو مسجد دیمفغ جالن لوروغ
کیت این. مان سوده سمفی یغ
اکو فاتوة فرکی کسمفة ایت،
تنافی اکو براس سالة مالو کفد
مو کران منجمفوة مریکیت.
اکو اکن ترهوغ بودی کفدا مو
سلمان ۲ کالو کامو راعیکن
مریکیت. اکن تنافی، ایوهی
سوداراکو، کالو کامو تیدق
سوک ضیف ۲ این داتغ کرومه،
برکنله اکو مسمبوة مریکیت
درومه جیران کیت ایت.

تماش مندی صفر دسیفانورا

Pemandangan pertunjukan waktu pembukaan Panggung Victoria di Singapura.

tuan datang ke rumah dan makan bersama-sama kami malam ini. Kerana saudara-saudaranya itu pun ada di situ terpaksalah aku menjemput mereka itu sama, tetapi aku kuat menyangka yang mereka itu tidak akan sudi datang ke rumah kita; malangnya, mereka bersetuju sahaja, dan ketiga-tiga mereka itu telah bersetuju hendak datang dan berjumpa dengan aku, dekat pintu masjid di samping jalan lorong kita ini. Masanya sudah sampai yang aku patut pergi ke tempat itu, tetapi aku berasa sangat malu kepada mu kerana menjemput mereka itu. Aku akan terhutang budi kepadamu selama-lamanya kalau kamu raihan mereka itu. Akan tetapi, ayuhai saudaraku, kalau kamu tidak suka dif-dif ini datang ke rumah, benarkanlah aku menyambut mereka itu di rumah jiran kita itu".

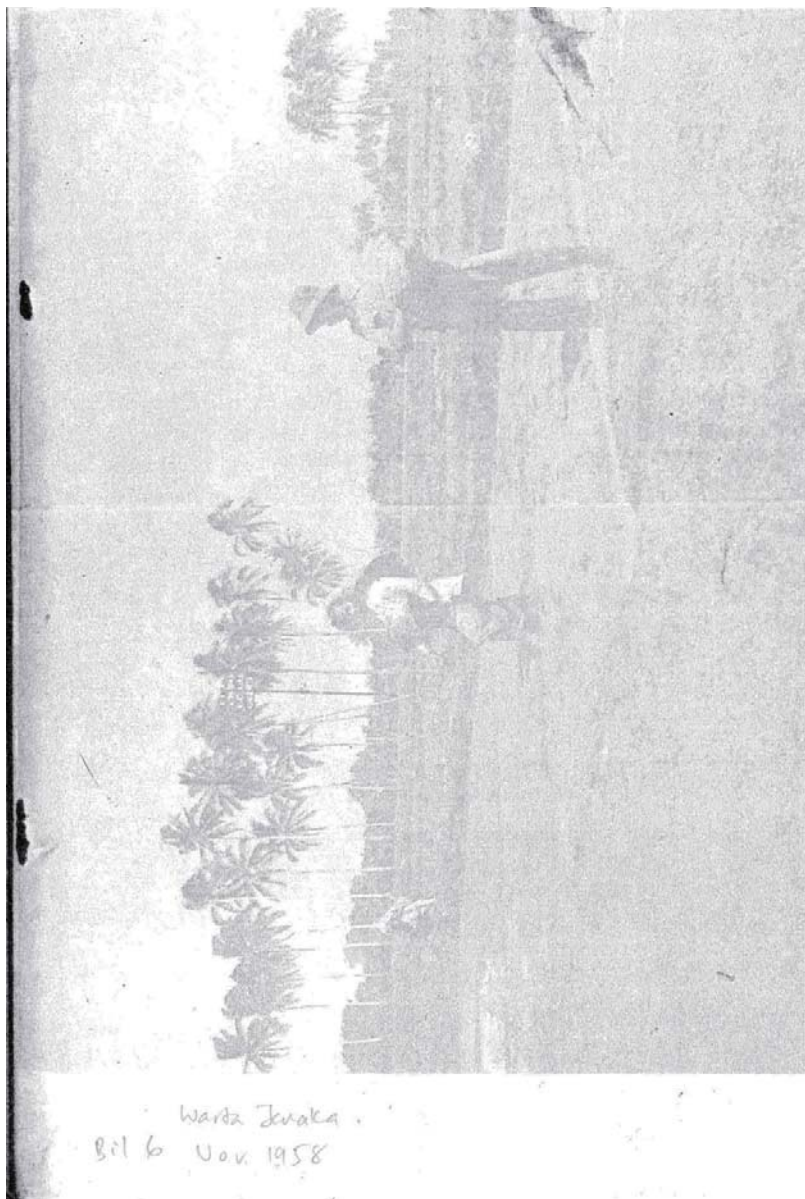
"Mengapakah patut dif-dif itu disambut di rumah jiran-jiran?" tanya Jodar. "Adakah rumah kita ini begitu sempit dan kurang keraian? Tiadakah kita makanan yang boleh dihidangkan kepada mereka itu? Wahai saudaraku, biarlah mereka itu datang, dan mereka akan makan sampai kenyang segala daging dan halwa atau lain-lain

makanan pun. Lain kali, kalau kamu hendak menjemput orang datang ke rumah, mintalah kepada ibu kita itu dan dia akan mengadakan makanan dan lebih daripada itu kerana kesukaanmu. Dif-dif yang seperti itu akan membawa rahmat, ayuhai saudaraku".

(Bersambung)

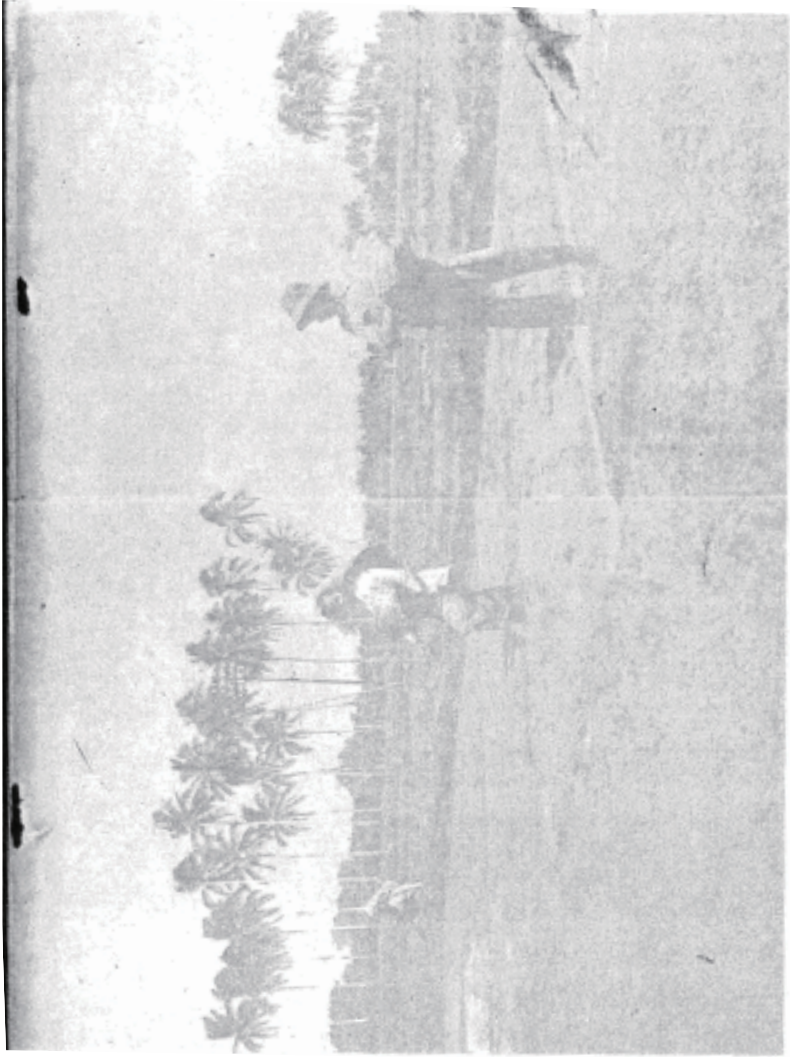

Temasya mandi Šafar di Singapura

ساوه بېغ تر سېغ مدغ دناوړې دغښ بڼه فادي اتوق ماراڼ اتق نگرې.

Warta Jenaka
8116 Nov 1958

Sawah yang terbentang sedang ditanami padi untuk siruan anak negeri.

1958
Dec.

7

دسمبر، 1958 - 50 سین

ورث جنناک

تاهون 1 - بيلاشن 7

سلامة داتغ تاهون بهارو (1959)

سلامة جان تاهون 1958.

دان سواي دغن نام دان مقصود مجله اين مك ماريله كيت وو اورغنك،، دوا تاهون يغ اكن ملاكوکي او فجارا تيمغ - تريما ايت. تاهون 1958 كيت كلر وو دراني،، دان تاهون 1959 كيت نماكن وو سماعيل،، فرچاكفن مريكتيت سلوم بر فيسه كيت لوچوكن سفرت برايكوف.

سماعيل - كاو فركي دغن سغ هائي. كرج اغكو سوده سلسي، دان كچان ۲ اغكو بوليله دكتانك بائي يغ برجاي. رومه ۲ فلية دباتو رود سوده سيف، دان كيني ددودوكي اوله مضا ۲ كباكران يغ دمقودكن. اغكو تله ميمنجم واغ درقد ييغك دنيا، دان فالين بارو تله دافه قول فينچامن سراتوس چوتا ريغكته درقد بروني. بر كته دان دولة كفتداين اغكو ايت مك بر كايله اكو ننتي برلنجا. اغكو چوك تله دافه مقورغن بلنجا ضرور، يايث دغن مقورغن جمله فقاو ۲ كمفوغ. نامون دمكين اغكارن ۲ بلنجاون باكي تاهون اكو - 1959 - اد ديغزيت سباق سراتوس امقه فوله جوتا ليه.

دراني - تنغ ديغزيت اتو كورغ واغ ايت اغكو اف سوهكن؟ اغكو بوله فينچم لاي. اد بائي اورغ ۲، فيق ۲ دان تكارا ۲ يغ سوك ميمنجمكن واغ بوكن؟ دان اغكو، واهي سماعيل، اكن منداقة ليه بائي سرونوق درقد اكو، سب دالم تيمفه اغكو اكن دادكن فيليهتراي بسر دان كورغ بسر، يايث باكي ديوان فارليمه دان ديوان ۲ نكري. اكو هان تله مراس فيليهتراي ۲ كچيل سهاج، دان بائي قول چالون ۲ يقته سغ دغن تيدق فايه برتنديق. ايت بوكن تيدق سرونوق؟.

سماعيل - يا، تنافي كرج ۲ يغ اغكو بلوم سلسيكن، يغ اغكو تيشكلكن بوكن سديكيه. سوال فمبوكان تانه ۲ بارو بلوم بائي يغ سلسي دغن چوكف فواسهائي. سوال رومه ۲ موره، سوال فلاجران دان لاي ۲ لاي. اكو سوده باج فصل عيم. سي. ايه. هندق مننتوه بهاس چينا دجاديك سانو دري بهاس ۲ رسمي دالم نكري. تيدقه ريوه ننتي ديوان؟ دان سوال اورغ ۲ يغ تيدق كمفوي فكر جان سماكين ريميه دان روميه سب بيلاشن مريكتيت برتميه بائي. دان بگيمان قول حالن دغن فلستان بهاس كچسان؟ سديكيه ساغه يغ كامو تله بوان واهي دراني يغ دموة. اكو چوكاله يغ اكن تروق، اغكو فركي برسغ هائي، اكو داتغ ميمكول بين يغ بر ميوهكن كرج ۲ اغكو يغ تربكالي.

دراني - ايت نصيب اغكوله. فنديله ۲ منجانكن فرانن دان كواچيفن اغكو. اكو سوده چوكه تيمفه. اكو ماو فركي سكارغ، هان منوغكو هاربراي كريسميس ساج لاي. اغكو برنام تاهون بارو. سلامه داتغه اغكو.

سماعيل - سلامه جانله، ايغ. تنافي جاشن لوف، يا. توليله ۲ كبالغ. اغكو كات دغن ادا فيليهتراي ۲ بسر دان كچيل اكو اكن سرونوق؟ ميمنجمكن كئلا اكو، انته؟

دراني - ها! ها! ها! نصيب اغكوله. سلامه تيشكل.

(فرايخان: ولوفون چوكي ۲ مونكن اكن تايك، هرگ مجله اين - امقه فوله موك ليه فزوه سرونوق دان كلق كئاوا - ان شاءالله، تنف ليم فوله سين چوك.)

دترپستن اوله كليكا ليميتيد. دان دچيتق اوله ويغ فرپتنيغ عندكمفتي، سيفافورا.

Tahun 1 – Bilangan 7

Warta Jenaka

Disember, 1959 – 50 sen

Selamat datang tahun baharu (1959)

Selamat jalan tahun 1958.

Dan sesuai dengan nama dan maksud majalah ini maka marilah kita “orangkan” dua tahun yang akan melakukan upacara timbang – terima itu. Tahun 1958 kita gelar “Derani” dan tahun 1959 kita namakan “Sema’il”.

Percakapan mereka itu sebelum berpisah kita lucukan seperti berikut:

Sema’il – Kau pergi dengan senang hati. Kerja engkau sudah selesai, dan kejayaan-kejayaan engkau bolehlah dikatakan banyak yang berjaya. Rumah-rumah flat di Batu Road sudah siap, dan kini diduduki oleh mangsa-mangsa kebakaran yang dimaksudkan. Engkau telah meminjam wang daripada Bank Dunia, dan paling baru telah dapat pula pinjaman seratus juta ringgit daripada Brunei. Berkat dan daulat kepandaian engkau itu maka bergayalah aku nanti berbelanja. Engkau juga telah dapat mengurangkan belanja-belanja Darurat, iaitu dengan mengurangkan jumlah pengawal-pengawal kampung. Namun demikian anggaran-anggaran belanjawan bagi tahun aku – 1959 – ada defisit sebanyak seratus empat puluh juta lebih.

Derani – Tentang defisit atau kurang wang itu engkau apa susahkan? Engkau boleh pinjam lagi. Ada banyak orang-orang, pihak-pihak dan negara-negara yang suka meminjamkan wang bukan? Dan engkau wahai Sema’il, akan mendapat lebih banyak seronok daripada aku, sebab dalam tempoh engkau akan diadakan pilihanraya besar dan kurang besar, iaitu bagi Dewan *Parliament* dan Dewan-dewan Negeri. Aku hanya telah merasa pilihanraya-pilihanraya kecil sahaja, dan banyak pula calon-calon yang telah menang dengan tidak payah bertanding. Itu bukan tidak seronok?

Sema’il – Ya, tetapi kerja-kerja yang engkau belum selesaikan, yang engkau tinggalkan bukannya sedikit. Soal pembukaan tanah-tanah baru belum banyak yang selesai dengan cukup puas hati. Soal rumah-rumah murah, soal pelajaran dan lain-lain lagi. Aku sudah baca pasal M.C.A. hendak menuntut bahasa Cina dijadikan satu dari bahasa-bahasa rasmi dalam negeri. Tidakkah ribut nanti dibuatnya? Dan soal orang-orang yang tidak mempunyai pekerjaan semakin remeh dan rumit sebab bilangan mereka itu bertambah banyak. Dan bagaimana pula halnya dengan pelaksanaan bahasa kebangsaan? Sedikit sangat yang kamu telah buat, wahai Derani yang demut¹. Aku jualah yang akan teruk! Engkau pergi bersenang hati, aku datang memikul beban yang berat, menyudahkan kerja-kerja engkau yang terbengkalai.

Derani - Itu nasib engkaulah. Pandai-pandailah menjalankan peranan dan kewajipan engkau. Aku sudah cukup tempoh. Aku mau pergi sekarang, hanya menunggu hari raya Krismas saja lagi. Engkau bernama tahun baru. Selamat datanglah engkau.

Semangil – Selamat jalanlah, abang. Tetapi jangan lupa, ya. Toleh-tolehlah kebelakang. Engkau kata dengan adanya pilihan raya-pilihan raya besar dan kecil aku akan seronok? Memeningkan kepala aku, entah?

Derani – Ha! Ha! Ha! Nasib engkaulah. Selamat tinggal.

(Peringatan: walau pun cukai-cukai mungkin akan naik, harga majalah ini – empat puluh muka lebih penuh dengan seronok dan gelak ketawa – *in sha-Allah*, tetap lima puluh sen juga.)

Diterbitkan oleh Geliga Limited. Dan dicetak oleh Wing Printing and Company, Singapura

¹ Bermaksud perlahan-lahan, lambat-lambat.

دڦر کڻله چريتاكو

كاكين. دان فركتان ووليس
كودوغ، ادا له منجادي ساتو
فرييهاس دالم بهاس ملايو.
مالقن اكو تيدق تاهواف ارئين
دان مقصودن فرييهاس ووليس
كودوغ، ايت.

و دريمان كاو داتغ، هي سي
كودوغ؟، اكو برتان.
و درقد قتالغ جاي، بندر
بارو يغفرتام دالم ملايا،
جواب بوغ لفس دغن فتوه
اقي.
و واف بوآ كاو كسان؟،
اكو تان لاي.

و هندق منجاري ماكن يغ
سدق. دسان، واهي نوري
السيد، اد بايق رومه ۲ بر،
رومه ۲ بارو. اكو فيكر بوله سغ
دافا ماكن دسان، تنافي،

و ديه! جاغن فغكيل اكو
نوري السيد! بليو ايت سوده
منشگل دعراق! هابيس اف سوده
جاداي كغد كاو؟ مقام اغكو
مناغيس؟،

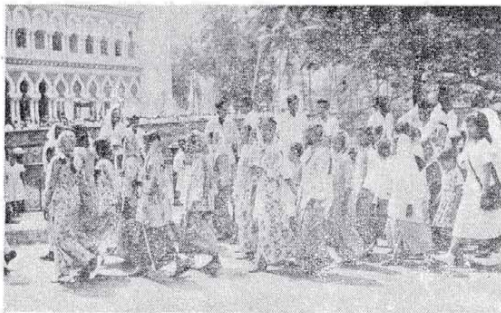
يا، توان ۲ دان فوان ۲. لفس
كودوغ يغ تادين بايق اقي ايت،
مناغيس دهدافن اكو. مناقق

يغ اكنداتف. دمكينله توان ۲ دان
فوان ۲ كادان كيت سكارغ: دافا
كمردبكان تنافي هيلغ كيبسان!
كمدين چوباله فول فيكر كن
بايك ۲ اكن حال دان نصيب اكو
اين. اكو كتورون بوروغ نوري
يغ بيجق بستاري. اكو له داجر
برچاكف. اولهكران ايت مك
ترقساله اكو برچاكف. كالو
تيدق، توان اكو اكن ماره، سبب
توان اكو ايت هان بوله دافا
دويه، دافا ماكن مينوم دان
فاكي افيل اكو برچاكف. مك
ترقساله جوگ اكو برچاكف.
اكن تنافي اولهكران سكاتن ۲، اتو
هالغن ۲ كيبسان برچاكف، مك
يغ بوله دان هندق اكو چاكفن
اياله بركنان دغن بناتف ۲ سهاج.
سكارغ سيلاله توان ۲ دان فوان ۲
دغرن.

قد سوات هاري اكو برجومفا
دغن سئكور لفس يغ كودوغ

ماسيه ايغتن ۲ توان ۲ دان
فوان ۲ اكن چريتا سي بوروغ يغ
فندي برچريتا بر فري ۲ سگيمان
ترسوة قصن دالم حكاية باين
بودين.

اكو له كتورن بوروغ ايت،
بوروغ نوري يغ بيجق بستاري.
اكو له فندي دري باين دان
كاكتنوا. اكو جوگ له چرديق
دري بوروغ مينه اتو تيوغ باتو
اتو بوروغ كمالا كرو. اكو بوكن
ساج فندي برچاكف تنافي جوگ
فندي برفيداتو، برشرح،
برچرامه، برتمورامه، براولاسن
سلاري، برلابون، بربول،
برتمبير، بركيچق، برچنك،
برلاق، برلاكسون، برسندپوارا
دان لامين ۲ لاي. تنافي كيني
اكو مندبكن دري، اكو ميمائو،
ميسو. اكو تيدق ماو لاي
برچاكف دغن ماني. يغ سبون
اكو تاكو، سبب دالم نكري اين
اد بايق ساعا اوندغ ۲ يغ ميكة
كيبسان برسوارا. رعية نكري
اين (ترماسوق اكو) دافا
مردك، تنافي هيلغ بايق
كيبسان. مثال، اداكه كيت
بيس دري كناكون؟ تيدق
بيس، بوكن! بايق فركارا يغ
كيت تاكون، بايت تاكو كغد
سميغ ۲، تاكون هرگ گنه دان
بيجه تورن لاي، تاكو تامنغ
فيلهنراي، تاكو لافر، تاكو
كنا تفك دان لامين ۲ لاي. اداكه
كيت تاكو كغد تادافا فركجان؟
سوده تنتو تاكو، خاص اورغ ۲
مودا يغ بارو لفس سكو له دان
يغ اكن لفس سكو له دالم تاهون ۲

دالم فرارقتن مولد دكوالا فور. قوم ايو
جوگ تيدق كيتفكان.

Dengarkanlah Ceritaku

Masih ingatkan tuan-tuan dan puan-puan akan cerita si burung yang pandai bercerita berperai-peri sebagaimana tersebut kisahnya dalam Hikayat Bayan Budiman.

Akulah keturunan burung itu, burung nuri yang bijak bestari. Aku lebih pandai dari bayan dan kakak tua. Aku juga lebih cerdik dari burung minah atau tiung batu atau burung gembala kerbau. Aku bukan saja pandai bercakap tetapi juga pandai berpidato, bersyarah, berceramah, bertemu ramah, berulaskan selari, berlabun, berbual, bertemberang, berkecek, berjenaka, berlawak, berlakon, bersandiwara dan lain-lain lagi. Tetapi kini aku mendiamkan diri, aku membuat, membisu. Aku tidak mahu lagi bercakap dengan manusia. Yang sebenarnya aku takut, sebab dalam negeri ini ada banyak sangat undang-undang yang menyekat kebebasan bersuara. Rakyat negeri ini (termasuk aku) dapat merdeka, tetapi hilang banyak kebebasannya. Misalnya, adakah kita bebas dari ketakutan? Tidak bebas, bukan! Banyak perkara yang kita takutkan, iaitu takut kepada samseng-samseng, takutkan harga getah dan bijih turun lagi, takut tak menang pilihan raya, takut lapar, takut kena tangkap dan lain-lain lagi. Adakah kita takut kepada tak dapat pekerjaan? Sudah tentu takut, khasnya orang-orang muda yang baru lepas sekolah, dan yang akan lepas sekolah dalam tahun-tahun

yang akan datang. Demikianlah tuan-tuan dan puan-puan keadaan kita sekarang: dapat kemerdekaan tetapi hilang kebebasan!

Kemudian cubalah pula fikirkan

baik-baik akan hal dan nasib aku ini. Aku keturunan burung nuri yang bijak bestari. Aku telah diajar bercakap. Oleh kerana itu maka terpaksa aku bercakap. Kalau tidak, tuan aku akan marah, sebab tuan aku itu hanya boleh dapat duit, dapat makan minum dan pakai apabila aku bercakap. Maka terpaksa juga aku bercakap. Akan tetapi oleh kerana seketan-sekatan, atau halangan-halangan kebebasan bercakap, maka yang boleh dan hendak aku cakapkan ialah berkenaan dengan binatang-binatang sahaja. Sekarang silalah tuan-tuan dan puan-puan dengar –

Pada suatu hari aku berjumpa dengan seekor lipas yang kudung

kakinya. Dan perkataan “lipas kudung” adalah menjadi satu perhiasan dalam bahasa Melayu.

Malangnya aku tidak tahu apa artinya dan maksudnya peribahasa “lipas kudung” itu.

“Dari mana kau datang, hai si kudung?” – Aku bertanya.

“Daripada Petaling Jaya, bandar baru yang pertama dalam Malaya” – jawab bung lipas dengan penuh aksi.

“Apa buat kau ke sana?”

Aku tanya lagi.

“Hendak mencari makan yang sedap-sedap. Di sana, wahai nuri al-sa'id, ada banyak rumah-rumah besar, rumah-rumah baru. Aku fikir boleh senang dapat makan di sana, tetapi...”

“Heh! Jangan panggil aku nuri al-sa'id. Beliau itu sudah meninggal di Iraq. Habis apa sudah jadi kepada kau? Mengapa engkau menangis?”

Ya, tuan-tuan dan puan-puan. Lipas kudung yang tadinya banyak aksi itu, menangis di hadapan aku. Menganak

Dalam perarakan mawlid di Kuala Lumpur. Kaum ibu juga tidak ketinggalan.

مريد سڪوله ريفل س يڄ منڄ فرداوان
بجڻ تيفڪه تيفڪي باكي تاهون 1958 ديسافورا.

ڪلوار، اڪو تيدق تاهن سڄوق،
سڄوق، تآوبه سڦرت اغڪلند فد
فد بولن ديسمبر. مڪ ترافيتله
ڪاڪي اڪو افبيل پوبا ايت منوتف
سمولا فينتو فتي سڄوقن. ايتوله
سبب دان مولا ڪرائن ڪاڪي اڪو
ڪودغ. دمڪينله چرپتا اڪو. دان
سڪارغ اڪو ماهو باليڪ ڪمفوغ.
هوڄغ مس فيرف دفتاليغ جاي،
هوڄن ڪريس لمبيغ ڊڪمفوغ،
لبه بابڪ لاکي ڊڪمفوغ، سبب
اورغ ۲ ڪمفوغ تفف بابڪ بودي-
بهاس، دان دسان باپق رزقي ۲ يڄ
حلال.....،
سڳوه ڪاسيهن اڪو مندرڪن
قصه فڄالمن ليفس ڪودوغ ايت.

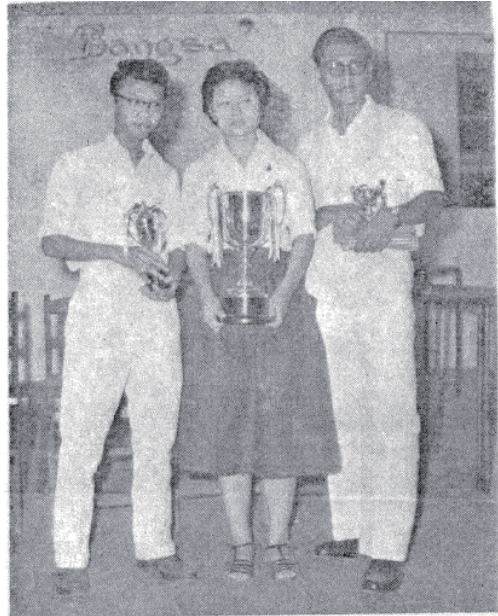
ڪلوار لاکي ماچم ۲ باو: بايت باو
بلاچن، باو جروق مامن، باو
تغيق (بارغڪالي ايڪن گوريغ
سالم) باو تافي اوبي دانلاين ۲
لاکي. مليليه اير ليور اڪو. ڪچر
دان گرم سڳوه اڪو. تربوڪ لير
فينتو سليرا اڪو. اخرن دانقله
پوپا رومه ايت (سڦرت يڄ اڪو
سڳاڪن)، لالو ممبوڪ فينتو فتي
سڄوقن ايت. مڪ اڪو فون
ملومغه ڪڊالم. اله مق! بوڪن
ماين لاکي سڄوقن! پوپا ايت،
(چيء فوان يڄ بريدق تيل)
مقلوارڪن بيراف بواه بوتل.
افبيل اي هندق منوتف فتي
ايت سمولا مڪ اڪو فون مرايف

سوغي اير مٿان. سدو دان سڏن
بوبي ايراما بمبو.

روومه ۲ بسر دسان سنوان
فاڪي فتي ۲ سڄوق، - ڪٿان
لاکي دغن سديه. رو مڪان ۲ يڄ
سدف سنوان بروڪنچي. فايه
ساقه بوله دافه. هان دالم
ڪاواسن ملايو ساج اد بايق ريمه ۲
دان ڪورغ فتي ۲ سڄوق. تافي
رومه ۲ دالم ڪاواسن ملايو ايت
تاد يڄ بسر، دان ساي ماهو مڪن
درومه ۲ بسر. اخرن جو مڦاله
ساي سبواه رومه ملايو يڄ بسر.
بارغڪالي اورغ ملايو ايت برغڪه
بسر، سبب اڪو تيفوق موٽورڪارن
بسر، راديون بسر دان فتي سڄوقن
جوڪ بسر. فد سوات مالم اڪو
سرغندقله فتي سڄوق ايت.
سلفڪه دمي سلفڪه اڪو مارا دغن
چرمه، دغن تيدق ممبواه بيسغ
سديڪه جوا فون. اورغ ۲ درومه
ايت (ففوني ۲ ڪات اهلي سسترا
زمان ڪيني) سڏغ ليڪا برچاڪف
فصل فيليهنراي ملايا
يڄ اڪن دانغ. مريك جوڪ
برچاڪف فصل ڪڪالهن فارتي
فريسندن ايسنهور دالم
فيليهنراي بارو دامريڪا شريڪه.
لام ۲ سڦيله اڪو ڪتفي فتي
سڄوق بسر يڄ بروون ميره مودا
ايت. موده مولا نايڪ نفسو اڪو.
درفد دالم فتي سڄوق ايت
ڪلوار ماچم ۲ باو: اد باو
چنچالوق، باو فتاي، باو تمفوق.
باو ايڪن فڪاسم. فد هيديوغ اڪو
مڪ ايتوله باو ۲ يڄ دڪناڪن
سمرق. مڪ اڪو فون منوغو
دغن هاتي يڄ برديرو. اڪو فيڪر
تنتوله پوپا (اتو فوان) رومه
ايت اڪن ممبوڪ فتي ايت انتوق
مشميل سوات مڪان اتو مينومن.
اڪو توغڪو، اڪو ننتي، اڪو ايتي
دان هندف. دري دالم فتي ايت

sungai air matanya. Sedu dan sedannya bunyi irama *mambo*.

“Rumah besar di sana semuanya pakai peti-peti sejuk” – katanya lagi dengan sedih. “Makanan-makanan yang sedap semuanya berkunci. Payah sangat boleh dapat. Hanya dalam kawasan Melayu saja yang ada banyak rumah-rumah¹ dan kurang peti-peti sejuk. Tetapi rumah-rumah dalam kawasan Melayu itu tak ada yang besar, dan saya mahu makan di rumah-rumah besar. Akhirnya jupmalah saya sebuah rumah Melayu yang besar. Barang kali orang Melayu itu berpangkat besar, sebab aku tengok motokarnya besar, radionya besar dan peti sejuknya juga besar. Pada suatu malam aku serang hendaplah peti sejuk itu. Selangkah demi selangkah aku mara dengan cermat, dengan tidak membuat bising sedikit jua pun. Orang-orang di rumah itu (penghuni-penghuni kata ahli sastera zaman kini) sedang leka bercakap pasal pilihan raya Malaya yang akan datang. Mereka juga bercakap pasal kekalahan Parti *President* Eisenhower dalam pilihan raya baru di Amerika Syarikat. Lama-lama sampailah aku ke tepi peti sejuk besar yang berwarna merah muda itu. Sudah mula naik nafsu aku. Daripada dalam peti sejuk itu keluar macam-macam bau: ada bau cencalok, bau petai, bau tempoyak, bau ikan pekasam. Pada hidung aku maka itulah bau-bau yang dikatakan semerbak. Maka aku pun menunggu dengan hati yang berdebar-debar. Aku fikir tentulah nyonya (atau puan) rumah itu akan membuka peti itu untuk mengambil sesuatu makanan atau minuman. Aku tunggu, aku nanti, aku intai dan hendap. Dari dalam peti itu

Murid Sekolah Raffles yang menang peraduan
bahas tingkat tinggi bagi tahun 1958 di Singapura.

keluar lagi macam-macam bau: iaitu bau belacan, bau jeruk maman, bau tengik (barangkali ikan kering semalam) bau tapai ubi dan lain-lain lagi. Meleleh air liur aku. Kecur dan geram sungguh aku. Terbuka lebar pintu selera aku. Akhirnya datanglah nyonya rumah itu (seperti yang aku sangkakan), lalu membuka pintu peti sejuknya itu. Maka aku pun melompatlah ke dalam. Alah mak! Bukan main lagi sejuknya! Nyonya itu (cik puan yang berbedak tebal) mengeluarkan beberapa buah botol. Apabila ia hendak menutup peti itu semula maka aku pun merayap

keluar, aku tidak tahan sejuk. Sejuk. Tak ubah seperti England pada bulan Disember. Maka terpitlah kaki aku apabila nyonya itu menutup semula pintu peti sejuknya. Itulah sebab dan mula kerananya kaki aku kudung. Demikianlah cerita aku. Dan sekarang aku mahu balik kampung. Hujung² mas perak di Petaling jaya, hujan keris lembing di kampung, lebih baik lagi di kampung, sebab orang-orang kampung tetap baik budi – bahasa, dan di sana banyak rezeki-rezeki yang halal...”

Sungguh kasihan kau mendengarkan kisah pengalaman lipas kudung itu.

¹ Bermaksud cebisan-cebisan.

² Perkataan sebenarnya hujan

برلاکو ٥٠ ريبو٥ مردك،، مك
ايت ترسرهله كغد توان ٢ دان
فوان ٢ سندري. تنافي جانله
لوف بهوا ٥٠ ريبو٥،، ايت سوده
تيدق اد لائي، دان اوله كران
ايت مك اكن فايهله باكي سغ بلاتوق
بوله برجومغا دشن كايو بسر يغ
تومبغ. مك اوله كران ايتوله
جوك، اكو فيكر، سغ ٢ بلاتوق
اكن باليك منچاري مكانن فد
فوغور ٢ كايو يغ بوروق لافوق،
فد فوكو ٢ ماتي، كنه ٢ توا دالم
كيون ٢ كچيل يغ بلوم دتامن
سمولا.

اف ماهو دشن لائي چريتا
يغ لوجو؟

اكو سي بوروغ نوري، يغ
فندي برچاكف بربري ٢، تنافي
چريتا ٢ اكو بوكئن فري، 50
سين مستيله كاو بري.

نه! اين اد دوا لائي چريتا
انتوق بولن اين، بولن فتوتف
تاهون ليم فوله لافن مسيحي، يغ
اكن فركي سبتئر لائي، دان اكن
دكتئي، اوله ليم فوله سمبيلن يغ
فنه دشن تكاتكي.

اد سورغ بوجغ لافوق يغ توا
بفك يغ ساعه سايفكن كوچيشن.
٥٠ كالو اكو بوله اجر سي تومفوق
برچاكف مك تا فايهله اكو
بركاون دشن ماني، جنتن اتو
بتينا،، - دمكينله فيكرن.

كالي فرتام اي ماسقن دوا
ايكور بوروغ مربوق. دمان
هابيس اوله كوچيشن، تنافي
تابو له اي مفاجوقن بوپي بوروغ
مربوق. كمدين دبرين فون
ماكن بوروغ تركوكر. كوچيغ
ايت برتمبه كموق، تنافي ماسيه
تيدق فندي برچاكف. لفس
ايت دبرين مكن شيكور بوروغ
تيوغ يغ كموق. كوچيشن مولا له

بوروغ بيجتسان، ككاسيه نبي
سليمان (تريغ ملايغ داغكارس
راي. بليز هندق منچاري دان
معليه سباتغ كايو يغ بايق اوله.
اخرن هيغكفله اي دفعكل فوكو
توالغ يغ بسر دان تيغكي
منجولغ. مك مولا له اي ممتوق.
توق! توق! توق!

سكوپوغ ٢ تورنله ريبو٥ يغ
كنجغ. كيله سابوغ مباوغ،
كوروه دان هليلنتر بر كمفا.
مك تومبغه فوكو توالغ يغ بسر
ايت.

سمبيل مفاكارو ٢ كفلان يغ
برجمبول ايت مك بر كاله سغ
بلاتوق كغد دبرين: ٥٠ سغكو
كاكه اكو اين روفان! كناف تيدق!
امغه ليم كالي سهاج اكو فاتوق مك
فوكو توالغ يغ بگيني بسر سوده
تومبغ! اينله بارو كالي فرتامن
اكو تاهو بهوا اكو اد نمفوياي
مفواتن يغ استميو!،،

دمكينله چريتا بوروغ
بلاتوق. جكلو تران ٢ دان فوان ٢
ماهو كايكتن چريتا اين كغد
كجادين ٢ دالم نكري اين كنيك

بايق جوك چريتا ٢ يغ اكو تله
دشن بركتان دشن فتالغ جاي،
تنافي تيدق له اد سابه دان
سديه چريتا لفس كودوغ ايت.
٥٠ بوتل ٢ اف يقدكلو اركن
اوله چي فوان رومه يغ بسر
تمغه افكو مندافة كمالفن
ايت؟،، - اكو برتان كغد لفس
ايت سلوم اي مفاوجف مابونارا
كغد اكو.

٥٠ انتله! فد فمبالو٥ بوتل ٢
ايت اكو نمفغ اد كمبر ساوه،، -
دمكين جوابن.

اكو ترسوم. مينومن چف
ساوه! مك ترايقتله اكو كغد كفل.
مك ايفيله اكو هندق بلاير.
تنافي كالو اكو جادي بلاير مك
موده تنو اكو تيدق ماهو ناك
كفل لابر سبب كفل يغ فائي
جنترا به لاجو دري كفل لابر.

٥٠ ماهو دشن لائي ساتو چريتا؟
نه! اين دي، قصه شيكور بوروغ
بلاتوق كچيل، تنافي جنتن
فد سوات هاري سغ بلاتوق
(يغ جوك براصل دري كتورنن

Banyak juga cerita-cerita yang aku telah dengar berkenaan dengan Petaling Jaya, tetapi tidaklah ada seaneh dan sedih cerita lipas kudung itu.

“Botol-botol apa yang dikeluarkan oleh cik puan rumah yang besar tempat engkau mendapat kemalangan itu?” – aku bertanya kepada lipas itu sebelum ia mengucap sayonara kepada aku.

“Entahlah! Pada pembalut botol-botol itu aku nampak ada gambar sauh” – demikian jawabnya.

Aku tersenyum. Minuman cap sauh! Maka teringatlah aku kepada kapal. Maka inginlah aku hendak belajar. Tetapi kalau aku jadi belayar maka sudah tentu aku tidak mahu naik kapal layar sebab kapal yang pakai jentera lebih laju dari kapak layar.

*

Mahu dengar lagi satu cerita? Nah! Ini dia, kisah seekor burung belatuk kecil, tetapi jantan.

Pada suatu hari sang belatuk (yang juga berasal dari keturunan

burung bijaksana, kekasih Nabi Sulaiman) terbang melayang di angkasa raya. Beliau hendak mencari dan memilih sebatang kayu yang banyak ulat. Akhirnya hinggaplah ia di pangkal pokok tualang yang besar dan tinggi menjulang. Maka mulalah ia mematak: Tuk! Tuk! Tuk!

Sekonyong-konyong turunlah ribut yang kencang. Kilat sabung-menyabung, guruh dan halilintar bergempa. Maka tumbanglah pokok tualang yang besar itu.

Sambil menggaru-garu kepalanya yang berjambul itu maka berkatalah sang belatuk kepada dirinya: “Sungguh gagah aku ini rupanya! Kenapa tidak! Empat lima kali sahaja aku patuk maka pokok tualang yang begini besar sudah tumbang! Inilah baru kali pertamanya aku tahu bahawa aku ada mempunyai kekuatan yang istimewa...”

Demikianlah cerita burung belatuk. Jikalau tuan-tuan dan puan-puan mahu kaitkan cerita ini kepada kejadian-kejadian dalam negeri ini ketika

berlaku “ribut merdeka” maka itu terserahlah kepada tuan-tuan dan puan-puan sendiri. Tetapi jalanlah¹ lupa bahawa “ribut” itu sudah tidak ada lagi, dan oleh kerana itu maka akan payahlah bagi sang belatuk boleh berjumpa dengan kayu besar yang tumbang. Maka oleh kerana itulah juga, aku fikir, sang belatuk akan balik mencari makanannya pada punggur-punggur kayu yang buruk lapuk, pada pokok-pokok mati, getah-getah tua dalam kebun-kebun kecil yang belum ditanam semula.

Apa mahu dengar lagi cerita-cerita yang lucu?

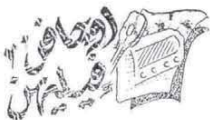
Aku si burung nuri, yang pandai bercakap berperpi-peri, tetapi cerita-cerita aku bukannya *free*, 50 sen mestilah kau beri.

Nah! Ini ada dua lagi cerita untuk bulan ini, bulan penutup tahun lima puluh lapan Masihi, yang akan pergi sebentar lagi, dan akan diganti, oleh lima puluh sembilan yang penuh dengan teka-teki.

Ada seorang bujang lapuk yang tua bangka yang sangat sayangkan kucingnya. “Kalau aku boleh ajar si tompok bercakap maka tak payahlah aku berkawan dengan manusia, jantan tua betina” – demikianlah fikirinya.

Kali pertama ia masukkan dua ekor burung merbuk. Dimakan habis oleh kucingnya, tetapi tak boleh ia mengajukan bunyi burung merbuk. Kemudian diberinya pula makan burung terkukur. Kucing itu bertambah gemuk, tetapi masih tidak pandai bercakap. Lepas itu diberinya makan seekor burung tiung yang gemuk. Kucingnya mulalah

¹ Perkataan sebenarnya adalah janganlah.

فولیشیک دان بولمق فولیشیک

سناور کن فچواتین چو کی

ٻهوا ڪجوالي ٻنٿوان ڊبريڪن سڪرا ڪنڊ نڪري، ٻيڇ ڪورڱ ماڃو
 داسيا سلاتن دان اسياد ڌڻڱارا وو مک حاصل ٻيڇ ڊڪهنڊڙي موڪلين ٻيڻڱ
 دڊاڻه - دان رڻڇاڻن ايت موڪلين جو ڪ تآ دانه مناهن ڪڇنڊروڻ
 ڪاره ايدو لوجي فوليتيڪ تو تاليش رڻ ٻيڇ منڇنڇيڪن حاصل ٻيڇ ٻيڇ سڪرا،،
 سيڦافورا ٻيڻڱ دانه مڇيلڪن ڊيري ڊرڊ ڪسڻ ٻيڇ بورو ڪرڻ
 ڪجاتوهن حاصل ٻيڇ دالم ڪاڀيڪن نڪري دڊاڻه ايت ٻيڇ منڇاڊي نڪري
 ڦلوار بارڱه منته ٻيڇ باقي.

تتألفي دالم ماس کوساهن سفت سکارغه فنتیئن رنجان
کولومبو ایت تربات سکالی کران ای دافه مننجوکن کولیتن ۲ بر یغ
دهادنی اوله نگر۲ اغتوت یغ چوب منجاری واغ باگی رنجان ۲
کماجوان دوان اکنومی مرک دالماس کجاتوهن حاصل ۲ نگر۲
فلوئن کر جام بلقبه رافه، خبک دالم فرکارتا ببتوان اوله
نگر۲ فمیری، اداله منجادی فرکارا اوتام.

۱۰ کجوالی نڙي ۲ يغ موندور دتولغ منڌڪن اٽڪوئومي يغ کونه
دان يڏمڪين دافة عمريڪن تارف هيڊوف يغ سدوهان ڪفد رعية ڪامي،
مڪ ڪسٽن ۲ تا دافة تيدق اکن دراسي دالم دايره يغ ليه لوانس.
مقيقتڪن اينله مڪ ساي برڪات بهو ڪجيان فرسيدان رنجاش ڪولومبو
اين برڪتوڻ ڪفد ڪسڪوڻ يغ نڙي ۲ يغ دافة عمري، بوڪن ساج دشن
پيسن تالفي جوڪ دغن چغه دان نڙي ۲ يغ منريما هڊوڪن فول چوب
ميرڪن سائي سواڪي ڪنٽيل .

۱۱. بهوا کران همغیر ۲ سوا نکری دالام دنیا این میلندوخی دبیرین
رغن لئکه ۲ مپکه ایغوره، مک سیقافورا دشن هاتی بغ بره تله منجالنک
داسر میلیمه انتوق میلندوخی فراوسهان ۲ ایت دافه مقکوناکن سهاکین
درفد تناک فندودق بغ برتمبه. سیقافورا جوک سدغ شموه
فراوتوان ۲ مناورکن ففچوالین چوکی سلما لیم تاهون کغد فراوسهان
بارو بغ دفرستوجو، بایک کوفوپان مولد تمفاتی ماو فوهان فمولد
بارو، جیه، جیم، جوهابوی.

3

کواحتفتن سلوره اومه اسلام

منفر جواڻڪن جي ۲۲ اسلام انٽوق منجائنڪن حڪوم ۲۲ الله بغير داسر ڪن
قرآن دان حديث ڊنگارا فرسڪتوان يسع مريدڪا سڪارغ بوڪنله ڪوا جفن
فارتني اسلام سملانا ساج.

مقصود بائي ڪلامتن دان ڪهڻيڪان رعية. وواو اورغ ملايو تا سو ڪان
فارتى فاس، تنافى فرجواغئنه چيما فاس انتوق مغمباليڪن ڪدولان

6

دغر کنله چريتاكو

فندي کتواو. سئله هاتي سي
بووڄ لاقو ايت. اخرن دبرين
قول ماكن بوروغ نوري. بوکي
ماين لاکي سوکان کوچيغ ايت.
تيدق برسيسا بوروغ نوري يغ
دقئغ اوله توانن ايت. دجيلن
فيئکن تئغه هيداغن سي.
سکوپوغ اي مئندق توانن دان
برتيق دغن قواء: دواوس!
سليغ رومه کيت ناروتوه!!

بارڱکالي سي بوجڻ لافوق
ايت تيدق دغر. اڱڻ سي توا
بڱڪ ايت فڱڪ. مڪ روتوه
سيلڻ رومه ايت. تنافي
موجرله اي دان ڪوچيشن
تا ماتى

برسوغة کوچیغ ایت:
 و دلافن تاهون لماں ای معاجر
 اکو برچاکف، تنافی افیل اکو
 برچاکف ای تأماو دغر.

5

سورغ وانیتا برمکه کفد
 کاوئن: ”تثقله ابن دومفیه
 دویه کولیه بواي، تالي فیقکغ
 کولیه بواي دان سفاغ کاسوه
 کولیه بواي، سموان فمبرین
 تمن ساي.“

ۛۛ سوڱوھ مورھ ھاتي دان
بأيك بوي تمن ڪا و ايت ۛۛ
اوچر ڪاوش.

“سباليکن،” - جواب وائيتا
 ايت - “دي ايا له بواي داره يڄ
 سوک بر سالي درومه ساي.”

«ایت تآمغاف»، — سمبوة
 کاونن — «ایت بوکنکه لبه بایک
 دری مندوکف بیاوق هیدوف؟»

3

(توشکوله سغ پاموق برچریتا
دالم کلوارن اکنداتغ) .

Dengarkanlah Ceritaku

pandai ketawa. Senyaplah hati si bujang lapuk itu. Akhirnya diberinya pula makan burung nuri. Bukan main lagi sukanya kucing itu. Tidak bersisa burung nuri yang dipegang oleh tuannya itu. Dijilatnya pinggan tempat hidangan itu. Sekonyong-konyong ia memandang tuannya dan berteriak dengan kuat: "Awat! Siling rumah kita nak runtuh!"

Barangkali si bujang lapuk itu tak dengar. Agaknya si tua bangka itu pekak. Maka runtuh siling rumah itu. Tetapi mujurlah ia dan kucingnya tak mati.

Bersungut kucing itu: "Delapan tahun lamanya ia mengajarnya aku bercakap, tetapi apabila kau bercakap ia tak mau dengar."

*

Seorang wanita bermegah kepada kawannya: "Tengoklah ini dompet duit kulit buaya, tali pinggang kulit buaya dan sepasang kasut kulit buaya, semuanya pemberian teman saya."

"Sungguh murah hati dan baik budi teman kau itu" – ujar kawannya.

"Sebaliknya" – jawab wanita itu – "dia ialah buaya darat yang suka bersalai di rumah saya".

"Itu tak mengapa" – sambut kawannya – "itu bukanlah lebih baik dari mendukung biawak hidup?"

*

(Tunggulah sang nyamuk bercerita dalam keluaran akan datang).

Ucapan

-Ucapan Politik dan Bukan Politik Pilihan

Menawarkan pengecuaian¹ cukai

Bahawa kecuali bantuan diberikan segera kepada negeri-negeri yang kurang maju di Asia Selatan dan Asia Tenggara "maka hasil yang dikehendaki mungkin tidak didapat – dan rancangan itu mungkin juga tak dapat menahan kecenderungan ke arah ideologi politik totalitarian yang menjanjikan hasil-hasil yang segera."

Singapura tidak dapat mengelakkan diri daripada kesan-kesan buruk kerana kejatuhan hasil-hasil dalam kebanyakan negeri di daerah itu yang menjadi negeri pengeluar barang-barang mentah yang banyak.

Tetapi dalam masa kesusahan seperti sekaranglah pentingnya Rancangan Colombo itu ternyata sekali kerana ia dapat menunjukkan kesulitan-kesulitan besar yang dihadapi oleh negeri-negeri anggota yang cuba mencari wang bagi rancangan-rancangan kemajuan sosial dan ekonomi mereka dalam masa kejatuhan hasil-hasil negeri.

Pertanya kerjasama yang lebih rapat, khususnya dalam perkara bantuan oleh negeri-negeri pemberi, adalah menjadi perkara utama.

"Kecuali negeri-negeri yang mundur ditolong menegakkan ekonomi yang kukuh dan yang demikian dapat memberikan taraf hidup yang sederhana kepada rakyat kami, maka kesan-kesannya tak dapat tidak akan dirasakan dalam daerah yang lebih luas. Mengingatkan inilah maka saya berkata bahawa kejayaan persidangan Rancangan Colombo ini bergantung kepada kesanggupan negeri-negeri yang dapat memberi, bukan sahaja dengan bebas tetapi juga dengan cepat dan negeri-negeri yang menerima hendaklah pula cuba memberikan balik sesuatu sebagai gantinya.

"Bahawa kerana hampir-hampir semua negeri di dalam dunia ini melindungi dirinya dengan langkah-langkah menyekat import, maka Singapura dengan hati yang berat telah menjalankan dasar memilih untuk melindungi perusahaan-perusahaan itu dapat menggunakan sebahagian daripada tenaga penduduk yang bertambah. Singapura juga sedang membuat peraturan-peraturan menawarkan pengecualian cukai selama lima tahun kepada perusahaan-perusahaan baru yang dipersetujui, baik kepunyaan modal tempatan mau pun pemodal luar" – J.M. Jumabhoj.

*

Kewajipan² seluruh umat Islam

Memperjuangkan cita-cita Islam untuk menjalankan hukum-hukum Allah yang berdasarkan Qur'an dan hadis di negara Persekutuan yang merdeka sekarang bukanlah kewajipan Parti Islam Se-Malaya saja.

"Bahawa parti itu adalah merupakan satu alat saja untuk mencapai maksud bagi keselamatan dan kebahagiaan rakyat. "Kalau orang Melayu tak sukakan parti PAS, tetapi perjuangankah cita-cita PAS untuk mengembalikan kedaulatan

agama dan bangsa Melayu di negeri ini.

¹ Perkataan sebenar ialah pengecualian

² Perkataan sebenar ialah kewajipan

کالو کیت سوده برعزام اکن
منجادي قمیقین فرکرکشن،
مک جاغله کیت قوم ایوراکو
دان تاکو کفد چاچین دان
چرچان. برجالله تروس دغن
کسوچین دان کجوجوران
سکیمان مستین، مکیکو داس
فرجواغن نبي کیت محمد طی
الله علیه والسالم. قوم ایو، اداله
تیاغ نکارا. فروقفرندا قوم ایو
برارنی اکن فروقفرنداله نکارا.
سیتی خدیجه، استری نبي
ممبرنسغ دان ممبنتو سوامین
منجانکن اوسهان دمی کفتیقین
مشارکه دان اکام اسلام. کسبران
دان کتاہن استری نبي ایت
هندق منجادی چنتوه تولان
باگی قوم ایو کیت دهاری این.
— استاذ کمیل.

بهواتیک فرکارا فنتیغ ایاله
یغ مرافتنک فرهوبشن داننارا
اندونیسادان سیقافورا.
فرتام: سیقافورا اداله نکارا
تفکا یغ فالیغ همفیر سکالی کفد
اندونیسای، دان اوله یغ دمکین
کفتیقین ۲ کدوا بواه نکری این
سوده بنتو برهویغ رافه.
کدوا ایاله کران عاده رسم
دان کبودایان یغ سام انتارا
فندودق کدوا بواه نکارا ایت.
سبب یغ کتیک ایاله
فرهوبشن ۲ ایکونومی یغ رافه
یغ سنیاس ترایکه قوایه انتارا
سیقافورا دان اندونسیا.
فرنیگان یغ برهرک کیرا
سراتوس جوتا رقیکه اداله
دلاکون فد تیف ۲ بولن انتارا
کدوا بواه نکری ایت، سمبوغن.
فد کسلورهنن کیرا ۵۰
فراوتیس درفد بارغ ۲ داگن

اکام دان بفا ملایو دنکری این.
اد اورغ ملایو یغ مشتاکن جاغن فندغ قران دان حدیث سکارغ،
تتافی هندقله کفد قمیقین ۲ یغ جوجر.
اد ستقین ۲ مشتاکن، کالو فایس برکواس دنکری این، مک اکن
براکوله هوروهارا دنکری این دان برباگی ۲ ماچم تودهن ۲ بوت یغ
دلیمفرکن کفد فاس.
اورغ ۲ سفرت این ایاله اورغ ۲ یغ تیدق مقتهوی اکن سبرن ۲
فرجواغن فاس دان جوک کران مریک ددوروغن اوله هوا نفسو یغ
کانس سمتمات.
بهواتی مفرجواغن چیتا ۲ اسلام یغ برداسرکن قران دان حدیث
دفرسکوان یغ مردیکا سکارغ بوکن ساج کواجیغن فارنی اسلام سملایا
ساج تتافی اداله کواجیغن کفد سلوره اومه اسلام دنکری این مفرجواغن
— استاذ عثمان عبدالله.

۵

ایمان میتر

و، اهل ۲ تبلیغ افبیل منجانکن فترافتن ممبری کسبران کفد اورغ
رامی هندقله دغن چارا یغ لمبو دان ریش بوکن دغن چارا بیدس دان
کات ۲ یغ کرین.
ممبری فقاچران یغ سبایکن ۲ ایاله دغن مگنوناکن دیفلوماسی، دان
جک فرو دغن دوغیغ ۲ دولو کمیدن باروله کرناکن کیجقسنان کیت
مقیقن کسابلن مریک دان تنجو فکنله جالن یغ بنر.
و، کالو کیت تاهو مگنوناکن تیلمیتر دان بیرومیتر انتوق مقتهوی
بوکاتن فانس دان نکاتن هوا دتوبه مانسی مک هاروس قول کیت
کوناکن و، ایمان میتر، انتوق مبدرکن مریک دری کلاینغ، — کپای
نوارا ممداد.

۵

فینجامن دری برونی

بهواتی فینجامن واغ ۱۰۰ جوتا رقیکه یغ اکن دبریکن اوله
کراچان برونی سکیمان یغ دعوامکن کلما رین ایت، اداله فینجامن یغ
دبریکن و، دغن سکل سوچی هانی دان دغن فراسان یغ محبه دغن تیدق
مقهارفن سبارغ فایده درفدان، .
فینجامن دری کراچان برونی ایت تیدقله سروف دغن
فینجامن ۲ یغ فرنه دکتهوی دبریکن اوله سبواه نکری بسر کفد نکری
یغ لاین.
سلاو کیت مندغر بهواتی فینجامن ۲ اداله دبریکن اوله نکری ۲
یغ بسر کفد نکری ۲ لاین دغن مقبوای تو جون، سمد کران هندق مناریق
نکری ایت ماسوق کدالم کمفولن مریک اتو قون کران ساتو فایده یغ
توتنتر.
دغن واغ فینجامن ایت دافنله کیت منجانکن رنجاغن ۲ بغداده
مقحامیلکن فایده دغن سترمرت کفد کسموا اورغ دمرات ۲ تمغه.
بهواتی توجوان منتا فینجامن ترسبوه ایاله انتوق مبلنجای
رنجاغن ۲ کماچوان کراچان فرسکوان یغ باقی.

Ada orang Melayu yang mengatakan jangan pandang Qur'an dan hadis sekarang, tetapi pandanglah kepada pemimpin-pemimpin yang jujur.

Ada setengah-setengahnya mengatakan, kalau PAS berkuasa di negeri ini, maka akan berlakulah huru-hara di negeri ini dan berbagai-bagai macam tuduhan-tuduhan buta yang dilemparkan kepada PAS.

Orang-orang seperti ini ialah orang-orang yang tidak mengetahui akan sebenar-benarnya perjuangan PAS dan juga kerana mereka didorongkan oleh hawa nafsu yang ganas semata-mata.

Bahawa memperjuangkan cita-cita Islam yang berdasarkan Qur'an dan hadis di Persekutuan yang merdeka sekarang bukan saja kewajipan Parti Islam Se-Malaya saja tetapi adalah kuasa kewajipan kepada seluruh umat Islam di negeri ini memperjuangkannya - Ustaz Usman Abdullah.

*

Iman meter

"Ahli-ahli tabligh apabila menjalankan penerangannya memberi kesedaran kepada orang ramai hendaklah dengan cara yang lembut dan ringan bukan dengan cara bidas dan kata-kata yang keras.

Memberi pengajaran yang sebaik-sebaiknya ialah dengan menggunakan diplomasi, dan jika perlu dengan dongeng-dongeng dulu kemudian barulah gunakan kebijaksanaan kita mengingatkan kesalahan mereka dan tunjukkanlah jalan yang benar.

"Kalau kita tahu menggunakan telometer³ dan barometer untuk mengetahui sukatan panas dan tekanan hawa di tubuh manusia maka harus pula kita gunakan "iman meter" untuk menyedarkan mereka dari kelalaiannya" – Kiyai Nuwara⁴ Musaddad

*

Pinjaman dari Brunei

Bahawa pinjaman wang 100 juta ringgit yang akan diberikan oleh kerajaan Brunei sebagaimana yang umumkan kelmarin itu, adalah pinjaman yang diberikan "dengan segala suci hati dan dengan perasaan yang muhibbah dengan tidak mengharapkan sebarang acedah daripadanya."

Pinjaman dari kerajaan Brunei itu tidaklah serupa dengan pinjaman-pinjaman yang pernah diketahui diberikan oleh sebuah negeri besar kepada negeri yang lain.

Selalu kita mendengar bahawa pinjaman-pinjaman adalah diberikan oleh negeri-negeri yang besar kepada negeri-negeri lain dengan mempunyai tujuan, sama ada kerana hendak menarik negeri itu masuk ke dalam kumpulan mereka atau pun kerana satu-satu faedah yang tertentu.

Dengan wang pinjaman itu dapatlah kita menjalankan rancangan-rancangan yang dapat menghasilkan faedah dengan serta-merta kepada kesemua orang di merata-rata tempat.

Bahawa tujuan meminta pinjaman tersebut ialah untuk membelanjai rancangan-rancangan kemajuan kerajaan Persekutuan yang banyak.

Kalau kita sudah berazam akan menjadi pemimpin pergerakan, maka janganlah kita kaum ibu ragu-ragu dan takut kepada cacian dan cercaan. Berjalanlah terus dengan kesucian dan kejujuran sebagaimana mestinya, mengikut dasar perjuangan Nabi kita Muhammad *ṣallā Allāhu 'Alayhi wa Sallam*. Kaum ibu, adalah tiang negara. Porak-poranda kaum ibu bererti akan porak-porandalah negara.

Siti Khadijah, isteri Nabi memberangsang dan membantu suaminya menjalankan usahanya demi kepentingan masyarakat dan agama Islam. Kesabaran dan ketabahan isteri Nabi itu hendaknya menjadi contoh tauladan bagi kaum ibu kita di hari ni.
- Ustazah Kamilah.

Bahawa tiga perkara penting ialah yang merapatkan perhubungan di antara Indonesia dan Singapura

Pertama: Singapura adalah negara tetangga yang paling hampir sekali kepada Indonesia, dan oleh yang demikian kepentingan-kepentingan kedua-dua buah negeri ini sudah bantu⁵ berhubung rapat.

Kedua ialah kerana adat resam dan kebudayaan yang sama antara penduduk kedua buah negara itu.

Sebab yang ketiga ialah perhubungan-perhubungan ekonomi yang rapat yang sentiasa terikat kuat antara Singapura dan Indonesia.

Perniagaan yang berharga kira-kira seratus juta ringgit adalah dilakukan pada tiap-tiap bulan antara kedua-dua buah negeri itu, sambunginya.

Pada keseluruhannya kira-kira 50 peratus daripada barang-barang dagangan

³ Perkataan sebenar ialah termometer

⁴ Perkataan sebenar ialah Anwar

⁵ Perkataan sebenarnya adalah tentu.

سېترن دولي يقمهامليا سلطان بروني ايت هندق مېري فينجامن
يغ لبه سر تنافي تله ددافتي بليو تيدق دافه برېواة بگيتو کران واغ
کليهن نکري ايت تله منجادي مودل دنکري ۲ لاي .
بکيمانفون، فينجامن يغ دېري ايت اداله منجادي بوقتي يغ
ساعة مناريق هاني تنتغ بکيمان دو جيران کيت ايت نموياي کفرچياني
يغ فنوه ترهادف کيت.

سراتوس جوتا رځکيه بوکنله ساتو جمله واغ يغ کچيل، دان
ايان لبه دري حاصل باکي ستهون يغ دفراوليهي اوله نکري بروني،
دان برسمان دغن ساتو فرلافن دري حاصل فرسکتوان .

بهوا کراچان فرسکتوان تانهملايو اکن مېري فروتلفن کفد بروني
دغن جان ملاتيه فکاوي ۲ مودا مريک دالم برباکي ۲ جبان کراچان
فرسکتوان، مېري فخالن ۲ کيت دالم ساتو مسئله دان مفادي
بنتوان تيکنیکل دالم لافن فرتايين دان سالوران اير .

بهوا فينجامن واغ ايت مسئيله دکوانکن دغن سبايکن ۲ کران جک
تيدق مک واغ فرلبنجان ايت اکن منجادي سيا ساج .

کيت مسئيله جوک سدر بهوا واغ اين اياله واغ فينجامن دان
بوکنن فميرين اتو هديه، دان مسئيله دبایر بالیک . سځوهفون بگيتو
جک کيت مفکوانکن واغ ايت دغن سبايکن ۲ مک تيدقله سوسه انتوق
کيت ممباير بالیک واغ ايت .

باکي فيهق اورغ ۲ تانهملايو ساي موچفکن تريکاسيه کفد
سودارا ۲ کيت دبروني دان ستيغکي ۲ تريکاسيه کفد دولي يقمهامليا
سلطان — تځو عبدالرحمن .

سوشياليسه بوکن کوميو نيسه

اورغ ۲ يغ منوده فارتی رعية دان قرانه سوشياليسه رعية ملايا
دو کوميونيسه، دمنتا سفای ممواة تودهن ايت دوهيتم داتس فوتييه،
انتوق دافه دحاكيمکن دالم محکمه .

بهوا کيت ماو سيواه نکارا سوشياليسه، بهکن بوکن مقدر ايت
ساج . ماله کيت ماو منديريکن ساتو نکارا يغ ديايقي اوله رعية، بوکي
يغ دتاکوئي اوله رعية .

بهوا نکارا يغ دتاکوئي اوله رعية اداله تځق داتس کقوانن تنرا
فوليس دان سباکين يغ دافه مناکوکن رعية ايت تنافي نکارا يغ ديايقي
اوله رعية تځق دغن تيدق اد کقوانن ترسيوة .

نکارا يغ دتاکوئي اوله رعية تيدق اد جامين اکن دفرتاھنک
اوله رعية، تنافي نکارا يغ ديايقي اوله رعية ترجمين اکن ددوکي
اوله رعية انتوق سلملمان .

بکيمان اورغ منتغ فارتی رعية ملايا دان قرانه سوشياليسه
رعية دغن ممواة تودهن مقشان فارتی رعية دان قرانه سوشياليسه
اداله کوميونيسه .

دالم حال اين مريک يغ سوک ممواة تودهن ۲ ايت جاشن برچاکد
دکدي ۲ کوفي، دبلاکف ۲ دافور اتو سچارا بريسيق ۲ ساج .

کااو بتر ۲ براني بوانله تودهن ايت هيتم داتس فوتييه، سفای
کيت دافه برحاکيم دمحکمه . — احمد بستم .

اندونيسيا دباوا ماسوق
کيسافورا، اين تيدق سځ لاکي
منجوقکن اداثن فرهوبن
ايکونومي يغ رافة ايتارا کدوا
بواه نکري ايت . — احمد
ناتانکارا .

5

فردان منتری تځو
عبدالرحمن دان منتری ۲
فرايکاتن يغ لايين دو تيدق لايق
منجادي قميعفين نکري اين،
دان دو هان مقاوتماکن کفتينغن
فروة ماسيغ ۲ سهاج .

منتری ۲ فرايکاتن هان
ميکرکن سوال کاجي، سوال رومه
سر دان سوال کريتا سر .

دو مريک تيدق قرنه
مرونديشکن سوال ۲ يغ مقناي
نصيب رعية نکري اين، — الاستاذ
عثمان عبدالله .

5

اولان دقتور محمد
عبدالراف ايت تيدقله برارتي
بهوا اکام اسلام يغ اد دملایا
سکارغ اياله اکام يغ ساله .

جاغلنه توان ۲ کليرو ترهادف
فندافه دقتور محمد راف ايت
يغ برداسرکن فد سجاره امفه اتو
ايم راتوس تاهون يقلالو .

فقاچران اسلام يغ برجان
سکارغ دملایا بوکنله اکام اسلام
يغ ساله .

تنافي سباليقن اکام اسلام
سکارغ اياله اکام يغ بتول کران
فکاغن کيت اياله امام شافعي يغ
مقمبيل حکوم ۲ اکام ددرد قران
دان حديث (سنة) — دانوء
عبدالجليل .

Indonesia dibawa masuk ke Singapura. Ini tidak syak lagi menunjukkan adanya perhubungan ekonomi yang rapat antara kedua-dua buah negeri itu. – Ahmad Natanegara.

*

Perdana Menteri Tunku Abdul Rahman dan menteri-menteri Perikatan yang lain “tidak layak menjadi pemimpin negeri ini” dan “hanya mengutamakan kepentingan perut masing-masing sahaja.

Menteri-menteri Perikatan hanya memikirkan soal gaji, soal umah besar dan soal kereta besar.

“Mereka tidak pernah merundingkan soal-soal yang mengenai nasib rakyat negeri ini” – al-Ustaz Usman Abdullah.

*

Ulasan Dr. Muhammad Abdul Rauf itu tidaklah bererti bahawa agama Islam yang ada di Malaya sekarang ialah agama yang salah.

Janganlah tuan-tuan keliru terhadap pendapat Dr Muhammad Rauf itu yang berdasarkan pada sejarah empat atau lima ratus tahun yang lalu.

Pengajaran Islam yang berjalan sekarang di Malaya bukanlah agama Islam yang salah.

Tetapi sebaliknya agama Islam sekarang ialah agama yang betul kerana pegangan kita ialah Imam Shafi'i yang mengambil hukum-hukum agama daripada Qur'an dan hadis (sunnah)” – Datuk Abdul Jalil.

Sebenarnya Duli Yang Maha Mulia Sultan Brunei itu hendak memberi pinjaman yang lebih besar tetapi telah didapati beliau tidak dapat berbuat begitu kerana wang-wang kelebihan negerinya itu telah menjadi modal di negeri-negeri lain.

Bagaimana pun, pinjaman yang diberi itu adalah menjadi bukti yang sangat menarik hati tentang bagaimana “jiran kita itu mempunyai kepercayaan yang penuh terhadap kita.”

Seratus juta ringgit bukanlah satu jumlah yang kecil, dan ianya lebih dari hasil bagi setahun yang diperolehi oleh negeri Brunei, dan bersamaan dengan satu perlapan dari hasil Persekutuan.

Bahawa kerajaan Persekutuan Tanah Melayu akan memberi pertolongan kepada Brunei dengan jalan melatih pegawai-pegawai muda mereka dalam berbagai-bagai jabatan kerajaan Persekutuan, memberi pengalaman-pengalaman kita dalam satu-satu masalah dan mengadakan bantuan teknikal dalam lapangan pertanian dan saluran air.

Bahawa pinjaman wang itu mestilah digunakan dengan sebaik-baiknya kerana jika tidak maka wang perbelanjaan itu akan menjadi sia sahaja.

Kita mestilah juga sedar bahawa wang ini ialah wang pinjaman dan bukannya pemberian atau hadiah, dan mestilah dibayar balik. Sungguhpun begitu jika kita menggunakan wang itu dengan sebaik-baiknya maka tidaklah suah untuk kita membayar balik wang itu.

Bagi pihak orang-orang Tanah Melayu saya mengucapkan terima kasih kepada saudara-saudara kita di Brunei dan setinggi-tinggi terima kasih kepada Duli Yang maha Mulia Sultan – Tunku Abdul Rahman.

Socialist bukan Communist

Orang-orang yang menuduh Parti Rakyat dan *Front Socialist* Rakyat Malaya “*communist*” diminta supaya membuat tuduhan itu “hitam di atas putih” untuk dapat dihakimkan dalam mahkamah.

Bahawa kita mau sebuah negara *socialist*, bahkan bukan sekadar itu saja. Malah kita mau mendirikan satu negara yang disayangi oleh rakyat, bukan yang ditakuti oleh rakyat.

Bahawa negara yang ditakuti oleh rakyat adalah tegak di atas kekuatan tentera, polis dan sebagainya yang dapat menakutkan rakyat itu tetapi negara yang disayangi oleh rakyat tegak dengan tidak ada kekuatan tersebut.

Negara yang ditakuti oleh rakyat tidak ada jaminan akan dipertahankan oleh rakyat, tetapi negara yang disayangi oleh rakyat terjamin akan didokong oleh rakyat untuk selama-lamanya.

Bagaimana orang menentang parti Rakyat Malaya dan *Front Socialist* Rakyat dengan membuat tuduhan mengatakan Parti Rakyat dan *Front Socialist* adalah *communist*.

Dalam hal ini mereka yang suka membuat tuduhan-tuduhan itu jangan bercakap di kedai-kedai kopi, belakang-belakang dapur atau secara berbisik-bisik sahaja.

Kalau benar-benar berani buatlah tuduhan itu hitam di atas putih, supaya kita dapat berhakim di mahkamah. – Ahmad Boes

دری صطه ۱۰۰۱ سالم

جودار منداغه چينچين حكمة

مك سالم فون مقمبيل تاغن جودار لالو دجيومن دان فرگيله اي كفينتو مسجد يغ كچيل ايت، دان برتموله اي دغن كتيك ۲ اورغ يغ سدغ منوغكون. افبيل دباوان مريكتيت كهذافن جودار مك اي فون باغونله مقهرمتكن مريك دان ميمبو مريك دغن كات ۲ يغ بليك، دان دسورهن مريكتيت دودق دسلهن. سكالې ۲ تيدق دسك ساغكه يغ سبترن مريكتيت. مك دسوره ايون ايت مشاكان جاموان يغ مقندوغي امغه فوله جنس مكانن يغ يرباكي ورن، دان ضيف ۲ ايت فون ماكنله سمفي فواس، فد فيكران مريك مكانن ۲ يغ لذه ايت سموان اiale دري كموراهن! هاتي سالم دان سالم.

(ترجماهن احمد حسين)

ايت. «وجاغنه ييمغ كفدان، كران اي انق يغ برانتوغ، دان تيدق شك لائي الله اكن مشهنتر دي بليك دغن بيراف بايق ككيان». اكننتافي، ميكركن انقن تله فرگي ايت، ايون ايت فون مناغيسله. «وواهي فرمفوان جهنم»، كات مريك، «ويكتو سكالې كامو سايع كغد جودار سهك كالو كامو فرگي انو بليك فون تيدقله كامو تركرق هندق مناغيس انو برسوك هاتي.

سياف فون دالم بيليك ايت»، كات مريك. «وبارغكالي اي تله فرگي برسام ۲ كلاسې ايت مالم تادي؛ كامو تاهو دي سوك هندق برجان ۲ مليه نكري اورغ دان كامو فون دغر اورغ ايت موجق دي سفاي فرگي برسام ۲ مريك ميموك سوات فربندهران يغ ترسموي يغ دكنهوي اوله مريك». «وهاروسله دي تله فرگي دغن تيدق مبريتاهو كيت»، جواب فرمفوان توا

سمفي حد ساتو فريتك مالم ايت دجامون فول كويه دان هلو دان مريك فون ماكنله سمفي تفهمالم. كمدين، مئكل جودار تيدق منجوقكن اف ۲ تندا يغ اي هندق مانوق تيدور سالم فون مبريله اثاره؛ مك كلاسې ۲ ايت فون تيدق ليغه لائي منغكف سودارا يغ بوغو ايت دان دسوميه مولتن دان دايكة تاغن دان كاكيان لالو دباوا كلوار دري رومه ايت دالم كلف. افبيل مريك سمفي كوزر دچمقن اورغ مودا يغ مالف ايت كدالم سواه كفل، كاكيان دزنني دان دقفا مفايوه كفل سام دغن لارين ۲ همب عيدي ايت.

افبيل سالم دان سالم جاك درند تيدور فاكي اسوق مك مريك فون فرگيله كغد ايون مريك دان برتان اكن جودار، سودهكه دي باغون. «فرگيله كيوه دي»، كات ايون. «دومان دي تيدور»، تان مريك، دان كات فرمفوان ايت اي سدغ تيدور دالم بيليك تامو. «وتيد

بوغا بقسا سدغ بلاجر ممبوة بوغا بلدو دنتاك مورني.

Dari Hikayat 1001 Malam

Jawdar Mendapat Cincin Hikmat

Maka Salim pun mengambil tangan Jawdar lalu diciumnya dan pergilah ia ke pintu masjid yang kecil itu, dan bertemulah ia dengan ketiga-tiga orang yang sedang menunggunya. Apabila dibawanya mereka itu ke hadapan Jawdar maka ia pun bangunklah menghormatkan mereka dan menyembah mereka dengan kata-kata yang baik, dan disuruhnya mereka itu duduk di sebelahnya. Sekali-kali tidak disangka siapakah yang sebenarnya mereka itu. Maka disuruh ibunya itu mengadakan jamuan yang mengandungi empat puluh jenis makanan yang berbagai warna, dan dif-dif itu pun makanlah sampai puas, pada fikiran mereka makanan-makanan yang lazat itu semuanya ialah dari kemudahan hati Salim dan Salam.

(Terjemahan Ahmad Hussin)

Sampai had satu pertiga malam itu dijamunya pula kuih dah halwa dan mereka pun makanlah sampai tengah malam. Kemudian, manakala Jawdar tidak menunjukkan apa-apa tanda yang ia hendak masuk tidur Salim pun memberilah isyarat, maka kelasi-kelasi itu pun tidak lengah lagi menangkap saudara yang bongsu itu dan disumbat mulutnya dan diikat tangan dan kakinya lalu dibawa keluar dari rumah itu dalam gelap. Apabila mereka sampai ke Suez dicampaknya orang muda yang malang itu ke dalam sebuah kapal, kakinya dirantai dan dipaksa mengayuh kapal sama dengan lain-lain hamba abdi itu.

Apabila Salim dan Salam jaga daripada tidur pagi esok maka mereka pun pergilah kepada ibu mereka dan bertanya akan Jawdar, sudahkah dia bangun. "Pergilah kejut dia," kata ibunya. "Di mana dia tidur?" tanya mereka, dan kata perempuan itu ia sedang tidur dalam bilik tamu. "Tiada

sapa pun dalam bilik itu," kata mereka. "Barangkali ia telah pergi bersama-sama kelasi-kelasi itu malam tadi, kami tahu dia suka hendak berjalan-jalan melihat negeri orang dan kami pun dengar orang itu memujuk dia supaya pergi bersama-sama mereka membuka sesuatu perbendaharaan yang tersembunyi yang diketahui oleh mereka." "Haruslah dia telah pergi dengan tidak memberitahu kita," jawab perempuan tua

itu. "Janganlah bimbang kepadanya, kerana ia anak yang beruntung, dan tidak syak lagi Allah akan menghantar dia balik dengan beberapa banyak kekayaan". Akan tetapi, memikirkan anaknya telah pergi itu, ibunya itu pun menangislah. "Wahai perempuan jahanam," kata mereka, "Begitu sekali kamu sayang kepada Judar sehingga kalau kami pergi atau balik pun tidaklah kamu tergerak hendak menangis atau bersuka hati.

Bunga bangsa sedang belajar membuat bunga baldu

di Tenaga Murni.

مقابندھڪن راويان ابيون ايت
تتافي سالمن ۲ ايت مريڪ
برڪلاهي ڪران پيٽڪ حڪمة ايت
دش فوة سواران سفي ڪندارنله
مئند سورغ وزير يغ سدغ
درايڪن اوله اورغ درومه سبله
درفد ڪات ۲ يغ ڪلوار دري مولة
مريڪيت مک وزير ايت فون
تاوله اف يغ دندوهڪن اوله
مريڪيت. سته ڪايوڪن هاري
اي فون فرڪيله مفاد راج
تکري مصر يغ برنام شمس الدوله،
دان دچريٽان ڪفد پئندا ايت
اف يئته ددغاري اولهن. مک
راج فون بميري فرته سفاي
سودارا يغ بردوا ايت ديارا
ڪهدان پئندا، دان سته داغ
دسيقان مريڪيت سفي مريڪ
برچاڪف بئر دان منچريٽان
فروبان مريڪ يغ جاهة ايت.
سته دکنهوي سکلان مک راج
فون مقمبيل ڪدوا ۲۱ پيٽڪ ايت
دان ڪلوا سودارا ايت فون
ديسفرڪن ڪدام فنجارا، دان
ڪفد ايو جودار ديرن فينين
جو ڪف بائي مبارا هيدون.

مک درېحال جودار فوډ
 سوډهله سټاهون اي بکړج مځايوه
 کفل ايت دان کمدين تونوله
 رېبوه يځ امة سر دان کفل ايت
 فون لمبوغ او سبق دان دوهمين
 کفد فتني يځ برټاو بيراف کالي
 سهڅک فچله کفل ايت رموډ
 ردم دان سکلين يځ داس کفل
 ايت فون ماتيله، کچوالي جودار
 سورغ سهاج يځ لفس. جودار
 برنغ کداره دان اڦيل سمي
 کفتي اي فون برجالنه ماسوډ
 کداره تکرې سهڅک برتموله اي
 سکفولون اورغ عرب يځ سوغ
 برخيمه. اورغ۱ ايت فون
 مرايکين دي دان برتان کفدان
 اداکه اي سورغ کلاسي.

دري نږي مغربي،، وروځو
دوسته،، جواب مريک، وډکران
بارغ ۲ اين اياله فسک کامي،
دان کامي بيس مفکونانن منوره
کهندق هاتي کامي، مريک
نون مپهاکين امس دان بارغ
فرمات اين کفد دوا
بهاکين يغ سام بايقن،
اکتتافي لمنکل سمغي، کند، پک
حکمه، ايت مريک فون برکلاهي.
کمدین ايون فون برکاله:
وړواهي انکو، پک ايت تيدق
پوله دوشکسين اتو ذهباکين،
کران کاو دپواه دمکين حکمتن
اکن هيلغ. بيارله کاو سيفم
پيک دان تيف۲ هاري اکو اکن
مفلوارکن اف۱ سهاج جنس
مکان يغ کامو سوک، دان اکو
اکن ماکن بايقن۲. کاو کامو
هندق نمبري کاین باجو کفد اکو
کران متوف توپهوک اين دشن.
کموړان هانمو ايت بانکله.
تتافي، جاغله لوف، پوا کامو
انکو دان مقبولکنله اولهمو
فرمتانکو: جاغله کامو تاکو،
برکلاهي اتو مپهاکين
ساتو دشن لاین سفای تياداله
ساتو تاکو افيل، مودارامو، ايت
کماله، کدوا مرنکست تيدق

ٻونڪڻه ڪامي اين فون اٿڻجو
 جوڳڻ؟، ۽وڻڻو هڻ ڪامو ڪڍو
 اٿڻجو جوڳڻ،، جواب فرمون
 تو ايت، ۽وٽافي تيداله
 فرمون ۽غ مغوباي دوا اورغ
 اٿڻ ۽غ ٻڌيڻو جاهه دان تيدق
 پرودي سمرت ڪامو. مسنج
 ايسو منڇڻڻل دنيا ڪڍو ۲اورغ
 ڪامو ۽غ اٿڻ سوده منجادي ساڻه
 تيدق برڳون ۽غ سهارى فون تيدق
 فرسه ڪامو ڪڍو مڀوڪاڻ
 هاتيڪو. تنافي جودار سنڀاس
 بابڪ ڪڍڻو ۽غ اٿڻ سولڪ مڀيپورڪن
 هاتيڪو، مشمرتڪن اٿڻ، دان
 ميري ماڪن ڪڍڻو. مڪايلو ڪه
 اڪو مناڻس ڪرناڻ سب اي
 تله مڀوا۽ جاس ڪڍڻ اڪو دان
 ڪڍڻامو، واهي اٿڻ ۽غ تيدق
 پرودي،، مندر ايت مڪ ڪڍو
 لعنه اٿڻ فون، تله دهامون دان
 دهوڪل ايڀون، مڀلوڪرله رومه
 ايت سهڻڪ برجماله دڻن ڪڍڻ
 بواه بيڪ بقتله دسموپڪن ايت.
 دامبيل ۽غ اٿڻ دان بارغ ۲
 فرهياس دري بيڪ ۽غ ڪڍو،
 ڪڻاڻ، ۽غ بارغ ۲ اٿڻ سواڻ ڪڍڻ
 ڪڻاڻ،، تنافي ايڀون اول برترياق،
 اٿڻ، ۽غ اٿڻ، بارغ ۲ اٿڻ االه
 جودار ۽غ فون. ديوان ۽غ بابڪ

ماہ - اکو سو و ہجیر ماہی کا دھارو میں شملان سنانو جیتی .
 ان - با افق سبائی بر جنی مسئلہ الف ماہی سائی نا مارو ایکوت ماہ

Bukanlah kami ni pun anakmu juga?" "Sungguhnya kamu kedua anakku juga," jawab perempuan tua itu, "Tetapi tiadalah perempuan yang mempunyai dua orang anak yang begitu jahat dan tidak berbudi seperti kamu. Semenjak ayahmu meninggal dunia kedua-dua orang kamu ini sudah menjadi sangat tidak berguna; sehari pun tidak pernah kamu kedua menyukakan hatiku. Tetapi Jawdar sentiasa baik kepada aku; ia suka menghiburkan hatiku, menghormatkan aku, dan memberi makan kepada aku. Maka eloklah aku menangis kerananya sebab ia telah membuat jasa kepada aku dan kepada mu, wahai anak-anak yang tidak berbudi". Mendengar itu maka kedua laknat itu pun, setelah dihamun dan dipukul ibunya, menyelongkarlah rumah itu sehingga berjumpalah dengan kedua buah beg yang telah disembunyikan itu. Diambilnya emas dan barang-barang perhiasan dari beg yang kedua, katanya: "Barang-barang ini semuanya pusaka ayah," tetapi ibunya pula berteriak, katanya: "Ya Allah, barang-barang itu ialah Jawdar yang punya. Dibawanya balik

dari negeri Maghribi." "Kamu dusta," jawab mereka, "Kerana barang-barang ini ialah pusaka kami, dan kami bebas menggunakannya menurut sekehendak hati kami" Mereka pun membahagikan emas dan barang-barang permata ini kepada dua bahagian yang sama banyaknya, akan tetapi manakala sampai kepada beg hikmat itu mereka pun berkelahi. Kemudian ibunya pun berkatalah: "Wahai anakku, beg itu tidak boleh dikongsikan atau dibahagikan, kerana kalau dibuat demikian hikmatnya akan hilang. Biarlah aku simpan beg dan tiap-tiap hari aku akan mengeluarkan apa-apa sahaja jenis makanan yang kamu suka, dan aku akan makan baki-bakinya. Kalau kamu hendak memberi kain baju kepada aku kerana menutup tubuhku ini dengan kemurahan hatimu itu baiklah. Tetapi, janganlah lupa bahawa kamu anakku dan makbulkanlah olehmu permintaanku: Janganlah kamu takut, berkelahi atau menyakitkan satu dengan lain supaya tiadalah kamu takut apabila saudaramu itu kembali". Kedua mereka itu tidak

mengendahkan rayuan ibunya itu tetapi semalam-semalaman itu mereka berkelahi kerana beg hikmat itu dengan kuat suaranya sampai kedengaranlah kepada seorang wazir yang sedang diraikan oleh orang di rumah sebelah. Daripada kata-kata yang keluar dari mulut mereka itu maka wazir itu pun tahulah apa yang digaduhkan oleh mereka itu. Setelah keesokan harinya ia pun pergi menghadap raja negeri Mesir yang bernama Shams al-Dawlah, dan diceritakan kepada baginda itu apa yang telah didengari olehnya. Maka raja pun memberi perintah supaya saudara yang berdua itu dibawa ke hadapan baginda, dan setelah datang diseksanya mereka itu sampai mereka bercakap benar dan menceritakan perbuatan mereka yang jahat itu. Setelah diketahui segala-galanya maka raja pun mengambil kedua-dua beg itu dan kedua saudara itu pun dilemparkan ke dalam penjara, dan kepada ibu Jawdar diberinya pencen cukup bagi menyara hidupnya.

Maka darihal Jawdar pula sudahlah setahun ia bekerja mengayuh kapal itu dan kemudian turunlah ribut yang amat besar dan kapal itu pun dilambung ombak dan dihumban kepada pantai yang berbatu beberapa kali sehingga pecahlah kapal itu remuk-redam dan sekalian yang di atas kapal itu pun matilah, kecuali Jawdar seorang sahaja yang lepas. Jawdar berenang ke darat dan apabila sampai ke pantai ia pun berjalanlah masuk ke darat negeri sehingga bertemulah ia sekumpulan orang Arab yang sedang berkhemah. Orang-orang itu pun meraikan dia dan bertanya kepadanya adakah ia itu seorang kelasi.

Bapa – Aku sudah hampir mati kau harusmembuat satu janji.
Anak – Ya, Pak saya berjanji setelah bapak mati saya tak mau ikut bapa.

Murid-murid Craft Center Geylang
dengan barang-barang jahitannya

Dalam masa ia sedang bercerita kepada orang-orang Arab itu darihal kemalangan yang telah menimpa kepadanya maka datanglah seorang saudagar dari Jeddah yang sedang dalam perjalanannya. Saudagar dari Jeddah yang sedang dalam perjalanannya¹. Saudagar itu pun kasihan melihat Jawdar itu lalu ia bertanya. “Sukakah kamu hendak dengan aku, wahai orang Mesir? Aku akan membawa kamu balik ke Jeddah bersama-sama aku.” Jawdar pun menerimalah tawaran saudagar itu dengan tidak berleengah lagi dan sangatlah baik saudagar itu kepadanya, apabila mereka sampai balik ke bandar Jeddah tidak berapa lama setelah mereka sampai ke Jeddah itu saudagar itu pun naik haji ke Makkah, dan dibawanya Jawdar bersama-samanya. Apabila mereka sampai di Makkah Jawdar pun berarak bersama-sama orang lain mengelilingi Ka’bah tujuh kali. Ketika ia berjalan bersama-sama dengan orang ramai itu maka bertemulah ia dengan Abdul Samad, orang Magribi dahulu, yang memberi salam kepadanya sebagai

seorang saudara dan bertanya khabar. Jawdar pun berceritalah dengan beberapa teriak tangis, dan dengan segeranya orang Magribi itu pun membawalah Jawdar ke rumahnya, dan diberi pakai jubah yang tiada terkira indahnya, seraya berkata: “Kemalangan sudah melalui kamu, ayuhai Jawdar.” Kemudian itu ia pun melihat nasib Jawdar dan dilihatnya kedua-dua orang saudara Jawdar itu telah dilemparkan ke dalam penjara oleh raja Mesir. “Mereka telah dipenjarakan oleh raja Mesir” katanya. “Tetapi kamu ialah dif aku. Tinggallah bersama-sama aku sehingga habis haji dan kemudian itu bolehlah kita lihat untungmu”. “Wahai Tuan” jawab Jawdar, “Biarlah hamba mencari saudagar yang telah membawa hamba ke sini kerana hamba hendak minta izinnya”. “Kamu berhutangkah kepadanya?” tanya orang Magribi itu, dan apabila Jawdar menggeleng-gelengkan kepalanya ia pun berkata lagi “Pergilah minta izinnya dan mahabbahnya; kerana roti yang dimakan itu ada kewajipannya”.

Jawdar pun mencarilah saudagar Jeddah itu dan memberi tahunya yang ia telah bertemu seorang sahabat yang sangat akrab, lebih daripada seorang saudara. “Bawalah dia ke sini supaya boleh kita beri jamuan kerana menyambutnya” kata saudagar itu, tetapi berkata Jawdar: “Ya Allah, ia tidak berkehendakkan jamuan, kerana ia sangat kaya lagi makmur.” Kemudian itu saudagar itu pun memberi kepadanya dua puluh dinar sambil berkata: “Ambillah ini dan lepaskan aku daripada tanggungan”. “Aku lepaskan” jawab Jawdar lalu ia pun bermaaf-maafan dengan saudagar itu dan kemudian ia pun pergilah. Dalam perjalanan ke rumah orang Magribi itu ia pun bertemu dengan seorang miskin dan diberinya kepada orang itu wang yang dua puluh dinar itu. Maka duduklah ia bersama-sama sahabatnya itu sampai habis ditunaikan segala syarat haji.

Sebelum mereka berangkat dari Makkah maka orang Maghribi itu telah memberi kepada Jawdar cincin yang telah didapati dari perbendaharaan Al-Shamardal itu. “Cincin ini boleh memberi segala kehendakmu” kata orang Maghribi itu. “Abdinya ialah jin Guruh Gemuruh. Gosok sahajalah kepala cincin itu dan jin itu akan terbit, dan ia akan menurut perintahmu walau apa sekalipun kehendakmu”. Kemudian ia pun menggosoklah cincin itu, dan dengan serta-merta terbitlah ifrit itu dan menunduk kepalanya sambil berkata: “Lihatlah aku sudah hadir hai tuanku! Perintahlah dan perintahmu

¹ Berlaku pengulangan ayat.

دری لایق فزینتن

مادو مفوده

توان احمد خان سورانی ستیاوسها کباجیکن فرسکتوان سروان اسلام سملایا چواغن سیفاوراء، هاری این تله منوده ستیاوسها اکوڠ فرسکتوان ترسیوة توان هاشیم بن ابو سامه منجالنکن داسر کوکوبسی. توان احمد خان مبري تاهو بریتا هارین سرامی 15 درفد 32 اورغ اهلی جوانکواس اکوڠ فرتوبهن ترسیوة تله منندق توان هاشیم سفای مفادکن مشواره جوانکواس ایت دالم تیمفوه 7 هاری انتوق ممبچفکن اوسول در تیدق فرچای، تر هادف.

بالینن سوره مننته مشواره ایت تله جوک دکریمکن کفد نایب یقدرتوا فرسکتوان ایت، توان احمد بن محمد ابراهیم. مشکو دیرین سیانی جروچاکف 15 اهلی جوانکواس ایت، توان احمد خان برکات بهوا بلیو منجفک بیراف اورغ اهلی جوانکواس یغ لایق اکن ایکوه مپوکوڠ اوسول ایت.

توان احمد خان مندوموا بهوا اهلی 2 جوانکواس ایت در ساعته تیدق فواس هاتی دشن کرج یغ دیواة اوله توان هاشیم، بریتا هارین.

اولاس: امبویء ماچم استری مودا منوده مادون سهاج.

برایسی دان کوسغ؟

1. محمد سیدین بن عدروس، کنوا امنو بهائین کلغ، دان جوک اهل مجلس مشواره نکری سلاغور تله مئاره 13 اورغ یغ مفتانکن کمردیکان نکری این اداله کوسغ.

کمارهن بلیو این داوجفکن دالم فرجومفان انجوران امنو چواغن یوکیه ناک کیرا 2 توجه باتو دری سینی کلمارین. سلوم ترچافین کمردیکان فرسکتوان تانهملایو دهولو امنو تله نمفرچواغکن دشن سهیتن 2، تنافی بیلا تله ترچافی اد فول یغ مفتانکن کمردیکان ایت در کوسغ، دان سباکین، کات 1. محمد سیدین، - اوتوسن ملایو.

اولاس: میمغ برایسی فد بیراف تمغه یغ تیدق دافه دنایکین.

شرط منجادی چالون

اورگانسیسی امنو چواغن بندر کوالا ترغکانو سکارغ سدغ مفرکسکن انتوق مفهادفی فیلیهنرای نکری دان فیدرال تاهون 1959.

توان هادی ستیاوسها امنو چواغن بندر کوالا ترغکانو تله مبریتاهو اخبار بهوا بلیو اکن بریتندق ترهادف مان 2 اهل 2 چواغتن

جودار مندافه چنچین حکمة

ایت اکن دجنجوڠ، منتاله دان اف یغ دمنتا ایت اکن دبری. اداکه حاجتمو هندق ممباوونکن کوت یغته بناس، اتو ممبناسکن کوت یغ ادا؟ توان هندق ممبونهکه اتو اداکه توان هندق منجابوه پاوا سورغ راج، اتو ممچکن بالا تنتران؟، دواهی گوره کموره، جواب اورغ مغربی ایت، دویلهتله اوله مو توانو یغ بهارو این! برخدمتله بایک 2 کفدان، کمدین دسورهن جین ایت فرگی

لالو ای برکات کفد جودار: درجاغته لوف، چنچین این مبري کفد کاموکواس منیواسکن سکل موسهمو. جاغته کامو منمدغ ریغن حکمتن ایت، کمدین کات جودار: دواکو بگیتو اکو ساغته برحاجه هندق کمبالی کنانهاپرکو، دویسقله کفلا چنچین ایت، کات اورغ مغربی ایت، ددان جین ایت اکن ممباوا کامو دانس باهون بالیک کتمفتمو.

جودار فون مبري سلامة تیغکل کفد عبدالصمد، اورغ مغربی ایت، لالو ای مفکوسق کفلا چنچین ایت. سله جین ایت تیبا ای فون برکتاله: دواکو هندق فرکی کقاهره هاری این، دوایت موده سهاج، جواب جین

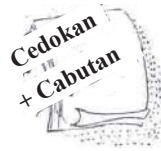
ایت دان ای فون منوندوکن دیرین دان دلتقن فنغفک ایکن ایت دبلاکفن دتریفکنش. مریک مولا ترغ ایت فد وقت تقهاری، دان افیل سفی تغه مالم جین ایت فون ملتکن جودار دال رومه ایون لالو ای فون غایبله؟

- برسیموڠ

itu akan dijunjung, mintalah dan apa yang diminta itu akan diberi. Adakah hajatmu hendak membangunkan kota yang telah binasa, atau membinasakan kota yang ada? Tuan hendak membunuhkah atau adakah tuan hendak mencabut nyawa seorang raja, atau memecahkan bala tentaranya?" "Wahai Guruh Gemuruh" jawab orang Maghribi itu, "Lihatlah olehmu tuanmu yang baru ini! Berkhidmatlah baik-baik kepadanya". Kemudian disuruhnya jin itu pergi lalu ia berkata kepada Jawdar: "Janganlah lupa, cincin ini memberi kepada kamu kuasa menewaskan segala musuhmu. Janganlah kamu memandang ringan hikmatnya itu". Kemudian kata Jawdar: "Kalau begitu aku sangatlah berhajat hendak kembali ke tanah airku". "Gosoklah kepala cincin itu," kata orang Maghribi itu, "Dan jin itu akan membawa kamu di atas bahunya balik ke tempatmu".

Jawdar pun memberi selamat tinggal kepada Abdul Samad, orang Maghribi itu, lalu ia menggosok kepala cincin itu. Setelah jin tiba ia pun berkatalah: "Aku hendak pergi ke Kaherah hari ini". "Itu mudah sahaja," jawab jin itu dan ia pun menundukkan dirinya dan diletaknya penangkap ikan itu di belakangnya diterbangkannya. Mereka mula terbang itu pada waktu tengahari, dan apabila sampai tengah malam jin itu pun meletakkan Jawdar dalam rumah ibunya lalu ia pun ghaiblah.

-- Bersambung

dari Lain Penerbitan

Madu Mafudah

Tuan Ahmad Khan Surati Setiausaha Kebajikan Persekutuan Seruan Islam Se-Malaya cawangan Singapura, hari ini telah menuduh Setiausaha Agung Persekutuan tersebut Tuan Hashim bin Abu Samah menjalankan dasar kuku besi.

Tuan Ahmad Khan memberitahu Berita Harian seramai 15 daripada 32 orang Ahli Jawatankuasa Agung pertubuhan tersebut telah mendesak Tuan Hashim supaya mengadakan mesyuarat jawatankuasa itu dalam tempoh 7 hari untuk membincangkan usul "tidak percaya" terhadapnya.

Salinan surat menuntut mesyuarat itu telah juga dikirimkan kepada Naib Yang Dipertua Persekutuan itu, Tuan Ahmad bin Mohamad Ibrahim.

Mengaku dirinya sebagai jurucakap 15 ahli jawatankuasa itu, Tuan Ahmad Khan berkata bahawa beliau menjangka beberapa orang ahli jawatankuasa yang lain akan ikut menyokong usul itu.

Tuan Ahmad Khan mendakwa bahawa ahli-ahli jawatankuasa itu "sangat tidak puas hati dengan kerja yang dibuat oleh Tuan Hashim" -- Berita Harian.

Ulasan: Amboi macam isteri muda menuduh madunya sahaja.

* * *

Berisi dan Kosong?

En. Mohamad Saidin bin Idrus, ketua UMNO bahagian Kelang, dan juga Ahli Majlis Mesyuarat Negeri Selangor telah memarahi 3 orang yang mengatakan kemerdekaan negeri ini adalah kosong.

Kemarahan beliau itu diucapkannya dalam perjumpaan anjuran UMNO cawangan Bukit Naga kira-kira tujuh batu dari sini kelmarin.

Sebelum tercapainya kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu dahulu UMNO telah memperjuangkannya dengan sehebat-hebatnya, tetapi bila telah tercapai ada pula yang mengatakan kemerdekaan itu "kosong" dan sebagainya. Kata En. Mohamad Saidin. -- Utusan Melayu.

Ulasan: Memang berisi pada beberapa tempat yang tidak dapat dinafikan.

* * *

Syarat Menjadi Calon

Organisasi UMNO cawangan bandar Kuala Terengganu sekarang sedang memperkemaskan untuk menghadapi pilihanraya negeri dan *federal* tahun 1959.

Tuan Hadi Setiausaha UMNO cawangan bandar Kuala Terengganu telah memberitahu akhbar bahawa beliau akan bertindak terhadap mana-mana ahli-ahli cawangannya

الس دأتس

ماريله فوان ٢ كيت منجابهيه
الس ٢ فيريغ ميغكو اين، مقصود
دغن الس فيريغ ايت بوكيله
الس دفرموكان فيريغن، تنافي
اياه الس دباوه فيريغ ايت -
ورت احد سمننجوغ.

اولاسن: دفرموكان فيريغ
فون نمائون الس،، جو كاكه؟

٥ ٥ ٥

ستغه تياغ

بريو ٢ مريد سكو له ٢ ملايو
دمرات فرسكوتان تانهملايو اكن
دبواغ سكو له مولاوي اخر تاهون
اين كران ليه عمور.

مريكتيت اياه مريد ٢ درجه
اتم يغ عمورن ليه درفد 14
تاهون فد 1 جنوري 1959.
مريد ٢ ترسو تيدق دبركن
مماوقكي ففريقان خاص
كسكو له منغه يقتله دلشوغكن
فد بولن لفس.

مريد ٢ يغ اكن دبواغ اين اكن
دبري سيجيل ٢ لغان سكو له
سباكي تنداد مريك تله هابيس
فجاجين دسكو له رنده - برينا
هارين.

اولاسن: قباكية تراواغ
داواغن ايت اكن منور.

ديولوجي حديث دان قرآن

دقتور برهان الدين، يغ
دفرتوا اكوغ فاس تله مترغكن
فرجواغن ٢ فارتى فوليتيك يغ
اد تانهملايو اين، ترماسوق
فاس سنديري برجواغ دغن
ادبولوچين يغ تله سدي اد ددالم
قرآن دان حديث - اوتوسن
ملايو.

اولاسن: عيم سي.ايه.

دان عيم.اي.سي. فون برجواغ
دغن اديولوجي ايت چو كاكه.

يغ تيدق منجسكن بران تاهون 1958.

مان ٢ اهل يغ تيدق تمباير يورانن تيدق برحق منجادي چالون
اهل ٢ مشواره دسبارغ فريكة دان تيدق برحق مقوندي نام ٢ چالون يغ
يغ دكموكان دالم فرسيدان ٢ اكوغ - اوتوسن ملايو.
اولاسن: شرط مطلق اتوق چالون فيلهرناري ستله مريديكا!!

♡ ♡ ♡

جنجي فرايكاتن

كراجان فرايكاتن تله دتوده ٢ ماسيه منجالنكن داسر ٢ فنجاجهن
دان تيدق برسكوه ٢ اتوق ميري كاوتمان دان فرتولفن كغد اورغ ٢
ملايو سفرت يغ دجنجيك دالم فرلمبكان فرسكوتان.

تودهن ترسو تله دبواغ اوله سورغ بكس كورو سكو له ملايو دان
سكارغ منجادي سيدغ دكمفوغ سوغي اودغ دالم فرتموان دغن منتري
تن سوسين دديوان بالي راي سوغي اودغ فد فشغ سبتوكلمارين.

بكس كورو ايت تله منچريناكن كغد منتري سوسين اكن نصيب
كيون كهن يغ هان مندافه بنتوان ستغه ايك سهاج دري فجاية منانم
كته سمولو ملاك.

٢ ساتو ايكراكي تيدق دبري بنتوان اف ٢ اوله فجاية ترسو.
اينكه جنجي ماهو منولغ ملايو،، تان بكس كورو ترسو - اوتوسن
ملايو.

اولاسن: توء سيدغ، ايتوله اكنن جنجي ممباوا عاقبيه.!

♡ ♡ ♡

تنجق جادي شرط

30 اورغ چالون يغ دفككيل كران فيلهن جوانن فقهولو مقيم
جيندوق يغ دادكن دسيني (تمرويه) بارو اين تله ميتانن راس تيدق
فواسح هاتي كران جواتنكواج فيلهن هان منشيغكن سوالن كغد
تيف ٢ چالون ايت بركنان دغن ٢ اداكه مريك تاهو دان فندي مقيكة
تنجق،، سهاج.

ببراف اورغ درفد چالون ٢ ايت ميتانن، بهوا تيف ٢ سورغ
درفد چالون يغ دفككيل ايت هان دسوال دالم ماس تيگ مينيه سهاج،
مقيكة تنجق دان اف ٢ جنيس تنجق،، - اوتوسن ملايو.

اولاسن: اد هارفن اتوق ميبندغ فكة ٢، جرو ساليغن،، داستان.

♡ ♡ ♡

كهوتن لاري

سبب مسيب مغاف بايق كاديس ٢ ملايو سكارغ دكهوتن لاري، تله
دتككن فد هاري احد كلمارين اوله چيف قاضي سيفافورا، توان حاج
علي بن محمد سعيد صالح.

برچاكف دالم سوات مجلس عقدنيكاح دتقلين دسيني، چيف
قاضي بركات بهوا كبايقكن درفد والي ٢ تيدق تاهو منجالنكن كواجيشن
سباكي والي.

والي ٢ ترسو سلالو مليشكن ٢ ميري جوافن فموتنن افيل
انق ٢ فرمفوان مريك دفينغ اورغ، اد كالان فيناغن ٢ ايت دتولق دغن

yang tidak menjelaskan yuran tahun 1958.

Mana-mana ahli yang tidak membayar yurannya tidak berhak menjadi calon ahli-ahli mesyuarat di sebarang peringkat dan tidak berhak mengundi nama-nama calon yang yang¹ dikemukakan dalam persidangan-persidangan agung – Utusan Melayu.

Ulasan: Syarat mutlak untuk calon pilihanraya setelah merdeka?!!

* * *

Janji Perikatan

Kerajaan Perikatan telah dituduh “masih menjalankan dasar-dasar penjajahan dan tidak bersungguh-sungguh untuk memberi keutamaan dan pertolongan kepada orang-orang Melayu seperti yang dijanjikan dalam Perlembagaan Persekutuan.

Tuduhan tersebut telah dibuat oleh seorang bekas guru sekolah Melayu dan sekarang menjadi sidang di Kampung Sungai Udang dalam pertemuan dengan Menteri Tan Siew Sin di Dewan Balai Raya Sungai Udang pada petang Sabtu kelmarin.

Bekas guru itu telah menceritakan kepada Menteri Siew Sin akan nasib kebun getahnya yang hanya mendapat bantuan setengah ekar sahaja dari Pejabat Menanan Getah Semula di Melaka.

“Satu ekar lagi tidak diberi bantuan apa-apa oleh pejabat tersebut. Inikah janji mahu menolong Melayu” tanya bekas guru tersebut – Utusan Melayu.

Ulasan: Tok sidang!, itulah agaknya janji membawa akibat!

* * *

Tanjak Jadi Syarat

30 orang calon yang dipanggil kerana pilihan jawatan penghulu mukim Jenderak yang diadakan di sini (Temerloh) baru-baru ini telah menyatakan rasa tidak puas hati kerana jawatankuasa pilihannya hanya mementingkan soalan kepada tiap-tiap calon itu berkenaan dengan “Adakah mereka tahu dan pandai mengikat tanjak” sahaja.

Beberapa orang daripada calon-calon itu menyatakan, bahawa tiap-tiap seorang daripada calon yang dipanggil itu hanya disoal dalam masa tiga minit sahaja, mengikat tanjak dan apa-apa jenis tanjak” – Utusan Melayu.

Ulasan: Ada harapan untuk menyendeng pangkat “ juru salinan” di istana.

* * *

Ke hutan? Lari

Sebab musabab mengapa banyak gadis-gadis Melayu sekarang ‘kahwin lari’ telah ditekankan pada hari Ahad kelmarin oleh *Chief* Kadi Singapura, Tuan Haji Ali bin Mohamad Said Salleh.

Bercakap dalam suatu majlis akad nikah di Tanglin di sini, *Chief* Kadi berkata bahawa kebanyakan daripada wali-wali tidak tahu menjalankan kewajipannya sebagai wali.

Wali-wali tersebut selalu melengah-lengahkan memberi jawapan pemutusnyanya apabila anak-anak perempuan mereka dipinang orang, ada kalanya pinangan-pinangan itu ditolak dengan

Alas di atas

Marilah puan-puan kita menjahit alas-alas piring minggu ini. Maksud dengan alas piring itu bukanlah alas di permukaan piringnya, tetapi ialah alas di bawah piring itu – Warta Ahad Semenanjung.

Ulasan: Di permukaan piring pun namanya “alas” jugakah?

* * *

Setengah Tiang

Beribu-ribu murid sekolah-sekolah Melayu di merata Persekutuan Tanah Melayu akan di buang sekolah mulai akhir tahun ini kerana lebih umur.

Mereka itu ialah murid-murid darjah enam yang umurnya lebih daripada 14 tahun pada 1 Januari 1959. Murid-murid tersebut tidak dibenarkan memasuki peperiksaan khas ke sekolah menengah yang dilangsungkan pada bulan lepas.

Murid-murid ini yang akan dibuang ini akan diberi sijil-sijil lepasan sekolah sebagai tanda mereka telah habis pengajian di sekolah rendah – Berita Harian.

Ulasan: Penyakit terawang di awangan itu akan menular.

* * *

Deologi² hadith dan Quran

Dr. Burhanuddin, Yang Dipertua Agung PAS telah menerangkan perjuangan-perjuangan parti politik yang ada di Tanah Melayu ini, termasuk PAS sendiri berjuang dengan ideologinya yang telah sedia ada di dalam Quran dan hadith – Utusan Melayu.

Ulasan: M.C.A. dan M.I.C. pun berjuang dengan ideologi itu jugakah.

¹ Pengulangan perkataan yang.

² Perkataan sebenarnya adalah kahwin.

³ Perkataan sebenarnya adalah ideologi.

دفتري لمبو کړيو

فندقتران لمبو کړيو دسلورده
ججاهن اين (فاير مس) بدر
برجالن دغن لنچرن سمنچ
برراف ميگکو شلالو.
بربيو ايكور لمبو کړيو
برعمور دري 18 بولن کانس
دکناکن تله ددفتريکن.

دمکين توان عبدالعزيز بن
عبدالرحمن منرغکن کفد بريت
هارين بارو ٢ اين.

جمله لمبو کړيو ددفتريکن
دالم ساتو ٢ دايره تيدق کورغ 50
ايکور دالم سهار، دايره دالم
ججاهن فاسير مس برجمله 10
بواه.

توان عبدالعزيز ميتان
بها اورغ ٢ کمفوغ تله سدر اک
بها کچورين يغ برلاکو کفد لمبو
کړيو مريک يغ تيدق بردفتري.
بريتا هارين.

اولاس: مونکينکه لمبو کړيو
فاکي کارد فغانلن کالو کچورين
منجادي ٢ جوک؟.

♥

کيت سندرې

١. حميدون فسوروهجاي
فاس نكري سلاغور دالم اوچافن
دمجلس اين تله مشيکتکن سفلي
اورغملايو دان اسلام سدر اک
کدودفکتن سکارغ.

بليو منمبه اوچافتن دغن
مشتان بها بفسا ٢ اسيع دالم
نکري اين جافنله دهارف هندق
مميلا اورغملايو، بها مريکت
اداله برلومبا انتوق منجهنکين
اورغملايو توان فون نکري اين
اوتوس ملايو.

اولاس: منوره فتوا ٢ دالم
اسلام، بفسا ايت سندرېله يغ
مبيکين جانوه باغونن سوات
بفسا ايت.

الاس ٢ يغ اتق تيدق مناسبه. کادغ ٢ دکنان بها کاديس ٢ ايت بلوم
چوکف عمور، کادغ ٢ دکنان فول بها کاديس ٢ ايت بلوم تاهو
منجاک رومفتک دان سباکين.

سفته ٢ فينانن تيدق منداغه جوافن لفسوغ دري فيهق والي ٢
ايت، مدغن کاديس ٢ ايت سوده فون ووستوجو، برسواميکن دغن
اورغ يغ ملامرن ايت. وداينه له، کات توان حج علي، وديغ مبيکين
بايق کاديس ٢ ملايو سکارغ لاري منيکلکن رومفتگان انتوق ملاکوکن
و کهيون لاري، دغن فمودا يغ دکاسيهين - بريتا هارين.

اولاس: هاروسکه ايو باف داداکن کورسوس برهويغ دغن اين؟.

♥

♥

♥

دوا دان ادو

امنو بهاين فاسير مس، سکارغ مفوپاي 34 بواه چواغن
برينديغ دغن 74 بواه رنتيغ فاس.

فاس دبريتان تله برتافق دغن قواغن ددايره رنساو فنجغ دغن
مفوپاي 11 بواه رنتيغ، ساتو جمله يغ تربايق سکالي داننارا سلوروه
دايره فاسير مس.

توان احمد باتيم ستياوسها فاسير مس برکات بها فاس اک
مفوپاي 100 بواه رنتيغ سلوم فيلپنراي تاهون هداغن.

بکيمانغون، امنو فاسير مس مومتکن انتوق منوبهکن چواغن ٢
دما ن سهاج ترديري چواغن ٢ فاس.

کفوتس اين دبواده برداسرکن نصيحه توان اسمعيل يوسف،
ستياوسها اکوغ امنو ملایا کفد امنو فاسير مس دالم ماس لاوانن کماري
فد 8 نوبمير يغ لالو - بريتا هارين.

اولاس: دما ن اد دوا فارني، دسانله بفسا ملايو بر فواق ٢.

♥

♥

♥

ريسيف دري الله

کتوا فتراغن امنو بهاين کوت تيفکي کتيک برچاکف کفد 60
اورغ امنو چواغن کمفوغ سمفکر بارو ٢ ايت تله ميميتا استاذ عثمان
عبدالله، سفلي مننجوفکن ريسيف درفد الله کالو بشر دي تيدق ميتانکن
اورغ ٢ اسلام يغ تيدق منجادي اغکوت فاس اکن دلغمتکن الله.

بليو برکات دمکين کتيک منجواب فرتيان سورغ اهلي امنو تننغ
اوچافن ستياوسها فاس تننغ اورغ ٢ اسلام دنگري اين کالو تاماسوق
فاس اکن دلغنه اوله الله.

سمييل کتاوا ١. جوسه منرغکن، بها فرکارا اين کيت گوناکن
عقل فون چوکف. يغ کنا لعنة سلاين دري ابليس ايله اورغ يغ
برچاکف بوغ، کات ١. جوسه.

تنافي، کتاوا لاکي استاذ عثمان سوده فون متافيکن بريتا ايت
دالم اخبار. و کالو بشر اي تيدق برچاکف بکيتو چوبله تنجوفکن
ريسيف درفد الله، کات ١. جوسه - اوتوس ملايو.

اولاس: اکئن کالو ١. جوسه بکيتو، بولله دي کلوارکن ريسيف
دري ايت الله؟..... استغفرالله!

alasan-alasan yang agak tidak munasabah. Kadang-kadang dikatakan bahawa gadis-gadis itu belum cukup umur, kadang-kadang dikatakan pula bahawa gadis-gadis itu belum tahu menjaga rumahtangga dan sebagainya.

Setengah-setengah pinangan tidak mendapat jawapan langsung dari pihak wali-wali itu, sedangkan gadis-gadis itu sudah pun “setuju” bersuamikan dengan orang yang melamarnya itu. “Inilah” kata Tuan Haji Ali, “yang menyebabkan banyak gadis-gadis Melayu sekarang lari meninggalkan rumahtangganya untuk melakukan “kahwin lari” dengan pemuda yang dikasihinya – Berita Harian.

Ulasan: Haruskah ibu bapa diadakan kursus berhubung dengan ini?.

* * *

Dua dan Adu

UMNO bahagian Pasir Mas, sekarang mempunyai 34 buah cawangan bertanding dengan 74 buah ranting PAS.

PAS telah diberitakan telah bertapak dengan kuatnya di daerah Rantau Panjang dengan mempunyai 11 buah ranting, satu jumlah yang terbanyak sekali di antara seluruh daerah Pasir Mas.

Tuan Ahmad Yatim Setiausaha Pasir Mas berkata bahawa PAS akan mempunyai 100 buah ranting sebelum pilihanraya tahun hadapan.

Bagaimana pun, UMNO Pasir Mas memutuskan untuk menubuhkan cawangan-cawangannya di mana sahaja terdiri cawangan-cawangan PAS.

Keputusan ini dibuat berdasarkan nasihat Tuan Ismail Yusuf, Setiausaha Agung UMNO Malaya kepada UMNO Pasir Mas dalam masa lawatan ke mari pada 8 Novmber yang lalu – Berita Harian.

Ulasan: Di mana ada dua parti, di sanalah bangsa Melayu berpuak-puak.

* * *

Receipt dari Allah

Ketua Penerangan UMNO bahagian Kota Tinggi ketika bercakap kepada 60 orang UMNO cawangan Kampung Semanggar baru-baru itu telah meminta Ustaz Uthman Abdullah, supaya menunjukkan *receipt* daripada Allah kalau benar dia tidak menyatakan orang-orang Islam yang tidak menjadi anggota PAS akan dilaknatkan Allah.

Beliau berkata demikian ketika menjawab pertanyaan seorang ahli UMNO tentang ucapan Setiausaha PAS tentang orang-orang Islam di negeri ini kalau tak masuk PAS akan dilaknat oleh Allah.

Sambil ketawa En. Jusoh menerangkan, bahawa perkara ini kita gunakan akal pun cukup. Yang kena laknat selain dari Iblis ialah orang yang bercakap bohong”, kata En. Jusoh.

Tetapi, katanya lagi Ustaz Uthman sudah pun menafikan berita itu dalam akhbar. “Kalau benar ia tidak bercakap begitu cubalah tunjukkan *receipt*nya daripada Allah”, kata En. Jusoh – Utusan Melayu.

Ulasan: Agaknya kalau En. Jusoh begitu, bolehlah dia dikeluarkan *receipt* dari Allah itu?.....*Astaghfir Allāh!*

Doktor Lembu Kerbau

Pendaftaran lembu kerbau di seluruh

jajahan ini (Pasir Mas) sedang berjalan dengan lancarnya semenjak beberapa minggu yang lalu.

Beribu-ribu ekor lembu kerbau yang berumur dari 18 bulan ke atas dikatakan telah didaftarkan.

Demikian Tuan Abdul Aziz bin Abdul Rahman menerangkan kepada Berita Harian baru-baru ini.

Jumlah lembu kerbau yang didaftarkan dalam satu-satu daerah tidak kurang 50 ekor dalam sehari, daerah dalam jajahan Pasir Mas berjumlah 10 buah.

Tuan Abdul Aziz menyatakan bahawa orang-orang kampung telah sedar akan bahaya kecurian yang berlaku kepada lembu kerbau mereka yang tidak didaftar – Berita Harian.

Ulasan: Mungkinkah lembu kerbau pakai *card* pengenalan kalau kecurian menjadi-jadi juga?

*

Kita Sendiri

En. Hamidon Pesuruhjaya PAS negeri Selangor dalam ucapannya di majlis ini telah mengingatkan supaya orang Melayu dan Islam sedar akan kedudukannya sekarang.

Beliau menambah ucapannya dengan mengatakan bahawa bangsa-bangsa asing dalam negeri ini janganlah diharap hendak membela orang Melayu, bahawa mereka itu adalah berlumba-lumba untuk menjahanamkan orang Melayu tuan punya negeri ini – Utusan Melayu.

Ulasan: Menurut fatwa-fatwa dalam Islam, bangsa itu sendirilah yang menyebabkan jatuh banggunya sesuatu bangsa itu.

مؤثر ورت جنار

طلاق سوده کوکر

بولن دفاکر بينتغ

٥ جيء نوراني بگيتوله ثمان سورغ استري دوفاون لاکي مودا بليا بلوم براوسيا 20 تاهون فون. ٥
 سوامين سورغ بلياون فول برنام انجيء نوران تيفکل اومقام بولن دفاکر بينتغ درومه سندري داس ٥
 تانه بهارو دجالن سوغي بسي مقيم فتاليغ کيرا ٢١ امفة اتو ليم پاتو سهاج دري بندر کوالا لغور، ٥
 کلامين اين تله برکھوين سام سکفوغ مقيم کمر کلغ کيرا ٢١ دالتاهون 1907. دوا تاهون دبلالغ ٥
 مريک تله دکورنيا اوله توهن سورغ اتق فرمغوان لالو دثمان نوربه کران مقمبيل سمفنا درفد نام کدوا ٥
 بيله ايو بفان. اد فون جيء نوراني ترسوة اباله سورغ فوانتقن جاوا سمئارا انجيء نوران ايت ٥
 اباله اتق جاتي کلغ. فرکھوين مريک بوکن سهاج سجوده برتب باني فينغ دبله دوا تنافي اباله ٥
 جوا سرقسي دولاک دباوه بويکة، کات بينتغ دوا بلس. ٥
 ٥

عبدالرحيم کاجي

سبائي کمبران جيوآن. سميل
 بکرج براولغ اليق ککوالا لغور
 دغن بسکل سميل ممبلا تنامن .
 کتولن هاتي نوران کفد
 استرين بولله دفرهاتين کفد
 ستيان مولفکن کسموا کاجي يغ
 دتريمان کفد استرين تيف ٢ بولن

١. نوران تله فينده
 کيتو دري بيليکن يغ دسيوان
 ترله دهولو ممباوا اتق استرين
 فد حال هاتين فنوه دغن هارفن
 يغ بابلک دان برخدمة کفد اتق
 دان کفد استرين يغ دفوجان
 سياغ دان مالم يفتله منجادي

١ نوران ايت تباد
 برنلاجوان يغ بوله منجادين
 دي بکرج دغن سغ. ايفون
 ماکن کاجي منجوال فلسوهن
 سبائي سورغ اهلي کرج بسي
 اتو توکغ يقدماکن ميکينک فد
 سواه کيلغ جروترا دکوالا
 لغور دغن کاجي کيرا ٢١ سرغکية
 سهارى نيت سبائي ٢ کاجي جوا
 دالتاهون 1910. دغن احسان
 فقهولو فتاليغ مک ١. نوران
 فون دافة مقمبيل سکفغ تانه
 بهارو دجالن سوغي بسي ايت
 نيت تانه يفتله دتروکاکنن
 سندري دغن تولغ اورتن لالو
 دتانه دغن تنامن ٢ مودادان تنامن
 کمفوغ ملايو کمدين ددريکن
 سواه رومه کچيل ليه
 کورغ سام دغن کادان پيراف
 بايق رومه اورغ ٢ ملايو لاعين
 دکمفوغ بهارو ايت.

عزيز ساتر دغن کاون ٢ جناکان سدغ براکسي

Daripada Warta Jenaka Lama

Talak Sudah Gugur

Bulan Dipagar Bintang¹

Cik Nurani begitulah namanya seorang isteri rupawan lagi muda belia belum berusia 20 tahun pun.

Suaminya seorang beliawan pula bernama Encik Nuran tinggal umpama bulan dipagar bintang di rumah sendiri di atas tanah baharu di jalan Sungai Besi mukim Petaling kira-kira empat atau lima batu sahaja dari bandar Kuala Lumpur, kelamin ini telah berkahwin sama sekampung mukim Kampar Klang kira-kira dalam tahun 1907. Dua tahun dibelakang mereka telah dikurnia oleh Tuhan seorang anak perempuan lalu dinamakan Nuriyah kerana mengambil sempena daripada nama kedua ibu bapanya. Adapun Cik Nurani tersebut ialah seorang peranakan Jawa sementara Encik Nuran itu ialah anak jati Klang. Perkahwinan mereka bukan sahaja sejodoh bertiban¹ bagai pinang dibelah dua tetapi ialah jua seraksi² "telaga di bawah bukit" kata bintang dua belas.

Abdul Rahim Kajai

En. Nuran itu tiada berpelajaran yang boleh menjadikan dia bekerja dengan senang. Iapun makan gaji menjual peluhnya sebagai seorang ahli pekerja besi atau tukang yang dinamakan mekanik pada sebuah kilang jurutera di Kuala Lumpur dengan gaji kira-kira seringgit sehari yaitu sebaik-baik gaji jua dalam tahun 1910. Dengan ihsan penghulu Petaling maka En. Nuran pun dapat mengambil sekeping tanah baharu di Jalan Sungai Besi itu iaitu tanah yang telah diterokakannya sendiri dengan tulang uratnya lalu ditanam dengan tanaman-tanaman muda dan tanaman kampung Melayu kemudian didirikan sebuah rumah kecil lebih kurang sama dengan keadaan beberapa banyak rumah orang-orang Melayu lain di kampung baharu itu.

A. Nuran telah pindah

ke situ dari biliknya yang disewanya terlebih dahulu membawa anak isterinya padahal hatinya penuh dengan harapan yang baik dan berkhidmat kepada anak dan kepada isterinya yang dipujanya siang dan malam yang telah menjadi

sebagai gambaran jiwanya. Sambil

bekerja berulang-alik ke Kuala Lumpur dengan basikal sambil membela tanamannya. Ketulusan hati Nuran kepada isterinya bolehlah diperhatikan kepada setianya memulangkan kesemua gaji yang diterimanya kepada isterinya tiap-tiap bulan

Aziz Satar dengan kawan-kawan jenakanya sedang beraksi

¹ Perkataan sebenarnya adalah berteman.

² Perkataan sebenarnya adalah serasi.

سبائي سَورغ کراني دالام فجابه
کراجان دکوالا لسفور. کولوف
سکوة ايت تباد دغن ا.
نوران تنافي ابرکنل دغن چي
نوراني مدیکيه بهکن فکن سوغي
بسي ايت تله منجادي فراولفن
باکي کولوف سکوة همفيري فد
تيف ۲ فتغ کران هندق مندای
چي نوراني سمتات تمباهن
قول چي نوراني ايت کرکالي
براولغ کسواه کدی فرمفوان
ملایو دکفلا سیمفغ کلغ ايت
کران مبلې ۲ دان کران ايت
تبادله حیران بهوا کدي این
منجادي فرسیفکاهن باکي
کولوف سکوة.

چي نوراني تله باقی کالي
مندغ موك کولوف سکوة.
روفان تباد بکتو چنتیق
لهکورغ دغن سوامین هان مان
فکائن برسيه. بهکن چي نوراني
تله باقی کالي متریا کات ۲ یغ
مانیس درفان هفک هاتین فون
تله شک فول تنافي کران کات ۲
یغ مانیس دان فوجین ۲ یغ
دناورکن کفدان تبادله اي
ترکامق هندق مقهیندرکن
درفدان. سبلغ کالي اي اد
ترايفه کفد سوامین تنافي اي
برچنتا هندق ملیهه تماش
دنیا.

فد سوات فتغ کولوف سکوة
مندافه فلواغ برسوي ۲ دغن
چي نوراني، دان چي نوراني
اد مندقر کولوف سکوة برکات
واجهمو توان دفتنغ کالو
ماکین دفتنغ ماکین برکلو
تومبقله بیت دفانه سیلو
دتموسکن امس پاوا فون ولو
اله بیت جادي تاوانن
واما توان جادي سوسن
مبونه تاوانن حق تونن
تنافي بیارکه ماتي کمفونا

برللواس تنافي اباله جوا بوله
ترجوال جاشن دسوة سفرت تيو،
فیسغ، اوبي، دان نثک سلاين
درفد ایم دان ايتیق دان تلورن.
مک چي نوراني فون تبادله دافه
دفریکن بکیمان بسر هاتین مندافه
سوامي یغ بوله دفرنتهین سولک
هاتین دان تباد فرنه مٹکفکو
بارغ یغ دکهندکین تنافي سلمان
توندوف مقیکوة کوة تلنجوقن
هفک اي مندافه کینیاين یغ
فنه. حتی برتندغ اتو برله
بهکن تیفکل درومه سمالین ۲
تتکل سوامین بکرج دالام کيلیران
مالم تبادله فرنه دثک اتو
چسپورومي اوله سوامین.
ترکادغ ۲ چي نوراني ايت مراس
دیرین ساکن ۲ سَورغ فتری دان
سوامین ايت کفدان سوله ۲ ن توء
سیلوانوغ دسوره فرکي دفتکیل
داتغ دمکینله حالن کسانن کلایمین
ايت.

ایفه سوده ترکنا

ارکین ترسوة قصه سَورغ
فمودا برنام کولوف سکوة بکرج

دان بهوا فرنته رومهتفک سرت
ماکن فاکین سوان ترسره قول
کفد فندی استرین سمتات ۱۲.
نوران تیدق فرنه ملینتافي
۲ فرنته، استرین بارغ سکالي
جوا فون، بهکن تبادله اي فرنه
کوسر تنٹغ اف یغ هندق دلی
اتو فون تنٹغ اف یغ کورغ کران
کفدان یرفغاره تباد برتوغکو
لاکي. اي هان تاهو فطورن
سدیا تيف ۲ فاکي سلوم منوٹغ
بسپکن کران بکرج سرت دغن
بکلن یغ اکن دماکن فد ماس
کلفاس سغه ماس کلک دان
برکجر فولغ تيف ۲ فتغ کران
منچکول اتو مریمس دان مبلای
تنامن ۲ اتو فون کران هندق
میمکة اتو منجالا اتو فون لایین ۲
فکرچان یغ بوله دسمیل ۲ کران
منوکوف رزئین.

شهادان دغن حال یغ دمکین
ظاهیره فد فنداغن رامي بهوا
چي نوراني ايت سلیان ۲ سوامي
یغ برکاجي لاکي راجین دان
اوسها ساپوران ۲ دان فلباگی
انیک تاروق مودا بوکن اسهاج

dan bahawa perintah rumahtangga serta makan pakainya semuanya terserah pula kepada pandai isterinya semata-mata En. Nuran tidak pernah melintang “perintah” isterinya barang sekali jua pun, bahkan tiadalah ia pernah gusar tentang apa yang hendak dibeli atau pun tentang apa yang kurang kerana kepadanya berpengaruh tiada bertunggu lagi. Ia hanya tahu *futurnya*³ sedia tiap-tiap pagi sebelum menunggang basikalnya kerana bekerja serta dengan bekalnya yang akan dimakan pada masa kelepasan setengah masa kelak dan berkejar pulang tiap-tiap petang kerana mencangkul atau merimbas⁴ dan membela tanaman-tanaman ataupun kerana hendak memikat atau menjala ataupun lain-lain pekerjaan yang boleh diambil-sambil kerana menokok rezekinya.

Shahdan dengan hal yang demikian zahirlah pada pandangan ramai bahawa Cik Nurani itu selesa-selesanya suami yang bergaji lagi rajin dan usaha sayur-sayuran dan pelbagai aneka taruk⁵ muda bukan sahaja

berleluasa tetapi ialah jua boleh terjual jangan disebut seperti tebu, pisang, ubi, danangka selain daripada ayam dan itik dan telurnya. Maka Cik Nurani pun tiadalah dapat diperikan bagaimana besar hatinya mendapat suami yang boleh diperintahnya sesuka hatinya dan tiada pernah mengganggu barang yang dikehendakinya tetapi selamanya tunduk mengikut kuit telunjuknya hingga ia mendapat kebebasan yang penuh. Hatta bertanding atau berlat⁶ bahkan tinggal di rumah semalam-malaman tatkala suaminya bekerja dalam giliran malam tiadalah pernah disyak atau cemburui oleh suaminya. Terkadang-kadang Cik Nurani itu merasa dirinya seakan-akan seorang puteri dan suaminya itu kepadanya seolah-olah Tok Siluwatung disuruh pergi dipanggil datang demikianlah halnya kesenangan kelamin itu.

Ingat Sudah Terkena

Arkian tersebut kisah seorang

pemuda bernama Kulup Sangkut bekerja

sebagai seorang kerani di dalam pejabat kerajaan di Kuala Lumpur. Kulup Sangkut itu tiada kenal dengan En. Nuran tetapi ada berkenalan dengan Cik Nurani sedikit bahkan pekan Sungai Besi itu telah menjadi perulangan bagi Kulup Sangkut hampir-hampir pada tiap-tiap petang kerana hendak menodai Cik Nurani semata-mata tambahan pula Cik Nurani itu kerap kali berulang ke sebuah kedai perempuan Melayu di Kepala Simpang ke Klang itu kerana membeli-beli dan kerana itu tiadalah hairan bahawa kedai ini menjadi persinggahan bagi Kulup Sangkut.

Cik Nurani telah banyak kali memandang muka Kulup Sangkut. Rupanya tiada begitu cantik lebih kurang dengan suaminya hanya saja pakaianya bersih. Bahkan Cik Nurani telah banyak kali menerima kata-kata yang manis daripadanya hingga hatinya pun telah syak pula tetapi kerana kata-kata yang manis dan pujian-pujian yang yang ditawarkan kepadanya tiadalah ia tergamak hendak menghindarkan daripadanya. Sebilang kali ia ada teringat kepada suaminya tetapi ia bercinta hendak melihat temasya dunia.

Pada suatu petang Kulup Sangkut mendapat peluang bersunyi-sunyi dengan Cik Nurani, dan Cik Nurani ada mendengar Kulup Sangkut berkata: Wajahnya tuan dipandang kalau Tumbanglah beta dipanah silau Ditembuskan emas nyawa pun walau alah beta jadi tawanan Waima tuan jadi susunan Membunuh tawanan hak tuan Tetapi biarlah mati kempunan

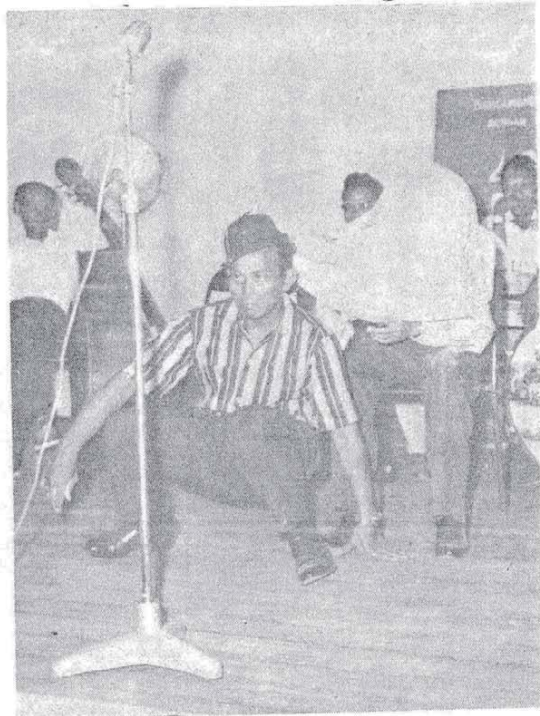

³ Bermaksud sarapannya.

⁴ Menarah, memotong kayu atau pokok dengan rimbas, sejenis alat pertanian.

⁵ Sejenis tumbuhan.

⁶ Bermaksud berselang.

لاکون جناک دفنئس سندیوار
دکیفل هابر، سیفافورا.

سندیري .

سمتارا ایت ای ممبواۑف۲
فکر جان یغ فانوة سکورغن۲
ممبوکان ربن . ا۰ . نوران برابدرله
کسبله دافور . اد فون دافور
ایت اباله دافور دتانه دان بهارو
دفریواۑ یعنی کمدين درفدرومه
بسرڻ یغ برتیاغ ایت . تانه لیاۑ
یغ دتمیقکن کران دافور ایت
ماسیه لیاۑ لاگی ددالمن افلاکي
دسبله لوار .

دشن تیباز۲ ا۰ . نوران حیران
ملیهۑ اد سفاو گته برسیلغ ایت
دسیتو . جاغن۲ فول فنچوري۲
منچاره۲ رومه کو مالم تادي

یغفرتمان دان ایتوله جوا کالي
یغ اخیرڻ .

والحاصل تباداله فایه
دچتراکن افکه یغنه برلاکو تنافي
کولوف سکوۑ کلوار درفدرومه
بریشولن فوکل امفۑ فاکي .
لوک دهاتي اف اوپڻ

کلکین مک۱ . نوران فون
سفرت بیاس سفقیه کرومهن
کیرا۲ . فوکل لیم سته فاکي اتو
فون فوکل انم . کران یکتو
کاسیه کفد استرین تباداله
دکجوکتڻ درفد تیدور تنافي
دننئس هسک ترچاکڻ

سودله اکن منجادي . نصیب
بانبي کولوف سکوۑ نمقن
رایوانن دشن سرتمرت تله مبري
کس .

کبتولن فد مالم ایت چي۲
نوران تباد درومه کران ددالم
کلیران بکرج مالم . منورة بیاس
ای بکرج فوکل دلافن مالم لفس
فوکل امفۑ فاکي . کیرا۲ فوکل
سوله چي۲ نوراني یغ میمغ بلوم
تیدور درومهن ایت تله مندغر
دبندغ رومهن دچتیک اورغ .
دغن سرتمرت ای مقرتي مستیله
کولوف سکوۑ .

چي۲ نوراني تباد سکالي۲
برنیۑ خیانه کفد سوامین تنافي
میمغ سوکر هندق مقیمفکان
هاتی سئورغ یغ بربودي . سبرڻ
ای اد اگن هندق ممبوک فینتو
تنافي تباد سکوۑ هندق
مقیملکن هاتی سئورغ یغ بکیتو
مانیس مولتن .

دغن مفلکسر نوراني باغون
ممبوکان فینتو دافور دشن نیۑ
سفای دافۑ دتولق کولوف سکوۑ
ایت دشن مانیس . تنافي افکل
فینتو دبوکان کولوف سکوۑ
دغن سرتمرت ماسوق .

مسکفون چي۲ نوراني نمنا
کفدان سفای ای کلوار تنافي
کولوف سکوۑ تله ربه دکاکڻ
سبیل برکات بونهله ایغ دان
لایس۲ فرکشان یغ ممبسکن
هاتی .

چوکفله چي۲ نوراني میتاکن
کافکانن تنافي کولوف سکوۑ
برکات . سو سکران ککندا تیدق
لایق منجامه توبه ادیندا
اذینکله ککندا منجامه کاکي
ادیندا جادبله .

اخیرڻ چي۲ نوراني فون
نرندای لالو دباوان نایک کرومه
دشن مقصود موک۲ ایتوله کالي

Sudahlah akan menjadi nasib
bagai Kulup Sangkut nampaknya
rayuannya dengan serta-merta telah memberi
kesan.

Kebetulan pada malam itu Cik
Nuran tiada di rumah kerana di dalam
giliran bekerja malam. Menurut biasa
ia bekerja pukul delapan malam lepas
pukul empat pagi. Kira-kira pukul
sepuluh Cik Nurani yang memang belum
tidur di rumahnya itu telah mendengar
dinding rumahnya dijentik orang.
Dengan serta-merta ia mengerti mestilah
Kulup Sangkut.

Cik Nurani tiada sekali-kali
berniat khianat kepada suaminya tetapi
memang sukar hendak menghampakan
hati seorang yang berbudi. Sebenarnya
ia ada enggan hendak membuka pintu
tetapi tiada sanggup hendak
mengecilkan hati seorang yang begitu
manis mulutnya.

Dengan mengeletar Nuran bangun
membukakan pintu dapur dengan niat
supaya dapat ditolak Kulup Sangkut
itu dengan manis. Tetapi apakala
pintu dibukakan Kulup Sangkut
dengan serta-merta masuk.

Meskipun Cik Nurani meminta
kepadanya supaya ia keluar tetapi
Kulup Sangkut telah rebah di kakinya
sambil berkata bunuhlah abang dan
lain-lain perkataan yang membelaskan
hati.

Cukuplah Cik Nurani menyatakan
keengganannya tetapi Kulup Sangkut
berkata: "Sekiranya kakanda tidak
layak menjamah tubuh adinda
izinknlah kakanda menjamah kaki
adinda jadilah".

Akhirnya Cik Nurani pun
terpedaya lalu dibawanya naik ke rumah
dengan maksud moga-moga itulah kali

Lakonan jenaka di Pentas Sandiwara
di Keppel Harbour, Singapura.

yang pertamanya dan itulah jua kali

sendiri

yang akhirnya.

Sementara itu ia membuat apa-apa

Walhasil tiadalah payah

pekerjaan yang patut sekurang-kurangnya

dicitrakan apakah yang telah berlaku tetapi

membukakan reban. En. Nuran beredarlah

Kulup Sangkut keluar daripada rumah

ke sebelah dapur. Adapun dapur

berbetulan pukul empat pagi.

itu ialah dapur di tanah dan baharu

Luka di hati Apa Ubatnya

diperbuat yakni kemudian daripada rumah

Kalakuan maka En. Nuran pun

besarnya yang bertiang itu. Tanah liat

seperti biasa sampailah ke rumahnya

yang ditambakkan kerana dapur itu

kira-kira pukul lima setengah pagi atau

masih liat lagi di dalamnya apalagi

pun pukul enam. Kerana begitu

di sebelah luar.

kasih kepada isterinya tiadalah

Dengan tiba-tiba En. Nuran hairan

dikejutkannya daripada tidur tetapi

melihat ada sepatu getah bersilang itu

dinantinya hingga terjaga

di situ. Jangan-jangan pula pencuri-pencuri

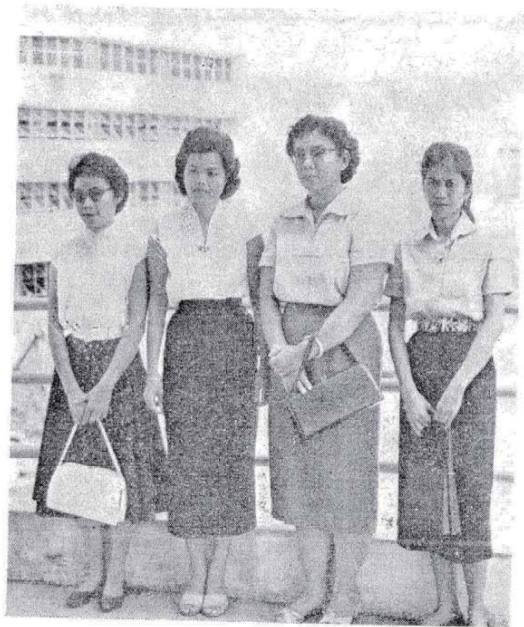
menjarah-jarah rumahku malam tadi

دري سيارې كسپاري
د فرهايتكن سوامين تباد بگيتو
برابره مك هاتين فون لك .
واما كولوف سڅو سكارغ
تله مسرا فول كدالم هاتين كران
فد سڅكان كولوف سڅو تله بقتله
مقاجر محبه دان چنسا كفدان
تمباخن فول فرنه مڅاكو سڅو
برك غسي هيدوف دغتن سكران
اي تباد ددالم تاغن اورغ .
نوراني بركات ددالم هاتين:
د دافاكو رونسيفكن سكران اكو
د چرايكنن كلقي اكو اكن متدافه
لاكي كران لايځون اكو اكن
د فوجان .

نوراني ترايشه كاكين اد
د سبه اوله كولوف سڅو فد
حال سوامين تباد فرنه برابره
بگيتو كفدان . برچاكف فون
ساتو ۲ سڅدركن يغ فرض سهاج
تتافي كولوف سڅو بابقي اسم
كارمن . كتيك تله بر فېكر بگيتو
نوراني فون تباداله خواتير
اف ۲ لاي .

فرتوكران مالم دان سباغ
تله مېاوا كاخير بول . فد فغ
سهاربولان هداغن بياغن نوران
فولغ سلمين ۲ فولك انم مېاوا
كاچي تتافي هڅك فولك سڅوله
مالم دننني نوران تباد فولغ .
نوراني تيدور فد حال هاتين
بردېر ۲ . فد كايسوڅكن هارين
اي فون تورن ككولا لمغور لالو
برتان كفد كيلغ تمغه سوامين
بكرج ددافتي بهوا سوامين تله
نمنا برهنني دان سعال اياغ
هاري فقهايسن اي بركج ، كران
ايت نوراني شك بارغكالي سوامين
تله لاري .

اي فون لاري فول متدافكر
ككاسين كولوف سڅو لال
د چريشاكتن فريحال يفتله
برلاكو . جاغن خواتير كان
كولوف سڅو كفدان دان ا:

امغه اورغ مهاسيسوايتيا سيام يغ تله ملاوه سيفافورا .
.. كتان ددالم هاتين .
د راسان فينتو دافور ايت
بركونچي دري دالم مننجوڅكن
تياداله رومهن تله دماسوڅكي
اوله فنجوري .
سجورس كمدين استرين فون
باغون دبوكان فينتو دان ۱ .
نوران فون ساسوق ابكو فينتو
دافور ۱ . نوران سماكين
حيران فول ميمكرن ججق سفاو
كنه ايت بوكن سهاج كليهان
ددالم دافور ايت تتافي اياغه
فول بركن داتس انق تفك دري
رومه دافور كرومه سر ايت
مننجوڅكن بهوا اورغ يغ مامي
سفاو ايت تله نايك كرومهن .
سيفكه اورغ ايت دان بگيمان
مك اي لفس نايك تباداله
دكنهوين .

تكل اي برتان كفد استرين
مڅاكن تباد تاهو اف فون
تتافي دفرهايتكن موك استرين
اد برابره . دغن حال يغ دمكين
مقرتيله اي بهوا استرين تله
بيلوه كفدان دان اير متان فون
جانوه كدالم .
چي نوراني چوكف تاهو
سيفكه توان فون سفاو كنه ايت
دان سڅو كهن اداله اي ددالم
كناوكن تتافي اي تباد بگيتو
چمس كران فد كفرچيان
سوامين ايت بوله دتېوف ۲ دغن
سغ سمته فول سلملمان تعلق
دباوه فرنتهن دان چوكف
فرچاي كفدان .

بگيتوله اي چوكف برچاك
كالو ۲ سوامين مڅمېل لڅكه
اومقام رتق مننني بله تتافي

Empat orang mahasiswanita Siam yang telah melawat Singapura.

katanya di dalam hatinya.

Dirasanya pintu dapur itu berkunci dari dalam menunjukkan tiadalah rumahnya telah dimasuki oleh pencuri.

Sejurus kemudian isterinya pun bangun dibukanya pintu dan En. Nuran pun masuk ikut pintu dapur. En. Nuran semakin hairan pula memikirkan jejak sepatu getah itu bukan sahaja kelihatan di dalam dapur itu tetapi ialah pula berkesan di atas anak tangga dari rumah dapur ke rumah besar itu menunjukkan bahawa orang yang memakai sepatu itu telah naik ke rumahnya. Siapaakah orang itu dan bagaimana maka ia lepas naik tiadalah diketahuinya.

Tatkala ia bertanya kepada isterinya mengatakan tiada tahu apapun tetapi diperhatikannya muka isterinya ada berubah. Dengan hal yang demikian mengertilah ia bahawa isterinya telah belot kepadanya dan air matanya pun jatuh ke dalam.

Cik Nurani cukup tahu siapakah tuan punya sepatu getah itu dan sesungguhnya adalah ia di dalam ketakutan tetapi ia tiada begitu cemas kerana pada kepercayaannya suaminya itu boleh ditiup-tiup dengan senang sementelah pula selama-lamanya takluk di bawah perintahnya dan cukup percaya kepadanya.

Begitulah ia cukup berjaga kalau-kalau suaminya mengambil langkah umpama retak menanti belah tetapi

dari sehari ke hari diperhatikannya suaminya tiada begitu berubah maka hatinya pun lega.

Waima Kulup Sangkut sekarang telah mesra pula ke dalam hatinya kerana pada sangkaan Kulup Sangkutlah yang telah mengajar mahabbah dan cinta kepadanya tambahan pula pernah mengaku sanggup berkongsi hidup dengannya sekiranya ia tiada di dalam tangan orang.

Nurani berkata di dalam hatinya: "Apa aku rundingkan sekiranya aku diceraikannya kelak aku akan mendapat laki kerani lagipun aku akan dipujanya".

Nurani teringat kakinya ada disembah oleh Kulup Sangkut pada hal suaminya tiada pernah berbuat begitu kepadanya. Bercakap pun satu-satu sekedarkan yang fardu sahaja tetapi Kulup Sangkut banyak asam garamnya. Ketika telah berpikir begitu Nurani pun tiadalah khuatir apa-apa lagi.

Pertukaran malam dan siang telah membawa ke akhir bulan. Pada petang seharibulan hadapan biasanya Nuran pulang selambat-lambatnya pukul enam membawa gaji tetapi hingga pukul sepuluh malam dinanti Nuran tiada pulang.

Nurani tidur padahal hatinya berdebar-debar. Pada keesokan harinya ia pun turun ke Kuala Lumpur lalu bertanya kepada kilang tempat suaminya bekerja didapati bahwa suaminya telah meminta berhenti dan semalam ialah hari penghabisan ia bekerja, kerana itu Nurani syak barangkali suaminya telah lari.

Ia pun lari pula mendapatkan kekasihnya Kulup Sangkut lalu diceritakannya perihai yang telah berlaku. Jangan khuatir kata Kulup Sangkut kepadanya dan ia

باڤي دهاتي تنافي تتكل مالم
تله سوبى نوريه مراتف مپرو
ايهن.

نوراني مومق اتقن دغن
اير مات تنافي تتكل اير مات
منجوره ايفون ميسل كغد
فريواتنن. نوران كمالي
تربايغ ۲ دان سكل بوديهاس دان
تولس اخلاص فون نمق هقك
هيلغ واجه كولوف سقوة ترباليك
هاتين لالو دكتانك - كولوف
سقوتله امفون سيال مك اكو
جادي بكني.

اقبيل دكفنن بايك بودي
سوامين اي مراس سوله ۲ بايك
ماتي درفد بچراي.
مقجر ماس يغ لوفوة

سماكين لام سماكين دالم كاميه
نوراني كغد سوامين بهكن بلس
فون اد كران انباي يفتله
دداقنك دغن فريواتنن. اي
تياد دافة بركيرم سورة كغد
چندان كران عنوانن (علامتن)
تياد.

نوراني تورن كلغ ميمبه
كاي ايو چندان منتا امفون
مقاكو سكل سلاهنن. وايو
تولوغل اتق يغ مالغ اين،، كات
نوراني كغد مرتوا تيفگلن.

اخرون ايو توا ايت فون
بلس لالو بر كمس دان بلاير دغن
كفل سري كلغ كسيفافورا برسام ۲
دغن نوراني دان اتقن نوريه.
سمغي دسيفافورا مريك تررس
منرفا كرومه نوران سيكيمان
عنوان يغ ديرين كغد ايوون ايت
فد سواه لوروغ كچيل دتنجوغ
فاكر. ددافتي نوران سدغ
منلنغ دانس ونجغ كايو مناتف
كمبر بكس استرين برسام ۲ دغن
اتقن.

فريواتنن نصوران تله
مندافه كوج دكيلغ بسي

كيت نوريه .

وكنندابر هارف كيران اديندا
برموره هاتي ميمفكن فلوق
چيوم كندا كغد نوريه مفتان
ايهن تله ملاره دان برينكله
تانه كيت ايت كغدان سباي
فمبرين درفد ايهن يغ مالغ اين.
لاين درفد ايت اداله كندا
موجفكن سلامة تيفگل كغد
اديندا سرت كندا بر فن سدغ
ايندا برسوك ربا كلق ايفتكته
كندا سكال سكال - نوران،،.

فد ففغ ايت نوراني فون
تورن ككوالا لمفور لالو برسيار ۲
دغن ككاسيهن كولوف سقوة دكة
كولم اير يغ سكارغ تله منجادي
فادغ ريكريشن كلب چينا سلافور
دجالي فودوايت .

ديستو نوراني مننجوكن
سورة يغ دتريمان ايت كغد
كولوف. كولوف مياج سورة
ايت دغن روف يغ رياغ سمبيل
بركات:

وكنندا سدا منريما اديندا
دهارف چاغلله اديندا برسوه
هاتي،،.

كمدن درفد برسيار ايت
نوراني فولغ كرومهن دغن هاتي
يغ فوه اكن مندافه لايي كرائي

فون فولغ .

تيك امفة هاري دبلاكغ
نوراني منريما سقوج سورة
ريجستر دري سيقافورا .
ريجستر اين دبوكان لالو دبجان
ددافتي ايسن سقوت ترايكة.

كحضرة المكرمه اديندا چي
نوراني يغ دكاسيهي دان هارف
داولي تي رياغ سياغ دان مالم .

معافكله كندا يغ ببل لايي
يغ مالغ اين مغيرم سورة كغد
ايندا فد حال دعوانن برچمفور
دغن اير مات . بارغ سوكاله
كيران هاتي اديندا مندغر كندا
تله هاپوة ممواغ ديري .

هوج كاسوه فچه بربالوه
كلكر جاتي تمغه تمشن
لوكت فيسو بوله دببالوه
لوكا دهاتي اف اوبتن .

كندا سلمان تباد برنية
هندق مپوسهن اديندا دان
دمكيله سكارغ . سفاي اديندا
سغ اينله كندا سمكن سورة
طلاق منمتكن فوانتوشن كيت .
هنجور لولوه هاتي كندا
منيفگلن اديندا هقك تباداله
تركامق كندا هندق موجفكن
سلامة تيفگل كغد اديندا
نراسموا لايي كغد چها مات

فارا فرت يغ مربوه يسنغ فيايي سريوانا باي تاهون 1958 .

pun pulang.

Tiga empat hari di belakang
Nurani menerima sepucuk surat
register dari Singapura.

Register ini dibukanya lalu dibacanya
didapati isinya seperti terikut:

Ke hadrat *al-mukarramah* adinda Cik
Nurani yang yang dikasihi dan harap
diuliti riang siang dan malam.

Maafkanlah kakanda yang bebal lagi
yang malang ini mengirim surat kepada
adinda padahal dakwatnya bercampur
dengan airmata. Barang sukalah
kiranya hati adinda mendengar kakanda
telah hanyut membuang diri.

Hujung kasut pecah berbalut
Gelegar jati tempat tambatnya

Luka pisau boleh dibalut
Luka di hati apa ubatnya.

Kakanda selamanya tiada berniat
hendak menyusahkan adinda dan
demikianlah sekarang. Supaya adinda
senang inilah kakanda sematkan surat
talak menamatkan perantungan kita.
Hancur luluh hati kakanda
meninggalkan adinda hingga tiadalah
tergamak kakanda hendak mengucapkan
selamat tinggal kepada adinda
teristimewa lagi kepada cahaya mata

kita Nuriah.

“Kakanda berharap kiranya adinda
bermurah hati menyampaikan peluk
cium kakanda kepada Nuriah mengatakan
ayahnya telah melarat dan berikanlah
tanah kita itu kepadanya sebagai
pemberian daripada ayahnya yang malang ini.

Lain daripada itu adalah kakanda
mengucapkan selamat tinggal kepada
adinda serta kakanda berpesan di samping
adinda bersuka-ria kelak ingatkanlah
kakanda sekali sekala—Nuran”.

Pada petang itu Nurani pun
turun ke Kuala Lumpur lalu bersiar-siar
dengan kekasihnya Kulup Sangkut dekat
kolam air yang sekarang telah menjadi
padang *Recreation Club* Cina Selangor
di Jalan Pudu itu.

Di situ Nurani menunjukkan
surat yang diterimanya itu kepada
Kulup. Kulup membaca surat
itu dengan rupa yang riang sambil berkata:

“Kakanda sedia menerima adinda
di harap janganlah adinda bersusah
hati”.

Kemudian daripada bersiar itu
Nurani pulang ke rumahnya dengan hati
yang penuh akan mendapat laki kerani

bagi dihati tetapi tat kala malam
telah sunyi Nuriah meratap menyeru
ayahnya.

Nurani memujuk anaknya dengan
air mata tetapi tat kala air mata
mencurah iapun menyesal kepada
perbuatannya. Nuran kembali
terbayang-bayang dan segala budi bahasa dan
tulus ikhlasnya pun nampak hingga
hilang wajah Kulup Sangkut terbalik
hatinya lalu dikatakannya—Kulup
Sangkutulah yang mempunyai sial maka aku
jadi begini.

Apabila dikenangnya baik budi
suaminya ia merasa seolah-olah baik
mati daripada cerai.

Menjejar Masa yang Luput
Semakin lama semakin dalam kasih
Nurani kepada suaminya bahkan belas
pun ada kerana aniaya yang telah
didatangkan dengan perbuatannya. Ia
tiada dapat berkirin surat kepada
jandanya kerana '*unwānya* (alamatnya)
tiada.

Nurani turun ke Klang menyembah
kaki ibu jandanya meminta ampun
mengaku segala kesalahannya. “Ibu
tolonglah anak yang malang ini” kata
Nurani kepada mertua tinggalnya.

Akhirnya ibu tua itu pun
belas lalu berkemas dan belayar dengan
kapal Sri Klang ke Singapura bersama-sama
dengan Nurani dan anaknya Nuriah.
Sampai di Singapura mereka terus
menerpa ke rumah Nuran sebagaimana
'*unwān* yang diberinya kepada ibunya iaitu
pada sebuah lorong kecil di Tanjung
Pagar. Didapati Nuran sedang
menelentang di atas ranjang kayu menatap
gambar bekas isterinya bersama-sama dengan
anaknya.

Perbuatan Nuran telah
mendapat kerja di kilang besi

Para peserta yang merebut Bintang Penyanyi Seriwana bagi tahun 1958.

دالم تاهون 1937 نوراني
تله توا عمورن ليه 40 تاهون
سوده. رمبوئن تله فوتيه ليه
دهولو درفد ماسن کران ميسل.
توان فون منسابه فول دشن حال
بهوا تباد کورغ درفد ليم اورغ
سدغ ميگيل نينيق کفدان.

کران انق چوچون تيفکل
دکوالا لمغور مک سلالوله نوراني
براولغ اليق کسان. اي تله
لوف کفد کولوف سکوکه سماو
سکالي تنافي نام نوران تباداله
دافه دولفاکتن.

اد سوات حال يغ ميدهکن
هاتي تله برلاکو داتس ذيري
نوراني ياييت کيرا دالم تاهون
1930 قد ماس مليسيه برساغتن
دسلايا. تانهن ۲ تله تريلوغ کران
اد برهوتغ سديکيه. سکارغ اي
تيفکل منومغ درومه ايون دان
موجر برس دتولغ سچوقق دوا
اوله منتتوئن. بگيتو فون تباداله
اي ايقين هندق ميريما فرتولفن
کولوف سکوکه.

برجنجي اکن رجوع تنکل فوان
داتغ کيشافورا تيمفوه هاري
تنافي يغ دمکين ايت اداله
سمتات حيله سهاج. توان تاهو
ککندا تباد بردوا چاکف دان
بگيتوله جوا سکارغ.

دهارف معاف - نوران.
برهمبوران اير مات نوراني
مياج سورة ايت دان باروله اي
مدر بهوا ماس يقتله لوفوه ايت
تباد دافه دکجر لاکي. تباد
يراف لام دبلاکغ نوراني فون
برفيند کرومه ايون دکلغ دان
تانه دسوشي بسي ايت تله دجوال
لالو دبليکن سکفيغ تانه کچيل
انس نام انقن نوريه.

تيفکلله نوراني دالم ميسل
تيلانقن دشن تباد ايقين هندق
برکھوين لاکي حتى دشن کولوف
سکوکه فون. نوريه فون برس
لالو برسوامي دان تيفکل فول
دشن سوامين دکوالا لمغور.

اد عمور جمفا لاکي

ديستو دان بهارو فول باليک
کيپليکن درفد بکرج مالم. سوده
مندي مندا لالو فطور کمدين
برباريغ کران هندق تيدور
سميل مناتف کمبريغ ترسوه.
فربواتن. نوران ايت
ترسومق کفد نوراني. نوراني
تروس ربه دکاکي بکس سوامين
مراتف دان ممنا امفون دسوکغ
فول اوله مرتوان.

نوران بگيتو پات منرغکن
يايت اي تباد برنيه اکن رجوع
کفد استرين تنافي ايون
سنديري تله داتغ. دوا تيک
هاري لمان نوران برکرس اخيرن
تباداله دافه اي هندق متولق
فرمتان ايون.

ايغون مفاکو اکن رجوع دان
اکن فولغ داخير بولن اين.
اتس موافقه مک ايون دان
جندان برسام دشن انقن فون
فولغ. نوراني تروس باليک
سوغوي بسي مننتي نوران دشن
هاتي يغ فنوه. سمنجق ايت
تباداله دلاينکن لاکي کولوف
سکوکه يغ تله مياوا راجون
ايت.

نوراني مننتي دان بولن فون
کشف تنافي نوران تباد کونجوغ
فول منفاتي جنجین. سمیگو
تله لفس تيمبول فول سمیگو
لاکي. دوا میگو تله منجادي
تيک دان امغه تيسا نوراني
منزيما سوجق سورة دبوک لالو
دباج ايسين سرفت دباوه اين:

دالمکره ادبندا نوراني دشن
سلامتن. معافکنله ککندا سکالي
لاکي کران بردوستا کفد فوان.
ککندا تله سلامة سمفي دتانه جاوا
کران ملاريکن انتوغ دان جاغتنله
ادبندا ننتي لاکي. ککندا تباد
اکن باليک کران هاتي ککندا تله
رموق ردم. سبنرن ککندا اد

فمنغ دوا بهاکين بحائن تاهون 58 يقدانجورکن اوله امغه في ساتو عيم

di situ dan baharu pula balik ke biliknya daripada bekerja malam. Sudah mandi-manda lalu *fufur* kemudian berbaring kerana hendak tidur sambil menatap gambar yang tersebut.

Perbuatan Nuran itu terserempak kepada Nurani. Nurani terus rebah di kaki bekas suaminya meratap dan meminta ampun disokong pula oleh mertuanya.

Nuran begitu nyata menerangkan iaitu ia tiada berniat akan rujuk kepada isterinya tetapi ibunya sendiri telah datang. Dua tiga hari lamanya Nuran berkeras akhirnya tiadalah dapat ia hendak menolak permintaan ibunya.

Iapun mengaku akan rujuk dan akan pulang diakhir bulan ini. Atas muafakat maka ibunya dan jandanya bersama-sama dengan anaknya pun pulang. Nurani terus balik ke Sungai Besi menanti Nuran dengan hati yang penuh. Semenjak itu tiadalah dilayankannya lagi Kulup Sangkut yang telah membawa racun itu.

Nurani menanti dan bulan pun genap tetapi Nuran tiada kunjung pula menepati janjinya. Seminggu telah lepas timbul pula seminggu lagi. Dua minggu telah menjadi tiga dan empat tiba-tiba Nurani menerima sepucuk surat dibuka lalu dibaca isinya seperti di bawah ini:

"Al-mukarramah adinda Nurani dengan selamatnya. Maafkanlah kakanda sekali lagi kerana berdusta kepada puan. Kakanda telah selamat sampai di Tanah Jawa kerana melarikan untung dan janganlah adinda nanti-nanti lagi. Kakanda tiada akan balik kerana hati kakanda telah remuk-redam. Sebenarnya kakanda ada

berjanji akan rujuk tatkala puan datang ke Singapura tempoh hari tetapi yang demikian itu adalah semata-mata helah sahaja. Tuan tahu kakanda tiada berdua cagak dan begitulah jua sekarang.

"Harap maaf—Nuran".

Berhamburan air mata Nurani membaca surat itu dan barulah ia sedar bahawa masa yang telah luput itu tiada dapat dikejar lagi. Tiada berapa lama dibelakang Nurani pun berpinda ke rumah ibunya di Klang dan tanah di Sungai Besi itu telah dijual lalu dibelikan sekeping tanah kecil atas nama anaknya Nuriah.

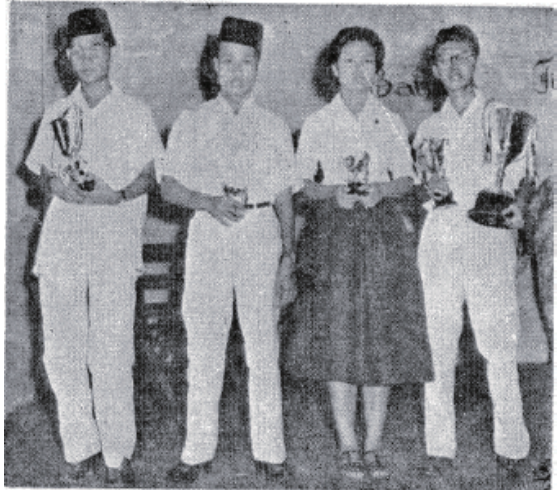
Tinggallah Nurani dalam menyescal membela anaknya dengan tiada ingin hendak berkahwin lagi hatta dengan Kulup Sangkut pun. Nuriah pun besar lalu bersuami dan tinggal pula dengan suaminya di Kual Lumpur.

Ada Umur Jumpa Lagi

Dalam tahun 1937 Nurani telah tua umurnya lebih 40 tahun sudah. Rambutnya telah putih lebih dahulu daripada masanya kerana menyescal. Tuanya pun munasabah pula dengan hal bahawa tiada kurang daripada lima orang sedang memanggil nenek kepadanya.

Kerana anak cucunya tinggal di Kuala Lumpur maka selalulah Nurani berulang-alik ke sana. Ia telah lupa kepada Kulup Sangkut semua sekali tetapi nama Nuran tiadalah dapat dilupakannya.

Ada suatu hal yang menyedihkan hati telah berlaku di atas diri Nurani yaitu kira-kira dalam tahun 1930 pada masa meleset bersangatan di Malaya. Tanah-tanahnya telah terlelong kerana ada hutang sedikit. Sekarang ia tinggal menumpang di rumah ibunya dan mujur beras ditolong oleh secupuk dua oleh menantunya. Begitu pun tiadalah ia ingin hendak menerima pertolongan Kulup Sangkut.

Pemenang dua bahagian Bahasan Tahun 58 yang dianjurkan oleh empat P. satu M.

هندق برجمفا دان انقش فون
موجق ايبو فولغ دري رومه
جيرانن.

فرجمفان نوران دغن جندان
تله ميبكن برتافين ۲ رامي
ديستو. ددالم ايت منتنو فون
فولغ. سته منتنو مليه دان
مندغر اف بقتله ترجادي مك
ايقون كلوار دري رومه سينتر
باليك مياوا فا امام. نوران نكاح
سمولا دغن جندان سته برچراي
سلما 27 تاهون.

كاسيل ”فغنتين“ تباد
سيف تنافي نوران برمام ديستو،
تتكل اكن تيدور دولار ايقون
مترىما كاين سليموه بايت كاين
سليمون سندري بقتله دتغلككن
27 تاهون دهولو مانيه دقليهارا
دغن بكتو جرمة اوله جندان.

قد مالم ايت مسكيفون تيدور
براسيغ ۲ تنافي سماغه نوراني
فوليه سمولا سته منتقوغ عذاب
سفارا همقير ۳0 تاهون لمان
منبوس دوسا دان ميار. كاسلن
كفد توهن دان كفد سوامي. قد
ماس برسوبي قد سوات هاري
دبلاكغ نوراني برشعير كفد
سوامين دمكين.

واهي ابغو كمبارن جيو

كران توان بيت كچيو

بيت نن تيدق برهاني دوا

دري مودا سمقي كتوا

بيت ميمغ مغاكو سالة

دداباي شيطان امفون اوله

والحال هاتي تيدق برله

تنافي مالم دورنكن الله

مبوا سالة بيت مغاكو

مالم جلاك سوده برلاكو

سباكي بالن باكي كلاكو

عذاب راسان عذاب ميمفا

واسه توان تيدق دلو

سياغ دان مالم دعا ديمفا

اد عمور دافه برجمفا

ليوق لينتوق دالم تارين سريمفي

دبوك بهاروله نوريه تاهو ايتوله
ايهن يغ دكاسيهي لاني دسبون ۲
سياغ دان مالم.

اد عمور برجمفا لاني. كات
نوران كفد انقش. بايكله ايتدقكه
ايه ترايغه هندق برجمفا دغن
مق؟ كات نوريه برتان. كران
هندق مبوك فينتو مك نوران
برتان براف اورغ ادقش تنافي
كنراغن نوريه منجوقكن بهوا
جندان تباد بركهوين هفك سمقي
سكارغ.

حال احوال نوراني دهوراين
اوله نوريه دري اليغ هفك
لكن دان ترلاوليه بلس
هاتي نوران مندغر. نوران
ميمغ فمبلس تمباهن فول ايتوله
بارو دكتهوين جندان چوكف
كاسيه كفدان. نوران بهاروله
ترايغه بهوا فرمفوان توا يغ
دقيشو فاكترادي روفان جندان.
تتكل دكتهوين نوراني تله
كلوار مقرريله اي بهوا نوراني
تباد تركامق هندق برجمفا
دقشن. كران ايت داتقله براهين

كيرا ۲ قد فرتاهن بولن
شعبان يغ لالو دغن تباد دسك ۲
رومه مرتوا تيشكلن كدغران
سبوق. دفرقشان ددافتين
روف نوران تله كمبالي فولغ
دري جاوا دمان اي برداكنغ
سلما 27 تاهون. تتكل سمقي
دتانه جاوا نوران منجاري سوكو
ساكنن كمدين بكرج دسان دان
بركهوين دسان دغن سورغ
كاديس بوديمان.

درفد فركهوين اين دان
بركة لورن نوران فون نايك
هفك منجادي سورغ يغ سغ
دسان تنافي موجر تا دافه درايه،
مالم نادافه دتولق استرين فون
منغلك دان ايقون باليك ككافغ
منداقكن ايبون دان مياوا دوا
تيك اورغ انقش.

نوران تباد برتايكن جندان
تنافي اد مياسه انقش. نوران
برتولق ككوالا لمفور متوجو
كمفور بارو كران هندق
منداقكن انقش. سته برتان
دري سيمغ كسيمغ ايقون سمقي
كيشو فاكتر يغ دتجوكن اورغ
كفدان.

دقيشو فاكتر ايت اي برتان
كفد سورغ فرمفوان توا سدغ
مندوكوغ انق كچيل. افكل
ددافتين ايت رومه انقش ايقون
نايك لالو برتايكن نوريه. نوريه
كلوار برتان سبافكه يغ برتان ايت
تبياز دلپتن اير مات اورغ ايت
مغالير. اي حيران سرت
برفاليغ كفد ايبون هندق برتان
دلپتن ايبون سيوم سيمفول
تنافي اير متان مغالير فول.

سليم اي سمة برتان ايبون
تله ممبركن انقش يغ ددوكوغن
ايت كفدان. دچافين تدودغ
كفلا ايقون كلوار سكارغ تيشكلله
اورغ توا يغ بهارو دافغ ايت
درومه اخرن يعني سوده ترومبا

Kira-kira pada pertengahan bulan Sha'ban yang lalu dengan tiada disangka-sangka rumah mertua tinggalnya kedengaran sibuk. Diperiksanya didapatinnya rupa Nuran telah kembali pulang dari Jawa dimana ia berdagang selama 27 tahun. Tatkala sampai di Tanah Jawa Nuran mencari suku sakatnya kemudian bekerja di sana dan berkahwin di sana dengan seorang gadis budiman.

Daripada perkahwinan ini dan berkat lurusanya Nuran pun naik hingga menjadi seorang yang senang di sana tetapi mujur tak dapat diraih, malang tak dapat ditolak isterinya pun meninggal dan iapun balik ke Klang mendapatkan ibunya dan membawa dua tiga orang anaknya.

Nuran tiada bertanyakan jandanya tetapi ada menyiasat anaknya. Nuran bertolak ke Kuala Lumpur menuju Kampung Baru kerana hendak mendapatkan anaknya. Setelah bertanya dari simpang ke simpang iapun sampai ke pintu pagar yang ditunjukkan orang kepadanya.

Di pintu pagar itu ia bertanya kepada seorang perempuan tua sedang mendukung anak kecil. Apakala didapatinnya iaitu rumah anaknya iapun naik lalu bertanyakan Nuriah. Nuriah keluar bertanya siapakah yang bertanya itu tiba-tiba dilihatnya air mata orang itu mengalir. Ia hairan serta berpaling kepada ibunya hendak bertanya dilihatnya ibunya senyum simpul tetapi air matanya mengalir pula.

Sebelum ia sempat bertanya ibunya telah memberikan anaknya yang didukungnya itu kepadanya. Dicapainya tudung kepala iapun keluar, sekarang tinggallah orang tua yang baharu datang itu di rumah akhirnya yakni sesudah teromba

Liuk-lentuk dalam Tarian Serimpi dibuka baharulah Nuriah tahu itulah ayahnya yang dikasihi lagi disebut-sebutnya siang dan malam.

Ada umur berjumpa lagi—kata Nuran kepada anaknya. Baiklah! Tidaklah ayah teringat hendak berjumpa dengan mak? Kata Nuriah bertanya. Kerana hendak membuka pintu maka Nuran bertanya berapa orang adiknya tetapi keterangan Nuriah menunjukkan bahawa jandanya tiada berkahwin hingga sampai sekarang.

Hal ehwal Nurani diuraikan oleh Nuriah dari *alif* hingga ke *nya* dan terlalulah belas hati Nuran mendengarnya. Nuran memang pembelas tambahan pula itulah baru diketahuinya jandanya cukup kasih kepadanya. Nuran baharulah teringat bahawa perempuan tua yang di pintu pagar tadi rupanya jandanya.

Tatkala diketahuinya Nurani telah keluar mengertilah ia bahawa Nurani tiada tergamak hendak berjumpa dengannya. Kerana itu datanglah berahinya

hendak berjumpa dan anaknya pun memujuk ibu pulang dari rumah jirannya.

Perjumpaan Nuran dengan jandanya telah menyebabkan bertangis-tangis ramai di situ. Di dalam itu menantu pun pulang. Setelah menantu melihat dan mendengar apa yang telah terjadi maka iapun keluar dari rumah sebentar balik membawa Pak Imam. Nuran nikah semula dengan jandanya setelah bercerai selama 27 tahun.

Katil "pengantin" tiada siap tetapi Nuran bermalam di situ, tatkala akan tidur di luar iapun menerima kain selimut iaitu kain selimutnya sendiri yang telah ditinggalkannya 27 tahun dahulu masih dipelihara dengan begitu cermat oleh jandanya. Pada malam itu meskipun tidur berasing-asing tetapi semangat Nurani pulih semula setelah menanggung azab sengsara hampir-hampir 30 tahun lamanya menebus dosa dan membayar kesalahannya kepada Tuhan dan kepada suami. Pada masa bersunyi pada suatu hari di belakang Nurani bersyair kepada suaminya demikian:

Wahai abangku gambaran jiwa kerana tuan beta kecewa

Beta nan tidak berhati dua Dari muda sampai ke tua

Beta memang mengaku salah Didayai sayitan empunya ulah

Walhal hati tidak berbelah Tetapi malang diturunkan Allah

Membuat salah beta mengaku Malang celaka sudah berlaku

Azab sengsara tiba ke pangku Sebagai balasan bagi kelaku

Sedang rasanya azab menimpa Wajah tuan tidak dilupa

Siang dan malam doa ditempa Ada umur dapat berjumpa.

شعير

تلايه مشاركه

(اوله احمدي اسمارا)

اد يڠ لوجو اد يڠ غري	۵	دتينجاو مشاركه سهارى ۲	۵
ميوه انباي بوڠ دان چوري.	۵	تيڠو منيڠو ملڠاسي ديري	۵
ظاليم دان انباي ترساغه پات	۵	تراوتام سكالى مشاركه كوت	۵
دنيڠو دتندس دهادفن مات.	۵	تا كنل اورڠ يڠ ملاره دريتا	۵
واما تو كيه ماو فون كولي	۵	بلس كسيهن تا تاهو سكالى	۵
لويڠ فرڠكف سيف ۲ دكالي.	۵	فورا ۲ تا تميڠق فورا ۲ تولى	۵
ولو فون هيدوف سيمڠق فرينڠ	۵	ماسيڠ ۲ دڠن برلاق سڠ	۵
دسڠك دباله يڠ دافه متڠ.	۵	دافه سهاڠ كدودكڠ سڠ	۵
مريك فندڠ دڠن كئاوا	۵	مليه اورڠ بقتله كچيوا	۵
دجاديكڠ جنك سمبيل ليوا.	۵	داڠكف سباكي بڠكي برپاوا	۵
تا كنل تواه تا كنل چلاك	۵	برفلاجران اتو تيدق سام بلاك	۵
هاتي مانسي تا دكتوي مريك.	۵	واما اورڠ يڠ اسلام باك	۵
اورڠ لمه مريك مڠانياي	۵	اورڠ ملمبوه مريك فرڠاي	۵
اورڠ هينا مريك فرمليا.	۵	اورڠ اخلاص مريك تا فرچاي	۵
تا ملفسڠ تميولوق دچاري جالن	۵	كورڠسي منافيق جادي عمالن	۵
ولو فون ايت حق سي فولن.	۵	دافه فلواڠ تروس دتلن	۵
جادي كيپاسان برسڠكوه ۲	۵	جنجي بوڠق تفڠكوه منڠكوه	۵
نامون حاصلڠ تا تميڠق ترلوڠكوه.	۵	ليده برتوتر دڠرن تكوه	۵
ايتوله ترڠ منجادي صفه	۵	تا اد ساتو جنجي يڠ تفه	۵
جاشن دهارف بوله مندافه.	۵	ليواه سمينيه تا بوله چفه	۵
تا اد ساتو مڠوپاي حقيقه	۵	سڠكوه كجي تلايه مشاركه	۵
واما دي اد برڠككه.	۵	سموا كولڠن اتو فرڠككه	۵
برجياو تيفڠي برودي مليا	۵	بيلاكه دافه منجادي مانسي	۵
تا دكنالي دبندر راي.	۵	انجوران كچيڠكڠ منجادي سيبا	۵

Syair**Telatah Masyarakat**

(Oleh Ahmadi Asmara)

Ditinjau masyarakat sehari-hari	*	Ada yang lucu ada yang ngeri
Tipu menipu melepasi diri	*	Membuat aniaya bohong dan curi.
Terutama sekali masyarakat kota	*	Zalim dan aniaya tersangat nyata
Tak kenal orang yang melarat derita	*	Ditipu ditindas di hadapan mata.
Belas kasihan tak tahu sekali	*	Waima taukeh mahu pun kuli
Pura-pura tak nampak pura-pura tuli	*	Lubang perangkap siap-siap digali.
Masing-masing dengan berlagak senang	*	Walaupun hidup simpang-perenang
Dapat sahaja kedudukan senang	*	Disangka dialah yang dapat menang.
Melihat orang yang telah kecewa	*	Mereka pandang dengan ketawa
Dianggap sebagai bangkai bernyawa	*	Dijadikan jenaka sambil lewa.
Berpelajaran atau tidak sama belaka	*	Tak kenal tuah tak kenal celaka
Waima orang yang Islam baka	*	Hati manusia tak diketahui mereka.
Orang melembut mereka perdaya	*	Orang lemah mereka menganiaya
Orang ikhlas mereka tak percaya	*	Orang hina mereka permulia.
Korupsi munafik jadi amalan	*	Nak melepaskan tembolok dicari jalan
Dapat peluang terus ditelan	*	Walaupun itu hak si polan.
Janji bohong tangguh-menangguh	*	Jadi kebiasaan bersungguh-sungguh
Lidah bertutur dengarnya teguh	*	Namun hasilnya tak nampak terlungguh ¹ .
Tak ada satu janji yang tepat	*	Itulah terang menjadi sifat
Lewat seminit tak boleh cepat	*	Jangan diharap boleh mendapat.
Sungguh keji telatah masyarakat	*	Tak ada satu mempunyai hakikat
Semua golongan atau peringkat	*	Waima dia ada berpangkat.
Bilakah dapat menjadi manusia	*	Berjiwa tinggi berbudi mulia
Anjuran kebajikan menjadi sesia ¹	*	Tak dikenali di bandaraya.

¹ Perkataan yang lebih tepat adalah terlenggok. Mungkin lungguh digunakan oleh penulis untuk menyeragamkan irama akhir syair.

سني مباح شعير دالم فرتنجوکن سني اوله في. في. في. في. عيم. دفتکوغ بهارو بیقتوریا.

ایت مواسکن، دان کالو
فول فرکارا ۲ ایت مواسکن
کامو، مک کامو براوسها لائی
سفای فرکارا ایت تمبه
مواسکن؛ کران دغن
کادان یغ دمکیلله بارو دافت
دکناک یغ کامو ایت هیدوف،
بوکن مانی، سبب کالو مانی
تنتوله تیدق براووه، بگیتو فون
اکو تیدق فول تاهو اداکه کامو
بتول ۲ ماهو هیدوف اتو فون
ماهو جادی سبائی کات ۲ سغه
درفد کاون ۲ کیت بایت جادی
ووبقی برپاوا،، اتو وومیت
هیدوف،،.

قریب کامو ۲ سکلین سوک
منصیحاتی کامو ۲ سمو، بایت
اف فون یقتله ترجادی کفد
کامو ۲ سمو، سام اد یغ
مندوکچیتاکن اتو میوکچیتاکن
کامو ۲ سمو، هندقله کامو
تریما دغن صبر دان کمیرا دان
هادفکته فول هلوان کامو انتوق
منمفوه تاهون بارو .

دالم منمفوه تاهون بارو
ننتی، کامو ۲ سمو هاتیلله ۲ دغن
تلیتی سفای کالو فرکارا یقلالو
ایت تیدق مواسکن کامو، مک
کامو براوسهله سمفی فرکارا

لوپو ران لپیته

سلامه برجمفا فول کاونکو
سمو، اکو راس این ایاله کالی یغ
اخر انتوق کیت برتمو دالم
رواغن این بائی تاهون 1958؛
سبب ایت ماریلله سام کیت
مغوف سلامه جالین کفد تاهون
ایت (1958) دان ستروس
سلامه داتغ کفد تاهون 1959
فول.

کامو ۲ سمو سدیبهکه اتو تیدق
ملفس فرکی تاهون 1958 ایت،
اکو راس بائی تیغ کامو اد
بدیه، اد سوک، اد کمیرا، اد
بیل دان مورم ملفسکن تاهون
1958 ایت فرکی دان میمیه
دانغن تاهون 1959؛ حال این
کامو سندیری فون تنتو معلوم،
کران ماسیغ ۲ اد سهاج فرکارا یغ
مفتای دبرین یغ دافه ممباوا
فرمان تادی دالم تاهون 1958
ایت، دان داننارا کجادی ایت
ادیغ اکن لغوش منروس کدالم
تاهون 1959 ننتی. ولو بگیمان
نون حال این اکو سبائی کاون

تیغ ۲ کالی افبیل هندق دمولان ففکیمبارن سسواه فیلم دکریس
فیلم فرودقشن، مک یکنیلله داداکن جاموان ۲ کندوری دان دعا
سلامه.

۵
بارو ۲ این کامو سمو تنتو
سوده تاهو بایت ساتو فرتوبهن
تله فون سلامه دبنتوق اوله فارا
فمودا دان فمودی کیت یغ
دبری نام فرساتوان وانیتا دان
ترونا، یغ دیندیتکن فول دغن
نام و فروانیة. مولان اکو
مرادغ جوک بیلا عمرهانی اکن
نام فرساتوان ایت، کران دری نام
ایت تربتاله بائی وانیتا اکن
تربولک کفد سمو وانیتا سعاد یغ
دارا دان تیدق دارا متجادی
اهلین سدغ فیهق لاکي ۲ فول
هان ترنتو بائی ترونا سهاج.
حال این اکو تریکیر فیهق لاکي

Lucu dan Leceh

Selamat berjumpa pula kawan-kawanku semua; aku rasa ini ialah kali yang akhir untuk kita bertemu dalam ruangan ini bagi tahun 1958; sebab itu marilah sama-sama kita mengucap selamat jalan kepada tahun itu (1958) dan seterusnya selamat datang kepada tahun 1959 pula.

Kamu-kamu semua sedihkah atau tidak melepas pergi tahun 1958 itu, aku rasa bagi tiap-tiap kamu ada sedih, ada suka, ada gembira, ada sebal dan muram melepaskan tahun 1958 itu pergi dan menyambut datangnya tahun 1959; hal ini kamu-kamu sendiri pun tentu maklum, kerana masing-masing ada sahaja perkara yang mengenai dirinya yang dapat membawa perasaan tadi dalam tahun 1958 itu, dan di antara kejadian itu ada yang akan langsung menerus ke dalam tahun 1959 nanti. Walaubagaimana pun hal ini aku sebagai kawan

Seni membaca syair dalam pertunjukan seni oleh P.P.P.P.

M. di Panggung Baharu Victoria.

karib kamu-kamu sekalian suka menasihati kamu-kamu semua, iaitu apa pun yang telah terjadi kepada kamu-kamu semua, sama ada yang mendukacitakan atau menyukacitakan kamu-kamu semua, hendaklah kamu terima dengan sabar dan gembira dan hadapkanlah pula haluan kamu untuk menempuh tahun baru.

Dalam menempuh tahun baru nanti, kamu-kamu semua hati-hatilah dengan teliti supaya kalau perkara yang lalu itu tidak memuaskan kamu, maka kamu berusaha sampai perkara

itu memuaskan, dan kalau pula perkara-perkara itu memuaskan kamu, maka kamu berusaha lagi supaya perkara itu tambah memuaskan; kerana dengan keadaan yang demikianlah baru dapat dikatakan yang kamu itu hidup, bukan mati, sebab kalau mati tentulah tidak berubah, begitu pun aku tidak pula tahu adakah kamu betul-betul mahu hidup atau pun mahu jadi sebagai kata-kata setengah daripada kawan-kawan kita iaitu jadi “bangkai bernyawa”, atau “mayat hidup”.

*

Baru-baru ini kamu semua tentu sudah tahu iaitu satu pertubuhan telah pun selamat dibentuk oleh para pemuda dan pemudi kita yang diberi nama Persatuan Wanita dan Teruna, yang dipendekkan pula dengan nama “PERWANIT”. Mulanya aku meradang juga bila memerhati akan nama persatuan itu, kerana dari nama itu ternyata bagi wanita akan terbuka kepada semua wanita sama ada yang dara dan tidak dara menjadi ahlinya sedang pihak laki-laki pula hanya tertentu bagi teruna sahaja. Hal ini aku terfikir pihak lelaki

Tiap-tiap kali apabila hendak dimulakan penggambaran sebuah filem di Keris Film Production, maka beginilah diadakan jamuan-jamuan kenduri dan doa selamat.

يسخ دمكين فون استيلهن
دو برگرقي، جوک... ايغه ٢ يا!
٥

بارو ٢ اين منتري فرتانين
دان فرايكانن كيت تله ميتانن
كفد فندودق ٢ كمفوغ فرمانغ
فاسير، فورة ديقسن، يات
فساك ٢ بوروق بايق دتيغلكن
اوله فنججاهن، تراوتامن اباله
ددالم كمئريانن. اكو سندريري
ميمغ فرچاي دغن كيتان منتري
تنامن كيت تون عبدالعزيز
اسحاق ايت، هان يغ اكو ماهو
يات اداكه بارو سكارغ اين بليو
ايت سدر يغ فساك ٢ بوروق ايت
اد بايق دتيغلكن ددالم
كمئريانن، فد حال يغ اكو تاهو
دي اد دالم جوانن منتري
فرتانين ايت سق تون فون
فساك ايت ماسه لاي اكو دتانهار
كيت اين.

سلاين دري ايت اد لاني
فساك بوروق يغ نمفق ٢ سكارغ
ماسه دفاكي اوله تيفكاتن اتس
يات فساك دو جنجي مباوا
عاقبه، يغ سكارغ اين بايق
دبايكن اوله فندودق ٢ دمرا
چروفي كمفوغ.

٥

دالم ساتو فركارا يغ اخر يغ
اكو ماهو چاكفنن كفد كامو ٢
سمو كاوتكو ٢ اباله ساتو
فربدينن انتارا كادان دان كلاله
اورغ ٢ ملايو كيت دغن بشا ٢
اسيغ مثالن چينا. حال اين
بوكنله سجاج اكو نا كات ٢ بكتو
سجاج كفد كامو ٢ سمو تناسي اين
يغ سينر ٢ يفته اكو جمغا، اكو
تيغوق دان اكو دغر سندريري؛
بهكن اكو راس كامو ٢ سمو فون
يباس جمغا يباس دغر دان يباس
تيغوق سندريري دغن مات كفلا
كامو سمو.
اكو تنجوقن ساتو دهولو،

چارا فرگرقين فرتوبهن ايت
يغ اكن برگرقي مفيكوه كتيكان
يات اد كتيك اكن برگرقي لمه
لمبو سبكي وانيتا، تافي اد
كالا فول اكن برگرقي قوا دان
كارغ سبكي ترونا... تننغ اين
اكو كتاواله سديكيه، هان اكو
هارف جاغله يغ وانيتا برگرقي
چارا وانيتان دان يغ ترونا فول
برگرقي دغن چارا ترونا دالم
داسر ٢ يغ تيدق دايفيني، كران

اد سديكيه تيدق سدله كران
يغ لاي ٢ هان تنغ يغ ترونا
سجاج اد فلواغ منجادي اهلي،
سدغ يغ فرمفوان فول تربوك
كفد وانيتا ٢ يغ تيدق دكيرا
سماد اي دارا ايو تيدق، دان
مفيكوه يغ سبايكن كالا ترونا ايت
داراله بارو فاشن ايو كمفولن.
تافي اكو تله هيلغ مرادغ
ايت، كران منداغه فترانن، يات
نام ايت اداله دسوباكن دغن

فراوسهان برنتون كاين وانيتا ٢ ملايو دفتني بيمور، سكارغ منورة
بريتا ٢ تله منداغه تنناغن كران كهاسوقن كاين ٢ يغ موره دري
نگري اسيغ.

ada sedikit tidak sedaplah kerana yang laki-laki hanya tetap yang terunanya sahaja ada peluang menjadi ahli, sedang yang perempuan pula terbuka kepada wanita-wanita yang tidak dikira sama ada ia dara atau tidak, dan mengikut yang sebaiknya kalau teruna itu daralah baru pasangan atau kumpulannya.

Tetapi aku telah hilang meradang itu, kerana mendapat penerangan, iaitu nama itu adalah disuaikan dengan

cara pergerakan pertubuhan itu yang akan bergerak mengikut ketikanya iaitu ada ketika akan bergerak lemah lembut sebagai wanita, tapi ada kala pula akan bergerak kuat dan garang sebagai teruna.....tentang ini aku ketawalah sedikit, hanya aku harap janganlah yang wanita bergerak cara wanitanya dan yang teruna pula bergerak dengan cara terunanya dalam dasar-dasar yang tidak diingini, kerana

yang demikian pun istilahnya "bergerak" juga..... ingat-ingat ya!

*

Baru-baru ini Menteri Pertanian dan Perikanan kita telah menyatakan kepada penduduk-penduduk Kampung Permatang Pasir, Port Dickson, iaitu pusaka-pusaka buruk banyak ditinggalkan oleh penjajahan, terutamanya ialah di dalam kementeriannya. Aku sendiri memang percaya dengan kenyataan Menteri Tanaman kita Tuan Abdul Aziz Ishak itu, hanya yang aku mahu iaitu adakah baru sekarang ini beliau itu sedar yang pusaka-pusaka buruk itu ada banyak ditinggalkan di dalam kementeriannya, pada hal yang aku tahu dia ada dalam jawatan Menteri Pertanian itu sejak tuan punya pusaka itu masih lagi ada di tanah air kita ini.

Selain dari itu ada lagi pusaka buruk yang nampak-nampak sekarang masih dipakai oleh tingkatan atas iaitu pusaka "janji membawa akibat" yang sekarang ini banyak dinyanyikan oleh penduduk-penduduk di merata ceruk kampung.

*

Dalam satu perkara yang akhir yang aku mahu cakapkan kepada kamu-kamu semua kawan-kawanku ialah satu perbandingan antara keadaan dan gelagat orang-orang Melayu kita dengan bangsa-bangsa asing misalnya Cina. Hal ini bukanlah sengaja aku nak kata-kata begitu sahaja kepada kamu-kamu semua tetapi ini yang sebenar-benamnya yang telah aku jumpa, aku tengok dan aku dengar sendiri, bahkan aku rasa kamu-kamu semua pun biasa jumpa biasa dengar dan biasa tengok sendiri dengan mata kepala kamu semua.

Aku tunjukkan satu dahulu,

Perusahaan bertenun kain wanita-wanita Melayu di pantai timur, sekarang menurut berita-berita telah mendapat tentangan kerana kemasukan kain-kain yang murah dari negeri asing.

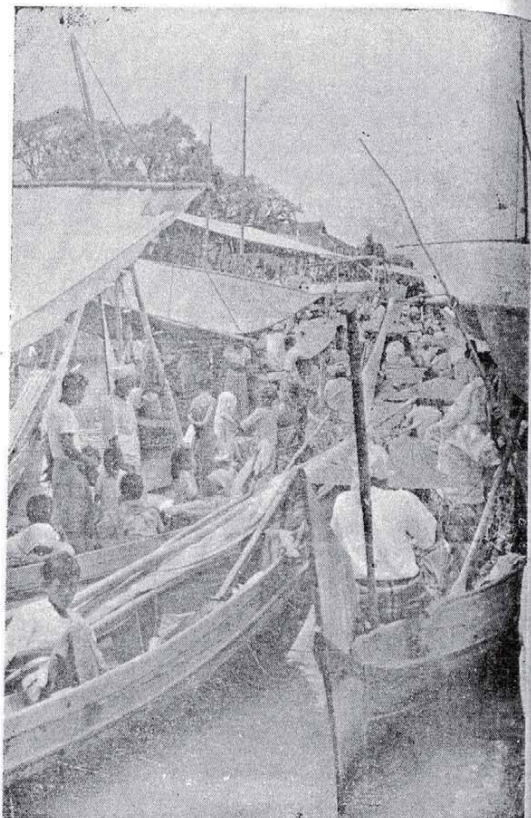
حال یغ دمکتن اکو سوك كالو
 دالم منمفوه تاهون بهارو 1959
 كلقي اورغ ۲ ملايو اکن برداي
 اوفاي مقوبه چورق دري یغ لام
 کفد یغ بارو سفای کمردیکان یغ
 تله دجافین ماسوق تاهون یغ
 کندوايت اکن لبه پرازي کفد
 اورغ ۲ ملايو یغ منجادي توان
 فون نکري این، دان جاشن
 بر فکیق ۲ سهاج مزدیک! مزدیک!!
 دان سورك ۲ نکري این اکو فون
 تتافي سورك دان فکیق ایت هان
 ماسوق اشین کلوار اسف سهاج.
 بائی بولن فنوتف تاهون
 1958 این اکو فیکر چوکله
 باقی این دهولو اکو برتمو رامه
 دغن کامو کاون ۲ کو سمو، هان
 سبائی اخرن ماربله سام ۲ کیت
 سمیوه تاهون 1959 یغ اکن
 دانغ ایت دغن تناک دان عزم
 یغ بارو.

مه لاسق

کتراشن کمیر کولیه

کادیس مانیس یغ منجادي
 هیاسن کولیه مجله ورت جناک
 کالی این آیاله وانیتا دري
 سلاغور. دی بوکنله انق ملایو،
 تتافي کرفکالی جوک دي
 مپومشکن تناکن برسام ۲ براف
 اورغ کاون دري انق ۲ ملایو
 ددالم فرتنجو فکن ۲ فنتس دان
 میایی ملایو.

بلیو جوک تیدق کتیکلن
 مقمیل بهاکین دالم
 فرتنجو فکن درما یغ تله دادکن
 اوله کساتوان فکرج ۲ کرتافي
 بهاکین ملایو دفوره سوعیتهم
 براف بولن یغ لالو؛ دان یغ
 دمکن تنسوله کساتوان ترسوه
 تیدق دافه ملوفاکن کادیس
 مانیس ترسوه یغ دکنلی دغن
 نام فلورینس.

تيف ۲ تاهون هاري اولفتاهون کفتران راج فرلیس، مک بگینله
 سلالون داداکن کرامین ۲ سوغی دکوالا فرلیس.

سیوا یغ بر ۲ فون کالو دتاش
 مک دی ننتی جواب، وو سیکیه ۲
 بولله. “
 بگیتو جوک دالم براف حال
 یغ لاءین، اورغملایو سلالو
 مننجو فکن لبه بر چاکف دري
 کادان، دان کران اینله جوکاله
 اکو راسن یغ اورغ ۲ ملایو هان
 باقی چاکف دان بوال سهاج یغ
 منغ تافي کادانن امة میدیهن.

بانت اورغ ۲ ملایو کیت کالو اد
 سیوا رومه یغ دبلیقکن ۲ دان
 دبری فول اورغ ۲ سیوا بلیق ۲
 یغ دسکه منجادي براف بلیق
 ددالم رومهن ایت؛ کمدين کالو
 دتاش اورغ بگیمان تنغ فنداقتن
 سیوا بلیق ۲ رومهن ایت، مک
 دی ننتی جواب وو بولله چوکف
 فرلنجانن. تافي کالو بشا اسغ
 ولوفون دی اد براف باقی رومه

Tiap-tiap tahun hari Ulang tahun Keputeraan Raja Perlis, maka beginilah selalunya diadakan keramaian-keramaian sungai di Kuala Perlis.

iaitu orang-orang Melayu kita kalau ada sebuah rumah yang dibilik-bilikkan dan diberi pula orang-orang sewa bilik-bilik yang disekat menjadi beberapa bilik di dalam rumahnya itu; kemudian kalau ditanya orang bagaimana tentang pendapatan sewa bilik-bilik rumahnya itu, maka dia nanti jawab "bolehlah cukup perbelanjaannya. Tapi kalau bangsa asing walaupun dia ada beberapa banyak rumah

sewa yang besar-besar pun kalau ditanya maka dia nanti jawab, "sikit-sikit bolehlah."

Begitu juga dalam beberapa hal yang lain, orang Melayu selalu menunjukkan lebih besar cakap dari keadaannya, dan kerana inilah jugalah aku rasa yang orang-orang Melayu hanya banyak cakap dan bual sahaja yang menang tapi keadaannya amat menyedihkan.

Hal yang demikian aku suka kalau dalam menempuh tahun baharu 1959 kelak orang-orang Melayu akan berdaya upaya mengubah corak dari yang lama kepada yang baru supaya kemerdekaan yang telah dicapainya masuk tahun yang kedua itu akan lebih bererti kepada orang-orang Melayu yang menjadi tuan punya negeri ini, dan jangan berpekik-pekik sahaja Merdeka! Merdeka!! dan sorak-sorak negeri ini aku punya tetapi sorak dan pekik itu hanya masuk angin keluar asap sahaja.

Bagi bulan penutup tahun 1958 ini aku fikir cukuplah banyak ini dahulu aku bertemu-ramah dengan kamu kawan-kawanku semua, hanya sebagai akhirnya marilah sama-sama kita sambut tahun 1959 yang akan datang itu dengan tenaga dan azam yang baru.

Mat Lasak

Keterangan gambar kulit

Gadis manis yang menjadi hiasan kulit majalah Warta Jenaka kali ini ialah wanita dari Selangor. Dia bukanlah anak Melayu, tetapi kerap kali juga dia menyumbangkan tenaganya bersama-sama beberapa orang kawannya dari anak-anak melayu di dalam pertunjukan-pertunjukan pentas dan menyanyi Melayu.

Beliau juga tidak ketinggalan mengambil bahagian dalam pertunjukan drama yang telah diadakan oleh Kesatuan Pekerja-pekerja Keretapi Bahagian Melayu di Port Swettenham beberapa bulan yang lalu, dan yang demikian tentulah kesatuan tersebut tidak dapat melupakan gadis manis tersebut yang dike

جرامه چروق دافور

اوله خايدا

بارشکالي ادا..... هنتو. ،، وومان
استري ا. دوله دان مان دي
هتترن؟ ،، وواد ددافور..... ،،
وومناف ا. دوله دودق دسيني
کناف تا فرکي مندافتکن دي
کدانور.....؟ ،، ووکاکي..... کاکي.....
ساي..... گمنتر..... اکفن..... کنابادي
هنتو..... دالم وايغ تادي. ،،
وواه جادي ا. دوله بارو بالیک
دري منتون وايغ هنتو..... ،،
«الا مق» استري ا. دوله
سوده فيقسن..... ،، کدغران
سوارا ديري دافور. وراف.....

فد ساتو مالم، لیسہ بالیق
دغن سوامین دان انقن درفد
منتون وايغ ووسراغن هنتو. ،،
انقن یغ سوده کفنانن مناعیس
دالم فغکوغ کران کناکوتن ملیهه
روف هنتو یغ مغربکن، دغن
کوکون دان تارینن یغ فنجغ
سرت موک دان بدائن فتوه بولو
ایت، سکارغ منتا اوفه دغن
سوتل سوسو. لیسہ دغن هائي
یغ اغکن دان پردبر ۲ فرکي چوک
کدافور مینچوه سوسو انتوق انق
کایقنن ایت.

سدغ سي لیسہ ترنوندوق ۲
منواغن سوسو کدالم بوتل، تیبأ
ملومقتله ساتو بندا هیتم دری
اتس لماری ملالوئی کفلان، دان
دراسن بندا ایت منچاکر کولیه
کفلان دان کمدین هیلغ دری
فمنداغن. جریتن یغ غری
مقهمبور دری بییر لیسہ یغ
گمنتر کناکوتن، ذابریقی قول
دغن بوپی بوتل سوسو یغ پردرای
جاتوه کسیمین میبکین سوامین
یغ سدغ مندوکغ انقن لمه لوغلی
سکوجراغکوتان دان تا تنتو اف
یغ هنتف دکتاکنن. انقن یغ
دافقه مراسکن کناکوتن ایهن،
ملوق لیهر ایهن سرت تمکیق
سقواتن ۲.

مندغر سوارا یغ کنجیل
میرمکن ایت، تشغک دانغ برامی ۲
کرومه مریک. ووا. دوله..... ا.
دوله، بولک فینتو. ،، دوله دغن
تاغن ترکتر ۲ تروس مموک فالغ
فینتو، دان تشغک میربو ماسوق
کدالم. وواد اف ا. دوله، سیاف
یغ منجره تادی. ،، ووا..... س
ا..... استري ساي.....

اف استري ساي فيقسن..... ،،
دغن ترهویغ ۲، دوله مرمفوه
اورغ رامی. وولیسہ..... اوه
لیسہ..... روفان کاویغ منجادی
مشا هنتو چلاک ایت..... باغونله
لیسہ..... لیتهله اورغرامی
مقلیلیقی کاو..... لیتهله انق کیت
مناعیس منتا سوسو..... ،، راتف
ا. دوله. ووقا سونن..... فا
سونن..... تولقله جمفیکن استري
ساي این..... کسپهیلہ ساي.....
استري ساي چوم دي سورغ..... ،،
اورغ یغ دانغ ایت باقی یغ منکر
فروہ مناهن گلی هائي، تافی تا
سورغ یغ برانی ترتاوا.
فا مونت منچوب مباح منترا
دان دامپیلن ایر سچوق،
درنجسکنن ۲ کموک سی لیسہ.

کالی سوده اد فرادوان میکف اورغ امپق باکی فمود ۱۲، مونکینکه
اد فول فرادوان میکف باکی وانیتا ۲ منجادی سی چومیل این؟

Ceramah Ceruk Dapur

oleh Khaida

Pada satu malam, Lisah balik dengan suaminya dan anaknya daripada menonton wayang "Serangan Hantu". Anaknya yang sudah kepenatan menangis dalam panggung kerana ketakutan melihat rupa hantu yang mengerikan, dengan kukunya dan taringnya yang panjang serta muka dan badannya penuh bulu itu, sekarang minta upah dengan sebotol susu. Lisah dengan hati yang enggan dan berdebar-debar pergi juga ke dapur membancuh susu untuk anak kesayangannya itu.

Sedang si Lisah tertunduk-tunduk menuangkan susu ke dalam botol, tiba-tiba melompatlah satu benda hitam dari atas lemari melalui kepalanya, dan dirasanya benda itu mencakar kulit kepalanya dan kemudian hilang dari pemandangan. Jeritan yang ngeri menghambur dari bibir Lisah yang gemetar ketakutan, diiringi pula dengan bunyi botol susu yang berderai jatuh ke simen menyebabkan suaminya yang sedang mendukung anaknya lemah-longlai sekujur anggotanya dan tak tentu apa yang hendak dikatakannya. Anaknya yang dapat merasakan ketakutan ayahnya, memeluk leher ayahnya serta memekik sekuat-kuatnya.

Mendengar suara yang ganjil menyeramkan itu, tetangga datang beramai-ramai ke rumah mereka. "En. Dolah....En. Dolah, buka pintu." Dolah dengan tangan terketar-ketar terus membuka palang pintu, dan tetangga menyerbu masuk ke dalam. "Ada apa En. Dolah, siapa yang menjerit tadi." "i...s i...is....isteri saya....

Barangkali ada....hantu." "Mana isteri En. Dolah dan mana dia hantunya?" "Ada di dapur..." "Mengapa En. Dolah duduk di sini ...kenapa tak pergi mendapatkan dia ke dapur...?" "Kaki....kaki... saya....gemetar....agaknye...kena badi hantu...dalam wayang tadi." "Oh, jadi En. Dolah baru balik dari menonton wayang hantu..."

"Alamak, isteri En. Dolah sudah pengsan..", kedengaran suara dari dapur. "Apa....

apa...isteri saya pengsan...", dengan terhuyung-hayang, Dolah merempuh orang ramai. "Lisah...oh Lisah...rupanya kau yang menjadi mangsa hantu celaka itu...bangunlah Lisah....lihatlah orang ramai mengelilingi kau...lihatlah anak kita menangis minta susu..", ratap En. Dolah. "Pak Sunan...Pak Sunan...tolonglah jampikan isteri saya ini...kasihanilah saya... Isteri saya cuma dia seorang..." Orang yang datang itu banyak yang menekan perut menahan geli hati, tapi tak seorang yang berani tertawa.

Pak Sunan mencuba membaca mantra dan diambilnya air sejuk, direnjis-renjisannya ke muka si Lisah

Kalau sudah ada Peraduan Make-up Orang Minyak bagi pemuda-pemuda-pemuda, mungkinkah ada pula Peraduan Make-up bagi wanita-wanita menjadi si comel ini?

مغرباً بککي ستنيل تمباکون.
اورغ یغ مندشر برفندافه
برماچم، اد یغ مئقوک، اد
یغ منجممکن ۲ بیبرن مهنانک،
تافي تااد یغ برکات کجوالي
بوجح.

«وایتوله مق چیک تاتاهو
تننغ سنی. فیلم ایت ایاله ساتو
چایغ دری کسینان، دان فندافه
اورغ تننغ سنی این اد ترباکي
دواء اد سنی اتوق مشارک، اد
سنی اتوق سنی. دان چریتا هنتو
ایت ساي فیکر ایاله ایران سنی
انتوق سنی. اورغ ۲ باره یغ
سوده بکیتو تیغکی موتو کسینان
لاکین اد مقیدغن فیلم هنتو.
اف سالهن کائو کیت مئقوکي
اورغ یغته ماجو ایت.»

«واکو تافدولی سعاد اورغ
سلان، اورغ اوتارا اتو
اورغ تفکارا اد ملاکونن چریتا
سفرت این، اکو تاتاهو. یغ اکو
تاهو ایاله سی لیه سوده جاتوه
فیغن، انقن ترفکیق ترلورغ ۲
سمنجق دری ففکوغ وانغ سمفی
بالق کرومه، دان ا.دوله
جادی بیقوغ سرت منچوچورکن
ایر مات کران استرین تاسدرکن
دیری.»

«وایت تابوله جادی
اوکران، بارغکالی دی سوده
میغ ففجوة. مشاف دی ساج
یغ فیغن، اورغ لایسن
تیدق؟»

«و بارغکالی بنر جوک چاکف
اغکو ایت، تافي سهاروسن اورغ
تاکوه ایت جدادیکن برانی، بوکن
اورغ یغ برانی دکالغن سفای
فناکوه.»

«وهی، اف این یغ
دفر تفکرکن؟»، سرکه وا جفکوه
دغن لنتغن. «و کیت دانغ کسینی
اتوق ملاوة دان تمسیری
فرتولغن، تافي سمفی دسینی

لاکي فرکارا یغ فاتوة جدادیکن
فیلم، یایت تننغ فرکارا ۲
ترجادی دسکلیغ مشارک.
سمنجق چریتا هنتو جدادیکن
فیلم، بالق فرکارا یغ فلیق ۲
برلاکو. انقن هنتو ۲ ایت ماره
اتو فون دی هندق منچوبکن
ککاسن، دان مغرلیهکن روفان
یغ مئریکن ایت، معلومه، دی
سوده مقمیل فران فنتیغ دالم
دنبا فیلم، «، دمکین مق چیک
رانی مچوداهی جلوتیهن، سمیل

سمنارا ایت اورغ یغ حاضر ایت
بربول ۲ سام مریک. مق چیک
رانی برکات. «وزمان دهولو،
چریتا هنتو هان ترکند دکالغن
اورغ توا انتوق مناکوتکن ۲
کانق ۲ یغ جاهه. تافي سکارغ
جدادیکن چریتا دان لاکونن دالم
فیلم، سرت دنتونی اوله اورغ ۲
کچیل دان بسر، اورغ برنام دان
یغ تیدق برنام. بتول اکو
تامغرتی سیم چریتا یغ
بکینی دسر ۲ کن، قد حال بالق

دهدافن باغونن دیوان بیقتوریا دسیفاورا، نردیربله سواه فاتوغ
توان ریفلس سبانی مغانغی جسان دری فیق اغکریس کران
مندافه سیفاورا.

Di hadapan bangunan Dewan Victoria di Singapura, terdirilah sebuah patung Tuan Raffles sebagai mengenangi jasanya dari pihak Inggeris kerana mendapat Singapura.

sementara itu orang yang hadir itu berbual-bual sesama mereka. Mak cik Rani berkata: "Zaman dahulu, cerita hantu hanya terkenal di kalangan orang tua untuk menakut-nakutkan kanak-kanak yang jahat. Tapi sekarang dijadikan cerita dan lakonan dalam filem, serta ditontoni oleh orang-orang kecil dan besar, orang bernama dan yang tidak bernama. Betul aku tak mengerti sebabnya cerita yang begini dibesar-besarkan, pada hal banyak

lagi perkara yang patut dijadikan filem, iaitu tentang perkara-perkara terjadi di sekeliling masyarakat. Semenjak cerita hantu dijadikan filem, banyak perkara yang pelik-pelik berlaku. Agaknya hantu-hantu itu marah atau pun dia hendak mencubakan keganasannya, dan memperlihatkan rupanya yang mengerikan itu, maklumlah, dia sudah mengambil peranan penting dalam dunia filem" Demikian mak cik Rani menyudahi celotehnya, sambil

memperbaiki sentil tembakaunya. Orang yang mendengar berpendapat bermacam-macam, ada yang menganguk-anguk, ada yang mencemik-cemikkan bibinya menghinakan, tetapi tak ada yang berkata kecuali Bujang.

"Itulah mak cik tak tahu tentang seni. Filem itu ialah satu cabang dari kesenian, dan pendapat orang tentang seni ini ada terbagi dua, ada seni untuk masyarakat, ada seni untuk seni. Dan cerita hantu itu saya fikir ialah aliran seni untuk seni. Orang-orang Barat yang sudah begitu tinggi mutu keseniannya lagikan ada menghidangkan filem hantu. Apa salahnya kalau kita mengikuti orang yang telah maju itu."

"Aku tak peduli sama ada orang selatan, orang utara atau orang tenggara ada melakonkan cerita seperti ini, aku tak tahu. Yang aku tahu ialah si Lisah sudah jatuh pengsan, anaknya terpekik terlolong-lolong semenjak dari panggung wayang sampai balik ke rumah, dan En. Dolah jadi bingung serta mencucurkan air mata kerana isterinya tak sedarkan diri."

"Itu tak boleh jadi ukuran, barangkali dia sudah memang pengecut. Mengapa dia saja yang pengsan, orang lain tidak?"

"Barangkali benar juga cakap engkau itu, tapi seharusnya orang takut itu dijadikan berani, bukan orang yang berani digalakkan supaya penakut."

"Hai, apa ini yang dipertengkarkan?" sergah Wak Janggut dengan lantanganya. "Kita datang ke sini untuk melawat dan memberi pertolongan, tapi sampai di sini

lain pula yang dipersoalkan, macam orang pandai konon. Itu lihat, si Lisah sudah mulai sedar akan dirinya.”

Semua orang menumpukan matanya pada si Lisah yang telah mulai menggeliat-geliat dan membuka matanya. Nafas En. Dolah mulai teratur dan matanya membayangkan sinar pengharapan. Si Lisah mulai memikirkan apa yang telah terjadi pada dirinya, sungguhpun orang tidak mendesak. Tiba-tiba dalam

keadaan demikian, melompatlah seekor kucing hitam yang besar dan panjang badannya. Mata si Lisah tak menggerpas memandang kucing itu, warna mukanya kelihatan agak pucat, tapi hanya sebentar sahaja. Kemudian kucing itu melompat keluar dari tingkap, dan bersamaan dengan itu si Lisah tertawa dengan sekuat-kuat hatinya. Orang ramai berpandang-pandangan, ada mengatakan, “Barangkali dia sudah dirasuk hantu.” Orang lain pula berkata’

“Boleh jadi hantu yang menyapa si Lisah tadi sudah menjelma menjadi kucing.” Bisikan-bisikan itu sampai ke telinga si Lisah, hal ini menyebabkan tertawanya makin kuat. Bila kehairanan orang sudah memuncak, si Lisah berkata, “Sebetulnya kucing itulah tadi yang saya sangkakan hantu.”

Orang ramai turut tertawa dan kembali ke rumah masing-masing. Selesai.

Timbangan buku-buku

2 buah buku Geliga

Dalam golongan pembaca-pembaca yang tahu

bahasa Inggeris, cerita Lorna Doone ini memang telah menjadi kegemaran mereka dari isi, jalan cerita dan bahasanya yang lunak lembut itu, yang mengisahkan perhubungan cinta antara seorang pemuda orang kebanyakan dengan seorang puteri dari tingkatan atasan.

Dalam melalui lembah-lembah cinta yang bertentangan dengan beberapa kejadian yang mengancam jiwa antara kedua merpati itu pengarang cerita ini telah melarikan penanya dengan kata-kata yang indah menarik dan tambah memberahikan, sehingga nampak terbayang seolah-olah kejadian itu betul-betul berlaku ke atas diri pembaca sendiri.

Bagaimana larian pena pengarang asalnya buku itu dalam bahasa Inggeris, maka demikian juga larian pena saudara Yusuf yang telah menterjemah buku tersebut dalam bahasa Melayu, yang telah disusun dalam bahasa yang mudah difahami dengan bersulam kata-kata indah lembut berbunga bahasa yang membawa cerita itu hidup dan menarik.

Usaha-usaha Geliga Limited, yang telah

menerbitkan buku-buku terjemahan dari penulis-penulis yang telah dapat dijamin dalam soal menterjemah dari bahasa Inggeris ke dalam bahasa Melayu adalah suatu usaha yang ditujukan untuk pembaca-pembaca yang tidak tahu bahasa Inggeris, supaya mereka juga dapat menikmati kesedapan dan keindahan buku-buku yang berbahasa Inggeris yang telah dapat menarik minat pembaca-pembaca yang tahu bahasa Inggeris itu.

Buku Lorna Doone yang telah diterbitkan dalam bahasa Melayu berhuruf Jawi telah tersebar di kedai-kedai buku dengan harga 1.20

.....

Falsafah “wang” ialah: Kerana wang dikenali orang sebaliknya apabila wang tidak ada, maka kehidupan adalah terumbang-ambing dengan tidak diendahkan orang. Sekianlah bayangan cerita “Pengaruh Wang” yang dikarang oleh Abdullah Sidik, seorang penulis cerita rekaan yang telah dikenali ramai.

Membayangkan bagaimana peri hidup seorang anak miskin yang telah bernasib baik mendapat pelajaran hingga ke darjah lapan sekolah Inggeris, dan seterusnya berjaya menajwat satu jawatan yang baik juga, tetapi akhirnya dia telah

difitnahkan memakai wang pejabat, hingga dia terpecat dari jawatannya lalu melara membawa diri.

Dengan pertolongan seorang lain pula anak miskin yang terfitnah tadi telah pula dapat membinakan hidupnya hingga mendapat tempat yang baik dalam penghidupannya dan kerana itu dia telah muncul semula dikenali oleh masyarakat.

Bayangan dari penulis cerita ini yang bukan sahaja dalam bahasa yang indah dan mudah faham, tetapi kalau ditekak dengan sehalus-halusnya, maka cerita ini juga dapat memberi tauladan yang amat berguna untuk sesiapa juga bagi mengharungi lautan hidup yang penuh dengan berbagai perkara yang boleh membawa kepada suka dan duka.

Satu perkara yang harus boleh memberi jaminan yang kuat tentang baiknya buku cerita “Pengaruh Wang” ini, ialah buku tersebut telah dua kali cetakannya, manakala cetakan yang pertama telah lama habis dijual.

Geliga Limited telah menjalankan percetakan yang kedua bagi buku ini, dan sekarang telah boleh didapati di kedai buku-buku di seluruh tanah air dengan harga 1.50 senaskah.

بوالل لام:

سندا خوراو فا لاجوق

(فغانل) - اد فون فا لاجوق اين اياهل سئورغ يغ لوار بياس کران تباد دافه ماکي ساتو بن. جکلو کيت تان سياف پئن دي ننتي جواب بن باف تيري دان جکلو کيت تان سياف نام باف تيرين دي ننتي جواب باف تيرين بايق. جادي دي تباد تاهو يغ مان ساتو دان لاکي دي ميمغ سوك ماکي بن باف تيري سهاج درفد برين کفد سئورغ باف تيري يغ تر مخصص سفاي جاغن باف تيري يغلانين برکچيق هاتي تباد برين کفدان. دان لاکي کنان جکلو فاکي بن باف تيري ايت ارتين عموم جادي کنا کفد سوا باف تيرين.

کابن دلوار دان واغن تباد بوله ترکنتوغ سکالي ۲ سرت جکلو کورغ لوك دتمه دان يقدمين ايت اياهل انتوق فایده فمياج ۲ جوا. في. دبليو. جي. ۰). سکارغ انجيء ۲ دان توان ۲ سموان سوده مندشر فغانلن داتس تنافي جاغلله فرچاي ساغه سبب فغانلن ايت تباد چوکف دان تنتوله توان ۲ سوا بوله کنل کفد فا لاجوق لبه. دهولو سکالي کران مبالس بودي توان فقارغ ايت ايلوقله توان ۲ کنل کفدان فول سفاي جاغن ترکنا دبلاکغ هاري. اد فون توان

مشيم. کلارن ايت لکه سمفي کنوان دان افيل اي سوده فرنه مقيدم مک دکلر فول و فسا لاجوق، سمفي سکارغ. اد فون هلامن رنجه ۲ فمبوك ليرا اين تله دسيواکن کفد فا لاجوق انتوق * مپيارکن کارغن ۲. کنان کارغن ۲ ايت برنس، تيفکي، فاده، کمس دان ريفکس لاکي ايلوق سوسنن چارا ملايو بتول ۲. سقکو هفون هلامن ايت تله دسيواکن کفدان انتوق مپيارکن اعلانن تنافي سيواث دبابر اوله ورت جناک کفدان - 30 هاري ساتو بولن، ماکن ددالم

فالاجوق ايت تله دفرانتکن ددالم نگري سوده لوف قد تاهون کيو يات کيو يقددالم في. کيو. ار. دي تله برسونه سلوم برختن کمدين کيوين سلوم برنکاح. مق سوده برسنديق تيکت کالي تنافي ايت تباد فرنه براستري سلوم ککوله تنافي مچاجي تيدق. دي کتل مات سورة کنان (و) ايت سلالو دکوناکنن مومتغ رومغوه دان اليغن سلالو دفتغ اوله قوم استري مچهننتق لومغ. اد فون نام فا لاجوق ايت فد ماسن دبديوغ اياهل وويواه فروه امق،،. فد ماس دبوای ووانق ساي،،. فد ماس بودق بهارو قندي برلاري وونجا امق،، تنافي فد ماس بوجغ نماث براليه فول کفد ووسي لاجوق،، دکلر اوله مق تيرين کران ددافتي دي کواة ملاجوق.

اد فون ارتي لاجوق ايت دالم قاموس کيت اياهل کلکوان سوك منچيکوس يعني فا ساوق ددافور دمان اصلکن اد فماکن نچاي دساوق ايت سديکيه اين سديکيه تراوتام سکالي کولي - مولي حتى ددالم بلاغاتس افني سکاليغون سروف دشن کلکوان

فشتين بارو ۱. عبدالرحمن دان استرين يقتله دلغوغن بارو ۲ اين دمیک تير رود، سيفانورا.

Bualan lama:

Senda Gurau Pak Lacuk

(Pengenalan)- Ada pun Pak Lacuk ini ialah seorang yang luar biasa kerana tiada dapat memakai satu bin.

Jikalau kita tanya siapa binnya dia nanti jawab bin bapa tiri dan jikalau kita tanya siapa nama bapa tirinya

dia nanti jawab bapa tirinya banyak. Jadi dia tiada tahu yang mana satu dan lagi dia memang suka memakai bin

bapa tiri sahaja daripada berbin kepada seorang bapa tiri yang *termahsyûs* supaya jangan bapa tiri yang lain

bercekik hati tiada berbin kepadanya. Dan lagi katanya jikalau pakai bin bapa tiri itu ertinya umum jadi

kena kepada semua bapa tirinya.

Pak Lacuk itu telah diperanakkan di dalam negeri sudah lupa pada tahun Q iaitu Q yang dalam P.Q.
R. Dia telah bersunat sebelum berkhitan kemudian kahwin sebelum bernikah. Mak sudah bersanding tiga kali tetapi ayahnya tiada pernah beristeri sebelum ia lahir ke dunia. Dia ada pernah ke sekolah tetapi mengaji tidak. Dia kenal mata surat katanya (*waw*) itu selalu digunakannya memotong rumput dan *alifnya* selalu dipegang oleh kaum isteri menghentak lesung.

Ada pun nama Pak Lacuk itu pada masa dibedung ialah "buah perut emak". Pada masa dibuai "anak saya". Pada masa budak baharu pandai berlari "manja emak" tetapi pada masa bujang namanya beralih pula kepada "si Lacuk" digelar oleh mak tirinya kerana didapati dia kuat melacuk.

Ada pun erti lacuk itu dalam kamus kita ialah kelakuan suka mencikus yakni pak sauk di dapur di mana asalkan ada pemarkan nescaya disauk itu sedikit ini sedikit terutama sekali gulai-mulai hatta di dalam belanga atas api sekalipun serupa dengan kelakuan

mengenyam. Gelaran itu lekat sampai ke tuanya dan apabila ia sudah pernah mengidam maka digelar pula "Pak Lacuk" sampai sekarang.

Ada pun halaman recah-recah pembuka selera ini telah disewakan kepada Pak Lacuk untuk menyebarkan karangan-karangannya. Katanya karangan-karangan itu bernas, tinggi, padat, kemas dan ringkas lagi elok susunannya cara Melayu betul-betul. Sungguhpun halaman itu telah disewakan kepadanya untuk menyebarkan iklannya tetapi sewanya dibayar oleh Warta Jenaka kepadanya- 30 hari satu bulan, makan di dalam

kain di luar dan wangnya tiada boleh tergantung sekali-kali serta jikalau kurang luka ditambah dan yang demikian itu ialah untuk faedah pembaca-pembaca jua. P. W. G.)

Sekarang encik-encik dan tuan-tuan semuanya sudah mendengar pengenalannya di atas tetapi janganlah percaya sangat sebab pengenalan itu tiada cukup dan tentulah tuan-tuan semua boleh kenal kepada Pak Lacuk lebih. Dahulu sekali kerana membalas budi tuan pengarang itu eloklah tuan-tuan kenal kepadanya pula supaya jangan terkena di belakang hari. Ada pun tuan

Pengantin baru En. Abdul Rahman dan isterinya yang telah dilangsungkan

baru-baru ini di McNair Road, Singapura.

pengarang itu ialah seorang pembelit. Bila main cabut dan bila dia sudah dapat dua puluh tujuh dia tahu daun tiga ada menanti kalau dicabutnya dia dapat tiga puluh tetapi dia tak cabut lagi dia belit dua puluh tujuh sahaja. Lawannya seorang pengarang lain memegang daun lunas nikah tetapi sebab pengarang Warta Jenaka sudah belit tinggal daun tiga di bawah. Bila itu pengarang cabut tercabutlah daun tiga apa lagi daunnya pun rosak. Dicabut lagi baharu datang angkung berturut-turut dua kali daun pun mati akhirnya orang yang belit dua puluh tujuh menang lunas nikah pun tiada guna. Sebab itu hendaklah tuan-tuan semua ingat jangan sampai terbelit bila-bila berlawan dengan pengarang Warta Jenaka itu. Dianya betul-betul boleh membelit kita.

Arakian akan hal Pak Lacuk ini hendaklah juga ingat kerana sebetulnya dia tiada membelit tetapi adabnya membangsakan dirinya tiada tetap terkadang-kadang dia pakai aku terkadang-kadang dia pakai saya, patik, hamba tengku, gua, Wak Din, *anā*, beta, dan lain-lain lagi sebab itu hendaklah tuan-tuan ingat kepada dia punya

aturan tiada juga tetap. Terkadang-kadang dia pakai encik, tuan atau tengku tetapi jaga jangan sampai dia pakai hang, engkau, awak, *anta* atau wak hang dan wak kau. Kalau dia pakai kamu atau mike tiada mengapa.

Kemudian eloklah semua orang kenal kepada rupa Pak Lacuk ini siapa dia dan macam mana rupanya. Ada seorang gadis muda sudah jatuh gila kepadanya lalu dikarangnya suatu syair untuk Pak Lacuk demikian bunyinya:

Pak Lacuk itu remaja putera
Rupanya jumbang tiada bertara
wajahnya bersih membuka selera
Kulitnya halus laksana sutera
Didendam orang segenap negara
Segenap kampung pasar pesara
Kiri dan kanan ulu muara
Sampai ke puncak rhu dan ara
Tua muda janda dan dara.
Berbuat hendak mencari mesra
Dendam berahi tiada terkira.
Sebab Pak Lacuk muda perwira
Rambutnya ikal berira-ira
Berombak bagai air di dara
Gadis memandang hati cedera

Polis – Sekarang cuba terangkan kenapa awak mencuri motorkar di depan kuburan itu?

Pencuri – Bagini tuan inspektor saya kira yang punya motorkar itu sudah mati.

Rasakan mahu masuk penjara
Hidungnya mancung tegak tertera
Laksana kubah dekat menara
Merah bertanjung warnanya bara
Siapa memandang hati pun lara
Kepala bangkus matanya bera
Tajam laksana pedang gibra
Siapa menentang hati gembira
Kalah segala hantu juara
Perutnya buncit betisnya nura
Umpama lemaning di atas para
Siapa memandang bangkit selera
Hendak mendengar penglipur lara.
Entahkan pudi entah mutiara
Timbul tenggelam dalam udara
Banyak gadis asyik sengsara
Mahu membuka uncang dan para
Dari Daik ke Tanjung Pura
Lalu ke Medan ke Batu Bara
Sampai ke Penang ke Singapura
Nama Pak Lacuk sudah tersera
Masyhur namanya segenap negara
Sampai kepada beruk dan kera
Termasuk labi dan kura-kura
Tolok bandingan payah setara
Baik budinya muda yang dura
Lemah-lembut bunyi suara
Kentutnya bagai rebak menora
Kencingnya boleh dibuat nira
Nasi lemak buah bidara
Buang emak buang saudara
Kasih saya sudahlah mesra
Cantik Pak Lacuk punya angkara
Syahdan beginilah bunyinya suatu
syair yang sudah aku terima. Semua
orang wajib percaya kalau tiada
percaya aku boleh bawakan saksi.
Ada pun saksi aku itu ialah gempar
yang berlaku pada hari Sabtu pagi
baru-baru ini. Bukan hanya aku

دماکن توقي ايت اد جوک
سبيجي ۲ دورين دکتيکنځن ايله
اکو ليهه جملهن چوم توجه
سهاج.

مندشر کترانن اکو ايت انته
بکيمان اکو فون کنا تمفيلغ
سبيجي. فاندله موک اوق بوله
دتيغو اورغ کنا.

اکو فون ماره اکو مامنه
فيافو. بيلا دليهه اوله بيني اکو
کنا - فرکي سافو هلامن رومه
تو! اکو اوروه داداکو. ماره
اکو فون هيلغ سبب اکو ترايفه
الفکن امق اکو فرنه تمفيلغ اکو
يرفوله کالي اف سالهن دتمفيلغ
بيني. بگيتو جوک اکو فون
ميافو سمقي هلامن ليچين.

دکنيله چتران دان چريتا
اين سکاليقون تمته کالو ادمور
نتييله بولن هدامن فوق
بارشکالي اد لاکي تمبيراغ کو
ادان.

فنجغ. اکو تا تاهو اف ارني
بييلغ فنجغ تنافي اکو سفک کچيل
يسر. اد فون يغ ممبلي دورين
ايت اياله فرايه اورغ ملاک.
ديبلن دهدافن مات اکو تنافي
جملهن چوم توجه بييجي سهاج.
اکو تريما دويه تيک فوله ليم
سين اکو بلي تمباکو تروس فولغ.
سمقي درومه اکو دتان اوله بيني،
اکو کناکن هرک ليم سين سبيجي
سفانوتن کيت دافه ليم فوله سين
تنافي مالغ دورين سفوله ايت
جادي توجه سهاج بيلا ديبلغ.
بيني برتان ماچم مان بوله
جادي توجه؟ مک اکو چريتان
سموان يايتم فرايه ملاک ايت
ممبيلغ دورين بگيتي.

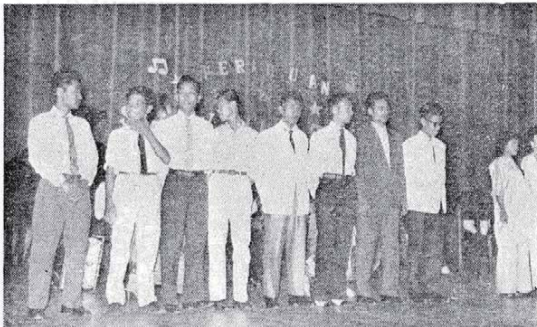
ساتو، دوا، بيغکوس، تيک،
امقه، کمفوس، ليم، اتم، دماکن
توفي، توجه. بيلا دسبوتن ساتو
سهاج سبيجي دورين سوده
دکتيکنځن دان بيلا وقت دي
مپوه بيغکوس، کمفوس دان

سورغ سهاج يغ برکتر، بومي فون
برکتر جوک سبب مندشر شعير
توجو رايو سورغ کاديس تنافي
اکو سندري تباد ميک بوله
جادي بگيتو بتاف لاکي اکفن
اورغ لادين.

وردين سفوله بييلغ توجه
کمدين درفد ايت اکو هندق
برچريتا سديکيه. فد سوات
هاري اکو دودق بربول ۲ رامي
کاون ۲ سام دکدي کوفي او.
سورغ کاون برتان اف کجادين
يغ سوده ترجادي دائس دري
ماسيغ ۲ يغ تباد اکو دولفان.
ماسيغ ۲ سودهله منجواب اد
مشتانک ماس دي جادي مغلي.
اد يغ مشتانک ماس دي منچوري
دويه امقن. اد يغ مشتانک ماس
دي منجادي چينا بوت دان
ماچم ۲ لاکي تنافي جواب اکو
لاين. اکو کناکن ادفون کجادين
يغ اکو اکن تباد لوفانک اياله کنا
تمفيلغ ديق بيني اکو فصل
دورين سفوله بييجي ديبلغ توجه.

کاون ۲ سموان ترتاواکن اکو.
تنافي اخرن مريک ترجغ دان
ماوناو ماچم مان چريتا دورين
سفوله ديبلغ توجه ايت؟ اوله
ايت اکو ترفقسا منچريتان
چريتا دباوه اين:

فد ساتو مالم اکو دافه ساقو
سفوله بييجي دورين لالو اکو باوا
فولغ. فاکي ايسوق بيني اکو
سوره جوالکن کران هندق ممبلي
تمباکو. اکو باوا کفکن اکو جوال
دشن هرک ليم سين سبيجي بييلغ

فارا فيناليسه فرادوان بينتغ سريوانا 1958 (بهاکين لاگو ۲ :
هيپوران) يفتله توره برادو سوارا فد 25 اکتوبر يغللو

seorang sahaja yang bergegar, bumi pun bergegar juga sebab mendengar syair pujuk rayu seorang gadis tetapi aku sendiri tiada menyangka boleh jadi begitu betapa lagi agaknya orang lain.

Warin' Sepuluh Bilang Tujuh

Kemudian daripada itu aku hendak bercerita sedikit. Pada suatu hari aku duduk berbual-bual ramai kawan-kawan sama di kedai kopi O. Seorang kawan bertanya apa kejadian yang sudah terjadi di atas diri masing-masing yang tiada aku dilupakan. Masing-masing sudahlah menjawab ada mengatakan masa dia jadi mempelai. Ada yang mengatakan masa dia mencuri duit emaknya. Ada yang mengatakan masa dia menjadi cina buta dan macam-macam lagi tetapi jawab aku lain. Aku katakan adapun kejadian yang aku akan tiada lupakan ialah kena tempeleng dek bini aku asal durian sepuluh biji dibilang tujuh.

Kawan-kawan semuanya tertawakan aku. Tetapi akhirnya mereka tercengang dan mau tau macam mana cerita durian sepuluh dibilang tujuh itu? Oleh itu aku terpaksa menceritakan cerita di bawah ini:

Pada satu malam aku dapat sauk sepuluh biji durian lalu aku bawa pulang. Pagi esoknya bini aku suruh jualkan kerana hendak membeli tembakau. Aku bawa ke pekan aku jual dengan harga lima sen sebiji bilang

panjang. Aku tak tahu apa erti bilang panjang tetapi aku sangka kecil besar. Adapun yang membeli durian itu ialah peraih orang Melaka. Dibilangnya di hadapan mata aku tetapi jumlahnya cuma tujuh biji sahaja. Aku terima duit tiga puluh lima sen aku beli tembakau terus pulang. Sampai di rumah aku ditanya oleh bini, aku katakan harga lima sen sebiji sepatutnya kita dapat lima puluh sen tetapi malang durian sepuluh itu jadi tujuh sahaja bila dibilang.

Bini bertanya macam mana boleh jadi tujuh? Maka aku ceritakan semuanya iaitu peraih Melaka itu membilang durian begini:

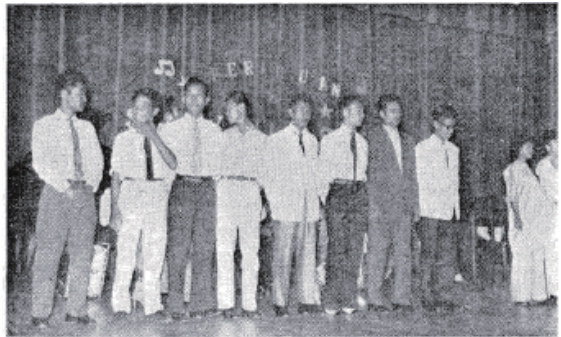
Satu, dua, bingkus, tiga, empat, kempus, lima, enam, dimakan tupai, tujuh. Bila disebutnya satu sahaja sebiji durian sudah diketepikannya dan bila waktu dia menyebut bingkus, kempus dan

dimakan tupai itu ada juga sebiji-sebiji durian diketepikannya alih-alih aku lihat jumlahnya cuma tujuh sahaja.

Mendengar keterangan aku itu entah bagaimana aku pun kena tempeleng sebiji. Padanlah muka awak boleh ditipu orang katanya.

Aku pun marah aku juga XXX² penyapu. Bila dilihat oleh bini aku katanya—pergi sapu halaman rumah tu! Aku urut dadaku. Marah aku pun hilang sebab aku teringat alangkan emak aku pernah tempeleng aku berpuluh kali apa salahnya ditempeleng bini. Begitu juga aku pun menyapu sampai halaman licin.

Demikianlah ceteranya dan cerita ini sekalipun tamatlah kalau ada umur nantilah bulan hadapan pulak barangkali ada lagi temberangku adanya.

Para *finalist* Peraduan Bintang Seriwana 1958 (bahagian lagu-lagu hiburan) yang telah turut berada suara pada 25 Oktober yang lalu.

¹ Perkataan sebenarnya adalah durian.

² Berlaku kesilapan percetakan. Mungkin 'ambil' berdasarkan konteks ayat.

تیمه لاروا

اکو این، اکو فرجای اگو سوا
تنتو نمق برسام سمرت اف یغ
اکو نمق. جاغله کیت
برتندکن کیتان یغ سدغ برلاکو
دهدافن مات کیت. اورغ یغ
تیدق ماهو مفاکو کیتان، اورغ
ایت سوده ماتی سلوم ماتی

اکو برشکور کفد کاون ۲ اکو
یغ لکس انصاف اتو لکس نمق
اف یغ بوروق. فد بولن لفس
اکو مرادغ ملیه اد مانسی یغ
منجوال چاروة انتوق فربوق
ناسین. اکو فندغ مانسی یغ
دمکین سام دغن د سوندل فینا،،
جادی بوکن سهاج فرمغان
لاچور اتو جتنن لاچور، تنافی
اد جوک د فغارغ لاچور، .
مدهمدهن کاون ۲ اکو تیدق
تراکرة ۲ منجادی د سوندل
فینا،، انتوق منجاری اسی
فروتن. کاون ۲ یغ مشرتی تیدق
ماهو برچاکف اف ۲ تنغ
لبتیران اکو فد بولن لفس ایت،
تنافی اد مانسی فوراً منجادی
فیمیفین مشارکة برکات، کونن
لبتیران اکو ایت بوکن حق اکو
منگوراتو برچاکف. اکو فندغ
فیمیفین این بوکن اورغ

کادیس ۲ جلیتا ایت لوف یغ
دیرین دگوناکن فول اوله توکغ
فولیتیک ایت انتوق منجاری
فغاروه اتو منجادی فورقفرندا
کونن فارتن اتو فروپهنن ماجو
سوده دافه مپوکان هانی رعیة،
ستله تیف ۲ رعیة یغ دانغ منتون
ایت دچوکی. فد حال اد داننارا
رعیة یغ دانغ منتون ایت ایقین
مندافه کنیماتن هیدوف
مردک اتو برکراجان سندیری،
تنافی سایغ سلفس منتون اینکا
ورن، ایسوق دافور تابرانف،
اتو اتق بیسیغ تاماکن.

اینله سوان یغ اکو کتاکن
اورغرامی منجادی بیغوغ، سوا
کرج اتو فروانن یغ بایک اتو.
برکون ایت سوده دگوناکن اوله
توگغ فولیتیک انتوق فایده
فارتین اتو دیری فیمیفین ۲ یغ
هندق مشواتکن کدودکن
کروسین. بتول اتو تیدق فندافه

اکو لیله اورغرامی سکارغ
سوده جادی بیغوغ، بوکن کران
سبب فردوان چنتیق، اتو
فردوان سگول، اتو فردوان
منجادی کوین، تنافی منجادی
بیغوغ اوله بیراف فیمیفین ۲
فولیتیک یغ ۲۱ سهاج ممبوة
گورق بهارو انتوق منجاری
کدودکن اتو مغرتاهکن
کروسین.

باقی تگری اورغ ۲ فولیتیک
مغوبای فردیرین نکس تاموده
برفینده دری ساتو فارتی کساتو
فارتی، اتو مندیریکن ساتو فارتی
لاعن کمدین مرونتوکن فول
فارتین یغ ددیریکن اولهن ایت.
میمغ فیمیفین اتو اورغ ۲
فولیتیک یغ دمکین دگلرکن
فولیتیک روجق اکو سوجو.
تنافی یغ لبه تغه باکوس دیری
نام فولیتیک فروة کالو تیدق
سدف دفککل فولیتیک کروسی.
اکو حیران دیوانکن فولیتیک

گیلا این، سغی بتینا یغ تاسدر
دیری اکن دگوناکن انتوق
فرمانین فولیتیک ایت ایکوة سام
تورو دالم سندوارا فولیتیک
این. مریک مپومبکن تناک
دالم منجاری کلارن د کوین،،
اتو منجادی د راتو،، این
کران فایده. دیری سندیری،
تراواتم کالو انتقدارایغ ماسوق
برادو برچینا سقای موکان
دکنل اوله فمودا انتوق چالون
سقای لکس کنا فینغ، افلاکی
کالو، سوده منغ تنتو سهاج
مسکوپین نایک تیغکی. تنافی

ممبوة بوغابلدو میمغ دکماري اوله وائیتا سکل بقسا.

Timah Lawa

Aku lihat orang ramai sekarang sudah jadi bingung, bukan kerana sebab peraduan cantik, atau peraduan sanggul, atau peraduan menjadi *queen*, tetapi menjadi bingung oleh beberapa pemimpin-pemimpin politik yang ada-ada sahaja membuat gerak baharu untuk mencari kedudukan atau mempertahankan kerusinya.

Banyak negeri orang-orang politiknya mempunyai perdirian tegas tak mudah berpindah dari satu parti ke satu parti, atau mendirikan satu parti lain kemudian meruntuhkan pula partinya yang didirikan olehnya itu. Memang pemimpin atau orang-orang politik yang demikian digelarkan politik rojak aka setuju. Tetapi yang lebih tepat bagus diberi nama politik perut kalau tidak sedap dipanggil politik kerusi.

Aku hairan dibuatkan politik gila ini, sampai betina-betina yang tak sedar diri akan digunakan untuk permainan politik itu ikut sama turut dalam sandiwara politik ini. Mereka menyumbangkan tenaga dalam mencari gelaran "*queen*" atau menjadi "ratu" ini kerana faedah diri sendiri, terutama kalau anakandara yang masuk beradu bercita-cita supaya mukanya dikenal oleh pemuda-pemuda untuk calon supaya lekas kena pinang, apalagi kalau sudah menang tentu sahaja mas kahwinnya naik tinggi. Tetapi

gadis-gadis jelita itu lupa yang dirinya digunakan pula oleh tukang politik itu untuk mencari pengaruh atau menjadi porak-peranda kononnya partinya atau pertubuhannya maju sudah dapat menyukakan hati rakyat, setelah tiap-tiap rakyat yang datang menonton itu dicukai. Padahal ada di antara rakyat yang datang menonton itu ingin mendapat kenikmatan hidup merdeka atau berkerajaan sendiri, tetapi sayang selepas menonton aneka warna, esoknya dapur tak berasap, atau anak bising tak makan.

Inilah semuanya yang aku katakan orang ramai menjadi bingung, semua kerja atau perbuatan yang baik atau berguna itu sudah digunakan oleh tukang politik untuk faedah partinya atau diri pemimpin-pemimpin yang hendak menguatkan kedudukan kerusinya. Betul atau tidak pendapat

aku ini, aku percaya engkau semua tentu nampak bersama seperti apa yang aku nampak. Janganlah kita bertindakan kenyataan yang sedang berlaku di hadapan mata kita. Orang yang tidak mahu mengaku kenyataan, orang itu sudah mati sebelum mati!

Aku bersyukur kepada kawan-kawan aku yang lekas insaf atau lekas nampak apa yang buruk. Pada bulan lepas aku meradang melihat ada manusia yang menjual carut untuk periuk nasinya. Aku pandang manusia yang demikian sama dengan "sundal pena", jadi bukan sahaja perempuan lacur atau jantan lacur, tetapi ada juga "pengarang lacur". Mudah-mudahan kawan-kawan aku tidak terikut-ikut menjadi "sundal pena" untuk mencari isi perutnya. Kawan-kawan yang mengerti tidak mahu bercakap apa-apa tentang leteran aku pada bulan lepas itu, tetapi ada manusia pura-pura menjadi pemimpin masyarakat berkata, kononnya leteran aku itu bukan hak aku menegur atau bercakap. Aku pandang pemimpin ini bukan orang

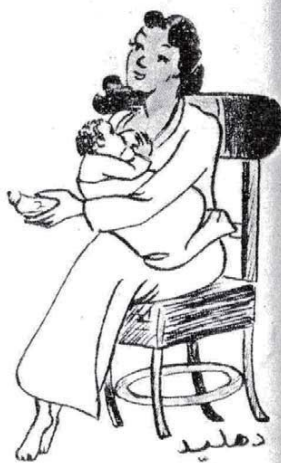
Membuat bunga baldu memang digemari oleh wanita segala bangsa.

اورغ مېيځ دغن اورغ دايځ برسرت دالم فرادوان برامځ

دي ډر رومه هنتو،، يغ اكو
سوتكن ايت؟ اكو سنديري تافرنه
فرځي كرومه ايت، تافري اف يغ
فرنه اكو دغر دري سي بېده، سي
ايسه، سي نيو، سي لچماني، كات
مريځيت، ډر رومه هنتو،، ايت
دقوپاي اوله اورغ ۲ جوتاوان،
دستوله كالو كيت هندق مځل
اورغ ۲ بر همب دويه ايت.
اورغ ۲ جوتاوان ايت كرجان
ميمځ ساغه بوسق كالو كيت ليهه
دي بر كمځول درومه هنتو اين.
كات بېده يغ فرنه دباوا اوله
بوي فريندن سي توايت، دسيني
اورغ ۲ن سوا سوده بر كړيځيځ
كوليه موكان، بوكنن سهاج رښه
دي كالو فندځ اورغ سوسه سام
جوځ ماچم كيت فندځ كوچيځ
كورف يغ مدځ مقابيس ۲ دتوغ ۲
سمځه ايت. مريك كالو بر جودي
سمالمن ۲ فاكې اريبو سهاج! تاد
راتوس لاځي، سېب دويه يغ
دانځ منداځكنن ايت بوكن دغن
تيتيځ فلوهن. اكو فيكر كالو
اورغ ۲ اين سدر اد مانسي يغ
سوسه سدځ مرايو ۲ منتا تمه
سديكيه دويه ايت دبري دري
دويه دان دي مآين جودي ايت،

يغ كړيځيځ. ييني مريك تاكورغ
دري امځه اد فول يغ ليه، اين
تاماسوق سي بېده، سي ايسه دان
كاون ۲ تادي. جتن ۲ جوتاوان
اين ميمځ تاكنل اف دي سوسه،

دهليد

كاو فون هندق سوسو

ديوقراسي، اتو اي بلوم كنل
ديوقراسي، اكو هارف اي
خاغلنه بلاجر كغد فڅارغ لاچور
ايت، سفاي جاغن اد فول كلاران
ډر قميمځين لاچور،، بيارله اد
ډر ابو ايم،، اتو ډر باف ايم،،
خاغلنه فول اد ډر قميمځين
ايم،،!

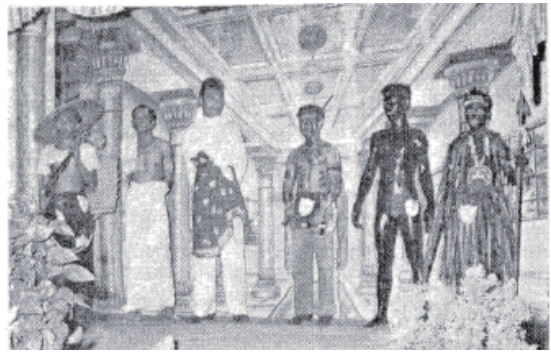
اكو اوچفكن سلامة كغد
ډر هنتو راي،، يغ سوده دانځ
كلځكځ اين، مدهمدهن دي اكن
دافه مځوكانن ځقواونن داي
هنتون ايت سمرت دي ماس
مودا ۲ دهولو اتوق منجادي
نېرف كغد مانسي ۲ يغ سوده لوف
دارتن اتو كغد مانسي يغ سوده
ملاچوركن ديرين اتو ملاچوركن
نېكرانن. هاڅ اكو هارف اغكو
سوا جاغلنه مندځ مجله اكو اين
سام سمرت ډر رومه هنتو،، يغ
ادايت. اداكه اغكو تاهو اف

demokrasi, atau ia belum kenal demokrasi, aku harap ia janganlah belajar kepada pengarang lacur itu, supaya jangan ada pula gelaran “pemimpin lacur”. Biarlah ada “ibu ayam” atau “bapa ayam”, janganlah pula ada “pemimpin ayam”!

Aku ucapkan selamat kepada “hantu raya” yang sudah datang ke gelanggang ini, mudah-mudahan dia akan dapat menggunakan kekuatan daya hantunya itu seperti dia masa muda-muda dahulu untuk menjadi penyerap kepada manusia-manusia yang sudah lupa daratan atau kepada manusia yang sudah melacurkan dirinya atau melacurkan fikirannya. Hanya aku harap engkau semua janganlah memandang majalah aku ini sama seperti “rumah hantu” yang ada-ada itu. Adakah engkau tahu apa

Kau pun hendak susu

Orang Minyak dengan orang Dayak berserta dalam peraduan beragam

yang keringting. Bini mereka tak kurang dari empat ada pula yang lebih, ini tak masuk si Bedah, si Esah dan kawan-kawannya tadi. Jantan-jantan jutawan ini memang tak kenal apa dia susah,

dia “rumah hantu” yang aku sebutkan itu? Aku sendiri tak pernah pergi ke rumah itu, tetapi apa yang pernah aku dengar dari si Bedah, si Esah, si Niu, si Lachmani, kata mereka itu, “rumah hantu” itu dipunyai oleh orang-orang jutawan, di situlah kalau kita hendak mengenal orang-orang besar hamba duit itu. Orang-orang jutawan itu kerjanya memang sangat busuk kalau kita lihat dia berkumpul di rumah hantu ini.

Kata Bedah yang pernah dibawa oleh boyfriend-nya si tua itu, di sini orang-orangnya semua sudah berkeringting kulit mukanya, bukannya sahaja rambut dia kalau pandang orang susah sama juga macam kita pandang kucing kurap yang sedang mengais-ngais di tong-tong sampah itu. Mereka kalau berjudi semalam-malaman pakai ribu sahaja! Tak ada ratus lagi, sebab duit yang datang mendapatkannya itu bukan dengan titik peluhnya. Aku fikir kalau orang-orang ini sedar ada manusia yang susah sedang merayu-rayu minta tambah sedikit duit itu diberi dari duit dan dia main judi itu,

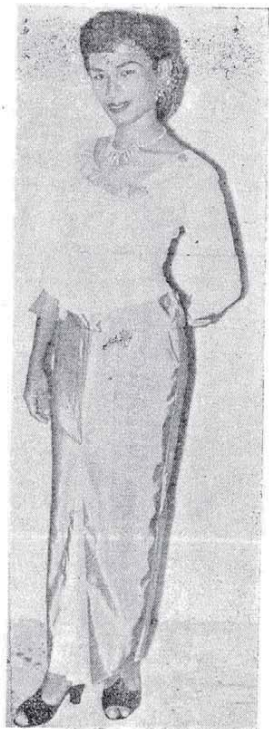
قصه نشوز ساتو چريتا فول.
يغ اكو تاهو قصه نشوز اين
سوال اكام، تنافي سكارغ سوده
ترباليك. نشوز سوده منجادي
فوليتيك. توكغ ۲ فوليتيك
سوده كونان چريتا نشوز اين
انتوق فرجواغن. اكو هارغ
اورغ ۲ عالم لكسه ۲ رمفس
كواس قصه نشوز اين جاغن
سمعي منجادي فركاكس فوليتيك
كفد اورغ ۲ فوليتيك يغ ايغن
منجاري كروسي. اورغرام
ميمغ سكارغ ييقوغ بيلا مليهكن
سكل كجادين يغ سمان سوده
برتوكر ۲، بلالغ سوده منجادي
هلع، فيقه سوده منجادي
كرودا دان اكو تاكو ۲ كوتو
يغ دكفلا ايت ممكرن دبرين
و سلطان، سبب دي سوده دودق
داتس كفلا. دي لوف دبرين ايت
كوتو!

چي فطيمه احمد فمحت يغ
ييجق دان تنغ .

باكوس كالو فندي كيت كونان .
سورغ قرابه اكو دي تركنل
منجادي توكغ امفو، دي برداس
سياف فون منجادي تواتن تيدق
منجادي حال، كران كنان توان
ايت مستي دحرماتي دان دامفو،
سياف سهاج منجادي توان تاغن
مستي ناك كداهي. ماس دهولو
دي تيدق فرنه مقمبيل تاهو
حال ۲ فرجواغن بهاس، كالو
كيت برچاكف فصل فرجواغن
بهاس دي چموهكن سهاج، دان
دي بركات ليه بايك مفرجواغن
فريوق ناسي. ميمغ اورغ ايت
اكو فوجي ييجقن منجادي توكغ
امفو. تيبا ۲ بهارو ۲ اين اكو دغر
دي تر فيليه منجادي سورغ قوا
مفرجواغن بهاس دان دي
تر فيليه مواكيلي سرومفون
مانسي يغ مفركتان سوال بهاس
دان كيودايان. سفتوه عجايب
اكو ممكرن ييجقن دي مقمفو،
دري اورغ يغ تا سوك ماسوق
ميدان فرجواغن تروس منجادي
جوهن فمفو.

كفد كاوان ۲ اكو يغ بشرا
برجواغ دالم سوال ايت جاغلنه
بركچيل هاني اتس كچيان جوهن
فمفو ايت، كران اورغ ايت
فرجواغن اد سريو ساتو جالن،
داسرن ماهو دافه، تيدق كيرا
اف. اورغ بكيو كالو كيت تان،
بكيما دي دافه تر فيليه، دي
منجواب اينله حكمتن علمو مقمفو!
كالو هندق برچاي سقرت دي،
جاديله توكغ امفو ساتو جالن،
سياف، امفوله سهاج تنف برچاي.
سبب ايت اكو فندغ علمو امفو
فاتو ساغه داداكن دالم تمغه ۲
فلاجران تيشكي سفاي بوله
دفلاجري اوله مانسي يغ
تامقرتي مقمفو.

راج زاي فنجيقتا فيشين فكاين ۲
فرمفوان ملايو.

سوده تنو جوتاوان اين اكن
مندافه كلاران دومان،
بساون دان برباكي و وان،
لاكي. تنافي اف دي فدولي،
كالو دي هندق منجاري ووان،
ايت تافايه، اد دويته سموا
و وان، دي بوله دافه سمفي
و ففكوان، جوگ دي تافايه
چاري سموا بيتنا ۲ سديا
ممفون.

بهارو ۲ اين اكو دغر اورغ
برسوغه تننو و امفو، ميمغ
امفو اين ساتو كلاكوان يغ ساغه

Raja Zai pencipta fesyen pakaian-pakaian perempuan Melayu.

sudah tentu jutawan ini akan mendapat gelaran dermawan, bangsawan dan berbagai “wan” lagi. Tetapi apa dia peduli, kalau dia hendak mencari “wan” itu tak payah, ada duit semua “wan” dia boleh dapat sampai “pangkuan” juga dia tak payah cari semua betina-betina sedia mangkunya.

Baharu-baharu ini aku dengar orang bersungut tentu “ampu” memang ampu ini satu kelakuan yang sangat

bagus kalau pandai kita gunakan. Seorang kerabat aku dia terkenal menjadi tukang ampu, dia berdasar siapa pun menjadi tuannya tidak menjadi hal, kerana katanya tuan itu mesti dihormati dan diampu, siapa sahaja menjadi tuan tangan mesti naik ke dahi. Masa dahulu dia tidak pernah mengambil tahu hal-hal perjuangan bahasa, kalau kita bercakap pasal perjuangan bahasa dia cemuhkan sahaja, dan dia berkata lebih baik memperjuangkan periuk nasi. Memang orang itu aku puji kebijakannya menjadi tukang ampu. Tiba-tiba baharu-baharu ini aku dengar dia terpilih menjadi seorang kuat memperjuangkan bahasa dan dia terpilih mewakili serumpun manusia yang memperkatakan soal bahasa dan kebudayaan. Sungguh ajaib aku memikirkan kebijakannya dia mengampu, dari orang yang tak suka masuk medan perjuangan terus menjadi johan pengampu.

Kepada kawan-kawan aku yang benar-benar

berjuang dalam soal itu janganlah berkecil hati atas kejayaan johan pengampu itu, kerana orang itu perjuangannya ada seribu satu jalan, dasarnya mahu dapat, tidak kira apa. Orang begitu kalau kita tanya, bagaimana dia dapat terpilih, dia menjawab inilah hikmatnya ilmu mengampu! Kalau hendak berjaya seperti dia, jadilah tukang ampu jangan kira siapa, ampulah sahaja tetap berjaya. Sebab itu aku pandang ilmu ampu patut sangat diadakan dalam tempat-tempat pelajaran tinggi supaya boleh dipelajari oleh manusia-manusia yang tak mengerti mengampu.

Kisah nusyuz satu cerita pula.

Yang aku tahu kisah nusyuz ini soal agama, tetapi sekarang sudah terbalik. Nusyuz sudah menjadi politik. Tukang-tukang politik sudah gunakan cerita nusyuz ini untuk perjuangannya. Aku harap orang-orang alim lekaslah rampas kuasa kisah nusyuz ini jangan sampai menjadi perkakas politik kepada orang-orang politik yang ingin mencari kerusi. Orang ramai memang sekarang bingung bila melihatkan segala kejadian yang semuanya sudah bertukar-tukar, belalang sudah menjadi helang, pipit sudah menjadi garuda dan aku takut-takut kutu-kutu yang di kepala itu memikirkan dirinya “sultan” sebab dia sudah duduk di atas kepala. Dia lupa dirinya itu kutu!.

Cik Fatimah Ahmad pembahas yang bijak dan tenang.

بينتغ اريواكن سينتاعي وسينتغ

دالم فيستا كېودايان سلوره
فرسكتوان يغ تله داداكن و دليك
كاردن، كوالا لمفور فند دوا
تاهون بقلالو، سته ايت دي
برفلواغ فول مندافه تاوون دري
توان زوبير سعيد كران ففكمبران
فيلم و، بوغا فيستا، دان دايكوتي
فول توره ممبري سمبون اوله
ببراف فنريستن ملايو ميساكن
بريتان سچارا بران ۲ يقدمكن
منجاديكن ديون ليه لكس
دكنالي.

دي قرنه دتاوون اوله توان
هو اه لوق و و كريس فيلم
فرو دقتين، انتوق منجادي
سورغ فلاكون فيلم، تنافي دي
منولق تاوون ايت كران دي
ميمغ تيدق برچيتا هندق
جادي بينتغ فيلم، كنان.

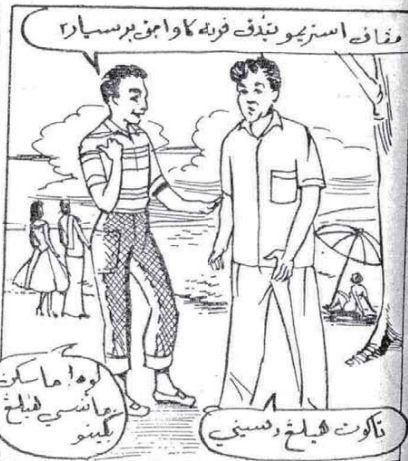
نمان يشنر اباله صبريه
اوريف (صبريه بنت اوريف)
گاديس هيمت مانيس يفتله
مندافه جولوقن و بوغا فيستا،
تاهون 1956 دان بينتغ راديو
ملايا بهاكين سيشين كوالا لمفور

گاديس يغ اكن ساي فرسكتان اين، ايون ممكيل، بوروق، ۵
اوله كاوندان صابتن قول دي دفكيل و و و، كدوا ۲ ففكيلن ۵
(گنتي نام) اين تنتوله اكن انيه بائي اورغ يغ بلوم بركنالن دكة ۵
دغثن، تافي بائي ديري سنديري اين اداله ساتو ففكيلن بياس يغ ۵
تلهفون دميليكتين سچ دي كچيل ۲ لاني دولو. ۵
♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡ (اوله موري منجا) ♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡

سوداري صبريه اوريف

بوروق اتو و و و اباله انق
جاني دري كمفوغ تمغه تيفكيلن
سكارغ، يات دكمفوغ جاوا، اولو
لاغه، دي دلاهيركن كيرا ۱7
تاهون دولو دغن ممفوپاي لافن
اورغ ادق برادق، دوا دانتران
تله كمبالي كمال بقاء، سمتران يغ
تيفكيل ترديري دري دوا لالاني
دان امغه فرمفوان دان دباله
يغترتوا سكال، ساي فرچاي،
افيل فارا فمباج منانفي كمبرن
فستي ساج سوده كئل سياف
سبرن گاديس كنية اين، دي
ليه تركئل دكالشن اورغ
رامي سچ اي برچاي ميندغ
كلارن چوهن لاكو ۲ ملايو اصلي

Bintang Radio Akan Membintangi Rumah Tangga

Gadis yang akan saya perkatakan ini, ibunya memanggil, Buruk, oleh kawan dan sahabatnya pula dia dipanggil 'Wok' kedua-dua panggilan (ganti nama) ini tentulah agak aneh bagi orang yang belum berkenalan dekat dengannya, tetapi bagi diri sendiri ini adalah satu panggilan biasa yang telah pun dimilikinya sejak dia kecil-kecil lagi dulu.

(Oleh Murni Manja)

Burok atau Wok ialah anak jati dari kampung tempat tinggalnya sekarang, iaitu di Kampung Jawa, Ulu Langat, dia dilahirkan kira-kira 17 tahun dulu dengan mempunyai lapan orang adik-beradik, dua di antaranya telah kembali ke alam *baqā*, sementara yang tinggal terdiri dari dua lelaki dan empat perempuan dan dialah yang tertua sekali, saya percaya, apabila para pembaca menatap gambarnya pasti saja sudah kenal siapa sebenarnya gadis genit ini, dia lebih terkenal di kalangan orang ramai sejak ia berjaya menyandang gelaran Johan Lagu-lagu Melayu Asli

Saudari Sabariah Urip

dalam Pesta Kebudayaan Seluruh Persekutuan yang telah diadakan 'di Lake Garden' Kuala Lumpur pada dua tahun yang lalu, setelah itu dia berpeluang pula mendapat tawaran dari Tuan Zubir Said kerana penggambaran filem "Bunga Pesta" dan diikuti pula turut memberi sambutan oleh beberapa penerbitan Melayu menyiarkan beritanya secara besar-besaran yang demikian menjadikan dirinya lebih lekas dikenali.

Dia pernah ditawarkan oleh Tuan Ho Ah Loke "Keris Film Production" untuk menjadi seorang pelakon filem, tetapi dia menolak tawaran itu kerana dia memang tidak bercita-cita hendak jadi bintang filem, katanya.

Namanya yang sebenar ialah Sabariah Urip (Sabariah binti Urip) gadis hitam manis yang telah mendapat jolokan "Bunga Pesta" tahun 1956 dan bintang Radio Malaya bahagian Stesen Kuala Lumpur

تاھون 1958 .

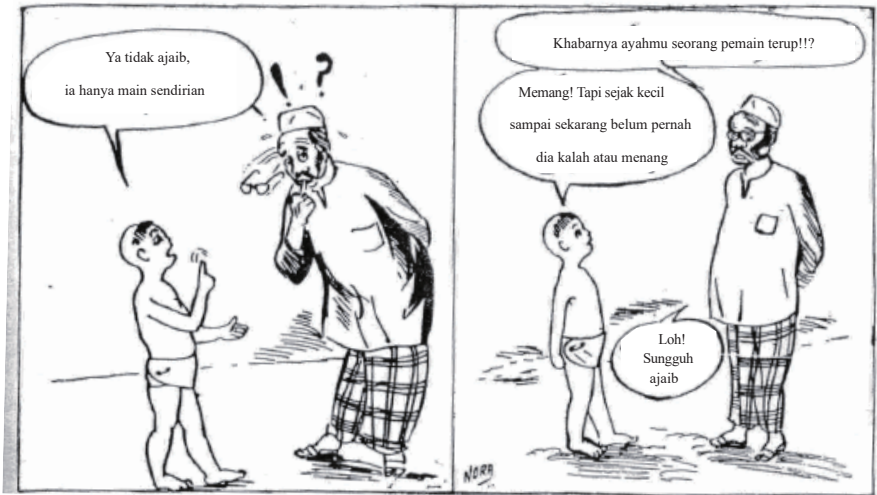
سلاھين دري ھديه، اتس کجين
 يغ فرنه ووء مناعي دالم
 فرادوان؟ مياي اد جوک
 ووء دافتي دري فرادوان؟ راتو
 کباي، فرادوان مياج ساچي دان
 مياج شير، دغن منجا دي
 مياجک ديرين ووء،
 ساي برتان فول تنتغ چيتان؟
 دماس دفن، انتوق اين دي
 مفتاکن وء ايقيم منجا دي سورغ
 مياي دفي ريغ هيتم دان ايقيم
 منجا دي سورغ فماتن
 بيدمينتن ريغ ماهر، وياکو سله،
 فد فرتيان ساي يغلاھين ساي
 کموکان وء اداکه دي تله برچيتا؟
 هندق مندرين رومھتھک؟
 دجاين وء تنتوله، کنا:
 وء دي، سودهفون لام مفیکه
 فرتوناغن دغن سورغ فموذا
 فيلپھن ھاتين سنديري، دان
 فرکھوين اکسن دلشوشکن فد
 فرتقاھن بولن دوا بلس ننتي،
 ھفک کيني ووء ماسيه لاکي ريغ
 منيفکلکن کمفوغ ھلامن کران
 مپومفکن تنکان منوھي جفوفتن
 سنديروان ۲۱ عمل تانھارين.

صيريه اوريف برسام ۲ سومياھ احمد

ووروق- ووء، اتو صيريه
 اوريف بوکن ساچ مغفوي سوارا
 مردو يغ سريغ دافه ددغر دشن
 لاگو ۲ ملايو اصلين دري چوروغ ۲
 راديو ۲ فنتس ۲ سنديروان دان
 مجلس ۲ کھوين، تنافي دي
 جوک مغفوي بايق کبولپھن يغ
 سوکر دتندقي اوله راکن ۲
 سايين، انتارالامين دي ساغة کمر
 مفیکوتي لافکن بهاس دان
 کوسستران ملايو، سني لاکون دان
 بر فيشين .

دالم کونجوغن ساي کرومھن
 بارو ۲ اين ساي دافه ملپه بايق
 فيالا فيرق ترانور رافي دالم
 سواه الماري فرهياستن دسفغ
 سواه فتي راديو يغ سدغ
 برکموندي مفیکوتي سيارن،
 منديغ يقدميکن دشن تا سنا ۲
 ملونچور ساتو فرتيان دري مولة
 ساي يشريوي ۲ اداکه فيالا ۲
 ايت حاصل درفد فرادوان ۲
 مياي سها؟ دغن فنوه
 کنتاغن دي منجا وء تيدق،.

tahun 1958.

“Burok—Wok” atau Sabariah Urip bukan saja mempunyai suara merdu yang sering dapat didengar dengan lagu-lagu Melayu aslinya dari corong-corong radio-radio pentas-pentas sandiwara dan majlis-majlis kahwin, tetapi dia juga mempunyai banyak kebolehan yang sukar ditandingi oleh rakan-rakan sebayanya, antara lain dia sangat gemar mengikuti lapangan bahasa dan kesusasteraan Melayu, seni lakon dan berfesyen.

Dalam kunjungan saya ke rumahnya baru-baru ini saya dapat melihat banyak piala perak teratur rapi dalam sebuah almari berhiasannya di samping sebuah peti radio yang sedang berkumandang mengikuti siarannya, memandang yang demikian dengan tak semena-mena meluncur satu pertanyaan dari mulut saya yang berbunyi “Adakah piala-piala itu hasil daripada peraduan-peraduan menyanyi sahaja?” Dengan penuh ketenangan dia menjawab “Tidak”.

Sabariah Urip bersama-sama Sumayyah Ahmad.

Selain dari hadiah, atas kejayaan yang pernah Wok menangi dalam peraduan-peraduan menyanyi ada juga yang Wok dapati dari peraduan-peraduan Ratu Kebaya, peraduan membaca sajak dan membaca syair” dengan manja dia membahaskan dirinya “Wok”.

Saya bertanya pula tentang cita-citanya di masa depan, untuk ini dia mengatakan “Ingin menjadi seorang menyanyi di piring hitam dan ingin menjadi seorang pemain badminton yang mahir” “Baguslah!”.

Pada pertanyaan saya yang lain saya kemukakan “Adakah dia telah bercita-cita hendak mendirikan rumah tangga?” Dijawabnya “Tentulah...” katanya: “Dia, sudahpun lama mengikat pertunangan dengan seorang pemuda pilihan hatinya sendiri, dan perkahwinan akan dilangsungkan pada pertengahan bulan dua belas nanti” Hingga kini Wok masih lagi sering meninggalkan kampung halamannya kerana menyumbangkan tenaganya memenuhi jemputan sandiwara-sandiwara amal tanah airnya.

چريتا فنديق

جنگي همباوا عاقبة

کاوانق تافغل جاس ياتي، سبا۲ اکو مېلا کاو دري کچيل،
 (سپا۲ اکو مېري اغکو فلاجران. کو سڭ فلاجران اکن منمېهن)
 (کچريډيکن تنافي روفان فلاجران مومنهکن هارفن. کو سڭ)
 (ترديډيک انتوق منجادي بایک تنافي روفان سڭ تله تراليق. کو)
 (هارفنک انتوق فیهیور دوک روفان انتوق فمباوا چلاک. کاومستي)
 (فيکر ياتي، سکل فريواتن اورغتوامو اداله انتوق کبايکن مو.
 (اوله موس عزم)

کموغش ايځين ماتهکن هارفن
 بهکيا يځ دي ايدامي ستيف ماس،
 فمودا ايت ايځين مرفس دي
 دري جېماځن هاتي کاميل
 کايځن. کدانن فمودا ايت
 روفان دسموة بایک اوله
 اورغتوان، مک ترکوروغله اي
 دالم سېواه سڭر فرتونن يځتا
 دايځينن. افله يځ نا دکتابن،
 فمودا ايت انتوق اورغ کاي،
 دسکاني رامي کران هراتن،
 تمباځن فول دي سورغ فمودا

ماسيه تربايغ ۲ دما،
 ترکيلن ۲ دهاتي، سکل فراسيوا
 يځ منيمفا ديرين بيراف تاهون
 يځ لمغاو. ولوفون تله لام تنافي
 باکين مراس بهاري. دي تادافه
 ملوفاکتن تمباځن فول دي تيدق
 ماهو ملوفاکتن فراسيوا ايت،
 اکن دکنغ سلما هيډوفن، اکن
 دسيمفن دفريندهاران هاتين
 انتوق منجادي چرمين بهاري
 هداځن، انتوق تولادن دالم
 منجالي هيډوفن. هارفنن
 سموک فيسغ تا بربواه دوا کالي.
 سکل کات کمارهن اورغتوان
 دکالا دي بمېځکځ کرس فرتونن
 دځن سورغ فمودا دولو، ماسيه
 ترغياغ ۲ دليځان. تنافي افله
 نادکات، سومان ايت فيليهن
 سنديري. دي مراس تيدق
 برساله دالم حال ايت.
 کيني سلالو دي ترمنوغ مځنغ
 فراسيوا يځلالو، سکالي سکالا
 ترکځ جوک ماس بهکيا برسام
 ککايهن دولو. ترمنوق ۲ لاکي
 بکيمان قيصة برمولا، مېباوا چريتا
 سجاره باکي مريک بردوا. دي
 ککل دځن کاميل فمودا کچنتان
 هاتين ايت سته دي برتوکر
 سوله، مريک ساتو سوله سام
 سکس. کاميل ساغه فرامه دان
 بایک دځن دي، مېبېکن دي

جاموان دستوديو کريس کران مولاکن فځکمارن باوغ فوتيه باوغ ميره
 تراريق هاتي کفد فمودا ايت،
 انلاکي فراوځن کاميل يځ بيځق
 تمفن ايت اکن مناريق سکل مينه
 کادي ۲ کفداځن. جيوان تراس
 لمه بيلا برهداځن دځن کاميل،
 انتهله بارځکالي دي تيدق سڭوف
 ملاون حسره هاتين يځ سلالون
 بکو ترهداځن للاکي، بيلا دي
 برسام کاميل تراله کلماځن
 هاتين، دي توندوق تنفا شرط.
 ريځکس کات اخرون تراکتهله
 سېواه جنگي سهيدوف سماتي،
 ترلوکيله سېواه گمارن
 «چشتا»، دضوباري ماسيغ ۲.
 کتيک دي دالم اواځن چيتا
 اينته داتځ سورغ فمودا دري
 يځ برجيوا لوهور دان بایک
 هاتي. تنافي باکي ياتي يځ فرنه
 تربايغ ۲ دي ايځين لفس
 بييس دري سکل کوغکوځن، دي
 تا ماهو ميره کفد يځ تيدق دافه
 دتريما اوله هاتين. دي
 برفنداځه ساتو، هيډوف ماتين
 هان برسام کاميل. فريمان
 اورغتوان ترهداځن فمودا ايت،
 داځنغ تيدق عادل. دي يځ
 برحق دي هاروس برتيدق دان
 مستي برتيدق. ليه ۲ لاکي بيلا
 ترايځنک جنگي برسام کاميل،
 مريک اکن منديريکن مهليکي
 بهکيا برسام. اگر چنتا يځتهله
 برتونجغ دلوبوق هاتين تيدق

Cerita Pendek

Janji Membawa Akibat

Kau anak tak mengenal jasa Yati, sia-sia aku membela kau dari kecil, sia-sia aku memberi engkau pelajaran. Kusangka pelajaran akan menambahkan kecerdikan tetapi rupanya pelajaran memusnahkan harapan. Kusangka terdidik untuk menjadi baik tetapi rupanya sangka telah terbalik. Ku-harapkan anak penghibur duka rupanya anak pembawa celaka. Kau mesti fikir Yati, segala perbuatan orang tuamu adalah untuk kebaikanmu.

(Oleh Mus Azam)

Masih terbayang-bayang di mata, terkilan-kilan di hati, segala peristiwa yang menimpa dirinya beberapa tahun yang lampau. Walaupun telah lama tetapi baginya merasa sehari. Dia tak dapat melupakannya tambahan pula dia tidak mahu melupakan peristiwa itu, akan dikenang selama hidupnya, akan disimpan di perbendaharaan hatinya untuk menjadi cermin di hari hadapan, untuk tauladan dalam menjalani hidupnya. Harapannya semoga pisang tak berbuah dua kali.

Segala kata kemarahan orang tuanya di kala dia membangkang keras pertunangannya dengan seorang pemuda dulu, masih terngiang-ngiang di telinganya. Tetapi apalah nak dikata, semuanya itu pilihannya sendiri. Dia merasa tidak bersalah dalam hal itu.

Kini selalu dia termenung mengenang peristiwa yang lalu, sekali-sekala terkenang juga masa bahagia bersama kekasihnya dulu. Ternampak-nampak lagi bagaimana kisah bermula, membawa cerita sejarah bagi mereka berdua. Dia kenal dengan Kamil pemuda kecintaan hatinya itu setelah dia bertukar sekolah, mereka satu sekolah sama sekelas. Kamil sangat peramah dan baik dengan dia, menyebabkan dia

kampungnya ingin mematahkan harapan bahagia yang dia idami setiap masa, pemuda itu ingin merampas dia dari jambangan hati Kamil kesayangannya. Kedatangan pemuda itu rupanya disambut baik oleh orang tuanya, maka terkurunglah ia dalam sebuah sangkar pertunangan yang tak diingini. Apalah yang nak dikatakan, pemuda itu anak orang kaya, disegani ramai kerana hartanya, tambahan pula dia seorang pemuda

Jamuan di Studio Keris kerana memulakan penggambaran Bawang Putih Bawang Merah

tertarik hati kepada pemuda itu, apalagi perawakan Kamil yang segar tampan itu akan menarik segala minat gadis-gadis kepadanya. Jiwanya terasa lemah bila berhadapan dengan Kamil, entahlah barangkali dia tidak sanggup melawan hasrat hatinya yang selalunya beku terhadap lelaki, bila dia bersama Kamil terasalah kelemahan hatinya, dia tunduk tanpa syarat. Ringkas kata akhirnya terikatlah sebuah janji sehidup semata, terlukislah sebuah gambaran “cinta” di sanubari masing-masing.

Ketika dia dalam awangan cita-cita inilah datang seorang pemuda dari

yang berjaja luhur dan baik hati. Tetapi bagi Yati yang pernah terbang bebas, dia ingin lepas bebas dari segala kongkongan, dia tak mahu menyerah kepada yang tidak dapat diterima oleh hatinya. Dia berpendapat satu, hidup matinya hanya bersama Kamil. Penerimaan orang tuanya terhadap pemuda itu, dianggap tidak adil. Dia yang berhak dia harus bertindak dan mesti bertindak. Lebih-lebih lagi bila teringatkan janjinya bersama Kamil, mereka akan mendirikan mahligai bahagia bersama. Agar cinta yang telah bertunjang di lubuk hatinya tidak

مېليقي توبه يڅ کښه چوميل
ايت سدغ هاتين تا اد. دي
جوک ايشن کهکيان دالم
برومهننگ، ايشن ساليغ چننا
منجنناتې انتارا سوامي استري.
مندر برتايان ياتي مراس
سغ، دي مراس منغ تا برتنديغ.
دي برهاف کاميل اکن کمبالي
کفدان. بايش کاميل دننتي دغن
فنه کيقين اکن منجغ دسات
ماس، دسميغ ايت برتا کاميل
دچارين دتيف تمغه.

سوات هاري ياتي کفک مېلي
بوکو ۲ بچان. تيبا دسات تمغه
دي ترسمرق دغن کاميل. دمي
کاميل دجغامي کميغه راس
جيوان بائي رومغه يڅ لاږو
دتييس هوچن. هارن بهکيا
يڅ همفير ماني کمبالي هيدوف
سمولا. دي کمبيرا، کمبيرا
سکالي. دي تبا سدر اف يڅ
هاروس دبوا. کالوله تيدق

باکين. دي تاهو کاميل مراجوق
دان فوس هارن.
سجق برهنسي سکوله تيفگلله
دي درومه، مغيغ نصيب ستيغ
وقت. تر بايغ ۲ فراستيا غري
يغ اکن ترچادي کاتين. دي
مراس بائي دحکوم کنتوغ، تالي
دان تياغن تر بايغ ۲ دسات ستيغ
ساعة. تنافي افله داين، هان
مننتي کدانغن هاري يغتاکوتين
ايت ساج، يات فرکويين دغن
تونانغ يڅ تا دچنناتين مالهن تا
دافة دتريما اولهن.

رو فان اوسهادليندغي تقدير،
توهن ليه بروکاس. سکل کجادي
تا دافة دانورکن اوله مانسي.
تيدق سکل يڅ دايقيني ترچافي
دان تيدق فول سکل يقدنچي
ترهيندر. جوده دنانغن توهن.
فمودا تونانغن مناريق ديري.
کشان تا ايشن مېليقي جسد يڅ
تا برجيوا، افله کونان دي

دافة دجاږو موده ۲، فراسان
چننا يفتله برمهکوت دضوبارين
تيدق مېنرکن دي برديم. اخرن
فوتله تيدک مستي مېيلا ديري.
کات تگس دي کوتاکين. دي
برونق بوکن انتوق کمريکان
نگارا، بوکن قول مېمبالين
کدولان بغم، تنافي برونق
کران چننا، دي برونق
مېمبالين کدولان اسارا.

تنافي سکا ماله کواسن.
دي سورغ انق، انق فنتغ
مندرهاک کات اورغتوان، دي
دماکي دهامون دغن کات ۲ يڅ
مياکتن هاتين. دي داغکف
سباکي انق يڅ درهاک. باريس ۲
دي تيدق داکوي انق کالو تيدق
سگرا متوروه. کاکله دي دالم
اوسها، کچوا دالم مېيلا. دي
تا برداي لاکي، هان ايرما
ساجله يقدافة دکلوارکن.

دري هاري ايت کهکيان
هيدوف تيدق تران لاکي
باکين. سان دفتوهکن دغن
برمنوغ. سکل کواجين تيفگل
تريفکالي تيدق فرنه اد يڅ
بيريس. فلاجرانن تيدق
دهيراوکن لاکي. بوکو ۲ تا
فرنه دباچ. فاکي کسکوله، فولغ
کرومه برمنوغ لاکي. اخرن
تيباله ماس ففرقان اخر، دي
کچوا. لنتارن ککاکلنر دي
تراس مالو، مالو کفد ديري
سندري دان مالو کفد کاون ۲.
دولو دي فرنه مېندغ فکته
فرتام دالم کلن تنافي کيني
دي کتيغکالان جاوه، دي تيدق
لولوس. تا ماهو لاکي دي
کسکوله، دي تا ماهو برجمفا دغن
کاون ۲. کاميل يڅ دچنناتين
دولو، سجق دي برتوغ تا فرنه
نمق لاکي دسکوله، انته کمان دي
فون تا تاهو. تيباد خبر برتا

اهل ۲ جواتکويس ۲۲ سرومفون بولوه کاديغ، کيفل هابر.

dapat dicabut mudah-mudah, perasaan cinta yang telah bermahkota di sanubarinya tidak membenarkan dia berdiam. Akhirnya putuslah tekad mesti membela diri. Kata tegas dia kotakan. Dia berontak bukan untuk kemerdekaan negara, bukan pula mengembalikan kedaulatan bangsa, tetapi berontak kerana cinta, dia berontak mengembalikan kedaulatan asmara.

Tetapi setakat manalah kuasanya. Dia seorang anak, anak pantang menderhaka kata orang tuanya, dia dimaki hamun dengan kata-kata yang menyakitkan hatinya. Dia dianggap sebagai anak yang derhaka. Nyaris-nyaris dia tidak diakui anak kalau tidak segera menurut. Gagallah dia dalam usaha, kecewa dalam membela. Dia tak berdaya lagi, hanya air mata sajalah yang dapat dikeluarkan.

Dari hari itu kebahagiaan hidup tidak terasa lagi baginya. Masanya dipenuhi dengan bermenung. Segala kewajipan tinggal terbengkalai tidak pernah ada yang beres. Pelajarannya tidak dihiraukan lagi. Buku-bukunya tak pernah dibaca. Pagi ke sekolah, pulang ke rumah bermenung lagi. Akhirnya tibalah masa peperiksaan akhir, dia kecewa. Lantaran kegagalannya dia terasa malu, malu kepada diri sendiri dan malu kepada kawan-kawan. Dulu dia pernah menyandang pangkat pertama di dalam kelasnya tetapi kini dia ketinggalan jauh, dia tidak lulus. Tak mahu lagi dia ke sekolah, dia tak mahu berjumpa dengan kawan-kawannya. Kamil yang dicintainya dulu, sejak dia bertunang tak pernah nampak lagi di sekolah, entah ke mana dia pun tak tahu. Tiada khabar berita

baginya. Dia tahu Kamil merajuk dan putus harapan.

Sejak berhenti sekolah tinggallah dia di rumah, mengenang nasib setiap waktu. Terbayang-bayang peristiwa ngeri yang akan terjadi ke atasnya. Dia merasa bagai dihukum gantung, tali dan tiangnya terbayang-bayang di mata setiap saat. Tetapi apalah dayanya, hanya menanti kedatangan hari yang ditakutinya itu saja, iaitu perkahwianan dengan tunangan yang tak dicintainya malahan tak dapat diterima olehnya.

Rupanya usaha dilindungi takdir, Tuhan lebih berkuasa. Segala kejadian tak dapat diaturkan oleh manusia. Tidak segala yang diingini tercapai dan tidak pula segala yang dibenci terhindar. Jodoh di tangan Tuhan. Pemuda tunangannya menarik diri. Katanya tak ingin memiliki jasad yang tak berjiwa, apalah gunanya dia

memiliki tubuh yang genit comel itu sedang hatinya tak ada. Dia juga ingin kebahagiaan dalam berumah tangga, ingin saling cinta-mencintai antara suami isteri.

Mendengar berita ini Yati merasa senang, dia merasa menang tak bertanding. Dia berharap Kamil akan kembali kepadanya. Bayangan Kamil dinanti dengan penuh keyakinan akan menjelang di suatu masa, di samping itu berita Kamil dicarinya di tiap tempat.

Suatu hari Yati ke pekan membeli buku-buku bacaan. Tiba-tiba di suatu tempat dia terserempak dengan Kamil. Demi Kamil dijumpainya kembalilah rasa jiwanya bagai rumput yang layu dititis hujan. Harapan bahagia yang hampir mati kembali hidup semula. Dia gembira, gembira sekali. Dia tak sedar apa yang harus dibuat. Kalaupun tidak

Ahli-ahli jawatankuasa "Serumpun Buluh Gading" Keppel Harbour.

“ترىماكاسيه”، بالس ياتي
 دغن بيثكة لالو نايك كاتس رومه
 ايت دغن فراسان يفتا فرنه
 دراس سلوم ايت. باكيك
 برميمغي، دي مراس سوله ٢
 منايكي رومه كميل سوامين.
 اتو رومين سديري برسام
 كميل. تيبا دي تركجوة،
 سورغ كاديس بغفرنه منجادي
 كاون دسكولن دولو داتغ مرقا
 دان ملموقن. “دواه..... ياتي! لام
 كو تا مليه كاو، كناف تا جان ٢،
 مان سواميمو”، برتالو ٢
 فرتيان كلوار سرمق دري موله
 كاديس ايت، سوله ٢ تا صبر لاي
 منوغكو ماس، مقاتور كات.
 كمبيرا بنر نمفقن دي بيلا
 برجمفا كاون بايك يثتله لام
 برچراي دغن. سوسه جوكن
 بائي ياتي هندق منجواب
 سولان ٢ يغ داتغ برتالو ٢ ايت،
 له لاي دي تا مقرتي كدودقن
 يغ سينرن. هان يغ دافه جواب
 “وتا، ماله نه”، “وكناف تا
 اجق سواميمو داتغ برسام”،
 حسنه مغولغ فرتيانن لاي،
 ميبكن ياتي مراس برتمبه ٢
 حيران. “وكاو مغيكاو، نه”،
 جواب ياتي. “واتو سجاج كاو
 ايشين ممفرمانكن اكو”، “وكناف
 كاو بركات بكيو ياتي، تيدفكه
 كاو تله كهوين سولن يغ لمفاو”،
 “وكاو ساله سفك، اكو بلوم كهوين
 دغن سيف ٢ فون”، “وكاو تا
 فرچاي ياتي، تا اوسله كاو
 بروغ دغن اكو، اكو تاهو بنر
 كاو تله برتونغ دغن حسين دان
 اكو ماسيه ايقة لاي هاري
 فركهوين مو يقدتفكن”، “وياه
 ميمغ بتول اكو تله برتونغ، تنافي
 كيني اكو بيس كمبالي”،
 “وكاو بلوم كهوين ياتي”،
 فرلان ٢ كات اين دلفظكن انتارا

سديكيه كمبيران، دي برهاف
 سوكن دافه مفكمبيران هاتي
 كميل. تنافي سيالين كميل،
 نمفقن اي تا سغ مندغر برينا
 ايت. موكان سراوبه، دي
 توندوق مندغ كومبي. “وكناف
 ميل؟”، ياتي تا صبر مليه
 فراوبين ايت. “وتيدق اف،
 هان كو مراس سديكيه تركجوة
 بيلا مندغر برينا يغ تا تردو كا
 ايت”، “وبرينا بهكيا اتوق
 كيت بردوا، يا، ميل!”، كمبيرا
 سكال ياتي ملفظكن كات ٢ ايت.
 دي برهاف دمكين فول كميل.
 تنافي تيدق، كميل تيدق
 كمبيرا سمرت دي، كنان ٢ ماچم
 تا ددغر. اين مفحيرانكن دي.
 تنافي بلوم سمقة دي برتان اف ٢
 كميل له دهولو مفجاج دي
 كرومهن. “ودمان رومهمو
 ميل”، ياتي برتان كحيران.
 “وايت!”، كميل منجوقكن
 كاره سواه رومه يغ سدرهان
 بسرن، تا بيراف جاوه دري تمقة
 مريك ايت. “وبيلا كاو فينده
 كيندر؟”، “و بارو سيولن”،
 “سيلاكن نايك، ياتي”،
 كميل ممفرسيلاكن دي نايك
 كرومهن ستله مريك سمغي.

دلپهن اورغ رامى مندغ مريك
 تننو دي اكس مشرك ملموق
 ككاسيهن ايت، دي اكن مريهن
 ديرن كدالم ريبان فوجان هاتين
 ديتو جوكن سمرت يغ فرنه
 دلاكون دهولو. دي ايخين سگرا
 منجورهن راس كريندوان هاتي
 بغداهن بيراف لام ايت. تنافي
 سوامان تا ممبركن دي برپوة
 دمكين. اف بغدافه هان
 “وميل”، سفاته كات سيككان
 نام كميل ترلونجة دري مولتن.
 الفكه نعمتن دي راس مپوة نام
 بغفرنه دمنجاي دان برمنجا
 دسوات ماس دهولو، تنافي سق
 دي برفيه بارو اين سكال دي
 دافه مپوة نام ايت، فواسله
 هاتين. “دواه، ياتي.....!،
 برسوداغن ساج؟”، بالس كميل
 تاور. “ودغن سيف لاي”، دغن
 كحيران دي برتان كمبالي.
 “ومان حسين”، “وسياف ايت حسين
 ميل؟”، “دواه..... كاو سوك برماين
 ياتي”.

“وبتول ميل، كو تاكنل حسين”،
 تگس ياتي برسقوه ٢. “وكن حسين
 سواميمو”، “دواه، كاو سيلف
 ميل، اكو بلوم كهوين دغن
 سيف ٢ فون”، بالس ياتي دغن

لاكون كلاكر اوله فرتوبهن فمودا فمودي كمفوغ راج اودا، كلغ.

dilihatnya orang ramai memandang mereka tentu dia akan menerkam memeluk kekasihnya itu, dia akan merebahkan dirinya de dalam ribaan pujaan hatinya di situ juga seperti yang pernah dilakukan dahulu. Dia ingin segera mencurahkan rasa kerinduan hati yang ditahan beberapa lama itu. tetapi suasana tak membenarkan dia berbuat demikian. Apa yang dapat hanya "Mil", sepatah kata singkatan nama Kamil terloncat dari mulutnya. Alangkah nikmatnya dia rasa menyebut nama yang pernah dimanjai dan bermanja di suatu masa dahulu, tetapi sejak dia berpisah baru ini sekali dia dapat menyebut nama itu, puaslah hatinya. "Oh, Yati.....!, berseorangan saja?" balas Kamil tawar. "Dengan siapa lagi?" dengan kehairanan dia bertanya kembali. "Man Hussin". "Siapa itu Hussin Mil?". "Wah..... kau suka bermain Yati".

"Betul Mil, ku tak kenal Hussin" tegas Yati bersungguh-sungguh. "Kan Hussin suamimu". "Ah, kau silap Mil, aku belum kahwin dengan siapa-siapa pun" balas Yati dengan

sedikit kegembiraan, dia berharap semoga dapat menggembirakan hati Kamil. Tetapi sebaliknya Kamil, nampaknya ia tak senang mendengar berita itu. Mukanya berubah, dia tunduk memandang ke bumi. "Kenapa Mil?" Yati tak sabar melihat perubahan itu. "Tidak apa, hanya kumerasa sedikit terkejut bila mendengar berita yang tak terduga itu". "Berita bahagia untuk kita berdua, ya, Mil!" gembira sekali Yati melafazkan kata-kata itu. Dia berharap demikian pula Kamil. Tetapi tidak, Kamil tidak gembira seperti dia, kata-katanya macam tak didengar. Ini menghairankan dia. Tetapi belum sempat dia bertanya apa-apa Kamil lebih dahulu mengajak dia ke rumahnya. "Di mana rumahmu Mil" Yati bertanya kehairanan. "Itu!" Kamil menunjukkan ke arah sebuah rumah yang sederhana besarnya, tak seberapa jauh dari tempat mereka itu. "Bila kau pindah ke bandar?" "Baru sebulan". "Silakan naik, Yati", Kamil mempersilakan dia naik ke rumahnya setelah mereka sampai.

"Terima kasih" balas Yati dengan singkat lalu naik ke atas rumah itu dengan perasaan yang tak pernah dirasa sebelum itu. Bagaikan bermimpi, dia merasa seolah-olah menaiki rumah Kamil suaminya. Atau rumahnya sendiri bersama Kamil. Tiba-tiba dia terkejut, seorang gadis yang pernah menjadi kawan di sekolahnya dulu datang menerpa dan memeluknya. "Oh....Yati!, Lama ku tak melihat kau, kenapa tak jalan-jalan, mana suamimu", bertalu-talu pertanyaan keluar serempak dari mulut gadis itu, seolah-olah tak sabar lagi menunggu masa, mengatur kata. Gembira benar nampaknya dia bila berjumpa kawan baik yang telah lama bercerai dengannya. Susah juga bagi Yati hendak menjawab soalan-soalan yang datang bertalu-talu itu, lebih lagi dia tak mengerti kedudukan yang sebenarnya. Hanya yang dapat dijawab "Tak ada, masalah Nah". "Kenapa tak ajak suamimu datang bersama", Hasnah mengulang pertanyaannya lagi, menyebabkan Yati merasa bertambah-tambah hairan. "Kau mengigau, Nah" jawab Yati. "Atau sengaja kau ingin mempermainkan aku". "Kenapa kau berkata begitu Yati, tidaklah kau telah kahwin sebulan yang lampau". "Kau salah sangka, aku belum berkahwin dengan siapa-siapa pun". "Aku tak percaya Yati, tak usahlah kau berbohong dengan aku, aku tahu benar kau telah bertunang dengan Hussin dan aku masih ingat lagi hari perkahwinanmu yang ditetapkan". "Ya, memang betul aku telah bertunang, tetapi kini aku bebas kembali". "Kau belum kahwin Yati!", perlahan-lahan kata ini dilafazkan antara

Lakon kelakar oleh Pertubuhan Pemuda-pemudi Kampung Raja Uda, Klang.

مونهنک جیوان سندرې. اکو
تا ماهو فرکارا سمرت ایت
ترجادی فد دیریکو. سوراتن
ازلي تا دافه داوبهکن. کالو
میمغ بوکن جوده کیت بردوا
افکه گونان مونغو بواه یغ تا
مونکن کورلاکي، سمفي بدن
مندرتا، جسد ترلنتر دهاپوه
فراسان فوټس اما. کفد مو یاتي،
کو برهاف کمبالله کفد
کینران، تنکتنله جیوامو،
هادفيله فرجواغن انتوق
مشارکه. تناکامو ساعه دهرکاي.
کاو جاغن منورتکن راس هاتیمو

تودهن ایت، لنتارن اکو سدر بهوا
کیت اکن سسه دان بناس کالو
بنر۲ منورتکن کات هاتي مودا،
سدنک اکام بقسا دان تانهایر کیت
ساعه مرلوکن تناک۲ کیت،
سیران هیدوف ددنیا کیت
سیاکن۲ لنتارن هان چننا تا
سمفي اتو هان کران منورتکن
جیوامران ایت سوده ننتو هارفن
اکام بقسا دان تانهایر تا دافه کیت
فتوهکن. باقی اورغ یغ ساله
دالم حال این، کران چننا
سمفي دي مغاغکف هیدوف تا
برگون لاکي، دي سغوف
ملاکوکس اف سهاج سمفي

کدشران دغن تیدق. ایر موکان
برابه، دي توندوق ترموغ.
دکناف، نه؟، یاتي برتان
حیران. تنافي حسنه تا
منجوان، هان ترموغ ساو.
سواسان منجادی سفي، مایغ۲ تا
برکات، یاتي تا براني لاکي برتان
کاوئن ایت، تاکوه میغکوغ
فراسان لبه فاره. یاتي جوک
مولاي فهم سام، اف یغ دراس
اوله کاوئن ایت، دي توره
ترموغ.

دراکو تاهو یاتي،،، سوارا
کامیل تیبا۲ مونچول مجه
کوپین ایت. دراکو تاهو کران
اکوله کاو تیدق جادی کھوین،،
حسنه دان یاتي ترکجوه.
دوتیدق میل، اکو سندرې یغ
بریتیدق دمکن،،، تگس یاتي.
دوینا اکو فون تاهو،،، حسنه
منجله. دوسگل رهیا مو،،،
دي تا دافه مقهابسکن کنان،
دادان تراس سیق. کفلا
توندوق، فلاهن۲ ایر جرنیه
کلیهان کلوار دري دوا کوفق
متان، دي متاغیس کدیپن.
دومعافکن اکو یاتي، اکو تله
مرمس کیهکیان مو،،، حسنه
برکات کمبالي تله سواسان تنغ
ببراف لام. دوتیدق! حسنه تا
دافه کیت سالهن، سبرن بگینی
یاتي،،، کامیل مولا برچریتا،
سدغ یاتي هان توندوق. دوسله
فروتون مو دان هاري فرکھوین
یغ دتفکن باکي کاو بردوا تله
سمفي کفتھوانکو، اکو مرايس
فوتله سوده هارفن کیت. اوله
کران اکو تا ایشین مغکفکو
کنترامن کاو دان کلوارکامو کو
مقیمیل سیکف لبه دهولو
مغوندورکن دیري. بارغکالي
کاو منوده اکو کچم یاتي، تنافي
تا مقاف اکو سغوف منریما

کفوتس تکا موده نمبر 5.

دانشارا 238 فارا فنکا یقتله مقیرم تکا موده
بلاش 5 دري لوره نكري، یقتله دعادلي، مک دوا فنکا تله
دتفکن مندافه هدیه فرتام دان کدوا. کدوا۲ فنکا ایت ایاله
دري قدح دان ترغکانو.

فنکا۲ یغ برجاي دان جوافتن ایت اداله سبائي
برایوه:

هدیه فرتام ددافتي اوله:
عبدالحمید بن حاج اسمعیل،
214، تفي سوغي فکن رابو،
الور ستار، قدح.

جوافتن: واه... سوده لام کوا کرج، این هاري بارو
جو مفا.

هدیه کدوا ددافتي اوله:
وان میمونه محمد نور،
92، کمفوغ داتوه، جالن فنتي،
کوالا ترغکانو، ترغکانو.
جوافتن: اله مق! ساله تمفتن.

کفد کدوا۲ فنکا یقتله برجاي ایت کامي سمفیکن تهنه
دغن سفنوه۲ کمیرا، دان کفد فارا فنکا یقتله توره سام مقیمیل
بهاگین منکا، کامي اوچفکن سیتی۲ تریماکایه دان تروس
مروس مقیمیل بهاگین مدهمداهن برجاي دالم مایس هداغن.
هدیه کفد کدوا۲ فنکا یقتله برجاي ایت تله فون کامي
کیریمکن دغن سقوچق سورة اوچاقن تهنه دري قفلولا تکا موده.

kedengaran dengan tidak. Air mukanya berubah, dia tunduk termenung. “Kenapa, Nah?” Yati bertanya hairan. Tetapi Hasnah tak menjawabnya, hanya termenung sayu. Suasana menjadi sepi, masing-masing tak berkata, Yati tak berani lagi bertanya kawannya itu, takut menyinggung perasaan lebih parah. Yati juga mulai faham sama, apa yang dirasa oleh kawannya itu, dia turut termenung.

“Aku tahu Yati!”, suara

Kamil tiba-tiba muncul memecah kesunyian itu. “Aku tahu kerana akulah kau tidak jadi kahwin”.

Hasnah dan Yati terkejut.

“Tidak Mil, aku sendiri yang bertindak demikian” tegas Yati.

“Ya, aku pun tahu” Hasnah

mencelah. “Segala rahsiamu....”,

dia tak dapat menghabiskan katanya,

dadanya terasa sebak. Kepala

tunduk, perlahan-lahan air jernih

kelihatan keluar dari dua kelopak matanya, dia menangis kesedihan.

“Maafkan aku Yati, aku telah

merampas kebahagiaanmu”. Hasnah

berkata kembali setelah suasana tenang

beberapa lama. “Tidak! Hasnah tak

dapat kita salahkan, sebenarnya begini

Yati”, Kamil mula bercerita,

sedang Yati hanya tunduk. “Setelah

pertunanganmu dan hari perkahwinan

yang ditetapkan bagi kau berdua telah

sampai ke pengetahuanku, aku merasa

putuslah sudah harapan kita. Oleh

kerana aku tak ingin mengganggu

ketenteraman kau dan keluargamu ku

mengambil sikap lebih dahulu

mengundurkan diri. Barangkali

kau menuduh aku kejam Yati, tetapi

tak mengapa aku sanggup menerima

tuduhan itu, lantaran aku sedar bahawa

kita akan sesat dan binasa kalau

benar-benar menurutkan kata hati muda,

sedangkan agama bangsa dan tanah air kita

sangat memerlukan tenaga-tenaga kita,

sekiranya hidup di dunia kita

sia-siakan lantaran hanya cinta tak

sampai atau hanya kerana menurutkan

jiwa merana itu sudah tentu harapan

agama bangsa dan tanah air tak dapat kita

penuhi. Banyak orang yang salah

dalam hal ini, kerana cintanya

sampai dia menganggap hidupnya tak

berguna lagi, dia sanggup

melakukan apa sahaja sampai

memusnahkan jiwanya sendiri. Aku

tak mahu perkara seperti itu

terjadi pada diriku. Surat-an

azali tak dapat diubahkan. Kalau

memang bukan jodoh kita berdua

apakah gunanya menunggu buah yang

tak mungkin gugur lagi, sampai badan

menderita, jasad terlantar dihanyut

perasaan putus asa. Kepadamu Yati,

kuberharap kembalilah kepada

kebenaran, tenangkanlah jiwamu,

hadapilah perjuangan untuk

masyarakat. Tenagamu sangat dihargai.

Kau jangan menurutkan rasa hatimu

Keputusan Teka Mudah Nombor 5

Di antara 238 para peneka yang telah mengirimi Teka Mudah bilangan 5 dari seluruh negeri, yang telah diadili, maka dua peneka telah ditetapkan mendapat hadiah pertama dan kedua. Kedua-dua peneka itu ialah dari Kedah dan Terengganu.

Peneka-peneka yang berjaya dan jawapannya itu adalah sebagai berikut:

Hadiah pertama didapati oleh:

Abdul Hamid bin Haji Ismail,

214, Tepi Sungai Pekan Rabu,

Alor Setar, Kedah.

Jawapannya: Wah.... sudah lama gua kerja, ini hari baru

jumpa.

Hadiah kedua didapati oleh:

Wan Maimunah Muhammad Nur,

92, Kampung Datuk, Jalan Pantai,

Kuala Terengganu, Terengganu.

Jawapannya: Alah mak! Salah tempatnya.

Kepada kedua-dua peneka yang telah berjaya itu kami sampaikan tahniah dengan sepenuh-penuh gembira, dan kepada para peneka yang telah turut sama mengambil bahagian meneka, kami ucapkan setinggi-tinggi terima kasih dan terus-menerus mengambil bahagian mudah-mudahan berjaya dalam masa hadapan.

Hadiah kepada kedua-dua peneka yang telah berjaya itu telah pun kami kirimkan dengan sepucuk surat ucapan tahniah dari pengelola Teka Mudah.

نصيحة كاميل ساعة بركون باكي
ديرين. نصيحة اينله يغ منجادي
فندوروغ باكي جيان، تمفيل
كتفه مشاركة ميمفين قوم
سجينسن. دي بر فواس هاتي
دغن توكنس يغ اي لاکون سكارغ
اين سباكي شورغ فندديق انق
كمفوغن، دي بر هارف اكن
برجواغ تروس سهفك چيتان ۲
ترچافي.

— سلي.

سواجرن دي بر تيندق دمکين.
اورغتوان، اورغتوان جوک. تا
ترساله، فلبهين مريک انتوق دي
ميمغ تله سواي. تنافي کران
منورتکن چنتا دي بروتنق.
انتله دي تيدق دافة مهالهکن
اورغ لايين، هان ديري سندريري
دي سسلکن. سکالي ۲ تيمبول
راس ايغين منورتکن کفانسن
هاتين، تنافي فراسان ايت سررا
تراويه بيلا ترکنگ کفد فسن
کاميل کفدان دولو. دي سدر

يغ کچيو ايت، اغکفله سوان
ايت سباكي فرچوبان هيدوف
انتوق مليمکن جيوامو سهاج.،
فنجغ لير کاميل منرغکن
کدودفکن فرکارا ايت. ياتي
مغرني بهوا کاميل تله بر فوس
اسا. کاميل فرچاي تا اکن دافة
برسام دغن دي لاکي.

باكي ياتي سديه فون اد ماره
فون اد. تنافي کفد سياف يغ
هاروسن دساليکن، فد کاميل،
کاميل دراسن تيدق برساله.

کلق ۲ دان کتاوا

(اوله انوار)

۵
بيده دان بهيه منچريتاکن
قصه سوامي ماسيغ ۲.

”و ساي برجنجي هندق
بليکن فني سجوق سفای ساي
سنغ. فرکي کفاسر سميفکو سکالي،
تومبوق سمبل سميفکو سکالي،
اير ياتو بيلا ماس ساج اد. .،
— کات بيده.

”و سوامي ساي نق بليکن ساي
موتورکار سفای ساي بوله فرکي
کفاسر هاري ۲ بلي ايکن بارو،
جايي بارو. — کات فول بهيه.
”و سوامي ساي فندي دنسيغ،
— کات بيده.

”و سوامي ساي فندي برجوکيه
—، بهيه ملاون.

”و ساي دغر کابر سوامي
اوق اد سيمفن فرمفوان لايين،
— بيده مفهاسوه.

”و ايت تا خيران، ساي
دغر کابر سوامي اوق اد فاکي
فرمفوان لايين، — جواب بهيه.
لفس ايت مريک تيدق
برکاون لاکي.

۵
فتوا برجيران: سته اورغ
منداتفکن بهکيا کمان ساج مريک
فرکي، سته فول مميري بهکيا
اقبيل ساج مريکيت فرکي.

بابک ۲ مندي دفرکي،
جاغن سمفي کهيلغن کايين،
لبه بایک دانغ لاکي،
سپلوم دانغ اورغ لايين.

۵

فتوا ماکي: کايين بيارله سيقکه،
باجو هندقله کته، کتيق جاغن
باو فيجة، پيسر جاغن فوچه،
فيغي چوکف چة. مودهله دافة،
اف يغ دحاجة. کالو کورغ جاک
رومه کنا فنجة.

۵

غزالي کاوين دغن شورغ
وانيتا لاوا دان چندي. تيک
بولن کمدين دي فون برسالين.
مق بيدان دان لايين ۲ فرمفوان
يغ ميمبولن برينچغ اف هندق
دماکن بودق ايت.

”و ساي فيکر نام يغ بابک
باکين اياله لاجو، — کات غزالي.
”و مغاف؟ — فرمفوان ۲
ايت برتان سرفمق.

”و بودق ۲ لايين سمفي
سمبيلن بولن. دي تيک بولن
ساج — دمکين جواب غزالي
يغ جيتو.

طه دان طاهير سدغ بريوال
دغني جالن. مولان مريک
برجاکف فصل ککاهن ملايا دالم
نولاون بيدمينتن انتارا بفاسا
کران مريوة طومس کف. لفس
ايت دربحال ککنتيغن تيمور
تقه. کمدين لالو شورغ وانيتا،
دان مريکيت فون مغوبه فرکارا
لالو ميمبندر اکن دي.

”و امبوي تاجمن تاجي ايم
اين —، کات طه.

”و سدغ سد ف برلاک —،
کات طاهير فول.

وانيتا ايت مفرتي،
”کالو براني چوباله برکوء،
— کتاش.

طه دان طاهير تيدق ملاون.

۵

کالو اد سومور دلادغ،
بوله ساي تومفغ مندي،
کالو اد عمور فنجغ،
بوله ساي دانغ لاکي.
دمکينه مالک اقبيل اي
برفيسه دغن سيمون، چندا مودا
يغ جلبينا دکمفوغن.
سيمون منجواب دري تيفکفن:

yang kecewa itu, anggaplah semuanya itu sebagai percubaan hidup untuk melemahkan jiwamu sahaja". Panjang lebar Kamil menerangkan kedudukan perkara itu. Yati mengerti bahawa Kamil telah berputus asa. Kamil percaya tak akan dapat bersama dengan dia lagi.

Bagi Yati sedih pun ada marah pun ada. Tetapi kepada siapa yang harus disalahkan, pada Kamil, Kamil dirasanya tidak bersalah.

Sewajarnya dia bertindak demikian. Orang tuanya, orang tuanya juga tak tersalah, pilihan mereka untuk dia memang telah sesuai. Tetapi kerana menurutkan cinta dia berontak. Entahlah dia tidak dapat menyalahkan orang lain, hanya dirinya sendiri dia sesalkan. Sekali-sekali timbul rasa ingin menurutkan kepanasan hatinya, tetapi perasaan itu segera terubah bila terkenang kepada pesan Kamil kepadanya dulu. Dia sedar

nasihat Kamil sangat berguna bagi dirinya. Nasihat inilah yang menjadi pendorong bagi jiwanya, tampil ke tengah masyarakat memimpin kaum sejenisnya. Dia berpuas hati dengan tugas yang ia lakukan sekarang ini sebagai seorang pendidik anak kampungnya, dia berharap akan berjulang terus sehingga cita-citanya tercapai.

— Selesai.

Gelak-gelak dan Ketawa

(Oleh Anuar)

Taha dan Tahir sedang berbual di tepi jalan. Mulanya mereka bercakap pasal kekalahan Malaya dalam perlawanan badminton antara bangsa-bangsa kerana merebut Thomas Cup. Lepas itu diarahal kegentingan Timur Tengah. Kemudian lalu seorang wanita, dan mereka itu pun mengubah perkara lalu menyindir akan dia.

"Amboi, tajamnya taji ayam ini"—kata Taha.

"Sedang sedap berlaga"—kata Tahir pula.

Wanita itu mengerti,

"Kalau berani cubalah berkokok"—katanya.

Taha dan Tahir tidak melawan.

*

Kalau ada sumur di ladang, Boleh saya tumpang mandi, Kalau ada umur panjang, Bolehlah saya datang lagi.

Demikianlah Malik apabila ia berpisah dengan Maimun, janda muda yang jelita di kampungnya.

Maimun menjawab dari tingkapnya:

Baik-baik mandi di perigi, Jangan sampai kehilangan kain, Lebih baik datang lagi, Sebelum datang orang lain.

*

Petua memakai kain biarlah singkat, baju hendaklah ketat, ketiak jangan bau pijat, bibir jangan pucat, pipi cukup cat. Mudahlah dapat, apa yang dihajati. Kalau kurang jaga rumah kena panjang.

*

Ghazali kawin¹ dengan seorang wanita lawa dan candi². Tiga bulan kemudian dia pun bersalin. Mak bidan dan lain-lain perempuan yang menyambutnya berbincang apa hendak dinamakan budak itu.

"Saya fikir nama yang baik baginya ialah Laju"—kata Ghazali.

"Mengapa?"—perempuan-perempuan itu bertanya serempak.

"Budak-budak lain sampai sembilan bulan. Dia tiga bulan saja"—demikian jawab Ghazali yang jitu.

*

Bedah dan Bahiyah menceritakan kisah suami masing-masing.

"Saya³ berjanji hendak belikan peti sejuk supaya saya senang pergi ke pasar seminggu sekali, tumbuk sambal seminggu sekali, air batu bila-bila masa ada."—kata Bedah.

"Suami saya nak belikan saya motokar supaya saya boleh pergi ke pasar hari-hari beli ikan baru, cabai baru"—kata pula Bahiyah.

"Suami saya pandai *dancing*"—kata Bedah.

"Suami saya pandai berjoget"—Bahiyah melawan.

"Saya dengar kabar suami awak ada simpan perempuan lain"—Bedah menghasut.

"Itu tak khairan⁴; saya dengar kabar suami awak ada pakai perempuan lain"—jawab Bahiyah. Lepas itu mereka tidak berkawan lagi.

*

Petua berjiran: Setengah orang mendatangkan bahagia ke mana saja mereka pergi, setengah pula memberi bahagia apabila saja mereka itu pergi.

¹ Perkataan sebenar ialah kahwin.
² Bermaksud suka bercanda.

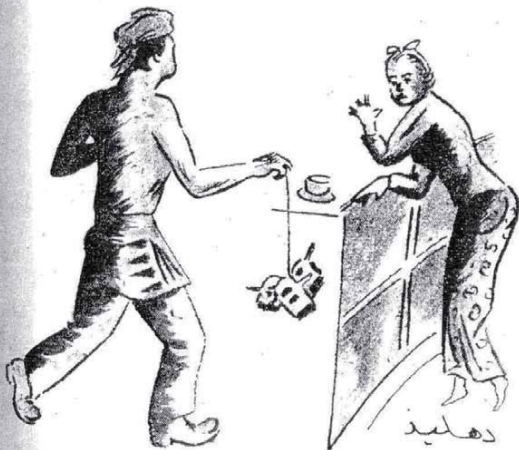
³ Ayat yang sebetulnya adalah suami saya.
⁴ Perkataan sebenarnya adalah hairan.

تکا موده چناک (7)

بایت: هدیه فرتام برحق
مندافه 5 پواه بوکوا،
هنکل هدیه کدوا برحق
مندافه 3 پواه بوکوا دري
فتریتین کلیکا لیمیشید،
جوافن هندقله سفی کفد
فقلولا فرادوان این تیدق
لیوآه دري 30 دسیمبر،
1958، دان نام ۲۴ فنکاغ
منخ سرت جوافن اکن
دسیارکن دالم ورت چناک
کلوارن فیرواری 1959
تیدق اد سوال جوا
برکنان دشن کفوسن ناکی
فرادوان این .
۶. بموا جوافن دان علامه
توان یغ فنوه هندقله
دکیریم کفد:

تکا موده چناک 7
فی. او. بوقس 1743
سیغافورا.

دسیمبر، 1958

جوافن ساي ایاله:

نام

علامه

۵.

تردغر درادیو: کته تیروان
تیدق اکن دافه مقهالو کته اصلي
دردف فاسر۲ دنیا. تنافی ایت
اداله برگنتوغ کفد لوروغ
تیمبوق دامریکا.

۵

برکنان دشن کلامتن دالم
تکری مک شورغ اهلی فولیتیک
تله برکات: دو جکلو کالوان تیدق
دکنتکن مک کسلامتن اکن
منجادی لوغر،،.

۵

مریم: کاجی لاکسی ساي دکه
سریو: دی بلیکن ساي
سویغ برلیان برهرک
همغیر دوا دیو.

مریا: مان دی سویغ ایت؟
مریم: ساي کادیکن کران نا بایر
هرک چنچین.

۵

لبي کولوف سدغ دودق مباح
سبواه کتاب دالم کیون بوغا.
تیبا۲ داتغ شورغ مابوق
مهمغیرین.

»اکو تیدق ماهو ماسوق
شرک،،- کات اورغ مابوق ایت.
لبي کولوف دیم سهاج.
»اکو تا فرچای ادا
شرک، اکو تاماهو فرکی کان،
اکو تاماهو، اکو تا ماهو...،،
»فرکیله کنراک،،-
کات لبي ایت دشن تنغ.

۵

کمغ چینا: سوده دافه کادیغ
برتواه، تندوق تیدق
برکون لانی.
مالیم دیمین، یغ ساتوسوده هیتیم
لیم، دان یغ ساتو
سدغ کونیغ.

۵

فنجالن تیغسی سافو کتاوا
شورغ دیری بردکه۲، دان
کمدین ای برکات: »انته افاله
چاکف کاون۲ ساي یغ تیغکل.
فتمغفن۲ برتان: »مغاف
کاو چاکف بکیتو؟،،

»ساي بارو کلوار دردف
تنجوغ رمبوتن،،- جواپن.

*
Terdengar di radio: Getah tiruan tidak akan dapat menghalau getah asli daripada pasar-pasar dunia. Tetapi itu adalah bergantung kepada lorong tembok di Amerika.

*
Berkenaan dengan keselamatan dalam negeri maka seorang ahli politik telah berkata: "Jikalau kawalan tidak diketatkan maka keselamatan akan menjadi longgar".

*
Maryam: Gaji laki saya dekat seribu, dia belikan saya subang berlian berharga hampir dua ribu.
Maria: Mana dia subang itu?
Maryam: Saya gadaikan kerana nak bayar harga cincin.

*
Lebai Kulup sedang duduk membaca sebuah kitab dalam kebun bunga. Tiba-tiba datang seorang mabuk menghampirinya.

"Aku tidak mahu masuk syurga"—kata orang mabuk itu.
Lebai Kulup diam sahaja.
"Aku tak percaya adanya syurga, aku tak mahu pergi ke sana, aku tak mahu, aku tak mahu."
"Pergilah ke neraka"—kata lebai itu dengan tenang.

*
Kembang Cina: Sudah dapat gading bertuah, tanduk tidak berguna lagi.
Malim Deman: Ya, yang satu sudah hitam lebam, dan yang satu sedang kuning.

*
Penjalan teksi satu ketawa seorang diri berdekah-dekah, dan kemudian ia berkata: "Entah apalah cakap kawan-kawan saya yang tinggal.

Penumpang-penumpangnya bertanya: "Mengapa kau cakap begitu?"

"Saya baru keluar daripada Tanjung Rambutan"—jawabnya.

Teka Mudah Jenaka (7)

Di bawah ini kami terakan sebuah gambar lukisan kelakar, yang dikehendaki pembaca-pembaca mengisi penerangan dengan tulisan yang sesuai untuk gambar itu dan yang boleh menggelikan hati apabila membacanya.

Hadiah yang berupa buku-buku dari penerbitan "Geliga" akan dikeluarkan kepada peneka-peneka yang berjaya mengikut keputusan yang muktamad dari peadil-peadil¹ yang telah ditetapkan.

Syaratnya:—

1. Teka ini terbuka kepada semua pembaca Warta Jenaka—mauk² meneka tidak kena apa-apa bayaran.
2. Jawapan mesti disertakan dengan borang yang disediakan di sini—borang yang lain dari yang disediakan di sini tidak diterima.
3. Dua hadiah akan dikeluarkan

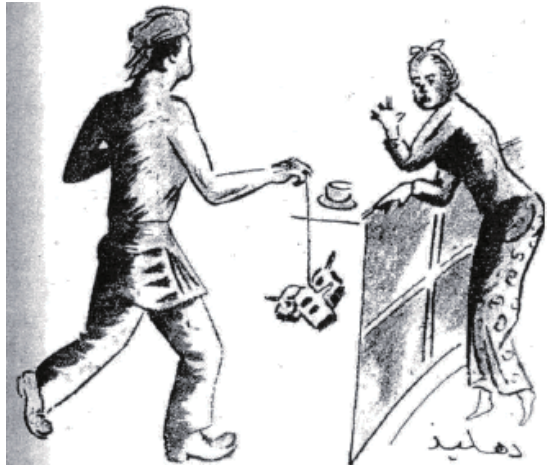
iaitu: hadiah pertama berhak mendapat 5 buah buku, manakalah hadiah kedua berhak mendapat 3 buah buku dari penerbitan Geliga Limited. Jawapan hendaklah sampai kepada pengelola peraduan ini tidak lewat dari 30 Disember, 1958, dan nama-nama peneka yang menang serta jawapannya akan disiarkan dalam Warta Jenaka keluaran Februari 1959
5. Tidak ada soal jawab berkenaan dengan keputusan bagi peraduan ini.
6. Semua jawapan dan alamat tuan yang penuh hendaklah dikirim kepada:

Teka Mudah Jenaka 7
P.O.Box 1743
Singapore.

.....Potong di sini.....

Teka Mudah Jenaka 7

Disember, 1958

Jawapan saya ialah:

Nama.....

Alamat.....

¹ Perkataan sebenarnya adalah pengadil-pengadil.

² Perkataan sebenarnya adalah mau.

سناري بوکو ۲ کلوارن کلیڈا لیمیتھ

سیریس وائیٹا	بورہ کریتافی	سیریس کومیک رومی
ساجین فودیخ	ریلاکو - ریلا	قربان چنتا فلو
ساجین استیموا	دسپایک کلومیخ	هلع هیتم
ساجین فیلپهن	فلاچور فوتیه	دنتترا اخر
ساجین سلیرا	تیدیق سای دانغ کماري	انصاف سوده بردوسا
ساجین ایدامن	سلايغ فندغ	گادیس سربو دای
سیریس کومیک جايي کچیل	وآ چنتوق	دیانو بله
باوغ فوتیه باوغ میره	دایفکو فطیمه	فرتموان بهکیا
دوکان الهی	زین زویه	فقربانن مورتی
سی فقایل دغن چین	جودی کارن	انسفیکتر حمزه
چی سیتی وان کمبغ	حباتی	لاری دري ففکانس
باریس فترا فمبیللا	فقاروه واغ	لوکیسن تیفکل کناغ
الادین	نعمه ففنتین	قربان دهنیل
فقمباران نعمه - نعمه	تاوان دزیندا	سوره یغ چاریق
نیسو امس	هوچن ایر مات	ادیفکو ملمه
سیریس عموم	قصه سمالم	فقربانن چنتا سوچی
فندوان مشواره	سیریس فلاجران جايي	جم 15.1 مالم
باجو مندلی	راج فلیمبغ	کچم
نر فرغف	سمرلوقی	سیریس کومیک رومی پر
انترا گونغ تاهن	باتو بله باتو بر تفکوف	حسینی دان فرومقیق
قصه امینه	سی دوکول	تون مامه
قصه دري لمفور	تروغ فیفیه	قمبونن یغ کچم
قربان نفسو مودا	تون فیرق	کومیک جايي پر
مق بوندا	باوغ فوتیه باوغ میره	راج قاسیم
چندا لاون دارا	لفکاسوک	فهلاون اسلام
فرتموان دسوغی	فتری گونغ لیدغ	دیوا فترا
چیوم ۲	سیریس فلاجران رومی	جیوا سوچی
توغق کر جان جوهر	سغ سغربا راج فلیمبغ	لقسمان هغ نادیم
کوکوس ودران	سمرلوقی	فرمیوری ملاک
دفتنتین با و	بوکیه سی گونغ	علی بابا
هوکیل کو بهارو	راج مینفکابو	کلومیخ هیدوف
فواک	چرینا هغ تواه	دیابو
ایبو فسون	سربو اما	فندیکر یامن
کوروس فقروسی	باتو بله باتو بر تفکوف	تره نا سجاتی
گادیس تانی	مره سیلو	فتری لفاکاري
انپای	سورای چمبای	یتیم
قربان کینابالو	تو سوغ	سلطان علاءالدین
دری هانی کھانی	فلندوق دغن ممرغ	تامیغ ساری
چنتا گادیس ریمبا	باتو برتتی	کریس هغ تواه
ففاوه چیتا ۲	امس دسفلک اویغ	لانون
کلف متجلغ ترغ	مالم کدوابلس	کجانو هن ملاک
دباوه لوچیغ گریجا	تون فطیمه	اغکة
متجاری یغ لاری	اودین ایرا	بوکو ۲ بفاد این دسوغ دچیتق سمولو
	سری تری یوان	

Senarai Buku-buku Keluaran Geliga Limited					
<i>Series Wanita.</i>				<i>Series Komik Rumi</i>	
Sajian Puding	1.00	Buruh Keretapi	1.20	Korban Cinta Palsu	50 sen
Sajian Istimewa	1.00	Relaku—Rela	1.20	Helang Hitam	30 sen
Sajian Pilihan	1.00	Di Sebalik Gelombang	1.20	*Tentera Akhir	50 sen
Sajian Selera	1.50	Pelacur Putih	1.00	Insaf Sudah Berdosa	50 sen
Sajian Idaman	1.50	Tidak Saya Datang Ke Mari	1.20	Gadis Seribu Daya	40 sen
		Selayang Pandang	1.20	*Batu Belah	50 sen
		Wak Cantok	1.00	Pertemuan Bahagia	60 sen
<i>Series Komik Jawi Kecil.</i>		Dayangku Fatimah	1.20	Pengorbanan Murni	60 sen
Bawang Putih Bawang Merah	50 sen	Zain Zawiyah	1.20	Inspektor Hamzah	30 sen
Dugaan Ilahi	50 sen	Judi Karan	1.20	*Lari Dari Pengganas	50 sen
Si Pengail Dengan Jin	50 sen	Hayati	1.50	Lukisan Tinggal Kenangan	60 sen
Cik Siti Wan Kembang	30 sen	Pengaruh Wang	1.20	Korban Di Hotel	50 sen
Barisan Putera Pembela	50 sen	Nikmat Pengantin	1.00	Surat yang Carik	50 sen
Aladin	50 sen	Tawanan Di Zenda	1.20	Adikku Salmah	50 sen
Pengembaraan Naim—Naimah	50 sen	Hujan Air Mata	1.20	Pengorbanan Cinta Suci	50 sen
Pisau Emas	50 sen	Kisah Semalam	1.20	Jam 1.51 Malam	30 sen
				Kejam	40 sen
<i>Series Umum.</i>		<i>Series Pelajaran Jawi.</i>		<i>Series Komik Rumi Besar</i>	
Panduan Mesyuarat	1.20	Raja Palembang	30 sen	Husni dan Perompak	40 sen
Baju Mandi	50 sen	Semarloki	30 sen	Tun Mamat	50 sen
Terperangkap	1.00	Batu Belah Batu Bertangkup	40 sen	Pembunuhan yang Kejam	50 sen
Putera Gunung Tahan	1.20	Si Dogol	40 sen		
Kisah Aminah	1.20	Terung Pipit	40 sen	<i>Komik Jawi Besar</i>	
Kisah Dari Lumpur	1.00	Tun Perak	40 sen	Raja Kasim	50 sen
Korban Nafsu Muda	1.20	*Bawang Putih Bawang Merah	50 sen	Pahlawan Islam	50 sen
Mak Bonda	1.00	Langkasuka	40 sen	Dewa Putera	50 sen
Janda Lawan Dara	1.20	Puteri Gunung Ledang	60 sen	Jiwa Suci	40 sen
Pertemuan Di Sungai	1.20			*Laksamana Hang Nadim	40 sen
Cium-cium	50 sen	<i>Series Pelajaran Rumi</i>		Permaisuri Melaka	50 sen
Tunggak Kerajaan Johor	40 sen	Sang Sapurba Raja Palembang	30 sen	Ali Baba	40 sen
Kurus Wartawan	1.00	Semarloki	30 sen	Gelombang Hidup	50 sen
*Pengantin Bau ¹	1.20	Bukit Siguntang	30 sen	*Ibu	50 sen
Hotelku Bharu	1.20	Raja Minangkabau	40 sen	Pendekar Yaman	40 sen
Puaka	1.20	Cerita Hang Tuah	40 sen	Teruna Sejati	40 sen
Ibu Pesona	80 sen	Seri Rama	40 sen	Puteri Langkawi	40 sen
Kursus Pengerusi	1.20	Batu Belah Batu Bertangkup	40 sen	Yatim	50 sen
Gadis Tani	1.20	Merah Silu	40 sen	Sultan Alauddin	50 sen
Aniaya	1.20	Surai Cambai	40 sen	Taming Sari	50 sen
Korban Kinabalu	1.20	Tok Sumang	50 sen	Keris Hang Tuah	40 sen
Dari Hati Ke Hati	1.00	Pelanduk Dengan Memerang	40 sen	Lanun	50 sen
Cinta Gadis Rimba	1.50	Batu Berantai	40 sen	Kejatuhan Melaka	50 sen
Pengasuh Cita-cita	1.00	Emas Disangka Loyang	50 sen	*Emak Angkat	50 sen
Gelap Menjelang Terang	1.20	Malam Kedua Belas	50 sen		
Di Bawah Loceng Gereja	1.20	Tun Fatimah	80 sen		
Mencari Yang Lari	1.20	Udin Ira	40 sen		
		Sri Tri Buana	30 sen		

¹ Teks kabur, perkataan sebenarnya adalah baru.

تکا موده چناک

دباوه این کامی تراکن سبواه کمیر لو کیسن کلا کر، یغ د کهندقکي فمباچ ۲ مځیسي فمباچ
دغن تولیسن یغ سسواي انشوق کمیر ایت دان یغ بوله مشکلیکن هاتی افیل مېچان.
هدیه یغ بروف بوکو ۲ دري فتریتن «کلیکا» اکن دکلوارکن کفد فنکا ۲ یغ برحان
مځیکوه کفوتسن یغ معتمد دري فقادیل ۲ یغ تله دتفکن.

فوتغ دمیني

نومبر 1958

تکا موده چناک 6

شرطن :-

1. تکا این تر بوک کفد سموا
فمباچ ورت چناک - ماسوق
منکا تیدق کنا اف ۲ یا یران
2. جوافن مستي دسرتاکن
دغن بورغ یغ دسرتاکن
دسینی - بورغ یغ لا ین
دري یغ دسرتاکن دسینی
تیدق دتریمیا.
3. دوا هدیه اکن دکلوارکن
یا یت: هدیه فرتام برحق
مندافه 5 بواه بوکو، مشکل
هدیه کدوا برحق مندافه
3 بواه بوکو دري فتریتن
کلیکا لیمیتید.
4. جوافن هندقله سمقي کفد
فغولا فرادوان این تیدق
لیوآ دري 30 نومبر 1958،
دان نام ۲ فنکا یغ منع
سرت جوافن اکن دسیراکن
دالم ورت چناک کلوارن
بولن جنواري 1959.
5. تیدق اد سوال جواب برکنان
دغن کفوتسن باکي فرادوان
این.
6. سموا جوافن دان علامه
توان یغ فنوه هندقله
دکیریم کفد:

جوافن سای ایاله:

نام

علامه

Bil 7 Tahun 1
Dis 1958

TEKA MUDAH JENAKA,
p. O. Box 1743,
Singapore.

Teka Mudah Jenaka

Di bawah ini kami terakan sebuah gambar lukisan kelakar yang dihendaki pembaca-pembaca mengisi penerangan dengan tulisan yang sesuai untuk gambar itu dan yang boleh menggelikan hati apabila membacanya.

Hadiah yang berupa buku-buku dari penerbitan “Geliga” akan dikeluarkan kepada peneka-peneka yang berjaya mengikut keputusan yang muktamad dari pengadil-pengadil yang telah ditetapkan.

Syaratnya:-

1. Teka ini terbuka kepada semua pembaca Warta Jenaka – masuk meneka tidak kena apa-apa bayaran
2. Jawapan mesti disertakan dengan borang yang disediakan di sini – borang yang lain dari yang disediakan di sini tidak diterima.
3. Dua hadiah akan dikeluarkan iaitu: hadiah pertama berhak mendapat 5 buah buku, manakala hadiah kedua berhak mendapat 3 buah buku dari penerbitan Geliga Limited.
4. Jawapan hendaklah sampai kepada pengelola peraduan ini tidak lewat dari 30 November 1958, dan nama-nama peneka yang menang serta jawapannya akan disiarkan dalam Warta Jenaka keluaran bulan Januari 1959.
5. Tidak ada soal jawab berkenaan dengan keputusan bagi peraduan ini.
6. Semua jawapan dan alamat tuan yang penuh hendaklah dikirim kepada:

TEKA MUDAH JENAKA
p.O Box 1743,
Singapore.

Teka Mudah Jenaka 6

November 1958

Jawapan saya ialah:

Nama:

Alamat:

1959
Jan.

8

جنواري 1959 - 50سن

ورت جناک

تاهون 1 - پيلان 8

منجملغ تاهون بارو

منجملغ تاهون بارو - تاهون 1959 - مڭگنتيکن تاهون 1958. دي تله فرگي - فرگي منيڭکلکن کيت، دغن تيدق کمالی لاکي منموي اتو منجقو کيت انتوق مڭمیل تاهو بگيمان کادان کيت ستله براد دالم تاهون 1959 یغ بهارو ایت. هان بشاد دتيفکلکن کفد تيف ۲ کيت سباکي فساکان ابالسه سډ. کسن ۲ کيت کجادين ۲ یغ تله برلاکو دالم ماس دي ماسيه براد برسام ۲ دغن کيت، دان کسن ۲ ايتوله یغ دافه کيت کنگ کفد تاهون 1958 یغ بارو منيڭکلکن کيت ایت.

کامي ايځين برکات دان برچاکف دغن برتروس نرغ دالم حال ميموه تاهون بارو - تاهون 1959 ایت، بابت کبابکن اورغ تراوتام اورغ ۲ یغ دغدغ تيفکي دان برقاروه ميموکن کتان ۲ سباکي اوچافن تهنه درفدان دغن کات ۲ و سلامت تاهون بارو، دان ستروس مپتان هارفن سفاي برتجه کپه لاکي بکرج دان براوسها سفاي دتاهون یغ بارو اين اکن مياوا کفد کيت کهکيان دان کبابکن دالم فقهيذوفن کيت - بگيتوله ستروس کات ۲ یغ ذري اوله اورغ ۲ یغ برقاروه انتوق سکين رعيه جلات.

براولغ ۲ کالي تاهون بارو، ستيڤ کالي ميموه تاهون بارو، مک دمکيله ليهکورغ قمبرين ۲ کات سباکي اوچافن تهنه یغ دافه کيت دغر دان کيت باج ۲ کات اين سڭوکن تله منجکلکن رعيه جلات دان منجموکن مريک دغن کات ۲ و بريانه ۲ و بکر جاله ۲ و براوساله ۲، سدغ افيل تاهون تله برتوکر، مک کادان رعيه جلات تنف جوک تيدق براويه دان برکنجق دري کادان یغ لام، بابت تنف سباکي کادان تاهون یغ لالو جوک ۲ مک اينيله سبن یغ کامي کتان کادان اوچافن تهنه دغن کات ۲ سباکي بقدسوه داس ایت منجلق دان منجموکن تليفا مندغر.

کيت سوا تاهو بهوا کات ۲ یقتله دکتان سباکي اوچافن تهنه دري فارا مريک یغ برقاروه ایت اداله بروف کات ۲ یغ مپرو دان مپوره، بهکن لبه ايلوق کالو دسيني کامي کتان بهوا کات ۲ ایت سباکي کات ۲ فموجي سهاج، کران دري کات ۲ ایت تيدق ممقوباي اساس ۲ یغ ترنتو دان فول فيهق ۲ یغ مقلوارکن کات ۲ تهنه یغ دمکين ایت هان تاهو برکات بگيتو سهاج سدغ تيدق ممقوباي تڭکورغ جواب یغ حق اتو فون بوله منجادي ساتو فنجقو یغ ترنتو انتوق منجادي توجوان دان فکاڭن یغ بوله دعملکن اوله رعيه جلات دالم منوجو کهکيان هيذوف سباکي یغ دکهندکي اوله فووجف تهنه یغ برکات سباکي داس.

جادي دغن دمکين، اف یغ کيت هارفنک انتوق تاهون 1959 اين، تيدق له اکن جادي سباکي یغ تله کيت کتان داس ایت. مدهداهن فيهق یغ برتڭکورغ جواب دان برقاروه ديسي رعيه جلات مستيله ددالم اوچافن سلامت ممقوباي فنجقو - اره یغ ترنتو دان بتول ۲ فول برتڭکورغ جواب یغ حق، یغ دافه دعملکن اوله سکين رعيه یغ مندغر، موک ۲ دغن دمکين تيدق له هارفن کهکيان یغ دهارف انتوق تاهون 1959 ایت، آخرن برالبلق جوک سباکي تاکه لام دالم تاهون 1960 کلک !.

موک ۲ الله مبري توفيق دان هدايهن کفد کيت دالم 1959 اين.

Tahun 1 – Bilangan 8

Warta Jenaka

Januari 1959 – 50 sen

Menjelang Tahun Baru

Menjelang tahun baru – tahun 1959 – menggantikan tahun 1958. Dia telah pergi – pergi meninggalkan kita, dengan tidak kembali lagi menemui atau menjenguk kita untuk mengambil tahu bagaimana keadaan kita setelah berada dalam tahun 1959 yang baharu itu. Hanya yang ada ditinggalkan kepada tiap-tiap kita sebagai pusakanya ialah segala kesan-kesan dari kejadian-kejadian yang telah berlaku dalam masa dia masih berada bersama-sama dengan kita, dan kesan-kesan itulah yang dapat kita kenang kepada tahun 1958 yang baru meninggalkan kita itu.

Kami ingin berkata dan bercakap dengan berterus-terang dalam hal menyambut tahun baru – tahun 1959 itu, iaitu kebanyakan orang terutama orang-orang yang dipandang tinggi dan berpengaruh menyampaikan kata-katanya sebagai ucapan tahniah daripadanya dengan kata-kata “Selamat Tahun Baru” dan seterusnya menyatakan harapannya supaya bertambah giat lagi bekerja dan berusaha supaya di tahun yang baru ini akan membawa kepada kita kebahagiaan dan kebaikan dalam penghidupan kita – begitulah seterusnya kata-kata yang diberi oleh orang-orang yang berpengaruh untuk sekalian rakyat jelata.

Berulang-ulang kali tahun baru, setiap kali menyambut tahun baru, maka demikianlah lebih kurang pemberian-pemberian kita sebagai ucapan tahniah yang dapat kita dengar dan kita baca; kata-kata ini sesungguhnya telah menjelakkan rakyat jelata dan menjemukan mereka dengan kata “Bergiatlah”, “Bekerjalah” “Berusahalah” sedang apabila tahun telah bertukar, maka keadaan rakyat jelata tetap juga tidak berubah dan berganjak dari keadaan yang lama, iaitu tetap sebagai keadaan tahun yang lalu juga; maka inilah sebabnya yang kami katakan keadaan ucapan tahniah dengan kata-kata sebagai yang disebut di atas itu menjelak dan menjemukan telinga mendengarnya.

Kita semua tahu bahawa kata-kata yang telah dikatakan sebagai ucapan tahniah dari para mereka yang berpengaruh adalah berupa kata-kata yang menyeru dan menyuruh, bahkan lebih elok kalau di sini kami katakan bahawa kata-kata itu sebagai kata-kata pemujuk sahaja, kerana dari kata-kata itu tidak mempunyai asas-asas yang tertentu dan pula pihak-pihak yang mengeluarkan kata-kata tahniah yang demikian itu hanya tahu berkata begitu sahaja sedang tidak mempunyai tanggungjawab yang hak ataupun boleh menjadi satu penunjuk yang tertentu untuk menjadi tujuan dan pegangan yang boleh diamalkan oleh rakyat jelata dalam menuju kebahagiaan hidup sebagai yang dikehendaki oleh pengucap tahniah yang berkata sebagai di atas.

Jadi dengan demikian, apa yang kita harapkan untuk tahun 1959 ini, tidaklah akan jadi sebagai yang telah kita katakan di atas itu. Mudah-mudahan pihak yang bertanggungjawab dan berpengaruh di sisi rakyat jelata mestilah di dalam ucapan selamatnya mempunyai penunjuk – arah yang tertentu dan betul-betul pula bertanggungjawab yang hak, yang dapat diamalkan oleh sekalian rakyat yang mendengarnya, moga-moga dengan demikian tidaklah harapan kebahagiaan yang diharap untuk tahun 1959 itu, akhirnya berbalik juga sebagai takah lama dalam tahun 1960 kelak!.

Moga-moga Allah memberi taufik dan hidayah-Nya kepada kita dalam 1959 ini.

دشركتله چريتاكو

برجوتا ۲ مانسي تله ماني. برجوتا ۲ لاکي سدغ مران
 مشيدف دم يغ برياکي جنس دان نهان، بونچيه فروتن دسبکين
 بشکي کمبغ کوران. براتوس ۲ ديولا لاکي اکن ماني دان مران سلما
 هيدوفن.
 ايت سوان دسبکين اوله اکو دان قوم پاموق.
 جاغن ساهکين اکو. توهن
 جاديکن اکو دغن صفة ۲ دان نفو
 يغ ترنتو. مکانن اکو اباله داره،
 دان داره يغ سغ دماکن اباله
 داره مانسي سبب مانسي رامی،
 کولش نيفيس دان راس دارهن
 مانيس. داره ساغة فنتيغ کفد
 اکو، خاص باکي يغ بتينا دري
 قوم اکو. سلوم برتلور بتينا ۲
 قوم اکو مستي ماکن داره.

جارغ ۲ سکالي نمقله سنيواتي چه ليلواتي مغميل بهاکين
 برلاکون ددالم سندیوارا.

تربالک نا! مانسي برانق مېوا
 داره. کامي مستي مينوم دار
 افيل ماهو برانق.

کامو مانسي دکرياکن توه
 برعل، اد اوتق. کامي تيدف
 اد اوتق. اوله کران ايت مک
 واجيله باکي کامو مپياسة حال
 کهيدوفن کامي. کامي برتلور
 دالم اير، دالم لوفوق ۲، لوغکغ
 تالباير، فاي، سوغی، تين ۲ دار
 تمفوروغ ۲ کوسغ دان سباکين.
 کالو سوده تاهو يغ دمکين ايت
 مک چاريله جان ۲ اتو اختيار
 سفای کامي تيدق بوله برتلور
 ديسو. تاروهله راجون
 فنجوتکله ميبق پاموق. کامي
 منجاري ماکن درقت مالم. اوله
 کران ايت مک افيل ۲ تيدور
 هندله کامو فاکي کلېمو، اتو
 هيدوفکن افی دباوه ۲ رومه ۲
 کامو. برسيهکنله کلليغ رومه ۲
 کامو، باکر سکل سمغه سارف
 دان جاغن بيارکن اد تين ۲ اتو
 تمفوروغ ۲ کوسغ يغ بوله برتاکوغ
 اير تمغه کامي برتلور.

افيل دافه دم مک
 هندقله سکرا کامو فرکي فريقت
 داره. کالو داره کامو مقندوغی
 کومن ۲ کفبالو مک منتاله اوبه.
 کالو تيدق مک فد عادتن کامو
 اکن ماني. دالم سيجيل کماتين
 کامو ايت ننتي اکن دتوليس
 دوسب کماتين: دم،.

اورغ ۲ فوټيه ساغة اوسه
 مېونه پاموق. دالم ماس مريک
 مرنه تانهلايو اين مک دالم
 تيف ۲ نگري اد فجابه ۲ مېناسکن
 پاموق. مريک اداکن فکاوي ۲
 يغ برکلر انسفيکتر پاموق.

فاليغ بارو سوده فول دکتهوي
 بهوا کامي جوک ميبکين فیاکيه
 اوتتو اتو ددکلاجهن. ايت
 کامي اکوي. دتمغه ۲ يغ

Dengarkanlah ceritaku

Berjuta-juta manusia telah mati. Berjuta-juta lagi sedang merana mengidap demam yang berbagai jenis dan namanya, buncit perutnya disebabkan bengkak kembung kuranya. Beratus ribu lagi akan mati dan merana selama hidupnya.

Itu semuanya disebabkan oleh aku dan kaum aku: nyamuk.

Jangan salahkan aku. Tuhan	kulitnya nipis dan rasa darahnya
jadikan aku dengan sifat-sifat dan nafsu	manis. Darah sangat penting kepada
yang tertentu. Makanan aku ialah darah,	aku, khasnya bagi yang betina dari
dan darah yang senang dimakan ialah	kaum aku. Sebelum bertelur betina-betina
darah manusia sebab manusia ramai,	kaum aku mesti makan darah.

Jarang-jarang sekali nampaklah Seniwati Jah Lelawati mengambil bahagian berlakon di dalam sandiwara.

Terbalik ya! Manusia beranak membuang darah. Kami mesti minum darah apabila mahu beranak.

Kamu manusia dikurniakan Tuhan berakal, ada otak. Kami tidak ada otak. Oleh kerana itu maka wajiblah bagi kamu menyiasat hal kehidupan kami. Kami bertelur dalam air, dalam lopak-lopak, longkang, tali air, paya, sungai, tin-tin dan tempurung-tempurung kosong dan sebagainya. Kalau sudah tahu yang demikian itu maka carilah jalan-jalan atau ikhtiar supaya kami tidak boleh bertelur di situ. Taruhlah racun, pancutkanlah minyak nyamuk. Kami mencari makan di waktu malam. Oleh kerana itu maka apabila tidur hendaklah kamu pakai kelambu, atau hidupkan api di bawah rumah-rumah kamu. Bersihkanlah keliling rumah-rumah kamu, bakar segala sampah sarap dan jangan biarkan ada tin-tin atau tempurung-tempurung kosong yang boleh bertakung air tempat kami bertelur.

Apabila dapat demam maka hendaklah segera kamu pergi periksa darah. Kalau darah kamu mengandungi kuman-kuman kepalu maka mintalah ubat. Kalau tidak maka pada adatnya kamu akan mati. Dalam sijil kematian kamu itu nanti akan ditulis "Sebab kematian: demam".

Orang-orang putih sangat usaha membunuh nyamuk. Dalam masa mereka memerintah Tanah Melayu ini maka dalam tiap-tiap negeri ada pejabat-pejabat membinasakan nyamuk. Mereka adakan pegawai-pegawai yang bergelar inspektor nyamuk.

Paling baru sudah pula diketahui bahawa kami juga menyebabkan penyakit untut atau "kegajahan." Itu kami akui. Di tempat-tempat yang

ديکير باره اوله مهاسيسوا يونيمير سيمي ملایا

نا فرکي سمبهیخ جمعة
ايت دي فا حميد جمعة.

کامو. کيني اد فول فپاکية ۲
لاين یغ سروف جوک بهیا
بنچانن کفد کامو، کالو فون
تيدق ليه، دري دم دانه
اونتوة. فپاکية ۲ ايت اياله:
ماکن سواف اتو کورفي،
کراچان ديمو قراسي یغ تاممقوي
فوق فمبغکغ، کللين مغيي
کمرديکان، برپوة چاري فغکغ،
برلاون ۲ منيفورعية کران هندق
منغ فيلهنراي، سوسة فکرجان،
جاتوه فرنيگان دان لايين ۲
لاکي. فپاکية ۲ ايت جوک
واجب کامو موسه دان
جهنمکن.

بارغکالي کامو سوده مولا
تراسن اکن فپاکية ۲ ايت. کالو
ماهو تارو چوباله فرکي منتا
کرج، چوباله فرکي منتا تانه،
منتا ليسين هندق برنيانک.

۵

فای ۲ ماکن فتاي
یغ دودق فاکي نيکتاي.

فپاکية اونتوة اين سوده داداکن
دالم ببراف بواه کمفوغ دنکري
فغغ. دان اختيار ۲ سدغ
دجالنکن سفای فپاکية ايت بوله
دهافوسکن. جالان یغ اوتام دان
فرتام سکالي اياله مقيافوسکن
کامي قوم پاموق. کامي تيدق
اکن ماره سبب اقله کونان
هيدوق داتس دنيا اين جکارو
هان مروسکن ماني؟ موسهکنله
کامي. هنجور لبورکنله کامي.
جاغلنه تاروه. بلس کسيهن.
جاغلنه فاکي فهامن بهوا کامي
تيدق هاروسج دموسهکن سبب
کامي جوک همب توهن.

تتافي ايشتله واهي قوم
ماني یغ موليا! بوکن هان دم
دان اونتوة سهاج یغ کامو هدفای
سکلاغ اين. بوکن هان دوا
فپاکية سهاج یغ منقجم کهيدوقن

4

ستياس بايق اير، تبل رومفوة
دان بلورکن مک قوم کامي
هيدوق بياق. کامي هيسف
داره بابي دان لايين ۲ بناتغ یغ
جوک هيدوق بياق دالم تمغه ۲
سفرت ايت. کامي جوک مبرغ
ماني. مک ماني یغ کنا کيکيه
کامي ايت مستين دافسة ساکيه
اونتوة. اکسن مريک اکسن
منجادي بسر برينغکول ۲.
بوروق ساغة روفان اورغ ۲ یغ
کنا فپاکية ايت، دان سوسة
هندق بواه کرج سبب بتيي ۲
یغ اونتوة ايت برة. فپاکية
اونتوة ايت بوکن هان بوله کنا
فد کاکي، تتافي جوک فد
بهاکين ۲ لايين دري بدان ماني.
مونکين ليهيرن جادي بسر، دان
مونکين فول باتون جادي بوروه.
فپاستن ۲ برکنان دشن

Dikir barat oleh mahasiswa Universiti Malaya

Pagi-pagi makan petai

*

Yang duduk pakai necktie

*

sentiasa banyak air, tebal rumput
dan belukarnya maka kaum kami
hidup biak. Kami hisap
darah babi dan lain-lain binatang yang
juga hidup biak dalam tempat-tempat
seperti itu. Kami juga menyerang
manusia. Maka manusia yang kena gigit
kami itu betis dapat sakit
untut. Akan mereka akan
menjadi besar berbenggol-benggol.
Buruk sangat rupanya orang-orang yang
kena penyakit itu, dan susah
hendak buat kerja sebab betis-betis
yang untut itu berat. Penyakit
untut itu bukan hanya boleh kena
pada kaki, tetapi juga pada
bahagian-bahagian lain dari badan manusia.
Mungkin lehernya jadi besar, dan
mungkin pula batunya jadi burut.

Penyiasatan-penyiasatan berkenaan dengan

penyakit untut ini sudah diadakan
dalam beberapa buah kampung di negeri
Pahang. Dan ikhtiar-ikhtiar sedang
dijalankan supaya penyakit itu boleh
dihapuskan. Jalan yang utama dan
pertama sekali ialah menghapuskan
kami kaum nyamuk. Kami tidak
akan marah sebab apalah gunanya
hidup di atas dunia ini jikalau
hanya merosakkan manusia? Musnahkanlah
kami. Hancur leburkanlah kami.
Janganlah taruh belas kasihan.
Janganlah pakai fahaman bahawa kami
tidak harusnya dimusnahkan sebab
kami juga hamba Tuhan.

Tetapi ingatlah wahai kaum
manusia yang mulia! Bukan hanya demam
dan untut sahaja yang kamu hadapi
sekarang ini. Bukan hanya dua
penyakit sahaja yang mengancam kehidupan

Nak pergi sembahyang Jumaat

Itu dia Pak Hamid Jumat

kamu. Kini ada pula penyakit-penyakit
lain yang serupa juga bahaya
bencananya kepada kamu, kalaupun
tidak lebih, dari demam dan
untut. Penyakit-penyakit itu ialah:
makan suap atau korupsi,
kerajaan demokrasi yang tak mempunyai
puak pembangkang, kelalaian mengisi
kemerdekaan, berebut cari pangkah,
berlawan-lawanan menipu rakyat kerana hendak
menang pilihanraya, susah pekerjaan,
jatuh perniagaan dan lain-lain
lagi. Penyakit-penyakit itu juga
wajib kamu musnah dan jahanamkan.

Barangkali kamu sudah mula
terasa akan penyakit-penyakit itu. Kalau
mahu tahu cubalah pergi minta
kerja, cubalah pergi minta tanah,
minta lesen hendak berniaga.

جادي كمدين، يغ كمدين جادي
 دولو، تراليك دان سونغ.
 تنافي كامي قوم پاموق تيدق
 فدولي ايت سموان. متلامه
 كامي هان ساتو، يات داره.
 دمان اد فلوغ كامي كاسق.
 كامي سغ پاموق هابله بناتغ
 كچيل، تنافي قوا. دان
 چريتاكو اين بوله جادي قنجغ
 چكلو ماهو دفنچقكن.
 بربلالي بوكش كاجه،
 برسايف بوكش بوروغ،
 تريغ مالم بوكش كلواغ،
 برتلور داير بوكش ايتيق.
 ايتوله اكو، سغ پاموق. دان
 يغ منجادي هلباغ قوم كامي
 برگلر پاموق تيروق. كالو كنا
 كيكيثن اكن دافه دم، ساكية
 تروق.

دارهن.
 وراونديله ساي. چكلو ساي
 دفيليه منجادي وكيل توان؟
 ساي برجنجي اكن محموا.....
 دمكين كامو اكن دغر چالون؟
 برشرح. كامو اكن لالي. دان
 لالي. دان كامي اكن كيغ.
 رعية تانهملايو سوده تاهو
 بهيا پاموق. تنافي فقهوان
 مريك بركنان دغن پاموق ساغه
 كورغ. چوباله تان مريد ۲ سوله
 عموم (دولو ملايو) براف بايق
 كاكي شيكور پاموق. دالم
 سغوله اورغ هان ساتو اورغ ساج
 يغ بارغكالي تاهو. تنافي چوباله
 تان مريك دمان ستادوم مريدك؟
 اكفن سوا تاهو. بكتيوله حال.
 دغن اف يغ دكتان فراواهن.
 ايتوله عاقبة كمردبكان: يغ دولو

كامو تنتو تاهو ساتو فياكية
 يغ دنمانن «بوديق»، بوكن؟
 كيني اد فسول فياكية
 «راونديق»، تا براق لام لاني
 كامو اكن دسرغ اوله بويي بيسغ
 دان سوارا ديوه رنده دري الة ۲
 فميسر سوارا. ايتوله تندان
 موسم فيلهنراي سوده دكة.
 مانسي اكن بر كمفول دسان سيئي
 مندغر جاكوه ۲ دان توكوه ۲
 فوليتيك برشرح. كتيك ايت
 اكن كچيله كامي قوم پاموق.
 مانسي اكن جادي چوكف موره
 فدماس ايت كلتي. كامي قوم
 پاموق اكن دافه تمليه. كامي
 اكن كيكيثن انق ۲ دارا دان جندا ۲
 مودا. كامي اكن ميئون داره
 انق ۲ ترونا دان بودق ۲ كچيل يغ
 لمبوه كوليتن دان يغ مدغ سد

كفوتسن تكا موده 6

سابق 221 جوافن تكا موده يقتله دنريما دري سكفف نكري دان تله دعاديلي فد 5 دسيمبر 1958،
 دغن منوره كفوتسن ففاديل، دوا اورغ يفترسوه تمان دباوه اين تله برجاي متداقة هديه فرتام دانكدوا.
 كدوا ۲ اورغ يغ بر نصيب بايك يقتله برجاي ايت بسرت دغن جوافن مريك ايتاله ساكي برايكوه:

هديه فرتام ددافتي اوله:

عائشه بنت عبدالقني،

كيروف «وتي» - 1، شهرو،

فوليس هيديكواترس تانه رات،

كميرن هابلندس، فهغ.

جوافتن:

هي!! لايغن يغ دكوق، لايغن يغ برسيه.

هديه كدوا ددافتي اوله:

عبدالعليم «وار»، سوله عموم جنياغ،

في. او. كورون، قدح.

جوافتن:

مات دغن تاغن سام ۲ بركج.

هديه ۲ كغد كدوا ۲ اورغ يقتله برجاي اين تله فون كامي كي ريمنن كغد يغ برحق دغن سكفغ سورة
 اوچافن تهغه دري قفلولا فراودان تكا موده اين: دان كغد مريك يقتله سام مقمبيل بهايين كامي
 اوچفكن برياتي ۲ تريمكاسيه، دان دهازف مريك اكن تروس مقمبيل بهايين متكا دالم ماس هداغن،
 موك ۲ مريك چوك اكن برجاي كلتي.

بورغ اتوق تكان بيلاشن 8، ليهه دموك 42

Kamu tentu tahu satu penyakit
yang dinamakan “bodek” bukan?

Kini ada pula penyakit
“undik”. Tak berapa lama lagi
kamu akan diserang oleh bunyi bising
dan suara riuh-rendah dari alat-alat
pembesar suara. Itulah tandanya
musim pilihanraya sudah dekat.
Manusia akan berkumpul di sana-sini
mendengar jaguh-jaguh dan tokoh-tokoh
politik bersyarah. Ketika itu
akan kenyanglah kami kaum nyamuk.
Manusia akan jadi cukup murah
pada masa itu kelak. Kami kaum
nyamuk akan dapat memilih. Kami
akan gigit anak-anak dara dan janda-janda
muda. Kami akan minum darah
anak-anak teruna dan budak-budak kecil yang
lembut kulitnya dan yang sedang sedap

darahnya.

“Undilah saya. Jikalau saya
dipilih menjadi wakil tuan-tuan,
saya berjanji akan membuat” –
demikian kamu akan dengar calon-calon
bersyarah. Kamu akan lalai dan
lali. Dan kami akan kenyang.

Rakyat Tanah Melayu sudah tahu
bahaya nyamuk. Tetapi pengetahuan
mereka berkenaan dengan nyamuk sangat
kurang. Cubalah tanya murid-murid sekolah
umum (dulu Melayu) berapa banyak
kaki seekor nyamuk. Dalam
sepuluh orang hanya satu orang saja
yang barangkali tahu. Tetapi cubalah
tanya mereka di mana Stadium Merdeka?
Agaknya semua tahu. Begitulah halnya
dengan apa yang dikatakan perubahan.
Itulah akibat kemerdekaan: yang dulu

jadi kemudian, yang kemudian jadi
dulu, terbalik dan songsang.
Tetapi kami kaum nyamuk tidak
peduli itu semuanya. Matlamat
kami hanya satu, iaitu darah.
Di mana ada peluang kami gasak.

Kami sang nyamuk hanyalah binatang
kecil, tetapi kuat. Dan
ceritaku ini boleh jadi panjang
jikalau mahu dipanjangkan.

Berbelalai bukannya gajah,
bersayap bukannya burung,
terbang malam bukan keluang,
bertelur di air bukan itik.
Itulah aku, sang nyamuk. Dan
yang menjadi hulubalang kaum kami
bergelar nyamuk tiruk. Kalau kena
gigitnya akan dapat demam, sakit
teruk.

Keputusan Teka Mudah 6

Sebanyak 221 jawapan Teka Mudah yang telah diterima dari segenap negeri dan telah diadili pada 5 Disember 1958,
dengan menurut keputusan pengadil, dua orang yang tersebut namanya di bawah ini telah berjaya mendapat hadiah pertama dan kedua.

Kedua-dua orang yang bernasib baik yang telah berjaya itu beserta dengan jawapan mereka ialah sebagai berikut:

Hadiah pertama didapati oleh:

**Aisyah binti Abdul Ghani,
Group “T – 1” Shore,
Police Headquarters Tanah Rata,
Cameron Highlands, Pahang.**

Jawapannya:

Hai!! Lain yang digosok, lain yang bersih.

Hadiah kedua didapati oleh:

**Abdul Halim “R”, Sekolah Umum Jeniang,
P.O. Gurun, Kedah.**

Jawapannya:

Mata dengan tangan sama-sama bekerja.

Hadiah-hadiah kepada kedua-dua orang yang telah berjaya ini telah pun kami kirikan kepada yang berhak dengan sekeping surat
ucapan tahniah dari pengelola peraduan Teka Mudah ini; dan kepada mereka yang telah sama mengambil bahagian kami
ucapkan berbilang-banyak terima kasih, dan diharap mereka akan terus mengambil bahagian mereka dalam masa hadapan,
moga-moga mereka juga akan berjaya kelak.

Borang untuk tekaan bilangan 8, lihat di muka 42

سجاره مغولغ فرصاحتن کیت
 دو فرچاله، اقبیل نای کنان
 یابت نگارا ساي ادا له سننیا س
 براس بشک کران کامی دتریم
 سبائی صحابه.

جک د فیکر کن بایک ۲، مونکین
 تیدق شورغ فون اورغ اندیا
 ادا له اسغ بایک تکرې این .
 قد ساتو ماس دالم سجاره،
 کتورن ۲ کیت تله برکتان ۲ دغن
 رافتن منروسی فرتوکارن ۲
 فرنیگان دان کبودایان، مرک تله
 برتمو رامه دان برصحابه داننارا
 ساتو سام لاین سبائی اورغ بیس .
 سکارغ مکالی لائی کیت
 برفلوغ اتوق مغفل ساتو سام
 لاین سبائی اورغ بیس دان
 جوک سبائی صحابه.

هارفن ساي سفای فرصاحتن
 داننارا دوا نگارا برجران ایت -
 فرسکوان دان اندیا سبائی نگارا
 یقتله بیس - کرج لبه راقه دان
 بکر جام اتوق مشکایان لائی
 کیمباشن دغن حاصل ۲ یقتله
 دجافی برام اتوق کیهنگان دان
 کمموران، بوکن ساج اتوق رعیه
 کدوا ۲ نگارا ایت تنافی جوک
 رعیه دالم دنیا این سلورهن، -
 راجیندرا فراسد.

ملایو تنف بهاس کیشان

دو بهوا اورغ ۲ یغ منتغ
 کدودقن بهاس ملایو سبائی
 بهاس رسمی دان کیشان یغ توغکل
 دنکری این بوکن ساج منتغ
 کراجان فرایکاتن، تنافی ادا له
 منتغ فرلیگان فرسکوان
 تانهملایو.

کراجان فرسکوان مغویای
 رنچاغن ملتسانکن سفنوهن ۲
 بهاس ملایو سبائی بهاس رسمی
 دان کیشان تکرې این .

ساي سوک منحلکن بهوا این
 بوکنله ساتو فرکارا کچیل سفرت
 منوکرکن ساتو فرکتان افکرین
 کبهاسر ملایو، - داتوء رازق .

فولینک دان بونک فولینک

دو هاروس مهالغ کماجوان،

دو کچندرورغن فمودا دان قناتی ۲ یغ برکولپهن منیغکلکن
 کمفوغ ۲ مرک دسرات ملایا ادا له سوات بندا بهوا کمفوغ ۲ اکن منجادی
 فورق فرندا دان ایکنوومی لواز بندر برانور ۲ روسق .
 کروسقن ایکنوومی لواز بندر دسبکن اوله کمسکین تله تربو قتی
 دری دوا فرکارا یفسرن

(1) کیهلاغن فراسان تفعو عجواب ترهادف مشارکه، دان

(2) برتمیه ۲ مغرچبای علمو بحیر .

فرکارا فرتام تربو قتی دغن سندیرن تندای کلیه یغبروف
 ککراس دستفه کالغن دان دفیق یقلااین فول تیدق مغمیل بره
 ترهادف مشارکه .

نلاین ۲ دسینی جوک بر فندافه بهوا ییلا مرک تیدق مندافه ایکن
 مرک فرچای ادا له اف ۲ یغ تیدق کنا دغن دو علمو غایب، دان بوکن
 چار ۲ مرک منشف ایکن .

مرک تیدق مغکیل فکاو ۲ فرایکانن سفای مننجو قکن کفد مرک
 چار ۲ منشف ایکن دان دمان ایکن بوله ددافنی دغن باقی . سبالیقن
 مرک تورن کفنی دان موج، مرک موج ددالم سمفن ۲؛ مرک مغربانکن
 کربو لمو دفتنی ۲ دان برماچم ۲ چار لائی .
 بهوا اوله کران فگرچیان یغ کاروه ۲ این، مک مونکین سوکر هندق
 منویکن رنچاغن کماجوان مشارکه دملایا .

ساتو فرکارا بسر یغ میسبکن یورق فرندا دکمفوغ ۲، ایاله
 دسبکن اوله امبیلن اورغ ۲ بهارو اوله فاسو قکن ۲ برسجات سفرت
 تننرا، فوایس، اغکاتن لاعوه دان ار . ای . عیم . ای .
 فاسو قکن مغمیل اورغ ۲ بهارو این تله مغمیل فمودا یقتر بایک
 دری کمفوغ ۲ .

دغن برکوراعن فمودا ۲ یقتر بایک دری کمفوغ ۲، مک عاقبتن
 سوده تننو موتو کبایقن برکوراعن، خاص موتو ایکنوومی، دان جنس
 مشارکه فندودق ۲ یقشیغکل .

ساتو فرکارا فتنیغ عاقبه دری کروسقن مشارکه یغ اد کنا مشنا
 دغن مسئله کروسقن ایکنوومی کمفوغ ۲، ایاله فمودا ۲ کمفوغ یغ دباوا
 کفکن ۲ دان دبری کاجی یغ بایک بیاسن برکوپن دان برچرای دغن
 باقی، این میمکیکن ساتو مسئله کفد مشارکه، - اشکو عزیز .

مغخانی بهاس کیشان

دو بهوا فنچوبان هندق منجادیکن بهاس لاین، - سلااین بهاس
 ملایو، بهاس رسمی فرسکوان تانهملایو ایاله ساتو فغخاشن ترهادف
 بهاس کیشان دان برتنناغن دغن فرلیگان فرسکوان تانهملایو .
 بهوا اورغ ۲ ایت سبائی دو میسنا فرلیگان دغن تاغن کانن، دان
 مروبو هکن دغن تاغن کیری .

سوده منجادی کواچیفن ورنگنارا یغ طاعة کفد تکرې این، مشکالکن
 بهاس ملایو سبائی بهاس رسمی، - سبد ناصر .

Ucapan -Ucapan Politik dan Bukan Politik Pilihan

“Harus Menghalang Kemajuan”

“Kecenderungan pemuda-pemuda dan petani-petani yang berkebolehan meninggalkan kampung-kampung mereka di serata Malaya adalah suatu benda bahawa kampung-kampung akan menjadi porak-peranda dan ekonomi luar bandar beransur-ansur rosak.

Kerosakan ekonomi luar bandar disebabkan oleh kemiskinan telah terbukti dari dua perkara yang besar:—

- (1) Kehilangan perasaan tanggungjawab terhadap masyarakat; dan
- (2) Bertambah-tambah mempercayai ilmu sihir.

Perkara pertama terbukti dengan sendirinya tanda gelisah yang berupa kekerasan di setengah kalangan dan di pihak yang lain pula tidak mengambil berat terhadap masyarakat.

Nelayan-nelayan di sini juga berpendapat bahawa bila mereka tidak mendapat ikan mereka percaya adalah apa-apa yang tidak kena dengan “ilmu ghaib” dan bukan cara-cara mereka menangkap ikan.

Mereka tidak memanggil pegawai-pegawai perikanan supaya menunjukkan kepada mereka cara-cara menangkap ikan dan di mana ikan boleh didapati dengan banyak. Sebaliknya mereka turun ke pantai dan memuja; mereka memuja di dalam sampan-sampan; mereka mengorbankan kerbau lembu di pantai-pantai dan bermacam-macam cara lagi.

Bahawa oleh kerana kepercayaan yang karut-karut ini, maka mungkin sukar hendak menubuhkan rancangan kemajuan masyarakat di Malaya.

Satu perkara besar yang menyebabkan porak-peranda di kampung-kampung, ialah disebabkan oleh ambilan orang-orang baharu oleh pasukan-pasukan bersenjata seperti tentera, polis, angkatan laut dan R.A.M.A.

Pasukan mengambil orang-orang baharu ini telah mengambil pemuda yang terbaik dari kampung-kampung.

Dengan berkurangnya pemuda-pemuda yang terbaik dari kampung-kampung, maka akibatnya sudah tentu mutu kebaikan berkurangan, khasnya mutu ekonomi, dan jenis masyarakat penduduk-penduduk yang tinggal.

Satu perkara penting akibat dari kerosakan masyarakat yang ada kena-mengena dengan masalah kerosakan ekonomi kampung-kampung, ialah pemuda-pemuda kampung yang dibawa ke pekan-pekan dan diberi gaji yang baik biasanya berkahwin dan bercerai dengan banyak, ini membangkitkan satu masalah kepada masyarakat” – Ungku Aziz.

Mengkhianati Bahasa Kebangsaan

“Bahawa pencubaan hendak menjadikan bahasa lain” selain bahasa Melayu, bahasa rasmi Persekutuan Tanah Melayu ialah satu pengkhianatan terhadap bahasa kebangsaan dan bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.

Bahawa orang-orang itu sebagai “membina perlembagaan dengan tangan kanan, dan merobohkan dengan tangan kiri”.

Sudah menjadi kewajipan warganegara yang taat kepada negeri ini, menggalakkan bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi” – Syed Nasir.

Sejarah Mengulang Persahabatan Kita

“Percayalah, apabila saya katakan iaitu negara saya adalah sentiasa berasa bangga kerana kami diterima sebagai sahabat.

Jika difikirkan baik-baik, mungkin tidak seorang pun orang India adalah asing bagi negeri ini.

Pada satu masa dalam sejarah, keturunan-keturunan kita telah berkenal-kernal dengan rapatnya menerusi pertukaran-pertukaran perniagaan dan kebudayaan. Mereka telah bertemu ramah dan bersahabat di antara satu sama lain sebagai orang bebas.

Sekarang sekali lagi kita berpeluang untuk mengenal satu sama lain sebagai orang bebas dan juga sebagai sahabat.

Harapan saya supaya persahabatan di antara dua negara berjiran itu – Persekutuan dan India sebagai negara yang telah bebas – bekerja lebih rapat dan bekerjasama untuk mengkayakan lagi kebebasannya dengan hasil-hasil yang telah dicapai bersama untuk kebahagiaan dan kemakmuran, bukan saja untuk rakyat kedua-dua negara itu tetapi juga rakyat dalam dunia ini seluruhnya” – Rajendra Prasad.

Melayu Tetap Bahasa Kebangsaan

“Bahawa orang-orang yang menentang kedudukan bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi dan kebangsaan yang tunggal di negeri ini bukan saja menentang Kerajaan Perikatan, tetapi adalah menentang Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.

Kerajaan Persekutuan mempunyai rancangan melaksanakan sepenuhnya bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi dan kebangsaan negeri ini.

Saya suka menjelaskan bahawa ini bukanlah satu perkara kecil seperti menukarkan satu perkataan Inggeris ke bahasa Melayu” – Dato’ Razak.

انجوران خير

منترې فلاجران فرسكتوان،
انچيء محمد خير جوهاري،
بركات بهوا تيدق كورغ 500،000
وايتا ۲ ملايو سكارغ مغريتيشكن
رمبوۃ دالم تكري اين .

بليو مشعوممكن بنچيان
وايتا ۲ ملايو ميوۃ رموۃ
كريتيغ ايت كتيك ميوۃ كوروس
فلاجران كورو ۲ مودا لالاكي
فرمغوان - ملاغور، ددپوان
بندارن (تاون هول) كوالا لمغور
سالم .

» كساكن ستيغ اورغ
مغلواركن 3،000 رځنيۃ، براف
بايق واغ يغ بوله دكوناكن انتوق
منيعيكن فلاجران، جك ميمغن
شگل،،، كنان -اوتوسن ملايو .
اولاسن: تفوق دادا تان سيرا؛
تاجه ليه بسر دري هاما ددغن
مات تانمفكه ؟ .

غفكور لائي

سلطان فيرق، سر يوسف
عزالدين شاه، هاري اين مپتان
بهوا سكاتن فقلوران بيحيه دنيا
تله ميمري كسن يغ امة ساعه كغد
فرايكونومين تكري اين .
عاقبتن سكل فراوسهان ۲ يغ
برهوبغ دغن تيمه دانلاوين ۲
فراوسهان دان فرنيكان ددالم
تكري اين تله مراس كلميسين،
كات بليو .

دالم فراوتوسن يغ دسمفيكن
ددالم مجلس مشواره بلنجان
دالم تكري فيرق يغ برسيدغ
دسيني هاري اين، سلطان فيرق
مپتان بهوا بايق فركر ۲ لوموبوغ
يغ كهيلاغن فركران سته بايق
دردف كفل ۲ فلو موبوغ تله
برهنسي كرج دان سته ۲ كاواسن
فلوموبوغ دتوتف-اوتوسن ملايو .
اولاسن: مونكين اد ففككور
يغ اكن بواۃ باريسن تنجوق
فراسان فول .

چاپريش دري لائين فيرنيش

فلواغ ففككور

باتو رنچاغن كماجوان كراجان فرسكتوان اكن دلنچركن تيدق
براف لام لائي دسات تمغه جالان كبتوغ دان فمپينان رنچاغن كماجوان
اين اكن دافۃ ممبريكن فركران كغد 1،000 اورغ .
توان اوغ يوق لين، منترې پوره دان كيجيكن مشاركة يغ
مپتان رنچاغن اين كغد اوتوسن ملايو بگيمان فون اغكن مپوتكن جنس
رنچاغن كماجوان يغ دكتاكنن ايت .

توان تان سوسين، منترې فرداغن دان فراوسهان ميمري تاهو
اوتوسن ملايو بهوا رنچاغن يغ دسپوتكن اوله منترې اوغ ايت بونكن
دباوه كمترين، تنافي دباوه كمترين پوره دان كيجيكن مشاركة .
منترې پوره دان كيجيكن مشاركة يغ اغكن مپوتكن جنس
رنچاغن ايت مپتان بهوا رنچاغن ترسوۃ اكن دلنچركن دالم براف
ميفكولائي .

» انبل رنچاغن اين دجالنكن ففككور ۲ يفتله مندفتكرن دري
دفعابه ۲ منچاريكن كرج اكن دري فلواغ استموا انتوق مندافۃ
فركران ايت،،، دمكين منترې اوغ مپتان .

منترې اوغ مپتان اين اقل دنموي مغناي فرهيمفونن رامي
ففككور ۲ يغ مفادكن تنجوق فراسان ددغن فيدرال هاوس سمنجق
كمارين .

» مريك بوله دافۃ فركران اطلكن سهاج مريك تيدق مبليله
فركران دان مندفتكرن دري دفعابه منچاريكن كرج،،، دمكين بليو
مپتان . - اوتوسن ملايو .

اولاسن: مدهمدهن ده حاصل تا باليكله اصل .

۵

۵

۵

هنتو فنچوري

فندودق ۲ كمفوغ ففكانل فتاي، دوا باتو دري سيني، سدغ هيپوه
برتان افكه فنچوري اتو هنتو يغ سكارغ مراسوق كمفوغ ترسوۃ .

براف كجادين يغ انيه بارو اين ممرفقواۃ سفاكان فندودق ۲
ايت بهوا كمفوغ ترسوۃ تله دراسوق اوله هنتو .

سباليكن فول براف كجادين كجورين ميببكن مريك قواۃ ميفك
بهوا فنچوري ۲ سدغ برمراجليل .

دالم فد ايت فول، فندودق ۲ كمفوغ ميمغ سكارغ سدغ
برجاك ۲ . كته يغ دسيدايكن انتوق دكريشكن دتغي رومه سريغ
دجوري اورغ .

فيحق فوليس تله مغلواركن امارن سفاي توان ۲ رومه جاشن
منيفكلن رومه فد مالم هاري . - بريتا هارين .

اولاسن: جاشن ۲ هنتو فنچوري يغ مراسوق دكمفوغ ايت ! .

dari Lain Penerbitan

Peluang Penganggur

Satu rancangan kemajuan kerajaan Persekutuan akan dilancarkan tidak berapa lama lagi di suatu tempat jalan ke Bentong dan pembinaan rancangan kemajuan ini akan dapat memberikan pekerjaan kepada 1,000 orang.

Tuan Ong Yoke Lin, Menteri Buruh dan Kebajikan Masyarakat yang menyatakan rancangan ini kepada Utusan Melayu bagaimanapun enggan menyebutkan jenis rancangan kemajuan yang dikatakannya itu.

Tuan Tan Siew Sin, Menteri Perdagangan dan Perusahaan memberitahu Utusan Melayu bahawa rancangan yang disebutkan oleh Menteri Ong itu bukan di bawah kementeriannya, tetapi di bawah Kementerian Buruh dan Kebajikan Masyarakat.

Menteri Buruh dan Kebajikan Masyarakat yang enggan menyebutkan jenis rancangan itu menyatakan bahawa rancangan tersebut akan dilancarkan dalam beberapa minggu lagi.

"Apabila rancangan ini dijalankan penganggur-penganggur yang telah mendaftarkan diri di pejabat-pejabat Mencarikan Kerja akan diberi peluang istimewa untuk mendapat pekerjaan itu", demikian Menteri Ong menyatakan.

Menteri Ong menyatakan ini apakala ditemui mengenai Perhimpunan Ramai Penganggur-penganggur yang mengadakan tunjuk perasaan di depan *Federal House* semenjak kelmarin.

"Mereka boleh dapat pekerjaan asalkan sahaja mereka tidak memilih pekerjaan dan mendaftarkan diri di Pejabat Mencarikan Kerja" demikian beliau menyatakan. – Utusan Melayu.

Ulasan: Mudah-mudahan dah hasil tak baliklah asal.

* * *

Hantu Pencuri

Penduduk-penduduk Kampong Pengkalan Petai, dua batu dari sini, sedang heboh bertanya apakah pencuri atau hantu yang sekarang merasuk kampung tersebut.

Beberapa kejadian yang aneh baru-baru ini memperkuat sangkaan penduduk-penduduk itu bahawa kampung tersebut telah dirasuk oleh hantu.

Sebaliknya pula beberapa kejadian kecurian menyebabkan mereka kuat menyangka bahawa pencuri-pencuri sedang bermaharajalela.

Dalam pada itu pula, penduduk-penduduk kampung memang sekarang sedang berjaga-jaga. Getah-getah yang disidaikan untuk dikeringkan di tepi rumah sering dicuri orang.

Pihak polis telah mengeluarkan amaran supaya tuan-tuan rumah jangan meninggalkan rumah pada malam hari. – Berita Harian.

Ulasan: Jangan-jangan hantu pencuri yang merasuk di kampung itu!.

Anjuran Khir

Menteri Pelajaran Persekutuan, Encik Mohd Khir Johari, berkata bahawa tidak kurang 500,000 wanita-wanita Melayu sekarang mengeritingkan rambut dalam negeri ini.

Beliau mengumumkan bancian wanita-wanita Melayu membuat rambut keriting itu ketika membuka Kursus Pelajaran Guru-guru Muda Lelaki Perempuan – Selangor, di Dewan Bandar (Town Hall) Kuala Lumpur semalam.

"Katakan setiap orang mengeluarkan 3.00 ringgit, berapa banyak wang yang boleh digunakan untuk meninggikan pelajaran, jika menyimpan sanggul", katanya – Utusan Melayu.

Ulasan: Tepuk dada tanya selera; gajah lebih besar dari hama di depan mata tak nampakkah?.

Nganggur Lagi

Sultan Perak, Sir Yussuf 'Izzuddin Shah, hari ini menyatakan bahawa sekatan pengeluaran bijih dunia telah memberi kesan yang amat sangat kepada perekonomian negeri ini.

Akibatnya segala perusahaan-perusahaan yang berhubung dengan timah dan lain-lain perusahaan dan perniagaan di dalam negeri ini telah merasa kemelesetan, kata beliau.

Dalam perutusannya yang disampaikan di dalam Majlis Mesyuarat Belanjawan di negeri Perak yang bersidang di sini hari ini, Sultan Perak menyatakan bahawa banyak pekerja-pekerja lombong yang kehilangan pekerjaan setelah banyak daripada kapal-kapal pelombong telah berhenti kerja dan setengah-setengah kawasan pelombong ditutup – Utusan Melayu.

Ulasan: Mungkin ada penganggur yang akan buat barisan tunjuk perasaan pula.

دري ورت چنك لام:

جَمِيل دات جَمِيلَه

فد زمان دهولو يات ليه كورغ فد ديواس فمرنتاهن برتتيش اكن تيبا كنكري ۲ ملايو بهوا فكن امفغ يغ تركنل دنكري سلاغور سكارغ اين كيرا ۲۱ توجه باتو جاوهن دري بندر كوالا لمفور فد ماس ايت اياله سواه قريه انو مقيم يغ دديامي اوله رامي اورغ ۲ ملايو درفد سكل بشسا.

فد ماس ايت امفغ ايت ترهيتوغ ساكي تمغه يغ معمور، لادغ ساوه تربوك دان لافغ منجادي دسان سيني دان سبكيان بياس باكي كمفوغ يغ ساومفام ايت يات دمان رومه بايق فكن فون تردري، بوجغ كمبغ كاديس برموسيم مك تياداله حيران اد دسان كلنكغ سيله دان جودي يغ رامي تيف ۲ فتنغ هتنگ كتنغه مالم والحاصل بولاهله دكتان دنيا سدغ تر كمبغ دسيئو فد ماس ايت كران تباد سوات اف يغ كورغ لاني منوره كرامين قريه ۲ ملايو فد زمان ايت.

(عبدالرحيم كاجي)

دان ممغو مبرسيهكن ديري دان فكايشن مك تياداله اكن منجادي حيران جك نام چيء جيله ايت منيتي دري ساتو كساتو ليده انق مودا تيف ۲ ماس.

سبكيان محمد جميل كنل كغد جيله بگيتو جوا جيله بقتله برعمور 15 تاهون ايت كنل كفدان سكورغن ۲ كران سجيرانغ دري كچيل ايت اياله كاديس يغ فمالس هتنگ اي تباد تركامق مفراسي كوچيغ فون. جيله سلالو برجالن ۲ دان سبگنه بربروال ۲ دشن ايبو محمد جميل اي ساغه ۲ بركنن كغد ايبو محمد جيل كران ددافتين بودي بهاس تگور ساف دان نصيحه اورغثوا ايت سلمان دستوجوين تمباهن فول اورغ توا ايت فندي برچرنا. تنافي كر تكالين اداله اورغثوا ايت مپوه دان مقادون كجاهتن انقن محمد جيل تباد ترلارغ ۲ ايت. جيله تاهو سكل كلاكوان محمد جيل حتى جك اي مومغه تلور ايم دري ربن سكال فون.

لاٲو ۲ ملايو سواي دشن سوارا سيسي مريم

واما فد مالم هارين فول تياداله تليغا سئورغ ايت اكن سوبي درفد مندغر برماچم ۲ پايي درفد فنتون ۲ يغ دالم معنان ستهن سايوف ۲ بويين درفد فيهي بوجغ ۲ يغ بر كمفوغ اتو فون كئوراشن مندي دتلاك اتو دتفي سوغ يغ جرنه ايت تراوتام سكال جك مالم ايت ميكان برسه. داننارا انق ۲ مودا يغ بايق ايت اد سئورغ برنام محمد جميل عمورن بلوم ليه دري 20 تاهون. روفان هيتم مانيس سوق بدان ائق كمغل سدبكيه بر فادنن دشن روف سئورغ يغ تغه ناك.

محمد جميل ايت تركنل سبكي سئورغ بودق يغ ناكل سوك بر كمفول دشن بودق ۲ يغ جاهه منداجل سيقمالم منجادي فلييه يغ تباد بر توان. اي فمالس دان فپكن تنافي فنچوري.

بفان تله ماتي تنافي امقن اد مك تياداله حيران مقن كيغ بياكن هاتي مليهه كلاكوان يغ تباد سنونه. بكرج چولس، ناسي هتنگ كلوتوه مودل جودي ايم دالم

ربن.

جيرانن يغ همفير سكال اد مناروه سئورغ كاديس برنام جيله. رومه جيله اين اياله سواه رومه بقترفندغ كران ايهن ترهيتوغ ساكي سئورغ يغ ترنام دسيئو. جيله اين دكنالي اوله سكلين انق ۲ مودا كران فارسن مناريق هاتي تمباهن فول اي سئورغ فسوليق

Dari Warta Jenaka lama:

Jamil dan Jamilah

Pada zaman dahulu iaitu lebih kurang pada dewasa pemerintahan British akan tiba ke negeri-negeri Melayu bahawa pekan Ampang yang terkenal di negeri Selangor sekarang ini kira-kira tujuh batu jauhnya dari bandar Kuala Lumpur pada masa itu ialah sebuah kariah atau mukim yang didiami oleh ramai orang-orang Melayu daripada segala bangsa.

Pada masa itu Ampang itu terhitung sebagai tempat yang makmur, ladang sawah terbuka dan lapang menjadi di sana-sini dan sebagaimana biasa bagi kampung yang seumpama itu iaitu di mana rumah banyak pekan pun terdiri, bujang kumbang gadis bermusim maka tiadalah hairan ada di sana gelanggang silat dan judi yang ramai tiap-tiap petang hingga ke tengah malam walhasil bolehlah dikatakan dunia sedang berkembang di situ pada masa itu kerana tiada suatu apa yang kurang lagi menurut keramaian kariah-kariah Melayu pada zaman itu.

(Abdul Rahim Kajai)

Waima pada malam harinya pula tiadalah telinga seseorang itu akan sunyi daripada mendengar bermacam-macam nyanyi daripada pantun-pantun yang dalam maknanya setengahnya sayup-sayup bunyinya daripada pihak bujang-bujang yang berkampung ataupun keseorangan mandi di telaga atau di tepi sungai yang jernih itu terutama sekali jika malam itu meganya bersih.

Di antara anak-anak muda yang banyak itu ada seorang bernama Muhammad Jamil umurnya belum lebih dari 20 tahun. Rupanya hitam manis susuk badannya agak gempal sedikit berpadanan dengan rupa seorang yang tengah naik.

Muhammad Jamil itu terkenal sebagai seorang budak yang nakal suka berkumpul dengan budak-budak yang jahat mendajal siang malam menjadi pelesit yang tiada bertuan. Ia pemalas dan penyegan tetapi pencuri.

Bapanya telah mati tetapi emaknya ada maka tiadalah hairan maknanya kenyang memakan hati melihat kelakuannya yang tiada senonoh. Bekerja culas, nasi hendak ke lutut modal judi ayam di dalam

Lagu-lagu Melayu sesuai dengan suara

Siti Mariam

reban.

Jirannya yang hampir sekali ada menaruh seorang gadis bernama Jamilah. Rumah Jamilah ini ialah sebuah rumah yang terpandang kerana ayahnya terhitung sebagai seorang yang ternama di situ. Jamilah ini dikenali oleh sekalian anak-anak muda kerana parasnya menarik hati tambahan pula ia seorang pesolek

dan mampu membersihkan diri dan pakaiannya maka tiadalah akan menjadi hairan jika nama Cik Jamilah itu meniti dari satu ke satu lidah anak muda tiap-tiap masa.

Sebagaimana Muhammad Jamil kenal kepada Jamilah begitu jua Jamilah yang telah berumur 15 tahun itu kenal kepadanya sekurang-kurangnya kerana sejiirannya dari kecil itu ialah gadis yang pemalas hingga ia tiada tergamak mengerasi kucing pun. Jamilah selalu berjalan-jalan dan singgah berbual-bual dengan ibu Muhammad Jamil. Ia sangat-sangat berkenan kepada ibu Muhammad Jamil kerana dipatinya budi bahasa tegur sapa dan nasihat orang tua itu selamanya disetujuinya tambahan pula orang tua itu pandai bercerita. Tetapi kerap kalinya adalah orang tua itu menyebut dan mengadukan kejahatan anaknya Muhammad Jamil tiada terlarang-larang itu. Jamilah tahu segala kelakuan Muhammad Jamil hatta jika ia memunggh telur ayam dari reban sekali pun.

برکات نصیحة اديق کفد ايغ
تمباهن قول نصیحة يغ بنر
تياداله ترکامق راسان هندق
دسيانک . اينله ساي دانغ
پرتان سيران بئول فوان هندق
ميري مودل برجنجيله ساي
اکن منوره نصیحة فوان .

مندغر فرکتان ايت برسي ۲
له موک چيء جميله کران ساغة
بسر هاتين نمقويای کواس
بوله ماتوه هاتي يغ کرس مک
تياداله اي برليغه نايک مقميل
واغ تیک رغیة لالو دبريکت
کفد تاغن محمد جميل سراي
برکات - اينله ساي توتيکن
جنجي ساي تنافي جاعنله لوف
هندقله قول اغکو ستيله کفد
جنجي يابت تون کرج سرت
برهني درفد مقرجانن قربوان

فارس چيء جميله فون تربايغ ۲
قول . مالم ايت تياداله اي
ترکامق هنلق ماین جودي
کران فيکرانن رونسيغ دان
تياد قول دلاين کاونن ۲ تنافي
تروس فولغ تيدور .

فد کايو فکن هارين ستله
برفيکر فنچغ محمد جميل تله
برسقاچ مقينتي ماس يغ لغغ
کران هندق برنمو دغن چيء
جميله قول دان مدهمدهان
نياداله بکيتو سوکر کفدان سمفي
کفد ماس يغ دکهندکي .

محمد جميل مولا ۲ منکور کتان
ايوهي جميله ! تياد اکو تيدور
سالمالن ۲ تادي فيکران نصیحة
فوان . ساغة مالو راس هانيکو
سورغ لاکي نصيحاتي اوله
وزمفوان تنافي اوله سبب کيت

سوة جاتوه کمادو

چيء جميله ترساغة بلس
میکرن عذاب سشارا يغد تفتگوغ
اوله صحابة توان سميات کران
کيبالن اتق کران ايت جميله برنية
هندق ميري نصیحة .

فد سوات فتغ دان فد وقت
يغ سويي چيء جميله برسقاچ
مننتي دهلامن رومهن کران
کتيک ايت غالين محمد جميل لالو .
دغن موجرن محمد جميل کلبهان
هندق لالو کفکن دري رومه .
دالم هاتي چيء جميله اينله ماسن
اکو بري نصیحة تمباهن فول
کلبهان موکان جرنیه بارغکالي
فروتن بدغ کيغ .

افبيل تردمق جميله منکور
دان محمد جميل فون برهنتي .
بهوا کتيک ايتوله چيء جميله
برکات يغ اي تله لام هندق
برچاکف . کتان اف يغ هندق
دچاکفن ايت اياله سفت
فرچاکفن دانتارا اديق دغن ايغ .
اي سوک مليهه ايغن برعقل دان
منچاري درفد مموا هيقر دغن
تياد تنتو اره .

محمد جميل - اغکو مان
تاهو اکو فون حال . کمان اکو
هندق منچاري . هندق کلمغن
تياد برمودل . ايم سکوفغ ستيکور
ماين جودي کاله .

کتيک ايت جميله برکات يغ
اي سغوف ميري تیک رغیة
سيران محمد جميل سوک فرکي
لمغن . اد فون يغ دمقصود
اوله چيء جميله تياد لايين لاکي
درفد هندق منولغ ايون تنافي
تياداله دظاهرکن .

محمد جميل برجالن تروس
تنافي هاتين براس مالو سديکيه .
درومه جودي فون هاتين تله
براويه درفد بياس . سينترا
تراشة کفد نصیحة جيله تادي بهکن

سوپرله اتق بواه هاتي بوندا!

Semut jatuh ke madu

Cik Jamilah tersangat belas memikirkan azab sengsara yang ditanggung oleh sahabat tuanya semata-mata kerana kekebalan anak kerana itu Jamilah berniat hendak memberi nasihat.

Pada suatu petang dan pada waktu yang sunyi Cik Jamilah bersengaja menanti di halaman rumahnya kerana ketika itu ghalibnya Muhammad Jamil lalu. Dengan mujurnya Muhammad Jamil kelihatan hendak lalu ke pekan dari rumah.

Dalam hati Cik Jamilah inilah masanya aku beri nasihat tambahan pula kelihatan mukanya jernih barangkali perutnya sedang kenyang.

Apabila terdampak Jamilah menegur dan Muhammad Jamil pun berhenti. Bahawa ketika itulah Cik Jamilah berkata yang ia telah lama hendak bercakap. Katanya apa yang hendak dicakapnya itu ialah seperti percakapan di antara adik dengan abang. Ia suka melihat abangnya berakal dan mencari daripada membuat hingar dengan tiada tentu arah.

Muhammad Jamil – engkau mana tahu aku punya hal. Ke mana aku hendak mencari. Hendak ke lampan tiada bermodal. Ayam sekupang seekor main judi kalah.

Ketika itu Jamilah berkata yang ia sanggup memberi tiga ringgit sekiranya Muhammad Jamil suka pergi melampan. Ada pun yang dimaksud oleh Cik Jamilah tiada lain lagi daripada hendak menolong ibunya tetapi tiadalah dizahirkan.

Muhammad Jamil berjalan terus tetapi hatinya berasa malu sedikit. Di rumah judi pun hatinya telah berubah daripada biasa-biasa. Sebentar-bentar teringat kepada nasihat Jamilah tadi bahkan

paras Cik Jamilah pun terbayang-bayang pula. Malam itu tiadalah ia tergamak hendak main judi kerana fikirannya runsing dan tiada pula dilayannya kawan-kawannya tetapi terus pulang tidur.

Pada keesokan harinya setelah berfikir panjang Muhammad Jamil telah bersengaja mengintai masa yang lengang kerana hendak bertemu dengan Cik Jamilah pula dan mudah-mudahan tiadalah begitu sukar kepadanya sampai kepada masa yang dikehendaki.

Muhammad Jamil mula-mula mengerukannya ayuhai Jamilah! Tiada aku tidur semalam-malaman tadi fikirkan nasihat puan. Sangat malu rasa hatiku seorang lelaki dinasihati oleh perempuan tetapi oleh sebab kita

berkata nasihat adik kepada abang tambahan pula nasihat yang benar tiadalah tergamak rasanya hendak disesiakan. Inilah saya datang bertanya sekiranya betul puan hendak memberi modal berjanjilah saya akan menurut nasihat puan.

Mendengar perkataan itu berseri-seri lah muka Cik Jamilah kerana sangat besar hatinya mempunyai kuasa boleh mematah hati yang keras maka tiadalah ia berlengah naik mengambil wang tiga ringgit lalu diberikannya kepada tangan Muhammad Jamil seraya berkata – inilah saya tunaikan janji saya tetapi janganlah lupa hendaklah pula engkau setia kepada janji iaitu tekun bekerja serta berhenti daripada mengerjakan perbuatan

Suburlah anak buah hati bonda!

هندق مبري نصيحة كغد توان
سكالي سهاج يابث هندقله توان
كاسيه كغد اكو. جيله ترسيقو
لالو بركات - ميسغ اكو سوده
كاسيه تنافي اوق تا تاهو .

چيء جيله روفان ميسغ تله
چندوغ كغد محمد جيل ڪران
دداقتين محمد جيل ايت ماهو
منوره كوءيه تلونجوئن . فد
فيكرائن تباد اكن دداقتي راکئن
هيدوف يغ بوله مندغر توتر
كتانن جك تيدق محمد جيل .
دنديقنن چريتان كتيلك ايت
بوغا عاشق معشوق فون مولاي
كميغ انتارا كدوان اخرن
دداقتنله موافقه اورغتاو -
هندق ميسغ چيء جيله .

هندق ملوق كونغ

نية هاتي هندق ملوق كونغ
افداي تاشن تاسمقي ڪران فيناشن
محمد جيل تباد دتريما . روفان
امق جيله اغئن ڪران محمد جيل
ايت تباد برهرت تمباهن فول
اي سدغ برڪيرا هندق منجودهن
انقن دغن سورغ مودا انق كغد
اورغيغ ترفندغ .

سكارغ هاتي محمد جيل بوله
دكتانن تله هنجور فد حال هاتي
چيء جيله تله ترلاوغ برتندغ
كرومه امق محمد جيل ڪران
مقيلقنن قننه افلائي اكن برجمفا
دغن ككاسيهن . بگيتو فون فد
سوات فرجمفان يغ سوليه چيء
جيله برمقنتون كغد ككاسيهن
دمكين بويين :

كالو كو لوره بنغ تيتي
فوتس ساتو تالي بيولا
كالو كو توره روسقن هاتي
تياد ماتي سفاروه گيلا

محمد جميل سوده جادي
ترقون مندغر مقصود فنتونن
تنافي دغن تنغ اي منجواب
كتان :

دهولو ايت تله كموق دان
برسغ هاتي مليهه انقن
بوله دتومفغ . واغن فون اد
رفقان اد، ترتيب سوفتن اد
فول تنافي تباداله ايوي تاهو
كلوجين ايت كمبالي كغد
نصيحة چيء جميله ، فد سفاكان
اياله ڪران انقن تله برعقل .

فدسوات هاري فد ماس
برچاكف ۲ سام بردوا سهاج دغن
چيء جميله مبري نصيحة لائي
كتان - سكارغ موسم كساوه
مغاف ابغ بيركن مق تراغقو ۲
منبس سورغ ؟ تيدقكه ترفيكر
فول هندق منولقن ؟ اكو فيكر -
كتان لائي - برهنتيله دهولو
ناك كلمفن كمدين افيل
سوده مشوبه نايك . فول .

محمد جميل بركات -
بابلكه سوده نصيحة توان اكو
تريما ماهوكه توان مندغر
نصيحة اكو فول ؟ چيء جميله
منجواب كالو ايلوق اف سالهن
مندغر ايت دغن روف يغ
برسقكوه ۲ دان دغن نفس ساتو ۲
محمد جميل بركات - اكو

يغ سيا ، تراوتام سكالي
جودي .

برساليين كوليه

دوا نيڪ هاري محمد جميل
فون نايك كلمفن منومفغ كغد
كمغولن اهلي ۲ فلمفن ۲ ايفون
بكرج دغن تڪونن سدغ منايغ
بهاردو تورن دان باليق سولا
تياد اوبهن سغرت سورغ انق
لمفن يغ بياس . سمنجق ايت
تيغكله جودي دان ناكلن .
تياد اي بركمغول مليتن دغن
كمغولن يغ بايك . كاؤون ۲ تله
حيران اد يغ مشتكان اي تله
برساليين كوليه بهكن اد يغ
بركات هريمو مائي كوليه كمبيغ .
فراواهن اين بوكن سهاج ميسرڪن
هاتي ايون يقتله توا ايت
تنافي سام برسر هاتي چيء
جميله ڪران منوره نصيحتن .
چيء جميله سماكين سومبورغ
ڪران لامين ۲ نصيحتن سموان
دتوره اورغ .

م بگيتوله هفك ستهاون لمان
يحمد جميل تنف بكرج . ايون
غ كوروس ڪريغ دان اريسو

توان فريديڪ تان دري شيل كمفني سدغ مائي ۲ باجو يغيرنمبر
كغد كاتي ۲ يغ مقمصيل بهائين دالم فرادوان ڪران سلامتن جالين
راي دبڪس فادغ تريغ كالغ .

yang sesia, terutama sekali judi.

Bersalin kulit

Dua tiga hari Muhammad Jamil pun naik ke lampan menumpang kepada kumpulan ahli-ahli pelampun-pelampun ia pun bekerja dengan tekunnya sedang menating baharu turun dan balik semula tiada ubahnya seperti seorang anak lampan yang biasa. Semenjak itu tinggallah judi dan nakalnya. Tiada ia berkumpul melainkan dengan kumpulan yang baik. Kawan-kawannya telah hairan ada yang mengatakan ia telah bersalin kulit bahkan ada yang berkata harimau memakai kulit kambing. Perubahan ini bukan sahaja membesarkan hati ibunya yang telah tua itu tetapi sama berbesar hati Cik Jamilah kerana menurut nasihatnya. Cik Jamilah semakin sombong kerana lain-lain nasihatnya semuanya diturut orang.

Begitulah hingga setahun lamanya Yahammad¹ Jamil tetap bekerja. Ibunya yang kurus kering dan risau

dahulu itu telah gemuk dan bersenang hati melihat anaknya boleh ditumpang. Wangnya pun ada rupanya ada, tertib sopannya ada pula tetapi tiadalah ibu itu tahu kepujian itu kembali kepada nasihat Cik Jamilah, pada sangkanya ialah kerana anaknya telah berakal.

Pada suatu hari pada masa bercakap-cakap sama berdua sahaja dengan Cik Jamilah memberi nasihat lagi katanya – sekarang musim ke sawah mengapa abang biarkan mak terangguk-angguk menebas seorang? Tidakkah terfikir pula hendak menolongnya? Aku fikir – katanya lagi – berhentilah dahulu naik ke lampan kemudian apabila sudah mengubah naik pula.

Muhammad Jamil berkata – baiklah sudah nasihat tuan aku terima mahukah tuan mendengar nasihat aku pula? Cik Jamilah menjawab kalau elok apa salahnya mendengar itu dengan rupa yang bersungguh-sungguh dan dengan nafas satu-satu Muhammad Jamil berkata – aku

hendak memberi nasihat kepada tuan sekali sahaja iaitu hendaklah tuan kasih kepada aku. Jamilah tersipu-sipu lalu berkata – memang aku sudah kasih tetapi awak tak tahu.

Cik Jamilah rupanya memang telah condong kepada Muhammad Jamil kerana didapatinya Muhammad Jamil itu mahu menurut kuit telunjuknya. Pada fikirannya tiada akan didapati rakannya hidup yang boleh mendengar tutur katanya jika tidak Muhammad Jamil.

Dipendekkan ceritanya ketika itu bunga asyik maksyuk pun mulai kembang antara keduanya akhirnya didatangkanlah muafakat orang tua – hendak meminang Cik Jamilah.

Hendak memeluk gunung

Niat hati hendak memeluk gunung apa daya tangan tak sampai kerana pinangan Muhammad Jamil tiada diterima. Rupanya emak Jamilah enggan kerana Muhammad Jamil itu tiada berharta tambahan pula ia sedang berkira hendak menjodohkan anaknya dengan seorang muda anak kepada orang yang terpendang.

Sekarang hati Muhammad Jamil boleh dikatakan telah hancur padahal hati Cik Jamilah telah terlarang bertandang ke rumah emak Muhammad Jamil kerana mengelakkan fitnah apa lagi akan berjumpa dengan kekasihnya. Begitu pun pada suatu perjumpaan yang sulit Cik Jamilah berpantun kepada kekasihnya demikian bunyinya:

Kalau kulurut benang titi
Putus satu tali biola

Kalau kuturut rosaknya hati
Tiada mati separuh gila

Muhammad Jamil sudah jadi terpegun mendengar maksud pantunnya tetapi dengan tenang ia menjawab katanya:

Tuan Frederick Tan dari Shell Company sedang membagi-bagi baju yang bernombor kepada kanak-kanak yang mengambil bahagian dalam peraduan Kerana Keselamatan Jalan

Raya di bekas padang terbang Kallang.

¹ Perkataan sebenarnya adalah Muhammad.

ايکن تودق ددالم گوني
مام ساي ايکن کلام
سوده گهندق توان غاني
مسکين کاي تيدقنک مام

تياد سياف بغ تاهو اداکه
کدوا ۲ عاشيق معشوق اين تله
منجو چرکن اير مات. تيا
براف لام دبلکغ رومه چيء
جميله فون برسبوق کران
مقگنتوغ ۲. فرکھوين چيء جميله
دغن فمودا بغ دکهندقکي اوله
ايون اکن دلغسوغن.

قد ماس ايت محمد جميل
تله براوبه سکالي. اي اد ميسغن
اغن ۲ بغ تيا سياف تاهو. دالم
فرجمقان سکالي سکالا دغن چيء
جميله اد جوک مدبايغکنن بغ
اي اکن مبالوا ديري سکاليفون
دتاهن دان دفوجق اوله چيء
جميله تنافي تيا داندھکنن.
اد جوک چيء جميله برکات بغ

اي سقوف برجنجي اکن عبوا
اوله افکارا سهقک لفس تنافي
محمد جميل تيا فرچاي.
فرکتان محمد جميل بغ فبوده
سکالي کفد جميله ايله کتان -
اقبيل توان تله مندغر ساي تيا
لاکي دسيني تاهوله توان ساي تله
ماني يعني سکورغن ۲ ساي تله
جاوه دان تيا اکن باليق کسيني
هقک اخر عمور ساي دان کتيک
ايت تريماله اوچافن سلامة
تيقکل ساي.

کيتولن قد ماس چيء جميله
اکن برسنديق خبر فون تريا
مقتانک ايوو محمد جميل تله
منجادي کيلا کران اتق بغ
دکاسيهين تله غايب تيا فولغ
سلما تیک هاري سوده. تيا
سورغ فون بغ دافة مفاقک
بکيمان غايين ملاينکن جميله
ايتفون تيا فول اي تاهو کمان

غايين.
سکارغ جميله تله ترتلق مذ
تغفة بغ مشکيل سکالي. اي
سافه ۲ ميسل کفد کيبان کتان
اکوله روفان افغون چلاک مک
اورغتوا ايت دتيمفا مالغ. اي
ترسدر سکيران تيا دغن نصيحتن
تياداله اورغتوا ايت اکن
منجادي بکيتو کاسيه کفد اتقن
تيا دافة دلوفاکتن تراوتام
سکالي منکل دبنديغکنن دغن
سوامين سورغ بغ سوميوغ لاکي
فندکيل ايت. ترکادغ ۲ هاتي
جميله ترفالغ سکالي هقک
راسان اي رضا ماني موجرن دافة
دتاهن دغن سغ.

قد ماس برسنديق قد هاري
لقسوغ ايت دان قد ماس سورغ
کندغ کموره دفالو اورغ
سکوبوغ ۲ تيا دسنا ۲ اورغ ۲ بغ
رامي برسوکريا ايت منجادي

Ikan todak di dalam guni
Sama sebaya ikan gelama
Sudah kehendak tuan Ghani
Miskin kaya tidakkan sama

Tiada siapa yang tahu adakah kedua-dua asyik maksyuk ini telah mencururkan air mata. Tiada berapa lama di belakang rumah Cik Jamilah pun bersibuk kerana menggantung-gantung. Perkahwinan Cik Jamilah dengan pemuda yang dikehendaki oleh ibunya akan dilangsungkan.

Pada masa itu Muhammad Jamil telah berubah sekali. Ia ada menyimpan angan-angan yang tiada siapa tahu. Dalam perjumpaannya sekali sekala dengan Cik Jamilah ada juga dibayangkannya yang ia akan membawa diri sekalipun ditahan dan dipujuk oleh Cik Jamilah tetapi tiada diendahkannya. Ada juga Cik Jamilah berkata yang

ia sanggup berjanji akan membuat olah angkara sehingga lepas tetapi Muhammad Jamil tiada percaya. Perkataan Muhammad Jamil yang penyudah sekali kepada Jamilah ialah katanya – apabila tuan telah mendengar saya tiada lagi di sini tahulah tuan saya telah mati yakni sekurang-kurangnya saya telah jauh dan tiada akan balik ke sini hingga akhir umur saya dan ketika itu terimalah ucapan selamat tinggal saya.

Kebetulan pada masa Cik Jamilah akan bersanding khabar pun tersiar mengatakan ibu Muhammad Jamil telah menjadi gila kerana anak yang dikasihinya telah ghaib tiada pulang selama tiga hari sudah. Tiada seorang pun yang dapat mengagak bagaimana ghaibnya melainkan Jamilah itupun tiada pula ia tahu ke mana

ghaibnya.

Sekarang Jamilah telah terletak pada tempat yang musykil sekali. Ia sangat-sangat menyesal kepada kekebalan katanya akulah rupanya empunya celaka maka orang tua itu ditimpa malang. Ia tersedar sekiranya tiada dengan nasihatnya tiadalah orang tua itu akan menjadi begitu kasih kepada anaknya tiada dapat dilupakannya terutama sekali mangkel dibandingkannya dengan suaminya seorang yang sombong lagi pendegil itu. Terkadang-kadang hati Jamilah terpalang sekali hingga rasanya ia reda mati mujurnya dapat ditahan dengan senang.

Pada masa bersanding pada hari langsung itu dan pada masa gong gendang gemuruh dipalu orang sekonyong-konyong tiada semena-mena orang-orang yang ramai bersuka ria itu menjadi

هاتين سوده دوا اتق جميله دام
فدماس اي دلنقيق سرجن تيك
مرکه کثان تيك اورغ سوده اتق
جميله.

سگوهفون اي اد مناروه
ايقاتن بگيتو تنافي اي تنف تباد
برچيتا اکن فولغ. انته بگيمان
دغن تباد دسگک ۲ اي برجمفا
سورغ کاون بغ بارو داتغ دري
امفغ بغ روفان هاپوه فول کسان.
درقد کاون اين باروله محمد
جميل دافه تاهو روفان
فرکهوين جميله تباد جادي
کران اي سکويغ ۲ تله منجادي
کيلا. کنيک ايت بهاروله اي
ترايفه هندق فولغ تراوتام سکالي
افيل اي مندغر امغن ماسيه
هيدوف بلالو مپوه ۲ نماش.
محمد جميل ترساعه سوك
مندغر خبر جميله تله کيلا کران
اي ريسا منريما جميله حتى جک
اي تيفگل سمرت سبواه کوندور

سموان برنفدافه ياتيت جيله
تله کيلا.

اصل سابه ترافوغ

ترسوه قيصه محمد جيل
بغ برهيبا هاتي ايت روفان
برجان تروس دري ساتو کساتو
تمغه اخرن ايفون سمغي
کسيغافورا. کمدين ايفون بلاير
کسيه بروني دمان اي مندافه
فکر جان منجادي متمات. اداله
کران اي مناروه فرچنتان مک
تباداله حيران اي تباد بمنفوي
ايقاتن بغ لاءين ملاينکن کفد
فکر جانن دان کفد جيله. اي
دافه بکرج دغن تگون سهگک
توان کومندنه فوليس ساغه
فرچاي کفدان لالو ديري
فگک. فدماس اي منريما فگک
مرکه ساتو ۱. کفرال اي ساکن ۲
تله ترنمفق بغ جميله تله برانق
ساتو، ساهون دبلاکغ مندافه
دوا مرکه کفرال کثان ددالم

بيبر بهکن سکمقولن ۲ کوسوه ماسي
باکي ليه دتمغر هلغ کران چي
جميله تله دراسوق شيطان.
اورغ ۲ سموان منجادي تعجوب
مليه دان مندغر چي جيله
سکويغ ۲ تورن دري اتس
فلامين دغن سکل فکانش لالو
مناري ۲ دان کتاوا مراهي ۲
ساکن ۲ بويي لقسويا.

دغن سمرت سکل دبرکون
دان بوموه يقاد ددالم کمفوغ ايت
تله دجمفوه ماسيغ ۲ مغلوارکن
هاليونتن اد بغ منجغي، اد بغ
مپبور دان اد بغ ميرو جين
فواک تنافي هگک کتفه مالم چي
جميله بلوم سدر. سوامي جميله
تيفگل ترغاغا ۲ برنديغ تا جادي
بهکن سکل قوم کلوارک کدوا ۲
بله فيهتن سام ترکجوه، تراوتام
سکالي امق جيله. توده ۲ يقاد
مقتان محمد جيل تله غاب
مندافکن فاوغ ساکي دبريکيه
بلاچن کران مبالس ساکيه
هاتين. سوا اورغ سام مېشک
بگيتو ملاينکن جيله سورغ
سهاج تباد مېشک اف ۲.

کادان جيله نمفقن ديم افيل
اي تيدور تنافي فاکي ايسوقن
برندق ۲ فول سميل مپاي
موموقن موکان هبروه ميروه
مندمنکن بودق ۲ بغ مندغ. اي
اد کچمين مندي دان ماکن تنافي
اي تباد برعقل لاکي. ايون دان
سکين سودارا ماران تله مرانف
تنافي جيله سماکين لام سماکين
ماچم لاکون هگک بيراف لام
موجرن اي تباد هندق مفاوق
اوله ايت تباداله اي دفاوغ.
دالم ماس تيك بولن
دبلاکغ بايقله دوکون دان بوموه
يغته دباوا دري ملاک دان دري
سيام تنافي جيله ماسيه دراسوق
هتو. اخرن ساکي کمفوغ

فا حاج دغن تسيهين، اورغمو دا دغن باجو کوروغ دان طربوش سدغ
منمتا فتوا الکفن. فمنداغن دالم سندیوارا و فرانفکن دراماتیک فارتی.

bebar bahkan sekumpulan-sekumpulan kusut-masai
bagai lebah ditampar helang kerana Cik
Jamilah telah dirasuk syaitan.

Orang-orang semuanya menjadi takjub
melihat dan mendengar Cik Jamilah
sekonyong-konyong turun dari atas
pelamin dengan segala pakaiannya lalu
menari-nari dan ketawa merahi-rahi
sakan-sakan bunyi langsuya.

Dengan serta-merta segala dukun
dan bomoh yang ada di dalam kampung itu
telah dijemput masing-masing mengeluarkan
halimunnannya ada yang menjampi, ada yang
menyembur dan ada yang menyeru jin
puaka tetapi hingga ke tengah malam Cik
Jamilah belum sedar. Suami Jamilah
tinggal ternganga-nganga bersanding tak jadi
bahkan segala kaum keluarga kedua-dua
belah pihaknya sama terkejut, terutama
sekali emak Jamilah. Tuduhan-tuduhan yang ada
mengatakan Muhammad Jamil telah ghaib
mendapatkan pawang Sakai di Bukit
Belacan kerana membalas sakit
hatinya. Semua orang sama menyangka
begitu melainkan Jamilah seorang
sahaja tiada menyangka apa-apa.

Kesadon Jamilah nampaknya diam apabila
ia tidur tetapi pagi esoknya
bertindak-tandak pula sambil menyanyi
memomokkan mukanya herot-merot
mendemankan budak-budak yang memandang. Ia
ada ke jamban mandi dan makan tetapi
ia tiada berakal lagi. Ibunya dan
sekalian saudara-maranya telah meratap
tetapi Jamilah semakin lama semakin
macam lagunya hingga beberapa lama
mujurnya ia tiada hendak mengamuk
oleh itu tiadalah ia dipasung.

Dalam masa tiga bulan
di belakang banyaklah dukun dan bomoh
yang telah dibawa dari Melaka dan dari
Siam tetapi Jamilah masih dirasuk
hantu. Akhirnya seisi kampung

semuanya berpendapat iaitu Jamilah
telah gila.

Asal sabut terapung

Tersebut kisah Muhammad Jamil
yang berhiba hati itu rupanya
berjalan terus dari satu ke satu
tempat akhirnya ia pun sampai
ke Singapura. Kemudian ia pun belajar
ke sebelah Brunei di mana ia mendapat
pekerjaan menjadi mata-mata. Adalah
kerana ia menaruh percintaan maka
tiadalah hairan ia tiada mempunyai
ingatan yang lain melainkan kepada
pekerjaannya dan kepada Jamilah. Ia
dapat bekerja dengan tekun sehingga
tuan *commandant* polis sangat
percaya kepadanya lalu diberi
pangkat. Pada masa ia menerima pangkat
markah satu En. Koperai ia seakan-akan
telah temampak yang Jamilah telah beranak
satu, setahun di belakang mendapat
dua markah Koperai katanya di dalam

hatinya sudah dua anak Jamilah dan
pada masa ia dilantik Sarjan tiga
markah katanya tiga orang sudah anak
Jamilah.

Sungguhpun ia ada menaruh
ingatan begitu tetapi ia tetap tiada
bercita-cita akan pulang. Entah bagaimana
dengan tiada disangka-sangka ia berjumpa
seorang kawan yang baru datang dari
Ampang yang rupanya hanyut pula ke sana.
Daripada kawan ini barulah Muhammad
Jamil dapat tahu rupanya
perkahwinan Jamilah tiada jadi
kerana ia sekonyong-konyong telah menjadi
gila. Ketika itu baharulah ia
teringat hendak pulang terutama sekali
apabila ia mendengar emaknya masih
hidup selalu menyebut-nyebut namanya.
Muhammad Jamil tersangat suka
mendengar khabar Jamilah telah gila kerana
ia redha menerima Jamilah hatta jika
ia tinggal seperti sebuah kundur.

Pak Haji dengan tasbihnya, orang muda dengan baju kurung dan tarbusnya sedang
meminta petua agaknya. Pemandangan dalam sandiwara, Peranakan Drama Tiga Parti.

سورغ لائي بارغالي کران تباد
تر قامق مليه چيء جميله برنگو
کند محمد جميل هفک تباد
تيفگل سورغ فون لائي. ددالم
فغکوان محمد جميل ايت چيء
جميله بر فنتون منظره برکن
کريغتن دمکين بـ

اشرق الهي کرنيان مو
برکة شغاعة نبي رسول مو
سکيران تيدق چوچور بلسمو
نسچاي هب کارم ترسمو

الحمد لله توهن فموره
رحمة رحيم مو چوچور ترچوره

فد مو جوا هب برسه
تياداله لايين توجو دان اره

امقه تاهون هب منتني
هايس بوان تاهون برکنتي

برسه تباد بردوا هاتي
دري هيدوف سفي کماتي

هب ضعيف صفتن چلا
عقلن قنديق مالغ برجيلا

تياد مان توجو هالا
ريضا هب مو ممبوا کيلا

ممبوا کيلا تيدق کو غري
اسلکن دافه ملفس ديري

کالو تادافه جميل بستاري
بيارله مابي فادمه فري

سکارغ جميل سودهله فولغ
فاد دعاکو تباد ترکالغ

تياد يغ لايين هندق ديبيلغ
رحمة مورهمو سديا دجولغ.

تمة.

کایندهن بئتوق بدان تربات
سوده راوة موکان.

پاپوق تباد تنتو اره. سکين بوموه
تله لاله دان ايفون تله دطلاق
تيک اوله سوامين. فدمارين اتق
مودا ريوه رنده درومه امق
محمد جميل چيء جميله ماميه
پاپوق تنافي اد ترچينچغ
سدیکه.

هيفر بيشر ايت تروس
منروس هفک کتفه مالم ددالم
ايت اتق ۲ مودا يغ رامي ايت
تیباز ترکجوة مليه چيء جميله
تايک سرت تايک لالو مئرکم کند
محمد جميل يغ تغه دودق
برسام ۲ راکتن ايت. اير منان
برهمبوران تنافي برکات الحمد
له شکور اکن الله بکني لام اکو
نتني سهفک اتو فوراً ۲ منجادي
کيلا امقه تاهون لمان. الحمد لله
اخيرن دفولفکن الله باليک کند
اکو.

مندشر فرکتان چيء جميله
ايت بارو دکتهوي روفان کيلا
چيء جميله ايت هان حيله دان
کاوان ۲ محمد جميل فون مولادي
اندور دان توردن لفس سورغ

کاليفون. فد کاسوکن هارين
محمد جميل فون مغلوفور
منتاچوني کند توانن سهفک
قبول.

ترسوة فول قصه امق محمد
جميل فد سوات فائي دودق
ترمنوغ دکفلا تگک مناير فادي
کند ايمن. دغن تيباز ۲ سورغ
مودا يغ تباد دکناين ددالم
فکان يغ هبسه داتغ منيفکة
تغک ممکغ تاغتن منداکف دادان
دان منچوم سکل مات دان
هيدوغن. مولان اورغ توا ايت
هندق ماکي تنافي دغن سرت
مرت اي ترچيوم باو مائالله
جرنيهن موکان ميموه انتن يغ
دمغيين سيغ دان مالم ايت. فد
راس هاتين کنيک ايت سامغام
اتق يفتله ماني هيدوف سولا.

محمد جميل تايک کرومه دان
دغن سرت مرت فول ترسيار
خير مرات ۲ کمفوغ ايت
مفتان محمد جميل يغ غايب
ايت تله باليق اوله ايت تباداله
حيران سکيران رومه محمد
جميل دکروموني اوله سکين
راکن کنالئن جاوه دان دکة
فد مالم ايت سهفک فنه سق
هفک کدافور دان سکيمان
فرکمفولن ۲ اتق ۲ مودا يغ رامي
تنتوله بايق ترچادي اولاهن
چاغن ۲ دسوة يغ برتان فلايران
کبروني دان لايين ۲ سامغمان.
بابي دان گوداو منجادي ربوس
سيغ دان اوبي فنتغ دباوا
کتفه.

باسيره فولغ ککالغ

ايوه رنده يفتله ترچادي
درومه امق محمد جميل ايت
کدشرا کرومه امق جميله کران
رومه اي تباد براف جاوه.

اد فون چيء جميله يغ کيلا
ايت فد ماس ايت تله منجادي

sekali pun. Pada keesokan harinya Muhammad Jamil pun mengelupur minta cuti kepada tuannya sehingga kabul.

Tersebut pula kisah emak Muhammad Jamil pada suatu pagi duduk termenung di kepala tangga menabur padi kepada ayamnya. Dengan tiba-tiba seorang muda yang tiada dikenalnya di dalam pakaian yang hebat datang meningkat tangga memegang tangannya mendapak dadanya dan mencium segala mata dan hidungnya. Mulanya orang tua itu hendak memaki tetapi dengan serta-merta ia tercium bau *mā shā-Allāh* jernihnya mukanya menyambut anaknya yang dimimpinya siang dan malam itu. Pada rasa hatinya ketika itu seumpama anak yang telah mati hidup semula.

Muhammad Jamil naik ke rumah dan dengan serta-merta pula tersiar khabar merata-rata kampung itu mengatakan Muhammad Jamil yang ghaib itu telah balik oleh itu tiadalah hairan sekiranya rumah Muhammad Jamil dikerumuni oleh sekalian rakan kenalannya jauh dan dekat pada malam itu sehingga penuh sesak hingga ke dapur dan sebagaimana perkumpulan-perkumpulan anak-anak muda yang ramai tentulah banyak terjadi olahan jangan-jangan disebut yang bertanya pelayaran ke Brunei dan lain-lain seumpamanya. Nyanyi dan gurau menjadi rebus pisang dan ubi penenang dibawa ke tengah.

Bak sirih pulang ke gagang

Iuh² rendah yang telah terjadi di rumah emak Muhammad Jamil itu kedengaran ke rumah emak Jamilah kerana rumah ia tiada berapa jauh.

Adapun Cik Jamilah yang gila itu pada masa itu telah menjadi

Keindahan bentuk badannya ternyata sudah raut mukanya.

nyanyuk tiada tentu arah. Sekalian bohoh telah lemah dan ia pun telah ditalak tiga oleh suaminya. Pada masa anak muda riuh-rendah di rumah emak Muhammad Jamil Cik Jamilah masih nyanyuk tetapi ada tercengang sedikit.

Hingar-bingar itu terus-menerus hingga ke tengah malam di dalam itu anak-anak muda yang ramai itu tiba-tiba terkejut melihat Cik Jamilah naik serta naik lalu menerkam kepada Muhammad Jamil yang tengah duduk bersama-sama rakannya itu. Air matanya berhamburan tetapi berkata *al-hamdu li 'Lāh* syukur akan Allah begini lama aku nanti sehingga aku pura-pura menjadi gila empat tahun lamanya. *al-hamdu li 'Lāh* akhirnya dipulangkan Allah balik kepada aku.

Mendengar perkataan Cik Jamilah itu baru diketahui rupanya gila Cik Jamilah itu hanya helah dan kawan-kawan Muhammad Jamil pun mulai undur dan turun lepas seorang

seorang lagi barangkali kerana tiada tergamak melihat Cik Jamilah berpangku kepada Muhammad Jamil hingga tiada tinggal seorang pun lagi. Di dalam pangkuan Muhammad Jamil itu Cik Jamilah berpantun menzahirkan keriangannya demikian:-

Ishraq Ilahi kurniaan-Mu

Berkat syafaat Nabi Rasul-Mu

Sekiranya tidak cucur belas-Mu

Nescaya hamba karam tersemu

al-hamdu li 'Lāh Tuhan pemurah

Rahmat Rahim-Mu cucur tercurah

Pada-Mu jua hamba berserah

Tiadalah lain tuju dan arah

Empat tahun hamba menanti

Habis bulan tahun berganti

Berserah tiada berdua hati

Dari hidup sampai ke mati

Hamba dhafif sifatnya cela

Akalnya pendek malang berjela

Tiada mana tuju hala

Redha hamba-Mu membuat gila

Membuat gila tidakku ngeri

Asalkan dapat melepas diri

Kalau tak dapat Jamil bestari

Biarlah mati padamlah peri

Sekarang Jamil sudahlah pulang

Fāsād doaku tiada tergalang

Tiada yang lain hendak dibilang

Rahmat murah-Mu sedia dijulang.

Tamat.

² Perkataan sebenarnya adalah riuh.

Berjenaka Dan Ketawa

(Oleh Anuar)

Aman: "Kau ini macam gergaji
dua mata: sorong makan
tarik pun makan".
Amin: "Itulah sebabnya bini aku
cukup sayangkan aku".

*

Kemudian ada pula satu cerita
murid yang pintar dan nakal. Lepas
pengajian tajwid, dalam mana tuan guru
menerangkan apa hukumnya dan bagaimana
bunyiya ۞ mati bertemu dengan
۞ dan sebagainya, maka murid itu
bertanya: "Apa hukum dan bagaimana
bunyiya apabila mentimun jatuh
di atas atap?"

Setelah termenung sejurus maka
tuan guru itu menjawab dengan
tegas: "Shuuuuur – bap!"

*

Manan: "Betulkah semakin besar
serban, semakin banyak
belitnya?"
Mubin: "Tidak syak lagi,
istimewa jika kepala pak haji
itu kecil"

*

Ibrahim, Musa dan Munji
Kaka – tiga orang Malbari yang
berniaga di sebuah kampung – adalah
terkenal kerana banyak dan kerap kali
berderma kepada masjid kampung itu.
Pada suatu hari Munji Kaka
mengadu kepada tuan imam:
"Tuan, mau beras saya kasi,
gula, tepung, susu pun saya kasi,
dan wang pun saya kasi. Tapi

tiap-tiap Jumaat tuan sebut nama Ibrahim
dan Musa saja; nama saya sekali
pun tuan tidak pernah sebut. Itu
macam tidak patut, tuan".

Tuan imam tidak dapat menafikan,
tapi ia tidak boleh menambah ayat
Quran. Lama ia termenung. Akhirnya
ia berkata: "Lepas Jumaat besok
mamak mari saya punya rumah.
Sekarang mamak kasi Beras Siam Nombor
Satu lima gantang, minyak sapu dua

kati, rempah, kentang dan lain-lain
lagi. Saya mau bikin nasi
minyak....."

Hatta tibalah hari Jumaat.

Lepas memberi salam maka ia pun membaca
doa selamat....., "Mudah-mudahan
Allah panjangkan umur Munji Kaka,
murahkan rezeki Munji Kaka,
jodohkan Munji Kaka dengan seorang
wanita yang cantik, dan kurniakan
beberapa orang anak....."

Semenjak itu Munji Kaka
tidaklah pernah mengadu lagi.

*

Isteri seorang saudagar berkata
kepada babunya:
"Saya fikir suami saya ada
cintakan seorang perempuan lain".

Janganlah memekik, saya hanya meminta

لفس ایت بر جفاله ای دغن
کاجه یغ سدغ مابوق کران
ترماکن داوین بیسا.

دو سیافکه راج دعالم ریمبا
رای این، - کات سیفا دغن
مبوسوغن دادان.

مک دسمبر اوله کاجه سیفا
ایت دغن بلالین. ستله دهایونن ۲
بیراف کالی، مک سیفا ایت
دبالیشکن کرا ۲۱ تیک فوله دفا
جاوهن.

تا لام کمدين، دغن تراغتی ۲،
مک داتقله سولا سیفا ایت لالو
برکات: دو کالو تا او منجواب
جاغنه مارده.

۵

ستله منوگنو ستقه جم لمان
مک باروله دانغ فلان کدی ایت.
دو سینتر لانی سای باواکن توان
ایکن، - کنان.

برتان اورغ ایت: دو هیه،
اومفن اف یغ اوق فاکي؟

۵

سوده واکالی توان امام ایجاب
تافی فغننن لاکي دیم ساج،
تا ماو منجواب. کمدين دغن
بریسق ای برتان: دو مقام
کاو تا جواب؟

جواب فغننن ایت دغن
بریسق جوک: دو یغ توان سوده
ایت کافن. ایت سوده جندا.
یغ سای ماو ایاله ادیقن،
تیدقله دکتهوی اف جادی
کمدين درفد ایت.

۵

بس کفتالیغ جای فتوه سق.
شورغ فرموان کموق یغ مقفیة
باق بارغ بردیری ترهویوغ
هایغ. تیدق اد اورغ ۲ یغ ماو
میری تمغه دودق کفدان.
فمودا یغ دودق دکتن برکات:
دو توغوله، سای نا تورن دفتالیغ
جای.

فد سوات هاری سغ سیفا، سري
مهرج شاه عالم دریمبا، هندق
مغوجی طاعة ستیا فندودق ۲
دالم دایرهن. مک ای فون
براشکنله. تا بیراف لام برسوا ای
دغن سغ کیجغ. دو سیافکه راج
دالم هوتن ریمبا این؟ - ای
برتان:

دو سري مهرج شاه عالم
دریمبا! دولة توانکو! - جواب
کیجغ.

کمدين برتمو فول ای دغن
باقق کرا.
دو سیافکه یغ منجادی راج
دسینی؟

دو دولی شاه عالم، سوما اورغ
توا. امفون توانکو، بریبو ۲
امفون.

دو ساي تا فرجاي. مق انجيء
برچریتا این سفای ساي چمبورو.

۵

دان این چریتا شورغ جندا
یغ دارا.

ستله تیک تاهون کاوین مک
سوامین منیقل. افیل هابیس
یده مک ای دکاوینکن فول.

مالم یغ فرتام تیدق تردغر اف ۲.
فرموان ۲ توا دالم رومه فغننن
باروایت منجادی کوسر. ستله
تیک مالم برلاو تیدق جوک
برلاو اف ۲، مک ایفون دتان:

دو جتنن چلاک ایت! دی نا
مابوق ایکو فینتو دغن،
دمکینله بکیمان سوامی یگدوا
ایت مندافه داران.

۵

کنا چوبیة سمبیل کتاوا، کالو ساکیة فون سچوم جوک - فا فوتیه
لاوق دغن بیراف اورغ سنوواتی.

"Saya tak percaya. Mak encik
bercerita ini supaya saya cemburu".

*

Dan ini cerita seorang janda
yang dara.

Setelah tiga tahun kawin maka
suaminya meninggal. Apabila habis
'iddah maka ia pun dikawinkan pula.
Malam yang pertama tidak terdengar apa-apa.
Perempuan-perempuan tua dalam rumah pengantin
baru itu menjadi gusar. Setelah
tiga malam berlalu tidak juga
berlaku apa-apa, maka iapun ditanya:
"Jantan celaka itu! Dia nak
masuk ikut depan".

Demikianlah bagaimana suaminya
yang kedua
itu mendapat daranya.

*

— Kena cubit sambil ketawa, kalau sakit pun senyum juga — Pak Putih

Lawak dengan beberapa orang seniwati.

Pada suatu hari Sang Singa, Seri
Maharaja Shah Alam di rimba, hendak
menguji taat setia penduduk-penduduk
dalam daerahnya. Maka iapun
berangkatlah. Tak berapa lama bersua ia
dengan Sang Kijang. "Siapakah raja
dalam hutan rimba ini?" – ia
bertanya:

"Seri Maharaja Shah Alam
di rimba! Daulat tuanku!" – jawab
Kijang.

Kemudian bertemu pula ia dengan
Bapak Kera.

"Siapakah yang menjadi raja
di sini?"

"Duli Shah Alam, semua orang
tua. Ampun tuanku, beribu-ribu
ampun".

Lepas itu berjimpalah ia dengan
gajah yang sedang mabuk kerana
termakan daun bisa.

"Siapakah raja di alam rimba
raya ini?" – kata singa dengan
membusungkan dadanya.

Maka disambar oleh gajah singa
itu dengan belainya. Setelah dihayun-hayunnya
beberapa kali, maka singa itu
dibalingkannya kira-kira tiga puluh depa
jauhnya.

Tak lama kemudian, dengan langkah-
langkah, maka datanglah semula singa itu lalu
berkata: "Kalau tak tau menjawab
janganlah marah".

*

Setelah menunggu setengah jam lamanya
maka barulah datang pelayan kedai itu.
"Sebentar lagi saya bawakan tuan
ikan" – katanya.

Bertanya orang itu: "Heh,
umpan apa yang awak pakai?".

*

Sudah dua kali tuan imam ijab
tapi pengantin lelaki diam sahaja,
tak mau menjawab. Kemudian dengan
berbisik ia bertanya: "Mengapa
kau tak jawab?"

Jawab pengantin itu dengan
berbisik juga: "Yang tuan sebut
itu kakaknya. Itu sudah janda.
Yang saya mau ialah adiknya".

Tidaklah diketahui apa jadi
kemudian daripada itu.

*

Bas ke Petaling Jaya penuh sesak.
Seorang perempuan gemuk yang mengepit
banyak barang berdiri terhuyung-
hayang. Tidak ada orang-orang yang mau
memberi tempat duduk kepadanya.
Pemuda yang duduk dekatnya berkata:
"Tunggulah, saya nak turun di Petaling
Jaya.

فا خير الدين سدغ مكيك دان ما تيجه - تنغ سهاج دوا توكوه وايغ
بغساون دفتنس فرتنجوقكن سدغ بر كلاكر .

ترلوغكوف .

دشن وانيتا يغ تيدق چنتيق .
چاكفن ايت ددغر اوله سورغ
فرمفوان يغ بركات : دويلهتله
موك اكو اين ، دان جاغن چاكف
لاكي بهوا تون بلوم فرنه مليهه
فرمفوان يغ هودوه .
افله جواب كاون ساي ايت ؟
كاو ماو دغر ؟
دواه ، سوداري جوگ لقسان
بيداري دري كياغن ، - كنان .
- دتنافي مالغن سوداري جاتوه

دشن وانيتا يغ تيدق چنتيق .
چاكفن ايت ددغر اوله سورغ
فرمفوان يغ بركات : دويلهتله
موك اكو اين ، دان جاغن چاكف
لاكي بهوا تون بلوم فرنه مليهه
فرمفوان يغ هودوه .
افله جواب كاون ساي ايت ؟
كاو ماو دغر ؟
دواه ، سوداري جوگ لقسان
بيداري دري كياغن ، - كنان .
- دتنافي مالغن سوداري جاتوه

۵
" مالم تادي ساي مقحانري
دوا سيدغ كمونچق " - بورق
ياسين كغد كاونن يسمان .
" دان فركارا يغ دبينچفكن ؟ " ،
يسمان برتان .
" ماچم بياس ، مسئله سلاتن
تغه " - جواب ياسين .

۵
" مالم اين جكلو سنغ يلا
داتغ كرومه ساي " - كات زعره
كغد زهاري .
" اف حالن ؟ " - زهاري
برتان .
" باف باي تا اد درومه " -
جواب وانيتا ايت .

۵
" براف هرگ كنه هاري
اين ، من ؟ " ،
" ماچم بياس ، مين - سكاني
انم بلس تاهيل " ،

۵
" ماكنله جاغن مالو ۲ ، بواله
ماچم رومه سنديري " - كات
رشيد كغد تنامون سي رشيد .
" ويلاكه اكنن رومه اين بوله
جادي سفت رومه ساي
سنديري ؟ " - كاديس ايت
برتان .

" سورله لكس امق دان ايه
سوداري باوا تيفق سيريه
كماري " - جواب فمودا ايت .
" و ايت تلاخ منچاري تيمبا
نماش " - اوچر كاديس ايت .
" دتنافي زمان اير قايف اين
كيت بوله فاكي كنه " - ساهوه
فمودا ايت . دان كاديس ايت
تاهو اف مقصودن .

۵
سورغ كنان ساي ساغه بيجق
برتوتو كات دشن قوم وانيتا .
فد سوات هاري اي مقناكن كغد
ساي بهوا اي بلوم قرله برجمفا

*
 “Malam tadi saya menghadiri
 dua sidang kemuncak” – borak
 Yasin kepada kawannya Yasman.

“Dan perkara yang dibincangkan?”
 Yasman bertanya.

“Macam biasa, masalah selatan
 tengah” – jawab Yasin.

*
 Malam ini jikalau senang sila
 datang ke rumah saya” – kata Zahrah
 kepada Zahari.

“Apa halnya?” – Zahari
 bertanya.

“Bapa saya tak ada di rumah” –
 jawab wanita itu.

*
 “Berapa harga getah hari
 ini, Man?”

“Macam biasa, Min – sekati
 enam belas tahlil”.

*
 “Makanlah jangan malu-malu, buatlah
 macam rumah sendiri” – kata
 Rashid kepada tetamunya si Rashidah.

“Bilakah agaknya rumah ini boleh
 jadi seperti seperti rumah rumah saya
 sendiri?” – gadis itu
 bertanya.

“Suruhlah lekas emak dan ayah
 saudari bawa tepak sireh
 ke mari” – jawab pemuda itu.

“Itu telaga mencari timba
 namanya” – ujar gadis itu.

“Tetapi zaman air paip ini
 kita boleh pakai getah” – sahut
 pemuda itu. Dan gadis itu
 tahu apa maksudnya.

*
 Seorang kenalan saya sangat bijak
 bertutur kata dengan kaum wanita.
 Pada suatu hari ia mengatakan kepada
 saya bahawa ia belum pernah berjumpa

**Pak Khairuddin sedang memetik dan Mak Tijah – tenang sahaja dua tokoh wayang
 bangsawan dipentas pertunjukan sedang berkelakar.**

dengan wanita yang tidak cantik.

Cakapnya itu didengar oleh seorang

perempuan yang berkata: “Lihatlah

muka aku ini, dan jangan cakap

lagi bahawa tuan belum pernah melihat

perempuan yang hodoh.”

Apalah jawab kawan saya itu?

Kau mau dengar?

“Ah, saudari juga laksana

bidari¹ dari kayangan” – katanya.

– “Tetapi malangnya saudari jatuh

terlungkup”

*

“Sekarang, wahai wanita muda”

– kata tuan doktor – “supaya

aku tahu apa penyakit yang kau

idap² maka perlulah aku periksa

kau cukup-cukup. Oleh kerana itu

sila buka pakaian kau semuanya”.

Dengan tenang dan tak tersipu

itu berkata: “Tuan doktorlah

buka dulu.”

¹ Perkataan sebenarnya adalah bidadari.

² Perkataan sebenarnya adalah hidap.

منجیوم اکو، دان دي جوک
چنتان اکو.

دو سوده امقه مالم ساي تاماهو
تيدور، ماکن ناسي تاندق، مندي
قون تاماهو يسه، - مرايو
اسمعل کفد اسمه.

،، بارغکالي کاو ماهو جادي
اورغ ميق، تيدق؟، - اوجر
اسمه دغن کتاکوتنه.

۵

دو بکيمان بغ دکتان اورغ
ليچين ايت، امق؟، - مينه
برتان.

دو دي ماسوق تا نمفق،
کلوار نمفق، دان پدانن برلندير،
- جواب امقن.

کفد فوان بغ دودق دسلهن:
،، معافکنله ساي، سغکوه بسر
کمالوان ساي،،.

۵

دان سبواه سورخير هارين
دالم ساتو رنجان خاص مثناي
رواية هيدوق شورغ قميقين
قوم ايبو، انتارا لادين، مقتاکن:
دو سماکين بسر اي مک برتمبه
تبلله کمالوانن،،.

۵

دو اکو چنتا کفد کاو، - کات
اورغ ساکيه ايت کفد جروراوتن
- دو اکو تيدق ماو بایک دري
ساکيتکو، - کتان لاکي.

دو ساکيه کاو هاروس سماکين
تروق، - جواب جروراوة ايت
- دو توان دقتور نمفق کاو

۵

۵

احد سدغ منترتاواکن اورغ
کموق دان بونجه فروة بغ سدغ
لايو دهدافن رومهن.

دو ببادب! چاغن بواة ماچم
ايت، تا بایک، - کات امقن.

دو افله سالهن، - جواب
احد - دو ساي برگمبيرا دغن
کبرائن،،.

۵

چريتا ايت تادي مقيشتکن
ساي کفد ساتو چريتا لادين بغ
سوک دچريتاکن اوله المرحوم
عبدالرحيم کاجي کفد راکن ۲
سجاوتن.

دالم نوات جاموان بسر مک
کرفو شورغ قميسر تله ترجاتوه
کباوه ميجا. مک برکناله بليو

*
Ahmad sedang mentertawakan orang
gemuk dan buncit perut yang sedang
lalu di hadapan rumahnya.

“Biadap! Jangan buat macam
itu, tak baik” – kata emaknya.

“Apalah salahnya” – jawab
Ahmad – “saya bergembira dengan
kebesarannya.

*
Cerita itu tadi mengingatkan
saya kepada satu cerita lain yang
suka diceritakan oleh Almarhum
Abdul Rahim Kajai kepada rakan-rakan
sejawatnya.

Dalam suatu jamuan besar maka
garfu seorang pembesar telah terjatuh
ke bawah meja. Maka berkatalah beliau

kepada puan yang duduk di sebelahnya:
“Maafkanlah saya, sungguh besar
kemaluan saya”.

*
Dalam sebuah surat khabar harian
dalam satu rencana khas mengenai
riwayat hidup seorang pemimpin
kaum ibu, antara lain, mengatakan:
“Semakin besar ia maka bertambah
teballah kemaluannya”.

*
“Aku cinta kepada kau” – kata
orang sakit itu kepada jururawatnya
– “Aku tidak mau baik dari
sakitku” – katanya lagi.
“Sakit kau harus semakin
teruk” – jawab jururawat itu
– “Tuan doktor nampak kau

mencium aku, dan dia juga
cintakan aku”.

“Sudah empat malam saya tak mahu
tidur, makan nasi tak sedap, mandi
pun tak mahu basah” – merayu
Ismail kepada Asmah.
“Barangkali kau mahu jadi
orang minyak, tidak?” – ujar
Asmah dengan ketakutan.

*
“Bagaimana yang dikatakan orang
licin itu, emak?” – Minah
bertanya.
“Dia masuk tak nampak,
keluar nampak, dan badannya berlendir”
– jawab emaknya.

مٹاف کا وکوفوج.....؟

دستیف دتیق وقت
کن کاومہا برکواس
کواس یغ تیدق دافۃ دانکاری
کواس متانسی سکل کواس
تافی..... مٹاف؟
کناف.....؟

انسان تیدق ممفرچیای
مندوستاکن ککواساغو.....
ممسمی صفۃ دان ذاق
ممسمہ اکن سکل.....
باتو، کایو، افی، دان سربو ساتو.....
بونیکا سموان،
یا..... مندوستاکن چیفتامو
..... مرک مٹافکف
تیدق اد شرک، تیدق اد نراک
دان دنیا این نراک دان جوک شرک

تافی تیدق لام
کوتوقنمو داتغ..... جوک دغن جیتو،

تیدق کینی..... تافی نستی،
یا! دساتو ماس!

— فترا جایی.

12. 9. 1958

SAJAK

MENGAPA KAU KUPUJA.....?

Di setiap detik waktu

Kan Kau Maha Berkuasa

Kuasa yang tidak dapat diingkari

Kuasa mengatasi segala kuasa

Tetapi..... mengapa?

Kenapa.....?

Insan tidak mempercayai

Mendustakan kekuasaan-Mu.....

Membasmi sifat dan zat

Menyembah akan segala-gala.....

Batu, kayu, api, dan seribu satu.....

Boneka semuanya,

Ya..... Mendustakan ciptaan-Mu

..... Mereka menganggap

Tidak ada syurga, tidak ada neraka

Dan dunia ini neraka dan juga syurga

Tapi tidak lama

Kutukan-Mu datang..... juga dengan jitu,

Tidak kini..... tapi pasti,

Ya! Di satu masa!

– Petrajaya

12. 9. 1958

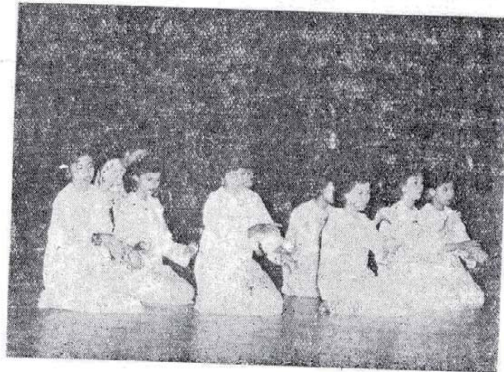
سند اکوراو فالاجوق

ارنجه ۲ فمولاک سلیرا
(اوله فالاجوق)

اف مالغن انا فون فری
کادیس جندا فاکه ۲ منجاری
انا دیم ۲ دی اورغ تار۲
هابیس گمان انا ماو لاری ۲ ؟
انا تاو انا سمفی منافیس
تریدن ۲ مغنغن انا فون انتوغ
انا سوده لارغ سوده کاسی نوتیس
جاغن کیریم ۲ سوره کیچیک ۲ انا
لائی تاکن دافه. ایت ماچم فون
انا تریم براتوس سوره درفد
کادیس ۲ دری مانتیرو تگری
جاغن دیکرا جندا ۲ یغ سوده
برانق لیم اتو اتم تنافی موجرن
بلوم اد سوره درفد جندا کای.
دانارا سوره ۲ ایت یغ باقی
ایت انا تریم کلما رین اد سوچق
سوره یغ سوده جادی سفرت انق
فانه یغ تاجم کنا هاتی انا سمفی
انا ماکن کنف تیدور تا سدرکن
دیری سبب سوره ایت دمکن
بوین :-

انا سوده کاسی نوتیس دموک
انا فون حال جاغن دبوک
انا سوده بیلغ بهارو ۲
انق کادیس جاغن ننٹی کلیرو
انا بوکن اورغ بوله دکارو
بتول انا اد باو کهارو
انا تیدق ماو تریم سوره
انا بوکن اورغ دکلا عوره
تیدق انا سوده ماسوق باره
ماسوق سموا اتو ماسوق سکره
انا بوکن کیلا باغ ۲
انا سوده بیلغ سیاغ ۲
مغاف کادیس دانغ ایغ ۲
انا تا ماهو دتا یغ ۲
انا بیلغ انا بوکن کرامه
انا جاغن دتومبوق لومه ۲ ؟
انا بوکن تیاد برهیمه
سبب انا سوده ماسوق قیامه

اد مالغن انا فون انتوغ
انا بوکن کرا دان لوتوغ
بوکن سفرت بمبو دان بتوغ
بوکن اومقام باکول دان توغ
انا بایک دان کاجو اورغ
کادیس کاجو انا تا لارغ
انا تا چوکف اورغ تا کورغ
کالو تریا کر تنتو جادی ارغ
براف کالی انا سوده چاکف
انا فون فصل جاغن دسیکف
انا بوکن اورغ تفاده تیفکف
هابیس اف فصل فاسغ
فرغکف ؟
براف کالی انق مناروه دوک
دکیچیک ۲ کادیس انا تا سوک

تارین «فومفاساری»، فد مالیم نئی مها سبسا یونیر سیتی
ملایا دففکوغ بیقتوریا.

کاکي دلونجور سمبه داغکه
فد فالاجوق ممنا برکه
کران هاتی سودهله لکه
پاوا دان یدان سوده ترایکه
توان شورغ تو فندغ ساو
ساتو اومقام سبوکو باتو
توانله رادین توانله راتو
ایه درفد توما دان کوتو
ادیندا تیدق بردو فیکر
مهرکن دیری ممنا داوکی
متا دفانس متا دکیکر
بیار دفاغ تالی کلیکر
تیدقله ادیق هندق برناکی
کونف یغ تیغی تیدق ترداکی

Bualan Lama

Senda Gurau Pak Lacuk

Rencah-rencah Pembuka Selera

(Oleh Pak Lacuk)

Ada malangnya *anā* punya untung

Anā bukan kera dan lotong

Bukan seperti bambu dan betung

Bukan umpama bakul dan tong

Anā baik dan kacau orang

Gadis kacau ana tak larang

Anā tak cukup orang tak kurang

Kalau terbakar tentu jadi arang

Berapa kali *anā* sudah cakap

Anā punya pasal jangan disingkap

Anā bukan orang tengadah tingkap

Habis apa pasal pasang

perangkap?

Berapa kali anak menaruh duka

Dikecek-kecek gadis *anā* tak suka

Anā sudah kasi notis di muka

Anā punya hal jangan dibuka

Anā sudah bilang baharu-baharu

Anak gadis jangan nanti keliru

Anā bukan orang boleh digaru

Betul *anā* ada bau gaharu

Anā tidak mau terima surat

Anā bukan orang digila aurat

Tidak *anā* sudah dimasuk barat

Masuk semua atau masuk sekerat

Anā bukan gila bayang-bayang

Anā sudah bilang siang-siang

Mengapa gadis datang ayang-ayang

Anā tak mahu ditayang-tayang

Anā bilang ana bukan keramat

Anā jangan ditumbuk lumat-lumat

Anā bukan tiada berhemat

Sebab *anā* sudah masuk kiamat

Apa malangnya *anā* punya peri

Gadis janda pakat-pakat mencari

Anā diam-diam dia orang tari-tari

Habis ke mana *anā* mau lari-lari?

Anā tau *anā* sampai menangis

tersedan-sedan mengenangkan *anā* punya untung

anā sudah larang sudah kasi notis

jangan kirim-kirim surat kecek-kecek *anā*

lagi takkan dapat. Itu macam pun

anā terima beratus surat daripada

gadis-gadis dari santero negeri

jangan dikira janda-janda yang sudah

beranak lima atau enam tetapi mujurnya

belum ada surat daripada janda kaya.

Di antara surat-surat itu yang banyak

itu *anā* terima kelmarin ada sepucuk

surat yang sudah jadi seperti anak

panah yang tajam kena hati *anā* sampai

anā makan kenyang tidur tak sendarkan

diri sebab surat itu demikian

bunyinya: -

Kaki dilunjur sembah diangkat

Pada Pak Lacuk meminta berkat

Kerana hati sudahlah lekat

Nyawa dan badan sudah terikat

Tuan seorang kupandang satu

Satu umpama sebuku batu

Tuanlah raden tuanlah ratu

Lebih daripada tuma¹ dan kutu

Adinda tidak berdua fikir

Menyerahkan diri meminta diukir

Minta dipanas minta dikikir

Biar dipasang tali kelikir

Tidaklah adik hendak bertaki

Gunung yang tinggi tidak terdaki

Tarian "Puspasari" pada Malam Seni Mahasiswa Universiti

Malaya di Panggung Victoria.

¹ Sejenis bnatang halus seperti kutu.

بيلا ۲ فون انا تا ماو فندڠ سام دي بيار دراسان.
انا اوروة دادا انا فرلاهن ۲ انا. فون فولڠ انا تيقوق بيني انا تفه ددافوردان باو سمبل توميس فون سوده مريق ۲. انا حقوقله كدافور نمققن اسف فثوه بر كقول ۲ نايك كهوميوغ دان بيني انا ترهسيغ ۲ مئان دان هيدوغ برايز. انا تان فرلاهن ۲ كات انا - ده مائق ناسي مه؟ اليه ۲ انا دغر مولتن بيجوق ماچم چينا بيجا برچاكف ۲ چفقه ۲ كئان - مات بوت! تا تيقوق اف تان ۲! فائي ۲ ده برمبوس!

سام دي لائي معلومه هاتي انا ساكية.
اركين كلكين قد سوات فائي انا نمقق دي لالو سام امقق هندق فرتمي كفقن ميقتو. ايت جم دي تفه مللاوا ۲ بتول. انا جاك انا فينتس سمفي دافه برلسيه دي تيدق فندڠ انا فون تيدق فندڠ. دي تيدق منكور انا فون تيدق فدولي. دي جان تروس انا فون لائي تروس سكجف دي فون نايك بيجا دي كمفوه جان انا تا فدولي جوك. دالم هاتي راسكن لامبيق اغكو! جوباله انت فيكر ادكن دي ماو لاون ۲.

20

امبيلله اديق ففالس كاي منجادي همب بوله دماي كالو توان مراس سكن بيارله اديق ماتي برائن بيار تر كيبير فنجي دان جوكن سبب هاتي سوده فرقتن توان كو فندڠ كو اماتي ۲ پئاله توان اورغ يغ سفتي اديق برسه تولغ اوتي جكلو تيدق اديق نن ماتي

انت تاو؟ بيلا انا تريما ايت سورة انا تاكو كالو بتول دي ماتي ننني اف حال؟ انا تيدق تاكو فصل فابه منجاري اورغ باج تلقين تنافي يغ انا بيمغ انا تا سكغوف دكات اورغ ننني انا بوسق هاتي سمفي دي ماتي انا تيدق كيهن. اوله ايت انا تيدق بايق ۲ فيكر لائي انا تروس فركي كرومهن. سرت سمفي انا نايك انا دافتي دي سورغ ديري سهاج. باجون بهارو دستريكان، بدان ملامون فيغن ترغ تمرغ نمققن، رمبوتن ليجين دان باهون باو كستوري هاغوس.

دي فندڠ! انا فندڠ سكجف انا تا صبر لائي لالو انا ففك تاغتن. انا هندق برچاكف مئان انا ماو تريما دي فون ماو اليه ۲ دي فركي كدافور دامبيلن فيافو ليدي كئان - اغكو فون روف ماچم لهباو اغكو براني نايك كيني لالو دي سه انا هاييس انا فون باجو چاريك ۲ دان انا فون انا مولك انا چاكر ۲ بالر ۲. ايت جم انا فون هاتي بوكن مائن مرادغ لائي كالو دي هريمو فون انا تا تاكو تنافي انا صبركن. دي هالو انا فون تورن دالم هاتي انا بايك اغكو ننني اكو اجر. هاييس افسوده جادي انت تاو؟ اف ماچم اكو اجر سام دي ۲ انا تيدق فدولي اف ننني جادي

Ambillah adik pengalas kaki
 Menjadi hamba boleh dimaki
 Kalau tuan merasa segan
 Biarlah adik mati beragan
 Biar terkibar panji dan jogan
 Sebab hati sudah perpegan?
 Tuan ku pandang ku amat-amati
 Nyatalah tuan orang yang sakti
 Adik berserah tolong ubati
 Jikalau tidak adik nan mati
 Anta tau? Bila *anā* terima itu
 surat *anā* takut kalau betul dia mati
 nanti apa hal? *Anā* tidak takut
 pasal payah mencari orang baca
 talqin tetapi yang *anā* bimbang *anā* tak
 sanggup dikata orang nanti *anā*
 busuk hati sampai dia mati *anā*
 tidak kasihan. Oleh itu *anā* tidak
 banyak-banyak fikir lagi *anā* terus pergi
 ke rumahnya. Serta sampai *anā* naik *anā*
 dapati dia seorang diri sahaja.
 Bajunya baharu diseterikanya, badannya
 melamun pipinya terang-terang nampaknya
 rambutnya licin bahunya bau
 kasturi hangus.

Dia pandang *anā* pandang sekejap
anā tak sabar lagi lalu *anā* pegang tangannya.
Anā hendak bercakap mengenai *anā*
 mau terima dia punya mau alih-alih dia
 pergi ke dapur diambilnya penyapu
 lidi katanya - Engkau punya rupa
 macam lahabau engkau berani naik
 ke sini lalu dia sesah *anā* habis
anā punya baju carik-carik dan
 badan *anā* muka ana cakar-cakar balar-balar.
 Itu jam *anā* punya hati bukan main
 meradang lagi kalau dia harimau pun
anā tak takut tetapi *anā* sabarkan.
 Dia halau *anā* pun turun dalam hati
anā baik engkau nanti aku ajar.

Habis apa sudah jadi *anā* tau?
 Apa macam aku ajar sama dia? *Anā*
 tidak peduli apa nanti jadi

² Mungkin berlaku kesalahan ejaan. Perkataan yang dimaksudkan mungkin adalah terpegun.

sama dia lagi maklumlah hati *anā* sakit.

Arakian kalakian pada suatu pagi *anā* nampak dia lalu sama emaknya hendak pergi ke pekan minggu. Itu jam dia tengah melawa-lawu betul. *Anā* jaga *anā* pantas sampai dapat berselisih dia tidak pandang *anā* pun tidak pandang. Dia tidak menegur *anā* pun tidak peduli. Dia jalan terus *anā* pun lagi terus sekejap dia pun naik beca dia gempuh jalan *anā* tak peduli juga. Dalam hati Rasakan! Ambik engkau cubalah *anta* fikir adakan dia mau lawan-lawan.

Bila-bila pun *anā* tak mau pandang sama dia biar dirasanya.

Anā urut dada *anā* perlahan-lahan *anā* pun pulang *anā* tengok bini *anā* tengah di dapur dan bau sambal tumis pun sudah merebak-rebak. *Anā* jenguklah ke dapur nampaknya asap penuh berkepul-kepul naik ke bumbung dan bini ana terhasip-hasip matanya dan hidungnya berair. *Anā* tanya perlahan-lahan kata *anā* - Dah masak nasi Mah? Alih-alih ana dengar mulutnya becok macam Cina beca bercakap-cakap cepat-cepat katanya - Mata buta! Tak tengok apa tanya-tanya! Pagi-pagi dah berambus!³

³ Mukasurat seterusnya; mukasurat 21 hingga 24 hilang.

ايت ڊو ڪالو تآ مياهو ماتي، ڪالو
مياهو اونٽو ڪاڪي،، اولهسب
سولوغ مياهو ڪا ڪاڪين تله
اونٽو. ڪا ڪاڪي ڦيٽ ڪاڪي
دان ايو باف منتوا سولوغ ڀڃ
تيدق ڪٽهوي اڪن رهيا ڀڃ
ترڪندو ڊالام سوارا هنتو ايت
برسڱوله ۲ مريڪ منجاري
اختيار مڦوبه اڪن ڪاڪي ڪيري
سي سولوغ ڀڃ تيدق دسڱ ۲ تله
منجاري اونٽو ايت. ٻهڪن فد
مالم ايت جوڪ ڪاڪي ڦيٽله ڊيا
بشڪي ايت دمه دان داوورو دان
داوآبائي- تنافي سوان سيا-
دمنڪنله چريٽان.

ڪغد سوامين :- هيه ! وي، اوڦله
مياهو، ڪالو تيدق ڪيت ماتي،،
جسواب سوامين، واه، ڪر ڪر
اوڦله سور دي مياهو،، ڪا ڪا
استرين فون مڱيل منتون دان
منتا سڦاي اي منجواب اڪن
فرڪٽان هنتو ايت. ڪا ڪا ڦيٽل
دساو ۲ اوله سولوغ اڪن تمڦيٽ
اڏيڻ ايت ايفون مڱلڦرڪن
ڊيرن دان منجاري سرت مڱادوه
ڪاڪين. اوله ايت باغونله
استرين دان ايو باف منتوان
منڊاڦڪن دي. واه ! برله
تر ڦرنجه مريڪ ايت ڪران
دداڦنين سهرن سڦرت ڪات هنتو

دغن ايٿانن ڪاسيه - والسلام.

- سولوغ.

حتي قد مالم ڀڃ دجنجڪن
ايت دڦروآتله اوله سي غه
سڦرت ڀڃ دڳندڦڪي اوله ايٿن
ايت. ڪا ڪا ڦيٽل ڦول قد مالم
ايت هوچن ريوه تله تورن دغن
لجه دان هيٽن دان قد وقت
تغه مالم بلوره ڪمڦوغ سي اونٽو
ايت تله منجاري سوڀي ڀيٺ لاکي
ڪلف. ڪا ڪا ٽڪل سي غه برتمڦيٽ
دان مڱلڦر ڦوڪو ججاوي ايت
ايسي رومه سي اونٽو ايت تله
تر ڪڙو دغن ڪناڪون. مولا ۲ ڪا ڪا
مروا سي سولوغ تر سدر لالو بر ڪات

تيمباغن بوکو:

رهسيا دسباليڪ بوڪيه

قصه ۲ مڦاني دغن ڪڇاڊين ۲
دناهاير ڪيت سنڊيري؛ سورغ
ڦنوليس ڀڦتله منجوجن
ڪڇوليهن ايت ايله سوارا
مصطفي سڄي ڀڦتله منجورهن
ڪڇوليهن ڊالام بوکو وورهيا
دسباليڪ بوڪيه،،

قصه ۲ ڦمبونهن ڀڃ دانتيف
اوله نرون سباڪي سورغ مڦمات
ڪلف دغن سورغ ڦنولوغن -
واحد - ڀڃ برمولا ڪڇاڊين
جنايه ايت دسڦافورا، تله ملاره
هڱ ڪڇيراف تمڦه دناهملايو.
ڊالام ڪڇاڊين ۲ مڦيٽيف ڦروان
جنايه اين باڦله ڪڇاڊين ۲ ڀڃ
ڦري، لوار ڀياس، مڦمچايڪن
تله برلاڪو، ڀڃ مان سوا
ڪڇاڊين ۲ ايت اڪن منڱلڦن بولو
روما ڦمچاڻ - منيمولڪن ڦراسان
ڦليل ڪغد ڦمچاڻ ۲.

ڪالو توان ۲ مڦيڪوتي بوکو ۲
چريٽا مڦمات ڪلف اڱرسي، ڪا ڪا
سڱل ۲ام تمڦه دڊالمن هان

سواه بوکو چريٽا مڦمات
ڪلف ڀڃ دتوليس اوله سورغ
ڦنوليس ملايو دغن چارا ڀڃ
بر سنڊيري دغن ڀيراف ڪڇاڊين ڀڃ
ڦري دان ڦمبونهن ڀڃ دهڻه
دغن دڇاليهن اوله قصه ۲ اينٽيفن
دان ايڪونن ڀڃ پارس ۲ منمووي
موت، اڊاله سواه بوکو رومن
مڦمات ڪلف ڀڦتله دتريٽڪن اوله
ڦنريٽڪن ڪليڪا ليميتيد دان سڪارغ
مدغ تر جوال دڪدي ۲ دغن هرڪ
1.20 نسخو.

ڪالو دولو مشارڪه ڦمچاڻ
مڦمچوڻ اڪن بوکو ۲ چريٽا ۲
مڦمات ڪلف سڦرت بوکو شروڦهم،
سڪسن بليق دان لاءين ۲ لاکي
ڊري بوکو اڱرسي ڀڦتله
دتر ڄمهن ڪهاس ملايو، ڪا ڪا
سڪارغ تله اد ڦنوليس ۲ ڪيت
سنڊيري ڀڦتله منجوجن
ڪڇوليهن ميسون چريٽا ۲
مڦمات ڪلف دغن چارا
بر سنڊيري ڊري ريڪانن ڀڃ

dengan ingatan kasih – *wa al-salām*

- Sulung

Hatta pada malam yang dijanjikan itu diperbuatlah oleh si Ngah seperti yang dikehendaki oleh abangnya itu. Maka berbetulan pula pada malam itu hujan rebut telah turun dengan lebat dan hebatnya dan pada waktu tengah malam seluruh kampung si Untut itu telah menjadi sunyi senyap lagi gelap. Maka tatkala si Ngah bertempik dan menggegarkan pokok jebawi itu isi rumah si Untut itu telah terkejut dengan ketakutan. Mula-mula maka mertua si Sulung tersedar lalu berkata

kepada suaminya: – Heh! Wey, awaklah menyahut, kalau tidak kita mati”.

Jawab suaminya, “Ah, gerakkan Awanglah suruh dia menyahut”. Maka isterinya pun memanggil si menantunya dan minta supaya ia menjawab akan perkataan hantu itu. Maka apabila disahut oleh Sulung akan tempik adiknya itu iapun menggelemparkan dirinya dan menjerit serta mengaduh kesakitan. Oleh itu bangunlah isterinya dan ibu bapa menantunya mendapatkan dia. Wah! Besarlah terperanjat mereka itu kerana didapatiya sebenarnya seperti kata hantu

itu “Kalau tak menyahut mati, kalau menyahut untut kaki”. Oleh sebab Sulung menyahut maka kakinya telah untut. Maka bagi pihak isteri dan ibu bapa mentua Sulung yang tidak ketahui akan rahsia yang terkandung di dalam suara hantu itu bersungguh-sungguhlah mereka mencari ikhtiar mengubat akan kaki kiri si Sulung yang tidak disangka-sangka telah menjadi untut itu. Bahkan pada malam itu juga kaki yang telah sedia bengkok itu didemam dan diurut dan diubati – tetapi semuanya sesia – demikianlah ceritanya.

Timbangan Buku

Rahsia di Sebalik Bukit

Sebuah buku cerita mata-mata gelap yang ditulis oleh seorang penulis melayu dengan cara yang bersendirian dengan beberapa kejadian yang ngeri dan pembunuhan yang dahsyat dengan dijalin oleh kisah-kisah intipan dan ikutan yang nyaris-nyaris menemui maut, adalah sebuah buku roman mata-mata gelap yang telah diterbitkan oleh Penerbitan Geliga Limited dan sekarang sedang terjual di kedai-kedai dengan harga 1.20 senaskah.

Kalau dulu masyarakat pembaca menyanjung akan buku-buku cerita-cerita mata-mata gelap seperti buku Sherlock Holmes, Sexton Blake dan lain-lain lagi dari buku-buku Inggeris yang telah diterjemahkan ke bahasa Melayu, maka sekarang telah ada penulis-penulis kita sendiri yang telah menunjukkan kebolehan mereka menyusun cerita-cerita mata-mata gelap dengan cara bersendirian dari rekaannya yang

kisah-kisah mereka mengenai dengan kejadian-kejadian di tanah air kita sendiri; seorang penulis yang telah menunjukkan kebolehan itu ialah saudara Mustafa Suhaimi yang telah mencurahkan kebolehan mereka dalam buku “Rahsia di Sebalik Bukit”.

Kisah-kisah pembunuhan yang diintip oleh Nasrun sebagai seorang mata-mata gelap dengan seorang penolongnya – Wahid – yang bermula kejadian jenayah itu di Singapura telah melarat hingga ke beberapa tempat di Tanah Melayu. Dalam kejadian-kejadian mengintip perbuatan jenayah ini banyakkah kejadian-kejadian yang ngeri, luar biasa, mengajaikan telah berlaku, yang mana semua kejadian-kejadian itu akan menegakkan bulu roma pembaca – menimbulkan perasaan pelik kepada pembaca-pembaca.

Kalau tuan-tuan mengikuti buku-buku cerita mata-mata gelap Inggeris, maka segala nama-nama tempat di dalamnya hanya

tuan-tuan tahu namanya sahaja, tetapi dengan buku-buku cerita mata-mata gelap yang disusun dan dikarang oleh penulis-penulis kita dengan kejadian-kejadian di negeri kita sendiri, maka pembaca-pembaca bukan sahaja dapat mengetahui kejadian-kejadian jenayah yang selalu berlaku tetapi dapat pula pembaca-pembaca ikuti dan mengenali tempat-tempat yang diceritakan di situ kerana semua nama-nama tempat yang disebut di situ adalah tempat-tempat di tanah air sendiri.

Pesanlah dan dapatkanlah dari sekarang buku cerita mata-mata gelap yang disusun oleh Mustafa Suhaimi yang bernama “Rahsia di Sebalik Bukit”

فودا فمودي زمان سكارغ

فمودا فمودي زمان سكارغ	٥	تا بوله داجر تا بوله دلارغ	٥
باق ساعه يغ بر مات كرنجغ	٥	سوك برجائن فائي دان فتنغ.	٥
فكائن فمودي منجواق مات	٥	بر باجو جارغ بر چيقيق فول	٥
تياد سليندغ دانس كفلا	٥	كائن فول عقق فها.	٥
فكائن فمودا سلوار ييغكي	٥	كيميجا باتيقيق دان براكي ٢	٥
رمبوة دسيكة هدا فن تيغكي	٥	جالن سمرت مابوق بوندي.	٥
بلوم كهوين چنتا دهولو	٥	كونن ايت دكتانن ماجو	٥
جالن برسام كهيلير كهولو	٥	سدنيكة تيدق فون مالو.	٥
بكرج برة مالس سكال	٥	سمرت بر تانم فادي	٥
مريك سوك ماكن كاجي	٥	ولو فون تيدق سمرت.	٥
فغكوغ وايغ دكتانن مسجد	٥	كران تيدق بلاجر توحيد	٥
اين ميمغ ساتو فباكية	٥	سبب كورغ ديديقئن يغ بايك.	٥
اد يغ سوك فركي بر قيله	٥	بر چمفور كاؤل تيدق بريله	٥
حكوم اسلام سوده دجيله	٥	ايت ميمغ فركارا ساله.	٥
اد يغ ماسوق فرتنديشن چنتيق	٥	بدان ددده انتوق دتيليق	٥
سلوم برتنديغ مستي بر سوليق	٥	سفاي دافة مر كه يغ بايك.	٥
علماء منكور تيدق فدولي	٥	دكتانن مريك دغكي	٥
تگوران علماء منجادي باسي	٥	اخرن علماء ميمبوة تولي.	٥
واهي فمودا سرت فمودي	٥	هندقله ايغه اكنن ديري	٥
بواغ سموا كلاكوان يغ كجي	٥	سفاي كامو اكنن ترفوجي.	٥
بوائله جاس كفد اقام	٥	سرت نقسا تانهاير بر سام	٥
تونيكنله وقفه يغ ليم	٥	كران ايت تياغ اقام.	٥

Syair

Pemuda-pemudi Zaman Sekarang

Pemuda pemudi zaman sekarang	*	Tak boleh diajar tak boleh dilarang
Banyak sangat bermata keranjang	*	Suka berjalan pagi dan petang.
Pakaian pemudi menjolok mata	*	Berbaju jarang berecekik pula
Tiada selendang di atas kepala	*	Kain pula nampak peha.
Pakaian pemuda seluar <i>yankee</i>	*	Kemeja batik dan beragi-ragi
Rambut di sikat hadapan tinggi	*	Jalan seperti mabuk <i>brandy</i> .
Belum kahwin cinta dahulu	*	Konon itu dikatakan maju
Jalan bersama ke hilir ke hulu	*	Sedikit tidak punya malu.
Bekerja berat malas sekali	*	Seperti bertanam padi
Mereka suka makan gaji	*	Walaupun tidak seperti
Panggung wayang dikatakan masjid	*	Kerana tidak belajar tauhid
Ini memang satu penyakit	*	Sebab kurang didikan yang baik.
Ada suka pergi berkelah	*	Bercampur-gaul tidak berbelah
Hukum Islam sudah dihelah	*	Itu memang perkara salah.
Ada yang masuk pertandingan cantik	*	Badan didedah untuk ditilik
Sebelum bertanding mesti bersolek	*	Supaya dapat markah yang baik.
Ulama menegur siapa peduli	*	Dikatanya mereka dengki
Teguran ulama menjadi basi	*	Akhirnya ulama membuat tuli.
Wahai pemuda serta pemudi	*	Hendaklah ingat akannya diri
Buang semua kelakuan keji	*	Supaya kamu akan terpuji.
Buatlah jasa kepada agama	*	Serta bangsa tanah air bersama
Tunaikanlah waktu yang lima	*	Kerana itu tiang agama.

تیمه لاوا

بغاں. اکو هارف فپاکية اين
لکله داوباتي اوله اهلي
قنديديق دان اهلي ۲ اکام سفای
جاغن مریق یغ مفعابتن
فپاکية تا فرچاي کفد توهن ایت
منجار دنگارا کیت یغ لهما این
ترکنل سواه نگارا یغ منجنجوغ
تیغکی سبارغ اکام، تراو نام اکام
اسلام کیت.

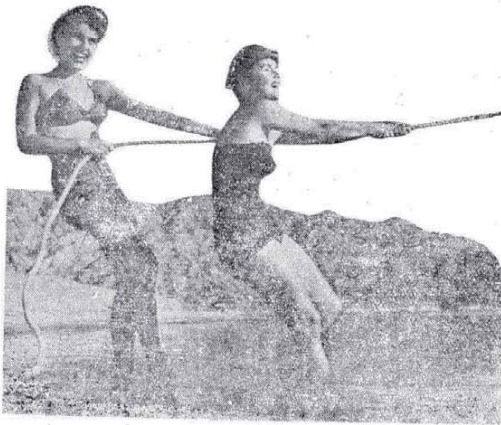
میغکو لفس سدغ اکو مباح
بوکو چرینا، تیباز دانغ سورغ
کاون اکو برنام و ویده دینمایه،
دری سیغف رغم. دی سوده
لام تا برجمغا اکو. متله برسلان
دان برتا ایت این لالو دی برکات
کالی این دی هندق برچاکف
سدیکه کفداغکو سوا. اکو برنرک
اف یغ دچاکف، سبب اکو تاهو
دی سورغ یغ لهما این تا دافه
فلواغ برچاکف سبب دهارو اوله
اهلی فیدانو یغ سدغ کماروق
منجاری اوندی دری اورغرامی.
این اوچافن ووسی بیده دینمایه،
ایت، چوب اغکو فهمکن بایک ۲.
چاغلنه دصفتکن سرفت مندشر

منجفکية تا ماهو انق. بیلا
فپاکية تا ماهو انق این برجفکیتن
لواس، ارتین بغسا اکو اکن
فوفوس اخیرن سبب ککوراغن
کتورون.

چرینا تا ماهو انق این سوده
منجادی فپاکية کفد اورغ یغ
مندافه اغین مودرن یغ داتغ دری
بارة ایت. سکارغ اد فرکرکن
یغ دبنتو اوله فیهق ۲ یغ اهلی
دالم و ویمونه، انق سلوم ظاهیر
ایت مغلکفکن سفای تیغ ۲
فرمغان بنچی کفد انق باق،
اتو بنچی برانق. برباکی اوبه
دان حیلہ دسدیاکن انتوف منتغ
ککواسان توهن این. تنافی مالغن
باقی فول تراجادی کادیس ۲ یغ
برانق. کسین انق ۲ ایت بیلا
سوده بر تا کنل یغ مان ساتوکه

اکو فدمولان تا مغرتی افکه
بغداکن اوله اغکاتن بوجغ توا
یغ بیاس دنماکن دغن نام ریغکن
«ایه. بی. تی.»، ایت بیلا
مربک ملیه سورغ فرمغان
لروس مغلکونان سوکاتن 36 –
22! اکو چوب منجاری ۲
اف ارتین ایت، تنافی نصیب اکو
بایک ماس اکو فرگی ککدی
منجوال باجو ۲ چولی چارا
مودرن اکو دغر سکفولن کادیس ۲
تیک ممبلی چولی منسا ساتو
چولی یغ براوکوران 40. فچوال
ایت لروس منجواب، دسینی هان
اد یغ براوکوران 36 سهاج. سورغ
کاون کادیس ایت لالو ترتاوا
دان برکات، واه روفان اد کادیس
دسینی یغ هندق مفاستی اوکوران
بریکه باردوه.

جادی دافته اکو مغرتی اف
دی اوکوران 36 – 22 – 36
ایت. فاتوتله اغکاتن بوجغ توا
برکات بکیتو بیلا ملیه فرمغان
زمان سکارغ یغ مفعیلکن فیغکن
سفای براوکوران 22 دان سفای
نمق فوغکوغ دان دادان منجادی
36 – 36. اینیله کماجوان یغ
دبارا اوله بینش ۲ باره تله
برکما دسینی منجادی ایکن
فول کفد فرمغان ۲ دسینی سفای
دافه مغمیرکن و دای فناریق،
کفد سیاف سهاج یغ ملیه سوق
لدان سفای کلوار ایر لیور.
تاکه این ساتو کماجوان؟ اکو
بیکر این ساتو درجان، کران
رمغان ۲ ایت سوده جلس دالم
بیکران تا ماهو فیغکن بر
فقسا دچروة قوأة ۲، اخیرن

ریاضه لاهو یغ ساغه دکماری اوله فمودا فمودی باره سکارغ

Timah Lawa

Aku pada mulanya tak mengerti apakah yang dikatakan oleh Angkatan Bujang Tua yang biasa dinamakan dengan nama ringkas “A. B. T.” itu bila mereka melihat seorang perempuan terus menggunakan sukatan 36 – 22 – 36! Aku cuba mencari-cari apa ertinya itu, tetapi nasib aku baik masa aku pergi ke kedai menjual baju-baju coli cara *modern* aku dengar sekumpulan gadis-gadis ketika membeli coli meminta satu coli yang berukuran 40. Penjual itu terus menjawab, di sini hanya ada yang berukuran 36 sahaja. Seorang kawan gadis itu lalu tertawa dan berkata, wah rupanya ada gadis di sini yang hendak mengatasi ukuran Brigitte Bardot.

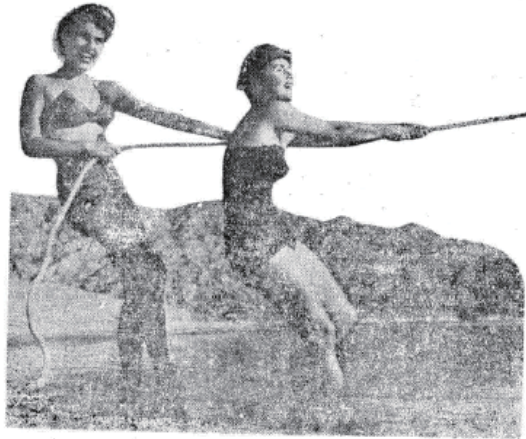
Jadi dapatlah aku mengerti apa dia ukuran 36 – 22 – 36 itu. Patutlah Angkatan Bujang Tua berkata begitu bila melihat perempuan zaman sekarang yang mengecilkan pinggangnya supaya berukuran 22 dan supaya nampak punggung dan dadanya menjadi 36 – 36. Inilah kemajuan yang dibawa oleh bintang-bintang Barat telah bergema di sini menjadi ikutan pula kepada perempuan-perempuan di sini supaya dapat menggambarkan “daya penarik” kepada siapa yang melihat susuk badannya supaya terkeluar air liur. Adakah ini kemajuan? Aku fikir ini satu durjana, kerana perempuan-perempuan itu sudah jelas dalam fikirannya tak mahu pinggangnya besar terpaksa dicerut kuat-kuat, akhirnya

menjanjkit tak mahu anak. Bila penyakit tak mahu anak ini berjangkitan luas, ertinya bangsa aku akan pupus akhirnya sebab kekurangan keturunan.

Cerita tak mahu anak ini sudah menjadi penyakit kepada orang yang mendapat angin *modern* yang datang dari Barat itu. Sekarang ada pergerakan yang dibantu oleh pihak-pihak yang ahli dalam “membunuh” anak sebelum lahir itu menggalakkan supaya tiap-tiap perempuan benci kepada anak banyak, atau benci kepada beranak. Berbagai ubat dan helah disediakan untuk menentang kekuasaan Tuhan ini. Tetapi malangnya banyak pula terjadi gadis-gadis yang beranak. Kasihan anak-anak itu bila sudah besar tak kenal yang mana satukah

bapanya. Aku harap penyakit ini lekaslah diubati oleh ahli-ahli pendidik dan ahli-ahli agama supaya jangan merebak yang mengakibatkan penyakit tak percaya kepada Tuhan itu menjalar di negara kita yang selama ini terkenal sebuah negara yang menjunjung tinggi sebarang agama, terutamanya agama Islam kita.

Minggu lepas sedang aku membaca buku cerita, tiba-tiba datang seorang kawan aku bernama “Bedah *Dynamite*” dari Simpang Renggam. Dia sudah lama tak berjumpa aku. Setelah bersalaman dan bertanya itu ini lalu dia berkata kali ini dia hendak bercakap sedikit kepada engkau semua. Aku benarkan apa yang dicakapnya, sebab aku tahu dia seorang yang selama ini tak dapat peluang bercakap sebab diharu oleh ahli pidato yang sedang kemaruk mencari undi dari orang ramai. Ini ucapan “Si Bedah *Dynamite*” itu, cuba engkau fahamkan baik-baik. Janganlah disifatkan seperti mendengar

Riadah laut yang sangat digemari oleh pemuda-pemudi Barat sekarang

هندق فركي سكره دكتاكر
هندق دنايكن جوك . ساي
كناكن كفدان، تا فابه تمبه ساج
مات فنچارين، اوق اورغ
» برايكه «، سميل ٢ كيمفين
بوله اوق اداكن فاميران فكاين
برادو چنتيق، ادو ساجق، ادو
ماچم ٢ لائي .
» فاچيك عزمن فول لادين،

دي برموك مورم ساج تيف ٢ ماس
دالم بهاري دوا ني، كنان تانه
تافق رومه دوا ايك ايت هندق
كنا ليلوغ فصل تا باير چوكي لعا
دوا بلس بولن . دويه ليه دري
ماكن يغ دسيمفنن سديكيه ٢
برتاھون ٢ ايت تله هاييس كران
باير چفكرام سبب اي هندق مننا
تانه بارو . دي برسوة كنان،
كالو بگيني عذابن ديم دسبني،
سوده جاتوه ترهفف تفك فول،
اد كموكتين كولوغ تيكرباوا
نصيب بدان . سديه جوك مغفكن
نصيب فاچيك عزمن ايت .
» سغكهفون فاچيك ايت
سوده منجادي سورغ رعبه يغ

يو سيوق ايايت اف بودق ٢ ايت
تا بواه ننتي؟ ساي شوركن سفاي
ماچيك هنتركن ترينغ داستيه ٢
بسا ايروفه انتوق فلكغ چفكول
دان كافق سمئارا مننين مودل ٢
اسيغ لوار تكري ايت ماسوق
كماري . سمئارا ايتچي اندون
سغوفو ساي فول كادوهكن بارغ ٢
مولاي نايك، دان تمبغ انفن

سوداري ربيعہ

شراحن توه كورو يغ تا منارب
يغ بياس برلاكو دسواد ٢ ايت
كران مناكو تكي ٢ اغكو دغن نراك .
دي اين لادين سكالو اوچافن اين
دي سي بيده براوچف كند اغكو
سوا:

» سلامة فائي دان سلامة
برجمفا .

» كالي اين بوالن كيت اد بايق
فركارا نمفنن، سغكهفون سوال
كچيل تنافي هاغة جوك كند
كيت . بارو ٢ اين ساي تراباج
دسوره ٢ خبر چينا دان ملايو
يايت ستقه ٢ مريد ٢ سكره عموم
سيمفنن رنكم، مريد ٢ بلاجر
مباج دان متوليس سميل برسلا
سهاج دانس سمين تا فاكى بشكو
دان ميحا . ساي فيكر ساتو لايهن
انتوق مغورغنن فرلنجان نكارا،
تيدفكه اين ساتو لفكه بهارو؟
تنافي ماچيك ساي فول دي
سيوق دغن انفن ٢ يغ امقه اورغ
ايت مريك تا كنا برهنني سكره
دغن تا فابه فرضا لايي تروس
دافه سورده برهنني سهاج . ماچيك

syarahan tuk guru yang tak menarik
yang biasa berlaku di surau-surau itu
kerana menakut-nakutkan engkau dengan neraka.
Dia ini lain sekali ucapannya ini
dia Si Bedah berucap kepada engkau
semua:

"Selamat pagi dan selamat
berjumpa.

"Kali ini bualan kita ada banyak
perkara nampaknya, sungguhpun soal
kecil tetapi hangat juga kepada
kita. Baru-baru ini saya ada terbaca
di surat-surat khabar Cina dan Melayu
iaitu setengah-setengah murid-murid Sekolah Umum
Simpang Renggam, murid-murid belajar
membaca dan menulis sambal bersila
sahaja di atas simen tak pakai bangku
dan meja. Saya fikir satu latihan
untuk mengurangkan perbelanjaan negara,
tidakkah ini langkah baharu?
Tetapi makcik saya pula dia
sibuk dengan anak-anaknya yang empat orang
itu mereka nak kena berhenti sekolah
dengan tak payah periksa lagi terus
dapat surat berhenti sahaja. Makcik

itu sibuk iaitu apa budak-buadak itu
nak buat nanti? Saya syorkan supaya
makcik hantarkan *training* di *estate-estate*
bangsa Eropah untuk pegang cangkul
dan kapak semetara menantikan modal-modal
asing luar negeri itu masuk
ke mari. Sementara itu Cik Endon
sepupu saya pula gaduhkan barang-barang
mulai maik, dan tambang anaknya

Saudari Rafiah

hendak pergi sekolah dikatakan
hendak dinaikkan juga. Saya
katakan kepadanya, tak payah tambang saja
mata pencarian, awak orang
"berikat", sambil-sambil kempen
boleh awak adakan pameran pakaian
beradu cantik, adu sajak, adu
macam-macam lagi.

Pakcik Azman pula lain,
dia bermuka muram saja tiap-tiap masa
dalam sehari dua ni, katanya tanah
tapak rumah dua ekar itu hendak
kena lelong pasal tak bayar cukai selama
dua belas bulan. Duit lebih dari
makan yang disimpannya sedikit-sedikit
bertahun-tahun itu telah habis kerana
bayar cengkeram sebab ia hendak minta
tanah baru. Dia bersungut katanya,
kalau begini azabnya diam di sini,
sudah jatuh terhempas tangga pula,
ada kemungkinan gulung tikar membawa
nasib badan. Sedih juga mengenangkan
nasib Pakcik Azman itu.

"Sungguhpun pakcik itu
sudah menjadi seorang rakyat yang

قك كن لاوا اورغ، ماسوق
برادو چنتيق بيللا مئغ كيت
ملاوة توكيو دان ايروغه، انتوغ ۲
كيت دافا فاشن استيميو دان
كيت جادي اورغ ايروفيان.
كالو ساميه جمال فندي كيليق
كيچيق فدعبدالله كيغ، كيت جوگ
هاروس بوله بوك؟ كيت فاتوة
ايكوة كات نصيحة اورغ بر
كيت، تا اداورغ يغ تا ماهو سغ
دالم دنيا اين، بيار فون اندين
منجادي فا كادوق: ”مئغ
دالم سورك، تافي كمفوغ
تركادي!“

”سكارغ اكو سوده بئركن كغد
سي بیده مريغف دسيني“ فد كالي
اين، اكو هارف كالو ننني زاد
كاون ۲ اكو لام داتغ برجمفا اكو،
سوده تنتو اكو بئركن جوگ دي
برچاكف ماچم سي بیده. جاديله
فد كالي اين دهولو، سغفي كيت
برجمفا لايي فد تاهون هداغن.

كتان دي هندق جوالكن هرت
فساك ايئن انتوق فريلنجان
بلاجر كايروفه. بيللا ده فس
نئي اكن باليق كماري دان نا
بكرج دفجايه نروفكندا انتوق
مماجوكن زعيه جلات برساتو بوله
جادي ساتو روفيشا بارو.
مثالن فد كويه كيگ تا بنچوه
بئول ۲، هولې بئول ۲ سغفي هيلغ
روف كولا. روف تفوغ، روف
تلور، تيمبول روف مكانن يغ
سدف دان صيحة. چيتا ۲ تيفكي
ايت تنتو بايك، سبب كرج ايت
بسر كاجين.

”كيت فول اف ماچم؟“
تبيا ۲ سي بیده برتان اكو.
كمدن اي منروسكن چاتفن كغد
اكو:

”وافكه بايك كالو كيت
چيفناكن چيتا ۲ بارو، لفكه بارو
ماسوق كلب سوشال برتاشن
صفر كملاك دان لايين ۲ تمغه.“

مريك، ديم دنكارا يغ مردبك،
تاني جورق هيدوقن ماچم لام
جوگ. چي فوته تو فول
كتان، دي اكن هيدوق سغ
نئي كران دي بئول ۲ جادي
اورغ ”ملايان“، دان سكارغ
مئغ برکاسين ۲ دغن تو هيغ
بوو شورغ فمودا چينا برچيتا ۲
كاون تروس جادي لايي بيني
دان برانق برچوچو. ايلوق
جوگ تو نمغن، سبب فمودا
ايت اورغ سغ جادي توكيه تيكم
انكور دان فادي كونچا. ساي
رنه كتان ”فدان“، بيللا دي
جادي فغنتين ننني ساي تا بري
جنلر مات لاکو داووغ سغن،
انو لاکو افیق توا كيلان بويا
يغ بدغ داوران ۲ منجادي لاکو
فيموكان راديو ملايا سيقافورا
ايت.

”ا. بیدین بیرس ایغ ساي
نول اد چیتا ۲ بسر دان تیغكي

ستله فته بکرچ
سمیغکو، مک فد فته
میغکو بر دیونله ۲
مريک ملاواتي تمغه ۲
فراغينن انتوق
مغهيلفکن لله بکرچ.

merdeka, diam di negara yang merdeka, tetapi corak hidupnya macam lama juga. Che' Puteh tu pula katanya, dia akan hidup senang nanti kerana dia betul-betul jadi orang "*Malayan*", dan sekarang sedang berkasih-kasih dengan To Heng. Boo seorang pemuda Cina bercita-cita nak kawin terus jadi laki bini dan beranak bercucuk. Elok juga tu nampaknya, sebab pemuda itu orang senang jadi taukeh tikam ekor dan padi kunca. Saya pernah katakana padanya, bila dia jadi pengantin nanti saya nak beri cenderamata lagu dayung sampan, atau lagu apek tua gilakan nyonya yang sedang diura-urakan menjadi lagu pembukaan Radio Malaya Singapura itu.

"En. Bidin biras abang saya pula ada cita-cita besar dan tinggi

katanya dia hendak jualkan harta pusaka ayahnya untuk perbelanjaan belajar ke Eropah. Bila dah *pass* nanti akan balik ke mari dan nak bekerja di pejabat propaganda untuk memajukan rakyat jelata bersatu boleh jadi satu rupa bangsa baru. Misalnya pada kuih kek nak bancuh betul-betul, huli betul-betul sampai hilang rupa gula. Rupa tepung, rupa telur, timbul rupa makanan yang sedap dan sihat. Cita-cita tinggi itu tentu baik, sebab kerja itu besar gajinya.

"Kita pula apa macam?"

Tiba-tiba Si Bedah bertanya aku. Kemudian ia meneruskan cakapnya kepada aku:

"Apakah baik kalau kita ciptakan cita-cita baru, langkah baru masuk kelab sosial bertemasya Safar ke Melaka dan lain-lain tempat.

Kak kan lawa orangnya, masuk beradu cantik bila menang kita melawat Tokyo dan Eropah, untung-untung kita dapat pasangan istimewa di sana kita jadi orang *European*.

Kalau Samia Gamal pandai gelek kecek pada Abdullah *King*, kita juga harus boleh bukan? Kita patut ikut kata nasihat orang besar kita, tak ada orang yang tak mahu senang dalam dunia ini, biar pun andainya menjadi Pak Kaduk: "Menang dalam sorak, tapi kampung tergedai!"

Sekarang aku sudah benarkan kepada Si Bedah merepek di sini pada kali ini, aku harap kalau nanti ada kawan-kawan aku lama datang berjumpa aku, sudah tentu aku benarkan juga dia bercakap macam Si Bedah. Jadilah pada kali ini dahulu, sampai kita berjumpa lagi pada tahun hadapan.

Setelah penat bekerja seminggu, maka pada petang minggu berduyun-duyunlah mereka melawati tempat-tempat perangan untuk menghilangkan lelah bekerja.

مڙنگن باڪهٺ بارو

گواله تو منده گناسي

(اوله بي. عين. اباڪا. سيفافورا.)

مياڻي دڻن برسگوه ۲ دڻن
هاتي يڻ تابه. دڻن برڪه
ڪسگوهن ايت، ولو فون بلوم
براف لام دي برلانيه، تنافسي
بينفن تله منجوق سديڪه
سينران هارفن. هارفن يڻ
داتڻ دري ججق لڳه
ايهن.

ددام فنچراڪم ترسوه، بارو
تيڪ بولن ساج ڪميسه بدڻ
مفلاجري تيڪنيڪ مياڻي. ڪيتول
فول فد بولن اڳتور يڻ بارو
لالو ۲ سرويانا، ۲ يڻ تله مشهور
دڻن اوسهان ۲ مفلوارڪن باڪهٺ بارو
تيف ۲ تاهون دلافن سني سوارا،
تله مفادان فرادوان انتوق ميلمه
سيفاهه بينتڻ فياڻي ۲ سرويانا،
تاهون 1958.

ته! فلواغ ابن تيدق دلفسڪن
اوله بوداري ڪميسه. ماهن دي
ميرانين هاتين توره سرت
برتديغ فدرادوان بر۲ ان ايت.
آخرن دڻن برڪه ڪبرائين هاتين
ايت، ولو فون ايت اداله
فرچوبان ڪالي يفرتام دي مياڻي
ددفن بربيو ۲ بيڃي مات فننتون
مندڻ، نامون فرچوبان ڪالي
فرتام تيدق مڇيو ڪن.

ڪفد ساي ديتاڪن: ۲ولو فون
ايت اداله ڪالي يفرتام ساي
مياڻي دخلاي يڻ سبتيو باڻي

مڪ تيمبولله ڪچندروغن هاتين
مڇيڪوتي ججق لڳهه ايهن دڻن
مڇاڻوڻڪن ديرين ڪدام
۲ فنچراڪم ڪناغن سٽيا، ۲ يڻ
دفيميم اوله صالح حسين دان
دڪتواي اوله سوارا امين حاج
يوسف.

ڪميسه دلاهيرڪن فد تاهون
1944 دسيفافورا. ڪيني دي
ماسيه بلاجر درجه توجه

سوداري ڪميسه عبداللطيف

دسڪوله ملايو ڪيلغ.
منروسي فنچراڪم اينله
ڪاميسه مفلاجري ۲ تيڪنيڪ،

بوله دڪتان ڪياڻڪن فياڻي ۲
اتولبه ڪمر دسوه دڻن سبون
۲ بيدوان بيدوانيتا، ۲ ماوفون
يڻ تله فروفيشل دڪالڻ فيليڪ
اتو اميچر، مريڪيٽ اداله
ترديري دري ڪولڻ ۲ سني
سوارا، ۲ جوڪ. ٽڪن چڪلو
تيدق ايه دان ايپون دولان تله
منرجونڪن دري ڪدنيا سني
سوارا، مڪ تادافه تيدق، سوارا
ماران دان داتوء ٽينينقن، ڪران
باڪهٺ سني سٽورغ ايت اداله
دقواساڪن دري تورن تمورن.

اف يڻ ساي ڪناڪن داتس ايت
اداله برداسرڪن دڻن فيليديڪن
دان فغالمن ساي، سواجر دڻن
ڪيتان ترسوه. بوقتي فندافه
ساي اين، سماله دڻن سوداري
ڪميسه عبداللطيف فياڻي اميچر
يڻ سديڪه سباق تله برچاي
ستاق، ڪاره منوجو ڪفولو
چيتان ۲، انتوق برڪچيموڻ
ڪعالم سني سوارا دسمقيغ
منجادي ساي ڪي فندوڪغ سوڪ
ريل سني نغان.

ايهن دولو اداله سٽورغ فيمئنه
سني سوارا يفرتموڪ جوڪ
داندونيپيا، سته سمغي ڪتيڪان،

Memperkenalkan Bakat-Bakat Baru

Kuah Tumpah ke Nasi

(Oleh B. N. Abka. Singapura.)

Berikhtakan kepada penyanyi-penyanyi atau lebih gemar disebut dengan sebutan "biduan-biduanita" mau pun yang telah professional di kalangan *public* atau *amateur*, mereka itu adalah terdiri dari golongan "seni suara" juga. Tegasnya jikalau tidak ayah dan ibunya dulu-dulunya telah menerjukkan diri ke dunia seni suara, maka tak dapat tiada, saudara maranya dan datuk neneknya, kerana bakat seni seseorang itu adalah dipusakaina dari turun-temurunnya.

Apa yang saya katakan di atas itu adalah berdasarkan dengan penyelidikan dan pengalaman saya, sewajar dengan kenyataan tersebut. Bukti pendapat saya ini, samalah dengan saudara Kamsiah Abdul Latif penyanyi *amateur* yang sedikit sebanyak telah berjaya setapak, ke arah menuju ke pulau cita-citanya, untuk berkecimpung ke alam seni suara di samping menjadi sebagai pendukung suka rela seni bangsanya.

Ayahnya dulu adalah seorang peminat seni suara yang terkemuka juga di Indonesia. Setelah sampai ketikanya,

maka timbullah kecenderungan hatinya mengikuti jejak langkah ayahnya dengan mengabungkan dirinya ke dalam "Pancaragam Kenangan Setia" yang dipimpin oleh Saleh Hussein dan diketuai oleh Saudara Amin Haji Yusof.

Kamsiah dilahirkan pada tahun 1944 di Singapura. Kini dia masih belajar di darjah tujuh

Saudari Kamsiah Abdul Latif

di Sekolah Melayu Geylang.

Menerusi pancaragam inilah Kamsiah mempelajari "teknik"

menyanyi dengan bersungguh-sungguh dengan hati yang tabah. Dengan berkat kesungguhannya itu, walaupun belum berapa lama dia berlatih, tetapi bintangnya telah menunjukkan sedikit sinaran harapan. Harapan yang datang dari jejak langkah ayahnya.

Di dalam pancaragam tersebut, baru tiga bulan saja Kamsiah sedang mempelajari teknik menyanyi. Kebetulan pula pada bulan Oktober yang baru lalu "Seriwana" yang telah masyhur dengan usaha-usaha mengeluarkan bakat baru tiap-tiap tahun di lapangan seni suara, telah mengadakan peraduan untuk memilih siapakah bintang penyanyi "Seriwana" tahun 1958.

Nah! peluang ini tidak dilepaskan oleh Saudari Kamsiah. Malahan dia memberanikan hatinya turut serta bertanding di peraduan besar-besaran itu. Akhirnya dengan berkat keberanian hatinya itu, walaupun itu adalah percubaan yang pertama dia menyanyi di depan beribu-ribu biji mata penonton memandangnya, namun percubaan kali pertama tidak mengecewakan.

Kepada saya dinyatakan: "Walaupun itu adalah kali yang pertamanya saya menyanyi di khalayak yang sebegitu banyak

دان سوده‌اي مغمو کاکن ببراف
فرٲان، مک فراسان مالون ٲغ
مٲلوبوغي اٲت، دشن سندرٲرٲن
برانسور ۲ هٲلغ .

سکل فرٲان ساي دجوابن دشن
سوم ٲغ سٲٲاس مقورق دٲٲٲٲرن،
دي منسکن ساتو فرساتو . فد
مولان دي اٲق مالو دان لام ساي
منٲٲٲن . سقرٲ فٲاٲي ۲ امٲجر
ٲٲلان ۲ جوک، کمٲس مغموٲاي
لاکو ۲ ٲغ دسوکاٲن ٲاٲٲ لاکو ملاو
اٲٲي دان هٲٲوران . ٲٲلا
منجواب فرٲان ساي، افکه ٲغ
مٲٲٲکن سوداري سوکاکن لاکو ۲
ترسٲو ۲ دشن ۲-اارا دان ترسٲو ۲
دي مٲٲاکن ٲهوا لاکو ۲ ترسٲو ۲
اداله منجادي کوکان مشارکٲ
قد ماس اٲن .

تا حٲرانله کٲٲ کالو سوداري
کمٲس جوک اد فٲاٲي ۲ ٲغ
منجادي سوکاکن، اٲاله في رملٲ
دان سلمه اسمعل (ملاٲا) . افندي
نورعٲني، سحٲمي، فٲاٲي ۲
اندونٲسيا .

ٲٲلا ساي منٲاکن، سلاٲرن درفد
برچٲا ۲ اٲٲٲن منجادي فٲاٲي،
افکه ۲؟ کالي اٲن درومن موکاٲ
فٲوه دشن هارفن، دان دشن
سوارا ٲغ اٲق تکس سکالي دي
مٲٲاکن . ٲو کالو داٲٲٲکن توهن
مٲمغ تله لام ساي برچٲا ۲
انتوق منجادي ٲورو . کٲٲ
دعاکن سوک چٲٲا ۲ سوچي اٲت
اٲن دٲٲولکن نوهن . دشن جان
اٲت فول داٲٲله دي برٲٲٲي کفد
ٲوسا دان ٲشآن کلٲ .

ساي . اوله اٲن ساي برشکور کفد
توهن ٲشله مغمٲولکن فرمتان
ساي . کٲٲ برهارف دشن
کمنافن ٲغ دسندفن اٲت،
منجادي سولوه ٲاٲٲن انتوق
مغمقوانکن لاٲي چٲٲا ۲ . تا
کاله دان لوتور اوله دوکاٲ
انتوق منجادي ساله سٲورغ
فندوکف سٲي بوداي ٲشآن .

برکنان دشن فرٲيادي سوداري
کمٲس، دي مغموٲاي فراوق ٲغ
سدرهان . جوک دي اداله
سٲورغ قومودي ٲغ فرامه دان
بربودي . مليا . تتافي بوکن
مقصودن فراسان مالو تٲدق
دٲٲاٲن . فد مولان فراسان مالو
اٲق منٲل جوک، سوده ساي
مٲٲاکن مقصود کداٲشن ساي،

فازوٲٲر سعٲد، سٲورغ ففکوبه
لاکو ۲ ملاو ٲغ سکارغ منجادي
ککمران رامٲ . سوواه بوکو کچٲل
ٲشٲر نام دٲاٲر اما لاکو ۲ ناشٲونل،
کلوارن کلٲکا لٲمٲٲٲد، اداله بواه
تاغن ٲلٲو .

نٲٲون، دٲٲٲٲورٲا تٲاٲر اٲت،
تاٲٲي هائي ساي سٲدٲکٲ فون
ٲٲدق اد فرٲٲدان . ففاکانان
ٲٲدق لاري دري توجوان ٲغ
سٲرن ۲ . مالهن ساي جوک
مفاکوي کٲٲان اٲت، کران ساي
جوک توره مغمقسٲکن . ساي
جوک مراس کاٲوم مليهٲ دي
ٲاٲي .

لاٲق کايان دي مٲاٲي تا کاله
دش فٲاٲي ۲ ٲغ کرف کالي
ٲرنديٲ، دشن لٲٲٲغ لٲشکوٲن
ٲغ لمه کمولٲ . سٲٲاٲٲ ۲ ٲغ
دسٲون، ٲغه دان چٲٲو . فندٲکات
دي مغموٲاي کاي مٲاٲي
ٲشٲر سندرٲري . جوک دي مغموٲاي
کلٲهن فرٲيادي ٲغ تٲٲٲي .
ٲٲادا ٲشکن ٲهوا دٲاله ٲغ مندافٲ
ٲجورغن ٲغ مرٲاه درفد فنٲٲون
دالم فرادوان ترسٲو ۲ .

سلوم کفوسن دعوٲمکن سٲله
ساي مليهٲ دي مٲاٲي ساي تله
مندوک ٲهوا دٲاله ٲاکن منٲدغ
جورهن ٲٲٲغ سرويوان .
کٲٲول دوکاٲن ساي اٲت،
ٲوله دٲکاٲن همٲقٲر ۲ تغه . افٲٲل
جروهٲه مغموٲمکن فرٲٲ ۲ ٲغ
برجاي، مک دي تله برجاي
مغمقندول تاٲٲ ٲٲٲغ
سرويوان ٲاٲٲن لاکو ۲ هٲٲوران .
دش فرٲٲدان مرکه سٲغه مات
ٲاچ . لاکو ٲغ دٲاواکن
اٲاله . ٲو چلٲفن متامو، دان
«ٲراچاو» .

ٲٲلا ساي ماماچوکس فرٲٲن
ٲکٲمان فراسان هائٲن سٲله
برجاي مونچول دشن ٲاکن
ٲاٲٲي فمغ ٲغ کدوا؟ دشن
ٲومن ٲغ مانٲس، ٲغ سٲٲاس
مغورق دٲٲٲٲرن، کادٲس هٲٲم
مانٲس فندغ تا چمو اٲن مٲٲاکن:
«ٲٲدق داٲٲه هندق ساي
ٲاغکن ٲکٲمانکه کٲٲٲران هائي

penonton, di Victoria Theater itu, tetapi hati saya sedikit pun tidak ada perbezaan". Pengakuannya itu, tidak lari dari tujuan yang sebenarnya. Malahan saya juga mengakui kenyataan itu, kerana saya juga turut mempersaksikan. Saya juga merasa kagum melihat dia menyanyi.

Lagak gayanya dia menyanyi tak kalah dengan penyanyi-penyanyi yang kerap kali bertanding, dengan lenggang-lenggoknya yang lemah gemulai. Senikata-senikata yang disebutnya, tepat dan jitu. Pendek kata dia mempunyai gaya menyanyi yang tersendiri. Juga dia mempunyai kelebihan peribadi yang tinggi. Seyogianya diingat bahawa dialah yang mendapat sanjungan yang meriah daripada penonton dalam peraduan tersebut.

Sebelum keputusan diumumkan setelah saya melihat dia menyanyi saya telah menduga bahawa dialah yang akan menyangkan johan bintang Seriwana.

Kebetulan dugaan saya itu, boleh dikatakan hampir-hampir tepat. Apabila juruhebah mengumumkan peserta-peserta yang berjaya, maka dia telah berjaya menggondol naib bintang Seriwana bahagian lagu-lagu hiburan. Dengan perbezaan markah setengah mata saja. Lagu yang dibawakannya ialah: "Jelingan Matamu" dan "Rahayu".

Bila saya memajukan pertanyaan bagaimana perasaan hatinya setelah berjaya muncul dengan bakatnya sebagai pemenang yang kedua? Dengan senyuman yang manis, yang sentiasa menggorak di bibirnya, gadis hitam manis pandang tak jemu ini menyatakan: "Tidak dapat hendak saya bayangkan bagaimanakah gembiranya hati

saya.. Oleh ini saya bersyukur kepada Tuhan yang telah mengabulkan permintaan saya". Kita berharap dengan kemenangan yang disandang itu, menjadi suluh baginya untuk memperkuat lagi cita-citanya. Tak kalah dan luntur oleh dugaan untuk menjadi salah seorang pendokong seni budaya bangsa.

Berkenaan dengan peribadi saudara Kamisah, dia mempunyai perawak yang sederhana. Juga dia adalah seorang pemudi yang peramah dan berbudi mulia. Tetapi bukan maksudnya perasaan malu tidak dipunyainya. Pada mula-mulanya perasaan malu agak menebal juga, sudah saya menyatakan maksud kedatangan saya,

Pak Zubir Said, seorang pengubah lagu-lagu Melayu yang sekarang menjadi kegemaran ramai. Sebuah buku kecil yang bernama "Irama Lagu-lagu Nasional" keluaran Geliga Limited, adalah buah tangan beliau.

dan sudah saya kemukakan beberapa pertanyaan, maka perasaan malunya yang menyelubungi itu, dengan sendirinya beransur-ansur hilang.

Segala pertanyaan saya dijawabnya dengan senyum yang sentiasa mengorak di bibirnya, dia menegaskan satu persatu. Pada mulanya dia agak malu dan lama saya menantinya. Seperti penyanyi-penyanyi *amateur* yang lain-lain juga, Kamisah mempunyai lagu-lagu yang disukainya iaitu lagu Melayu asli dan hiburan. Bila menjawab pertanyaan saya, apakah yang menyebabkan saudara sukankan lagu-lagu tersebut? Dengan ketawa dan tersipu-sipu dia menyatakan bahawa lagu-lagu tersebut adalah menjadi kesukaan masyarakat pada masa ini.

Tak hairanlah kita kalau saudara Kamisah juga ada penyanyi-penyanyi yang menjadi kesukaannya, ialah P. Ramlie dan Salmah Ismail (Malaya). Afandi Noraini, Suhaimi, penyanyi-penyanyi Indonesia.

Bila saya menanyakan, selain daripada bercita-cita ingin menjadi penyanyi, apakah? Kali ini di roman mukanya penuh dengan harapan, dan dengan suara yang agak tegas sekali dia menyatakan: "Kalau diizinkan Tuhan memang telah lama saya bercita-cita untuk menjadi guru". Kita doakan semoga cita-cita suci itu akan dikabulkan Tuhan. Dengan jalan itu pula dapatlah dia berbakti kepada nusa dan bangsa yang kelak.

دری خطبه ۱۵۵۱ هجری

جودار دغن حسین کوروه کوروه

مک ایون فون باغوله سمبل مناغیس دان مبری دلام کفدان. کمدين دچرتاکنله کفدان بکيمان سوداران ۲ ایت تله کتا فوکل، دان دفنچاراکن اوله راج دان بیکت ۲ ایت هایس دامبیل. وجاغلنه کامو سوسه لاکي فصل ایت،، کات جودار. واکو اکن تنجوقکن کفدامو کواسکو دان اکو اکن باوا بالیک سوداران ۲ کو ایت،، دالم ای برکات ۲ ایت دکوسوقن چنچین ایت دان اقبیل کوروه کوروه ایت مونجول دهدافن دسورهن باوا سوداران ۲ یغ اد دالم فتنچارا راج ایت. ترجمان احمد حسین

فرارقتن مولد دجور بهارو، بارو ۲ این، لیتهله بناف هبیه اونتان- اکفن کران ایتوله کمبر این دگیریم اوله اواغ جتنن انتوق و. ج. کامو بوا۲ ایت. بکتیو فون بکیمانکه کامو گامق منجوال اکو؟ جاغلنه مناغیس. اکو براس لکا سدیکیه میکرکن بهوا اکو فون سفرت یوسف چوک کران ایفون تله دجوال اوله سوداران ۲؛ سستکوهن سوداران ۲ ایت لیه جابه لاکي کفدان درفد اف یغ تله کامو بوا۲ کفد اکو کران مریکیت تله ملیحفرکن دی کدالم سوا۲ تلاک کریغ. منتاله

امفون کفد الله دان ای اکن مشغونکن کامو بکیمان اکو چوک مشغونکن کامو، اوله کران بس رحیم توهن ایت تیاد حدن. لیه ۲ لاکي، جاغلنه کامو براس تاکو دهدافن اکو این،، ایفون مپوکانکله هانی مریکیت دان سماعه مریک فون فولیهله: کمدين، تله دچرتاکن کفد مریکیت کشنارانن دتنجوقکن چنچین ایت.

سالم دان سالم وقت ایت سدغ ترباریغ دلنتی فتنچارا یغ لمب ایت دان تیدق ترکیبا لاکي سفارا مریک، دان تیدق برهتیله مریک بردعا سفای موت مقمبیل پاوامریک سفای ترلفله مریک درفد سفارا ایت. دالم ماس مریک سدغ برسو۲ دغن سدیهن بومی یغ دداکی مریکیت ترپوکاله دان کلوارله کوروه کوروه. کدوامریک فون فیشنله کران ساغه ترکجوه ملیحه عفریه ایت. کدوان فون دباواله اوله عفریه ماسوق کباوه تانه. تله مریک سدر مریک دانفی دبرین دالم رومه ترباریغ اتس فرمیدانی دان دکافی۲ اوله ایون دان جودار. اقبیل دلپیه اوله جودار مریک مبوله مات، ایفون برکتاله: وایوهی سالم دان سالم! سودهکه کامو لوف اکن اکو، تیدقله کامو کنل اکو این؟ کدوا سودارا ایت فون منوندوقکن کفلان لالو مناغیس، تنافی کات جودار: وجاغلنه مناغیس. شططان طمع تله متفرقن کامو ملاکوکن اف یقتله

Dari Hikayat 1001 Malam

Judar Dengan Jin Guruh Gemuruh

Maka ibunya pun bangunlah sambil menangis dan memberi salam kepadanya. Kemudian diceritakanlah kepadanya bagaimana saudara-saudaranya itu telah kena pukul, dan dipenjarakan oleh raja dan beg-beg itu habis diambil.

“Janganlah kamu susah lagi fasal itu”, kata Jawdar. “Aku akan tunjukkan kepadamu kuasaku dan aku akan bawa balik saudara-saudaraku itu.” Dalam ia berkata-kata itu digosokkannya cincin itu dan apabila Guruh Gemuruh itu muncul di hadapannya, disuruhnya bawa saudara-saudaranya yang ada dalam penjara raja itu.

Terjemahan Ahmad Hussin

Salim dan Salam waktu itu sedang terbaring di lantai penjara yang lembab itu dan tidak terkira lagi sengsara yang mereka, dan tidak berhentilah mereka berdoa supaya maut mengambil nyawa mereka supaya terlepaslah mereka daripada sengsara itu. Dalam masa mereka sedang bersungguh-sungguh dengan sedihnya bumi yang didaki mereka itu terbukalah dan keluarlah Guruh Gemuruh. Kedua mereka pun pengsanlah kerana sangat terkejut melihat Ifrit itu. Keduanya pun dibawahlah oleh Ifrit masuk ke bawah tanah. Setelah mereka sedar mereka dapati dirinya dalam rumah terbaring atas permaidani dan dikapit oleh ibunya dan Jawdar. Apabila dilihat oleh Jawdar mereka membuka mata, iapun berkatalah: “Wahai Salim dan Salam! Sudahkah kamu lupa akan aku, tidaklah kami kenal aku ini?”

Kedua saudara itu pun menundukkan kepalanya lalu menangis, tetapi kata Jawdar: “Janganlah menangis. Syaitan tamak telah menggerakkan kamu melakukan apa yang telah

Perarakan Mawlid di Johor Bahru, baru-baru ini, lihatlah betapa hebat untanya – agaknya kerana itulah gambar ini dikirim oleh Awang Jantan untuk W.J.

kamu buat itu. Begitu pun bagaimanakah kamu gamak menjual aku? Janganlah menangis. Aku berasa lega sedikit memikirkan bahawa aku pun seperti Yusuf juga kerana ia pun telah dijual oleh saudara-saudaranya; sesungguhnya saudara-saudaranya itu lebih jahat lagi kepadanya daripada apa yang telah kami buat kepada aku kerana mereka itu telah melemparkan dua ke dalam sebuah telaga kering. Mintalah

ampun kepada Allah dan Ia akan mengampunkan kamu bagaimana aku juga mengampunkan kamu, oleh kerana belas *rahim* Tuhan itu tiada hadnya. Lebih-lebih lagi, janganlah kamu berasa takut di hadapan aku ini.” Ia pun menyukakanlah hati mereka itu dan semangat mereka pun pulihlah; kemudian, setelah diceritakan kepada mereka itu kesesaraannya ditunjukkannya cincin itu.

سوده اقبيل تيبا وقت صبح
فاكي اسوق.،، وكنهقد تون
همب ايت اكن دتويكن.،، كات
جين ايت لالو ايفون غايله كدالم
بومي. لغس ايت جودار فون
مراميكنه كامو كلواركان ايت
دغن سكل جنيس مكانن دري
بيك حكمة ايت.

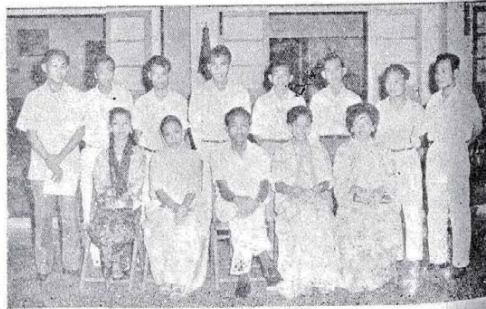
مك عيدي چنچين فون
مفكلكله سكل صاحبن دباوه تانه
ايت، دان دقيلهن انتارا
مريگيت توكغ يغ امة بيچق
سكالي، دان دورهن مريگيت
بكرج. شقهن موتغ باتو، شقهن
مقتوق باتو، شقهن ميري. ورن
دان شقهن فول ملوكيس، دان
يغ لايين ۲ قول مقهمقره
فرميداني دان منمقنن بارغ ۲
فرهيسان دالم ديوان ۲ بر استان
ايت سهك سودهله استان يغ
هيبه ايت اقبيل تيبا وقت صبح.
كمدن عيدي چنچين فون
فرقيله مقادف جودار دان
بركات: وريا توانكو، استان ايت
سودهله سيف، دافتكه تون فركي
مليهن.،، جودار فون مباوا
ايون دان سوداران ۲ ايت
برسمان ۲ دان مريك فون
مرقاله استان ايت دان ددافتن
استان ايت تباد ايلوق بندين
انتارا سكل باغونن يغ دديرين
اوله مانسي. مك جودار فون
برديريله دهدافن انتان ايت
دان ملاغوه مليه بتاف هيبن
باغونن ايت دان تعجوله اي بهوا
دغن تيدق فايه مغلواركن بلنجا
استان ايت سوده تردري.
دوسكاهه ايو هندق تيفكل دالم
استان اين؟،، تان جودار كند
ايون. دوسكاهه، جواب ايون
ايت. اي متادعا كند الله سفاي
ميري شفاعه كند انقن ايت.
جودار فون مغكوسق كلا چنچين
ايت لائي سكالي دان دسورهن

انقكو، جاغله كامو تاكوة.،،
كشان.

كمدن جودار فون بركتاله
كند عفريه ايت: وريواله كهدفن
كو سكل بارغ ۲ فرهيسان دان
بارغ ۲ يغ برهرن يغ اد دالم
فريندهران راج دان باوا جوئ
كند اكو دوا بواه بيك يفتله
داميل درفد سوداراكو ايت.،،
جين ايت فون غايله دان دش
سكليف مات سهاج ايفون باليك
دغن مباوا سكل فريندهران راج
دان جوئ كدوا بواه بيك ايت
يغ تباد چاچه چدران. وريا
توانكو، ساتو فون بارغ تيدقكو
تيفكلن دالم فريندهران ايت.،،
كشان. جودار ميوره ايون
ميهمن بيك يغ مقندوغي امس
دان فرمات دان سكل فريندهران
راج ايت؛ تنافي بيك حكمة يغ
ميري مكانن ايت دفتنن
سندري. ووهي عيدي چنچين.،،
كشان، وواكو فرنه كامو بوانله
سبواه استان يغ تيفكي لائي اينده
دان هيبه مالم اين، دان چن
دري ايرامس، دان ادونكن استان
ايت دش فرميداني ۲ دان سكل
بارغ فرهيسان ليه درفد سكل
اينتن راج ۲. استان ايت مستيله

وومافكنله كامي سكالي اين،
ايوهي سوداراكو.،، كات مريك،
ردان كالو كامي كمبالي كند
جان ۲ يغ جاهه سفرت دهولو
ايت مك حكومه كامي اين منوره
بيمان يغ كامو فيكر قاتوة.،،
دجان ايتنن لائي فركارا
ايت.،، كشان. ووجريتاكنله كند
اكو، افكه يفتله دباوة اوله راج
كند مو كدوا.،، مريك فون
برجرتاله بيمان مريك تله
دونكل دان كمدن دليمفرن
كدالم فنچارو؛ تنافي، منكل
مريك ميبوه بهوا كدوا بيك يغ
دري اوله اورغ مغربي ايت تله
درفس اوله راج، جودار فون
مغكوسق كلا چنچين ايت،
ميبيل بركات: ووكيت مستي
اوروس فركارا اين.،،

اقبل كوروه كموره ايت
بونجول كدوا اورغ سودارا ايت
فون تيدق تركيرا لائي تاكوتن
دان فد فيكران مريك جودار
تله مياران. كران هندق دبونن
مريك. مريك فون مريهن دري
دهدافن ايون، لالو بركات:
كامي منتاله فرليندوغشمو،
ايوهي ايو كامي. واهي ايو،
ليندوغكنله كامي اين.،، وواهي

اهل ۲ جوانكواس ورفساتوان وانهنا دان ترونا، (فروانيه) برگمبر
سلس فرتوبهن ايت دبستوق.

“Maafkanlah kami sekali ini, ayuhai saudaraku,” kata mereka, “Dan kalau kami kembali kepada jalan-jalan yang jahat seperti dahulu itu maka hukumlah kami ini menurut bagaimana yang kamu fikir patut.” “Jangan ingatkan lagi perkara itu”, katanya. “Ceritakanlah kepada aku, apakah yang telah dibuat oleh raja kepadamu kedua.” Mereka pun berceritalah bagaimana mereka telah dipukul dan kemudian dilemparkan ke dalam penjara; tetapi, manakala mereka menyebut bahawa kedua beg yang diberi oleh orang Maghribi itu telah dirampas oleh raja, Judar pun menggosok kepala cincin itu, sambil berkata: “Kita mesti urus perkara ini.”

Apabila Guruh Gemuruh itu muncul kedua orang saudara itu pun tidak terkira lagi takutnya dan pada fikiran mereka Jawdar telah membawanya kerana hendak dibunuhnya mereka. Mereka pun merebahkan diri di hadapan ibunya, lalu berkata: “Kami mintalah perlindunganmu, ayuhai ibu kami. Wahai ibu, lindungkanlah kami ini!” “Wahai

anakku, janganlah kamu takut,” katanya.

Kemudian Judar pun berkatalah kepada Ifrit itu, “Bawalah ke hadapan ku segala barang-barang perhiasan dan barang-barang yang berharga yang ada dalam perbendaharaan raja dan bawa juga kepada aku dua buah beg yang telah diambil daripada saudaraku itu.” Jin itu pun ghaiblah dan dengan sekelip mata sahaja ia pun balik dengan membawa segala perbendaharaan raja dan juga kedua buah beg itu yang tiada cacat cederanya. “Ya tuanku, satu pun barang tidakku tinggalkan dalam perbenaharaan itu,” katanya. Jawdar menyuruh ibunya menyimpan beg yang mengandungi emas dan permata dan segala perbendaharaan raja itu; tetapi beg hikmat yang memberi makanan itu dipegangnya sendiri. “Hai abdi cincin” katanya, “Aku perintah kamu buatlah sebuah istana yang tinggi lagi indah dan hebat malam ini, dan catnya dari air emas, dan adunkan istana itu dengan permaidani-permaidani dan segala barang perhiasan lebih daripada segala intan-intan raja. Istana itu mestilah

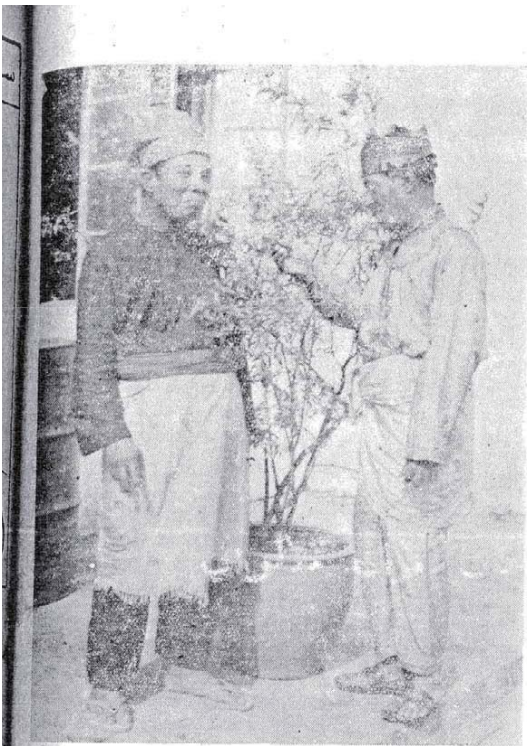
sudah apabila tiba waktu subuh pagi esok.” “Kehendak tuan hamba itu akan ditunaikan,” kata jin itu lalu ia pun ghaiblah ke dalam bumi. Lepas itu Jawdar pun meraikanlah kamu¹ keluarganya itu dengan segala jenis makanan dari beg hikmat itu.

Maka abdi cincin pun memanggillah segala sahabatnya di bawah tanah itu, dan dipilihnya antara mereka itu tukang yang amat bijak sekali, dan disuruhnya mereka itu bekerja. Setengahnya memotong batu, setengahnya mengetuk batu, setengahnya memberi warna dan setengahnya pula melukis, dan yang lain-lain pula menghamparkan permaidani dan menempatkan barang-barang perhiasan dalam dewan-dewan besar istana itu sehingga sudahlah istana yang hebat itu apabila tiba waktu subuh. Kemudian abdi cincin pun pergilah mengadap Jawdar dan berkata: “Ya Tuanku, istana itu sudahlah siap, dapatkah tuan pergi melihatnya.” Jawdar pun membawa ibunya dan saudara-saudaranya itu bersama-samanya dan mereka pun memeriksalah istana itu dan didapatinya istana itu tiada elok bandingannya antara segala bangunan yang didirikan oleh manusia. Maka Jawdar pun berdirilah di hadapan istananya itu dan melangut melihat betapa hebatnya bangunan itu dan takjublah ia bahawa dengan tidak payah mengeluarkan belanja istanan itu sudah terditi. “Sukakah ibu hendak tinggal dalam istana ini?” Tanya Jawdar kepada ibunya. “Sukalah” jawab ibunya itu. Ia minta doa kepada Allah supaya memberi syafaat kepada anaknya itu. Judar pun menggosok kepala cincin itu lagi sekali dan disuruhnya

Ahli-ahli Jawatankuasa “Persatuan Wanita dan Teruna” (Perwanit) bergambar selepas pertubuhan itu dibentuk.

¹ Perkataan sebenarnya adalah kaum.

دوا توکوه جناک - امن بيلون دان فوتيه لاق - سدغ ترسيوم
مبلای داو.

بهاکين تغه رومه ایت. دمکنله
حال مریک.

ترسوتله فرکان کتو

بندھاري راج. فاکي ایت ای

تله فرکي کتمغه فرندھران

کران هندق مغمبیل بیراف

بارغ یغ دکهندکي اوله راج.

ستله دیوک فینتو فرندھران ایت

دداقتین تیاد ساتو بندا فون

دستو، سموان سوده منجادی

کوسغ. سیاف یغ ملیجه الماری

بیر یغ هایسی کوسغ ایت

هاروسله تراشقه کات ۲ اهل شعر

چارا یغ لوار بیاس چرمتن

فکاین ۲ یغ ایلوق ۲. افبیل

سلوره استان ایت سوده دبیری

فکاین یغ اینده ۲ دان ایلوق ۲ مک

جودار فون سفرت راجله نمفغن

دان سوداران ۲ ایت قول سوله ۲

سفرت وزیر سلطان.

اوله کران رومهن ایت امة

بیر دبیرله ساتو سیاف درفد رومه

ایت کفد تیغه ۲ سئورغ درفد

سوداران ایت، لفکف دغن بیراف

باقی فرمقوان دان عیدی، دان

جودان دان اییون مئکوناکن

عفریه ایت مباوا 40 اورغ جاریه
یغ مودا ۲ یغ فوتیه ورن کولیتن،
40 اورغ فرمقوان حبشی یغ
ایلوق بنتوق توبهن، 40 اورغ
بودق للاکي دان 40 اورغ
فرمقوان سیدآ، دغن مرت مرت
عبدی چنچین ایت فون ملایقله
برسام ۲ دغن 40 اورغ راکتن ۲
دان دامبیلله اوله مریکیت دري
اندیا، سین، فرسی تیغ ۲ بودق
فرمقوان دان للاکي یغ ایلوق
یغ دجفاین. ستله سوده مریک
دافتی 40 اورغ بودق فرمقوان
دان 40 اورغ بودق للاکي یغ
ایلوق ۲، مریک امبیلله فول 80
اورغ فرمقوان دان للاکي حبشی
یغ بابک بنتوق توبه بدان دان
دباوا سمو مریکیت کاستان
جودار. داستان ایت کوروه
کموروه میوره تیغ ۲ سئورغ
درفد مریکیت برجان دهلان
جودار، دان ساغتله سوک ای
ملیجه مریک بر حاله ایت.

کمیدین جودار فون برکاله
کفد عبدی چنچین ایت: ۲ تیغ ۲
سئورغ درفد مریکیت مستیله
مغویای فکان یغ اینده دان
باواله جوبه ۲ یغ مهل باکی ایو
کو، سودارا ۲ کو دان جوک باکی
اکو، دغن تیدق برتقکوه لاکي
جین ایفتون ممبرله فکان یغ
اینده ۲ کفد عبدی ۲ فرمقوان
ایت، دان ایفون برکات کفد
مریکیت: ۲ فرگیله. چیوم تاغن
توانمو، ایو توان رومه این،
جاغتلله الف، تورتلله سکل فرنتهن،
واهی سکل عبدی یغ هیتم دان
فوتیه. کمیدین ایت جین ایت
بیری فکان فول کفد بودق
لالاکي دان سکل عبدی حبشی
ایت، دان سورغ مریک چیوم
تاغن جودار فول. آخرن سالیوم
دان سالم فون دفاکیکتله دغن

Ifrit itu membawa 40 orang jariah yang muda-muda putih warna kulitnya, 40 orang perempuan Habsyi yang elok bentuk tubuhnya, 40 orang budak lelaki dan 40 orang perempuan sida-sida, dengan serta-merta abdi cincin itu pun melayanglah bersama-sama dengan 40 orang rakan-rakanya dan diambillah oleh mereka itu dari India, Sind, Parsi tiap-tiap budak perempuan dan lelaki yang elok yang dijupainya. Setelah sudah mereka dapati 40 orang budak perempuan dan 40 orang budak lelaki yang elok-elok, mereka ambillah pula 80 orang perempuan dan lelaki Habsyi yang baik bentuk tubuh badannya dan dibawa semua mereka itu ke istana Jawdar. Di istana itu Guruh Gemuruh menyuruh tiap-tiap seseorang daripada mereka itu berjalan di hadapan Jawdar, dan sangatlah suka ia melihat mereka berjalan itu.

Kemudian Judar pun berkatalah kepada abdi cincin itu, "Tiap-tiap seorang daripada mereka itu mestilah mempunyai pakaian yang indah; dan bawalah jubah-jubah yang mahal bagi ibu ku, saudara-saudaraku dan juga bagi aku." Dengan tidak bertangguh lagi jin itu pun memberilah pakaian yang indah-indah kepada abdi-abdi perempuan itu, dan ia pun berkata kepada mereka itu: "Pergilah cium tangan tuamu, ibu tuan rumah ini, janganlah alpa, turutlah segala perintahnya, wahai segala abdi yang hitam dan putih." Kemudian itu jin itu memberi pakaian pula kepada budak lelaki dan segala abdi Habsyi itu, dan disuruhnya mereka cium tangan Jawdar pula. Akhirnya Salim dan Salam pun dipakaikanlah dengan

Dua tokoh jenaka – Aman Belon dan Putih Lawak – sedang tersenyum membelai daun.

cara yang luar biasa cermatnya pakaian-pakaian yang elok-elok. Apabila seluruh istana itu sudah diberi pakaian yang indah-indah dan elok-elok maka Jawdar pun seperti rajalah nampaknya dan saudara-saudaranya itu pula seolah-olah seperti wazir sultan.

Oleh kerana rumahnya itu amat besar diberilah satu sayap daripada rumah itu kepada tiap-tiap seorang daripada saudaranya itu, lengkap dengan beberapa banyak perempuan dan abdi, dan Jawdar dan ibunya menggunakan

bahagian tengah rumah itu. Demikianlah hal mereka.

Tersebutlah perkataan kedua bendahari raja. Pagi-pagi itu ia telah pergi ke tempat perbendaharaan kerana hendak mengambil beberapa barang yang dikehendaki oleh raja. Setelah dibuka pintu perbendaharaan itu didapati tiada satu benda pun di situ, semuanya sudah menjadi kosong. Siapa yang melihat almari besar yang habis kosong itu haruslah teringat kata-kata ahli syair

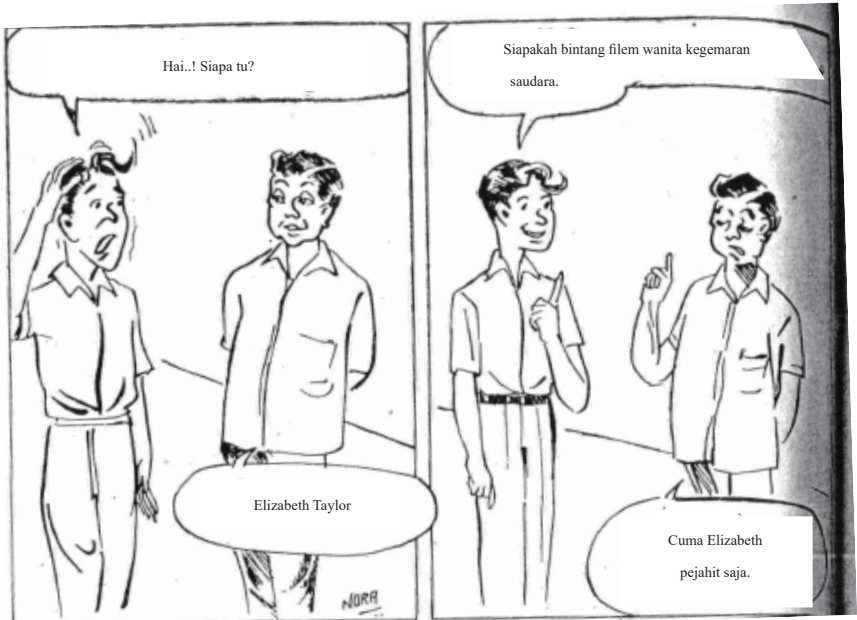
سما فتي ٢ ايت تيدق بر جيس
تتافي كوش. و سبافكه يغ براني
ميواة فركارا اين؟ بگندا فون
برتمفيق لالو ايفون فر كيله
برلاري ٢ دغن ساعة مارهن.
كمدين ايت بگندا فون ممفيلله
سكلين فكاوي دان وزيرن، دان
مريك فون ماسيغ ٢ تران ٢ افيل
سمقي كهداث بگندا دان دليه
راج ترلاو ماره. فرتيان
مريكيت ستر ساج دافنله
جوافن منكل راج فون برتبه
كتان: و كتهوله اولمو بهوا
هرت يغ دالم فريندهرانكو
سموان هابيس داميل اورغ فد
مالم تادي دان اكو فون تيدق تاو
سبافكه يغ سكيو براني
مياكتن هاتكو. تاله كوا
بندهاري كالو كامو هندق تاو
له لنجوة چريتان، مك سكل
فكاوي دان وزير ايتفون

اف ٢ دغن، هب سكال ٢
تيدق تاو اف يغ تله جادي كغد
هرت دان بارغ دالم دان هب
فون تيدق تاو بگيمان بارغ ٢
ايت بوله دباوا كلوار. فغ سالم
ساج هب تله فرقا سموان،
تتافي اين سموان تله هابيس؛
تتافي فينتو فريندهران ايت
تيدق جيس، دان رتتين تيدق
فوتس. اورغ يغ منچوري بارغ ٢
فريندهران ايت بوكن الغ ٢
فيامن، واداكه كدوا بيك
ايتفون هابيس سف جوك،
تان راج. وويك ٢ ايتفون
سف، جواب بندهاري.
مك فيكران بگندا فون
بركوفله مندغر چريتا ايت.
بگندا فون باغوله لالو برتمفيق
دان دسورهن بندهاري ايت
مشيكة دي، دان برلاريه اي
فر كي كلمه سيمفان؛ ددافتين

35

نوهن ٢ توا يغ بروغكا،
بناف ايندهن دكومون لباه
تيدق تركيا،
مانيسن كامسن دسارغ برتمبه،
تتافي، منكل مانيسن هابيسله
سوده.

نوهن توا دتيفلكن لباه،
يغ تيفل مياكتن مات،
نوهن توا يغ بروغكا.
مك بندهاري ايت فون
برنجهنله مليه فريندهران ايت
يغ لالو ايفون ربه فيشن؛
تله اي فويله ايفون برلاريه ٢
فر كي مفاداف راج سميل مفكة
دغن لالو ميمبه: ديا خليفه،
٢ دالم فريندهران هابيس
اسيل اورغ فد مالم هاري،
معي مصبه، كات راج، ورافكه
تله كامو بواة دغن فريندهران
كو ايت، ويا الله، جواب
بندهاري، و هب تيدق ميواة

Pohon-pohon tua yang berongga,
Betapa indahnya dikerumun lebah
tidak terkira,
Manisan keemasan di sarang bertambah
Tetapi, manakala manisnya habislah
sudah.
Pohon tua ditinggalkan lebah,
Yang tinggal menyakitkan mata,
Pohon tua yang berongga.
Maka bendahari itu pun
terperanjatlah melihat perbendaharaan itu
kosong lalu ia pun rebah pengan;
setelah ia pulih ia pun berlari-larilah
pergi mengadap raja sambil mengangkat
tangannya lalu menyembah: "Ya Khalifah,
barang-barang dalam perbendaharaan habis
diambil orang pada malam hari."
"Hai musibat," kata raja, "Apakah
yang telah kamu buat dengan perbendaharaan
ku itu?" "Ya Allah," jawab
bendahari, "Hamba tidak membuat

apa-apa dengannya." Hamba sekali-kali
tidak tau apa yang telah jadi kepada
harta dan barang dalamnya dan hamba
pun tidak tau bagaimana barang-barang
itu boleh dibawa keluar. Petang semalam
saja hamba telah periksa semuanya,
tetapi ini semuanya telah habis;
tetapi pintu perbendaharaan itu
tidak jejas, dan rantainya tidak
putus. Orang yang mencuri barang-barang
perbendaharaan itu bukan alang-alang
penyamun." "Adakah kedua beg
itu pun habis resap juga?"
Tanya raja. "Beg-beg itu pun
resap," jawab bendahari.

Maka fikiran baginda pun
bergoyanglah mendengar cerita itu.
Baginda pun bangunlah lalu bertempik
dan disuruhnya bendahari itu
mengikut dia, dan berlarilah ia
pergi ke tempat simpanan; didapitnya

semua peti-peti itu tidak terjejas
tetapi kosong. "Siapakah yang berani
membuat perkara ini?" Baginda pun
bertempik lalu ia pun pergilah
berlari-lari dengan sangat marahnya.
Kemudian itu baginda pun memanggillah
sekalian pegawai dan wazirnya, dan
mereka pun masing-masing tertanya-tanya apabila
sampai ke hadapan baginda dan dilihat
raja terlalu marah. Pertanyaan
mereka itu sebentar saja dapatlah
jawabannya manakala raja pun bertitah
katanya: "Ketahuilah olehmu bahawa
harta yang dalam perbendaharaanku
semuanya habis diambil orang pada
malam tadi dan aku pun tidak tau
siapa yang sebegitu berani
menyakitkan hatiku. Tanyalah ketua
bendahari kalau kamu hendak tau
lebih lanjut ceritanya." Maka segala
pegawai dan wazir itu pun²

² Bersambung di mukasurat 36.

چريتا ريكان:

اوله کيسما بایک
نښته

هان ایتوله سکوله ساي

کامې سام ۲ برفنداغن، اي
ترسپوم کاره ساي - سپوم ايت
ساي بالس کمبالي، کمدين موکان
دتوندوق کباوه. لام - دان
سوقت موکان داغکتکنن کاره
ساي دري مولتن ترلومغه:

«هم ۲۲ اف لاکي ښه هاروس
ساي چريتانکن کفد سودارا.
ساي مرونو غ تغه کارهن - اي
تيدق برسوارا فول. «چريتا
هيدوقمو!»،

کمبالي ساي فرايکتکن دي،
کامې کمبالي سام ۲ برفنداغن،
دان اته کئاف سام ۲ فول مېدوه
روکوه ماسيغ ۲.

«ويا چريتا هيدوق ساي!!»،
دغن نادا ښه فالېغ رنده، اي

درفد ساي. تنافي، راسان -
کالوله هندق ساي بنديشکن فول
سجاره فخالمن هيدوق کيت
بردوا، ساي کيرا - داننارا کيت
بردوا - مونکين سايله ښه فالېغ
بايق دبليه فرهيتوغن ۲ دولک دان
کفاهيتن هيدوق. «،

تمېهن دغن فنېغ - اي ميغي
- ساي مئندغ کموکان، ولوفون
ساي تيدق شورغ اهلي علومو
چيو، تنافي ساي راس قد
واچهن ايت، ميمغ تغه - اد
- سمرت اف ښه داوجفن داخر
ايت.

«ويا! ترکان سودارا ميمغ تغه،
ساي ميمغ ترمودا ستاهون درفد
سودارا. «،

انم بولن دول دي داتغ منتف
دان بکرج ددايره ساي، تنافي
دوا هاري دول ساي تله دافه
مقتهوي اکن قصه ۲ هيدوقن -
ايفون ستله ساي براوسها بئر
کاره ايت.

«وهيدوق ساي فنه
درېتا!!!»،

دمکين دي مولاکن چريتان.
ستله ساي مندق دان دي ماو
برچريتا. «اننارا ساي دان
سودارا ۲ ساي راس کيت بردوا
دالم منجالني اوسيا هيدوق اين
- مونکين تا سجارق مان جاوهن
- کالو ساي سکارغ سدغ ماموقکي
اوسيا 22 تاهون، مونکين سودارا
ترمودا ستاهون اتو دوا تاهون

تمغيق راج دان اقبيل اورغ مېاوا
خبر ښه سالم دان سالم ايت
تله لېف بکندا برتمغيق فول
دغن مارهن. «وسکارغ اکو تاهو!
اورغ ښه مغمېيل سالم دان سالم
دري فتجارا ايت اياله اورغ ښه
منچورمي هرت دالم. فرېندهران
کو. اورغ ايت اياله جودار،
سودارا مريکئيت. دان اي جوک
يقتله مغمېيل کدوا ۲ بېک ايت.
واهي وزير، سورله دغن سگران
شورغ امير بسرت دغن 50 اورغ
عسکر فرکي کرومه جودار ايت
دان تونقله سکل هرتان ايت، دان
باواله سوا مريکئيت کفداکو،
سفاي مريک بوله دکنتو غ. «،

- بر سميوغ

صح هېم ليهه سواه استان ښه
ساعه اينده لاکي هيبه، ښه تياد
تولوق بنديشکن دالم دنيا اين،
ترديري دېواة اوله توکغ ۲ ايت
دالم ماس سالم ايت. اقبيل
هېم برتان برکنان دغن استان
ايت هېم تله دبړيتاهو بهوا
استان ايت تله دبړيکن اوله
جودار، اتق عمر، ښه بارو ساج
کمبالي دري بلاير، دان اي تله
مېاوا بيراف بايق عېدي، بودق ۲
لاکي، امس، فريق دان برباکي ۲
بارغ فرهياس. هېم تله
دبړيتاهو جوک بهوا اي تله
ملسکن سوداران ۲ دري فتجارا
دان سکارغ اين اي دودق سمرت
شورغ سلطان دالم استان ايت. «،
«وفرکيله چغه کفتجارا، «،

برکرومونه دکليغ کتوا
بندهاري ايت هندق مندق.
چريتا، دان بندهاري فون
مقولله چريتان، کنان. «دودق
هاري سالم فرېندهران ايت
سموان فنه. فد هاري اين اکو
ليهه سموان کوسغ، تنافي تيدقکو
ليهه ادتندا ۲ فرېندهران ايت
کنا فچه دان تياد لوبغ ددېنديغ
اتوفون دفينتو. «، مک سکلين
مريک فون منوندوقن کفلا کران
تاکوه راج ايت ماره. دالم فد
ايت ماسوقله اورغ يقتله مفادو
دريحال سالم دان سالم دهولو.
لالو ايفون مېمه، کنان. «ويا
راج سکل زمان، مالم تادي هېم
تيدق دافه تيدور کران مليهه
توکغ ۲ ښه بيجق بکرج. اقبيل

Cerita Rekaan

Hanya Itulah Sekolah Saya

Enam bulan dulu dia datang dan bekerja di daerah saya, tetapi dua hari dulu saya telah dapat mengetahui akan kisah-kisah hidupnya – itupun setelah saya berusaha benar ke arah itu.

“Hidup saya penuh derita!!!”

Demikian dia memulakan ceritanya. Setelah saya mendesak dan dia mau bercerita. “Antara saya dan saudara-saudara saya rasa kita hidup ini - mungkin tak sejauh mana jauhnya - kalau saya sekarang sedang memasuki usia 22 tahun, mungkin saudara termuda setahun atau dua tahun

daripada saya. Tetapi rasanya – kalaulah hendak saya bandingkan pula sejarah pengalaman hidup kita berdua, saya kira – di antara kita berdua – mungkin sayalah yang paling banyak dibelit perhuntingan-perhuntingan duka dan kepahitan hidup.”

Tambahan dengan panjang – ia menyepi - saya memandang ke mukanya, walaupun saya tidak seorang ahli ilmu jiwa, tetapi saya rasa pada wajahnya itu, memang tepat – ada - seperti apa yang diucapnya di akhir itu.

“Ya! terkaan saudara memang tepat, saya memang termuda setahun daripada saudara.”

Oleh: Kisma Jaya Penang

Kami sama-sama berpandangan, ia tersenyum ke arah saya – senyuman itu saya balas kembali, kemudian mukanya ditunduk ke bawah. Lama – dan sewaktu mukanya diangkatnya ke arah saya dari mulutnya terlompat:

“Hmmm apa lagi yang harus saya ceritakan kepada saudara.”

Saya merenung tepat ke arahnya – ia tidak bersuara pula. “Cerita hidupmu!”

Kembali saya peringatkan dia, kami kembali sama-sama berpandangan, dan entah kenapa sama-sama menyedut rokok masing-masing.

“Ya, cerita hidup saya!!!”

Dengan nada yang paling rendah ia

berkerumunlah di keliling ketua bendahari itu hendak mendengar cerita, dan bendahari pun mengulanglah ceritanya, katanya: “Pada hari semalam perbendaharaan itu semuanya penuh. Pada hari ini aku lihat semuanya kosong, tetapi tidakku lihat ada tanda-tanda perbendaharaan itu kena pecah dan tiada lubang di dinding ataupun di pintu.” Maka sekalian mereka pun menundukkan kepala kerana takut raja itu marah. Dalam pada itu masuklah orang yang telah mengadu darihal Salim dan Salam dahulu. Lalu ia pun menyembah, katanya: “Ya raja segala zaman, malam tadi hamba tidak dapat tidur kerana melihat tukang-tukang yang bijak bekerja. Apabila

subuh hamba lihat istana yang sangat indah lagi hebat, yang tiada tolok bandingan dalam dunia ini, terdiri dibuat oleh tukang-tukang itu dalam masa semalam itu. Apabila hamba bertanya berkenaan dengan istana itu hamba telah diberitahu bahawa istana itu telah didirikan oleh Jawdar, anak Umar, yang baru saja kembali dari belayar, dan ia telah membawa beberapa banyak abdi, budak-budak lelaki, emas, perak dan berbagai-bagai barang perhiasan. Hamba telah diberitahu juga bahawa ia telah melepaskan saudara-saudaranya dari penjara dan sekarang ini ia duduk seperti seorang sultan dalam istananya itu.”

“Pergilah cepat ke penjara,”

tempik raja dan apabila orang membawa khabar yang Salim dan Salam itu telah lenyap baginda bertempik pula dengan marahnya: “Sekarang aku tahu! Orang yang mengambil Salim dan Salam dari penjara itu ialah orang yang mencuri harta dalam perbendaharaan ku. Orang itu ialah Jawdar, saudara mereka itu. Dan ia juga yang telah mengambil kedua-dua beg itu. Wahai wazir, suruhlah dengan segeranya seorang amir beserta dengan 50 orang askar pergi ke rumah Jawdar itu dan tutuplah segala hartanya itu, dan bawalah semua mereka itu kepadaku, supaya mereka boleh digantung.”

-Bersambung

دوهي كناف، مارهكه كاو
دغن اوچافن ساي اين؟
ساي ترسدر دان برفالغ
كارهشن. مات كامې سام
برفنداغن. اي ترسيوم كاره
ساي - سيوم يغ بايق اوتين.
دواه تيدق، تيدق. مونكين
جوگ اغكو بنر.
برسوارا ساي. كتاوان كيان
درس ساي دغر دان مولش تربوك
ليبر.

دواه چريتاكنله لنجوتن دري
قصه ۲ هيدوقمو ايت.
ساي كمبالي برسوارا سايرغ
دغن كتاوان ايت.

دواه، كيت تيغلكلن ساج سوال
ايت - مونكين ايت سوده سوراتن
نصيب كيت يغ تا دافه دايلق -
سكارغ دشركنله چريتا ساي
لاكي.

اي برهنتي برسوارا فول
دان مامغ افې كروكوئن يغ
فالغ بارو. كمدين ملنجوتكن:
دواته كران سوراتن نصيب
ساي، كتيك ساي لاهير ساي
سوده تامغويي ايه. ساي هان
مغويي ايوو. كات ايوو: ايه
ساي منيكل سولن بيلوم ساي
دلاهيركن. كتيك ساي لاهير
دان سهقك ساي برعمور سوله
تاهون، ايوو سايه يغ ميلا ساي.
كامي بوكنله هيدوق سايكي
اورغ يغ سنغ ۲ وقت ايت -
كامي ادااله اورغ سكين. ايوو
ساي سورغ فنوريه كته، حاصل
دري كرج ايوو ايتوله ايوو بمبكل
هيدوق ساي.....

دواه..... هيدوق دالم كادان
دمكين: كاس فاتي مادن فاتي
- بوكنله دافه هندق برلاثق
هيدوق سرف ماني ۲ كولشن
لاين - هيدوق دغن مريكا -
دان منجالكنن برياتي ۲ رنچافن

پاتو كمفولن دوندغ سايع سدغ مننجوقكن فرماينن دالم فرتنجوقكن دكمفوغ راج اودا كلغ.

سروف كاو: هاپيس دسكوله
ملايو - كمدين فركي كسكوله
عرب دان افگريس، تا مونكين
كيت اكن دافه برتمو سكارغ -
انته اكو سكارغ سوده منجايي
منشري اتو دوتا. تنافي كاو
مستي ايغه: بيلا اكو بركات
دمكين، اكو هارف اوتقمو تيدق
اكن ميغك فانس دان سمغي
منوده اكو ماني تكيور - ايغه
ساج ولو يكيمافون اكو سكارغ اد
دهدافن مو - تيدق سباكي
منشري اتو دوتا. تنافي تا ليه
سباكي كولي ايهمو!!!

اي تا برسوارا - سواران سوده
ماني. ساي كمبالي مغيغاتي كغد
فركتانن سمولان ميغغ هندق
ساي توده دي ماني تكيور.
تنافي يا، ساي انصاف: مونكين
جوگ فركتانن ايت بنر. دان
ساي اكوئي تنغ سكوله دان جالن
فيكران ساي دغن دي، كالو
برسكوله ميسغ ساي بايق، تنافي
دالم جالن برفيكر سغوه
ترتيغكل بنر ساي.

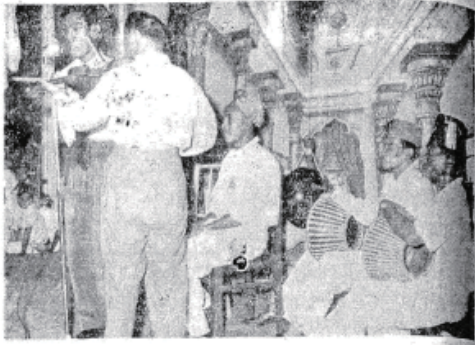
ساي تيدق برسوارا دان تيدق
جوگ منندغ كغدان.

بروارا، كمدين ملنجوتكن:
سومان مونكين تا فرنه دراساي
ايله ماني لادين - سودارا تاو
زينكه ساي برسكوله؟؟
اي منمكتن فركتانن ايت دغن
سواه سوالن كغد ساي. كامر
ايت كمبالي سفي. كمدين ساي
چن منجواب فرتيان ايت:
"ساي راس فرنه -"

"هه، هه، هه، سودارا ساله
زگان ساله بنر - ساي تاهو سودارا
زونه مليه ساي مباح دان
منولين، سبب ايت سودارا
بركات دمكين، تنافي تا ليه درفد
ايت يغ دافه سودارا كنهوي.
سيع ساي فندي مباح دان
منولين دالم بهاس ايوو، تنافي
تاو كه سودارا دمانكه سكوله ساي
سزن؟؟؟"

اي برهنتي برسوارا، ساي
بروغ تنغ كارهن - كمدين دي
منجواب سندرې سولتن ايت.
"سكوله ساي داوتق ساي دان
زوميه ساي سندرې."
"كناف دمكين؟"

"هووهوهه اوتقمو دغكل
نر، كالوله اكو دولو برسكوله

Satu kumpulan dondang sayang sedang menunjukkan permainannya dalam pertunjukkan

di Kampung Raja Uda Klang.

bersuara kemudian melanjutkan:

“Semuanya mungkin tak pernah dirasai
oleh manusia lain – saudara tau
pernahkah saya bersekolah??”

Ia menamatkan perkataan itu dengan
sebuah soalan kepada saya. Kamar
itu kembali sepi. Kemudian saya
cuba menjawab pertanyaan itu:

“Saya rasa pernah.”

“Ha, Ha, Ha, saudara salah
terkaian salah benar – saya tahu saudara
pernah melihat saya membaca dan
menulis, sebab itu saudara
berkata demikian, tetapi tak lebih daripada
itu yang dapat saudara ketahui.

Memang saya pandai membaca dan
menulis dalam bahasa ibu, tetapi
taukah saudara di manakah sekolah saya
sebenarnya???”

Ia berhenti bersuara, saya
merenung tenang ke arahnya – kemudian dia
menjawab sendiri soalnya itu.

“Sekolah saya di otak saya dan
di rumah saya sendiri.”

“Kenapa demikian?”

“Hooohhh otakmu dangkal
benar, kalaulah aku dulu bersekolah

serupa kau; habis di sekolah

Melayu – kemudian pergi ke sekolah
Arab dan Inggeris, tak mungkin
kita akan dapat bertemu sekarang –
entah aku sekarang sudah menjadi
menteri atau duta. Tetapi kau
mesti ingat: Bila aku berkata
demikian, aku harap otakmu tidak
akan menyangka panas dan sampai
menuduh aku manusia takbur – ingat
saja walau bagaimanapun aku sekarang ada
di hadapan mu – tidak sebagai
menteri atau duta. Tetapi tak lebih
sebagai kuli ayahmu!!!!”.

Ia tak bersuara – suaranya sudah
mati. Saya kembali mengingati kepada
perkataannya semulanya memang hendak
saya tuduh dia manusia takbur.
Tetapi ya, saya insaf: mungkin
juga perkataannya itu benar. Dan
saya akui tentang sekolah dan jalan
fikiran saya dengan dia, kalau
bersekolah memang saya banyak, tetapi
dalam jalan berfikir sungguh
tertinggal benar saya.

Saya tidak bersuara dan tidak
juga memandang kepadanya.

“Hai kenapa, marahkah kau
dengan ucapan saya ini?”

Saya tersedar dan berpaling
ke arahnya. Mata kami sama
berpandangan. Ia tersenyum ke arah
saya – senyum yang banyak artinya.

“Oh tidak, tidak. Mungkin
juga engkau benar.”

Bersuara saya. Ketawanya kian
dirasa saya dengar dan mulutnya terbuka
lebar.

“Oh ceritakanlah lanjutnya dari
kisah-kisah hidupmu itu.”

Saya kembali bersuara seiring
dengan ketawanya itu.

“Ya, kita tinggalkan saja soal
itu – mungkin itu sudah suratan
nasib kita yang tak dapat dielak –
sekarang dengarkanlah cerita saya
lagi.”

Ia berhenti bersuara pula
dan memasang apa ke rokoknya yang
paling baru. Kemudian melanjutkan:

“Entah kerana suratan nasib
saya, ketika saya lahir saya
sudah tak mempunyai ayah. Saya hanya
mempunyai ibu. Kata ibu: Ayah
saya meninggal sebulan sebelum saya
dilahirkan. Ketika saya lahir
dan sehingga saya berumur sepuluh
tahun, ibu sayalah yang membela saya.
Kami bukanlah hidup sebagai
orang yang senang-senang waktu itu –
kami adalah orang miskin. Ibu
saya seorang penoreh getah, hasil
dari kerja ibu itulah ibu membekal
hidup saya.....”

“.....hidup dalam keadaan
demikian: kais pagi makan pagi
- bukanlah dapat hendak berlagak
hidup seperti manusia-manusia golongan
lain – hidup dengan mereka-reka –
dan menjalankan berbagai-bagai rancangan

ساتو فرتجوفکن فیشین! یغ! دافه دلپهه دالم ساتو تماش دیسفاورا.

«یا سوده فستی، معلوم ایو یغ دکاسیهي!!»
 جواب ساي، کامي سام؟
 برفنداغن.
 «یادمکین چو کاله دغن اف یغ ساي راسای وقت ایت!!!»
 ای بروسوار، تنغ دان نادان ملاهیرکن کلیمه ۲ ایت بنرا تر تیکن رنده. کتیک مات ساي

ساي کنف سفوله تاهون، چریتا بگیمن کادان ساي سوقت ایو مفهمبوسکن نفس یغ اخر - ساي کیرا تا فایله ساي چریتاکن. چوکفله کالو سودارا سندیری دافه مریکا دان ممبندیفکن بگیمن کالو سودارا سندیری مغالمی دمکین. سدی، کلن دان تراس ساي فوئس اسا بوکن؟؟»

38

یغ ترکلوار دری باتس فریوق ناسی دان ماکن انتوق هیدوف. اوله حال یغ دمکینله مکان دالم هیدوف ساي - ساي تا فرنه فون منججق بفقو سکوله - ایو ساي هان سغکوف منجالنکن سبواه رنچاشن ساج، رنچاشن ممبری ماکن ساي انتوق هیدوف.....»
 ای تیبا ۲ برهنتی، چریتان ترسکه - ترسکه دیق روانی ادیق ساي داتغ ممباوا تیه. کتیک روانی برالو - ای کمبالی ممبوغ چریتان:

«..... بیلا ساي مفاکن ایو ساي هان سغکوف منجالنکن سبواه رنچاشن ساج باکی ساي، سودارا تنتوله دافه ممهم، بهوا دسبالیک ایت تنتوله اد لاکي رنچاشن ۲ ایو ساي یغلاهن انتوق ساي. ممبوغ فون سلوم ایو ساي مفهمبوس نفس یغ اخر - ای اد برکات کفد ساي: بهوا ای امة کسل بنر تیدق دافه میکولهن ساي - ای سورغ یغ سکین - ای هان سغکوف ممبری ماکن انتوق هیدوف ساي ساج. هان کفد ساي - ای برفسن: چوباله ۲ کامو بلاجر براوسهاله کامو بلاجر دان هیدوف سندیری.....»

«..... فغالمن ۲ هیدوف کادغ ۲ اداله بسر برتونان، ماله کادغ ۲ له برجای هیدوفن لاکي درفد اورغ یغ مندافه فلاجران تیغتی.....»

ای برهنتی برچریتا - ساي تنغ مندغر سکل اف یغ دچریتاکنش. چریتان ایت سغکوه ترهارو باکی ساي. ساي تیدق بروسوار، سینتر کمیدن ای کمبالی متروسکن چریتان:
 «..... ساي هان سغه مراسای کاسیه سايغ ایو تا له سلما سفوله تاهون، ایو منیغکل کتیک عمور

yang terkeluar dari batas periuk nasi dan makan untuk hidup. Oleh hal yang demikianlah makanya dalam hidup saya – saya tak pernah pun menjejak bangku sekolah – ibu saya hanya sanggup menjalankan sebuah rancangan saja, rancangan memberi makan saya untuk hidup

Ia tiba-tiba berhenti, ceritanya tersekat – tersekat dek Roani¹ adik saya datang membawa teh. Ketika Roani berlalu – ia kembali menyambung ceritanya:

“.....bila saya mengatakan ibu saya hanya sanggup menjalankan sebuah rancangan saja bagi saya, saudara tentulah dapat memaham, bahawa di sebalik itu tentulah ada lagi rancangan-rancangan ibu saya yang lain untuk saya. Memang pun sebelum ibu saya menghembus nafasnyanya yang akhir – ia ada berkata kepada saya: bahawa ia amat kesal benar tidak dapat menyekolahkan saya – ia seorang yang miskin – ia hanya sanggup memberi makan untuk hidup saya saja. Hanya kepada saya ia berpesan: cuba-cubalah kamu belajar berusahaah kamu belajar dan hidup sendiri

“..... pengalaman-pengalaman hidup kadang-kadang adalah besar bergunanya, malah kadang-kadang lebih berjaya hidupnya lagi daripada orang yang mendapat pelajaran tinggi

Ia berhenti bercerita – saya tenang mendengar segala apa yang diceritakannya. Ceritanya itu sungguh terharu bagi saya. Saya tidak bersuara, sebentar kemudian ia kembali meneruskan ceritanya:

“.....saya hanya sempat merasai kasih sayang ibu tak lebih selama sepuluh tahun, ibu meninggal ketika umur

Satu pertunjukkan fesyen yang dapat dilihat dalam satu temasya di Singapura.

saya genap sepuluh tahun, cerita

bagaimana keadaan saya sewaktu ibu

menghembuskan nafas yang akhir – saya

kira tak payahlah saya ceritakan.

Cukuplah kalau saudara sendiri

dapat mereka dan membandingkan bagaimana

kalau saudara sendiri mengalami

demikian. Sedih, gelak dan terasa

sebagai putus asa bukan??”

“Ya sudah pasti, maklum ibu

yang dikasihi!!”

Jawab saya, kami sama-sama

berpandangan.

“Ya demikian jugalah dengan apa

yang saya rasai waktu itu!!!”

Ia bersuara, tenang dan nadanya

melahirkan kalimah-kalimah itu benar-benar

tertekan rendah. Ketika mata saya

¹ Mungkin nama yang dimaksudkan adalah Rohani.

ايت اي ملنجوتن لائي چريتان:
 ”..... هم ۲۲ کات اورغ:
 هندق سربو داي..... بکتوله
 چوک دغن ساي. دري مباح
 ساي چوب اتوق منوليس.....
 مباح دان منوليس.....
 - اخرن: شکور! . دالم سوال
 اين ساي چوک تيدق کاله بئر
 سکارغ.“

اي منمکنن چريتان برسکالي
 مقهورف تيه بغ بارو ساي
 تمهکن کدالم چاونن ايت.
 مات کامي سام ۲ برفداغن،
 دان کامي ماسيغ ۲ تا برسوارا دان
 ماسيغ ۲ دباوا اروس فيکران
 سنديري. کتيک ساي ايقاتي
 کمبالي چريتان ايت امة
 ترهارو بئر ساي راس. اف
 لائي دالم تهيدوفتن بغ تا فرنه
 منججقن بکو سکوله. تنافي
 برکه دري دوروغن چيتا ۲ دان
 اوسهان کاره ايت، ميمغ بئر اي
 تيدق کتيغکالن دالم حال ايت
 سکارغ.

ترغکن بهوا سماس ايبو ساي
 ماسيه اد ايت - ماس ايتوله
 چوک ساي تله داجر ايبو مباح -
 مباح ايات ۲ سوچي، بلاجر مفة ۲
 دوا فوله، بلاجر مفتهوي حکوم
 دان اجارن ۲ توهن. ايبو ساي
 ميمغ شورغ يغ فاتوه ترهادف
 سورهن توهن، اي بايق مفحفظ
 ايات ۲ سوچي دان کتيک کامي
 دفوکوء گنه دري وقت کامي
 تورن - دري صبح هفک سنتق
 کنشاري - ايبو تا لفس مباح
 ايات ۲ سوچي ايت.....“

”..... دان اننه کران ساي
 برفميشن رافة بئر دغن ايبو اتو
 مونکين کران اسوهن يغ ساي
 تريما درفد ايبو، سفي سکارغ
 فون ساي مراس دالم حال ايت
 ساي تيدقله کتيغکالن بئر - دان
 کتيک ايتوله چوک ساي تله تاهو
 مباح.“

اي برهنسي برچريشا - روکوءن
 دهيفس - کمدين دالم کومفان ۲
 اسف روکوء يغ سدغ برترباغن

دغن مئان - ترليه ساي
 اير مئان مولا جاتوه
 امة برمورم بئر!!
 کتيک ايبو مو منيشکل،
 تاو ممغوي سائق قميلي
 ”.....“

ساي تيدق ممغوي
 لائي.....“
 مام کالو دمکين، چريتا
 بيو شکوه مقهاروکن!!
 ”.....“

کميالي تا برسوارا. مئان
 س مندغ کرتنيغ ۲ فوهن
 س بارو يغ بايق رونوق
 ايرهدافن جنديل کامر ساي

تافي لنجوتن لائي
 ”.....“

کميالي برسوارا. تاغنن
 رسکالي منجکاو چفکير
 راس ميجا ايت.

”.....“
 منجغ چريتان
 سواران دان کمدين
 بيوکن.

کتيک ايبو ساي تله تا اد،
 تله ساي دغن شورغ
 وقت ايت ساي سوده
 بکرچ - بابک جوکاله ساي
 بهوا سق دري عمور
 تر تاهون ساي سوده مولا
 ايبو بکرچ - ساي دباوا
 کوة منوريه گنه برسامن.
 س تله ايبو سوده تا اد، ساي
 مراس سوات اتوق
 دلي نکرجان ايت.....“

”.....“
 ساي سوده يياس دغن
 فاجه - دان
 فنديق کات وقت ايت
 سوده يياس بوا ساي،
 ساي هان اتق مراس
 ساج - سفي سله ديشکل
 دان فاتوه جوکاله ساي

کالو اگکو منافيس بکيني بتول ۲ ماچم بايق اگکو.....

bertentang dengan matanya – terlihat saya butir air matanya mula jatuh
ia amat bermuram benar!.

“Ketika ibumu meninggal,
tidakkah kau mempunyai sanak *family*
lain?”

“Tak ada – saya tidak mempunyai
family lagi.”

“Hmmm kalau demikian, cerita
hidupmu sungguh mengharukan!”

“Ya, tetapi itu hanya secebis
xxx.”

Dia kembali tak bersuara. Matanya
terus memandang ke ranting-ranting pohon
xxx mawar yang banyak runtuk
xxx di hadapan jendela kamar saya
xxx.

“Tetapi lanjutannya lagi
xxx”

Dia kembali bersuara, tangannya
bersekali menjangkau cangkir
di atas meja itu.

“Panjang-panjang ceritanya.”
Mendak suaranya dan kemudian
xxx:

“Ketika ibu saya telah tak ada,
hiduplah saya dengan seorang
diri. Waktu itu saya sudah
xxx bekerja – baik jugalah saya
xxx bahawa sejak dari umur
enam tahun saya sudah mula
membantu ibu bekerja – saya di bawa
ikut menorah getah bersamanya.
Saya setelah ibu sudah tak ada, saya
xxx merasa sesuatu untuk
xxx pekerjaan itu”

“..... saya sudah biasa dengan
xxx, agas, pacat – dan
xxx. Pendek kata waktu itu
xxx sudah biasa buat saya,
xxx saya hanya agak merasa
xxx saja – sepi setelah ditinggal
xxx dan patut jugalah saya

terangkan bahawa semasa ibu saya
masih ada itu – masa itulah
juga saya telah diajar ibu membaca –
membaca ayat-ayat suci, belajar Sifat-sifat
Dua Puluh, belajar mengetahui hukum
dan ajaran-ajaran Tuhan. Ibu saya
memang seorang yang patuh terhadap
suruhan Tuhan, ia banyak menghafaz
ayat-ayat suci dan ketika kami
di pokok getah dari waktu kami
turun – dari subuh hingga suntuk
ke tengahari – ibu tak lepas membaca
ayat-ayat suci itu”

“..... dan entah kerana saya
berdampingan rapat benar dengan ibu atau
mungkin kerana asuhan yang saya
terima daripada ibu, sampai sekarang
pun saya merasa dalam hal itu
saya tidaklah ketinggalan benar – dan
ketika itulah juga saya telah tahu
membaca.”

Ia berhenti bercerita – rokoknya
dihisap – kemudian dalam kumpulan-kumpulan
asap rokok yang sedang berterbangan

itu ia melanjutkan lagi ceritanya:

“..... hmmm kata orang:
hendak seribu daya begitulah
juga dengan saya. Dari membaca
saya cuba untuk menulis
membaca dan menulis
- akhirnya: syukur!. Dalam soal
ini saya juga tidak kalah benar
sekarang”.

Ia menamatkan ceritanya bersekali
menghirup teh yang baru saya
tambahkan ke dalam cawannya itu.

Mata kami sama-sama berpandangan,
dan kami masing-masing tak bersuara dan
masing-masing di bawa arus fikiran
sendiri. Ketika saya ingati
kembali cerita-ceritanya itu amat
terharu benar saya rasa. Apa
lagi dalam kehidupannya yang tak pernah
menjejakkan bangku sekolah. Tetapi
berkat dari dorongan cita-cita dan
usahanya ke arah itu, memang benar ia
tidak ketinggalan dalam hal itu
sekarang.

Kalau engkau menangis begini betul-betul macam bapa engkau

ساي پتاکن بکيمان راس
دان ترهونغ بودي ساي
سودارا دان کلوارک
کفرچيان سودارا دان کلوارک
ترهادف ساي.....

«ساي راس اين اداله
ماس يفتله مياواتيفکائن هيدوف
ساي يغ اکتق تيفکي دان
برچيا دري ماس ۲ يغ
سفقوهن اين ساي امة
بئر کفد توهن، سودارا
کلوارک».

اي برهنتي برچيتا -
تنغ مئندغ کچاون تبه دهقان
ايت. سينتر کمدين ميمبر
لاکي چريتائ:

«ايتوله چريتا هيدوف
- چريتائ ايت اداله سجاراکار
ساج يغ دافه ساي چريتاکي
کالو ساي اکن منچريتاکن دري
تيف ۲ دتيق فرنگاس هيدوف
ساي. هم ۳۳ ترلاو فنجج
فنجج بئر. تنافي چوکفله
ساي کتاکن: کالو يغ کسرايتوف
ساي تله منريما هيدوف سبک
روف افاله لاکي فد يغ هالوپ
له سوليه دان چوکفله مندر

فنازيق بيچا دان فرنه فول
منجادي کولي فنججک کدي
دکيهفوغ ۲.....»

«ساي مرنتاو دري ديا
کديا - کوت ککوت دان کوت
کديا انتوق منجاري هيدوف
..... تنافي ميمغ اکئن سوده سورائن
نصيب، بهوا هيدوف ساي اين
ميمغ تا فرنه برچيا ترغ. ساي
برکات دمکين: ساي فيکر سودارا
تنتو فهم دغن فکرجان ساي ايت،
سماون اداله مفقوناکن تولغ امفة
کرة ساي دغن تيدق مقهيراوکن:
هوجن، فانس دان سکلان ۲.....
تنافي انتوق هيدف ولو بکيمان
دبليه فرهيتوغن سکاليفون ساي
تتف تنغ دان منريما !!!»،

اي برهنتي برچيتا، داهين
برکرة ۲ ساي فندغ. کمدين
اي مشروسکن لاکي چريتائ:

«..... دان کتيک ساي چوب
فول مقادو انتوغ نصيب ساي
کدايره سودارا اين. ساي مراس
اکتق برتواه بئر - بهوا ساي تله
دفرچيائ اوله ايه سودارا انتوق
مقوروس فرينکائن برسام.
سفقوهن اين تيدقله دافه هندق

اي مغبويي فيکران دان
فنداغن يغ لواس. دان سکالي
فرنه ساي مندر اي برديه دالم
سوال فوليتيک دسکيتر تاته اير
کيت دغن سورغ کتوا چواغن
سواه فارتي فوليتيک يغ بئر دان
برقاروه ددايره کامي. دان
دالم فردبان ايت اي تله منغ -
کمتاغن يغ بئر ۲ مرنجتکن ساي
دان اورغ ۲ ددايره ساي ترهادفن.
کامي سام ۲ برفنداغن ۲
کمبالي.

«هم ۳۳ کالو دمکين اوتق
سودارا ميمغ بآيک».

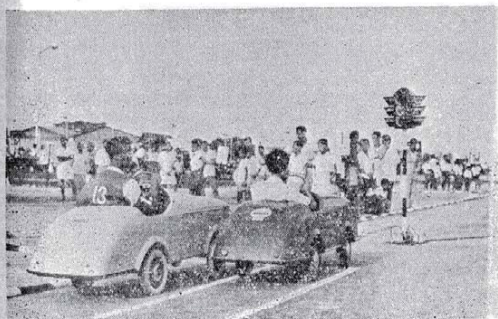
کفيان يغ منجغ ايت ساي
فچيکن - اي مئندغ کفد ساي
دان مقلوارکن سواه سيومن.
«اه بوکنکه تله ساي کتاکن:
هندق سريو داي تا هندق
سريو داليه !!!»

«يا ميمغ تتف مات سودارا
ايت، دان لنجوتن چريتا هيدوف
سودارا لاکي بکيمان؟»

کامر ساي ايت کمبالي سفي
اي توندوق منکور کلنتي -
مونکين توندوقن ايت اي بدغ
مقيقاتي کمبالي اکن چريتائ
هيدوفن يفتله برلاو ايت. ساي
تيدق برسوا - سينتر - کتيک
اي کمبالي مققه موکائ کاره
ساي دري بيبيرن ملتوس سوارا:
«هم ۳۳ هيدوف ساي ميمغ
فنه دريتا !!!»

متان مرونغ تفة کاره ساي
کمدين ملنجوتکن:

«سوداراتاهو: براف بايق
فکرجان يغ ساي بوا دان ساي
عالمي؟ - اه! بايق - بايق !!
ساي فرنه منجادي فنوريه کته،
مفقول دان منبس داستيه ۲،
منجادي کولي کرجاي، منجادي
بوروه دستيشين ۲ کريتافي دان
قلاپوهن ۲، ساي فرنه منجادي

فرمانين فرادوان گيلامتن جالتراي اتجوران شيل
کمفني کالغ ايرفورده لام

Ia mempunyai fikiran dan pandangan yang luas. Dan sesekali pernah saya mendengar ia berdebat dalam soal politik di sekitar tanah air kita dengan seorang ketua cawangan sebuah parti politik yang besar dan berpengaruh di daerah kami. Dan dalam perdebatan itu ia telah menang – kemenangan yang benar-benar memeranjatkan saya dan orang-orang di daerah saya terhadapnya.

Kami sama-sama berpandangan-pandangan kembali.

“Hmmm kalau demikian otak saudara memang baik”.

Kesepian yang memanjang itu saya pecahkan – ia memandang kepada saya dan mengeluarkan sebuah senyuman.

“Oh bukankah telah saya katakan: hendak seribu daya tak hendak seribu dalih!!”

“Ya memang tetap mata saudara itu, dan lanjutan cerita hidup saudara lagi bagaimana?”

Kamar saya itu kembali sepi ia tunduk menekur ke lantai – mungkin tunduknya itu ia sedang mengingati kembali akan cerita-cerita hidupnya yang telah berlalu itu. Saya tidak bersuara – sebentar – ketika ia kembali mengangkat mukanya ke arah saya dari bibirnya meletus suara:

“Hmmm hidup saya memang penuh derita!!”

Matanya merenung tepat ke arah saya kemudian melanjutkan:

“Saudara tahu: berapa banyak pekerjaan yang saya buat dan saya amali? – Ah! Banyak – banyak!!.. Saya pernah menjadi penoreh getah, menyangkul dan menebas di *estate-estate*, menjadi kuli kerja raya, menjadi buruh di stesen-stesen keretapi dan pelabuhan-pelabuhan, saya pernah menjadi

penarik beca dan pernah pula menjadi kuli penjaga kedai di kampung-kampung

“Saya merantau dari desa ke desa – kota ke kota ke kota ke desa untuk mencari hidup

tetapi memang agaknya sudah suratan nasib, bahawa hidup saya ini tak pernah bercahaya terang. Saya berkata demikian: saya fikir saudara tentu faham dengan pekerjaan saya itu, semuanya adalah menggunakan tulang empat kerat saya dengan tidak menghiraukan: hujan, panas dan segala-galanya

tetapi untuk hidup walau bagaimana dibelit perhitungan sekalipun saya tetap tenang dan menerimanya!!!”.

Ia berhenti bercerita, dahinya berkerut-kerut saya pandang. Kemudian ia meneruskan lagi ceritanya:

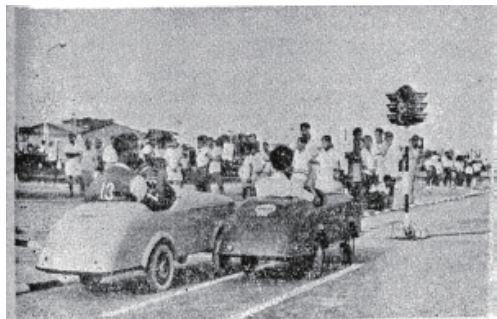
“..... dan ketika saya cuba pula mengadu untuk nasib saya ke daerah saudara ini. Saya merasa agak bertuah benar – bahawa saya telah dipercayai oleh ayah saudara untuk mengurus perniagaannya bersama. Sesungguhnya ini tidaklah dapat hendak

saya nyatakan bagaimana rasa syukur dan terhutang budi saya kepada saudara dan keluarga atas kepercayaan saudara dan keluarga terhadap saya

“Saya rasa ini adalah satu masa yang telah membawa tingkatan hidup saya yang agak tinggi dan lebih bercahaya dari masa-masa yang lalu. Sesungguhnya ini saya amat bersyukur benar kepada Tuhan, saudara dan keluarga”.

Ia berhenti bercerita - matanya tenang memandang ke cawan teh di hadapannya itu. Sebentar kemudian menyambung lagi ceritanya:

“Itulah cerita hidup saya - cerita-cerita itu adalah secara kasar saja yang dapat saya ceritakan. Kalau saya akan menceritakan dari tiap-tiap detik pernafasan hidup saya. Hmmm terlalu panjang – panjang benar. Tetapi cukuplah kalau saya katakan: kalau yang kasar itu pun. Saya telah menerima hidup sebegitu rupa apalah lagi pada yang halusnya. Lebih sulit dan cukuplah menderita

Permainan Peraduan Keselamatan Jalanraya anjuran Shell

Company Kalang Airport Lama

دان کالوهندق ساي چريتاکن
لائي- تيدقله ساي هندق برنيه
پوهغ اتو مئفکثن ۲: بهوا دي
سکارغ اداله سورغ فمودا يغ
دسکائي اوله مشارقه ددایره
ساي- سون دان پريودي تيغئي
- اي جوک تله منجادي کتوا
فمودا فد ساله سيواه چواغن
فارتي فوليتيک ددایره ساي دان
دسميغ ايت اي امة برکياة فول
مئينو دالم کرج ۲ سويال
کمشارکن باکي مشارقه ۲ ددایره
ساي، سغکوئن دي سکارغ اداله
بشري منجادي ساله سورغ اغکوت
مشارقه کامي يغ ترفنتيغ!

فنجغ بشري ساي مغيغائي اکن
چريتا ۲ هيدوفن ايت - تيبا ۲
اي مبدركن ساي، اي مئنا دير
انتوق فولغ .

کيک دي تله ليف دري
فنداغن ساي، تيبا ۲ ساي کمبالي
مغيغائي لائي اکن قسه ۲ بليتن
هيدوفن يغ بارو دچريتاکن کفد
ساي دان يغ بارو ساي ابغائي
سينتريت تادي ستله ائم بولن
دي هيدوف ددایره ساي .

باقي هيدوفن يغ براخرايت
- براخرايلوم اي دانغ کدایره
ساي، امة قاهيه، تهارو دان
مندوبتا بشري. تنافي سکارغ چها
هيدوفن کيان چره .

اين بشري ۲ له منجادي تنداتان
ساي فول: افاکه اين ميمغ سوده
سورتن نصيبن ۴؟ اتو بشريکه
فول سفرت کئان: فقالمن ۲
هيدوف ايت کادغ ۲ اداله بشري
گونان . ماله کادغ ۲ لبه برچاي
هيدوفن لائي درفد اورغ ۲ يغ
منداقه فلاجران تيغئي ۴؟!!!!
مان ساتوکه يغ بشري؟ - سغي
سکارغ ساي بدغ براوسها دان
بلوم فول مندافه جوافن لائي!!!!

سلي

مئغ کچريتا ۲ هيدوفن ايت -
سغکو قاهيه بشري اي دبليه
فرهيتوغن ۲ هيدوفن ايت .

ساي مفاغکف سوا چريتان
ايت اداله بشري دان ساي راس بشري
فول سفرت کئان: سوا مونيکن
تا فرنه دراساي اوله ماني اوله
..... اف لائي دالم عمورن
سمودا ايت !! .

ولو فون اي تيدق فرنه
برسکوله - تنافي فقالمن ۲
هيدوفن ميمغ باق - فقالمن ۲
ايتوله اکن يغ تله ميممبيغ دي
دري سغکله دمي سغکله کاره
جان هيدوفن يغ لبه برچها .

ميمغ فون سکارغ هيدوفن
ايت اکن لبه برچها دان سغفرن .
اي سکارغ تله داغکله اوله ايه
ساي منجادي قمينتو تنغن يغ
فرنام دالم فرنيگان کامي دهاکين
يغ بدغ کئدالين اوله ايه ساي .

!!،،،

اي مئفکثن چريتان. مئان
ساي مئغ کاره ساي - مات
۲۴۴ برنداغن دان سام
کمبالي مئغ تا برسوارا .
کيک ساي کمبالي مئغ
کيان لائي، ساي برسوارا .
۲۴۴ سغکو هيبه بشري
دارا دبليه اوله هيدوف .
..... اکن ايت ميمغ سوده
راتن نصيب ساي !!
تنافي سگيتوهيتن سوارا
باني هيدوف يغ دمکين ،
ککه فرنه سوارا - مراس
چان ؟
خان ساي فول، اي مئغ کاره

مئغ دمو ؟
تيدقله فرنه سوارا مراس
اتو کسل ترهادف فرنيگان
ساي يغ دمکين ؟؟
..... ها، ها . سغکو فليق
ساي - فرنهک ساي
ساي کچيوا اتو کسل ترهادف
ساي يغ برلاو ايت؟؟؟
مدم تيدق! تيدق!! ساي
ک فرنه اتو اکن مراس کچيوا
کسل ترهادف هيدوف ساي
برلاو ايت !!!

مئغ ميمغ سوده سورتن نصيب
اکن دان ساي ماسيه تگوه
چي توغن ايت اد . اي
ساي برکواس دان کفدان
ساي تيمغه ساي ميمغ !!،،،
..... ماله ساي مراس امة
ساي بشري فول، بهوا فقالمن ۲
ساي يغ فرنه ساي هيدوي
باقي گونان فول انتوق
کيک دان دماس دفن !!،،،
اي مئفکثن چريتان جوافن
ساي دان ساي تيدق برسوارا
- اي مفلوارکن روکون
لائي ساي تيبا ۲ کمبالي

saya!!”

“Ia menamatkan ceritanya. Matanya kembali memandang ke arah saya – mata kami sama-sama berpandangan dan sama-sama xxx kembali memandang tak bersuara.

Ketika saya kembali memandang mukanya lagi, saya bersuara.

“Hmmm sungguh hebat benar saudara dibeli oleh hidup”.

“Ya, agaknya itu memang sudah suratan nasib saya!!”

“Tetapi sebegitu hebatnya saudara menghadapi hidup yang demikian, adakah pernah saudara merasa sesuatu?”

Tanya saya pula, ia memandang ke arah saya.

“Maksudmu?”

“Tidakkah pernah saudara merasa kecewa atau kesal terhadap penerimaan hidup yang demikian?”

“Ha, Ha, Ha. Sungguh pelik mulutmu itu – pernahkah saya merasa kecewa atau kesal terhadap hidup saya yang berlaku itu???”

Hmmm tidak! Tidak!! Saya tidak pernah atau akan merasa kecewa atau kesal terhadap hidup saya yang berlaku itu!!!

Itu memang sudah suratan nasib xxx agaknya dan saya masih teguh percaya Tuhan itu ada. Ia (Tuhan) berkuasa dan kepada-Nya (Tuhan) tempat saya sembah!!”.

“..... malah saya merasa amat beruntung benar pula, bahawa pengalaman-pengalaman hidup yang pernah saya hadapi xxx, banyak gunanya pula untuk kini dan di masa depan!!”.

Ia menamatkan cerita dan jawapannya xxx saya dan saya tidak bersuara xxx. Ia mengeluarkan rokoknya xxx lagi saya tiba-tiba kembali

mengenang ke cerita-cerita hidupnya itu – sungguh pahit benar ia dibeli perhuntingan-perhuntingan hidup itu.

Saya menganggap semua ceritanya itu adalah benar dan saya rasa benar pula seperti katanya: semuanya mungkin tak pernah dirasakan oleh manusia oleh apa lagi dalam umumnya semua itu!!.

Walaupun ia tidak pernah bersekolah – tetapi pengalaman-pengalaman hidupnya memang banyak – pengalaman-pengalaman itulah agaknya yang telah membimbing dia dari setingkat demi setingkat ke arah jalan hidupnya yang lebih bercahaya. Memang pun sekarang hidupnya itu agak lebih bercahaya dan sempurna. Ia sekarang telah diangkat oleh ayah saya menjadi pembantu tetapnya yang pertama dalam perniagaan kami di bahagian yang sedang dikendalikan oleh ayah saya.

Dan kalau hendak saya ceritakan lagi – tidaklah saya hendak berniat bohong atau mengangkat-ngangkatnya: bahawa dia sekarang adalah seorang pemuda yang disegani oleh masyarakat di daerah saya – sopan dan berbudi tinggi - ia juga telah menjadi ketua pemuda pada salah sebuah cawangan parti politik di daerah saya dan di samping itu ia amat bergiat pula membantu dalam kerja-kerja sosial kemasyarakatan bagi masyarakat-masyarakat di daerah saya. Sesungguhnya dia sekarang adalah benar-benar menjadi salah seorang anggota masyarakat kami yang terpenting!

Panjang benar saya mengingati akan cerita-cerita hidupnya itu – tiba-tiba ia menyedarkan saya, ia meminta diri untuk pulang.

Ketika dia telah lenyap dari pandangan saya, tiba-tiba saya kembali mengingati lagi akan kisah-kisah belitan hidupnya yang baru diceritakan kepada saya dan yang baru saya ingati sebentar itu tadi setelah enam bulan dia hidup di daerah saya.

Babak hidupnya yang berakhir itu - berakhir sebelum ia datang ke daerah saya, amat pahit, terharu dan menderita benar. Tetapi sekarang cahaya hidupnya kian cerah

Ini benar-benarlah menjadi tanda tanya saya pula: apakah ini memang sudah suratan nasibnya?? Atau benarkah pula seperti katanya: pengalaman-pengalaman hidup itu kadang-kadang adalah besar gunanya. Malah kadang-kadang lebih berjaya hidupnya lagi daripada orang-orang yang mendapat pelajaran tinggi?!!!!. Mana satukah yang benar? – Sampai sekarang saya sedang berusaha dan belum mendapat jawapannya lagi!

Selesai

نکاتوره جناک

جوافن اکن
دالم ورت جناک
بولن مرج 1959
5. تیدق اد
برکنان دغن کفون
فراودان این
6. سوا جوافن دان
توان هندقله
کفد:
نکا موده جناک
في او . بوق س
سیفاقورا.

کمبر کولب

وانیتا کتیه دان
منجادی هیاسن کولیه
جناک کالی این ایاله
رفیعه محمد صدیق، یفتل
سباکی میس فیکینک
دهولو .
سوداری رفیعه یغ تله
دسکوله اگام دیه
میتانک ایغین منجادی
بیدوانیتا، تتافی سکار
مندم راسان ایت، یغ
ایاله کران دی سبوق دغن
رومه ستله ایبون متیگل
رفیعه کمر مباح
بوکو۲ چریتا دان جوک
ولو فون تیدق دیکریم کفون
دان دی کمر فول مندفر
دری سوارا سلمه اسمعیل
افندی، دان عبدالله
سلاوین دری ایت دی
شورغ وانیتا یغ
فرکاولن، تتافی دغن
ملفکر تاتا ترتیب اگام
منجاک کجرمان .
ساتو فرکارا یغ بانک
سوداری رفیعه این دالم
ایاله دی فندی مماسق دان
منجاهی فکان دالم
دان مودرن .

2. جوافن مستی دستاکن
دغن بوراغ یغ دسداکن
دسینی - بوراغ یغ لاین
دری یغ دسداکن دسینی
تیدق دتریم .
 3. دوا هدیه اکن دکلوارکن
یایت: هدیه فرتام برحق
مندافه 5 بواه بوکو،
منکل هدیه کدوا برحق
مندافه 3 بواه بوکو دری
فتریتن کلیکا لیمیتید .
 4. جوافن هندقله سمفی
کفد فقلولا فرادوان این
تیدق لیوا۲ دری 30
جنواری 1959 دان نام۲
فتکا یغ متغ سرت
- دباوه این کامی تراکن
سوا۲ کمبر لوکینس کلارک، یغ
دکهندقکی فمباح۲ مقیسی
فترافن دغن تولین یغ سوا
انتوق کمبر ایت دان یغ بوله
مغلیکن هاتی افیل میچان .
هدیه یغ بروف بوکو۲
دری فتریتن «کلیکا»، اکن
دکلوارکن کفد فتکا۲ یغ برجای
مغیکوه کفوتس یغ معتمد دری
فغادیل۲ یغ تله دتفکن .
شرطن -
1. نکا این تربوک کفد سوا
فمباح ورت جناک -
ماسوق منکا تیدق کنا
اف۲ بایران .

فوتغ دسینی
نکا موده جناک 8
جنواری 1959

جوافن ساي ایاله :
اکوریل برقران سکار . املکن
اکوداغت
ماشم اراغ کتوفغ فای . کوال ترنگلف .
علامه

Teka Mudah Jenaka

Di bawah ini kami terakan sebuah gambar lukisan kelakar, yang dikehendaki pembaca-pembaca mengisi penerangan dengan tulisan yang sesuai untuk gambar itu dan yang boleh mengelikan hati apabila membacanya.

Hadiah yang berupa buku-buku dari Penerbitan "Geliga" akan dikeluarkan kepada peneka-peneka yang berjaya mengikut keputusan yang muktamad dari pengadil-pengadil yang telah ditetapkan. Syaratnya:-

1. Teka ini terbuka kepada semua pembaca Warta Jenaka - masuk meneka tidak kena apa-apa bayaran.

2. Jawapan mesti disertakan dengan borang yang disediakan di sini - borang yang lain dari yang disediakan di sini tidak diterima.
3. Dua hadiah akan dikeluarkan iaitu: hadiah pertama berhak mendapat 5 buah buku, manakala hadiah kedua berhak mendapat 3 buah buku dari Penerbitan Geliga Limited.
4. Jawapan hendaklah sampai kepada pengelola peraduan ini tidak lewat dari 30 Januari 1959 dan nama-nama peneka yang menang serta

Potong di sini

Teka Mudah Jenaka 8

Januari 1959

Jawapan saya ialah: "Aku rela berkorban segala-galanya, asalkan

aku dapat....."¹

Alamat: Hashim Awang, Kampung Paya, Kuala Terengganu.²

jawapannya akan disiarkan dalam Warta Jenaka keluaran bulan March 1959.

5. Tidak ada soal jawab berkenaan dengan keputusan peraduan ini.
6. Semua jawapan dan alamat tuan hendaklah dikirimkan kepada:
Teka Mudah Jenaka 8,
P.O. Box 1743
Singapura.

Gambar Kulit

Wanita genit dan manja menjadi hiasan kulit Majalah Jenaka kali ini ialah saudara Rafiah Muhammad Sidek, yang telah dinobatkan sebagai Miss Picnic tidak lama dahulu.

Saudari Rafiah yang tamat belajar di Sekolah Agama di Singapura menyatakan ingin menjadi seorang biduanita, tetapi sekarang dia memendam rasanya itu, yang barangkali ialah kerana dia sibuk dengan urusan rumah setelah ibunya meninggal.

Rafiah gemar membaca majalah dan buku-buku cerita dan juga menulis walaupun tidak dikirim kepenerbitan dan dia gemar pula mendengar xxx dari suara Salmah Ismail, xxx Afandi, dan Abdullah xxx. Selain dari itu dia juga seorang wanita yang suka xxx pergaulan, tetapi dengan tidak melanggar tata tertib agama dan xxx menjaga kehormatannya.

Satu perkara yang baik xxx saudara Rafiah ini dalam kebolehan ialah dia pandai memasak dan juga menjahit pakaian dalam fesyen xxx dan modern.

¹ Jawapan diisi oleh pemilik/pembaca Warta Jenaka pada ketika itu.

² Alamat diisi oleh pemilik/pembaca Warta Jenaka pada ketika itu.

سناري يو ڪو ڪلوان ڪليڪا ليمپتد

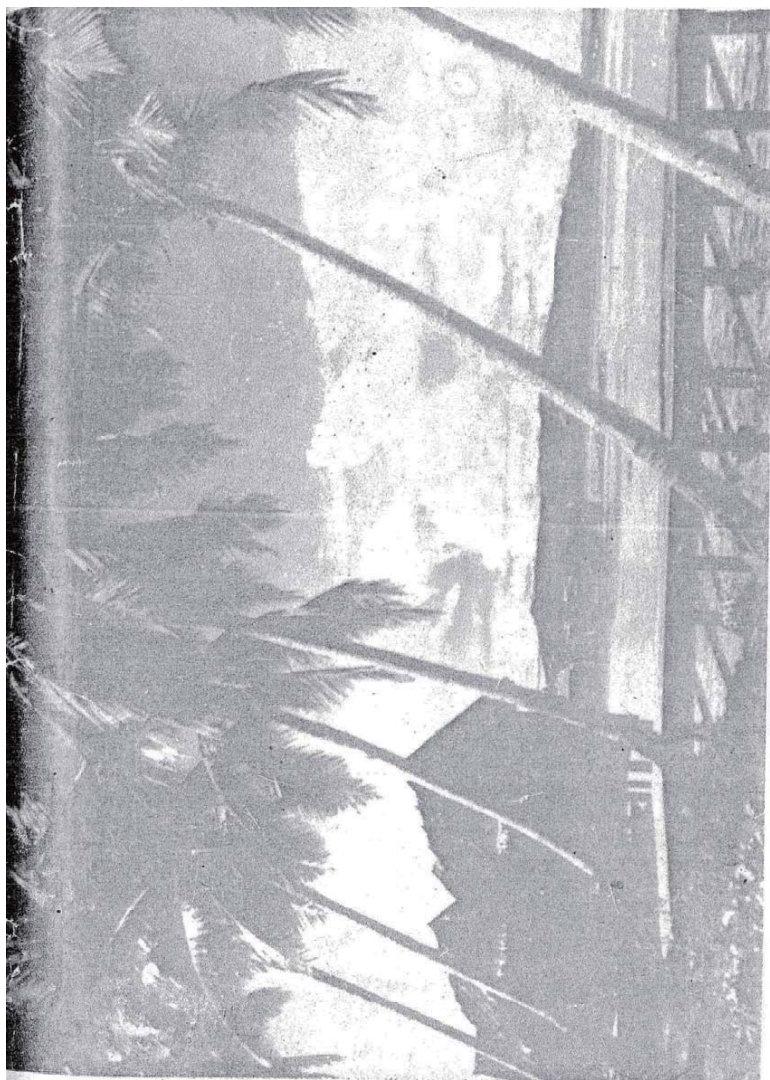
سريس وائيتا.	پورو ڪريشافي	1.20	سريس ڪوميڪ رومي	
	رېلاڪو - ريلو	1.20		
ساجين فودينڱ	دسپالڪ ڪلوميڱ	1.00	قربان چنتا فلو	50 سين
ساجين استميو	لاچور فوٽيه	1.00	هنگ هيٽم	30 سين
ساجين فيلپن	ٽيڊق ساي دانڱ ڪماري	1.00	ٽيٽرا 1 آخر	50 سين
ساجين سايرا	سلايڱ فتنڱ	1.50	انصاف سوده بردوسا	50 سين
ساجين ايدامن	واء چنتوق	1.50	گاديس سريو داي	40 سين
سريس ڪوميڪ جاوي ڪچيل.	دايفڪو فطيمه	1.20	سباتو بله	50 سين
داوڱ فوٽيه باوڱ مير	زين زويه	1.20	فرتموان بهڪيا	60 سين
دوڪان الهی	چودي ڪارن	1.20	فقربان مورني	60 سين
سي فغال دغن چين	حياتي	1.50	انسيفڪتر حمزه	30 سين
چيء سيني وان ڪميڱ	فغاروه واڱ	1.20	ٽلاري دري ففگاس	50 سين
پارين فترا فمبيللا	نعمه ففنتين	1.00	لو ڪيسن ٽيغگل ڪناڱن	60 سين
الاين	تاوان دزيندا	1.20	قربان دهوتيل	50 سين
نعمباران نعميم - نعميمه	هوچن اير مات	1.20	سوده يڱ چاديق	50 سين
نيسوامس	قصه اسلام	1.20	اديفڪو سلمه	50 سين
سريس عموم.	سريس فلاجران جاوي.		فقربان چنتا سوچي	50 سين
			جم 15.1 مالم	30 سين
			ڪچم	40 سين
نيدوان مشواره	راج فليمينڱ	30 سين	سريس ڪوميڪ رومي بس	
ياجو مندي	سمرلوقي	30 سين		
زفرغف	باتو بله باتو برتفڪوف	40 سين	حسني دان فرومف	40 سين
ترا ڪونڱ تاهن	سي دوڪول	40 سين	تون مامه	50 سين
ننه امينه	تروغ فيفيه	40 سين	فمچونين يڱ ڪچم	50 سين
ننه دري لمفور	تون فيرف	40 سين	ڪوميڪ جاوي بس.	
قربان نفو مودا	سباتو فوٽيه باوڱ مير	50 سين		
مچ پوندا	لقا سوك	40 سين		
جندا لون دارا	فتري ڪونڱ ليدڱ	60 سين	راج قاسم	50 سين
فرتموان دسوقي	سريس فلاجران رومي		فهلان اسلام	50 سين
چيو ۲			ديوا فترا	50 سين
توغلي ڪر جان جوهر	سڱ سقر با راج فليمينڱ	30 سين	جيوا سوچي	40 سين
ڪوروس ورنارن	سمرلوقي	30 سين	لقسمان هڱ ناديم	40 سين
ننغنتين باو	بو ڪيه سي ڪونڱ	30 سين	فرميسوري ملاڪ	50 سين
عوتيل ڪو بهارو	راج مينڱاڀو	40 سين	علي بابا	40 سين
نواڪ	چريتا هڱ تواه	40 سين	ڪلومينڱ فيدوف	50 سين
ايو فسون	سريراما	40 سين	۵ ايو	50 سين
ڪوروس فقروسي	باتو بله باتو برتفڪوف	40 سين	فنديڪر يامن	40 سين
گاديس ثاني	مره سيلو	40 سين	ترونا سجاتي	40 سين
ايباي	سوراي چمباي	40 سين	فتري لقاواي	40 سين
قربان ڪيناباو	توء سومڱ	50 سين	تچيم	50 سين
دري هاتي ڪهاتي	فلندوق دغن مرغ	40 سين	سلطان علاء الدين	50 سين
چنتا گاديس ريمبا	باتو برنتي	40 سين	تامينڱ ساري	50 سين
نفاوه چيتا ۲	امس دسڱ لوينڱ	50 سين	ڪريس هڱ تواه	40 سين
ڪف منجلف ترغ	مالم ڪدوايلس	50 سين	لانون	50 سين
دواوه لوچينڱ ڪريجا	تون فطيمه	80 سين	ڪچاتوهن ملاڪ	50 سين
سجاري يڱ لاري	اودين ايرا	40 سين	۵ امق اغڪه	50 سين
	سري تري پوان	30 سين	يو ڪو ۲ يفاڊ اين ۵ سڱ دچيتق سمولو.	

Senarai Buku-buku Keluaran Geliga Limited

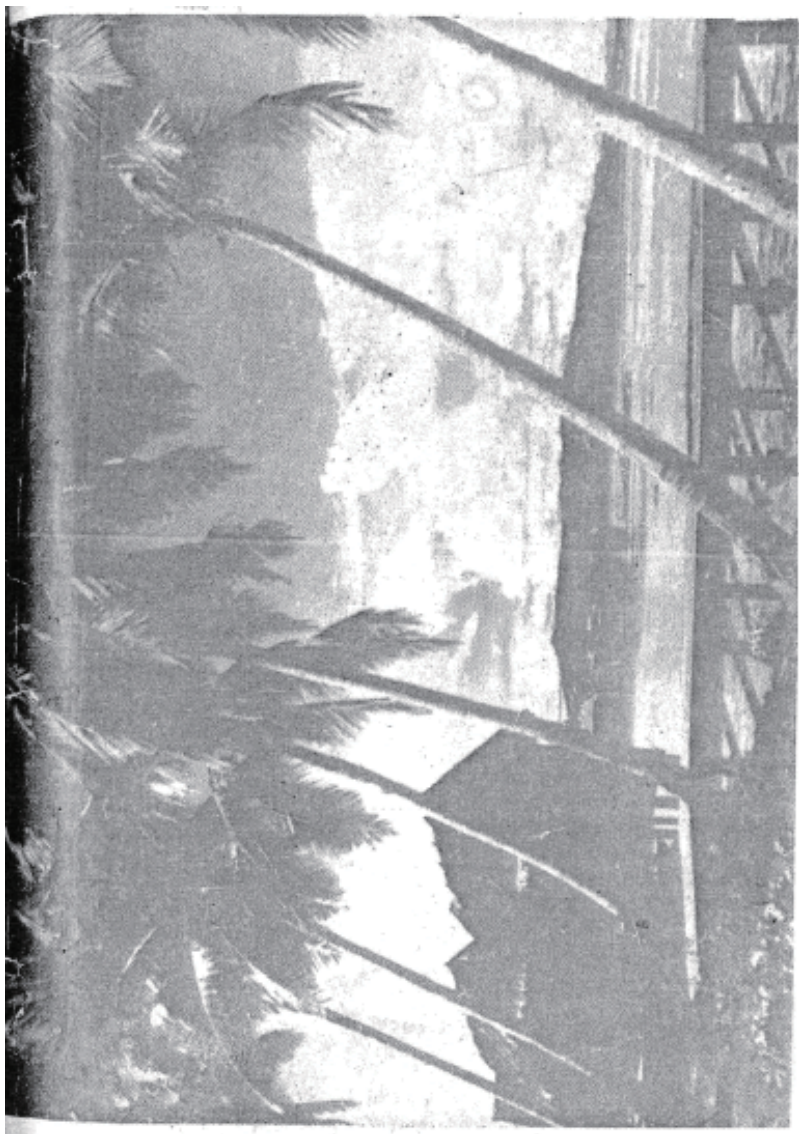
<i>Series Wanita.</i>		Buruh Keretapi	1.20	<i>Series Komik Rumi</i>	
		Relaku - Rela	1.20		
Sajian Puding	1.00	Di Sebalik Gelombang	1.20	Korban Cinta Palsu	50 sen
Sajian Istimewa	1.00	Pelacur Putih	1.00	Helang Hitam	30 sen
Sajian Pilihan	1.00	Tidak Saya Datang Ke Mari	1.20	□ Tentera Akhir	50 sen
Sajian Selera	1.50	Selayang Pandang	1.20	Insaf Sudah Berdosa	50 sen
Sajian Idaman	1.50	Wak Cantok	1.00	Gadis Seribu Daya	40 sen
<i>Series Komik Jawi Kecil.</i>		Dayangku Fatimah	1.20	□ Batu Belah	50 sen
		Zain Zawiyah	1.20	Pertemuan Bahagia	60 sen
Bawang Putih Bawang Merah	50 sen	Judi Karan	1.20	Pengorbanan Murni	60 sen
Dugaan Ilahi	50 sen	Hayati	1.50	Inspektor Hamzah	30 sen
Si Pengail Dengan Jin	50 sen	Pengaruh Wang	1.20	*Lari Dari Pengganas	50 sen
Che' Siti Wan Kembang	30 sen	Nikmat Pengantin	1.00	Lukisan Tinggal Kenangan	60 sen
Barisan Putera Pembela	50 sen	Tawanan di Zinda	1.20	Korban di Hotel	50 sen
Aladin	50 sen	Hujan Air Mata	1.20	Surat yang Carik	50 sen
Pengembaraan Naim - Naimah	50 sen	Kisah Semalam	1.20	Adikku Salmah	50 sen
Pisau Emas	50 sen	<i>Series Pelajaran Jawi</i>		Pengorbanan Cinta Suci	50 sen
<i>Series Umum.</i>				Jam 1.15 Malam	30 sen
		Raja Palembang	30 sen	Kejam	40 sen
Panduan Mesyuarat	1.20	Semarloki	30 sen	<i>Series Komik Rumi Besar</i>	
Baju Mandi	50 sen	Batu Belah Batu Bertangkup	40 sen		
Terperangkap	1.00	Si Dogol	40 sen	Hasni dan Perompak	40 sen
Putera Gunung Tahan	1.20	Terung Pipit	40 sen	Tun Mamat	50 sen
Kisah Aminah	1.20	Tun Perak	40 sen	Pembunuhan yang Kejam	50 sen
Kisah Dari Lumpur	1.00	*Bawang Putih Bawang Merah	50 sen	<i>Komik Jawi Besar</i>	
Korban Nafsu Muda	1.20	Langkasuka	40 sen		
Mak Bonda	1.00	Puteri Gunung Ledang	60 sen	Raja Kassim	50 sen
Janda Lawan Dara	1.20	<i>Series Pelajaran Rumi</i>		Pahlawan Islam	50 sen
Pertemuan di Sungai	1.20			Dewa Putera	50 sen
Cium-cium	50 sen	Sang Sapurba Raja Palembang	30 sen	Jiwa Suci	40 sen
Tunggak Kerajaan Johor	40 sen	Semarloki	30 sen	*Laksamana Hang Nadim	40 sen
Kurus ¹ Wartawan	1.00	Bukit Siguntang	30 sen	Permaisuri Melaka	50 sen
*Pengantin Baru	1.20	Raja Minangkabau	40 sen	Ali Baba	40 sen
Hotelku Baharu	1.20	Cerita Hang Tuah	40 sen	Gelombang Hidup	50 sen
Puaka	1.20	Seri Rama	40 sen	□ Ibu	50 sen
Ibu Pesun	80 sen	Batu Belah Batu Bertangkup	40 sen	Pendekar Yaman	40 sen
Kursus Pengerusi	1.20	Merah Silau	40 sen	Teruna Sejati	40 sen
Gadis Tani	1.20	Suraya Cambai	40 sen	Puteri Langkawi	40 sen
Aniaya	1.20	Tok Sumang	50 sen	Yatim	50 sen
Korban Kinabalu	1.20	Pelanduk Dengan Memerang	40 sen	Sultan Alauddin	50 sen
Dari Hati ke Hati	1.00	Batu Berantai	40 sen	Taming Sari	50 sen
Cinta Gadis Rimba	1.50	Emas di Sangka Loyang	50 sen	Keris Hang Tuah	40 sen
Pengasuh Cita-cita	1.00	Malam Kedua Belas	50 sen	Lanun	50 sen
Gelap Menjelang Terang	1.20	Tun Fatimah	80 sen	Kejatuhan Melaka	x ² sen
Di Bawah Loceng Gereja	1.20	Udin Era	40 sen	□ Emak Angkat	50 sen
Mencari yang Lari	1.20	Seri Teri Buana	30 sen	Buku-buku yang ada ini * sedang dicetak semula.	

¹ Perkataan sebenarnya adalah kursus.

² Teks asal kabur.

قماراغن ريغ اندره دفتي تانهلايو.

Pemandangan yang indah di pantai Tanah Melayu.

1959
Feb.

9

Jenaka

Bulanan Seronok dan Gelak Ketawa

Warta

Bilangan 9

Februari 1959

فبروري 1959
شعبان 1378

ورث جنائز

بيلاشن (9)
هرگ 50 مين

محكمة شرعية

محكمة شرعية سيقا فورا سوده دتوبهکن، دان تله فون مولا منجالنکن کرجان ۲، بغ بائي فرمولائن اداله منريما فقادوان، مندر، مقاديلي دان منجالنکن حکومن دالم فرکارا نکاح کهوين.

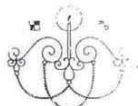
دالم سوال ۲ نکاح دان چراي سرت سگل فرکارا يقبره ويغ دغشن قد ماس بارو ۲ محکمه شرعية اين مولاکن کواچيغن، نمققن اداله منجادي تومفوان کفد مريک يفتله مولا ي فورق فرندا دالم فقهيونون سوامي استري درومهتقک. کامي سبوتکن بگيني اباله کران دليلن سچق مولا ي سهاج محکمه اين منجالنکن کواچيغن، مک تيف ۲ هاري اد سهاج فرکارا ۲ بغ دادو دان ددغر دديوان محکمه ايت، یشان دالم فرکارا ۲ ايت ماچم ۲ قول چورق دان چاران سبقتک اد بغ مفلکين هاتي کيت مندرن.

سگوهفون محکمه اين بارو دبوک دان بارو فول منجالنکن کواچيغن ترهادف اورغ ۲ اسلام دالم سوال کهوين دان چراي، دان قد ماس اين کادان ۲ محکمه ايت ماسيه لاکي ککوران اتوفون بلوم چوکف کيافتن ۲ سبائي سواه محکمه بغ بتول ۲ مروفانکن لمبغ کعاديلن اکام اسلام دالم نکري اين، بگيتو جوک چارا ۲ کترتيفن ددالم محکمه ماس مندرنکرن فرکارا ۲ يقدباوا کدالم محکمه ايت ماسيه لاکي تيدق يراف تراور، تنافي حال اين هاروسله تله دافه فراهين اوله فيهق ۲ يقرتتودغن محکمه ايت دان اکن دافله دجالنکن فمبايکتکن دالماس هدا فن.

تنافي دالم حال يقداس کامي سبوتکن انتوق مناريق فراهين بائي کبايکتکن محکمه ايت انتوق مننجوتکن کفد اورغ لاین بگيمان کترتيفن دان کادان فقاديلن دالم اسلام، مالهين برتميه لاکي ترناريق هاتي کامي بيلامره هاتي بتاف سبوتکن محکمه ايت منجالنکن توکسن دالم سوال فرچراين انتارا سوامي استري دکالغن اورغ ۲ اسلام، بغ کران ايت سوله ۲ ترنمقق ساغه ۲ بهوا ترتوبهين محکمه شرعية ايت اداله سمتمات انتوق منريما فقادوان دان مندر قيصه ۲ چراي سوامي استري اورغ ۲ کيت دغن بر بائي ۲ قيصه بغ مناريق هاتي، حال يقدميکن نمققن ددالم اسلام اين، سوله ۲ فرکارا چراي سوامي استري ايت سهاج بغ منجادي فرکارا اوتام دمحمکه شرعيهين.

دغن ريقتکن هارفن کامي، ستله ترديرين محکمه شرعية ايت، سلاین درفد مقاديلي فرکارا ۲ يقبره ويغ دغن شرع، مک سبائي يفتله ددافتي فقالمن دري کچادين ۲ چراي يفتله دتريما دان ددغر فقادوان، مک هندقن اکن اداله فول چارا دان داي اختيار يقيايک لاکي جلس انتوق مقيندرکن مشارکه کيت درفد بايق برلاکو فرچراين سوامي استري بغ شعبايکن ايت.

اخرن کامي هارف دان دعاکن مدهمداهن محکمه شرعية کيت يفتله ترتوبه ايت اکن مبادوا کيجيکن کفد مشارکه اسلام دغن سبائيک ۲ - سدهمداهن!

Bilangan 9

Harga 50 sen

Warta Jenaka

Februari 1959

Sha'abān 1378

Mahkamah Syariah

Mahkamah Syariah Singapura sudah ditubuhkan, dan telah pun mula menjalankan kerja-kerjanya, yang bagi permulaannya adalah menerima pengaduan, mendengar, mengadili dan menjalankan hukuman dalam perkara nikah kahwin.

Dalam soal-soal nikah dan cerai serta segala perkara yang berhubung dengannya pada masa baru-baru Mahkamah Syariah ini memulakan kewajipannya, nampaknya adalah menjadi tumpuan kepada mereka yang telah mulai porak-peranda dalam penghidupan suami isteri di rumah tangga. Kami sebutkan begini ialah kerana dalilnya sejak mulai sahaja mahkamah ini menjalankan kewajipannya, maka tiap-tiap hari ada sahaja perkara-perkara yang diadu dan didengar di dewan mahkamah itu, yang mana dalam perkara-perkara itu macam-macam pula corak dan caranya sehingga ada yang menggelikan hati kita mendengarnya.

Sungguhpun mahkamah ini baru dibuka dan baru pula menjalankan kewajipannya terhadap orang-orang Islam dalam soal kahwin dan cerainya, dan pada masa ini keadaan-keadaan mahkamah itu masih lagi kekurangan ataupun belum cukup kesiapan-kesiapannya sebagai sebuah mahkamah yang betul-betul merupakan lambang keadilan agama Islam dalam negeri ini, begitu juga cara-cara ketertiban di dalam mahkamah masa mendengarkan perkara-perkara yang dibawa ke dalam mahkamah itu masih lagi tidak berapa teratur, tetapi hal ini haruslah telah dapat perhatian oleh pihak-pihak yang tertentu dengan mahkamah itu dan akan dapatlah dijalankan pembaikannya dalam masa hadapan.

Tetapi dalam hal yang di atas kami sebutkan untuk menarik perhatian bagi kebaikan mahkamah itu untuk menunjukkan kepada orang lain bagaimana ketertiban dan keadaan pengadilan dalam Islam, malahan bertambah lagi tertarik hati kami bila memerhati betapa sibuknya mahkamah itu menjalankan tugasnya dalam soal perceraian antara suami isteri di kalangan orang-orang Islam, yang kerana itu seolah-olah ternampak sangat-sangat bahawa tertubuhnya Mahkamah Syariah itu adalah semata-mata untuk menerima pengaduan dan mendengar kisah-kisah cerai suami isteri orang-orang kita dengan berbagai-bagai kisah yang menarik hati; hal yang demikian nampaknya di dalam Islam ini, seolah-olah perkara cerai suami isteri itu sahaja yang menjadi perkara utama di Mahkamah Syariahnya.

Dengan ringkasnya harapan kami, setelah terdirinya Mahkamah Syariah itu, selain daripada mengadili perkara-perkara yang berhubung dengan syarak, maka sebagai yang telah didapati pengalaman dari kejadian-kejadian cerai yang telah diterima dan didengar pengaduannya, maka hendaklah akan adalah pula cara dan daya ikhtiar yang baik lagi jelas untuk menghindarkan masyarakat kita daripada banyak berlaku perceraian suami isteri yang mengaibkan itu.

Akhirnya kami harap dan doakan mudah-mudahan Mahkamah Syariah kita yang telah tertubuh itu akan membawa kebajikan kepada masyarakat Islam dengan sebaik-baiknya – mudah-mudahan!

دشركله چريتاكو

سلامه تاهون بارو . موټ ۲ تاهون اين ميري انتوغ، بايق نصب بابلک دان کودلک فد کامو سکلين . ايتوله اوچافن دان دعا درفد کامي قوم کودا، قوم يغ فالينغ طاعة ستيا دان بايق مبلوا حاصل کفد تگري اين .

مان اد کودا دالم تگري اين ؟
فرتيان اين مونکين دانغ درفد اورغ ۲ قمغوغ يغ تيغکل جاوه دداره دان داو لو . ميمغ کيايکن فنا فندودق ملايا مردک بلوم فرنه لمبهه کودا . کامي قوم کودا بوکن فندودق اصلي تگري اين . کامي قوم منداتغ، تافي برکه طاعة ستيا دان بابلک بوديگرتي کامي مک تله جاديله کامي ساتو قوم يغ استميو دغن حق ۲ دان کدودکن يغ استميو . سوال فقغکوران تيدق اد دالم قوم کامي . سوال ککوراشن رومه جوک تيدق اد . دمکين جوک سوال تيدق اد سوله بائي اتق ۲ کامي . کامي دجاک، دکاول، دليندوغ دديدق، دغليهارا دان دواوه دغن چوکف بابلک .

جاغلنه ايريهاني . کامي يغ سبرن قوم همب . اکنتافي کران کامي تله ممغرههباکن ديري دغن فنوه طاعة ستيا مک تله جاديله کامي ساتو قوم يغ استميو . بابلک دالم ماس فنجاهن ماوفون دالم زمان مردک سکارغ اين، تارف دان کدودکن کامي تيدق براوبه . بهکن سوده اد تندان ۲ بهوا نصب کامي اکن برتميه ۲ بابلک . بائي کامو قوم ۲ لادين مک تماش نيستا هان دادکن ساهون اتو

ساکيه هاني دان تيدق فواسهاتي . کدودکن کامي يغ ساغه استميو ايت جاغلنه هندقن کامو جاديکن سوال فرقومن . کامي تله مندافه کدودکن يغ استميو ايت اياله کران طاعة ستيا کامي يغ تيدق

بريلپايي، کامي تيدق فرنه ميمشته، ميمغغ، منگور مئگر تيدق، موکوء دان سبايکن . کامي تيدق فرنه ملاوکن کات اتو کرکين سايرسيب . کامي قوم کودا ميمغ سوک دفرکودا . دان درفد ايت مک تيميواله ساتو فرکتان دالم بهاسن ملايو يغ ميري کمبران دان فقرتين صغه ۲ فقغعبدين دان فرهميان کامي . فرکتان ايت اياله کودا ۲ اتو ککودا . اکفن کامو سوا تاهو اکن معنا دان مقصود فرکتان ايت . کالو بلوم

دوا تاهون اتو فون بارغکالي سقوله تاهون سکالي . بائي کامي مک تماش لومبا کودا داداکن تيف ۲ بولن . انتوق کامو هديه ۲ فرادوان يغ تراباک سکالي هپاله ترحدکفد فيالا ۲ فيرق . سبالیکن انتوق کامي قوم کودا اياله فيالا امسن .

جاغلنه ايريهاني . جاغلنه

اه! انته اف اکفن يقدجناکين اوله اهل ۲ لاولق اين .

Dengarkanlah Ceritaku

Selamat Tahun Baru. Moga-moga tahun ini memberi untung, banyak nasib baik dan *good luck* pada kamu sekalian. Itulah ucapan dan doa daripada kami kaum Kuda, kaum yang paling taat setia dan banyak membawa hasil kepada negara ini.

Mana ada kuda dalam negeri ini? Pertanyaan ini mungkin datang daripada orang-orang kampung yang tinggal jauh di darat dan di ulu. Memang kebanyakan para penduduk Malaya Merdeka belum pernah melihat kuda. Kami kaum Kuda bukan penduduk asli negeri ini. Kami kaum mendatang, tapi berkat taat setia dan baik budi pekerti kami maka telah jadilah kami satu yang istimewa dengan hak-hak dan kedudukan yang istimewa. Soal pengangguran tidak ada dalam kaum kami. Soal kekurangan rumah juga tidak ada. Demikian juga soal tidak ada sekolah bagi anak-anak kami. Kami dijaga, dikawal, dilindungi dididik, dipelihara dan dirawat dengan cukup baik.

Janganlah iri hati. Kami yang sebenarnya kaum hamba. Akan tetapi kerana kami telah memperhambakan diri dengan penuh taat setia maka telah jadilah kami satu kaum yang istimewa. Baik dalam masa penjajahan maupun dalam zaman merdeka sekarang ini, taraf dan kedudukan kami tidak berubah. Bahkan sudah ada tanda-tandanya bahawa nasib kami akan bertambah-tambah baik. Bagi kamu kaum-kaum lain maka temasya pesta hanya diadakan setahun atau

dua tahun ataupun barangkali sepuluh tahun sekali. Bagi kami maka temasya lumba kuda diadakan tiap-tiap bulan. Untuk kamu hadiah-hadiah peraduan yang terbaik sekali hanyalah terhad kepada piala-piala perak. Sebaliknya untuk kami kaum Kuda ialah piala emas.

Janganlah iri hati. Janganlah

sakit hati dan tidak puas hati.

Kedudukan kami yang sangat istimewa itu janganlah hendaknya kamu jadikan soal perkauman. Kami telah mendapat kedudukan yang istimewa itu ialah kerana taat setia kami yang tidak berbelah bagi, kami tidak pernah membantah, membangkang, menegur mengkritik, mogok dan sebagainya. Kami tidak pernah melakukan kata atau gerakan subversif. Kami kaum Kuda memang suka diperkuda. Dan daripada falsafah hidup kami yang cemerlang itu maka timbullah satu perkataan dalam bahasa Melayu yang memberi gambaran dan pengertian sifat-sifat pengabdian dan perhambaan kami. Perkataan itu ialah kuda-kuda atau kekuda. Agaknya kamu semua tahu akan makna dan maksud perkataan itu. Kalau belum

Ah! Entah apa agaknya yang dikenakan oleh ahli-ahli lawak ini.

کودا. تپاکنله فد تامن اسوهن وانيتا.

کالو کامو ماهو جادي آورغ
يغير کاي، مک ماسوقله کلب لومبا
کودا. سبکيمان جوک حالي دغن
فرتوبهن ۲ فوليتيک مک منجادي
مير کلب اين جوک اکن مندافه
لنچان. دان لنچان ۲ کلب ۲
لومبا کودا جاوه له چنتيق
دري لنچان فارتی ۲ فوليتيک.
دمکين جوک حالي دغن طاعة
سبا اغکوت ۲ کلب لومبا کودا.
ميرک له فاتوه دان طاعة افيل
دبنديغن دغن اغکوت ۲ فارتی ۲
فوليتيک. اغکوت ۲ فارتی ۲
فوليتيک بايق يغ تيدق باير
بوران. تنافي اغکوت ۲ کلب
لومبا کودا مستي دان تنف ميار.
کالو تاباير مک دغن سندرير
اغکوت ۲ ايت برهنتي، بوکن
دفيجه اتو ديرهنتيکن سمرت يغ
بياسن دلاکوکن کفد اغکوت ۲
فارتی ۲ فوليتيک.

اد فون توجوان منجادي
اغکوت فارتی لومبا کودا بوکنله
هندق مربوه کروي، دان بوکن
فول هندق منغ دالم فيليهنري،
توجوانن اباله هندق مميله کودا
مان يغ اکن منغ دالم ساتو ۲
فرلومبان. کالو فيليهن کامو
ايت بتول مک کامو اکن دافه
هديه. سباليقن کالو کامو مميله
چالون ۲ دالم ساتو فيليهنري،
دان چالون ۲ ايت منغ، مک کامو
تيدق دافه دوعيه بوکن ۲
ديموقراسي فد داسر دان
توجوانن ميمغ تيدق سام دغن
کودا قراسي ديموقراسي بريوه.
کودا قراسي برلومبا. کودا قراسي
جوک برداسر کن سوارا رامی
تنافي بوکن فديلاغن، هان فدقوا
دان بارين سوارا اغکوت ۲ ايت
برسوق. کالو قوا سورق مک

مک ماکنله کاجغ کودا. ايت بايق
خصيتن، بايق ذاة دان حکمتن.
يغدگورينغ اتودريوسن بوله دماکن
راته ۲ سمپيل مننتون وايغ،
فرتنديغن بولا، سمپيل دودق
برسوکريا اتو براسمارا دتامن ۲
بوغا. کاجغ کودا جوک بوله
دبوا کاري، بوله دبوا کوعيه.
بارشکالي وانيتا ۲ کامو بلوم لاکي
داجري چارا بکيمان ماسق کاجغ

تاهو مک ايلوقله کامو تپاکن فد
اهل ۲ سسترا، بهاس، قارا فغارغ
دان فوجغک، فاکر ۲ يغ فاکسي
فانوتين فين فاکر، کورو ۲ دان
قارا فنشرح يغ کيني سووه اد
بايق. منتاله ميرکيت اداکن
چرامه، فورم اتو سيمفوسوم
انتوق مترغن معنا دان مقصود
فرکشان کودا ۲ اتو ککودا ايت،
دان کيران کامو ماهو ماکن کاجغ

سوکاکه سوداري مهرتاي سلمه عنوان دغن "هولاهوفن"؟

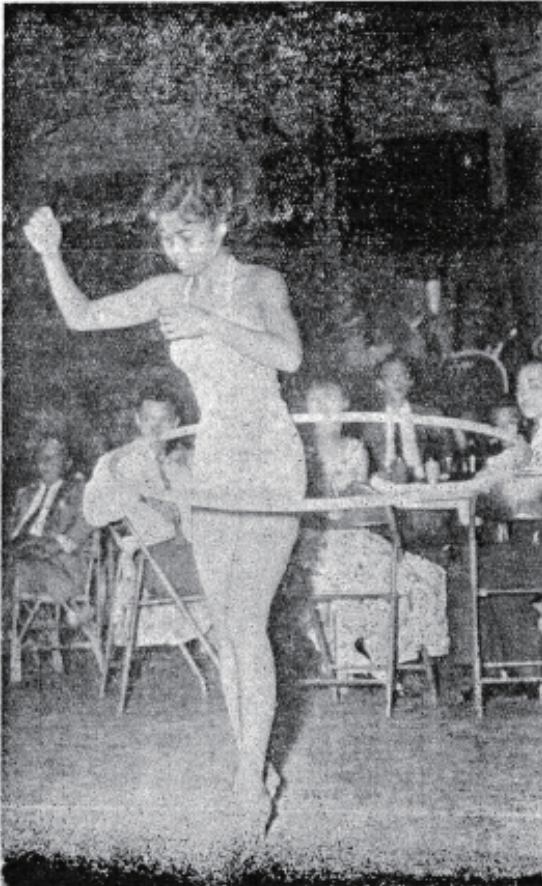
tahu maka eloklah kamu tanyakan pada ahli-ahli sastra, bahasa, para pengarang dan pujangga, pakar-pakar yang pakai *fountain pen* Parker, guru-guru dan para pensyarah yang kini sudah ada banyak. Mintalah mereka itu adakan ceramah, forum atau simposium untuk menerangkan makna dan maksud perkataan kuda-kuda atau kekuda itu. Dan kiranya kamu mahu makan kacang

maka makanlah kacang kuda. Itu banyak khasiatnya, banyak zat dan hikmatnya. Yang digoreng atau direbus boleh dimakan ratah-ratah sambil menonton wayang, pertandingan bola, sambil duduk bersuka ria atau berasmara di taman-taman bunga. Kacang kuda juga boleh dibuat kari, boleh dibuat kuih. Barangkali wanita-wanita kamu belum lagi diajari cara bagaimana memasak kacang

kuda. Tanyakanlah pada Taman Asuhan Wanita.

Kalau kamu mahu jadi orang-orang yang bergaya, maka masuklah kelab lumba kuda. Sebagaimana juga halnya dengan pertubuhan-pertubuhan politik maka menjadi *member* kelab ini juga akan mendapat pencana. Dan pencana-pencana kelab-kelab lumba kuda jauh lebih cantik dari pencana parti-parti politik. Demikian juga halnya dengan taat setia anggota-anggota kelab lumba kuda. Mereka lebih patuh dan taat apabila dibandingkan dengan anggota-anggota parti-parti politik. Anggota-anggota parti-parti politik banyak yang tidak bayar yuran. Tetapi anggota-anggota kelab lumba kuda mesti dan tetap membayar. Kalau tak bayar maka dengan sendirinya anggota-anggota itu berhenti, bukan dipecat atau diberhentikan seperti yang biasanya dilakukan kepada anggota-anggota parti-parti politik.

Adapun tujuan menjadi anggota parti lumba kuda bukanlah hendak merebut kerusi, dan bukan pula hendak menang dalam pilihanraya. Tujuannya ialah hendak memilih kuda mana yang akan menang dalam satu-satu perlumbaan. Kalau pilihan kamu itu betul maka kamu akan dapat hadiah. Sebaliknya kalau kamu memilih calon-calon dalam satu pilihanraya, dan calon-calon itu menang, maka kamu tidak dapat duit bukan? Demokrasi pada dasar dan tujuannya memang tidak sama dengan kudakrasi demokrasi berebut. Kudakrasi berlumba. Kudakrasi juga berdasarkan suara ramai, tetapi bukan pada bilangan, hanya pada kuat dan nyaringnya suara anggota-anggota itu bersorak. Kalau kuat soraknya maka

Sukakah saudara menyertai Salmah Ridhuan dengan hula hoopnya?

اکو تیدق تاهو افکه معنا دان
مقصود شعرین ایت. تنافی افبیل
اکو تیان فدان مک دغن مرانف
دی منجواب:

«اکو جادی کوین
کونترول ل ل ل.....»

شعر «دبر کلاهی دغن حرمة»،
اد فد موک 15 دالم کلوان این.
سیلا توان ۲ (خاص فوان) باج.
دالم هلامن لاین کیت بیکین شعر
«سنگول لاون جبول»، اتو
رمبوة فنبج لاون رمبوة کرینتیغ.
موک ۲ یغ برحرمة ا. خسر
جوهاری (جوهاری چوک یغ
مقتل مانیکم) یقتله مولان
فرینچاقسن «سنگول لاون
جبول»، این اکن توره مباح شعر
ایت ننتی. کالو منتری فلاجران
مباح، مک گورو ۲ فون اکن توره
مباح. افبیل گورو ۲ مباح مک
میرد ۲ فون مباح. «سالیقسن،
سفت کات بیدان: «دکالو گورو
کنجیغ» بردیری، اتق میردکنجیغ
برلاری..... «فغارغ و ج.»

دان برچرینا مک اکو برفتون؟
سبب ایاله منوره محمود احمد،
عبدالله صدیق دان عثمان اواع
دالم ساتو فورم رادیو بارو ۲ این
مک فنتون دان شعر اکن ککل
ابادی هیدوفن، دان تیدق
موتکین اکن دافه دکالهن اوله
ساجق مسکیفون ساجق ممفوی
صفه ۲ بیس، تیدق ترکوغوغ
دان تیدق بکو.

ایت اکو فون تاهو! یغ اکو
ایغین هندق تاهو ایاله معنا دان
مقصود ساتو ۲ فنتون اتو، شعر.
وقت مېمبوة هاریرای
کریمسن (بوکن کریمسن دیوان
بهاس) دان تاهون بهارو شیکور
کودا تله برشعر دمکین بوپین:

ادوه، ساکینن بدان!
سبب اکو تا ایکوة تولادن،
مک ترلفکر گارین
سمفادن،
دولر دریر، کینی جادی
کلیندن!

دی برفتون ایت دغن مدیه،
دغن ایرمات یغ ملایه ۲.

باقی اتو برله هدین بائی
اورغ ۲ یغ مېملیه کودا ایت.

بهوا سقکوهن مک اداله
کیمفولن دان فاتنی فلاجران
درفد چریناکو این ایاله: «کالو
ماهو جادی قوم یغ استیموا مک
ایکوة دان بوآله سفت کودا:
طافه ستیا، سدا دفرهیب دان
دفر کودا، ریضا منجادی کودا»،
جک کامو بریوة دمکین مک کامو
اکن دبری رومسه، دبری اوفه،
دبری ماکن مینوم یغ چوکف،
دبری داون (کالو ساکیه) دغن
سغورن، دبری کندران، کاولن
دان فرلیندوغن. دغن چارا
ایت مک بریتا ۲ برکنان دغن کامو
اکن ترسیار دالم سورتخیر ۲ فد
تیف ۲ هاری سیکمان ادا ۲ بریتا
برکنان کامی قوم کودا.

ولو بیکمانفون واجله کامی
بری ایشان دان امارن دغن کامو
بوآش کامی این ایاله قوم
بناف!

تیغنی ۲ سی متھاری،

اتق کربو مانی ترسفة.

سوده لام اکو منجاری،

سمفی سکارغ بلوم دافه!

فنتون این ایاله بائی کامو یغ
تفکل دکمفوغ، یغ بکرج مولای
دري فانی ۲.

افکه یغ کامو سوده لام چاری،
تنافی هفک سکارغ بلوم دافه؟
جوان ایاله: دیموقراسی یغ
تولین، کمعموران دان کامان.

بائی کامو یغ منجادی اغکوت
کلب لومیا کودا، یغ بیان مولا
برنماش وقت فنتن، مک فنتون
ایاله:

رنده ۲ سی متھاری،

اتق کودا مانی ترسفة.

فواله سوده اکو مناری،

اخون مایله اکو ترکافیه!

مغاف قول سوده برچرامه

فلواغ کامسن

سوکاکه توان / فوان مېلیقکی کمبر ۲ بیستغ ۲ فیلم تمفان؟ کالو
سولک مېلیقکین برهوبفله دغن کامی. بریائی ۲ دوف ادا کای کمبر
بیستغ ۲ فیلم ترنام اد کامی سیداکن. هرک تنف موائکن.

سبونکنله اوکران کمبر یغ توان / فوان کهندقکی ایت!
فسانن هندقله دسرتاکن واغ!!! هرکان ۲:

6-4 1.00 رغبیة.

8-6 1.50 ”

هرک این ترماسوق واغ ستیمف.
علامتکنله فسانن کفد:

Rahmat Sulaiman
D/A. Geliga
16 Nassim Road
Singapore 10.

banyak atau besarlah hadiahnya bagi orang-orang yang memilih kuda itu.

Bahawa sesungguhnya maka adalah kesimpulan dan pati pelajaran daripada ceritaku ini ialah: “Kalau maha jadi kaum yang istimewa maka ikut dan buatlah seperti kuda: taat setia, sedia diperhamba dan diperkuda, reda menjadi kekuda”. Jika kamu berbuat demikian maka kamu akan diberi rumah, diberi upah, diberi makan minum yang cukup, diberi rawatan (kalau sakit) dengan sempurna, diberi kenderaan, kawalan dan perlindungan. Dengan cara-cara itu maka berita-berita berkenaan dengan kamu akan tersiar dalam surat-surat khabar pada tiap-tiap hari sebagaimana adanya berita-berita berkenaan kami kaum kuda.

Walau bagaimanapun, wajiblah kami beri ingatan dan amaran kepada kamu bahawasanya kami ini ialah kaum binatang!

Tinggi-tinggi si matahari,
Anak kerbau mati tertambat.
Sudah lama aku mencari,
Sampai sekarang belum dapat!
Pantun ini ialah bagi kamu yang tinggal di kampung, yang bekerja mulai dari pagi-pagi.

Apakah yang kamu sudah lama cari, tetapi hingga sekarang belum dapat? Jawabnya ialah: demokrasi yang tulen, kemakmuran dan keamanan.

Bagi kamu yang menjadi anggota kelab lumba kuda, yang biasa mula bertemasya waktu petang, maka pantunnya ialah:

Rendah-rendah si matahari,
Anak kuda mati tersepit.
Puaslah sudah aku mencari,
Akhirnya matilah aku terkapat!

Mengapa pula sesudah berceramah

dan bercerita maka aku berpantun?
Sebabnya ialah menurut Mahmud Ahmad, Abdullah Sidek dan Usman Awang dalam satu forum radio baru-baru ini maka pantun dan syair akan kekal abadi hidupnya, dan tidak mungkin dapat dikalahkan oleh sajak meskipun sajak mempunyai sifat-sifat bebas, tidak terkongkong dan tidak beku.

Itu aku pun tahu! Yang aku ingin hendak tahu ialah makna dan maksudnya satu-satu pantun atau syair.

Waktu menyambut Hari Raya Krismas (bukan Keris Mas Dewan Bahasa) dan tahun baru seekor kuda telah bersyair demikian bunyinya:

Aduh, sakitnya badan!
Sebab aku tak ikut tauladan,
Maka terlanggar garis sempadan,
Dulu drebar, kini jadi kelindan!
Dia berpantun itu dengan sedih,

dengan air mata yang meleleh-leleh.

Aku tidak tahu apakah makna dan maksud syairnya itu. Tetapi apabila aku tanyakan padanya maka dengan meratap dia menjawab:

“Aku jadi *queen* controlllll...”

(Syair “**Berkelahi Dengan Hormat**”

ada pada muka 15 dalam keluaran ini. Sila tuan-tuan (khasnya puan-puan) baca. Dalam halaman lain kita bikin syair “Sanggul Lawan Jambul” atau “**Rambut Panjang Lawan Rambut Kerinting**”.

Moga-moga yang berhormat En. Khir Johari (jauhari juga yang mengenal manikam) yang telah memulakan perbincangan “Sanggul Lawan Jambul” ini akan turut membaca syair itu nanti. Kalau Menteri Pelajaran membaca, maka guru-guru pun akan turut membaca. Apabila guru-guru membaca maka murid-murid pun membaca. Sebaliknya, seperti kata bidalan “Kalau guru kencing berdiri, anak murid kencing berlari...” – Pengarang W.J)

Peluang Keemasan

Sukakah tuan/puan memiliki gambar-gambar bintang-bintang filem tempatan? Kalau suka memilikinya berhubunglah dengan kami. Berbagai-bagai rupa dan gaya gambar bintang-bintang filem ternama ada kami sediakan. Harga tetap memuaskan.

Sebutkan ukuran gambar yang tuan/puan kehendaki itu!

Pesanan hendaklah disertakan wang!!! Harga-harganya:

4-6 1.00 ringgit.

6-8 1.50 “

Harga ini termasuk wang *stamp*.

Alamatkanlah pesanan kepada:

Rahmat Sulaiman

D/A Geliga

16 Nassim Road

Singapore 10.

فاطمه - تو کوه فرکر قکن و ایتا هاري اين!

کبور و قکن، دي تيدق سوله دغن
فر توجوشن ۲ اتو فرادوان ۲ يغ
ملفکر باتس ۲ اخلاق کتيموران
دان کاکمان. مک کران ايت کفد
سلوره و ايتا ۲ بقسا ملايو فطيمه
برسو سفای سام ۲ منجاوهکن
فرکارا ۲ يغ ملفکر باتس ۲ اخلاق
يغ عاقبتن ميباوا کفد کبور و قکن.
فوفوله سماغه فرکر قکن ايت
سفای بر تيمبه سوبر دان تيدق
لوتور اوله مایس دان کادان !!!
زيلدا.

ماسو قکی فرادوان ۲ بعث، مباح
ساجق دان لاین ۲ لاکي يقداداکن
اوله فر توبهن ايت. دان کمدينش
دالمتاھون ۱۹۵۷ لالو دلنشيقله
بليو منجادي نایب فقروسي دان
فقروسي بدان فتنه ۴ في عيم.
سکوهفون فطيمه دافه
دفتدغ سباکي سورغ کاديس
نرکاولن، تنافي فرکاولن
اداله بر فرغشکن، کران دي
سندبري منرغکن، بهوا دي تيدق
نمر کالو فرکاولن ايت ميباوا کفد

بکيمان تگف دان سوبر توبه
بدانن، مک بکيتوله جوک تگف
دان چيرکس کر قکرني دان
فرکر قکنن دالم کر قکن انتوق
کفتننن دان کبيچکن مشارکه
قمودا دان قمودي کيت. دغن
يشدمکين دافته کيت کتاکن
بهوا دي اداله سورغ توکوه
فرکر قکن و ايتا ملايو يغ چيرکس
دالم فرکر قکنن انتوق کبيچکن.
توکوه فرکر قکنن يغ کيت کتاکن
دسيني ايله سورغ اتق فرمفوان
يشته دلاهيرکن ديسفاورا دالم
تاھون ۱۹۳۹، يغ سکارغ اين
دکنالي دغن نام چي فطيمه ياسين
يغ دافه کامي کنلکن روفان کفد
فمباح ۲ سباکي هياسن گمبر کولي
مجله ورت جناک کالي اين.

چي فطيمه تله منمتکن
فلاجرانن دسکوله ملايو دالم
درجه توجه، کمدين دغن
کماھوانن سندبري دي تله
مغمبيل فلاجران انگريس هفک
کلرجه توجه. دغن فلاجران
ايت دافته اي ملايکن دبرين
منجادي سورغ فنديديق (تورو)
سکارغ دسواه سکوله انگريس
ديسفاورا، ايت ساتو چيتا ۲ يغ
توميوه دجيوان سجق ماس
کچيلن.

سفرت جوک کماھوانن دالم
مفلاجري بهاس انگريس، هان
دوروغکن اوله کماھوانن سندبري
مک دمکين جوک فرکر قکنن دالم
مشارکه تيدق سيف يغ مندوروغ
مليکن کماھوان ايت جوک تله
تيمبول دجيوان کران کانصافن
دان تيمبغراس يغ دافه دفتدغ
دان دتيليقن دغن سندبري. کران
ايت دالماس دي مایه برسکوله
دکيلغ کر فة سينتر لاکي کبر ۲۱
دالمتاھون ۱۹۵۵ - مولايه دي
چوب ۲ منجغه کلمبه فرکر قکن
قمودا قمودي يايت فرساتوان
فرسوراتن قمودا قمودي ملايو
سيفافورا، يايت دي سندبري

ايدي منداغه هديه متوکی هري شماره فيلم مایه کران
لاکونن ايدي يغ بایک دالم فيلم ترسوه.

Fatimah – Tokoh Pergerakan Wanita Hari Ini!

Bagaimana tegap dan subur tubuh badannya, maka begitulah juga tegap dan cergas gerak-geri dan pergerakannya dalam gerakan untuk kepentingan dan kebajikan masyarakat pemuda dan pemudi kita. Dengan yang demikian dapatlah kita katakan bahawa dia adalah seorang tokoh pergerakan wanita Melayu yang cergas dalam pergerakan untuk kebajikan.

Tokoh pergerakan yang kita katakan di sini ialah seorang anak perempuan yang telah dilahirkan di Singapura dalam tahun 1939, yang sekarang ini dikenali dengan nama Cik Fatimah Yassin yang dapat kami kenalkan rupanya kepada pembaca-pembaca sebagai hiasan gambar kulit majalah Warta Jenaka kali ini.

Cik Fatimah telah menamatkan pelajarannya di sekolah Melayu dalam darjah tujuh. Kemudian dengan kemahuannya sendiri dia telah mengambil pelajaran Inggeris hingga ke darjah tujuh. Dengan pelajaran itu dapatlah ia melayakkan dirinya menjadi seorang pendidik (guru) sekarang di sebuah sekolah Inggeris di Singapura, iaitu satu cita-cita yang tumbuh di jiwanya sejak masa kecilnya.

Seperti juga kemahuannya dalam mempelajari bahasa Inggeris, hanya didorongkan oleh kemahuannya sendiri maka demikian juga pergerakannya dalam masyarakat tidak siapa yang mendorong melainkan kemahuan itu juga telah timbul di jiwanya kerana keinsafan dan timbang rasa yang dapat dipandang dan ditilikinya dengan sendiri. Kerana itu dalam masa dia masih bersekolah di Geylang Craft Centre lagi – kira-kira dalam tahun 1955 – mulailah dia cuba-cuba menjengah ke lembah pergerakan pemuda-pemudi iaitu Persatuan Persuratan Pemuda-pemudi Melayu Singapura, iaitu dia sendiri

memasuki peraduan-peraduan bahas, membaca sajak dan lain-lain lagi yang diadakan oleh pertubuhan itu. Dan kemudiannya dalam tahun 1957 lalu dilantiklah beliau menjadi naib pengerusi dan pengerusi badan penuntut P4M.

Sungguhpun Fatimah dapat dipandang sebagai seorang gadis pergaulan, tetapi pergaulannya adalah berperenggan, kerana dia sendiri menerangkan, bahawa dia tidak gemar kalau pergaulan itu membawa kepada

keburukan, dia tidak suka dengan pertunjukan-pertunjukan atau peraduan-peraduan yang melanggar batas-batas akhlak ketimuran dan keagamaan. Maka kerana itu kepada seluruh wanita-wanita bangsa Melayu Fatimah berseru supaya sama-sama menjauhkan perkara-perkara yang melanggar batas-batas akhlak yang akibatnya membawa kepada keburukan. Pupuklah semangat pergerakan itu supaya bertambah subur dan tidak luntur oleh masa dan keadaan!!! – Zilda.

Aiddie mendapat hadiah motorak dari pengarah filem Satay kerana lakonan Aiddie yang baik dalam filem tersebut.

مشيكة ايران نوبل دان سسترا

كريتيك ۲ ترهادف تو كوه ۲
مشاركه، تريات ساعه توجوان ۲،
دان واتق ۲ دالم نوبل ۲ ايت
تيدق دفرلا كونكن دغن ساين ۲
اتو سغونهن. فندافه دمكين
ايت، سچارا سفينتس لاوه، ميمغ
بتول. اكننتافي فغارغ ۲ ماس
ايت تاهو بايك ۲ سيف فارا
قمبجان، كئل بتول ۲ اكن
لا ۲نر بلاغ فقيدون رعية
دماس ايت.

فد فندافه ماي سكيران
سواه نوبل ايت، هان برايس
هيبوران سمتمات مك ساعته
كورغ نيلاي نوبل ايت، بيارفون
بهاس بايك، ايسن ياكوس.
افلاكي دالم تانه ملايو سمرت
سكارغ اين؛ تنافي نوبل هندقله
منغوباي توجوان ۲ يه ايتنموا
سلاين دري هيبوران. بهاس يه
انده اتو نيلاي سسترا يه تيفكي
فماچ فهاي مريك تروس مباح
سواه بوكو ايت سفي هابيس.
تنافي يه ليه فنتيشن، فد فندافه
ساي، باله نيما دان توجوان ۲
نوبل ايت، دسمغ ايت ساي
جوگ ستوجو بهوا فلاكون ۲.

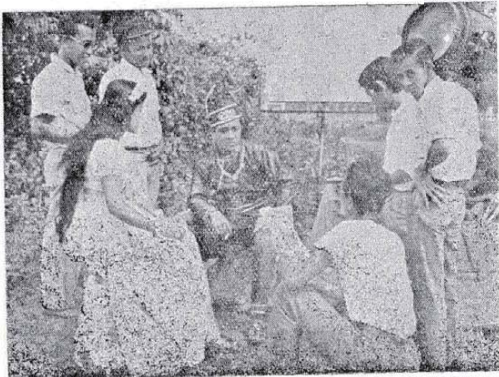
وودولتن، فد فندافه ساي ايسي
نوبل ۲ ملايو دالم زمان مريدكا
اين هندقله بايق مشندوغي
اونسور ۲ فمباغونن دان فجاران.
دسمغ ايت مك هندقله جوگ
نيلاي بهاس دتيفكيكن ستيقكة
دمي ستيقكة، سواي دغن
كماجوان فارا قمبجان دالم
تمهاسي دان منعماني سمولا بهاس
يه سوده سكين لام دبياركن،
دبكا ليكن دان دباسين اوله
فنجاجهن.
دالم ساتو فورم راديو ساي
تله مندرغ فندافه بيراف اورغ
چرديق فندي مختانك بهوا
نوبل ۲ ملايو (سيلموم) فرغ
مشندوغي بايق ساعه نصيحه،

اتوق ميرتاي اوسها بايك
دري فرسكتوان بهاس ملايو
يونيسرسي مليا ايت مك سچارا
رفغن ساي سولم مختانك فندافه ۲
ساي برهويغ دغن فركارا يه
هندق دينچغن ايت ب.

ايه قد سكلورهن نوبل ۲
ملايو سيلموم فرغ اداله منوهي
توجوان ۲، بايت فرتام، مبري
هيبوران، كدوا، مبري فجاران
انس بيراف حال هيدوف دان
كشاركن، كتيك، ميمي سماعه
سولم مباح سفي بهاس ملايو تيدق
ماتي دان تيدق دلواكن دالم
مغادف وبراغن بهاس اغكريس،
فماغه هيبه، دان كامغه، مختانك
(سچارا تيدق لسوغ) تنغ
كدودكن فوليتيك، ابكونومي،
سويال دانساكن كغد فارا
قمبجان يه ساعه سديكيه) دالم
نكري مريك سديري.

بي كانداهن بهاس دان نيلاي
سترا تيدق ترماسوق دالم
توجوان (موتيف) نوبل ۲ ملايو
سيلموم فرغ.

ستله تمة فغارغن مك بنتوق،
ايسي دان توجوان نوبل ۲ ملايو
تيدقله بايق براويه. تنافي كيني
فغارغ ۲ مولاله سوده مفر هيتوغن
نيلاي سسترا. اين سوده سفاتون
كران طرف بهاس ملايو سوده
براديه، دمهكوناكن، دكواعي دان
فرسميكن، يه بلوم اد فدان اياه

سلمه احمد مدغ دتجو فكن اوله فنولق فغارغ صالح كاني كتيك
برلاكون دالم ساتو اديكن فيلم ووجول جولي بينشغ فمكه،

Mengikut Aliran Novel dan Sastera

Ini ialah isi Simposium En. Ishak bin Haji Muhammad pengarang novel Melayu sejak sebelum perang dulu hingga hari ini mengenai novel-novel Melayu di dalam “Majlis Simposium” yang telah diadakan pada akhir bulan Januari yang lalu oleh Persekutuan Bahasa Melayu Universiti Malaya. Tatap dan perhatikanlah pendapat-pendapat beliau ini semoga ada baiknya dalam perkembangan kesusasteraan ibunda.

Untuk menyertai usaha baik dari Persekutuan Bahasa Melayu Universiti Malaya itu maka secara ringkasnya saya suka menyatakan pendapat-pendapat saya berhubung dengan perkara yang hendak dibincangkan itu:—

a) Pada keseluruhannya novel-novel Melayu sebelum perang adalah memenuhi tujuan-tujuannya, iaitu pertama, memberi hiburan; kedua, memberi pengajaran atas beberapa hal hidup dan kemasyarakatan; ketiga, menyemai semangat suka membaca supaya bahasa Melayu tidak mati dan tidak dilupakan dalam mengadap “serangan bahasa Inggeris” yang amat hebat; dan keempat, menginsafkan (secara tidak langsung) tentang kedudukan politik, ekonomi, sosial dan sebagainya kepada para pembacaanya (yang sangat sedikit) dalam negeri mereka sendiri.

b) Keindahan bahasa dan nilai sastera tidak termasuk dalam tujuan (motif) novel-novel Melayu sebelum perang.

Setelah tamat peperangan maka bentuk, isi dan tujuan novel-novel Melayu tidaklah banyak berubah. Tetapi kini pengarang-pengarang mulalah sudah memperhitungkan nilai sastera. Ini sudah sepatutnya kerana taraf bahasa Melayu sudah berubah, dimahkotakan, diakui dan dirasmikan. Yang belum ada padanya ialah

“daulatnya”. Pada pendapat saya isi novel-novel Melayu dalam zaman merdeka ini hendaklah banyak mengandungi unsur-unsur pembangunan dan pengajaran. Di samping itu maka hendaklah juga nilai bahasanya ditinggikan setingkat demi setingkat, sesuai dengan kemajuan para pembacaanya dalam memahami dan menikmati semula bahasanya yang sudah sekian lama dibiarkan, dibengkalaikan dan dibasikan oleh penjajahan.

Dalam satu forum radio saya telah mendengar pendapat beberapa orang cerdik pandai mengatakan bahawa novel-novel Melayu (sebelum perang) mengandungi banyak sangat nasihat,

kritik-kritik terhadap tokoh-tokoh masyarakat, ternyata sangat tujuan-tujuannya, dan watak-watak dalam novel-novel itu tidak diperlakonkan dengan sebaik-baiknya atau sepenuhnya. Pendapat demikian itu, secara sepintas lalu, memang betul. Akan tetapi pengarang-pengarang masa itu tahu baik-baik siapa para pembacaanya, kenal betul-betul akan latar belakang penghidupan rakyat di masa itu.

Pada pendapat saya sekiranya sebuah novel itu, hanya berisi hiburan semata-mata maka sangatlah kurang nilai novel itu, biarpun bahasanya baik, isinya bagus. Apalagi dalam Tanah Melayu seperti sekarang ini; tetapi novel hendaklah mempunyai tujuan-tujuan yang istimewa selain dari hiburan. Bahasa yang indah atau nilai sastera yang tinggi adalah menjadi “penyedap” para pembaca supaya mereka terus membaca sebuah buku itu sampai habis. Tetapi yang lebih pentingnya, pada pendapat Saya, ialah tema dan tujuan-tujuan novel itu, di samping itu saya juga setuju bahawa pelakon-pelakon

Salmah Ahmad sedang ditunjukkan oleh penolong pengarah Salleh Ghani ketika berlakon dalam satu adegan filem “Jula Juli Bintang Tiga”.

ستود اون دي برنيغ ديك...
 دان براتوس لاكي سواث تله
 مومبفكن توموهن سماغه
 كيرائين دان كفرويران بقا
 انگريسي دالم زمان يغ لمغاو.
 كمدين زيت تينجاو فول
 كايروفه. نامكله ساتو ۲ فغارغ
 اتو ساتو ۲ بوكو، مك اكن ددافني
 تيف ۲ فغارغ دان بوكون ايت
 مقندوغي توجوان ۲ يغ استموا
 اتوق مباحون بقا دان تگار،
 اتوق مرويه كادان ۲ مشاركه.
 كيت اميل بوكو ۲ يغ سلما اين
 كيت سفاكان هان مشكوفي
 هيوران سممت. دراول
 ستوريس اوله ييلزك
 مثال. اكن كيت دافني بهوا
 اورغ ۲ يغ دايجق ۲ دان
 دگوراو سندان اوله ييلزك
 كبايكنن ايله اورغ ۲ كرجا
 اتو قوم فدري. مك دسغفغ
 مغللكين هاتي فارا فباچ
 ييلزك جوگ مپتان بوس
 هاتين كغد، دان بوقن مشلوكه
 قوم فدري، تنافي دي تر قله
 اتني اكام. دالم بوكو انا اوله
 فغارغ فرنچيس يغ براني ۲ ايت
 مك بليو تله مفرسندان قوم
 اريستوقراط يغ باچول، تولول
 دان دابوس. بگيتو جوگ دالم
 ليس ميرابل. دان انورا
 دالم بوكو ۲ ايت اد هويغن دغن
 اف بقتله برلاكو دالم تكري دان
 قد بقا فرنچيس. تله برلاكو له
 روبوليسي فرنچيس. كيت بوله
 فركي جاوه دري ايت هفك
 كزمان بولنير. مك موتيف
 اتو توجوان ۲ سسترازمان دان
 برايوكه كغد زمان ۲ كبودايان
 اداله بات دغن بوقني ۲ بقتله
 برلاكو بكيماكه مغه ۲ نوبل ۲
 فرنچيس سكارغ ۲ لوچه دان
 ترلاو سيكثوال بوكون ۲ دان
 عاقبتن اف سوده جادي كغد
 بقا ايت ۲ لوچه دان لمه فول
 جادين، فغاروه بوكو ۲ چريتا

مغانهين كيت سكارغ ايله
 چريتا اين، بايك دالم دوف بوكو
 اتو قيلم، تيدق سديكيه جوا فون
 ميايكن نفو براهي كغد فارا
 فباچ اتو فنتون. جادي فد
 كلورهنت، توجوان ۲ شيكفيار
 نريات افيل دكاجي دغن مندالم.
 بليو دغن تيدق ترلاو راديكل
 اداله سورغ ديمو قراتيك دان
 ريفليكن.

(2) بارند شوه. فد هاتي ۲
 جيوادان اوتقن شوه، بيارفون
 دي بوكن سورغ جروترا، اداله
 شورغ سانبئيس. دالم چريتا
 ۲ ذي بليق كرل عين سرج اوف
 تود، ۲ مثال، بليو بوكن هان
 بچاراكن فصل اكام اتو روحاني،
 تافي جوگ عالم ميتافيسك.
 شوه تركنل سبكي سورغ
 فليرايه، تافي فمنتس چريتا ۲
 كارغن ايت تيدق سممت
 اتوق هيوران. سباليك ايله
 اتوق ميبين اورغ ۲ ريفيكر
 اتس بيراف فركارا يغ دالم ۲،
 فركارا ۲ يغ مقندوغي انورا
 فغتهوان، فلسفه دان سبالين.
 (3) روبه لوعيس سبئنين،
 ايلقزندر دومس، والتر سكو،
 تيسون، براون، گولدسميه
 دان لاين ۲ لاكي سواث تله
 متوليس دغن توجوان ۲ يغ
 استموا. بوكو ۲ سفرت تريرز
 ايلند، كوليرس، تربل دان سبالين
 تله منام سماغه فلاءوه، هاتي براني
 مرتناو، بلاير، مپاسه دان سبالين
 بقتله منجادين بقا برتيس
 كواس يغ تراكوغ دسلوره
 سودرا دغن چوكن ۲ برناتيا
 رولس دي ويبس. ۲. ساجق
 سفرت ۲ نون باي دي ايس
 كلوق، نون باي دي ويس كلوق،
 منجانفكن تيبان زمان ميبين
 ۲ واتر اون ذي ليف، واتر اون
 دي رايه، بة نوة ايه دروف اوف
 واتر تو دريغ، ۲ دي بوي

دالم سبواه نوبل ايت متي
 برلاكون مفتهون منورو اتق ۲
 فلاكون ايت. بركتان دغن تيمادان
 توجوان نوبل ۲ اتو بوكو
 چريتا يغ ساي كتان فنتيغ
 ايت، مك ساي سوك منجادين
 سفاي مهابساوا ۲ مفادكن فجاچين ۲
 سچارا مندالم دان، دالم
 سيمفوسيوم اين سيلاله مولا
 بينچفكن حال اين. اتوق
 فغتهوان مجلس مك برايوكه اين
 ساي كمواكن بيراف فنيچاوان ۲
 ساي يغ بوله دجادين فوكوه ۲
 فربنچاغن.

(1) شيكفيار. دالم چريتا
 جوليا سيزر تيدفكه بليو،
 سچارا تيدق لقسوغ دان بيجق
 سكال، ممتان كنجين كغد
 بقا رومن، كغد فمريشاهن
 چارا رومن يغ فد ساتو ماس
 تله مندودكي افكلند؛ افيل
 مارك انثوني بركات، ۲ واکو
 دافغ هندق مقبوركن سيزر،
 بوكن هندق مليان دي. هان
 كجاهتن يغ ماني تيفلكن،
 كبايكنن سريغ ترانم دغن
 تولغ ۲، ۲، مك تيدفكه سچارا
 تيدق لقسوغ دان بيجق
 شيكفيار ممتان تيدق فواس
 هاتين كغد عاده قوم فيودل يغ
 هان منجرماني دان مفامكن
 اورغ ۲ بقاوان دان فارا فهاون
 سهاج دالم ويسنتر ابي ۲ دان
 دالم چريتا شابلوك دي جيو
 مك تيدفكه فوجفك انگريس ايت
 ممتان كنجين كغد قوم مودل،
 اتو سكورغ ۲ اتني سميتي؟
 كمدين دالم چريتا ۲ يغ لاين
 فول شيكفيار جوگ ميايكن
 تيدق كمرن كغد قوم فيودل
 دان سميل ايت جوگ دي
 مفركلنل ديرن سبكي سورغ
 ريفليكن. دان دالم چريتا
 ۲ ورومو دان جولي، شيكفيار
 تله منچون فول منتفكيرن
 كمورنين دان فلسفه چننا. يغ

dalam sesebuah novel itu mesti berlakon sepenuhnya menurut watak-watak pelakon itu. Berkenaan dengan tema dan tujuan novel-novel atau buku-buku cerita yang saya katakan penting itu, maka saya suka mencadangkan supaya mahasiswa mengadakan pengaji-pengajian secara mendalam dan, dalam simposium ini silalah mula bincangkan hal ini. Untuk pengetahuan majlis maka berikut ini saya kemukakan beberapa peninjauan-peninjauan saya yang boleh dijadikan pokok-pokok perbincangan:

(1) Shakespeare. Dalam cerita Julius Caesar tidakkah beliau, secara tidak langsung dan bijak sekali, mengatakan kebenciannya kepada bangsa Roman, kepada pemerintahan cara Roman yang pada satu masa telah menundukkan England? Apabila Mark Antony berkata: “Aku datang hendak menguburkan Caesar, bukan hendak memulainya dia. Hanya kejahatan yang manusia tinggalkan, kebbaikannya sering tertanam dengan tulang-tulangnya”, maka tidakkah secara tidak langsung dan bijak Shakespeare mengatakan tidak puas hatinya kepada adat kaum feudal yang hanya menghormati dan memakamkan orang-orang bangsawan dan para pahlawan sahaja dalam Westminster Abbey? Dan dalam cerita Shylock the Jew maka tidakkah pujangga Inggeris itu mengatakan kebenciannya kepada kaum modal, atau sekurang-kurangnya anti-semitik? Kemudian dalam cerita-cerita yang lain pula Shakespeare juga membayangkan tidak gemarnya kepada kaum feudal dan sambil itu juga dia memperkenalkan dirinya sebagai seorang republikan. Dan dalam ceritanya “*Romeo dan Juliet*” Shakespeare telah mencuba pula mentafsirkan kemurnian dan falsafah cinta, yang

menganehkan kita sekarang ialah cerita ini, baik dalam rupa buku atau filem, tidak sedikit jua pun menaikkan nafsu berahi kepada para pembaca atau penonton. Jadi pada keseluruhannya, tujuan-tujuan Shakespeare ternyata apabila dikaji dengan mendalam. Beliau dengan tidak terlalu radikal adalah seorang demokratik dan republikan.

Bernard Shaw. Pada hati, jiwa dan otaknya Shaw, biarpun dia bukan seorang jurutera, adalah seorang saintis. Dalam cerita “*The Black Girl in Search of God*”, misalnya, beliau bukan hanya membicarakan fasal agama atau rohani, tetapi juga alam metafizik. Shaw terkenal sebagai seorang *playwright*, tapi pementasan cerita-cerita karangannya itu tidak semata-mata untuk hiburan. Sebaliknya ialah untuk menyebabkan orang-orang berfikir atas beberapa perkara yang dalam-dalam, perkara-perkara yang mengandungi unsur-unsur pengetahuan, falsafah dan sebagainya.

(3) Robert Louis Stevenson, Alexandre Dumas, Walter Scott, Tennyson, Bronte, Goldsmith dan lain-lain lagi semuanya telah menulis dengan tujuan-tujuan yang istimewa. Buku-buku seperti *Treasure Island*, *Gulliver's Travels* dan sebagainya telah menanam semangat pelaut, hati berani merantau, belayar, menyasat dan sebagainya yang telah menjadikan bangsa British kuasa yang teragung di seluruh samudera dengan cogannya “*Britannia rules the waves*”. Sajak-sajak seperti “*None by the east clock, none by the west clock*” mencanangkan tibanya zaman mesin “*Water on the left, water on the right, but not a drop of water to drink*”... “*The boy*

stood on the burning deck...”

dan beratus-ratus lagi semuanya telah mengembangkan tumbuhnya semangat keberanian dan keperwiraan bangsa Inggeris dalam zaman yang lampau.

Kemudian kita tinjau pula ke Eropah. Namakanlah satu-satu pengarang atau satu-satu buku, maka akan didapati tiap-tiap pengarang dan bukunya itu mengandungi tujuan-tujuan yang istimewa untuk membangun bangsa dan negara, untuk merubah keadaan-keadaan masyarakat. Kita ambil buku-buku yang selama ini kita sangkakan hanya mengandungi hiburan semata-mata. *Droll Stories* oleh Balzac misalnya. Akan kita dapati bahawa orang-orang yang diejek-ejek dan digurausendakan oleh Balzac kebanyakannya ialah orang-orang gereja atau kaum paderi. Maka di samping menggelikan hati para pembaca Balzac juga menyatakan bosan hatinya kepada, dan buruknya masyarakat kaum paderi, tetapi dia tidaklah anti-agama. Dalam buku *Anna*¹ oleh pengarang Perancis yang berapi-api itu maka beliau telah mempersendakan kaum aristokrat yang bacul, tolol dan dayus. Begitu juga dalam *Les Misérables*. Dan unsur-unsur dalam buku-buku itu ada hubungannya dengan apa yang telah berlaku dalam negeri dan pada bangsa Perancis. Telah berlakulah Revolusi Perancis. Kita boleh pergi jauh dari itu hingga ke zaman Voltaire. Maka motif atau tujuan-tujuan sastranya dan berikut kepada zaman-zaman kebudayaan adalah nyata dengan bukti-bukti yang telah berlaku bagaimanakah sifat-sifat novel-novel Perancis sekarang? Lucuh dan terlalu seksual bukan? Dan akibatnya apa sudah jadi kepada bangsa itu? Lucuh dan lemah pula! Jadinya, pengaruh buku-buku cerita

¹ Perkataan sebenar ialah *Annette*.

مك ساي برهاف ساعة ٢ سفاي
توان ٢ نئي اكن ممغساروهي
مشاركة تيدق فول اكن تراله
جالن. اخرن، ساي سيمفولكن
تقدافة ساي دانس اين دغن
مقوسولكن بهوا افيل مونجول
تاهون 1959 مك توكن اغكانن
بارو هندقله جاجن لاكي مفادانن
چرامه ٢ كومغ دان نمجان
ساجق ٢ يغ تيدق ميمغن كاره
فمباغونن دان فمباروان. دان
انتق توان مونغن سجورس
نتنغ فارادوقس كوستيران
كيت مك تيدقله بيدان و ملسكن
انجغ ترسفة، ممغوباي اونسور
انتي - هيومانيزم، انتي فجارن
سكاوة يغ ميوره وبي كايند تو
انيسل س اتو انتي حكوم شرع؟
دان ففاته ونيادبين بانو دكالس،
تله ميبسكن كيت تيدق تاهو دمان
ادان امس، تيمه دان بسي دالم
نكري كيت سنديري. اد فون
سجورن؟ فلو سقرت و بفسا
ملايو ايت يغ فالينغ بايك،
- ذي جنتلمين اوف ذي ايسه،
ميمغ بتول سكالي كران كيت سوده
تربياس بنر دغن مريما: و تيدق
چوكف تافق تاغن، باكول (بوكن
پرو) يغ دتادهكن. توكن
كيت سكارغ مستيله مبري، مبري
كفد فرادين دنيا سلورهن نتنغ
بوديهاس، كبودايان، كنيان،
كفريبادين، كالوتيدق فون مبري
كفد نگارادان بقسا كيت سنديري.

دعا ساي اياله مدهمدهاين
سيمفوسوم اين برحاصل، امين.

Rumah Batak Tobo

فد اغكانن ساي اين امتله اينده.
كاينداهن اين، فد نيلاي ساي،
اياله كران اي مروفانن فرايمباغن
انتارا برة بدان لابه ٢ ايت دغن
كقوانن بنغن. اي مروفانن ساتو
تسيس، ساتو تيوري ميسيتيك،
ساتو حال يغ فنوه دغن ميسيري.
ساي جوكن بلوم فرنه مليهة ساتو
لويسن سيمكور بوروغ كليجف
يغ فنجغ مونجوغن سدغ مقهيف
مانيسن دري كلونق ٢ جنتوغ
فيسغ. اين جوكن انده. اد فون
يغ سريغ ساي ليهة اياله كمبر ٢
تلنجغ. دان افاكه ايندهن سوات
سني ايت جك تيدق دداسركن
كفد عالم كران و عالم اياله ايو
سكل سني. دكينله جوكن حالن
دغن سني سوارا، سني لاكون.
دان اولهكران جاميلن سبهاين
دري دنيا اين بركان دغن سني
مك تارين ييلكو فون كيني
حرام!

سكالي كتوا سيمفوسوم هاري
اين، دان فكاوي بقر تگكوغ جواب
دالم فرسكتوان بهاس ملايو
يونيسرستيني ملايا مك يغ ساي منتا
توان تباكن كفد مجلس اياله،
بايك دالمحال نوبل، ماهو فون
دالم چايغ ٢ سني يغ لاي، مك كيت
سكارغ فو باديس! داندونيسيا
جوكن سوده ساله اسوهن، لايبر
تركمغ، كركاسي، بلنكو، دان
ائيسه، كيني سريغ نموءي جالن
بوننو. هندق كمان مريك؟ دان
هندق كمان كيت؟ اين ساغة
فنتيغ برهويغ دغن اكن دتنداناغني
ساتو فرستجوان كبودايان،
ككلواركان دان فرمحابتن انتارا
اندونيسيا - ملايا. سيا فكه يفاكن
منجادي فترونيغ فرتوموهن
سني دان سسترا كيت يغ بارو؟
دولي بقمها مليا سري فادك بكندا
يغ فرتوان اكوغ اتو ديوان بهاس
فقد فرتوگ؟ اتو فون اغكانن
عموم؟ دان كيران اغكانن عموم

اتو سسترا فد فوكوهن امة بسر،
فزانن امة فنتيغ.
فنتيجاون ٢ ساي داتس اين،
سبكيان تله ساي كتنان، هاپله
يغ سريغكن ٢. دان ساي
سوك مقولغ لاكي بهوا حال اين
اداله مروفانن ساتو ففاجين يغ
لواش دان دالم يغ مملوكن
ريسج، فبياستن دان فنلستين يغ
چرمة، خاصن باكي كيت يغ بارو
سبنتر ساج دهيدوفكن كمبالي.
ساي فيكر داندونيسيا جوكن
بلوم دبواة ففاجين دمكين ايت
اوله كران ايت مك فرلوله
دادكن لاكي سيمفوسوم ٢، چرامه ٢
ران فرينجالغن ٢. دالم ميواة
ففاجين ٢ دمكين ايت (يغ فاتوة
ساغة دكرجائن اوله مهابساوا ٢
ملايو) مك هندقله جاجن
دولفان بهواسن سمنجق زبور،
توراة، اينجيل هفك سمي كفد
قران مك مقصود بوكو بوكله
انتوق هيبوران، مليكن انتوق
ففاجران. كاجيله بجاره نمدون
فد كلوهنن. داون ٢ فافيروس
دان باتو ٢ فرتوليس دالم فيراميد
دمسر ايت بوكله فسك يغ
فنتيغ سكالي؟

اد اورغ ٢ يغ مفاغكف بهوا
ساي اين اداله سئورغ دريمر،
سئورغ فيلسوف، سئورغ بقتاسوك
چمغور مشاركة دانلان ٢ لاكي.
تتافي دالمحال سني، سكل چايغ
سني، ساي امة كچيوا دغن
كمروبونن يغ سدغ برلاكو دسرات
دنيا سكارغ اين. دان كيت بقسا
ملايو يغ برصفة ودهيدوف سكن
ماتي تيدق ماهو، بقتله هيلغ
اينيسياتيف، سوده هيلغ كاملينغ
مونكين سكالي اكن مقهيوكة
كمروبونن ايت سبب كيت امة
سوك دان موده منيرو. دالم
سني لوكنس، مثالن، ساي بلوم
فرنه مليهة دمان ٢ لوكنس لابه ٢
يغ بركننتوغ فد بنغن سنديري.

atau sastera pada pokoknya amat besar, perannya amat penting.

Peninjauan-peninjauan saya di atas ini, sebagaimana telah saya katakan, hanyalah yang seringkas-ringkasnya. Dan saya suka mengulang lagi bahawa hal ini adalah merupakan satu pengajian yang luas dan dalam yang memerlukan *research*, penyiataan dan penelitian yang cermat, khasnya bagi kita yang baru sebentar saja dihidupkan kembali. Saya fikir di Indonesia juga belum dibuat pengajian demikian itu oleh kerana itu perlulah diadakan lagi simposium-simpodium, ceramah-ceramah dan perbincangan-perbincangan. Dalam membuat pengajian-pengajian demikian itu (yang patut sangat dikerjakan oleh mahasiswa-mahasiswa Melayu) maka hendaklah jangan dilupakan bahawasanya semenjak *Zabūr*, *Tawrāh*, *Injil* hingga sampai kepada Qur'an maka maksud buku bukanlah untuk hiburan, melainkan untuk pengajaran. Kajiilah sejarah tamadun pada keseluruhannya². Daun-daun papyrus dan batu-batu bertulis dalam piramid-piramid di Mesir itu bukanlah pusaka yang penting sekali?

Ada orang-orang yang menganggap bahawa saya ini adalah seorang *dreamer*, seorang filsuf, seorang yang tak suka campur masyarakat dan lain-lain lagi. Tetapi dalam hal seni, segala cabang seni, saya amat kecewa dengan kemerosotan yang sedang berlaku di serata dunia sekarang ini. Dan kita bangsa Melayu yang bersifat "hidup segan mati tidak mahu" yang telah hilang inisiatif, sudah hilang keasliannya, mungkin sekali akan mengikut kemerosotan itu sebab kita amat suka dan mudah meniru. Dalam seni lukis, misalnya, saya belum pernah melihat di mana-mana lukisan labah-labah yang bergantung pada benangnya sendiri.

Pada anggapan saya, ini amatlah indah. Keindahan ini, pada nilai saya, ialah kerana ia merupakan perimbangan antara berat badan labah-labah itu dengan kekuatan benangnya. Ia merupakan satu tesis, satu teori matematik, satu hal yang penuh dengan misteri. Saya juga belum pernah melihat satu lukisan seekor burung kelicap yang panjang muncungnya sedang menghisap manisan dari kelopak-kelopak jantung pisang. Ini juga indah. Adapun yang sering saya lihat ialah gambar-gambar telanjang. Dan apakah indahnya sesuatu seni itu jika tidak didasarkan kepada alam kerana "alam ialah ibu segala seni". Demikianlah juga halnya dengan seni suara, seni lakon. Dan oleh kerana jahilnya sebahagian dari dunia ini berkenaan dengan seni maka tarian bingu³ pun kini haram!

Sebagai ketua simposium hari ini, dan pegawai yang bertanggungjawab dalam Persekutuan Bahasa Melayu Universiti Malaya maka yang saya minta tuan nyatakan kepada majlis ialah, baik dalam hal novel, mahupun dalam cabang-cabang seni yang lain, maka kita sekarang *quo vadis*? Di Indonesia juga sesudah *Salah Asuhan*, *Layar Berkembang*, *Gergasi*, *Belenggu*, dan *Atheis*, kini sedang menemui jalan buntu. Hendak ke mana mereka? Dan hendak ke mana kita? Ini sangat penting berhubung dengan akan ditandatangani satu persetujuan kebudayaan, kekeluargaan dan persahabatan antara Indonesia-Malaya. Siapakah yang akan menjadi *patronage* pertumbuhan seni dan sastera kita yang baru? Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong atau Dewan Bahasa dan Pustaka? Atau pun anggapan umum? Dan kiranya anggapan umum

maka saya berharap sangat-sangat supaya tuan-tuan nanti akan mempengaruhi masyarakat tidak pula akan tersalah jalan. Akhirnya saya simpulkan pendapat-pendapat saya di atas ini dengan mengusulkan bahawa apabila muncul tahun 1959 maka tugas angkatan baru hendaklah jangan lagi mengadakan ceramah-ceramah kosong dan pembacaan sajak-sajak yang tidak memimpin ke arah pembangunan dan pembaharuan. Dan untuk tuan menungkan sejurus tentang paradoks kesusasteraan kita maka tidaklah bidalan "melepaskan anjing tersepit" mempunyai unsur-unsur anti-humanisme, anti pengajaran Scout yang menyuruh "*Be kind to animals*" atau anti hukum syarak? Dan pepatah "Tiada beban batu digalas" telah menyebabkan kita tidak tahu di mana adanya emas, timah dan besi di dalam negeri kita sendiri. Adapun sanjungan-sanjungan palsu seperti "Bangsa Melayu itu yang paling baik" – "*The Gentlemen of the East*" memang betul sekali kerana kita sudah terbiasa benar dengan menerima: "Tidak cukup tapak tangan, bakul (bukan nyiru) yang ditadahkan". Tugas kita sekarang mestilah memberi, memberi kepada peradaban dunia seluruhnya tentang budi bahasa, kebudayaan, kesenian, keperibadian, kalau tidak pun memberi kepada negara dan bangsa kita sendiri.

Doa saya ialah mudah-mudahan simposium ini berhasil, amin.

Rumah Batak Toba

² Perkataan sebenar ialah keseluruhannya.

³ Upacara pemujaan semangat padi, iaitu suatu upacara pernyataan syukur terhadap semangat yang mengawal padi kerana kemurahannya memberi hasil padi yang baik sepanjang musim itu.

جرابه دھروڻ ڊانور اولهه ڇاپڻا

ننڍي مڱوڀاري رمبو۽ سڦرت رمبو۽
اودري هيڳيرن. ايتوله سڀين
مولائي دري سڪارغ ساي
مڱورنڪن ٻلنجا سڦاي تيدق
مڱوسهڪن ايغ ننتي،،

” لا حول ولا ڪاو هندق
برڪريئتيغ رمبو۽؟ فد زمان
فرمڱوان دڪالڪن برمبو۽ فنڱج
ڪاو هندق برڪريئتيغ. بوڪنڪه
واغ بيغ اڪن ڪاو ڪوناڪن بو۽
برڪريئتيغ ايت، دسيمن اتوق
فلاجران اتق ڪيت؟ اڪن ات
برقربان ڇوڪ نماڻ؟،،

اڱاله هر ڪان اڱالي سوامي تله ڊڪوٽرول اولهه استري، ڳڀرت اڪهه
مر حاليم دغن سوامين اين اڱالام سواهه ڄهاڪن

” ت لا م لاڪي هاري فوايس
ڪن، دان،، ” تروسڪن،،
” دان سوده ايت هاري راي،
ساي اڱين ڪاو دھاري راي

” واه اين سوده ملمڱاوني،
دسيپڪن هندق برچرمه، سڱي
هندق ماڪن ايڪن بيليس ساڄ.
تيدقڪه ليه ٻاڪ لاڪي ڪاو ماڪن
اوبي ساڄ سڀاڪي ڪنئي ناسي،
موده بوڪن؟ ڪاو نصيب سايڪ،
ننڍي ايغ ترفسا ساق هوسڱيل
دان ڪار تا فايه تماڱنڪن مڪان
اتوق ايغ بو۽ بيراف بولن،،
” ايه ايه تا ڪنله
سڱي تا ماڪن اوبي، سڦرت زمان
ڄفون دولو،، ڪات ليهه.

” واه سالهن، بوڪنڪه اوبي
ات ٻاڪ خصيٽن دان بوله
سڪالي اتوق فڱڪنئي ناسي، ڪات
اورغ ڄفون؟ دان مريڪ
منڱوڪن فول مڪان بو۽ لاءوق،
ٻندا ايغ فالايغ سڱ مندافتن،
دان بايق مڱندوغ ڌا۽ ايغ برڪون،
بايت سيف۽ بابي. ماهو ڪاو
ڪاو ڪيت چوباڪن تماڪن مڪان
ايت سڪارغ؟،،

” واه ايغ ني مريفيق ساڄ،
مندقير ساڄ هندق مونتهه.
ترياق۽ ساي فد چريتامق، تننغ
سانو ڪلوارڪ ايغ برچمله اڻم
اورغ، ماني برڪليمڱان سوده
تاماڪن سيف۽ بابي. هيه غري
ساي مندشرن. ساي هندق
برچيمه ڪات ساي تادي هياله
سقدر چوڪف اتوق سقدر
چوڪف اتوق اه،،

” تروسڪنله، ڪناف برهنئي
دسيٽو ساڄ؟،،

Ceramah di Ceruk Dapur oleh Khaida

"Ah! Pahit sangat kopi kaubuat pagi ini Lisah, tak lalu tekak Abang hendak meminumnya", demikian kata En. Dolah pada isterinya suatu pagi. "Makin sedikit saya bubuhkan gula ke dalam kopi, makin kurang wang harus kita gunakan untuk membeli gula", jawab isterinya. "Bukankah kita mesti bercermat Bang, dan buat lauk nanti cukuplah saya beli ikan bilis saja ya Bang?"

"Wah ini sudah melampau ni, disebabkan hendak bercermat, sampai hendak makan ikan bilis saja. Tidakkah lebih baik lagi kalau makan ubi saja sebagai ganti nasi, murah bukan? Kalau nasib baik, nanti Abang terpaksa masuk hospital dan kau tak payah memasak makanan untuk Abang buat beberapa bulan".

"Eh...eh... takkanlah sampai nak makan ubi, seperti zaman Jepun dulu" kata Lisah.

"Apa salahnya, bukankah ubi itu baik khasiatnya dan boleh sekali untuk pengganti nasi, kata orang Jepun? Dan mereka menunjukkan pula makanan buat lauk, benda yang paling senang mendapatnya, dan banyak mengandungi zat yang berguna, iaitu siput babi. Mahu kau kalau kita cubakan memakan makanan itu sekarang?"

"Ah Abang ni merepek saja, mendengar saja hendak muntah. Teringat saya pada cerita mak, tentang satu keluarga yang berjumlah enam orang, mati bergelimpangan sesudah memakan siput babi. Hih...ngeri saya mendengarnya. Saya hendak berjimat kata saya tadi hanyalah sekadar cukup untuk...sekadar cukup untuk...ah..."

"Teruskanlah, kenapa berhenti di situ saja?"

"Tak lama lagi hari puasa kan, dan..." "Teruskan..."
"Dan sesudah itu Hari Raya. Saya ingin kalau di Hari Raya

nanti mempunyai rambut seperti rambut Audrey Hepburn. Itulah sebabnya mulai dari sekarang saya mengurangkan belanja supaya tidak menyusahkan Abang nanti".

"*Lā hawla wa lā...kau hendak berkerinting rambut? Pada zaman perempuan digalakkan berambut panjang kau hendak berkerinting. Bukankah wang yang akan kagunakan buat berkerinting itu, disimpan untuk pelajaran anak kita? Kan itu berkorban juga namanya?"*

Apalah harganya kalau suami telah dikontrol oleh isteri, seperti Aminah Marhalim dengan suaminya, ini adalah sebuah jenakanya.

هاي، انته افكه اگن کات ۲ بوجوقن بفدکوناکن ساکي فيچوق
هائي تهن ايچ. ايه. محمود اين!

هان منجوكفي انتوق سواف
فاكي دان سواف فتع،،

»واه، هاري ده فوكل توجه
سته، ايج هندق فرني كرج،
ننتيله ايج فيكرن دواو سام اد
ايج هندق برميرة فنجج انو
تيدق. ننتي تفهاري بوله كيت
برچلوتيه لاي،،

»واه!، فانس بتول هاري
اين،، فيكر چي، دوله سبيل
ميافو كر هشتن كتيك باليك ماكن
تقهارى. هي، مقام سيف ساج
رومه اين، مان سي ليه، دمكين
دي تران ۲ دالم هاتين .

دفولس مريك، سدغكن زمان
سكارغ زماو ديمو قراسي،،

»لاكي ۲ ديمو قراسي، لادين
تا ادمودل كاو. منتغ ۲ زمان
ديمو قراسي تا كنه كيت اكن
براوسها مارهكن هائي اورغ،،

»ساي تيدق برمقصود
ميفكيتكن ماره اورغ، سدبكيت
فون تيدق. ثاني چوب ايج
فيكر، اورغ فرمفوان يگ امه ايت
يغ دسوره برقربان، اورغ ۲
مسكين سمرت كيت اين جوك يغ
دسوره برچرمة، اف يغ مستي
كيت چرمتكن كاو فنداقتن كيت

»اوووه كالو ايت دنماكن
قربان، مشاف ساي ساج مستي
برقربان، سدغكن اتق ايت اتق
كيت بردوا!،،

»اف فول تجوانن اغكو
بركات دمكين،؟

»مقصود ساي بگني. ساي
ربلا برقربان دغن تيدق جادي
بركرنتيغ رمبو، تافي برسام
ايت ساي هندق ايج جوك توره
برقربان. ساي تاهو ايج بركرنتيغ
دوا كالو دالم سولن. جادي
سكورغن ۲ ايج مستي مغلواركن
2 رڭكيت دالم سولن. انم بولن
سوده 12 رڭكيت،،

»كمدين، كاو هندق بلاجر
مفكونتيغ رمبو مفاي دافه كاو
مفكونتيغن رمبو ايج؟،،

»جاغله ميمفوق دولو،

بوكن دمكين مقصود ساي. ليه
بايك فنججكن ساج رمبو ايج
سبب فرنه ساي دغر اورغ بركات
»فرمفوان ايت دندغ كران
جنتيغن، دان لالاكي ايت دندغ
كراق ككائهن،، نه، بوكنكه
لالاكي برمبو فنجج ايت كاكه.

ايفه ساج فقليما ۲ زمان دهولو،
سوا برمبو فنجج، تافي مريك
كاكه براني دان دتاكوتي. سفي
سكارغ جوك ماسيه اد بوقتين،
مثان فرومفوق دان فنججوري
ناكوه ماسوق كسواه كودغ، كالو
ئودغ ايت دجك اوله اورغ
لالاكي برمبو فنجج. جادي
سكارغ بگني ساج، فنججكن
ساجله رمبو ايج، سفي كليهان
كاكه دان سام كيت برچرمة
دان برقربان،،

»ماشاءالله، اف يغ اغكو كناكن
اين. كالو ددغرله اوله لالاكي
لائين، نساي ليهير كاو دفولس
مريك،،

»مقاف فول ليهير كواكن

“Oooh kalau itu dinamakan korban, mengapa saya saja mesti berkorban, sedangkan anak itu anak kita berdua?”

“Apa pula tujuan engkau berkata demikian?”

“Maksud saya begini. Saya rela berkorban dengan tidak jadi berkerinting rambut, tapi bersama itu saya hendak Abang juga turut berkorban. Saya tahu Abang bergunting dua kali dalam sebulan. Jadi sekurang-kurangnya Abang mesti mengeluarkan 2 ringgit dalam sebulan. Enam bulan sudah 12 ringgit”.

“Kemudian, kau hendak belajar menggunting rambut supaya dapat kau mengguntingkan rambut Abang?”

“Janganlah menyampuk dulu, bukan demikian maksud saya. Lebih baik panjangkan saja rambut Abang sebab pernah saya dengar orang berkata “Perempuan itu dipandang kerana cantiknya, dan lelaki itu dipandang kerana kegagahannya”. Nah, bukannya lelaki berambut panjang itu gagah, ingat saja panglima-panglima zaman dahulu, semua berambut panjang, tapi mereka gagah berani dan ditakuti. Sampai sekarang juga masih ada buktinya, misalnya perompak dan pencuri takut masuk ke sebuah gudang, kalau gudang itu dijaga oleh orang lelaki berambut panjang. Jadi sekarang begini saja, panjangkan sajalah rambut Abang, supaya kelihatan gagah dan sama-sama kita bercermat dan berkorban”.

“*Mā shā-Allāh*, apa yang engkau katakan ini. Kalau didengarlah oleh lelaki lain, nescaya leher kau dipulas mereka”.

“Mengapa pula leherku akan

Hai, entah apakah agaknya kata-kata bujukan yang digunakan sebagai sebagai penyejuk

hati teman H.A. Mahmud ini!

dipulas mereka, sedangkan zaman sekarang zaman demokrasi”.

“Lagi-lagi demokrasi, lain tak ada modal kau. Mentang-mentang zaman demokrasi takkanlah kita akan berusaha memarahkan hati orang”.

“Saya tidak bermaksud membangkitkan marah orang, sedikit pun tidak. Tapi cuba Abang fikir, orang perempuan yang lemah itu yang disuruh berkorban, orang-orang miskin seperti kita ini juga yang disuruh bercermat, apa yang mesti kita cermatkan kalau pendapatan kita

hanya mencukupi untuk sesuap pagi dan sesuap petang”.

“Ah, hari dah pukul tujuh setengah, Abang hendak pergi kerja, nantilah Abang fikirkan dulu sama ada Abang hendak berambut panjang atau tidak. Nanti tengahari boleh kita berceletoh lagi”.

“Waah!, panas betul hari ini”, fikir Cik Dolah sambil menyapu keringatnya ketika balik makan tengahari. Hai, mengapa senyap saja rumah ini, mana si Lisah, demikian dia tertanya-tanya dalam hatinya.

مقيدگن ارغ فگنتي ناسي،
هاي، مغاف ابغ برکات ماچم
ايت، ساي بلوم، فون
مقيدگن، جواب ليه دغن
حيران . دو بوکنکه کاو ماسق
ناسي ايت سفي منجادي ارغ،
دو تافي ساي سوده فادمن افين
سبلوم فرکي تادي، دو چوب
کاو تيفوق سنديري، بارغکالي
متاکو بوتاک.

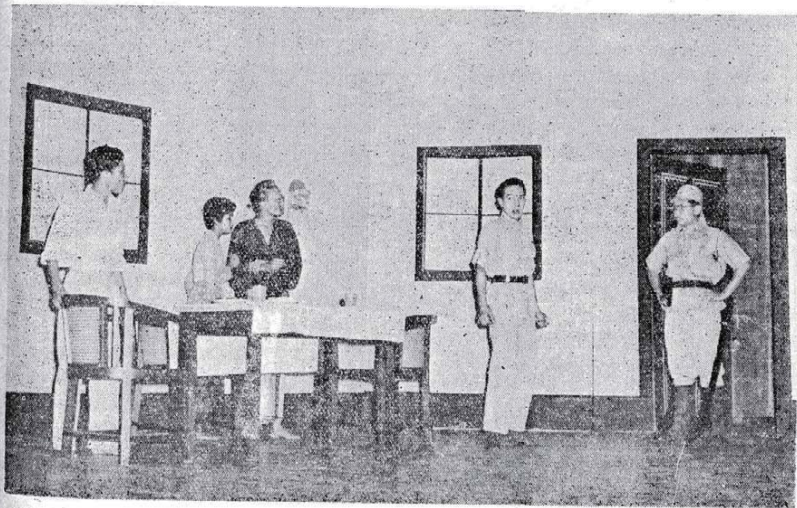
فوجه موک سي ليه کنيک
دليهن اف يغ دگنان سوامين
ايت بتول . توغکوله سکجف يغ،
ساي جرجن ناسي سکجف،
دو اکو ماکن کاجي ليه، تادافه
اکو ميوه الاسن دغن مقنان کنده
ماچين کو بهوا استريکو ماسق
ناسي هاغوس کران ليکا بربوال
درومه جيران، دان بهواکو
ترقسا منوغکو استريکو ماسق

دالم کادان دمکين افغن باليك
دري سکو له . دو مان امق ايه،
وانتهله، کمان افغن دي برمبوس،
ايه فون تا تاهو، دو ايه ايه
کناف ايه چاکف کاسر ماچم
ايت، بوکنکه ايه ييلغ، تا بوله
برچاکف کاسر دان ماکي ۲،
دو سوده، جاجن بايق چلوتيه افکو،
فرکي فگنيل دي کرومه سبله،
اني فرکي فگنيل ايبون دغن
فنهو تندا تان .

ليه باليك ترکسا ۲ مليه
سوامي دان افغن سوده باليك .
دو لکس سکالي ابغ دان اني باليك
هاري اين، کتان سوده
سفي درومه . دو کاو ايقه هاري
ماسيه فاکي لاني، چوب کاو ليه
دندنيغ ايت، اووه يا
تا يابغ، ننتي ليه سندوق ناسي،
دو سمنجق بيلا افکو بلاجر

دتلوقن فينتو، تيدق برکونجي،
دچارين ۲ سي ليه کالو ۲ ادديالیک
فينتو انتوق معجوتکنن، تافي
تريات تيدق اد . فروه چي دوله
سوده مولاي برکونجوغ دان
چاچيغن قول مبايکن لاگو
دولومغه سي کانتق لومغه،
دي تروس فرکي کدافور
هندق مليه کالو ۲ سي ليه
سدغ ميبغن مکانن انتوقن .
تافي بلوم سفي کدافور، هيدوغن
ترچيوم باو هاغيه . داتس دافور
کليهان اسف مققول ۲ دري دالم
فريوق يغ برايي ناسي يغ سوده
هاغوس سدغن افين بلوم
دقادمن .

چي دوله مولاي نايک رادغ
دان ماهو راسان دي مليغفرن
استرين يغ سوك برتنديغ ايت
کدالم فريکي دسبله رومهن .

دورغ فلارين، ساتو ادراما دري مهاسيسوا يفتله بايق امنيمولکن
فردبان تنغ ايسي دان لاگونن يفتدگنان تيدق هيدوف!

ditolaknya pintu, tidak berkunci,
dicari-carinya si Lisah kalau-kalau ada di balik
pintu untuk mengejutkannya, tapi
ternyata tidak ada. Perut Cik Dolah
sudah mulai berkeroncong dan
cacingnya pula menyanyikan lagu
“lompat si katak lompat”.

Dia terus pergi ke dapur
hendak melihat kalau-kalau Si Lisah
sedang menyiapkan makanan untuknya.
Tapi belum sampai ke dapur, hidungnya
tercium bau hangit. Di atas dapur
kelihatan asap mengepul-ngepul dari dalam
periuk yang berisi nasi yang sudah
hangus sedangkan apinya belum dipadamkan.

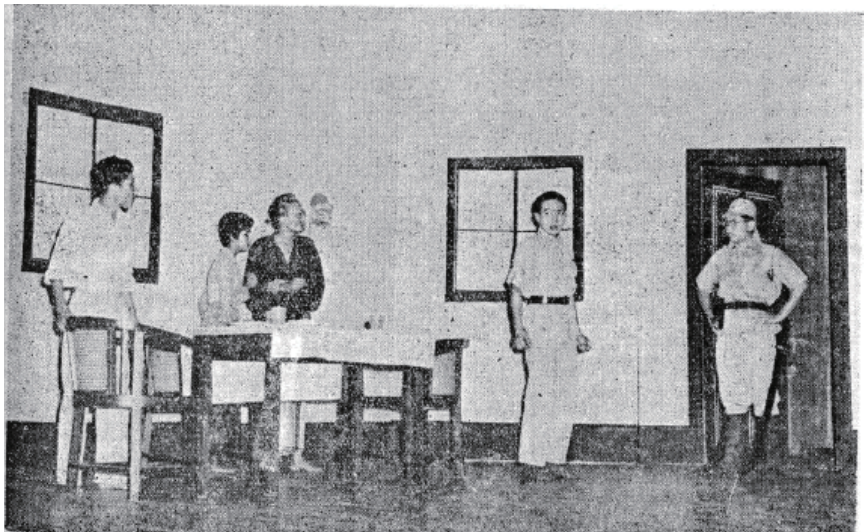
Cik Dolah mulai naik radang
dan mahu rasanya dia melemparkan
isterinya yang suka bertanding itu
ke dalam perigi di sebelah rumahnya.

Dalam keadaan demikian anaknya balik
dari sekolah. “Mana Mak Ayah?”
“Entahlah, ke mana agaknya dia berambus,
Ayah pun tak tahu”. “Eh Ayah
.....kenapa Ayah cakap kasar macam
itu, bukankah Ayah bilang, tak boleh
bercakap kasar dan memaki-maki?”
“Sudah, jangan banyak celoteh engkau,
pergi panggil dia ke rumah sebelah”.
Ani pergi memanggil ibunya dengan
penuh tanda tanya.

Lisah balik tergesa-gesa melihat
suami dan anaknya sudah balik.
“Lekas sekali Abang dan Ani balik
hari ini”, katanya sesudah
sampai di rumah. “Kau ingat hari
masih pagi lagi, cuba kau lihat
dinding itu”. Ooohh.....ya
tak ya Bang, nanti Lisah senduk nasi”.
“Semenjak bila engkau belajar

menghidangkan arang pengganti nasi?”
Hai, mengapa Abang berkata macam
itu, saya belum pun
menghidangkannya” jawab Lisah dengan
hairan. “Bukankah kau masak
nasi itu sampai menjadi arang?”
“Tapi saya sudah padamkan apinya
sebelum pergi tadi”. “Cuba
kau tengok sendiri, barangkali
matau buta”.

Pucat muka Si Lisah ketika
dilihatnya apa yang dikatakan suaminya
itu betul. Tunggulah sekejap Bang,
saya jerangkan nasi sekejap”.
“Aku makan gaji Lisah, tak dapatlah
aku membuat alasan dengan mengatakan kepada
majikanku bahawa isteriku memasak
nasi hangus kerana leka berbual
di rumah jiran, dan bahawa aku
terpaksa menunggu isteriku memasak

**“Orang Pelarian” satu drama dari mahasiswa yang telah banyak menimbulkan
perdebatan tentang isi dan lakonannya yang dikatakannya tidak hidup!**

فلاکون ۲ اوتام دالم فیلم «رادیو مس» برکمیر ستله مفادکن بچان دعا سلامه
دکرامه رادین مس، سیافورا.

بیسوق فاکي اکو اکن هنترکن
کاو بالیک ککمفوغ کرومه ایبو
باف کاو، دان کاو بوله منجاری
اورغ یغ ممفو باکي ملایانی کهندق
دان اغن ۲ مو یغ تیغکی ایت،
دان اکو بوله فول منجاری اورغ
یغ سگوف سنگ سوسه دغتنکو.
سکارغ تیغگلله اکو هندق فرکی
کرج دغن فروه کوسغ، کالو نصیب
بایک، دافله اکو فونتیغ سکجف
انتوق ماکن دکدی،، ا. دوله
تروس میغگلکن رومه دغن
تیدق منولیه ۲ لاکي.
بیلا سوامین سوده فرکی،
باروله لیسه مراس کویین دان
سولای تیمبول سلن دانس
فرکتان یغ ممفکوغ سوامین
ایت. سدرله ای سکارغ، یهوا
یغ ممپیکن فرایش برابسه فد

رغکیه ایت باکي اورغ یغ
سفرت کیت این ؟،، وو تافی
کاجی سوامی تینه جوک سام
باغن دغن کاجی ایغ، مغاف دی
بوله ممپیکن استرین کالوغ
برلیان، تافی ایغ، جاغنکن
کالوغ برلیان، کالوغ امس فون
تاهاو ایغ ممپیکن انتوق ساي،،.
وو سوده لیسه، اینیله کانتوغشن
کار ممپوالکن فرکارا یغ تیدق
بر فایده، سهکک کاو تاهاو لاکي
منجاک فراسان سوامیمو. کار
جاغن هندق ممپندیفکن ۲ اکو
دغن سوامی تینه، اکو ایاله اکو،
دی ایاله دی. مغاف سکارغ بارو
کاو ایغه سمو، کناف دهولو کاو
کناکن وو نا ایکوه برسام ایغ، ولو
فون مساقو ککندغ،،، مغاف
لیسه، مغاف ؟ سکارغ بکینی ساج،

کمالی یغ ممپیکن اکو دانغ لمبه،،.
«سینون ساي یوکن سقاج
هندق دودق بریوال درومه سی
تینه نادی، تافی دیاله یغ ممفکیل
ساي،، وو یا، سهکک کاو لوف
کفد کواجیغن کاو، دان کاو تا
ایغه یهوا اکو سمنجق فاکي تادی
بکرج مرس کریشه انتوق کفرلوان
کیت انق برانق. الفکه کورغن
تیمفراس کار سبائی سئوغ
استری. اوه یا، اف بنرله اکن
فرکارا مستحق یغ ممپیکن کاو
لوف دارتن ایت ؟،،

«واه تیدق اف ۲ یغ، هان
تینه ممفکیل ساي انتوق ممفرلیهکن
کالوغ برلیان یغ دلیکن سوامین
سالم. واه چنتیق سکالی،
هرکات 900 رغکیه ساج یغ،،.
«کاو ایغه سدکیه واغ 900

Pelakon-pelakon utama dalam filem “Raden Mas” bergambar setelah mengadakan bacaan doa selamat di Keramat Raden Mas, Singapura.

kembali yang menyebabkan aku datang lambat”.

“Sebenarnya saya bukan sengaja hendak duduk berbual di rumah si Tinah tadi, tapi dialah yang memanggil saya”. “Ya, sehingga kau lupa kepada kewajipan kau, dan kau tak ingat bahawa aku semenjak pagi tadi bekerja memeras keringat untuk keperluan kita anak-beranak. Alangkah kurangnya timbang rasa kau sebagai seorang isteri. Oh ya, apa benarlah agaknya perkara mustahak yang menyebabkan kau lupa daratan itu?”

“Ah tidak apa-apa Bang, hanya Tinah memanggil saya untuk memperlihatkan kalung berlian yang dibeli kan suaminya semalam. Wah cantik sekali, harganya 900 ringgit saja Bang”. “Kau ingat sedikit wang 900

ringgit itu bagi orang yang seperti kita ini?” “Tapi gaji suami Tinah juga sama banyaknya dengan gaji Abang, mengapa dia boleh membelikan isterinya kalung berlian, tapi Abang, jangan kan kalung berlian, kalung emas pun tak mahu Abang membelikan untuk saya”.

“Sudah Lisah, inilah keuntungannya kau membualkan perkara yang tidak berfaedah, sehingga kau tak tahu lagi menjaga perasaan suamimu. Kau jangan hendak membanding-bandingkan aku dengan suami Tinah, aku ialah aku, dia ialah dia. Mengapa sekarang baru kau ingat semua, kenapa dahulu kau katakan “Nak ikut bersama Abang, walaupun masuk ke kandang”. Mengapa Lisah, mengapa? Sekarang begini saja,

besok pagi aku akan hantarkan kau balik ke kampung ke rumah ibu bapak kau, dan kau boleh mencari orang yang mampu bagi melayani kehendak dan angan-anganmu yang tinggi itu, dan aku boleh pula mencari orang yang sanggup senang susah denganku. Sekarang tinggallah aku hendak pergi kerja dengan perut kosong, kalau nasib baik, dapatlah aku ponteng sekejap untuk makan di kedai”. En. Dolah terus meninggalkan rumah dengan tidak menoleh-moleh lagi.

Bila semuanya sudah pergi, barulah Lisah merasa kesunyian dan mulai timbul sesalnya di atas perkataannya yang menyinggung suaminya itu. Sedarlah ia sekarang, bahawa yang menyebabkan perangnya berubah pada

ايغ ليئه مكان يڠ ترساجي
دميڠا ايت، تا سورغ يڠ ايڠين
منجامهن.

و بولكه اف يڠ كاو كتاكين
ايت ليسه؟ بولكه كاو تيدق
ميسل برسوامين اورغ يڠ تيدق
مغو سقرت ايڠ اين؟ و جافلله
داولغ لاي فركارا ايت يڠ، يڠ
كوسوه كيت سلسيكن سكارغ، سه
دهوج جالڠ كمالي كففل
جالڠ. سيف يڠ تيدق برساله
دالم دنيا اين يڠ، تافي دالم فد
ايت ماسيه اد تمغه اتتوق سالغ
معاف ممعافكن انتارا ساتو سام
لاعين. ستوجوكه ايڠ دشڠ
فندافه ساي؟

و بئر اف يڠ كاو كتاكين ايت
ليسه، و سندوق دان بلاغلاكيڠ
برتيهكه، كونله كيت سروه
تفك. ايڠ سبئرڠ شافه لكس
ترسيڠكوغ، تافي لكس فول
سوروتڠ كالو كنا دشڠ جالڠڠ.
فانكنله لاوق دان ناسي ايت
ليسه، بوله كيت ماكن برسام.
دالم سواسن فردامين، كيت اكن
مندافه سگلڠ ۲ سرب اينق دان
سرب اينده، بوككه دمكين
ليسه؟

و يا يڠ، دري اين كاتس،
اكن كيت جاديكن روممشتك
كيت اين سبائي شرڠ اتتوق
كيت برسام.

دالم فدائيت، اني ممبسيكن
كتليفا اديقڠ، و جه جه
مق دان ايه سوده برپايك،
كدوان سام ترتاوا دان برلازي
كرواغ دشڠ. روممشتك ا
دوله سوده برسري كمالي.

Rumah Batak: Toba

سڠوه اينده فكاين ملاسو يڠ دفاي اوله بيدوان دان سڠين عبدالله چيك .

و مفاف كيت مستي برسيه ايه،
تيدق سايهكه ايه دشڠ اني دان
ايو؟ تيدق ايه، اني تماهو
باليك كمفوغ. دمان ايه تيشكل
دستوله اني. و تافي ايومو
رمدق سوڠ لاي تيشكل برسام
ايه.

ترسيڠكوغ بئر كه هاني ايڠ
تنشڠ فركتان ساي سالم ايت.
سبئرڠ ساي بركات دمكين ايت
تيدق له ساي سفاج اكن مپاكتيكن
هاني ايڠ. تافي كالو فون ايڠ
هندق مفاغكف ساي برساله
دالم حال اين، مك
تيدقكه اد بارغ سديكيه فراسان
فمعاف دالم جيوا ايڠ؟ سغه
ماني ساي ميسل تنشڠ اف يفتله
ساي فرواة ايت، تافي ايڠ سديكيه
فون ايڠ تيدق سبيري فلواغ باكي
ساي اتتوق ممنا معاف. چوب

ببراف ميڠكو اين اباله سببكن
فركاوتن دشڠ تينه يڠ هان
ممتشكن شوال فرهاسن دان
كاڠوشن دبئرڠ ساج. دي برجنجي
دالم هاتين بهوا سمنجق دري
هاري ايت، دي تيدق اكن
بركاوت رافه دشڠ تينه يڠ سلاو
مفاسوتڠ ۲ ايت. دي اكن
ميدياكن مكان يڠ فالغ دسوكاي
سوامين اتتوق مالم ننتي، دي
اكن ميموه كفولاغن سوامين دشڠ
سيوم يڠ مانيس.

تافي سوده هاري مالم،
سوامين بلوم جوڠ باليك كرومه،
اتقن سوده مناعيس ۲ مپاكن
ايڠ. ليسه تيدق دافه ممجكن
متان سمالڠ ايت، ناسي دان
لاوق يڠ سوده دهيدغن داتس
ميجادوتفن ساج دشڠ تودغ
ساجي، دان دي سنديري تيدق
ماكن. دي ايڠين هندق
مقيمباغي اف يڠ دراساكن
سوامين كتيك كمالي كتمغه
فكرجان دشڠ فروه كوسغ سيڠ
تادي.

يسوقن فائي ۲ باروله دوله
باليك. ليسه تيدق دافه ممبكن
سيوم سبكيماڠ يڠ درنچفكنڠ.
واجه سوامين كليهان مورم ساج
سقرت اورغ فوتس اسا. دالم
فرتومان يڠ ديقين ايت، دوله
مولاي ممجهكن كويڠ. و سوده
سيف كاواليسه، دان اني جوڠ؟،
و هندق كمان ايه، برنان اني
ميمفوڠ. و هندق فولغ كمفوڠ
كرومه نيتيڠ. و تافي يسوق
اني سوله ايه. ايت تيدق
مفاف، اني بوله فينده سوله
ننتي دكمفوڠ. و جادي كيت
باليك كالي اين، اتتوق سلمان
ايه؟، و يا، كار دان ايومو
ساليك اتتوق سلمان، دان ايه
اكن باليك كسمني كمالي.

beberapa minggu ini ialah disebabkan pergaulannya dengan Tinah yang hanya mementingkan soal perhiasan dan keagungan dirinya saja. Dia berjanji dalam hatinya bahawa semenjak dari hari itu, dia tidak akan bergaul rapat dengan Tinah yang selalu menghasut-hasutnya itu. Dia akan menyediakan makanan yang paling disukai suaminya untuk malam nanti, dia akan menyambut kepulangan suaminya dengan senyum yang manis.

Tetapi sesudah hari malam, suaminya belum juga balik ke rumah, anaknya sudah menangis-nangis menanyakan ayahnya. Lisah tidak dapat memejamkan matanya semalaman itu, nasi dan lauk yang sudah dihidangkan di atas meja ditutupnya saja dengan tudung saji, dan dia sendiri tidak makan. Dia ingin hendak mengimbangi apa yang dirasakan suaminya ketika kembali ke tempat pekerjaan dengan perut kosong siang tadi.

Besoknya pagi-pagi barulah Dolah balik. Lisah tidak dapat memberikan senyum sebagaimana yang dirancangkannya. Wajah suaminya kelihatan muram saja seperti orang putus asa. Dalam pertemuan yang dingin itu, Dolah mulai memecahkan kesunyian. "Sudah siap kau Lisah, dan Ani juga?" "Hendak ke mana Ayah" bertanya Ani menyampuk. "Hendak pulang ke kampung kerumah nendak". "Tapi besok Ani sekolah Ayah". Itu tidak mengapa, Ani boleh pindah sekolah nanti di kampung. "Jadi kita balik kali ini, untuk selamanya Ayah?" "Ya, kau dan ibumu balik untuk selamanya, dan Ayah akan balik ke sini kemgali.

Sungguh indah pakaian Melayu yang dipakai oleh biduan dan seniman Abdullah Chik.

"Mengapa kita mesti berpisah Ayah, tidak sayangkan Ayah dengan Ani dan Ibu? Tidak Ayah, Ani tidak mahu balik kampung. Di mana Ayah tinggal di situlah Ani". Tapi ibumu tidak suka lagi tinggal bersama Ayah". "Tersinggung benarkah hati Abang tentang perkataan saya semalam itu. Sebenarnya saya berkata demikian itu tidaklah saya sengaja akan menyakitkan hati Abang. Tapi kalau pun Abang hendak menganggap saya bersalah dalam hal ini, maka tidakkah ada barang sedikit perasaan pemaaf dalam jiwa Abang? Setengah mati saya menyesal tentang apa yang telah saya perbuat itu, tapi Abang sedikit pun Abang tidak memberi peluang bagi saya untuk meminta maaf. Cuba

Abang lihat makanan yang tersaji di meja itu, tak seorang yang ingin menjamahnya".

"Betulkah apa yang kau katakan itu Lisah? Betulkah kau tidak menyesal bersuamikan orang yang tidak mampu seperti Abang ini?" "Janganlah diulang lagi perkara itu Bang, yang kusut kita selesaikan sekarang, sesat di hujung jalan kembali ke pangkal jalan. Siapa yang tidak bersalah dalam dunia ini Bang, tapi dalam pada itu masih ada tempat untuk saling maaf-memaafkan antara satu sama lain. Setujukah Abang dengan pendapat saya?"

"Benar apa yang kau katakan itu Lisah, "senduk dan belanga lagi kononlah kita serumah bertingkah, kononlah kita serumah tangga. Abang sebenarnya sangat lekas tersinggung, tapi lekas pula surutnya kalau kena dengan jalannya. Panaskan lauk dan nasi itu Lisah, boleh kita makan bersama-sama. Dalam suasana perdamaian, kita akan mendapat segala-galanya serba enak dan serba indah, bukankah demikian Lisah?"

"Ya Bang, dari ini ke atas, akan kita jadikan rumah tangga kita ini sebagai syurga untuk kita bersama."

Dalam pada itu, Ani membisikkan ke telinga adiknya, "Jah...Jah.... Mak dan Ayah sudah berbaik." Keduanya sama tertawa dan berlari ke ruang depan. Rumah tangga Dolah sudah berseri kembali.

Rumah Batak Toba

برکلاهي دغن حرمة (اوله: انوار)

اكو بکرج بائي نا ماني ،
برايقه جرمة ماس تواننتي ،
مغليل برکادي، منجاوهي چيتي،
سفای سلامه توهن برکاتي .

مشاف اغکو مابوق کفایغ ؟
مشاف دکجر بايغ دان لويغ ؟
افاله ایلوقن سندپوارا دان وايغ ؟
کفداکو تيدککه کاو سايغ ؟

فيغي ماره ، فيعه مناغيس ،
کمدین مرونتا منجاדי بغيس ،
هليله لمبوه ، هابيلسه مانيس ،
دري فندیم جادي سي کنيس .

حاجه اکو جاغن کاو هالغ !
ننتي کولاري تا ماهو فولغ .
بيرکو جادي جاهه دان جالغ ،
بيرله اکو دروندوغ مالغ !

اف کونان نکارا مردیک ؟
کالو تيدق بوله برسوک !

فد سوات هاري فيغي دان فيعه ، سوامي استري يغ اد تيک اورغ
انق ، تله برکلاهي . جيران ۲ مريک تيدق تاهو اکن فرکلاهي ايت ،
تيدق دغر مريک برتفکر . سبين اياله مريک تله برکلاهي دغن حرمة
کران تاکوه دکريتيک اوله اهلي ۲ يغ کحرمة دري مجلس اونداغن يغ
بردوله . مريک تله برتفکر دغن فنتون دان شعير ، دغن قياس دان
عبارة :

هه! نا برادونا برتنديغ ،
سوک هيدوغ هندق دتنديغ !
درومه برسارغ پاموق کفينديغ ،
هابوق دان دو دسات دینديغ .

انق تيک تيدق ترفليهارا ،
سودو دان سندوق برلا فوق دقارا
فريوق بلاغا رسيغه چمغرا ،
هندق برلاکق سقرت دارا .

واهي ايغ بواهاتي ادیق ،
مغاف ماره دان مغهرديق ؟
اف سالهن برادو چنتیق ؟
برکاي دان برکاي باتيک !

زاونا برتنديغ فاکي لاوا ؟
ان اکو کاونا جاديکن باروا ؟
هه! ننتي سوا دنيا کتاوا .
منغ دان کاله جادي فراستپوا .

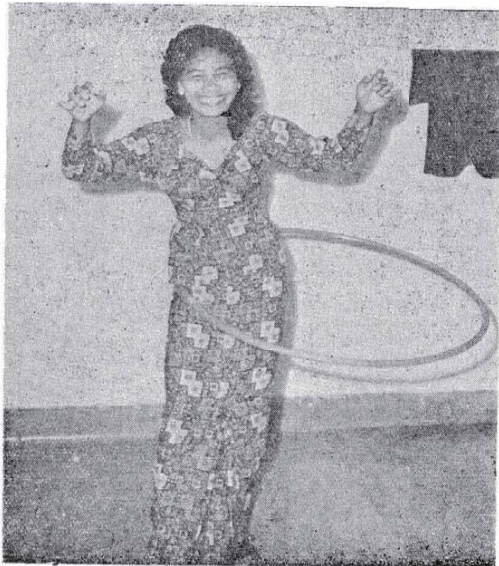
جافلله ايغ برهائي باتو ،
جالن هيدوف جاغن تربونتو .
کالو اکو دافه نومور ساتو ،
نام ايغ بايک برتميه موتو .

جاغن کاو رايو جاغن فوجوق ،
جاغن فورا ۲ مناغيس دان مراجوق
فراوان چنتیق جاغن کاو ماسوق
ننتي نام کيت جادي بوسوق .

مغاف ايغ بگيتو فندافه ؟
الاس ايغ تا چوک تفه !
موکاکو چنتیق ، داداکو امغه ،
بغفکفکو رمقيغ سقرت دفاهه .

چلاک کاو ، بدبه کفاره !
تاسدر ديري مسکين ملاره .
کناف دتيرو کنلاين باره ؟
ناشککه اغکو اکن اخره ؟

واهي ايغ کلان بوديمن :
بتول دنيا هان فينجامن ،
تتافي کيني اتوم فون زمان ،
جاغن کولوه سقرت فاسمن .

نه! بتاف کمپيران سوداري کتيجه دغن تارين هولاهوف!!

Berkelahi Dengan Hormat^{oleh: Anwar}

Pada suatu hari Pie dan Peah, suami isteri yang ada tiga orang anak, telah berkelahi. Jiran-jiran mereka tidak tahu akan perkelahian itu, tidak dengar mereka bertengkar. Sebabnya ialah mereka telah berkelahi dengan hormat kerana takut dikritik oleh ahli-ahli yang kehormat dari majlis undangan yang berdaulat. Mereka telah bertengkar dengan pantun dan syair, dengan kias dan ibarat:

Wahai Abang buah hati Adik,
Mengapa marah dan mengherdik?
Apa salahnya beradu cantik?
Berkebaya dan berkain batik!

Kau nak bertanding pakai lawa?
Dan aku kau nak jadikan barua?
Hah! Nanti semua dunia ketawa.
Menang dan kalah jadi peristiwa.

Janganlah Abang berhenti batu,
Jalan hidup jangan terbuntu.
Kalau aku dapat nomor¹ satu,
Nama Abang baik bertambah mutu.

Jangan kaurayu jangan pujuk,
Jangan pura-pura menangis dan merajuk
Peraduan cantik jangan kau masuk
Nanti nama kita jadi busuk.

Mengapa Abang begitu pendapat?
Alasan Abang tak cukup tepat!
Mukaku cantik, dadaku mampat,
Pinggangku ramping seperti dipahat.

Celaka kau, bedebah keparat!
Tak sedar diri miskin melarat.
Kenapa ditiru kegilaan Barat?
Tak ingatkah engkau akan akhirat?

Wahai Abang kelana budiman.
Betul dunia hanya pinjaman,
Tetapi kini atom punya zaman,
Jangan kolot seperti Pak Seman.

Hah! Nak beradu nak bertanding,
Muka hidung hendak ditanding!
Di rumah bersarang nyamuk kepinding,
Habuk dan debu di serata dinding.

Anak tiga tidak terpelihara,
Sudu dan senduk berlapuk di para
Periuk belanga bersepah cempera,
Hendak berlagak seperti dara.

Aku bekerja bagai nak mati,
Beringat cermat masa tua nanti,
Mengelak bergadai, menjauhi ceti
Supaya selamat Tuhan berkati.

Mengapa engkau mabuk kepayang?
Mengapa dikejar bayang dan loyang
Apalah eloknya sandiwara dan wayang?
Kepada aku tidakkah kau sayang?

Pie marah, Peah menangis,
Kemudian meronta menjadi bengis.
Hilanglah lembut, habislah manis,
Dari pendiam jadi si kenes.

Hajat aku jangan kau halang!
Nanti kulari tak mahu pulang
Biar kujadi jahat dan jalang,
biarlah aku dirundung malang!

Apa gunanya negara merdeka?
Kalau tidak boleh bersuka!

Nah! Betapa gembiranya saudari Katijah dengan tarian hula hoopnya!!

¹ Perkataan sebenar ialah nombor.

كأين باجو مريك تيڤك لماري .
برسالن فكاين امغه كالي سهارى
مريك تا دتغه كسان كماري ،
ماكن مينوم برسوك مناري .

بيبير مريك سنتياس ميره ،
فيفي فوچه نمفش چره .
بربدق برچلق سيف كتيك ،
تراس مانيس عيتوم چوك .

اكو ايغن برلاق سمرت ايت ،
قوم اتانن موليق دان چيتو .
اورغ لالو دودق دفينتو ،
دكپيه دسوم مبالس تنتو .

مقوجف، مقوجف! كات سوامي!
سكل سوات هندقله دهنامي .
عادة رسم اجارن اسلامي ،
هندقله دكاجي واجب دسلامي ،

اغكو يغ سينرن مورني ،
سوچي مليا اياوق روحاني ،
تتافي كران فغاروه جسماني ،
كاو نا جادي كافر سرائي .

عادة كيت اورغ تيمور ،
بربودي هالوس لميوه ملتور .
بوكن جسماني جادي فقوكور ،
تيدق سومبوغ جاوه تكبور .

كماجوان ميمغ بوله دچاري ،
تتافي يغ بايك واجب دكماري .
بكرج برپقتي كغد نكري ،
تولغ منولغ سام سندري .

انصافله واهي ادبكو ساغ ،
جاغلله كيلا مشجر بايغ ،
افاكه لبهن فندغ سلايغ ،
جكلو روحاني سمرت لويغ .

دبمله فيعه دودق برفيكر ،
منيمبغ بيدان باطن دان لاهير .
كمدن دافتله كفوتن اخر ،
برادو چنقيق پتاله ممبذير .

Rumah Minangkabau

جاغن كار سكة، جاغن بشته ،
كغد اكو جاغن كاو فرنته .
بوكن كاو راج بوله برتيته!
مبوكر لالو، ملينغ فاته .

سوامي مندغر توندوق مباتو ،
دالم هاتي ساغه مشغول ،
مونكينله جانوه طلاق ساتو ،
كالوايكوه جادي كوين كونترول .

استرين تروس ملاته ميومغه ،
كات ۲ بوروق سوادتومغه ،
كوننن بدان تيدق برتواه ،
برتنام فوكوء تيدق برتواه .

كليهن وانيتا ۲ هاييس دسوة ،
دري كاتي سمفي كرمبو .
رومه مريك بسر بايق فراوبة ،
اورغ ۲ كيري كانن سوامپيوه .

مريك ممكي كاسوة فلسطين
دي برجالن بركاكي ايتيق .
مريك ماكن داكميغ بيستيق ،
دي براولم فوچق بشيق .

وانيتا ۲ لايين برپوة بلاك ،
برادو برلاون برتندغ موك .

سلوم كوليتكو جادي كندور ،
اكو تا ماهو تبغكل موندور ،
اكو تا ايغن تر فندم ددافور ،
تا سودي كساوه برمندي لمفور .

بيلا لاي تا مراس سنغ ،
ماسن دفن اف كون دكتغ ؟
اكو بلوم كميغا فورا ، فولو فينغ ،
سجق كچيل بركاين بنغ !

وانيتا ۲ لايين بركلغ برسونغ ،
اكو سمرت كرا سومبغ .
اف تا مالو كه ايغ ؟
مليهه بيبي تا سروف اورغ ؟

واهي جنن يغ تا برمالو ،
برفيكران سمرت اورغ هولو .
كالو كوتاوه دري دهولو ،
تا ميره لسوغ قد الو !

اخرن قاديرون امبون دتوغلگاي واحد دالم چناكن .

Wanita-wanita lain berbuat belaka,
Beradu berlawan bertanding muka.

Sebelum kulitku jadi kendur,
Aku tak mahu tinggal mundur,
Aku tak ingin terpendam di dapur,
Tak sudi ke sawah bermandi lumpur.

Bila lagi tak merasa senang,
Masa depan apa guna dikenang?
Aku belum ke Singapura, Pulau Pinang,
Sejak kecil berkain benang!

Wanita-wanita lain bergelang bersubang,
Aku seperti kera sumbang.
Apa tak malukah Abang?
Melihat bini tak serupa orang?

Wahai jantung yang tak bermala,
Berkikiran seperti orang hulu.
Kalau kutahu dari dahulu,
Tak menyerah lesung pada alu!

Jangan kau sekat, jangan bantah,
Kepada aku jangan kau perintah.
Bukan kau raja boleh bertitah!
Membujur lalu, melintang patah.

Suami mendengar tunduk membuat,
Dalam hati sangat masyghul,
Mungkinlah jatuh talak satu,
Kalau ikut jadi *queen control*.

Isterinya terus melatah menyumpah,
Kata-kata buruk semua ditumpah,
Kononnya badan tidak bertuah,
Bertanam pokok tidak berbuah.

Kelebihan wanita-wanita habis disebut,
Dari kaki sampai ke rambut.
Rumah mereka besar banyak perabot,
Orang-orang kiri kanan semua menyebut.

Mereka memakai kasut plastik
Dia berjalan berkaki itik.
Mereka makan daging bistik,
Dia berulam pucuk betik.

Kain baju mereka tiga lemari.
Bersalin pakaian empat kali sehari
Mereka tak ditegah ke sana ke mari,
Makan minum bersuka menari.

Bibir mereka sentiasa merah,
Pipi pucat nampaknya cerah.
Berbedak bercelak setiap ketika,
Terasa manis meminum cuka.

Aku ingin berlagak seperti itu,
Kaum atasan molek dan jitu.
Orang lalu duduk di pintu,
Dikenyit disenyum membalas tentu.

Mengucap, mengucap! Kata suami!
Segala sesuatu hendaklah difahami.
Adat rasmi ajaran Islami,
Hendaklah dikaji wajib diselami.

Engkau yang sebenarnya murni,
Suci mulia elok rohani,
Tetapi kerana pengaruh jasmani,
Kau nak jadi kafir Nasrani.

Adat kita orang Timur,
Berbudi halus lembut melentur.
Bukan jasmani jadi pengukur,
Tidak sombong jauh takbur.

Kemajuan memang boleh dicari,
Tetapi yang baik wajib digemari.
Bekerja berbakti kepada negeri,
Tolong-menolong sama sendiri.

Insafah wahai Adikku sayang,
Janganlah gila mengejar bayang,
Apakah lebihnya pandang selayang,
Jikalau rohani seperti lubang.

Diamlah Peah duduk berfikir,
Menimbang bezanya batin dan lahir.
Kemudian dapatlah keputusan akhir,
Beradu cantik nyatalah membazir.

Akhirnya Qadir Embun ditunggangi Wahid dalam jenakanya.

فلسفه هیدوف:

اورغټوا ۲ یغ باقی فغالمن - باقی سکالي بري فډومن برکورو کفد عالم، فندغ دغن متهاتي، مېاپنکن انصاف دان سدر.

(اوله احمدي اسمارا)

اورغټوا ۲ ډولو ۲ جوگ ممدغ دغن متهاتي اتس صفة ۲ اتو فمباوان تېو، لالو دچفتاکس فراومفمان سمرت برارکوة: وو جاغله دفيکرکن بیغکوک تېو ایت بیغکوک جوگ مانيس ۴۴. مقصودن: تيف ۲ اورغیغ چاچه چدرا اتو دمنق تیدق برتوکوه ایت تبدظه بواهفیکران اتو عقلن فون توره سمرت کاذنن جوگ.

سوده انصاف دان سدر اورغ ۲ ډولو ۲ اتس سیکف اورغ کاي بهارو دان فغنتین بهارو، مک مرک بري فول فغالمن انتوق فډومن اورغ ۲ یغکمدين، بوپین: وو اورغ کاي بهارو جاغن دهنو تقي، اورغ لغس کھوين جاغن دتندايي، ۴۴. ارتین: جاغن دهارف برهوتیغ کفد اورغ کاي بهارو ایت بوله دافه کران اي مایسه تآ چوکف دغن واغ رغکیتن،

مستي اد دغن سپین. دسیني مننجو فکن فري فنداغن دغن متهاتي اوله اورغ یغ منچفتاکتن ممدغ تيف ۲ فوکو یغ برکویغ داوین ۲ ایت اداله کران دتیوف اغین، جادین، سبب اد اغینله مک فوکو یغ ایت جادي برکویغ. تشکل برکات تشغ فري برتمبه مالن: دان بودهن اورغ ۲ یغ دسوره بکرج اداله کران تا فندي ییھق یغ مشارهکن، اباله مېندیفکن دغن بالق کايو یغ تربنم دلمفور، بوپین: وو چک تآ کنا مېفککيه بالق تر فندم دلمفور، ماکین دالم اي تربنم ۴۴.

ولو فون اورغټوا ډولو ۲ تیدق قرنه منمفوه تنگ سکوله افلاکي یونیسر سیتی، تنافي مرک برکورو اتو سکوله کفد عالم، ممدغ سوات کجادی دغن مات هاتي، بر فیکر، انصاف دان سدر، ایتوله مېسبولکن باقی الهام انتوق بر فلسفه دان مېري فډومن هیدوف کفد اورغ ۲ یغ کمدين. بوختین ایاله دغن ترجیفتان کات ۲ تمثیل عبارة دان فراومفمان یغ بر سندر کفد عالم. 'دانتاران: وو کالوتیاد اغین مساکن فوکو یغ برکویغ ۴۴. تمثیل عبارة این اباله برارتي: تيف ۲ سوات ایت

فتحرکام سینارن بولن هیپوران برکمبر رامي انتوق دابادیکن.

FALSAFAH HIDUP:

Orang-orang tua yang banyak pengalaman – banyak sekali beri pedoman berguru kepada alam, pandang dengan mata hati, membayangkan insaf dan sadar.

(Oleh Ahmadi Asmara)

Walaupun orang tua dulu-dulu tidak pernah menempuh tangga sekolah apalagi universiti, tetapi mereka berguru atau sekolah kepada alam, memandang suatu kejadian dengan mata hati, berfikir, insaf dan sadar, itulah menimbulkan banyak ilham untuk berfalsafah dan memberi pedoman hidup kepada orang-orang yang kemudian.

Buktinya ialah dengan terciptanya kata-kata tamsil ibarat dan perumpamaan yang bersandar kepada alam. Di antaranya: “Kalau tiada angin masakan pokok bergoyang”. Tamsil ibarat ini ialah bererti: Tiap-tiap sesuatu itu

mesti ada dengan sebabnya. Di sini menunjukkan peri pandangan dengan mata hati oleh orang yang menciptakannya memandang tiap-tiap pokok yang bergoyang daun-daunnya itu adalah kerana ditiup angin, jadinya, sebab ada anginlah maka pokok itu jadi bergoyang.

Tatkala berkata tentang peri bertambah malas dan bodohnya orang-orang yang disuruh bekerja adalah kerana tak pandai pihak yang mengarahkannya, ialah membandingkan dengan balak kayu yang terbenam di lumpur, bunyinya: “Jika tak kena membangkit balak terpendam di lumpur, makin dalam ia terbenam”.

Orang-orang tua dulu-dulu juga memandang

dengan mata hati atas sifat-sifat atau pembawaan tebu, lalu diciptakan perumpamaan seperti berikut:

“Janganlah difikirkan bengkok tebu itu bengkok juga manisnya”.

Maksudnya: Tiap-tiap orang yang cacat cedera atau dinampak tidak bertokoh itu tidaklah buah fikiran atau akalunya pun turut seperti keadaannya juga.

Sudah insaf dan sadar orang tua-tua dulu-dulu atas sikap orang kaya baharu dan pengantin baharu, maka mereka beri pula pengalaman untuk pedoman orang-orang yang kemudian, bunyinya: “Orang kaya baharu jangan dihutangi, orang lepas kahwin jangan ditandangi”. Ertinya: Jangan diharap berhutang kepada orang kaya baharu itu boleh dapat kerana ia masih tak cukup dengan wang ringgitnya

Pancaragam Sinaran Bulan Hiburan bergambar ramai untuk diabadikan.

سيکة امس سيکة سلطان

ددالم بايق ۲ فلاوة يفتله سيکته درومه اكو تيدقله ادا سورغ فون يغ ليه کنجیل درقد توان حاج عبدالله الايوبي. اي اين سورغ يغ مابيه مودا دان سمقرن روف فارس سرت ابلوق تيفکه لاکو. قد تيف ۲ ناقي فتغ اكو بمباوا مکانن اتو مينومن کفدان تيدقله فرنه اي مېواغ مئان کفد اكو قد حال اورغ ۲ يفتله لالو تيدق بکيتو.

رهسيا ۲ سيکة امس جک ادا. حتى قد سوات مالم توان حاج ايت تله کلوار مقحاضيري دالم جاموان برسام ۲ دشغ بفاکو. مک اكو فون مئتا ايدين کفد ايوکو هندق ماسوق کدالم يليلق تيدور توان حاج ايت دان مقشورتن کفد ايوکو سفای ساروغ ۲ بنئل دان الاسن تيلم يليلق ايت دسالين. سموچوون ايوکو تله برستوجو دان تيدقله سکالي ۲ ميقتاکن بهرا توجوان اكو يغ سينرن اباله هندق مقشوريق رهسيا سيکة امس کفويان توان حاج ايت. مک افيل اكو سمفي کدالم

اي تله برهنتي درومهکو سيمگو لمان دان ايو بفاکو نافة کاسبه کفدان دان سافة دجرماتي دي سبب اي سورغ يغ تر فلاجر دان قواة عمل عبادتن کفد توهن.

افکل ماسوق کسوله هاري اي درومهکو ايت بهاروله اكو مقتهوي اکن ساتو فرکارا يفتليه کنجیل برکنان دشغ حال: يايت قد تيف ۲ ناقي اي ميکته وميوتن دشغ ساتو سيکة امس دان سيکة ايت بيانش دسيمغن ددالم ساکو باجون برسمقول دشغ کابن ستر کونوغ. قد فتغ جمعة سيکة ايت دفراسفکن دشغن کمين دان دبسرهن. بوکنکه اين ساتو فرکارا يغ کنجیل؟ لازيمن اورغ ۲ فرمغوان مقشوناکن سيکة امس - تنافي يوکن کران بواة ميبير رمبوة ملاينکن اباله ساکي ساتو فرهياس سهاج. اين سورغ لاکي يغ مقشوناکن دان يفتله فليقن سيکة ايت دفراسفکن دان دفرملياکن.

جک مليهتکن کفد فکابن دان تيفکه کلکوان توان حاج ايت بوکنله تارف باکين تميلق دان مقشوناکن بارغ يغ سقرت ايت. مک اوله سبب ايت اكو تله منارهو نك کالو ۲ اي اين ادا برکابتن ددالم سوات فرکار يغ سوليعة دان دري سمنجق ايت براختيالوله اكو هندق متجاري

يليلق ايت بارغ يغ فرتام سکالي اكو فريقسا اباله باجو توان حاج ايت دمان بندا يغ مقحيراتکن اكو ايت ادا ترسيمغن. افکل اكو برتمو سهاج دشغ بندا ايت باروله اكو سدر بهوا اكو تله ملاکوکن ساتو فرکارا يغ ناله فدعاده دان ادب کران مرقسا اکن کابن باجو اتو هرت بندا سورغ يغ منومغ درومه کيت ايت اباله ساتو فرپوان يغ سافة هينا. تنافي اكو براس چوکف قواسهاتي کران اكو تله مقتهوي لايين ۲ رهسيا برکنان دشغ سيکة امس ايت. ادا فون داتس تفي سيکة ايت ادا برتوليس. دهديهنن اوله تفکو خديجه کفد توان حاج الايوبي.

شهان سائتله ايشين هاتیکو هندق مقتهوي سفاکه اورغ يغ برنام تفکو خديجه ايت دان بکيمان فرهويشتن دشغ توان حاج يغ مودا اين. مک دالم قد اكو دودق بر فيکر ايت تر فيکرله چوک اولهکو هندق منجوب سيکة

ساتو ادبکن دالم و مسافر، - فيلم هيندوستان يغ ترپارو دداتفکن اوله کائي اورکانيزيشن.

Sikat Emas Menyikat Sultan

Di dalam banyak pelawat yang telah singgah di rumah aku tidaklah ada seorang pun yang lebih ganjil daripada Tuan Haji Abdullah al-Ayyubi. Ia ini seorang yang masih muda dan sempurna rupa paras serta elok tingkah laku. Pada tiap-tiap pagi petang aku membawa makanan atau minuman kepadanya tidaklah pernah ia membuang matanya kepadaku padahal orang-orang yang telah lalu tidak begitu.

Ia telah berhenti di rumahku seminggu lamanya dan ibu bapakku sangat kasih kepadanya dan sangat dihormati dia sebab ia seorang yang terpelajar dan kuat ibadatnya kepada Tuhan.

Apakala masuk kesepuluh hari ia di rumahku itu baharulah aku mengetahui akan satu perkara yang lebih ganjil berkenaan dengan halnya: iaitu pada tiap-tiap pagi ia menyikat rambutnya dengan satu sikat emas dan sikat itu biasanya disimpan di dalam saku bajunya bersampul dengan kain sutera kuning. Pada petang Jumaat sikat itu diperasapkan dengan kemenyan dan dibersihkan. Bukankah ini satu perkara yang ganjil? Lazimnya orang-orang perempuan menggunakan sikat emas – tetapi bukan kerana buat menyisir rambut melainkan ialah sebagai satu perhiasan sahaja. Ini seorang lelaki yang menggunakannya dan yang lebih peliknya sikat itu diperasapkan dan dipermuliakan.

Jika melihatkan kepada pakaian dan tingkah kelakuan Tuan Haji itu bukanlah taraf baginya memiliki dan menggunakan barang yang seperti itu. Maka oleh sebab itu aku telah menaruh syak kalau-kalau ia ini ada berkaitan di dalam suatu perkara yang sulit dan dari semenjak itu berikhtiarlah aku hendak mencari

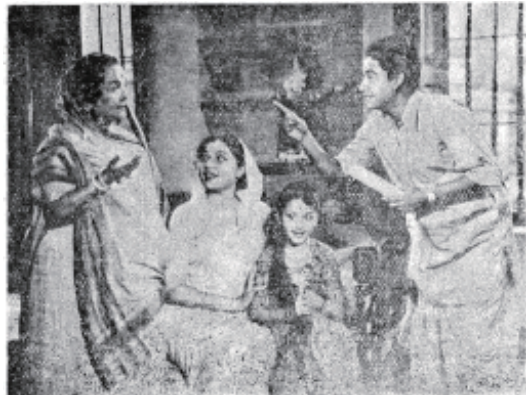
rahsia-rahsia sikat emas jika ada.

Hatta pada suatu malam Tuan Haji itu telah keluar menghadiri dalam jamuan bersama-sama dengan bapaku. Maka aku pun meminta izin kepada ibuku hendak masuk ke dalam bilik tidur Tuan Haji itu dan mengesyorkan kepada ibuku supaya sarung-sarung bantal dan alasan tilam bilik itu disalin. Semujurnya ibuku telah besetuju dan tidaklah sekali-kali menyangkakan bahawa tujuan aku yang sebenarnya ialah hendak mengorek rahsia sikat emas kepunyaan Tuan Haji itu.

Maka apabila aku sampai ke dalam

bilik itu barang yang pertama sekali aku periksa ialah baju Tuan Haji itu di mana benda yang menghairankan aku itu ada tersimpan. Apakala aku bertemu sahaja dengan benda itu barulah aku sedar bahawa aku telah melakukan satu perkara yang salah pada adat dan adab kerana memeriksa akan kain baju atau harta benda seorang yang menumpang di rumah kita itu ialah satu perbuatan yang sangat hina. Tetapi aku berasa cukup puas hati kerana aku telah mengetahui lain-lain rahsia berkenaan dengan sikat emas itu. Adapun di atas tepi sikat itu ada bertulis: Dihadiahkan oleh Tengku Khadijah kepada Tuan Haji al-Ayyubi.

Syahadan sangatlah ingin hatiku hendak mengetahui siapakah orang yang bernama Tengku Khadijah itu dan bagaimana perhubungannya dengan Tuan Haji yang muda ini. Maka dalam pada aku duduk berfikir itu terfikirilah juga olehku hendak mencuba sikat

Satu adegan dalam filem “Musafir” – filem Hindustan yang terbaru didatangkan oleh Cathay Organization.

منوليس سورة ٢ كغد فرمفوان ٢
 يغ چنتيق ددالم تكمي ايت دان
 بفاكو تله مقلواركن بايق چريتا
 بركنان حال احوال توبه راج ايت
 دان دانتاران اداله ساتو رهسيا
 يغ ساغة دكهندكي اوله حاج
 فلو ايت .
 سوات هاري حاج ايت
 تله فرگي مفادف سلطان ايت دان
 مفرسميكن بيراف حال يغ امة
 دسوكاي اوله بگندا .
 دو فاتيكن اين اباله كورو اكام
 كغد تفكو خديجه بوندا كغد تفكو
 حليمه اتقندا المرحوم تفكو فقلما
 فرغ صحابة توانكو بقتله منيفكل
 ايت دان فاتيكن تله داوتسكن
 مفادف توانكو سفاي منجوان
 صحيفه توانكو يغ بارو دتريمان

كفوتسن تكا موده نومور 7

ولو فون بايق وايتنا؟ يفتله توره مقمبيل بهاكن منك ، و
 موده ورت جنالك بفتكوجه ، تنافي اكفن نصيب مريك كورغ بايك ،
 كران يفتله برجاي دالم تكان ايت اباله دوا اورغ قومودا يغ نام دان
 علامه سرت جوافتن كامى سياركن دباوه اين . سكوهفون بگيتو كامى
 فرچاي وايتنا؟ جوك دافه منوليس فراغن يغ بايك دالم فرادوان
 اين كيران مريك سام؟ بريكة دالم حال اين . موك ٢ دالم ماس هدفن
 فيفق وايتنا كن دافه لايي برجاي دالم فرادوان اين .

نام ٢ فنكا يغ برجاي دان جوافتن اداله سباكي برايكة :

هديه فرنام ددافتي اوله :

محمد حازير ايه . خالد ،

كونستيبيل فوليس عيم . تي . ستور ،

لاهة لين ، ايفوه ،

فيرق .

جوافتن : نه اين دي بارغ يغ مق انجيء كمفونكن (مفيدمكن) .

هديه كدوا ددافتي اوله :

حسين محمد ،

كمفوغ سوغي رفس ، كوالا ترغكانو ،

ترغكانو .

جوافتن : استغفرالله ، بوكنله كتم ايت يغ ساي سوره بلي ، بودوه

هديه ٢ كغد كدوا اورغ يفتله برجاي اين تله كامى كيريمكن
 دغن سفوجي سورة تهنيئه دري فقلولا فرادوان اين . دان كغد مريك
 يفتله سام متوره مقمبيل بهاكن دالم فرادوان اين كامى اوجفتن
 سنيغكي ٢ تريمكاسيه ، دان دهارف مريك كن تروس مقمبيل بهاكن ،
 مدهمدهن مريك جوك كن برجاي .

بوراغ اتوق تكان نومور سميلان اد موله 42 .

ايت كفلاكو . سيكة كو لوروتكن
 بهاج درميوتكو براسن فنيقله
 دان برة كفلاكو . مك تيدقله
 لايين كفرچيان كو ملايتكن اكو
 تله توله كران سيكة ايت كفوبان
 شورغ راج . فد فيكران كو
 حاج يغ مودا ايت اباله شورغ
 يغ برداره راج جوك كالو تيدق
 مسكن بوله اي مئكونان سيكة
 ايت .

كمدين درفد سبولن لمان
 باروله اكو مقرئي بهوا توان حاج
 ايت بوكنله شورغ راج دان
 بوكن قول شورغ حاج ملايتكن
 اي ايت اباله شورغ فنجاهه
 يغ ترلالو يسجق دان
 ترمنهور دانتارا راكنن . مك اكو
 فون مقتهوي جوك مقاف بفاكو
 ايت ادبرهويغ دان بربايك دغنن .
 روفان اي تله منومغ درومه اكو
 ايت دغن سپامر كن ديرين سباكي
 شورغ يغ ساهه دغن توجوان
 هندق منجاري دهسيا بركنان
 دغن كيكان دان هرت بندا سلطان
 يغ مرمنه ددالم تكري ايت دان
 بفاكو ايت اداله سباكي شورغ
 جروتوليس كغد بگندا ايت .

سباكي شورغ فنجاهه اداله
 اي مقفويغ برباكي ٢ علمو كفتن اين
 دان مقتهوي اي اكن فرگر فكن
 مانسي مليهه كغد طبيعة
 دان كلوانن تفكو خديجه ايت
 اباله ساتو اكام ريكان ٢ دان سيكة
 امس ايت تله دباوه دغن واغن
 سنديري كران ساتو توجوان يغ
 ساغة فليق .

سكوهن اي تله لام مندغر
 خير بهوا راج يغ تكري ايت
 ساغة سوك اكن فرمفوان يغ
 چنتيق دان بيراف بلنجا فون اكن
 دبايرن اسكن فرمفوان ايت سوك
 منجادي گوندقن . مك اوله سبب
 ايت اي تله دانغ كغد بفاكو سفاي
 دافه اي كتهوي كيرن بگندا اد

itu ke kepalaku. Sikat kulorotkan sahaja di rambutku berasa peninglah dan berat kepalaku. Maka tidaklah lain kepercayaanku melainkan aku telah tulah kerana sikat itu kepunyaan seorang raja. Pada fikiranku Haji yang muda itu ialah seorang yang berdarah raja juga kalau tidak masakan boleh ia menggunakan sikat itu.

Kemudian daripada sebulan lamanya barulah aku mengerti bahawa Tuan Haji itu bukanlah seorang raja dan bukan pula seorang haji melainkan ia itu ialah seorang penjahat yang terlalu bijak dan termasyhur di antara rakannya. Maka aku pun mengetahui juga mengapa bapaku itu ada berhubung dan berbaik dengannya. Rupanya ia telah menumpang di rumah aku itu dengan menyamarkan dirinya sebagai seorang yang salih dengan tujuan hendak mencari rahsia berkenaan dengan kekayaan dan harta benda sultan yang memerintah di dalam negeri itu dan bapaku itu adalah sebagai seorang jurutulis kepada baginda itu.

Sebagai seorang penjahat adalah ia mempunyai berbagai-bagai ilmu kepandaian dan mengetahui ia akan pergerakan manusia melihat kepada tabiat dan kelakuannya Tengku Khadijah itu ialah satu nama reka-rekan dan sikat emas itu telah dibuat dengan wangnya sendiri kerana satu tujuan yang sangat pelik.

Sesungguhnya ia telah lama mendengar khabar bahawa raja yang negeri itu sangat suka akan perempuan yang cantik dan berapa belanja pun akan dibayarinya asalkan perempuan itu suka menjadi gundiknya. Maka oleh sebab itu ia telah datang kepada bapaku supaya dapat ia ketahui kiranya baginda ada

menulis surat-surat kepada perempuan-perempuan yang cantik di dalam negeri itu dan bapaku telah mengeluarkan banyak cerita berkenaan hal ehwal taubat raja itu dan di antaranya adalah satu rahsia yang sangat dikehendaki oleh haji palsu itu.

Suatu hari haji itu telah pergi menghadap sultan itu dan

mempersembahkan beberapa hal yang amat disukai oleh baginda.

“Patik ini ialah guru agama kepada Tengku Khadijah bonda kepada Tengku Halimah anakanda almarhum Tengku Panglima Perang sahabat tuanku yang telah meninggal itu dan patik telah diutuskannya menghadap tuanku supaya menjawab *shahifah* tuanku yang baru diterimanya

KEPUTUSAN TEKA MUDAH NOMOR¹ 7

Walaupun banyak wanita-wanita yang telah turut mengambil bahagian teka “Tekah Mudah Warta Jenaka yang Ketujuh” tetapi agaknya nasib mereka kurang baik, kerana yang telah berjaya dalam tekaian itu ialah dua orang pemuda yang nama dan alamat serta jawapannya kami siarkan di bawah ini. Sungguhpun begitu kami percaya wanita-wanita juga dapat menulis penerangan yang baik dalam peraduan ini kiranya mereka sama-sama bergiat dalam hal ini. Moga-moga dalam masa hadapan pihak wanita akan dapat lagi berjaya dalam peraduan ini.

Nama-nama peneka-peneka yang berjaya dan jawapannya adalah sebagai berikut:

Hadiah pertama didapati oleh:

Muhammad Hazir A. Khalid,

Constable Police M. T. Store,

Lahat Lane, Ipoh,

Perak

Jawapannya: Nah ini dia barang yang Mak Encik kempenankan (mengidamkan).

Hadiah kedua didapati oleh:

Hussin Muhammad

Kampung Sungai Rengas, Kuala Terengganu,

Terengganu.

Jawapannya: *Astaghfiru Allāh*, bukanlah ketam itu yang saya suruh beli, bodoh!

Hadiah-hadiah kepada kedua orang yang telah berjaya ini telah kami kirimkan dengan sepucuk surat tahniah dari pengelola peraduan ini. Dan kepada mereka yang telah sama menurut mengambil bahagian dalam peraduan ini kami ucapkan setinggi-tinggi terima kasih, dan diharap mereka akan terus mengambil bahagian, mudah-mudahan mereka juga akan berjaya.

Borang untuk tekaian nomor² sembilan ada di muka 42.

¹ Perkataan sebenar ialah nombor.

² Perkataan sebenar ialah nombor.

يغ همفا . حال ايت تله ددغر
اوله توانحاج فلو لائي كفارة
ايت مك سبب ايتوله دافتي اي
سكارغ مقادف راج ايت مفر سميكن
فركارا ٢ يغ فلو انتوق فايدة
ديرين سديري .

مك يقينه بگندا بهوا توان
حاج يغ مودا ايت اياه او تون
دردف تفكو خديجه . جكلو تيدق
ساكن بوله اي بمليكي ساتو
سيكة امس افته لائي فد سيكة
ايت اد ترلو كيس نام فقا جي
توان حاج ايت . مك اوله سبب
اي ترالو عاشيق اكن انقدا تفكو
خديجه ايت دباير پاله داغ سايق
يغ دكهنديكي اوله توان حاج
ايت دان برانتو غله حاج فلو
ايت دان كايه اي دغن تيفو
جيلهن . هواي ٢ بوي دافه
سفرت اين اد بايق .

تمت

كز قكري دان فركتان ٢ توانحاج
ايت . تنافي افكل اي مليه
اكن سيكة ايت دغن نام تفكو
خديجه اد ترلو كيس دانن
فرچياله بگندا بهوا سينرن توان
حاج مودا ايت سورغ او تون
دردف تفكو خديجه مك بگندا
فرنه جوگ مندغر بريتا مفتاكن
تفكو خديجه دان تفكو حليمه
ايت ساعة ورع دان طاعة حمبوة
عمل عبادة كغد تو هن سرت بلاجر
علمو ٢ اكام سمنج مئكة تفكو
فعلما فرغ ايت بگندا تيدق
ملاوة كسان تنافي افيل بگندا
مندغر خبر مئساكن تفكو حليمه
ايت تله سردان روف فارسن
امة اينده سرت دغن فلاجرانن
ترالوله ايقي بگندا هندق
مغراسر بكتن . پيكن بگندا تله
بيراف كالي مهنتر او تون كران
ميمغ تفكو حليمه ايت تنافي
سموان باليك نمباوا تاغن دان مولة

ليهكورغ امغه هاري سوده،
بركات توانحاج ايت دغن تيدق
جفكوغ مديكة فون .

» هابيس اف خبرن ؟ «
برتان راج .

» مك عزمله هاتي تفكو ايت
ند مقبولكن فرمنتان توانكو
دغن شرطن ٢ سفرت اين . «

» افا ٢ فول شرطن دان افاكه
كهندين ، بزرگان راج ايت .

» اد فون شرطن ٢ اياه هندقله
توانكو بواكن سيكة امس سفرت

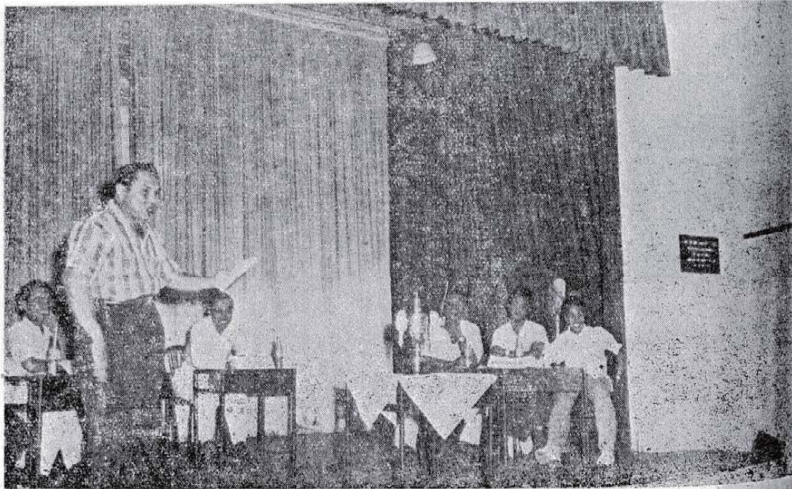
اين لالو دكلواركنن سيكتن ايت)
دان هندقله توانكو مئساكرهكن

واغ توني سايق لم ريبورغيكه .
مك ملاوين دردف ايت هندقله

توانكو اداكن عادة استعادة راج
يغ لعلكف جكلو تيدق اغنقله

اي دردف مريما فرمنتان توانكو
ايت . «

مك قدمولان راج ايت اد
جوگ مناروه مديكة شك دانن

دكسان بهوا سودارا عبدالله سفقورا (باغف نوشيال كلب) تله تگغ اووه ليهيرن سمپيل مفلواركن «و سيلة»
دالم بمجئكن بهوا فرساتوانن تيدق مفلارينن اوسور ٢ كبودايان باره - بتوكه؟ انتله!!

lebih kurang empat hari sudah”
berkata Tuan Haji itu dengan tidak
canggung sedikit pun.

“Habis apa khabarnya?”
bertanya raja.

“Maka azamlah hati Tengku itu
pada mengakbulkan permintaan tuanku
dengan syarat-syaratnya seperti ini”.

“Apa-apa pula syaratnya dan
apakah
kehendaknya” bertanya raja itu.

“Adapun syarat-syaratnya ialah
hendaklah

tuanku buatkan sikat emas seperti
ini (lalu dikeluarkannya sikatnya itu)
dan hendaklah tuanku menganugerahkan
wang tunai sebanyak lima ribu ringgit.

Maka selain daripada itu hendaklah
Tuanku adakan adat istiadat raja
yang selengkap jikalau tidak engganlah
ia daripada menerima permintaan tuanku
itu”.

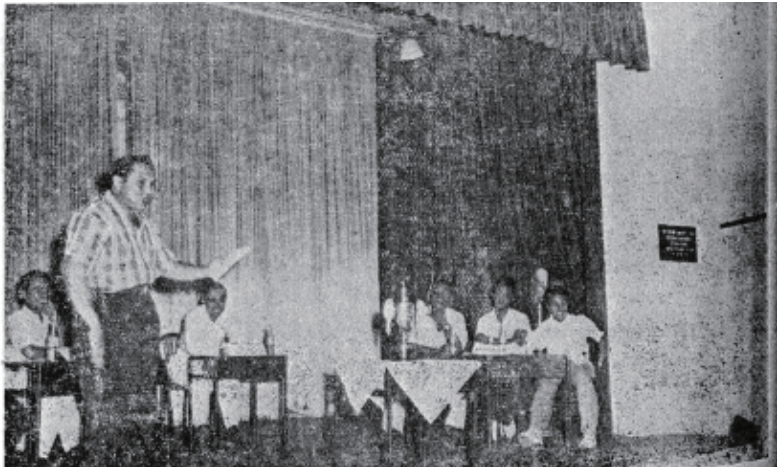
Maka pada mulanya raja itu ada
juga menaruh sedikit syak di atas

gerak-geri dan perkataan-perkataan Tuan Haji
itu. Tetapi apakala ia melihat
akan sikat itu dengan nama Tengku
Khadijah ada terlukis di atasnya
percayalah baginda bahawa sebenarnya Tuan
Haji muda itu seorang utusan
daripada Tengku Khadijah maka baginda
pernah juga mendengar berita mengatakan
Tengku Khadijah dan Tengku Halimah
itu sangat warak dan taat membuat
amal ibadat kepada Tuhan serta belajar
ilmu-ilmu agama semenjak mangkat Tengku
Panglima Perang itu baginda tidaklah
melawat ke sana tetapi apabila baginda
mendengar khabar mengatakan Tengku Halimah
itu telah besar dan rupa parasnya
amat indah serta dengan pelajarannya
terlalulah ingin baginda hendak
memperisterikannya. Bahkan baginda telah
beberapa kali menghantar utusan kerana
meminang Tengku Halimah itu tetapi
semuanya balik membawa tangan dan mulut

yang hampa. Hal itu telah didengar
oleh Tuan Haji palsu lagi keempat
itu maka sebab itulah dapati ia
sekarang mengadap raja itu mempersembahkan
perkara-perkara yang palsu untuk faedah
dirinya sendiri.

Maka yakinlah baginda bahawa Tuan
Haji yang muda itu ialah utusan
daripada Tengku Khadijah. Jikalau tidak
masakan boleh ia memiliki satu
sikat emas apatah lagi pada sikat
itu ada terlukis nama pengaji
Tuan Haji itu. Maka oleh sebab
ia terlalu asyik akan anakda¹ Tengku
Khadijah itu dibayarnya wang sebanyak
yang dikehendaki oleh Tuan Haji
itu dan beruntunglah haji palsu
itu dan kayalah ia dengan tipu
helahnya. Hubaya-hubaya buaya dapat
seperti ini ada banyak.

Tamat

Dikatakan bahawa saudara Abdullah Sanggora (Bapak *Social Club*) telah tegang urat lehernya sambil mengeluarkan “silat”
dalam membahaskan bahawa persatuannya tidak mengalirkan unsur-unsur kebudayaan Barat – betulkah? Entahlah!!

¹ Perkataan sebenar ialah anakanda.

سڳول لاون جمبول

باون ماسم، سوامي چورنگا،
با بلاچن لام دراڳ .

کالو چوکف دجاڳ د فلپهارا .
دسيکه دندنن دتمبه چمارا ،
دسيقوة دسڳول دهباس بوڳا ،
ميمڳ مڳرمكن توا دان ترونا .

تتافي يځ ايلوق دزمان دولو ،
سڳرت لسوځ ، اتنن دان الو ،
هاڻ سواي باڳي اورځ هولو ،
باڳي ڪوت ۲ ماسن سوده لالو .

مڳرڪتنن سوال رمبوة فنديڳ ،
جاڳنله دڪاجي داي فناريڳ ،
ايت فرڪارا بوڪنله فليڳ ،
پريسه دان چرڪسن هندڳله تيليڳ

(فنجادڳ : سيني زوييده . فمڳڳڳڳ : فوان سلمه . فارا فقاديان
اياله حاج واحد ، لي ائين ، فوان عرباڳيه دان داتين ڪاميسه .
فغروسى : فا جومه ، دبننواوله بوڳ سبتو .)
دالم فريبنچاڳن ۲۲ سڳول لاون جمبول ، اين مڪ توان فغروسى
تله مڳرسيلانن فيهڳ فمڳڳڳڳ دولو برچاڳف ، دان منورة فراتوران ۲
يځ تله دتفڳن مڪ هورائين ۲ ايت هندڳله دڳن بنبوق شعير .

ڪات فوان سلمه :
ايتوله سببن دسوره برلاڳير ،
اسم ليمو مڳهيليڳن هايپر .
ڪالونا هيلڳ داڳي دان لندير ،
فواس دان سمهيليڳ جادي ممڳير .
رمبوة فنجڳ تا چوکف دجاڳ ،
سڳرت دافور باڳي جلاڳ ،

تاجوق فريبنچاڳن اياه سڳول ،
يځ بروف ساڳن ۲ توڳڳول ،
چوچڳن سڳرت تياڳ توڳڳول ،
اتو ڪالو دوا سڳرت تياڳ ڳول .

فارا حاضرين دري فمودا
فمودي زمان سڪارڳ ڳلڳ ڪتاوا .
لاڳي دان فرمفوان ۲ ڳولڳن توا
برماسم موك .

برمبوة فنجڳ باڳي وانيتا ،
تيدڳ منمبه روف طيتا ،
ڪورڳ سدڳ دفندڳ مات ،
ڪچوالي فد عالم فنديتا .

اف بيدان رمبوة دان بولو ؟
جاڳن دجواب دڳن ملولو
يځ تومبوه دتمڳمالو ،
پوڪنكه سته دچوڪور سلالو ؟

دمڪين حالن رمبوة دڪفلا ،
فانوة دفنديڳن دان دبلا .
ڪالو فنجڳ برجيلا ۲ ،
برسارڳله فدان بندلا ۲ جلا .

بندا يځ فرتام اياه ڪوتو ،
برسارڳ برتلور سينف وقت ،
هيدوفڳن بياڳ رامى برسڪوتو ،
مڳهيسف داره ساتو فرساتو .

ڪالو برسڳة ڪورڳ ڪرف ،
دانفله فول فپاڳة ڪورڳ ،
ڪانلن نراس مڳيرف ۲ ،
ڪالو دڪارو امتله سدڳ .

لفس مندي فائي جمعة ،
ڪناله دياسوه دان دڪة ،
سبب باڳي بندلا ۲ ملڪة ،
يځ چاڳر دان يځ نڪة .

۱. ملوي سوبڳن دڳن جيء زيتون ڪاريم (چوچو فوتييه لاقو) يځ
بارو ۲ اين تله ملسوڳن فر ڪهويننن دسيڳافورا .

Sanggul Lawan Jambul

(Pencadang: Siti Zubaidah. Pembangkang: Puan Salmah. Para pengadilnya

ialah Haji Wahid, Lebai Isnin, Puan Arbaiyah dan Datin Kamisah.

Pengerusi: Pak Jumat, dibantu oleh Bung Sabtu.)

Dalam perbincangan “Sanggul Lawan Jambul” ini maka tuan pengerusi telah mempersilakan pihak pembangkang dulu bercakap, dan menurut peraturan-peraturan yang telah ditetapkan maka huraian-huraianya itu hendaklah dengan bentuk syair.

Kata Puan Salmah:

Tajuk perbincangan ialah sanggul,
Yang berupa seakan-akan tunggul,
Cucuknya seperti tiang tunggul,
Atau kalau dua, seperti tiang gol.

Para hadirin dari pemuda-pemudi zaman sekarang gelak ketawa.
Lelaki dan perempuan-perempuan golongan tua
bermasam muka.

Berambut panjang bagi wanita,
Tidak menambah rupa jelita,
Kurang sedap dipandang mata,
Kecuali pada alam pendeta.

Apa bezanya rambut dan bulu?
Jangan dijawab dengan melulu!
Yang tumbuh di tempat malu,
Bukankah sunat dicukur selalu.

Demikian halnya rambut di kepala,
Patut dipendekkan dan dibela.
Kalau panjang berjela-jela,
Bersaranglah padanya benda-benda cela.

Benda yang pertama ialah kutu,
Bersarang bertelur setiap waktu,
Hidupnya biak ramai bersekutu,
Menghisap darah satu persatu.

Kalau bersikat kurang kerap,
Datanglah pula penyakit kurap,
Gatalnya terasa mengirap-ngirap,
Kalau digaru amatlah sedap.

Lepas mandi pagi jumaat,
Kenalah basuh dan dikesat,
Sebab banyak benda-benda melekat,
Yang cair dan yang pekat.

Itulah sebabnya disuruh berlangir,
Asam limau menghilangkan hanyir.
Kalau tak hilang daki dan lendir,
Puasa dan sembahyang jadi membazir.

Rambut panjang tak cukup dijaga,
Sepeti dapur banyak jelaga,

Baunya masam, suami curiga,
Bak belacan lama di raga.

Kalau cukup dijaga dipelihara,
Disikat didandan ditambah cemara,
Disiput disanggul dihias bunga,
Memang menggeramkan tua dan teruna.

Tetapi yang elok di zaman dulu,
Seperti lesung, antan dan alu,
Hanya sesuai bagi orang hulu,
Bagi kota-kota masanya sudah lalu.

Memperkatakan soal rambut pendek,
Janganlah dikaji daya penarik,
Itu perkara bukanlah pelik,

Bersih dan cergasnya hendaklah tilik.

En. Melawi Subjan dengan Cik Zaitun Karim (cucu Putih Lawak) yang baru-baru ini telah melangsungkan perkahwinannya di Singapura.

زويديه يڤ سدڠ برجالن منوجو
فنتس . سڠول لينتڠ مناريق
فراهين ؛ تيدڠ اد مات يڤ
فنتڠ مندڠ .

اخرن ، ستله سواسان تنڠ
كمباي ، مڠر كنانه سيني زويديه :

الاس ۲ فمڠڠ سوا كارو ،
كتان ۲ لوڤه دان منڠارو ،

كالو فندافنڠ كيت سوا توره ،
نسڠاي تالاكوله ليمو فوروه .

برمبوه فنديق كرينتڠ مڠرڠ ،
قد فندافن سافله سوبڠ .

تليفا فول تيدڠ برسوبڠ ،
سيلف ۲ فندڠ دڠر اڤڠ .

بڠول ، فنجڠ فنديق بوكن اوكران
سڠول دان جمبول بوكن فراهان

تنافي ليهتله وانيتا دريتورانه
اتو فلاڠور ۲ يڤ برتابوران !

دالم مڠڠر تمدون باره ،
بانڠ وانيتا جادي ملاره ،

هندڠن ماجو قوا حسة ،
اخرن ليهير سنديري تر جرة .

بوروق دان بايكن سوات فركارا
سيڠياد تيمڠ ، دهيتوڠ دان دڠيرا

جاڠن مڠيكة سفرت كرا ،
سڠاي مشاركة جاڠن هوروهارا .

بوكن ساي سوك منڠاڠي مفات ،
تنافي بوڠتين ۲ اد فد كيت .

برمبوه فنديق برڠرمين مات .
دبلاڠڠ لوروڠ برسيفه مرات .

برمبوه فنجڠ برصفة جليتا ،
ايت اصلي واتڠ قوم وانيتا .

اد فون يڤ كاج بوكن فرمات ،
اورڠ ۲ يڤ بيجڠ سوده بركات .

جاڠن دسبوه كوتر دان كوتو ،
برمبوه فنديق فون بڠيتو ،

كالو تاواساڠوڠي دان سرتو ،
سيلف ۲ بروڠ دان برباو هنتو .

ماهو فرڠي بيكن كرينتڠ ،
نورن كڠوت نايك لويڠ .

جك اد ترسيلف ترانڠور ،
جاڠن دتمبه منڠادي كوتر .

اد فون تمدون باره دان تيمور ،
عبارة فاسير ، سيمين دان كافور ،

ايت بوله دڠاول دان دڠمفور ،
سڠاي كوكه ، ميواه دان معمور .

بهوايڠ واجب جادي فڠوڠور ،
بوكن برمبوه يڤ جادي فڠتور ،

بوكن جمبول سفرت ايڠور تر كوتر
اتو سڠول ، سيفوه براتور ،

تنافي اياله هاتي يڤ جوجور ،
بوديهاس يڤ تيفڠي لوهور ،

هالوس كات دان توتر .
لهلمبوه كرفڠري تراتور .

اورڠ ۲ يڤ حاضير برتفوق لايڠ ،
له كموره دري تادي . مڠر

مڠمبوه فوان سلمه ، دان سمبيل
ايت جوك ! مڠالو كن سيني

رمبوه ميمڠله هياس كفلا ،
سرت لڠسڠر فد جندبلا ،

داني جاڠن جاديكن تومفوان هالا ،
هڠك دسمبه سفرت برهالا .

رمبوه يڤ له ايلك مايڠ ،
بيڠ بوله ميمي سايڠ ،

تنافي ايت هاله لويڠ ،
يڤ اسي دهاتي مڠايڠ .

يڠ حاضيرين سڠلينڠ
برتفوق تاڠن . وانيتا دري

ڠلڠن مودا برتفوق له لام ،
دسول دڠن سيم دان سري

تيميرا . مڠيكنيت دسوك اوله
نودا ۲ يڤ برتفوق ، برسورق

بوكن ۲ روسوق كروسي ،
فوان سلمه منوتڠ چرامهن

دڠن بركات :
داني نمڠين دان فڠنڠور ،
كات ۲ سيمفولن هندڠكو اتور ،

ساتو اديكن دالم فيام بارو كرس - هول جولي يمتڠ تيك

Rambut memanglah hiasan kepala,
Seperti langsir pada jendela,
Tapi jangan jadikan tumpuan hala,
Hingga disembah seperti berhala.

Rambut yang lebat ikal mayang,
Memang boleh menyemai sayang,
Tetapi itu hanyalah loyang,
Yang emasi di hati membayang.

Sidang hadirin sekaliannya
bertepuk tangan. Wanita-wanita dari
golongan muda bertepuk lebih lama,
disulam dengan senyum dan seri
gembira. Mereka itu disokong oleh
pemuda-pemuda yang bertepuk, bersorak
memukul-mukul rusuk kerusi.

Puan Salmah menutup ceramahnya
dengan berkata:

Wahai pemimpin dan penganjur,
Kata-kata simpulan hendak kuat,

Jika ada tersilap terlanjur,
Jangan ditambah menjadi kotor.

Adapun tamadun Barat dan Timur,
Ibarat pasir, simen dan kapur,
Itu boleh digaul dan dicampur,
Supaya kukuh, mewah dan makmur.

Bahawa yang wajib jadi pengukur,
Bukan rambut yang jadi faktor,
Bukan jambul seperti ekor terkukur
Atau sanggul, seperti siput beraturl,

Tetapi ialah hati yang jujur,
Budi bahasa yang tinggi luhur,
Halus kata dan tutur.
Lemah lembut gerak-geri teratur.

Orang-orang yang hadir bertepuk lagi,
lebih gemuruh dari tadi. Mereka
menyambut Puan Salmah, dan sambil
itu juga mengalu-alukan Siti

Zubaidah yang sedang berjalan menuju
pentas. Sanggul lintangnya menarik
perhatian; tidak ada mata yang
pantang memandang.

Akhirnya, setelah suasana tenang
kembali, maka berkatalah Siti Zubaidah:
Alasan-alasan pembangkang semua karut,
Kata-katanya lucu dan mencarut,
Kalau pendapatnya kita semua turut,
Nescaya tak lakulah limau purut.

Berambut pendek kerinting mengerbang,
Pada pandangan sangatlah sumbang.
Telinga pula tidak bersubang,
Silap-silap pandang digelar abang.

Betul, panjang pendek bukan ukuran
Sanggul dan jambul bukan peraturan
Tetapi lihatlah wanita-wanita di restoran,
Atau pelacur-pelacur yang bertaburan!

Dalam mengejar tamadun Barat,
Banyak wanita jadi melarat,
Hendakkan maju kuat hasrat,
Akhirnya leher sendiri terjerat.

Buruk dan baiknya sesuatu perkara
Seyogia ditimbang, dihitung dan dikira
Jangan mengikut seperti kera,
Supaya masyarakat jangan huru-hara.

Bukan saya suka mencaci mengata,
Tetapi bukti-buktinya ada pada kita.
Berambut pendek bercermin mata.
Di belakang lorong bersepah merata.

Berambut panjang bersifat jelita,
Itu asli watak kaum wanita.
Adapun yang kaca bukannya permata,
Orang-orang yang bijak sudah berkata.

Jangan disebut kotor dan kutu,
Berambut pendek pun begitu,
Kalau tak usaha cuci dan sertu,
Silap-silap berupa dan berbau hantu.

Mahu pergi bikin kerinting,
Turun ke kota naik loteng.

Satu adegan dalam filem baru Keris – Julia Juli Bintang Tiga.

سڳول دان چمبول ايت، فڊ
فنداڤه مريڪ، تله ديمبولكن
اوله فيهق ۲ يڠ ترنتو اتوق
مفغاروي فيكران رعيه دالم
فيلهنراي يڠ اكن دانغ، دلوار ۲
بنڊر، دالم كاوسن ۲ يڠ جاوه
دداره دان داوولو مك فارا
فقوندي اكن دفغاروي دان
دفرلمهكن يڠ فروفكندا ۲ اكام،
كيسنان دان كودايان ملايو.

كمدين كفوتس ايتفون
دبتاكله كغد فارا حاضرين!
تتافي فنداڤه فقاديل ۲ ايت،
سمرت دانس اين تيدق
دسوتكن. مريڪ سڳن كغد
فيهق ۲ يڠ ترنتو. دالم هاتي
مريكتيت اد كات ۲ يڠ سروف:
”ومستي جاك فرويق ناسي...“
يا، ناسي، كغد اورغ ۲ يڠ قواة
ماكن ناسي اداله لبه فنتيغ رند
كبنران، كيبباس برفيكر،
برچاكف دان سباكين يڠ اصل.

دميكنله تمئن فرادوان شعير
سڳول لاون چمبول.

محمد جون سدغ هندق مفر كوسا مس ابو دالم فيلم وورادين مس.

تيفكله كرج ۲ يڠ فنتيغ،
رومهنفك جادي فونتغ فنتيغ.
دوبه هابيس رمبوه تركره،
ستيف وقت براس لوره،
هندق كذافور تراس بره،
ناكوه رمبوه برهابوق بركاره.
فميفكج بركات دغن ملولو،
برتان بيدا رمبوه دان بولو،
ميبوه تومبوهن دتمغه مالو،
مپيندير اورغ دولو دان اولو.
جواب ساي دغن تروسترغ،
وانيتا ۲ بكارغ جافنله تمبيرغ!
برمبوه فنديق برابو جارج!
تمغه ۲ مالو كامو كوتو برارغ!
بيلا رمبوه كريتيغ براوميق،
كنا اير ساخنله جواق،
تاكوه هابيس بدق دان چلق،
تا مانيس لائي بيلا ترلق.
عاقبه تاكوه مباسهن رمبوه،
اد بايق يڠ بوله دسوه.
تفكوق برداكي، برياو بلوه،
كتياق هاغيه، نا مونته موله!
كاو برسوامي بگيمانله حالن؟
تيدق تنتوله حرام حلالن،
نامندي ران ۲ بايق اران،
تاكوه روسق كريتيغ دان ايكلن.
ساي سوجو دان ساي اكور،
فنجغ فنديق تا جادي اوكور،
تتافي كوكور اف كغد كوكور؟
كلاف جوڳ يڠ فونله هنجور!
مقصود چاكف ساي يڠ تركلوار،
جافن مفجر كمجان دلوار،
مقاف بيتنا فاكي سلوار؟
كچيل دان سمفيع سمرت تواره؟
برمبوه فنديق تا اد سالهن،
تتافي بايق سوال مسئلن،
بلنجا ممبواه دان منجكان،
سلف ۲ تركادي كيون عاقبتن.
برامبوه فنجغ ماينغ مفوراي،
تا فنتيغ مندي دفريني دان سوغ،
دلاغير دسيتوه، دراب درغي،

Tinggallah kerja-kerja yang penting,
Rumah tangga jadi pontang-panting.

Duit habis rambut terkerat,
Setiap waktu terasa berat,
Hendak ke dapur terasa berat,
Takut rambut berhabuk berkarat.

Pembanggang berkata dengan melulu,
Bertanya beza rambut dan bulu,
Menyebut tumbuhan ditempat malu,
Menyindir orang dulu dan ulu.

Jawab saya terus terang,
Wanita-wanita sekarang janganlah temberang!
Berambut pendek berbaju jarang!
Tempat-tempat malu kamu kutu bersarang!

Bila rambut kerinting berombak,
Kena air sangatlah cuak,
Takut habis bedak dan celak,
Tak manis lagi bila tergelak.

Akibat takut membasahkan rambut,
Ada banyak yang boleh disebut.
Tengku bedaki, berbau belut,
Ketiak hangit, nak muntah mulut!

Kalau bersuami bagaimanalah halnya?
Tidak tentulah haram halalnya,
Nak mandi rata-rata banyak aralnya,
Takut rosak kerinting dan ikalnya.

Saya setuju dan saya akur,
Panjang pendek tak jadi ukur,
Tetapi kukur apa kepada kukur?
Kelapa juga yang punah hancur!

Maksud cakap saya yang terkeluar,
Jangan mengejar kemajuan di luar,
Mengapa betina pakai seluar?
Kecil dan sempit seperti tuar?

Berambut pendek tak ada salahnya,
Tetapi banyak soal masalahnya,
Belanja membuat dan menjaganya,
Silap-silap tergadai kebun akibatnya.

Berambut panjang mayang mengurai,
Tak pantang mandi di perigi dan sungai,
Dilangir disintuk, diraba direngai

Kutu dan kotor jatuh berderai.

Lepas mandi dikinginkan pula,
Disikat dilurus jangan bersela,
Kemudian disapu minyak pula,
Sebelum disiput disanggul semula.

Setelah siap bersih dan kemas,
Dengan bunga-bunga pula dihias,
Baunya wangi, sedap memuas,
Suami pun sayang tak puas-puas.

Kalau diceritakan rahsia asmara,
Cara-cara memelihara kasih mesra,
Kepada janda-janda dan anak-anak dara,
Kaum wanita kuranglah sengsara.

Tetapi tajuk bicara kita ini,
Kesimpulannya ialah hati yang murni,
Sanggul dan jambul di zaman kini,
Hendaklah dinilai dengan rasa seni.

Demikianlah saya empunya mudah,
Sesia kita berbahas tak sudah-sudah,
Masyarakat seyogya tak bertinggi rendah,
Yang berdasarkan jiwa yang indah.

~~Pengadipagullmenhantingkanmihakmah~~

yang mereka telah catitkan. Didapati
sama banyak, dan keputusan pertandingan

sanggul dan jambul itu, pada
pendapat mereka, telah ditimbulkan
oleh pihak-pihak yang tertentu untuk
mempengaruhi fikiran rakyat dalam
pilihanraya yang akan datang, di luar-luar
bandar, dalam kawasan-kawasan yang jauh
di darat dan di ulu maka para
pengundi akan dipengaruhi dan
diperlemahkan dengan propaganda-propaganda agama,
kebangsaan dan kebudayaan melayu.

Kemudian keputusan itu pun
dinyatakanlah kepada para hadirin;
tetapi pendapat pengadil-pengadil itu,
seperti di atas ini tidak
disebutkan. Mereka segan kepada
pihak-pihak yang tertentu. Dalam hati
mereka itu ada kata-kata yang serupa:
"mesti jaga periuk nasi."

Ya, nasi, kepada orang-orang yang kuat
makan nasi adalah lebih penting daripada
kebenaran, kebebasan berfikir,
bercakap dan sebagainya yang asal.

Demikianlah tamatnya peraduan syair
Sanggul Lawan Jambul.

Muhammad Jun sedang hendak memperkosa Mas Ayu dalam filem "Raden Mas".

سنداکوراو فالاجوق

بولن لوم

جادي مفتي ايت. انا تيبا
سجکالا انا ليه دي اورغ سورا
سودله برسبوق دالم هاتي انا
سکالي اين انا مراس جادي راجله
اف بوله بواة سوده نصيب. دي
اورغ سوره انا نايک کسوراو انا
نايک. دي اورغ تباد برچاکف
اف ۲ انا فون ديم تنافي اد انا
باچ ذکر.

لقس شاء دي اورغ باوا انا
کسواه رومه انا انکوة. سمفي
ديستو دي اورغ افکة هيداشن انا
تکن. دي اورغ ۲ ديم انا ديم دي
اورغ کتواو کلکف انا کتواو
چوک. سجورسن لمان دودق ۲
مک توان قاضي فون دانغ سرت
دانغ دي فون برتان - سوده
سيف؟ دي اورغ جواب سوده
توان!

بيلا توان قاضي دودق دي
سوره انا دکة. انا فون دکة.
دي فکف تلونجوق انا انا ديمکن
روفا دي ماو عقدکن انا. انا
تافنجج کيرا انا انکوة سومان.
سوده نکاح دي اورغ بيکين تعليف
کتان بيلا نايک متفاري اسوق
فاني کوکرت طلاق بيني انا ايت.
چلاک بتول کات هاتي انا
روفا انا ماو دجادينک چينا

۵

سیدی فالاجوق حفظ ترسیو
نحو دان صرف بايق برکابو
فقه تصوف سفرت ربیو
حديث فرمان بوله درابو
کامي بردعا بریو کتي
سام دليده سام دهاتي
سیدی فالاجوق کامي منتتي
متدق داغکة منجادي مفتي
جاغن تاکوة جاعنله کنتر
يمني منتتي باوه فلنتر
کامي طاعة تيدق مومتز
کامي سدبا هندق ملوتر
دغن حرمة دجمفوة دانغ
تاسمقة فاکي دانقله فتغ
جاغن فردولي بوجر ملينتغ
بيارسرين فونتغ دان فونتغ
عاليم فالاجوق ترلاو تيفکي
لاکيفون تاجم باکي يلکي
بوله دباوا کفاهه جفکي
تياد مفتوهي حرام دان فتغ
عاليم علماء اورغ تقوا
بوله منجوال سکل فتوا
کامي بمبلي براف دباوا
سچاون شاهي اتوفون کهاوا.

چوب انت فيکر سمفي بکيتو
سکالي دي اورغ افکة انا فون نام
تنافي انا بواة ۲ تاسوک ماو
جادي مفتي ايت فد حال يغ
سبتولن ساتو کالي دي اورغ ماو
سريو کالي انا ماو. جاغن فندغ
اف، فندغ دافة کادوين چوکف
بوکن؟ دالم هاتي انا دمان بوله
دافة اين ماچم فون چن.

انا تفکف ليم ايکور ايم انا
جسوال انا بلي سربن دناجف
کنتوغ کمدين انا فون جان
منوجو نکري يغ انا ماو داغکة

دولو انا سوده! بلغ سام انت
بوکن! يات انا بايق منريما سورة ۲
جنتا پراهي درفد کاديس ۲ دان
جنداء انت تا اومه حيران سهاج
بکيتو کالو کيت چنتيق ايت فون
نولغ معلوم فد انت هندق
نرجاي، فرچياله، هندق تيدق
نون بيدقله، انا تاکيرا تنافي
ناترة جوک انت تاو فصل انا
اد منريما سورة فتيشين اورغ
رامي دسبله نوري يغ بسر جوک
منتا انا جادي توء مفتي. انا
سوده جادي فليک ميکرکن سورة
فتيشين ايت دمان دي اورغ تاو
انا اين عاليم دولو اد. مفاجي
ديمن دان طهران. انت فون تاو
انا سلمان سمويکين کوکو تاکوة
جادي ريباء تکبور فد حال دي
اورغ تاو جوک سمفي دي اورغ
بيکين سورة فتيشين کفد انا
دمکين بوپين.

ماحب الفضيلة توء شيخ دجولغ
سیدی فالاجوق عاليم تربيلغ
محکک مدقک بوکن کفالغ
بوله مفاجر هنتو جمبالغ
ببد العلماء ددالم عالم
سربن بسر جوپين دالم
ماکي چنچين فرمات نيلم
باکي فا باي منججوج تالم

لدهن فصيح لاکيفون قاري
ميبوة عين (ع) بوپي پردوري
سبوة فاد (ض) ماچم فنچوري
عين امقام بيق بيري ۲

لفظ مخرجن برقيوق ۲
تنوين ادغامن برلوهق ۲
نائب (ق) دسبوة بوپي ترباهق
لفظ حان (ح) ماچم ترکاهق

**Bualan
Lama**

Senda Gurau Pak Lacuk

Dulu ana sudah bilang sama anta bukan! Iaitu ana banyak menerima surat-surat cinta berahi daripada gadis-gadis dan janda, anta tak usah hairan sahaja begitu kalau kita cantik itu pun pulang maklum pada anta hendak percaya, percayalah, hendak tidak pun tidaklah, ana tak kira tetapi patut juga anta tau pasal ana ada menerima surat petisyen orang ramai di sebelah negeri yang besar juga minta ana jadi tok mufti. Ana sudah jadi pelik memikirkan surat petisyen itu di mana dia orang tau ana ini alim dulu ada mengaji di Yaman dan Tehran. Anta pun tau ana selamanya sembunyikan kuku takut jadi riyak takbur padahal dia orang tau juga sampai dia orang bikin surat petisyen kepada ana demikian bunyinya:—

Šāhib al-faḍīlah Tok Syeikh dijulung
Sidi Pak Lacuk alim terbilang
Muḥaqqiq mudaqqiq bukan kepalang
Boleh mengajar hantu jembalang

Sayyid al-‘ulamā’ di dalam alam
Serbannya besar jubahnya dalam
Memakai cincin permata nilam
Bagai Pak Bai menjunjung talam

Lidahnya fasih lagipun qari
Menyebut ‘ayn (‘) bunyi berduri
Menyebut ḍād (ḍ) macam pencuri
‘Ayn umpama bek biri-biri

Lafaz makhrajnya berpihak-pihak
Tanwīn idghāmnya berluhak-luhak
Qāf (q) disebut bunyi terbahak
Lafaz ḥānya (h) macam terkahak

Sidi Pak Lacuk hafaz tersebut
Nahu dan saraf banyak berkabut
Fikah tasawuf seperti ribut
Hadith firman-Nya boleh dirabut

Kami berdoa beribu kati
Sama di lidah sama di hati
Sidi Pak Lacuk kami menanti
Hendak diangkat menjadi mufti

Jangan takut jangan gentar
Bini menanti bawah pelantar
Kami taat tidak memutar
Kami sedia hendak melontar

Dengan hormat dijemput datang
Tak sempat pagi datanglah petang
Jangan perduli¹ bujur melintang
Biar serban punting dan puntang

Alim Pak Lacuk terlalu tinggi
Lagipun tajam bagai seligi
Boleh dibawa ke Pauh Janggi
pantang Tiada mengetahui haram dan

Alim ulama orang takwa
Boleh menjual segala fatwa
Kami membeli berapa dibawa
Secawan shahi² ataupun ghawha³.

Cuba anta fikir sampai begitu
sekali dia orang angkat ana punya nama
tetapi ana buat-buat tak suka mau
jadi mufti itu padahal yang
sebetulnya satu kali dia orang mau
seribu kali ana mau. Jangan pandang
apa, pandang dapat kawin cukup
bukan? Dalam hati ana di mana boleh
dapat ini macam punya *chance*.

Ana tangkap lima ekor ayam ana
jual ana beli serban di Pajak
Gantung kemudian ana pun jalan
menuju negeri yang ana mau diangkat

jadi mufti itu. Ana tiba
senjakala ana lihat dia orang semua
sudahlah bersibuk dalam hati ana
sekali ini ana merasa jadi rajalah
apa boleh buat sudah nasib. Dia
orang suruh ana naik ke surau ana
naik. Dia orang tiada bercakap
apa-apa ana pun diam tetapi ada ana
baca zikir.

Lepas isyak dia orang bawa ana
ke sebuah rumah ana ikut. Sampai
di situ dia orang angkat hidangan ana
tekan. Dia orang diam-diam ana diam dia
orang ketawa gelak-gelak ana ketawa
juga. Sejurus lamanya duduk-duduk
maka tuan kadi pun datang serta
datang dia pun bertanya – sudah
siap? Dia orang jawab sudah
tuan!

Bila tuan kadi duduk dia
suruh ana dekat. Ana pun dekat.
Dia pegang telunjuk ana ana diamkan
rupanya dia mau akadkan ana. Ana
tak panjang kira ana ikut semuanya.
Sudah nikah dia orang bikin taklik
katanya bila naik matahari esok
pagi gugur talak bini ana itu.

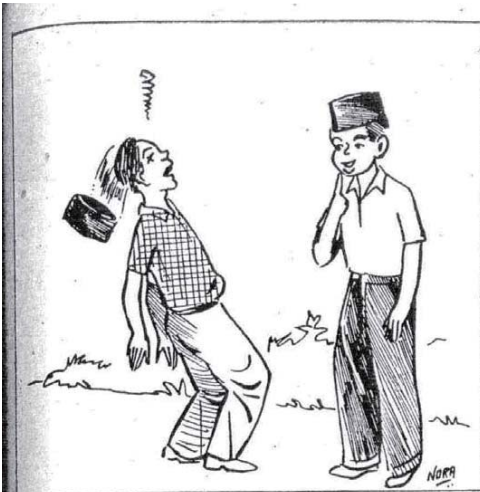
Celaka betul kata hati ana
rupanya ana mau dijadikan cina

¹ Perkataan sebenar ialah peduli.

² Merujuk kepada teh.

³ Merujuk kepada kopi.

عليه :- دوك، كالومات، رقومات، تنصاف، دبرات، يا!
 دول :- اووو ميخ
 عليه :- لا، كالوبيير برنوم بيير?
 رول :- لوه! دفتور لالوايكوت ميمور،
 عليه :- كناف مستب دفتورايكوت ميمور?
 رول :- چربت كالوبيير مر كاواو كن رغت بيير ميموكن
 تننوبيسما فحه

ايت دشن تاغيشن دان لاكون
 كنان -
 هي فالاجوق توا بدبه
 دماكن كوتوء مكه كعبه
 تا سدر نامفوس ربه
 سماكين توا خائل برتمبه
 اكو تاسفك ائكو بگيني
 فروة ائكو سبر گوني
 ماو تركنا كوة دان ثاني
 اصل دافه منجاري بيني
 ائكو سيال ائكو فنجوري
 ائكو تياد تاهوكن بودي
 اهل بركاون كرج منجادي
 بيار ماكن ربوس كلادي

اكو تاماهو برلاكي ائكو
 ائكو علماء ذميغا ناكور
 ائكو ايقة اكو اين فيكاو
 بوله دفيكة اتو دفوكاو
 انت تاو دي مياي ۲ ايش
 تاغيشن ديمكه؟ قابيله! دي تار
 ترومغه دسهن بلاكغ انا سهر
 ليم ۲. اف انا نابوة لائي،
 تاو كالو انا تندفكه سكالو
 موت تافي اف كونان. دي
 انا ايكوة بواة ۲ دق سهاج لام
 سمغي كرومه اف سوده جادي
 تاو! ننتي انا چريتكن.

پوت. انا مولانا ايقة ماو بيكيين
 ساتو ستوري بيار انا باكي سيجي
 باتغ هيدوغ. توان قاضي ايت
 تنذفي انا خواطر سدبكية سبب
 بلوم تاو انت هيدوغ دي ننتي
 بفكف انت هيدوغ انا. سبب ايت
 انا فيكر بايكله انا ديم بگيتو
 بگيني فون انا دافه جوگ جادي
 فغتنين دافه فولف تيكن رغبكية
 افلاكي انا ماو بوكنكه ليه بايك
 انا باوا ديم هابيس فركارا ساف
 تاو.

سوده عقد ايت توان قاضي
 فون جابوة دان اورغ ۲ ايتفون
 تورن لفس شورغ شورغ هفك
 تيفكل شورغ سهاج. تنافي دي
 تيدق برجافك انا تياد فول بولك
 مولة. جم تاير هنتي ۲ بر بويي
 سمغي فولك سلس، دوا بس،
 ساتو، دوا فولف. ايبا دالم ايتاني
 انا اف ننتي جادي؟

بيلا بر بويي فولك تيكن كاوان
 انا ايت بركات - ماسوقله توان!
 تونيكن كواجيفن توان! كنان.
 ها، ها دالم هاتي انا اين جم
 بارو دي ففكل انا فون تاماو
 بر تفكر انا ماسوق دالم بيليك بولك
 سربن سيفكف كلمو انا ليه
 اورغن مودا لائي انا تكور دي فون
 منجواب بايك جوگ نمفغن، دي
 تيدق مقاجف اف ۲ انا فون
 تيدق بر كوفه فيكر هاتي انا
 بورغ سوده دالم سفكر بيار انا
 تيدق تيلور سمغي فائي.

بارو ۲ انا هندق مولان فوجف
 رايو انا اليه ۲ نا تردغر بيني انا
 مفكليل دباوه دشن سقوة ۲ سراران
 كنان - فالاجوق! تورن! كالو
 تاتورن ننتي اكو باكر رومه اين
 كنان - انا سوده جادي تركجوة
 انا بولك جندبلا انا فون ترجون
 سربن تيفكل دوة اوفه تيكن
 رغبكية تيفكل جوگ.

انت تاو بيلا انا سوده دباوه
 اليه ۲ انا دجكفكن اوله بيني انا

buta. Ana mula-mula ingat mau bikin satu *story* biar ana bagi sebiji batang hidung tuan kadi itu tetapi ana khatir sedikit sebab belum tau entah hidung dia nanti bengkak entah hidung ana. Sebab itu ana fikir baiklah ana diam begitu begini pun ana dapat juga jadi pengantin dapat pulak tiga ringgit apalagi ana mau bukannya lebih baik ana bawa diam habis perkara siapa tau.

Sudah akad itu tuan kadi pun cabut dan orang-orang itu pun turun lepas seorang seorang hingga tinggal seorang sahaja. Tetapi dia tidak bercakap ana tiada pula buka mulut. Jam tak berhenti-henti berbunyi sampai pukul sebelas, dua belas, satu, dua pulak. Ayya dalam hati ana apa nanti jadi?

Bila berbunyi pukul tiga kawan ana itu berkata – masuklah tuan! Tunaikan kewajipan tuan! Katanya. Ha, ha dalam hati ana ini jam baru dia panggil ana pun tak mau bertengkar ana masuk dalam bilik buka serban singkap kelambu ana lihat orangnya muda lagi ana tegur dia pun menjawab baik juga nampaknya. Dia tidak mengajak apa-apa ana pun tidak bergopoh fikir hati ana burung sudah dalam sangkar biar ana tidak tidur sampai pagi.

Baru-baru ana hendak memulakan pujuk rayu ana alih-alih na⁴ terdengar bini ana memanggil di bawah dengan sekuat-kuat suaranya katanya – Pak Lacuk! Turun! Kalau tak turun nanti aku bakar rumah ini katanya – ana sudah jadi terkejut ana buka jendela ana pun terjun serban tinggal duit upah tiga ringgit tinggal juga.

Anta tau bila ana sudah di bawah alih-alih ana dicekikkan oleh bini ana

Ali -: Dol. Kalau mata bertemu mata, tentu hati diberat-berat ya?

Dol -: Uuuu memang

Ali -: La, kalau bibir bertemu bibir?

Dol -: Loh,! Doktor lalu ikut becampur.

Ali -: Kenapa mesti doktor ikut becampur?

Dol -: Cuba kalau bibirmu kauadukan dengan bibir meja kan tentu bisa pecah.

itu dengan tangisnya dan lagunya

katanya:-

Hai Pak Lacuk tua bedebah

Dimakan kutuk Makkah Kaabah

Tak sedar nak mampus rebah

Semakin tua gatal bertambah

Aku tak sangka engkau begini

Perut engkau sebesar guni

Mau terkena kot dan tani

Asal dapat mencari bini

Engkau sial engkau pencuri

Engkau tiada takuan budi

Asal berkawan kerja menjadi

Biar makan rebus keladi

Aku tak mau berlaki engkau

Engkau ulama di meja pakau!

Engkau ingat aku ini pikau

Boleh dipikat atau dipikau

Anta tau dia menyanyi-nyanyi itu

tangganya diamkah? Payahlah! Dia pakai

terompah disesahnya belakang ana sampai

lebam-lebam. Apa ana nak buat lagi. Ana

tau kalau ana tendangkah sekali dia

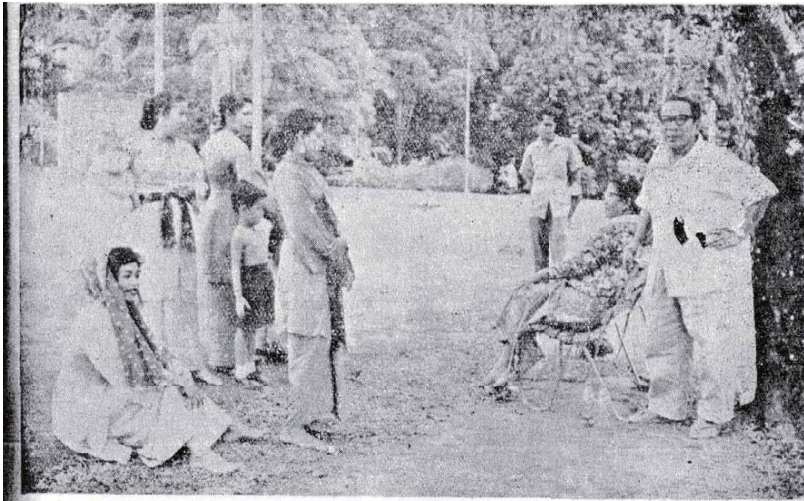
maut tapi apa gunanya. Dia hilang

ana ikut buat-buat dek sahaja lama-lama.

Sampai ke rumah apa sudah jadi

tau? Nanti ana ceritakan.

⁴ Perkataan sebenar ialah ana.

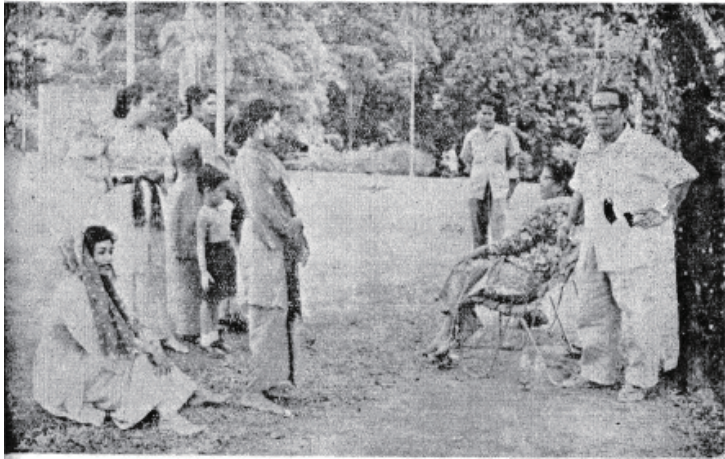
فوتيه لاق اهل كلاک ملايو بريجه دغن و دايغ ٢،، ستله فنه برلاکون دالم کمير تيرارو کريس

فون مغلکه چوقمر جواتن ايت
کران هندق دگودمن عيدي ايت،
سبب اي تيدق تاهو بهوا فنجاک
فيتنو ايت اباله کوروه کموروه،
عیدی چنچين، يفتله دبري
جواتن فنجاک فيتنو استان اوله
جودار. افيل عفريه ايت مليه
عثمان مغلکه چوقمرن ايت اي
فون باغون بردري دان درنوغي
امير ايت دغن سبله ستان سمندارا
ستان يغ سبله لاکي ايت تروتف،
دان دربهکن امير ايت دغن ساتو
نغن دان دفالو توبهن ايت امفة
کالي دغن چوقمرن سديري.
مک لسکر يغ ليم فوله ايتفون
بيرغله مليه کتوا مريک ايت
دبوة تا نتنو اوله عيدي ايت،
لاو مريک فون مهورنس فدغ
دان ميريو عيدي ايت. وو کامو
هندق مهورنس فدغ مو، هي
انچيغ؟ توغکوله سبتنر!،، ايفون

برتمفيق لاو دقکفن بيراف اورغ
درفد مريک ايت دان دتيکمن
فروه مريک دغن فدغ مريک
سديري، دان دلومورن مريک
ايت دغن داره. کمدين دکيسن
مريکيت برکچاي ٢،، دان يغ
لاين ٢ فون لاريله توغکغ لکغ
دکتواي اوله عثمان، دان تيدقوله
برهنتي مريک برلاري ايت
سهنگ سمي کفهادفن راج.
افيل سکلين لسکر ايت ليف دري
فنداغن کوروه کموروه فون
دودقوله باليک اتس کروسين
ايت.

مک راج فون تيدق ترکيرا
لاکي مارهن منکل ددفرن
سميون يفتله دبري کفد عثمان
ايت. وو هنترله سراتوس اورغ
هلباغ فرکي ملان عيدي ايت،،
تمفيق راج. يغ سراتوس ايتفون
فرکيله دان مريک فون منريماله

فالوان يغ تروق دغن چونس
لاو لاريله مريک فرکي ميريما
راج. وو باواله دواراتوس فرکي
ملاوغ عيدي ايت،، کان
راج. مک يغ دوا راتوس ايت
فون فرکيله ملان عيدي ايت
دان سهاگين بسر درفد مريک
ايت فون برکچايه دکرچاک
اوله کوروه کموروه. کمدين
راج فون برتمفيق کفد وزير
وو فرکيله کامو سديري دان
باواله ليم راتوس اورغ دان
باواله کهادفن کو اورغ ٢ يغ
ساقه براني ايت.،، وو باراج
سکل زمان،، جواب وزير
ايت، وو قد فيکران همب ليم
بايکله همب فرکي سورغ دري
دغن تباد ميباوا اف ٢ سنجات.
وو بوتله اف يغ کامو فيکر
بايک،، کات راج.
وزير ايتفون مليفکر

Putih Lawak ahli kelakar Melayu berehat dengan “dayang-dayang” setelah penat berlakon dalam gambar terbaru Keris.

pun mengangkat cokmar jawatannya itu kerana hendak digodamnya abdi itu, sebab ia tidak tahu bahawa penjaga pintu itu ialah Guruh Gemuruh, abdi cincin, yang telah diberi jawatan penjaga pintu istana oleh Jawdār. Apabila ifrit itu melihat ‘Uthmān mengangkat cokmarnya itu ia pun bangun berdiri dan direnungnya amir itu dengan sebelah matanya sementara matanya yang sebelah lagi itu tertutup, dan direbahkannya amir itu dengan satu nafasnya dan dipalu tubuhnya itu empat kali dengan cokmarnya sendiri. Maka laskar yang lima puluh itu pun beranglah melihat ketua mereka itu dibuat tak tentu oleh abdi itu, lalu mereka pun menghunus pedang dan menyeru abdi itu. “Kamu hendak menghunus pedangmu, hai anjing? Tunggalah sebentar!” Ia pun

bertempik lalu dipegangnya beberapa orang daripada mereka itu dan ditikamnya perut mereka dengan pedang mereka sendiri, dan dilumurnya mereka itu dengan darah. Kemudian dikisarnya mereka itu berkecai-kecai, dan yang lain-lain pun larilah tunggang-langgang diketuai oleh ‘Uthmān, dan tidaklah berhenti mereka berlari itu sehingga sampai ke penghadapan raja. Apabila sekalian laskar itu lenyap dari pandangannya Guruh Gemuruh pun duduklah balik atas kerusinya itu.

Maka raja pun tidak terkira lagi marahnya manakala didengarnya sambutan yang telah diberi kepada ‘Uthmān itu. “Hantarlah seratus orang hulubalang pergi melawan abdi itu!” tempik raja. Yang seratus itu pun pergilah dan mereka pun menerimalah

paluan yang teruk dengan cokmar, lalu larilah mereka pergi memberitahu raja. “Bawalah dua ratus pergi melawang¹ abdi itu!” kata raja. Maka yang dua ratus itu pun pergilah melawan abdi itu dan sebahagian besar daripada mereka itu pun berkecailah dikerjakan oleh Guruh Gemuruh. Kemudian raja pun bertempik kepada wazirnya “Pergilah kamu sendiri dan dan bawalah lima ratus orang dan bawalah kehadapanku orang-orang yang sangat berani itu.” “Ya Raja Segala Zaman” jawab wazir itu, “Pada fikiran hamba lebih baiklah hamba pergi seorang diri dengan tiada membawa apa-apa senjata” “Buatlah apa yang kamu fikir baik,” kata raja.

Wazir itu pun melemparkan

¹ Perkataan sebenar ialah melawan.

برتان،، کات عفريه ايت.
وزير ايتفون متوشكوله
سمتارا عبيدي ايت فرکي
برجومفا جودار، کتان، ويا
توانکو، مولا ۲ راج تله مقهنتر
کسيني سورغ امير يغ بر يغ
هعب فوکل، بورت دغن ليم
فوله اورغ لسکر يغ هعب
تيواسکن. کمدين اي تله
مقهنتر راتوس اورغ هلباغ،
يغ هعب فچهکن فورقفرندا
دان کمدين اي مقهنتر دوا
راتوس اورغ يغ هعب بناسکن
دان سکارغ اي مقهنتر وزير
يغ تياد برسجات دان برجوبه
فوتيه، هندق منجمفوة توانکو
مجلسيس ماکن راج. اف سات
توانکو؟، وياواله وزير ايت
کفد اکو،، جواب جودار.
مک کوروه کموره فون نمباله
وزير ايت کهدافن توانن، دان
دليهه اوله وزير ايت جودار
سدرغ دودق داتس سيواه سکهسان
سمرت يغ تياد قدر راج ۲ سمئج
فرمولان زمان، دان دباوه
کاکين ايت ترهمفر سکشغ
فرميداني يغ امة انده، دان
زوفان فول امتله مکه دان ليه
انده درقد سکلين سلطان. مک
ترچقهله ۲ وزير ايت مایهه بتاف
اندهن استان ايت سکل فرهيسان
دان بارغ ۲ دالم استان ايت
منجاديکنن سوله ۲ اي ايت
سورغ فمئتا صدقه. مک
ايفون توندوق لالو بردعا سفاي
دچرچرکن رحمة اوله توهن
کفد جودارايت. افبيل جودار
برتان افکه يغ اي ماهو، مک
وزير ايتفون منجرايله دغن سکل
حرمئن. ويايوهي توان، صحابه
مو، راج شمس الدوله، ميمفیکن
سلامن. اي شافته برحاجه
هندق منجاسو متان مليهه روف

مفکلتزله دغن تاکو. ويااداکه
توان ساي، جودار ددالم؟، اي
برتان دغن بيراف حرمة. وياي
اد ددالم استان،، جواب عفريه
ايت. کمدين وزير ايت برکات:
ويا توان، هعب منتاله توان
ماسوقله کدالم دان کات کفدان:
ويا جودار بغمها بر، راج
شمس الدوله منجمفوة توان
متزبارهن، کران اي هندق
مغاداکن جاموان سبائي
مفحرمئکن توانکو. راج
ميمفیکن سلامن دان دمنان توان
مپريکن رومهن ايت دغن
کحاضيران توان. ويا، ويا، ويا
دسيني، اکو هندق ماسوق کدالم

سجائ لالو دفاکين جوبه فنجغ
بودن فويه کمدين دامبيل
سجيدان برجالله اي فرلاهن ۲
تفنتر استان جودار، سمبيل
مغرا يواه تسيحئن ايت. مک
ايفون فرکيله کفد عبيدي ايت
دغن مولک يغ ترسوم دان ايفون
دودق دهدفان کروسين ايت
يغن سکل حرمئن. وياالسلام
يکيم، يا توان،، کتان.
ويعليکم السلام، واهي مانسي،،
جواب عبيدي ايت. وياافکه
منمودمو؟، افبيل اي مندغر
ساج فرکتان ومانسي،، وزير
ايت مقهتويله يهوا عبيدي ايت
الاله سورغ جين دان ايفون

ليوغل دولغ فيرق دالم مجلسيس فرساتوان فلاجير ۲ بهاس ملايو.

senjatanya lalu dipakainya jubah panjang berwarna putih; kemudian diambilnya tasbih dan berjalanlah ia perlahan-lahan ke pintu istana Jawdār, sambil mengira buah tasbihnya itu. Maka ia pun pergi kepada abdi itu dengan muka yang tersenyum dan ia pun duduk di hadapan kerusinya itu dengan segala hormatnya. “*Al-salāmu ‘alaykum*, ya tuan,” katanya. “*Wa ‘alaykumu al-salām*, wahai manusia,” jawab abdi itu. “Apakah maksudmu?” Apabila ia mendengar sahaja perkataan “manusia”, wazir itu mengetahui bahawa abdi itu ialah seorang jin dan ia pun

menggeletarlah dengan takutnya. “Adakah tuan saya, Jawdār di dalam?” ia bertanya dengan beberapa hormat. “Ia ada di dalam istana,” jawab ifrit itu. Kemudian wazir itu berkata: “Ya tuan, hamba mintalah tuan masuklah ke dalam dan kata kepadanya: “Ya Jawdār yang maha besar, Raja Shams al-Dawlah menjemput tuan menziarahinya, kerana ia hendak mengadakan jamuan sebagai menghormati tuanku. Raja menyampaikan salamnya dan dimintanya tuan menyerikan rumahnya itu dengan kehadiran tuan.” “Tunggulah di sini, aku hendak masuk ke dalam

bertanya,” gata² Ifrit itu.

Wazir itu pun menunggulah sementara abdi itu pergi berjumpa Jawdār, katanya: “Ya tuanku, mula-mula raja telah menghantar kini seorang amir yang besar yang hamba pukul, beserta dengan lima puluh orang laskar yang hamba tewaskan. Kemudian ia telah menghantar seratus orang hulubalang, yang hamba pecahkan porak-peranda; dan kemudian ia menghantar dua ratus orang yang hamba binasakan; dan sekarang ia menghantar wazirnya yang tiada bersenjata dan berjubah putih, hendak menjemput tuanku ke majlis makan raja. Apa kata tuanku?” “Bawalah wazir itu kepada aku,” jawab Jawdār. Maka Guruh Gemuruh pun membawalah wazir itu ke hadapan tuannya, dan dilihat oleh wazir itu Jawdār sedang duduk di atas sebuah singgahsana seperti yang tiada pada raja-raja semenjak permulaan zaman, dan di bawah kakinya itu terhampar sekeping permaidani yang amat indah, dan rupanya pula amatlah megah dan lebih indah daripada sekalian sultan. Maka tercengang-cenganglah wazir itu melihat betapa indahnya istana itu; segala perhiasan dan barang-barang dalam istana itu menjadikannya seolah-olah ia itu seorang peminta sedekah. Maka ia pun tunduk lalu berdoa supaya dicururkan rahmat oleh Tuhan kepada Jawdār itu. Apabila Jawdār bertanya apakah yang ia mahu, maka wazir itu pun menjawablah dengan segala hormatnya: “Ayuhai tuan, sahabatmu, Raja Shams al-Dawlah, menyampaikan salamnya. Ia sangatlah berhajat hendak menjamu matanya melihat rupa

² Perkataan sebenar ialah kata.

Lelong dugang perak dalam Majlis Persatuan Pelajar-pelajar Bahasa Melayu.

موجي ۲ کابندهن استان ایت
دان بارغ ۲ فرهیاس یغ ددالمن .
ووجودار منجمفوة توانکو ،،
کشان . وماربله، هی سکل
هبلالغ،، تیه راج، وناکله
کودا مو دان ابکوتله اکو! اکو
اکن توغکنغ کودا فرغ کو کران
هندق فرکی منزبارة جودار
ایت،،

جودار فون ملیهه راج دانغ
دغن تنتران، دان ایفون برکاتله
کفد عبدي چینچین ایت: واکو
ماهو کامو ممباوا کسینی ساتو
فاسوکن تنترا درفد صحابه ۲ مو
دغن روف مانسی، سفای اد دوا
باریسن دهلامن میموة کداتغن
راج ایت. افییل ای ملیهه
بتاف بائق دان کاکهن مربکتیت،
هاتین اکن مشکیکیل دان ای اکن
سدر بهوا اکو ممفویای کواس لیه
درفدان،، افییل راج ماسوق
کهلامن استان ایت ترقسالة ای

توان، دان نیب ایت بکندا سدغ
مقادکن ساتو مجلس جاموان
کران هندق مقصومتکن توان.
سودیکه توان منزبارة جمفوتنغ؟
وواوله کران ای ایت صحابه
اکو،، جواب جودار،
ووسمیکنکله نلامکو کفدان دان
منتاله دی دانغ منزبارة اکو.،،
کمدین ایفون مفکوسوق
چینچین ایت، دان متله کوروه
کمروره مونچول دهداثغ،
دسورهن باوا سهلی باجو فنجغ
یغ اینده. مک عفریه ایفون
ممباواله باجو ایت، دان جودار
فون برکاتله کفد وزیر ایت:
ووباجو این باکی مو. فاکبله.
لفس ایت فرکیله مبریتاهو
بکندا اف یقتله کامو لیله دان
دغر.، مک وزیر ایفون ماکبله
باجو ایت، یغ تباد تولوق بندغ
ایندهن، دان افییل سفی
کهداث راج ایفون برچریتاله

ملالوئی دوا باریسن عفریه دوا
راتوس اورغ بائقن، دهته دان
تیشکی اورغن، دان سوان مای
فکاین فرغ یغ اینده ۲ دان مرک
ایت نمقن سفرت هبلالغ یغ
ترفلیه. مک مشفولله هاتین
ملیهه حال ایت. دلپهن جودار
سدغ دودق داتس شکساز،
لیه مکّه دان لیه هیبه درفد
سکل راج. بکندا فون منونوتکن
کفلا لالو مبري سلام کفدان
تنافی جودار تیدق باغون دان
سلامن ایفون تیدق دبالس دان
تیدق جوک دجمفوة بکندا
دودق. سالیکن دیبارکن بکندا
ایت بردری بیراف لسان
دغن مقصود هندق منیفکین
کیران، دان جابوله ایر مو
راج دان بکندا فون براس سرب
ساله بایککه ای فرکی اتو توغکن
دیسیتو. اخرن جودار فون
یرسواراله، کشان. وواداک، نه

وقت فکمبران فرنام دان دعاء سلامة فیلم وورادین مسی، مک فنوه سسقله فندودق ۲ مفرومونین

tuan, dan sebab itu baginda sedang mengadakan satu majlis jamuan kerana hendak menghormati tuan. Sudikah tuan menerima jemputannya?" "Oleh kerana ia itu sahabat aku," jawab Jawdār, "sampaikanlah salamku kepadanya dan mintalah dia datang menziarahi aku." Kemudian ia pun menggosok cincinnya itu, dan setelah Guruh Gemuruh muncul di hadapannya, disuruhnya bawa sehelai baju panjang yang indah. Maka ifrit itu pun membawalah baju itu, dan Jawdār pun berkatalah kepada wazir itu: "Baju ini bagimu. Pakailah. Lepas itu pergilah memberitahu baginda apa yang telah kamu lihat dan dengar." Maka wazir itu pun memakailah baju itu, yang tiada tolok banding indahnya, dan apabila sampai ke hadapan raja ia pun berceritalah

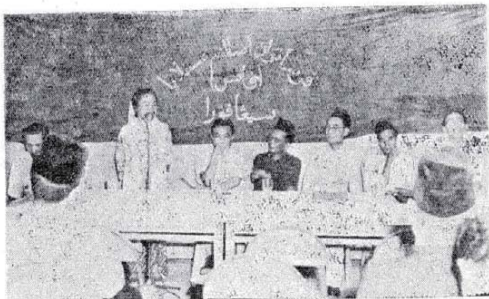
memuji-muji keindahan istana itu dan barang-barang perhiasan yang didalamnya. "Jawdār menjemput tuanku," katanya. "Marilah, hai segala hulubalang," titah raja, "naiklah kudamu dan ikutlah aku! Aku akan tunggang kuda perangku kerana hendak pergi menziarah Jawdār itu."

Jawdār pun melihat raja datang dengan tenteranya, dan ia pun berkatalah kepada abdi cincin itu: "Aku mahu kamu membawa ke sini satu pasukan tentera daripada sahabat-sahabatmu dengan rupa manusia, supaya ada dua barisan di halaman menyambut kedatangan raja itu. Apabila ia melihat betapa banyak dan gagahnya mereka itu, hatinya akan menggigil dan ia akan sedar bahawa aku mempunyai kuasa lebih daripadanya." Apabila raja masuk ke halaman istana itu terpaksalah ia

melalui dua barisan ifrit dua ratus orang banyaknya, dahsyat dan tinggi orangnya, dan semuanya memakai pakaian perang yang indah-indah dan mereka itu nampaknya seperti hulubalang-hulubalang yang terpilih. Maka masygullah hatinya melihat hal itu. Dilihatnya Jawdār sedang duduk di atas singgahsananya, lebih megah dan lebih hebat daripada segala raja. Baginda pun menundukkan kepala lalu memberi salam kepadanya; tetapi Jawdār tidak bangun dan salamnya itu pun tidak dibalas dan tidak juga dijemput baginda duduk. Sebaliknya dibiarkan baginda itu berdiri beberapa lamanya; dengan maksud hendak meninggikan kebesarannya, dan jatuhlah air muka raja dan baginda pun berasa serba salah baikkah ia pergi atau tunggu di situ. Akhirnya Jawdār pun bersuaralah, katanya: "Adakah pada

Waktu penggambaran pertama dan doa selamat filem "Raden Mas" maka penuh sesaklah penduduk-penduduk mengerumuninya.

فوان خدیجه صدیق مدبرین اوچاقن دالم
فنونین «فاس»، دکموقعلايو .

ای مغاندن دیوانن دان
منجالتن فرنتاهن نكري. دري
سهارى كساري برتميله ۲
اقرب فرصاتین بگندا دغن
جودار ایت هفك بیراف لمان.
قدسوات هاری افیل بگندا
دغن وزیرن سهاج اد بگندا فون
بركتاله كفدان: «وواهی وزیر
کو، اكو براس خواتیر كالو ۲
جودار میونه اكو دان مشمیل
كراچان كو.»

«یا راج سكل زمان»،
جواب وزیر ایت، «وای هب
این تیدقله هب براس خواتیر
تنش كراچان توانكو ایت، اوله
كران جودار ایت له كای دان
له برکواس درفد سكل راج
دان تیدق بر فایده بائین هندق
مغمیل كراچان یغ كوزغ
مرتین. تنانی كالو توانكو
سكوه خواتیر كالو ۲ توانكو
دیونه جودار كهوین سهاجله دی
ایت دغن فتری توانكو دان
بهاكین كواس توانكو ایت دغن
دی، سقای سماله كدودكن
توانكو دغن جودار ایت.
«وواهی وزیر كو»، كات راج،
«بوواكه كامو كراچان فرکارا
ایت؟»،
(برسموغ)

اینده ۲ كفد فقیكه راج دان
دبرین بیراف باقی فول هدیه.
كمدین شمس الدوله فون منتاله
دیری هندق كمیالی: تنانی
لفس ایت تیدقله برهتی بگندا
فرگی كاستان جودار تیغ ۲
هاری. داستان جودار جوك

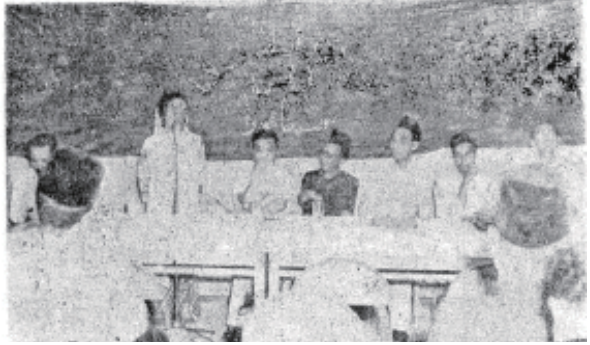
فكران مو بایك باكي مو میقتا
اورغ یغ ضعیف دان مرفس هرت
فون مرگ؟، «وایوهی توان»،
«بودله معافكن هب این؟
طمع دان چیتا ۲ برتله مفكر فكن
هب ملاكوكن اف یقتله هب
بوا كفد سوداران ۲ توان ایت؟
دان لاکی سوده نصیب هب؛ دان
لاکی حكلو تیدق كلاهن دالم
دنیا این مك تیداله جوك
امفون.» دمكینه بگندا
بركات ۲ ایت بیراف لمان، دان
دمنتان معاف دان امفون.
كمدین بركتاله جودار: «وتوهن
امفونن كامو.» دان دینرین
بگندا دودق. كمدین ففكف
ایكی انغون ماماكن دی دغن
نكاین كلامتن دان دسورهن
سوداران ۲ ایت مفهمفرن سفره
دان دهیدقله بیراف باقی
جنس مكانن یغ لوار بیاس.
لس ماکن ایت دبریلله فکانن یغ

ای. ایه. محمودان احمد سقو تشیک دالم سواه جناله دیق توریاتینار .

fikiranmu baik bagimu menyiksa orang yang daif dan merampas harta punya mereka” “Ayuhai tuan,” “sudilah maafkan hamba ini; tamak dan cita-cita besar telah menggerakkan hamba melakukan apa yang telah hamba buat kepada saudara-saudara tuan itu; dan lagi sudah nasib hamba; dan lagi jikalau tidak kesalahan dalam dunia ini maka tiadalah juga ampun.” Demikianlah baginda berkata-kata itu beberapa lamanya, dan diminta maaf dan ampun.

Kemudian berkatalah Jawdār: “Tuhan ampunkan kamu.” Dan dibenarkan Baginda duduk. Kemudian penangkap ikan itu pun memakaikan dia dengan pakaian keselamatan dan disuruhnya saudara-saudaranya itu menghamparkan seperah dan dihidanglah beberapa banyak jenis makanan yang luar biasa. Lepas makan itu diberilah pakaian yang

Puan Khadijah Sidek sedang memberikan ucapan dalam penubuhan “PAS” di Kampung Melayu.

indah-indah kepada pengikut raja dan diberinya beberapa banyak pula hadiah. Kemudian Shams al-Dawlah pun mintalah diri hendak kembali; tetapi lepas itu tidaklah berhenti baginda pergi ke astana Jawdār tiap-tiap hari. Di astana Jawdār juga

ia mengadakan dewannya dan menjalankan pemerintahan negeri. Dari sehari ke sehari bertambah-tambahlah akrab persahabatan baginda dengan Jawdār itu hingga beberapa lamanya.

Pada suatu hari apabila baginda dengan wazirnya sahaja ada baginda pun berkatalah kepadanya: “Wahai wazir-ku, aku berasa khuatir kalau-kalau Jawdār membunuh aku dan mengambil kerajaanku.”

“Ya Raja segala zaman,”

jawab wazir itu, “bagi hamba ini tidaklah hamba berasa khuatir tentang kerajaan tuanku itu, oleh kerana Jawdār itu lebih kaya dan lebih berkuasa daripada segala raja dan tidak berfaedah baginya hendak mengambil kerajaan yang kurang martabatnya. Tetapi kalau tuanku sungguh khuatir kalau-kalau Tuanku dibunuh Jawdār kahwin sahajalah dia itu dengan puteri tuanku dan bahagikan kuasa tuanku itu dengan dia, supaya samalah kedudukan tuanku dengan Jawdār itu. “Wahai wazirku,” kata raja, “Bolehkah kamu kerjakan perkara itu?”

(Bersambung)

H.A. Mahmud dan Ahmad Saputnik dalam sebuah jenaka di Victoria Theater.

تیمه لاوا

میمع دنیا هاری این تله کنجیل. اکو تراپه لاو فیلهله اکو. دانتاران اد چالون سوره فیلهله اکو سبب وواکوله ورتاون،، تنافی کادیس یغ منتا دقلیه ایت تا ماهو کران دی تاکوة سکل قصن ماسوق وودکورن،، اد اورغ یغ تا مغرتی فیکرن ماسوق قران. سی کادیس ایت تا ماهو کاوین ورتاون کران دی تا ماهو سموا چریتان؟ دکلو ارکن دالم سورتخیر.

میری تاهو چریتا؟ برلاکی بینی اتو برمتوا تایی. چوکله اکو مفادو کفد امام اتو قاضی اتوق دتیمفکن دری سکی اکام، بوکن دری سکی فیلیستی؛ دالم فدایت میمع اد مانی یغ ایغین منداقة منجادی بریتا هاغه قصه دیرین، سقی اد سواج

تنافی مالغ، هاری این تا فایه کاوین دغن ورتاون، سموا چریتا تله کلوار دسورتخیر منجادی بریتا برسان؟ اکو فرچای اغکو سموا کالو بلی سورتخیر تنتو منجادی بریتا کنجیل، تراواتم چریتا روکول، بشینا منتا چرای، کاوین تا کفو، سوده کاوین برتاهون؟ تا دافه تیدور سکلمبو دان ماچم؟ لاکي. اکو مراس مالو مباح سموا چریتا ایت، سوله مشارکه بشا اکو دالم سوال برومشتفک ایت تا امان دان کوچر کاجیر.

اکو فرچای دالم مشارکه بشا اسغ اد جوک برلاکو سمرت اف یغ برلاکو دالم مشارکه کیت، تنافی تبدقله منجادی بریتا هاغه سمرت دالم سورتخیر بهاس کیت میمع دتوغکون؟ بریتا یغ اکو مالو مباحن ایت. فیندیش سموا کمالوان کیت هایسله دفافرن دسورتخیر دغن تیدق برلیندوغ لاکي.

اداکه این ساتو کماجوان قول دالم سوال کاوین چرای، اتو میوکاکرن قصه؟ یغ تا فانوة دهیمپکن کفد دنیا دندغ ساتو بریتا یغ بایک؟ اکو فرچای کالو اکو سندیری، منتا معافله اتوق

یغ دجاری؟ سفای ورتاون یغ دتوق اوله سی کادیس یغ تا ماهو میلیسه ورتاون ایت داتق منجارین فول. این کنجیل دنیا، اد اورغ منجاری نام دغن جالین کفندان، اتو جشان اتو کران کبرانش، اد جوک مانی یغ منجاری نام دغن جالین تیفو حیل، فوتریله اتو اف سواج سفای نمان ترکش دغن تا فدولی عاقبتن کفد ساتو سوداران اتو قوم قرابتن اتو فون کفد بفسان، اصلکن دی ترکش ایتوله یغ دجارین.

ترلنچور اکو برچاکف تنتغ کهوین چرای ایت، اکو تراپه اد سورغ مانی یغ سولک بینیان؟ دی کهوین سینی کهوین سان، چرای سینی چرای سان ایت منجادی کماکهن کفدان. بیلا کیت تان یگیمان دغن اتوق

فراوسهان بیجیه، سانوا فراوسهان یغ باقی مفکونانک تناک بودی وانیتا. هان اتوق مرک بلوم اد جامینن یغ ترتنتو دان ستیان ترانجم اوله ففکوران استموا فد زمان ملیسه.

Timah Lawa

Memang dunia hari ini telah ganjil. Aku teringat lagu *Pilihlah*

Aku. Di antaranya ada calon suruh pilihlah aku sebab “akulah wartawan”, tetapi gadis yang minta dipilih itu tak mahu kerana dia takut segala kisahnya masuk “di koran”. Ada orang yang tak mengerti fikirnya masuk Qur’an.

Si gadis itu tak mahu kahwin wartawan kerana dia tak mahu semua cerita-ceritanya dikeluarkan dalam surat khabar.

Tetapi malang, hari ini tak payah kahwin dengan wartawan, semua cerita telah keluar di surat khabar menjadi berita besar-besaran. Aku percaya engkau semua kalau beli surat khabar tentu mencari berita ganjil, terutama cerita rogol, betina minta cerai, kahwin tak kufu, sudah kahwin bertahun-tahun tak dapat tidur sekelambu dan macam-macam lagi. Aku merasa malu membaca semua cerita itu, seolah-olah masyarakat bangsa aku dalam soal berumah tangga itu tak aman dan kucar-kacir.

Aku percaya dalam masyarakat bangsa asing ada juga berlaku seperti apa yang berlaku dalam masyarakat kita, tetapi tidaklah menjadi berita-berita hangat seperti dalam surat khabar bahasa kita memang ditunggu-tunggunya berita yang aku malu membacanya itu. Pendeknya semua kemaluan kita habislah dipaparkan di surat khabar dengan tidak berlindung lagi.

Adakah ini satu kemajuan pula dalam soal kawin cerai, atau membukakan kisah-kisah yang tak patut dihebahkan kepada dunia dipandang satu berita yang baik? Aku percaya kalau aku sendiri, minta maafiah untuk

memberitahu cerita-cerita berlaki bini atau bermetua-taya¹. Cukuplah aku mengadu kepada imam atau kadi untuk ditimbangan dari segi agama, bukan dari segi publisiti!

Dalam pada itu memang ada manusia yang ingin mendapat menjadi berita hangat kisah dirinya, sampai ada sahaja

yang dicari-cari supaya wartawan yang ditolak oleh si gadis yang tak mahu memilih wartawan itu datang mencarinya pula. Ini keganjilan dunia, ada orang mencari nama dengan jalan kepandaiannya, atau jasanya atau kerana keberaniannya, ada juga manusia yang mencari nama dengan jalan tipu helah, putar belit atau apa sahaja supaya namanya terkenal dengan tak peduli akibatnya kepada sanak saudaranya atau kaum kerabatnya ataupun kepada bangsanya, asalkan dia terkenal itulah yang dicarinya.

Terlanjur aku bercakap tentang kahwin cerai itu, aku teringat ada seorang manusia yang suka bini-binian, dia kahwin sini kahwin sana, cerai sini cerai sana, itu menjadi kemegahan kepadanya. Bila kita tanya bagaimana dengan anaknya

Perusahaan bijih, satu-satu perusahaan yang banyak menggunakan tenaga buruh wanita. Hanya untuk mereka belum ada jaminan yang tertentu dan sentiasa terancam oleh pengangguran istimewa pada zaman meleset.

¹ Perkataan sebenar ialah bermetua-taya.

کالو بگیتوله چارا کلکوانن یغ
مفکانش ایت، اکو فرچای دی
اداله ترجمه هراون ماکن اتق
فد اکو دهولو. اد جوک دی
چوب ۲ هندق میکه، تنافی
اکو سرکه، دی سوروه دان منشا
معاف، دان دی بهارف باغچه
جاغن میوکانن تمبلغن ایت کغد
ماورغ لاین.
اکو تراپغه ساتو فنتون ملایو
یشیرکات:

ایغه ۲ بماسوه لمفین،

جاغن ترپاسوه لمفین جارغ،

انغه ۲ تمبله فمیفین،

جاغن تر فیلیه فمیفین چورغ.

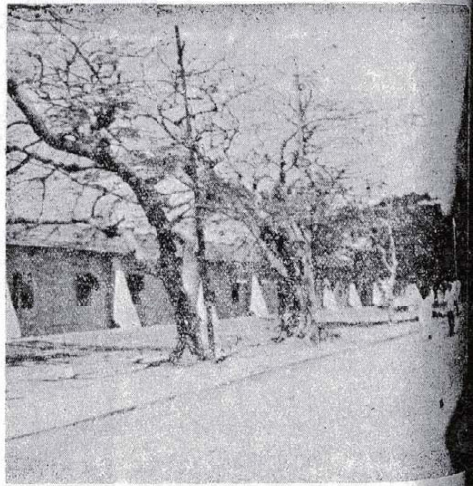
سکارغ اد ساتو قصه بهارو
فول یغ سدغ مربیق. قصه ایت
ایاله قصه هولاهوف. اکو تیغوق
دکمفوغ اکو سوده سیوف اتق ۲
دارا ند مالم هاری برماين هولاهوف
دهلامن رومین
کران کنان بائوس فرماين
ایت دافه مریمفکین فیگفکین.
تنافی چلاک کاونکو سی مونه
گیلیق برکات، کالو کیت برماين
هولاهوف سلالو، کیت نشی
دافه مفگیلیق ماچم بینتغ فیلم
مصر سامیه جبال ایت. کالو
بتول کات سی مونه گیلیق ایت
اکو فیکر فرماين این سمتمات
مفجار اتق بیتنا تراوانم اتق
گادیس منوجو کفدلکس منجاری
لاکی. اکو ناهاو تکان اتو این
بتول انو تیدق، تنافی هاروس
بتول سبب فمودا ۲ هیدوغ بلغ
بیلا ملیحه گادیس برماين هولاهوف
هوف لالو منجادی تنتونن،
اف یغ دتیغوق دغن تغه ایاله
فوغکوغ گادیس ایت فندی
مفگیلیق!

ماچم ۲ بتجان تله منیمفا
کبودایان اکو، این سموا اتوق
ملیفکین کبودایان اکو. سمنی اد

بنافع ایت.

سالم اکو برجمفا دغن کاون
اکو یغ بهارو بالیک ملاوه ددری لوار
تکری. ایدی منجریتانن لاوتن
دغن بگن، دی برکات دی کنا
سمبوه سان، کنا سمبوه سینی
سمنی تا دماس اتوق بریحه.
دی برسروغه فول دغن برکات،
سمنی ای تا دافه بر فویا ۲
منجاری بیتنا، سبب دی دمنشا
برشرح دسان برشرح دسینی.
ررفان بکینله کاون ۲ اکو بیلا
دی ملاوه کلوار تکری، ایشتن یغ
فرسام اتوق منجاری بیتنا،
اتوق بر فویا ۲ ملیفکین نغسون.
اکو فندغ کاون اکو ایت دغن
فنداغن یغ لیه مندالم، اکو نمفق
دی اداله ترکشل دان ترمشور
کغد کاون ۲ سورغ یغ دهارف
اتوق ممایکي کلوارکان. تنافی

یاجم اتق لاله ایت؟ دی ترساوا
یغ منجواب، مانسی یغ دجادیکن
یغن اد مهاج رزقین، تاهوله
ای برهیدوف. بیلا اکو برتان،
منشا هندق سمنی عمورتاهو
منجاری ماکن، سیاف یغ سمنی
منشوقن؟ دی منجواب موده،
یغن اد، تاکنله دیبارکین اتقن
تولور تا ماکن!
بکینله مانسی یغ کچم ایت
هزار بر فیکر. سبب ایتوله کالو
ای بیتنا یغ تا تاهو منجاری
دان دغن سجارا حلال، ترلاو
منجورکین دیرین منجادی
لاچور سبب هندق مبری
ماکن اتق دان دیرین مندیری
ایت، سیافکه یغ فاتوه دسالهکن؟
یغ دنان، بتغف اکو منجواب،
منش جالغ یغ جاهه دان
برفکوغ جواب یغ برصفا

کری و داتس ائین، سوده کلایم فوئن ۲ مفکوکورکن داوئن
ملیفکین دانغن موسیم دیفین. فوئن ۲ اکن مولای مفهجو لاکي
افیل دانغ موسیم سی.

macam anak lalat itu? Dia tertawa dengan menjawab, manusia yang dijadikan Tuhan ada sahaja rezekinya, tahulah ia berhidup. Bila aku bertanya, sementara hendak sampai umur tahu mencari makan, siapa yang mesti menanggungnya? Dia menjawab mudah, emaknya ada, takkanlah dibiarkan anaknya kebulur tak makan!

Beginilah manusia yang kejam itu cara berfikirnya. Sebab itulah kalau ada betina yang tak tahu mencari jalan dengan secara halal, terlalu menceburkan dirinya menjadi pelacur sebab hendak memberi makan anaknya dan dirinya sendiri itu. Siapakah yang patut disalahkan? Kalau ditanya, tetap aku menjawab, jantan jalah yang jahat dan tak bertanggungjawab yang bersifat

binatang itu.

Semalam aku berjumpa dengan kawan aku yang baharu balik melawat dari luar negeri. Dia menceritakan lawatannya dengan bangga, dia berkata dia kena sambut sana, sambut sini sampai tak ada masa untuk berehat. Dia bersungguh pula dengan berkata, sampai ia tak dapat berfoya-foya mencari betina, sebab dia diminta bersyarah di sana bersyarah di sini. Rupanya beginilah kawan-kawan aku bila dia melawat ke luar negeri, ingatnya yang pertama untuk mencari betina, untuk berfoya-foya melepaskan nafsunya. Aku pandang kawan aku itu dengan pandangan yang lebih mendalam, aku nampak dia adalah terkenal dan termasyhur kepada kawan-kawan seorang yang diharap untuk memperbaiki keluarganya. Tetapi

kalau begitulah cara kelakuannya yang mengganas itu, aku percaya dia adalah terjumlah haruan makan anak. Pada aku dahulu ada juga dia cuba-cuba hendak memikat, tetapi aku sergah, dia surut dan minta maaf, dan dia berharap sangat jangan membukakan tembelangnya itu kepada orang lain.

Aku teringat satu pantun Melayu yang berkata:

**Ingat-ingat membasuh lampin,
Jangan terbasuh lampin jarang,
Ingat-ingat memilih pemimpin,
Jangan terpilih pemimpin curang.**

Sekarang ada satu kisah baharu pula yang sedang merebak. Kisah itu ialah kisah hula hoop. Aku tengok di kampung aku sudah sibuk anak-anak dara pada malam hari bermain hula hoop di halaman rumahnya kerana katanya bagus permainan itu dapat merampingkan pinggangnya. Tetapi celaka kawanku Si Monah Gelek berkata, kalau kita bermain hula hoop selalu-selalu, kita nanti dapat mengelek macam bintang filem Mesir Samia Gamal itu. Kalau betul kata Si Monah Gelek itu aku fikir permainan ini semata-mata mengajar anak betina terutama anak gadis menuju kepada lekas mencari laki. Aku tak tahu tekanan aku ini betul atau tidak, tetapi harus betul sebab pemuda-pemuda hidung belang bila melihat gadis bermain hula hoop lalu menjadi tontonannya, apa yang ditengok dengan tepat ialah punggung gadis itu pandai mengelek!

Macam-macam bencana telah menimpa kebudayaan aku, ini semua untuk melenyapkan kebudayaan aku. Sampai ada

Negeri "di atas angin" sudah kelaziman pohon-pohonnya menggugurkan daunnya menjelang datangnya musim dingin. Pohon-pohon akan mulai menghijau lagi apabila datang musim semi.

تورن، فتوا ۲ ایت ایاله دیال
 اوله همب ۲ وو دجال، ایت
 مریفکن کفد مانسی نفتی
 فرجای کفد اجارن اگام . ۲
 هارف اورگرامی انسالله نفتی
 این، نفتی جاعن تریتو دا
 ترجبور دري دعایه ۲ فلو مانسی
 یغ مفکو دیرین بر، تیفتی
 دان فندی، تنافی دیاله فزوتی
 کبودایان دان اگام کیت. جاز
 سکین سهاج کیت برتمو کالی
 سمفی بولن دفن جاعن لوف
 تیمه لاوا .

بتینا چنتن تا جادی حال،
 برجان دفن توناغن بوله، سب
 این سمو ایاله فتوا دري باره.
 کالو دهولو کیت دفر سئورغ ارق
 دارا برانق، سوده ستاهون تا
 هایس ۲ چریتان دفرکتان
 اورغ دان مریک منجلا سهایس ۲ .
 تنافی هاری این کالو دفر اقتدارا
 برانق، لالو اد سوارا یغ
 برکات، ایت تا اف کران بواه
 سوک سام سوک . سدغن دباره سان
 بر فوله ۲ ریو فول تا جادی حال
 اکو فیکر فتوا ۲ این ایاله فتوا
 دنیا سوده همفی هندق قیامة،
 همب ۲ وو دجال، سوده مولای

اورغ یغ تاکنل کبودایان سدری
 لالو برکات، کیت تااد
 کبودایان لاکي، بوله ابکوة اف
 سهاج کبودایان یغ دانغ منجابه
 کیت. سبب ایت تا حیرانله
 کالو کیت سکارغ دافه ملیه فها
 بتینا ۲ کیت سوده ترده سبب
 فاکي کاین فنچوغ یغ مندهکن
 مہا، دان دافه ملیه سکل ایسی
 بدان بتینا ایت کران دي ماکي
 باجو جارغ کاین کلمبو .
 تنافی یغ فلیق لاکي اد فول
 اورغ یغ فندی ممسوة فتوا
 سدری، دي برکات ارق تا
 حرام، جودی حلال، برچمفور

کمفولن «سماغة بهارو» - جیتا ۲ بهارو !!

برکمیر رامی ایتله مفادکن مجلس ماکن امالم کران برجای مفادکن «وهاری کمبیرا»،
 دکتان، دالم مجلس این تله تربیة اوچافن بهوا کبودایان ملایو تله ویمفوس، !!

orang yang tak kenal kebudayaannya sendiri
 lalu berkata, kita tak ada
 kebudayaan lagi, boleh ikut apa
 sahaja kebudayaan yang datang menjajah
 kita. Sebab itu tak hairanlah
 kalau kita sekarang dapat melihat paha
 betina-betina kita sudah terdedah sebab
 pakai kain pancung yang mendedahkan
 memaha, dan dapat melihat segala isi
 badan betina itu kerana dia memakai
 baju jarang kain kelambu.

Tetapi yang pelik lagi ada pula
 orang yang pandai membuat fatwa
 sendiri, dia berkata arak tak
 haram, judi halal, bercampur

betina jantan tak jadi hal,
 berjalan dengan tunangan boleh, sebab
 ini semua ialah fatwa dari Barat.
 Kalau dahulu kita dengar seorang anak
 dara beranak, sudah setahun tak
 habis-habis ceritanya diperkatakan
 orang dan mereka mencela sehabis-habisnya.
 Tetapi hari ini kalau dengar anak dara
 beranak, lalu ada suara yang
 berkata, itu tak apa kerana buah
 suka sama suka. Sedangkan di Barat sana
 berpuluh-puluh ribu pula tak jadi hal
 aku fikir fatwa-fatwa ini ialah fatwa
 dunia sudah hampir hendak kiamat,
 hamba-hamba “Dajjāl” sudah mulai

turun, fatwa-fatwa itu ialah dibawa
 oleh hamba-hamba “Dajjāl” itu
 merebakkkan kepada manusia supaya tak
 percaya kepada ajaran agama. Aku
 harap orang ramai insafilah kisah
 ini, supaya jangan tertipu dan
 tercebur dari dakyah-dakyah palsu manusia
 yang mengaku dirinya besar, tinggi mulia
 dan pandai, tetapi dialah peruntuh
 kebudayaan dan agama kita. Jadi
 sekian sahaja kita bertemu kali ini
 sampai bulan depan jangan lupa kepada
 Timah Lawa.

Kumpulan “Semangat Baharu” – Cita-cita Baharu!!

Bergambar ramai setelah mengadakan majlis makan malam kerana berjaya mengadakan “Hari Gembira”.

Dikatakan, dalam majlis ini telah terbit ucapan bahawa kebudayaan Melayu telah “mampus”!!

بهوا کراچان مڙهي اف ڀڳ
 ديوان سڪارڻ دان سدر تنڻي
 تفڪو ڄواڻ ترهادف رعي.
 ولوفون ٽيمفوه فرخدمان
 ڪامي ٽيڙڪل سيڪيتو فنديق،
 ڪامي اڪن تف ٽيڙڪل برديڊ ڊري
 دان ملقسانڪن تفڪو ڄواڻ ڪامي
 ڪنڊ رعي.

کامی فارتی دری کراچان،
تراوتم فارتی سای تیدق اکن
مبارکن دبری داوکه ۲ اوله
فارتی تیندقن رعیه.
کامی اکن تروس برجواغ
انتوق کفتیقن رعیه سلورهن -
داتوء حمید جومه.

بہوا قوم فہرورتق
 فانوینسا مایہ منریما سوکئن
 مورال دان میتیرال اسبع.
 بہوا دت داغ کینی اتوق
 میماکن گرئن؟ تترا کراجان
 ملان قوم فہرورتق.
 سمتارا ایت فرجوان سقہ
 تہلہراکو کلمارین دلہیسی تہ.
 تترا مغمومکن بہوا ای تلہمانون
 سولامیلی، بیواہ فکن یغدرغ
 اولہ قوم فہرورتق فغ 11
 جنواری بقالو - ناسوین.

د زمان فتنجا جهن بلندا دولو
انق ۲ سوله داندونيسيا داجر كن
تواريخ مېوتكن اورغ ۲ اندونيسيا
اداله ترديري دري اورغ ۲ يځ
فقوتور، مالس دان تا بوله
دفرجاي.

سلاين دري ايت اورغ ۲
اندونسيا جوڪ دڪتان مڦوڀاي
بدان يڻ تيدق صيحه دان اوتق
يڻ لمه. مريڪ اين دڪتان تيدق
بوله مندو ڪفتر يڻ ڪران سمواڻ
فنديق ۲.

تتامي افبيل كفتربع جفون
دالسخ مبرغ اندونسيا، ساي
برتان كغد اورغ ۲ بلندا ليدقه
اورغ ۲ جفون ايت لبه فنديق دري

چند وقت
دری لائیں فنریق

نصيحة يغ صحة

منٽري فلاجران فرسڪتوان تانهملايو، ا. محمد خير جوهاري،
برڪات مالم تادي، وومينومن ادامله ساتو جان باڳي منمبهڪن ايرٿ
فرهويشن“.

دي منمېكات، «د اورغ يځ مينوم ايت بوله جادي اورغ يځ تيدق
 ځا، سبالين اورغ يځ تيدق مينوم بوله جادي اورغ يځ جاها.
 «ساي تيدق فيكر اوله كران كيت بمفوي اكام اسلام دالم تكري
 اېن اېستي ككر يځن. اسلام مشحرامكن مينوم، تنافي بارغيفاي يځ
 مينوم ميتله دي يځ مچواځ دالم ساتو موارا يقدانجوركن اوله
 ريكوان بشا ۲ برساتو داتناملابو.

۱. محمد خير مترغڭن، افبيل دي مشهادري ساتو مشواره پيښكو (فرتوتوبن فلاجران)، ساينس دان كېزادان پشما (برساتو) يځ نالان د فارس، ساتي كنوا دري 4 اوړغ نرواكيلن ملابا، دي تله نبحاضري بيراف اوندانغ يځدبري اوله برياني ۲ نكري تيف۴ قنخ. «دغن چچفورانو يځي سفت ايت مك مينوم يځدهيدځن ابله نعيمن اتو ويځي اتو بودا اين اداله جوگ منولغ غمروكوځكځن بالغ برسفهان انتارا پشما»، كنان.

شورغ در دَفد فارا حاضرین، توان امریک سیغ، سَورغ تورو
 بکوله، تله برتان کُندا. خیر کالو چارا این ما تو چارا یغ بایک سکالی
 بیسیرن اکام اسلام. مقنای سوال اینله. خیر منجواب دان مغفرا تهنکین
 بوین مقنای منوم ایست- ستریتس قایم س.
 اولاس: کالوله نصیحه این دسیرکن کُندا مرید ۲ سکوله؟ -
 دهارى جو کالَه یغ منقل مائیکم.

لائی برکنان فرایکان

فراوسهان فرايكانن تانهملايو تراو تام دنستي تيمور مغوپاي لاتر
 طرفن يغ بياك انتوق دماجو كن مسكيفون ماسه بايق كرج ۲ يغ هندق
 ابوابه انتوق دماجو كنش .

دمکین دیتاکن اوله فروفسر لویس بروب، سئورع فاکر
بولکانکن یغ ددانگن دري کئادا کفرکستوان تانهملایو دیابه رنچاشن
لویو کران حیوأة فیلیدیتقن ۲ فراوشان فراانکن دتکری این .
فروفسر لویس بروب یغتله حیوأة فیلیدیتقن دوکما دان
سلون میتاکن کغد اخبار بھوا فراوشان فراانکن دتانهملایو تراوتام
دستی تھور این له بایک درقداف یغ دسک اوله بلیو سلوم بلیو
لواقرشک فینسجانن سندری کفرکستوان تانهملایو - اونوس ملایو .
اولاسن: منتري عزیز فون لام دولو تله میتاکن دمکین، تافی
منی سکارغ .

dari Lain Penerbitan

Nasihat yang Sihat

Menteri Pelajaran Persekutuan Tanah Melayu, En. Mohd Khir Johari, berkata malam tadi, “Minuman adalah satu jalan bagi menambahkan eratnya perhubungan”.

Dia menambah kata, “Orang yang minum itu boleh jadi orang yang tidak jahat, sebaliknya orang yang tidak minum boleh jadi orang yang jahat.

“Saya tidak fikir oleh kerana kita mempunyai agama Islam dalam negeri ini ia mesti kekeringan. Islam mengharamkan minuman, tetapi barang siapa yang meminum mestilah dia yang menjawab pada Tuhannya.”

En. Khir sedang berucap dalam satu mesyuarat yang dianjurkan oleh Persekutuan Bangsa-bangsa Bersatu di Tanah Melayu.

En. Mohd Khir menerangkan, apabila dia menghadiri satu mesyuarat UNESCO (Pertubuhan Pelajaran, Sains dan Kebudayaan Bangsa-bangsa Bersatu) yang diadakan di Paris, sebagai ketua dari 4 orang perwakilan Melayu, dia telah menghadiri beberapa undangan yang diberi oleh berbagai-bagai negeri tiap-tiap petang.

“Dengan percampuran yang bebas seperti itu maka minuman yang dihidangkan ialah champagne atau wiski atau vodka ini adalah juga menolong memperkukuhkan saling bersefahaman antarabangsa”, katanya.

Seorang daripada para hadirin, Tuan Amrik Singh, seorang guru sekolah, telah bertanya kepada En. Khir kalau cara ini satu cara yang baik sekali menyebarkan agama Islam. Mengenai soal inilah En. Khir menjawab dan mempertahankan dirinya mengenai minum itu – *Straits Times*.

Ulasan: Kalaulah nasihat ini disebarkan kepada murid-murid sekolah? – Jauhani jugalah yang mengawal manikam.

* * *

Lagi Berkenaan Periklanan

Perusahaan periklanan Tanah Melayu terutama di Pantai Timur mempunyai latar harapan yang baik untuk dimajukan meskipun masih banyak kerja-kerja yang hendak buat untuk memajukannya.

Demikian dinyatakan oleh Prof. Louis Brob, seorang pakar periklanan yang didatangkan dari Kanada ke Persekutuan Tanah Melayu di bawah Rancangan Colombo kerana membuat penyelidikan-penyelidikan perusahaan periklanan di negeri ini.

Prof. Louis Brob yang telah membuat penyelidikan di Komba dan Ceylon menyatakan kepada akhbar bahawa perusahaan periklanan di Tanah Melayu terutama di Pantai Timur ini lebih baik daripada apa yang disangka oleh beliau sebelum beliau membuat perangka peninjauannya sendiri ke Persekutuan Tanah Melayu – Utusan Melayu.

Ulasan: Menteri Aziz pun lama dulu telah menyatakan demikian, tetapi sampai sekarang.....entahlah!

Bahawa kerajaannya mengerti apa yang dibuatnya sekarang dan sedar tentang tanggungjawabnya terhadap rakyat.

Walaupun tempoh perkhidmatan kami tinggal sebegitu pendek, kami akan tetap tidak berdiam diri dan melaksanakan tanggungjawab kami kepada rakyat.

Kami parti dari kerajaan, terutama parti saya tidak akan membiarkan diri diugut-ugut oleh Parti Tindakan Rakyat.

Kami akan terus berjuang untuk kepentingan rakyat seluruhnya – Dato’ Hamid Jumat.

* * *

Bahawa kaum pemberontak Indonesia masih menerima sokongan moral dan material asing.

Bahawa dia datang ke sini untuk menyamakan gerakan-gerakan tentera kerajaan melawan kaum pemberontak.

Sementara itu perjuangan sengit telah berlaku kelmarin di Selahib Tengah. Tentera mengumumkan bahawa ia telah menawan semula Malili, membuah pekan yang diserang oleh kaum pemberontak pada 11 Januari yang lalu – Nasution.

* * *

Di zaman penjajahan Belanda dulu anak-anak sekolah di Indonesia diajarkan tawarikh menyebutkan orang-orang Indonesia adalah terdiri dari orang-orang yang pengotor, malas dan tak boleh dipercayai.

Selain dari itu orang-orang Indonesia juga dikatakan mempunyai badan yang tidak sihat dan otak yang lemah. Mereka ini dikatakan tidak boleh memandu kapal terbang kerana semuanya pendek-pendek.

Tetapi apabila kapal terbang Jepun datang menyerang Indonesia, saya bertanya kepada orang-orang Belanda tidakkah orang-orang Jepun itu lebih pendek dari

فر تندیڻ مناري ۽ هولاءَ هوف، تله داداڳن دالم فر تنجوڻن دان فن ڦير دسڪوله اڱرئس فر مقوان تمڱوڱ ابراهيم بهاکين فر ڦير ميري فدهاري جمعة ڀڳ لالو.

فر تندیڻ هولاءَ هوف ايت اتوق مريد ۲ سڪوله ايت سهاج دان دڦهمن ايتله کالي فر مان فر تنجوڻن ايت دٻوآ دٻاٽو ڦهه.

۱. محمد خير جوهاري، منري فلاجران فر سڪوان تله ملاڪون اوفجارا مرسيڪن فر تنجوڻن دان فن ڦير ايت دان خاسر جوڳ ۱. لقمان موسي، سورڱ ڦڱاوي ڪمنترين فلاجران، ڪتوا فلاجران نڱري دان دايره باتو ڦهه سرت ڦڱاوي ۲. ڪراڄان تمڱاتن - اوتوسن ملايو. اولاسن: بکيمان نصيحه منري فلاجران فول دالم حال اين؟

۵

۵ فر واکيل نڱري ۲. ڪلاوسن فاسيفيڪ ڀڳ مڦحاشري فر سيداڱن فر سڪوان فلنچوڱ ۲. ڪلاوسن فاسيفيڪ ڀڳ داداڳن سڪارڱ اين دسڱافورا، مالم تادي تله حيران اڦيل مريڪ ممتاويڪي دان پرندي دالم جاموان ڀڳ داداڳن اتوق مريڪ اوله داٽوءَ بندر اوڱ ڀڳ ڪوان دان اهلي ۲ مجلس بندر راي، مريڪ دافتي تيه چينا دان مينومن ۲ رڦن.

ولو بکيمانفون، فر واکيل ۲ ترسوة دان تمامو خاص ڀڳ برجمله ڪير ۳۱۰ 300 اورڱ ايت اخرن مڦرني بهوا جاموان ڀڳ ڊيري اوله داٽوءَ بندر گفد فر واکيل ۲ ڀڳ داٽغ ڪسڱافورا، بياسن تيدق ددافتي مينومن ۲ ڪرس - اوتوسن ملايو.

اولاسن: اڱڻ ڪورڱ ايت رله هوبڻن ڀڳ ددافتي اوله سبب مينوم تيه سهاج ايت!!

۵

۵ فوان سديبه مڦيلڪن بهوا ڪراڄان سيڱافورا تيدق برتيدق اتوق ملارڱ فر مانن هولاءَ هوف بر ڪمڱ ڀڳاڱ دتانه جهاڻن اين. بکيمانفون، اوصول فنچاڱ ڦڱاي قوم ايو امنو سيڱافورا منتتوة ڪراڄان مڦحرامڪن فر مانن ايت، ڪاله جوڳ اخرن - برتيا هارين. اولاسن: اف دسل گفد تودوڱ،

تودوڱ ساڄي تريندق پيئتن،

اف دسل گفد اتوق،

اتوق نصيب مڦسقا بدان.

۵

۵ سبواه اوصول اتوق منتتوة ڪراڄان سيڱافورا مڦحرامڪن فر مانن هولاءَ هوف تله دڪالهن دالم مجلس مشواره جواتنڪواس فر ڱرڱڻن قوم ايو امنو سيڱافورا سالم.

بکيمانفون، اهلي ۲ جواتنڪواس! قوم ايو امنو ايت ساي سڪاي دالم فنداڱ مريڪ بهوا فر مانن هولاءَ هوف ايت ڊير تنڱان دڦن فر يادي وائيتا ۲ ملايو دان ڪنڙيڦن دان شاده استعادة ڀڳا ملايو،.

اوصول ايت ڪاله ڪران اهلي ۲ جواتنڪواس ايت ڪورڱ يقين بهوا ساتو ۲ تنڱن دري قوم ايو امنو سيڱافورا اڪن مندافه سمبون بوڪن سهاج دري قوم ايو ملايو تنافي جوڳ دري قوم ايو ڀڳا ۲ اسڱ دتانه جهاڻن اين - اوتوسن ملايو.

اولاسن: ڪالو ڦياڪيه، ايت دنماڪن ڊڦياڪيه مڦالهن دڪون،.

۵

۵ داٽوءَ رازق متسڪن بهوا دالم زمان مردنڪا، فر جواڱن تيدق بوله دسبويڪن سڦرت درمان فنچاڱهن دڦن هان مڦموڪاڪن باڻڦن ڪوڱ - اوتوسن زمان.

اولاسن: ده ڪيتو جنڄي ۲ داٽوءَ ڊولو فون ڪوڱ جو ڪاله اڱڻ!

ڪامي. ڪادڱ ۲ مينيمولڪن سلا بنچيڪن فنچاڱه ڪران اي ڊاڄرڪن. اداله سوان منري ڪماهوان دان مڦندوڱي فولس فنچاڱه بلندا سمتمات.

اندونيسيا ڀڳ مڦوپاي فندون ۲ 80 جو ٽا اورڱ تله دڄاڻ اوله ساتو ڀڳا ڀڳ تيدق سمڱي بيلان 10 جوتا ۲ ڪامي اڪوي ڪران مريڪ چردي فدهاس ايت. تنافي مريڪ

ترساله اڱڱڱ ڪران مڦيڪرني ڀڳا اندونيسيا تيدق مڦوپاي حرة اتوق مرنسته نڱري سندري، سلما دواسغاب دڪولو

اندونيسيا ڀڳ سموڱ مينومن دان ترا لاءوتن فاسيفيڪ دان ايت تله مڦاوا بوڪن ساج منڱاي اتوق مڦوڪت فر مڦورين ڀڳا جوڳ ڪيڪان گفد نڱري بلندا

ستله اندونيسيا، درڱ جوڳ

بولن مرڱ تاهون 1942 دان ۲

سمڱوڱ ساج چانهه ڪر

ڦمرناهن تنترا جفون، ساي ۲

بيراف اورڱ تنترا اندونيسيا

تروسن پر جواڱ مننڱ عڪر

جفون ستله ڦڱاوي تڦڱي ۲

مبونيه ڊيري.

ساي سرت 4 اورڱ جنر

اندونيسيا منوبهڪن تنترا ۲

تيدق مڦوپاي سنجات دان تر

ميرڱ فوة ۲ دان يونيه ۲

جفون ڪران مرفسن سنجات

جنرال سوڊيرمن اداله سون

پر اندونيسيا. ساس ۲

سرت جنرال ۲ سياتون

ناسوتيون دان سوقيو منڱا

ڦرنسته دري فوة ۲

مڦرهنتيڪن تيمڱ مينيمولڪن

جنرال سوڊيرمن تله مڦهالو

ڪلوار دان برڪات: ڊو ڦرنسته

ڦرنسته ايت، اين اورڱ ڊيول

دان بوڪن فرڱ اينترناشيونل

ڪات جنرال سوڊيرمن.

ستله ددڱ بيراف ڪالي

فاتوه گفد ڦرنسته فوة ۲

۵ سمبون ڊموڪ ۲

Pertandingan menari “hula hoop” telah diadakan dalam pertunjukan dan *fun fair* di Sekolah Ingeri Perempuan Temenggong Ibrahim bahagian *primary* pada hari Jumaat yang lalu.

Pertandingan hula hoop itu untuk murid-murid sekolah itu sahaja dan difahamkan inilah kali pertamanya pertunjukan itu dibuat di Batu Pahat.

En. Mohd Khir Johari, Menteri Pelajaran Persekutuan telah melakukan upacara merasmikan pertunjukan dan *fun fair* itu dan hadir juga En. Lokman Musa, seorang Pegawai Kementerian Pelajaran, Ketua Pelajaran Negeri dan Daerah Batu Pahat serta pegawai-pegawai kerajaan tempatan – Utusan Melayu.

Ulasan: Bagaimana nasihat Menteri Pelajaran pula dalam hal ini?

* * *

Perwakilan negeri-negeri kawasan Pasifik yang menghadiri Persidangan Persekutuan Pelancong-pelancong kawasan Pasifik yang diadakan sekarang ini di Singapura, malam tadi telah hairan apabila mereka meminta wiski dan brandi dalam jamuan yang diadakan untuk mereka oleh Datuk Bandar Ong Eng Guan dan ahli-ahli Majlis Bandaraya, mereka dapati teh Cina dan minuman-minuman ringan.

Walau bagaimanapun, perwakilan-perwakilan tersebut dan tetamu khas yang berjumlah kira-kira 300 orang itu akhirnya mengerti bahawa jamuan yang diberi oleh Datuk Bandar kepada perwakilan-perwakilan yang datang ke Singapura, biasanya tidak didapati minuman-minuman keras – Utusan Melayu.

Ulasan: Agaknya kurang air telah hubungan yang didapati oleh sebab minum teh sahaja itu!!

* * *

Puan Saidah menyedangkan bahawa kerajaan Singapura tidak bertindak untuk melarang permainan hula hoop berkembang biak di tanah jajahan ini.

Bagaimanapun, usul pencadang supaya kaum ibu UMNO Singapura menuntut kerajaan mengharamkan permainan itu, kalah juga akhirnya – Berita Harian.

Ulasan: Apa disesal kepada tudung,

Tudung saji terendak bentan,

Apa disesal kepada untung,

Untung nasib menyeksa badan.

* * *

Sebuah usul untuk menuntut kerajaan Singapura mengharamkan permainan hula hoop telah dikalahkan dalam Majlis Mesyuarat Jawatankuasa Pergerakan Kaum Ibu UMNO Singapura semalam.

Bagaimanapun, ahli-ahli jawatankuasa Kaum Ibu UMNO itu seia sekaya¹ dalam pendapat mereka bahawa permainan hula hoop itu “bertentangan dengan peribadi wanita-wanita Melayu dan ketertiban dan adat istiadat bangsa Melayu”.

Usul itu kalah kerana ahli-ahli jawatankuasa itu kurang yakin bahawa satu-satu tuntutan dari Kaum Ibu UMNO Singapura akan mendapat sambutan bukan sahaja dari kaum ibu Melayu tetapi juga dari kaum ibu bangsa-bangsa asing di tanah jajahan ini – Utusan Melayu.

Ulasan: Kalau penyakit, itu dinamakan “penyakit mengalahkan dukun”.

* * *

Dato’ Razak menegaskan bahawa dalam zaman merdeka, perjuangan tidak boleh disembunyikan seperti pada zaman penjajahan dengan hanya mengemukakan bayangan kosong – Utusan Melayu.

Ulasan: Dah gitu janji-janji Dato’ dulu pun kosong jugalah agaknya!

kami. Kadang-kadang menimbulkan semangat bencikan penjajah kerana apa yang diajarkan adalah semuanya menurut kemahuan dan mengandungi polisi penjajah Belanda semata-mata.

Indonesia yang mempunyai penduduk seramai 80 juta orang telah dijajah oleh satu bangsa yang tidak pun sampai bilangan 10 juta. Ini kami akui kerana mereka cerdik pada masa itu. Tetapi mereka tersalah anggap kerana memikirkan yang bangsa Indonesia tidak mempunyai hasrat untuk memerintah negeri sendiri, selama dua setengah abad Kepulauan Indonesia yang sambung-menyambung di antara Lautan Pasifik dan India itu telah membawa bukan saja mutiara untuk mahkota permaisuri bahkan juga kekayaan kepada negeri Belanda.

Setelah Indonesia diserang Jepun bulan *March* tahun 1942 dan dalam seminggu saja jatuh ke tangan pemerintahan tentera Jepun, saya dan beberapa orang tentera Indonesia terus berjuang menentang askar Jepun setelah Pegawai Tinggi Belanda membunuh diri.

Saya serta 4 orang Jeneral Indonesia menubuhkan tentera dan tidak mempunyai senjata dan terpaksa menyerang pusat-pusat dan unit-unit tentera Jepun kerana merampas senjata-senjata.

Jeneral Sudirman adalah seorang besar Indonesia. Semasa beliau serta Jeneral-Jeneral Simatupang Nasution dan Supino mendapat perintah dari pusat supaya memberhentikan tembak-menembak, Jeneral Sudirman telah menghalau mereka keluar dan berkata: “Persetankan perintah itu, ini perang revolusi dan bukan perang *international*.” Kata Jeneral Sudirman.

Setelah didesak beberapa kali saya patuh kepada perintah pusat baru

* Sambungannya di muka 42

¹ Perkataan sebenar ialah seia sekaya.

برچراي ددالمزناك، برتمو ددالمزناك

جكلو تادافه باكي دهاتي

نوربه، بگيتوله نمان سورغ كاديس يغ سدغ كه نمان دانثارا بليا ۲ ددالم كوالا لغفور، تراوتم دانثارا بليا ۲ دسكيليغ كمفوغ هلامن دكمفوغ بهارو؛ كران ميمغ نرعاة بگيتو باكي اتق ۲ كاديس يغ چمرلغ ساكي چي نوربه كيت ايت. نوربه اد ممفوي سديكيه فلاجران تنافي چوكف چندرورغ كغد باج مباح سفت اخبار دان بو كو ۲ چرنا. ادفون مق لوغ بابت سورغ يقدكاسيه لاي دحرماتي اوله قوم فرمغوان دسيو كران بايك اخلاقن سرت فقاسيه دان قبايغ قد حال اداله اي سورغ ايو يغ براد دسوة ۲ اورغ چندا كاي ايتوله ايو نوربه. تباداله حيران كغد كيت سكران نوربه دافه مملي دان مباح اخبار ۲ دان بو كو ۲ يقدكهنديكن بكن مغو فول برسير دغن متوكر سديري سكال سالا بيلاد ۲ ماسن يغ مناسبه باكي كاديس ۲ يغ ممفوي كحرماتن-بوكن كران ملنچوغ دغن روف يغ معمايكن.

فركتان يغ كرس ۲، تنافي نوربه هان منچوب - كالو تيدق انوار بيارله اقتدارا سمعي كوا لالو كماتي.

بواغ مق بواغ سودارا

بوديجارا مق لوغ تله هيلع حتي داوكة دكتان تباد اكن دكاوق فون تباد دابندمكن اوله نوربه يغ منمق لايكي ددنيا اين هان انوار سورغ سهاج. انوار ايت تله مندبنديغ مئان درفد اتق اورغكاي ۲ دان فكاوي ملايو فون - قد سوات هاري مق لوغ بركات ددالم هاتين - درفد چمر نام اكو اتو فون درفد اكن تباد برسومي انكو بيارله اكو براله. كران فيكران اين مق لوغ فون فركي برونديغ دغن سكين اتق منتئون. اخرن فوتيله موافقه مركيت منورة نصيحة منتئون سفت مريو فويس دان مريو كمياتن ايت.

ملك مق لوغ فون ممكئل نوربه لالوبركات كغدان ليهكورغ دمكين بوين - سكارغ اكو پتان كغد اغكو بابت ترفقساله اكو

نسجاي دولق اوله اتقن. مق لوغ مغرتي اتقن كاسيه كغفسورغ بليا سكمفوغ برنام انوار. سكهوه فون انوار ايت درند كتورن يغ بايك لايكي فون مودا بليا، روف فون اد، تنافي تباد برهوت تمباهنول كلاوان تباد سنونه قد فتداغن مق لوغ، كران انوار ايت كغلا باكي فمودا ۲ يغ بركتير اتو بركمبوس دتفه ۲ مالم. ادلاكي سوات صفة يغ سافة دبنچي اوله مق لوغ بابت كونن انوار ايت سورغ فنجودي لايكي فمينوم ارق.

مق لوغ تله برداي اوقاي منداتكن روف ۲ فون دان تله منچوب هندق مراچون فيكران اتقن تنافي تباداله برحاصل. ددالم ايت تباد فول سوات فمينان درفد سورغ فمودا ملايو يغ برجوانن فكاوي ملايو.

مق لوغ برهاف فمينان اين دترما اوله اتقن، تنافي دغن حيران فمينان اين ترنولق چوك دسبك اوله انوار. مق لوغ قد سوات هاري تله منچوب هندق مكوكة اتقن لالو ددانتهكن

مق لوغ ايت ايله سورغ ايو برجاس، تله اد ممفوي منتئون اكي دان فرمغوان، سورغ درفد منتئون سوامي اتقن ايله مريو بس دان سورغ لايكي مريو ميعان. منكل منتئون استري تراوان تله داتغ درفد رومه ۲ دحرماتي اورغ دان اد فون نوربه كيت اين ايله اتقن بوسو. تيف ۲ ايو يغ براد رومق لوغ ايت منتوله سكالې بلي اوله كسنانغ، رومهن لوسيناري اوله منتئون يغ يغ بركتسي ۲ نفس سورغ، سورغ لايكي اتو فون مق لوغ بري دافه برسار ملاواني منتئون دري ساس كساس، اكن منچادي كمالن باكي سورغ زوفان اي تباد برسوغ اكران اتقن نوربه يغ بوسو يغ ليه ۲ دكاسيهين سدغ برسوغ. مق لوغ تله بايق كالي سيار اورغ ۲ بركتان دغن اتقن بيا، اد يغ داتغ دري اورغ ۲ ماسن كاجي دان اد فول درفد ۲ اورغ بفراد يغ سجوده سكونو، تنافي اسكن درسيق

Bercerai Di Dalam Neraka, Bertemu Di Dalam Syurga

Jikalau tak dapat bagi di hati

Noriah, begitulah namanya seorang gadis yang sedang gah namanya di antara belia-belia di dalam Kuala Lumpur, terutama di antara belia-belia di sekeliling kampung halamannya di Kampung Baharu; kerana memang teradat begitu bagi anak-anak gadis yang cemerlang sebagai Cik Noriah kita itu. Noriah ada mempunyai sedikit pelajaran tetapi cukup cenderung kepada baca-membaca seperti akhbar dan buku-buku cerita. Adapun Mak Long iaitu seorang yang dikasihi lagi dihormati oleh kaum perempuan di situ kerana baik akhlaknya seta pengasih dan penyayang padahal adalah ia seorang ibu yang berada disebut-sebut orang janda kaya itulah ibu Noriah. Tidalah hairan kepada kita sekiranya Noriah dapat membeli dan membaca akhbar-akhbar dan buku-buku yang dikehendakinya bahkan mampu pula bersiar dengan motokar sendiri sekali-sekala bila-bila ada masanya yang munasabah bagi gadis-gadis yang mempunyai kehormatan – bukannya kerana melancong dengan rupa yang mengaibkan.

Mak Long itu ialah seorang ibu berjasa, telah ada mempunyai menantu lelaki dan perempuan, seorang daripada menantunya suami anaknya ialah merinyu polis dan seorang lagi merinyu kesihatan. Manakala menantu-menantunya isteri anak-anaknya semuanya telah datang dan duduk rumah-rumah yang dihormati orang dan adapun Cik Noriah kita ini ialah anaknya yang bongsu. Tiap-tiap ibu yang berada seperti Mak Long itu tentulah sekali diuliti oleh kesenangan, rumahnya selalu disinari oleh menantu yang pulang berganti-ganti lepas seorang, seorang lagi ataupun Mak Long sendiri dapat bersiar-siar melawati anak menantunya dari semasa ke semasa, tetapi akan menjadi kemalangan bagi Mak Long rupanya ia tiada bersenang hati kerana anaknya Noriah yang bongsu sekali lebih-lebih dikasihinya sedang runsing. Mak Long telah banyak kali meninjau orang berkenaan dengan anaknya Noriah; ada yang datang dari orang-orang makan gaji dan ada pula daripada XXX¹ orang yang berada yang sejodoh sekuflu, tetapi asakan dirisik

nescaya ditolak oleh anaknya. Mak Long mengerti anaknya kasih kepada seorang belia sekampung bernama Anuar. Sungguhpun Anuar itu daripada keturunan yang baik lagipun muda belia, rupa pun ada, tetapi tiada berharta tambahan pula kelakuannya tiada senonoh pada pandangan Mak Long, kerana Anuar itu kepala bagi pemuda-pemuda yang bergitar atau bergambus di tengah-tengah malam. Ada lagi suatu sifat yang sangat dibenci oleh Mak Long iaitu kononnya Anuar itu seorang penjudi lagi peminum arak.

Mak Long telah berdaya upaya mendatangkan rupa-rupa pesona dan telah mencuba hendak meracun fikiran anaknya tetapi tiadalah berhasil. Di dalam itu tiba pula suatu peminangan daripada seorang pemuda Melayu yang berjawatan pegawai Melayu.

Mak Long berharap peminangan ini diterima oleh anaknya, tetapi dengan hairan peminangan ini tertolak juga disebabkan oleh Anuar. Mak Long pada suatu hari, telah mencuba hendak mengugut anaknya lalu didatangkannya

perkataan yang keras-keras, tetapi Noriah hanya menjawab – kalau tidak Anuar biarlah anak dara sampai ke tua lalu ke mati.

Buang mak buang saudara

Budi bicara Mak Long telah hilang hatta diugut dikatakan tiada akan daku anak pun tiada diendahkan oleh Noriah yang menampak lelaki di dunia ini hanya Anuar seorang sahaja. Anuar itu telah mendinding matanya daripada anak orang-orang kaya dan pegawai Melayu pun – pada suatu hari Mak Long berkata di dalam hatinya – daripada cemar nama aku ataupun daripada akan tiada bersuami anaku biarlah aku beralah. Kerana fikiran ini Mak Long pun pergi berunding dengan sekalian anak menantunya. Akhirnya putuslah muafakat mereka itu menurut nasihat menantu-menantunya seperti merinyu polis dan merinyu kesihatan itu.

Maka Mak Long pun memanggil Noriah lalu berkata kepadanya lebih kurang demikian bunyinya – sekarang aku nyatakan kepada engkau iaitu terpaksalah aku

¹ Teks asal tidak jelas.

براله دان مېترکن اڅکو کهوین
دغن سورغ بښنه لاکي فنجودي
دان کاکي ارق، شرطن هندقله
اڅکو منورنکن تند اناغ اڅکو
دالام ساتو سورة فغاگان یفاکن
دفریوة ددهان لویر. اکو بایر
کفد اڅکو دوا ربیو رغیکه کمدين
اڅکو مفاکو تباد دعوا دعوي لاکي
تنشغ هرت فوساک اڅکو، دغن
دربۀ ایت اڅکو کهوین، سوده
اڅکو کهوین هندقله اڅکو په
درفد رومه اکو. ابغا! افیل
اڅکو سوده لیچین داسو اوله
لاکي اڅکو جاغلله اڅکو فولغ لاکي
کرومه اکو این. اد فون هرت
بهاگین نوریه سیکیمان یغ
دکتهوین تباد کورغ درفد سوله
ربیو رغیکه مک شکل شرط یغ
ترسوة دانس سڅکو هن ساغه
ملوکان هاتین، یوکن سهاج کران
بهاگین اکن هیلغ تنافي اي اکن
تربواغ. سڅکو هقون ایر مات
نوریه برهه بوران تنافي اداله
دتریمان دغن سغهاتي اساکن دافه
باکي دهاتي.

درغسکن بهوا. تباد براف لام
دبلاکغ سورة کنراغن فون دتندا
تاغني اوله نوریه. کمدين ایفون
برکهوین دغن انوار درومه
سموان اتس فربلنجانن سندیري.
دوا تیک هاري سوده کهوین
مک نوریه فون مڅکولوغ تیکر
بنتلن بریفینده درفد رومه ایت
کران منوبیکن شکل شرط یغ دبري
کفدان اوله ایبون. کتیک اکن
برتولق مک نوریه فون منچیم
کاکي ایبون منتا امفون دان منتا
معاف دحل حال ایر منتان
برهه بوران مېساي کاکي ایبون.
مف لوغ اد جوک مناغس تنافي
تیدق لوف برفسن لاکي کفد
نوریه کتان جاغن لوف. چکو
اڅکو سوده تلوغوف کلف جاغن
ایغه هندق مېسچف انق جاغن
رومه این. فبانن ایت دسمبوة
نوریه دغن کتان ان شاءالله! دغن

هاتي یغ هنچور نوریه تورن
دري رومه ایبون تباد دالم
برسالمن؟ دغن سودارا ماران
لاکي تروس کفرهنتین کریتافي
دایر یفکن اوله سوامین انوار.

فادي ربه فقا نکوکر

تاساله لاکي انوار فون کپغ
کران واغ ترسره کدالم تاغن.
تیکه دېلي کسفاورا سمفي
دسفاورا تروس مېوا سواه
یليک ددالم هوتیل دېفکولو
متان ملینچوغ کمرات؟ تمغه
ترماسوق منتون شکل تنتون یغ
اد دسفاورا فد ماس ایت ماکن
برگر فوکاين کرس دان سکندق
هاتي لولس. فندیقن انوار تله
لوف اکن دیرین کران منداقة
دورین روئوه تنافي نوریه اد
چمس میکرکن اف حال چک
دشورکن اوله نوریه سفای
دلنقن واغ ایت کفد تانه یغ
بوله مندانقن حاصل سدیکه
تنافي تیدقله داندھکن اوله
انوار یغ برکات عذاب بلاکغ
فون فصل بلاکغ کیرا.

کیرا دوا بولن دبلاکغ واغ
یغ دتاغن فون سماکین تیروس
منچوره کلوار ستیف هاری.
انوار تله منداقة کاون دمیجا
بلیارد. تري سیتو منیفکله لاکي
هفک سمفي کفد کمفولن چکي،
فاکو دان فیر کیرا؟ اتم بولن
لمان انوار تله مولای مچوق
استرین ملوچوتکن بارغ؟ دبدان.
دغن شوراسترین مریک فینده
مېوا رومه دکمفوغ کیلغ، مولای
مېلي سدیکه فرکاکس دان
کلفکافن دافور دغن مقصود
هندق برتائق سندیري کران
مقورغکن بلنجا، ستیف هاري
نوریه مڅکو سوامین مچوق
سفای اي منچاري فکر جان دان
ستیف هاري فول انوار برجنجي
هندق بکرچ تنافي دري سهازي
کسهازي بارغ دبدان لوچوة
کرج نادافه کران یغ سبرتن

انوار تباد منچاري فکر جان
هان منیفو استرین منتا
هندق برجالن منچاري فکر جان
تنافي ایت بر فرقه دمیجا بلیارد
دغن حال یغ دمکین کیرا
سهاون دبلاکغ نوریه کیرا
فاف. ستیف هاري ترنق
بکرچ کرس سفرت منچاهیه
منکه منریما اوفه اورغ کران
سچوق برس. ددالم ایت سوامي
یغ دهافرن ایت تله برنور
منچادي فمیش دان ترکاوغ
نوریه مراس کنا تراغ. چک
تبداله نوریه ایت سورغ
فرموان یغ برایمان نچاي لمان
سوده اي مېونه ديري کران
مفنگن نصیب.

بواغ مق بواغ سودارا کران
منورنکن ککاسیه؟ تباد بکیر
بالسن. تمپهن فول افغ دسیر
اوله ایبون سموان برجومان
عذاب سفاارا یغ دمکین ایت
تباد بکیتو مرونیفکن نوریه
کران تله دتمغه تنافي فروتی
سماکین هاري سماکین بر ایت
سوڅکو هن لیه؟ مفهمقان هاري
کران اي تباد نمق جان بکیر
کیران اي دافه میلانکن انوار
کلتی. سوامي تبادله بوله دهارد
دان سودارا مارا تباد فول بوله
داوجف لاکي.

فد ساعه یغ بابک تنافي
فاف نوریه تله سلامة ملاهیر
سورغ انق لاکي یغ تباد اوب
سفرت ایون. سقاوتن انوار
برهاتي بر منداقة انق لاکي
تربالیق فول ماسم موکان. کران
فیکران لمس بگیمان منتا
مېلا انق ایت. کتیک برال
ایت نوریه تباد دافه بکچ لاکي
مک تر فولله بکل تفکوشن
دانس تفکوق انوار.

انوار ایت تباد مغو
فکر جان یغ تف کران
فنجاریش تباد تنتو تنافي
رومه سوده تنغو واجب.

beralah dan membenarkan engkau kahwin dengan seorang bangsat lagi penjudi dan kaki arak. Syaratnya hendaklah engkau menurunkan tandatangan engkau di dalam satu surat pengakuan yang akan diperbuat di hadapan *lawyer*. Aku bayar kepada engkau dua ribu ringgit kemudian engkau mengaku tiada dakwa-dakwi lagi tentang harta pusaka engkau, dengan duit itu engkau kahwin, sesudah engkau kahwin hendaklah engkau nyah daripada rumah aku. Ingatlah! Apabila engkau sudah licin disapu oleh laki engkau janganlah engkau pulang lagi ke rumah aku ini. Adapun harta bahagian Noriah sebagaimana yang diketahuinya tiada kurang daripada sepuluh ribu ringgit maka segala syarat yang tersebut di atas sesungguhnya sangat melukakan hatinya, bukan sahaja kerana bahagiannya akan hilang tetapi ia akan terbuang. Sungguhpun air mata Noriah berhamburan tetapi adalah diterimanya dengan senang hati asakan dapat bagi di hati.

Diringkaskan bahawa tiada berapa lama di belakang surat keterangan pun ditandatangani oleh Noriah. Kemudian ia pun berkahwin dengan Anuar di rumah semuanya atas perbelanjaannya sendiri. Dua tiga hari sesudah kahwin maka Noriah pun menggulung tikar bantalnya berpindah daripada rumah itu kerana menunaikan segala syarat yang diberi kepadanya oleh ibunya. Ketika akan bertolak maka Noriah pun mencium kaki ibunya minta ampun dan minta maaf padahal air matanya berhamburan membasahi kaki ibunya. Mak Long ada juga menangis tetapi tidak lupa berpesan lagi kepada Noriah katanya jangan lupa. Jikalau engkau sudah telungkup kelak jangan ingat hendak memijak anak tangga rumah ini. Pesan itu disambut Noriah dengan katanya *in shā-Allāh!* Dengan

hati yang hancur Noriah turun dari rumah ibunya tiada dalam bersalam-salaman dengan saudara-maranya lagi terus ke perhentian kereta api diiringkan oleh suaminya Anuar.

Padi rebah paksa tekukur

Tak salah lagi Anuar pun kenyang kerana wang terserah ke dalam tangannya. Tiket dibeli ke Singapura sampai di Singapura terus menyewa sebuah bilik di dalam hotel di Bangkahulu matanya melencong ke merata-rata tempat termasuk menantunya² segala tontonan yang ada di Singapura pada masa itu makan bergarfu pakaian keras dan sekehendak hati lolos. Pendeknya Anuar telah lupa akan dirinya kerana mendapat durian runtuh tetapi Noriah ada cemas memikirkan apa hal jika disyorkan oleh Noriah supaya diletakkan wang itu kepada tanah yang boleh mendatangkan hasil sedikit tetapi tidaklah diindahkan oleh Anuar yang berkata azab belakang punya pasal belakang kira.

Kira-kira dua bulan di belakang wang yang di tangan pun semakin tirus mencurah keluar setiap hari. Anuar telah mendapat kawan di meja-meja *billiard*. Dari situ meningkat lagi hingga sampai kepada kumpulan ciki, pakau dan pir kira-kira enam bulan lamanya Anuar telah mulai memujuk isterinya melucutkan barang-barang di badan. Dengan syor isterinya mereka pindah menyewa rumah di Kampung Geylang, mulai membeli sedikit perkakas dan kelengkapan dapur dengan maksud hendak bertanak sendiri kerana mengurangkan belanja, setiap hari Noriah memangku suaminya memujuk supaya ia mencari pekerjaan dan setiap hari pula Anuar berjanji hendak bekerja tetapi dari sehari ke sehari barang di badan lucut kerja tak dapat kerana yang sebenarnya

Anuar tiada mencari pekerjaan ia hanya menipu isterinya minta wang hendak berjalan mencari pekerjaan tetapi ianya berperam di meja *billiard*.

Dengan hal yang demikian kira-kira setahun di belakang Noriah pun papa. Setiap hari terpaksa bekerja keras seperti menjahit atau menekat menerima upah orang kerana secupak beras. Di dalam itu suami yang diharapkan itu telah bertukar menjadi pembengis dan terkadang-kadang Noriah merasa kena terajang. Jika tiadalah Noriah itu seorang perempuan yang beriman nescaya lamalah sudah ia membunuh diri kerana mengenangkan nasib.

Buang mak buang saudara kerana menurutkan kekasih tiba-tiba begini balasnya. Tambahkan pula apa yang disebut oleh ibunya semuanya berjumpa. Azab sengsara yang demikian itu tiada begitu merunsingkan Noriah kerana telah ditempah tetapi perutnya yang semakin hari semakin besar itu sesungguhnya lebih-lebih menghampakan hati kerana ia tiada nampak jalan bagaimana kiranya ia dapat menyelamatkan anaknya kelak. Suami tiadalah boleh diharap dan saudara-mara tiada pula boleh diucap lagi.

Pada saat yang baik tetapi tengah papa Noriah telah selamat melahirkan seorang anak lelaki yang tiada ubah seperti ayahnya. Sepatutnya Anuar berhati besar mendapat anak lelaki terbalik pula masam mukanya. Kerana fikirannya lemas bagaimana hendak membela anak itu. Ketika bersalin itu Noriah tiada dapat bekerja lagi maka terpulanglah segala tanggungan rumah di atas tengkuk Anuar.

Anuar itu tiada mempunyai pekerjaan yang tetap kerana isi pencariannya tiada tentu tetapi belanja rumah sudah tentu wajib.

² Perkataan sebenar ialah menonton.

ایفون برکات: بایکله امقا!
اف لاکی شرط امق. شرط اکو،
کات مق لوغ اغکو چرایکن اتق
اکو دان اغکو جافن تمقوه رومه
اکو.

نام چرای تیدق سکالی ۲ مق
بیار فوتس بانق لیهر سای.
کمیدین درفد ایت مرک فون
مولای برکادوه فندیقن سالمن ۲.
ایت تیداله مرک تیدور. فد
کایسوقن هارین انوار کلوار
فول درفدرومهون دغن نیه یغ
بایک سفرت سالمن تنافی همفا
بالیک کیرا ۲۱ فوکل لیم ددافتین
رومهون تله کوسغ، انوار مقربی
استرین تله دافه دفوج اوله
ایسون. انوار براس مالو
دان میسل اکن قریواتن
یقله لالو ایت ایفون فرکی کمسجد
لالو تویه کفداله. دیستوسکالی
لاکی انوار برجنجی اکن میواغ
جودی دان ارق، دوا هاری
دبلاغ انوار منریما سوره درفد
منتوان مفتان استرین دان اتقن
تله سلامت سفی کفدالا لمفور.
کیرا ۲۱ دوا یون دبلاغ انوار
منریما سوره فول مفتان استرین
ساکیه دان دوا تیک هاری کمیدین
انوار منریما سفوجق کاوه مفتان
استرین تله مات. برهمبوران ایز
مات انوار مندغر خبر یغ مدیه
ایت تنافی اف دای ساکو کوسغ
تمغ فولغ تاد.

انوار فرکی کمسجد بردها کفد
توهن موهنکن امفون توهن دان
رحمة توهن کفد استرین سرت
بردها باکی کلماشن اتقن. دیستو
انوار برجنجی فول تیداد اکن
مپتنوه فرموان یقلاین هفک
آخر عمورن.

کارم داتس دارة

فد کایسوقن هارین انوار
مشریم سفوجق سوره کفد مرتوان
میریتاوا اکن قریمان سوره کاوه
ایت انوار منتا امفون سرت منتا

ایت نچای رومه انوار اکن
برلا فرسالمن ۲ ایت. سالمن ۲-
ایت فول انوار انصاف کفد برین
بهکن ایتله مالم یغ فرتام انوار
برجاک دان منجاک اتق استرین
بغیکه دینهار ی تفهمالم کران
استرین دان کران اتق. فد
کایسوقن هارین انوار تله برعزم
اکن منچاری فکر جان یغ تنف
دان جوک اکن میواغ جودی دان
ارق اتق فایده استرین دان
اتقن. کران ای تله چوکف
مندافه ففاجران درفد قریواتن
ملاکوکن فکر جان معصیه ایت
تماهفول تله دکتهوین بهوا
کاون ۲ یغ رامی فد ماس ترتاوا
ایت تیداد سورغفون منجادی
کاون مناغیس.

انوار کلوار درفدرومهون دغن
نیه یغ بایک دان باکی کالی فرتام
انوار میریتاوا استرین هندق
کلوار درفد رومه.

فد هاری ایت فواسله انوار
برجان کسان کماری منچاری
فکر جان تنافی تیداد برحاصل.
کیرا ۲۱ فوکل لیم فتغ ایفون فولغ.
سفی درومه ددافتین مرتوان
مق لوغ مدغ دودق. بیلا مق
سفی؟ کات انوار برتان! اکو سفی
فاکی تادی کران منریما سوره
نوریه مقادوکن خال. اکو سوده
تاهو اکن جادی بکینی بهوا اغکو
تاهی جودی دان تاهی ارق.
سکارغ اتق اکو سوده لیچین اغکو
سافو. اف لاکی هندق اغکو بوا
اکو بوله تولغ. جکالو اغکو مفاکو
تیداد میسیغ اکو، اکو بوله تریم
بالیق اتق اکو دان اکو مفاکو
هندق میلا اتق اغکو. جکالو
اغکو تیدق ماهو اکو تیدق
فردولی. کتیک ایت نوریه باغون
مندافتن سوامین رای موحف
کنا - ایلوقله ککندا تورنکن
جکالو تیدق ننتی کیت سموامی
کلانرا دسینی. مندغر فوجقن
استرین ملکه هانی انوار فون لمبوره

تولینس فد فیکرائن
لاری تنافی. تیداد سفی
کران یغ سیرن ای چوکف
نیه کفد استرین.

انوار بارو مرایس سق. ساکو
یغ استری یغ برکندکن
فد سوات فتغ ای منچوب
تیدق برهوتغ دکدی چینا تنافی
دردافه. کات چینا ایت کفدان
فون کدی تابوله هوتغ.
یه مال!

درفد کدی ایت انوار لاری
مادکن کاون ۲ دکدی
بارد. کران هندق میمنج
بیکه واغ. تنافی اسکن
کران مولوتن هندق میمنج
کران ایت برکات کفدان سوده
انوار هیلغ عقل بچارا
ای تله سدران دیری هیدوف
تایان مستی برپاواکن واغ.
فون بالیک کرومه کیرا ۲ فوکل
یه مالم دغن موک یغ فیلو
س استرین برتان اداکه ای
برس دان سواتق مندغر
کران استرین ایت مک انوار
نوریه دکاکنی استرین سمیل
مناغیس مفتان همفا. کران
فول کالی یغ فرتمان نوریه
س دسبه سوامین بهکن ایتله
کران یغ فرتمان نوریه ملیه
مناغیس کران بلس
کران مک نوریه فون سام مناغیس
کران دال ایت نوریه مقلوارکن
سوق چینچین امس کنا -
تله ککندا کفاجق. ایتله
سوق چینچین باقی درفد
یغ یای باوا تورن دری
امق دهولو، سقاج سای
بریکن اتق فرکونان یغ
ایم این.

جکالو تیدق کراه چینچین

Juga terlintas pada fikirannya hendak lari tetapi tiada sampai hati kerana yang sebenarnya ia cukup kasih kepada isterinya.

Anuar baru merasa sesak. Saku kosong isteri yang berkehendakkan belanja. Pada suatu petang ia mencuba hendak berhutang di kedai Cina tetapi tiada dapat. Kata Cina itu kepadanya Gua punya kedai tak boleh hutang. *Tauke mala!*

Daripada kedai itu Anuar lari mendapatkan kawan-kawannya di kedai *billiard*. Kerana hendak meminjam sedikit wang. Tetapi asakan dibukanya mulutnya hendak meminjam kawan itu berkata kepadanya sudah kalah. Anuar hilang akal bicara tetapi telah sedar akan diri hidup di dunia ini mesti bernyawaan wang. Ia pun balik ke rumah kira-kira pukul tujuh malam dengan muka yang pilu lantas isterinya bertanya adakah ia membeli beras dan susu anak? Mendengar pertanyaan isterinya itu maka Anuar pun rebah di kaki isterinya sambil menangis mengatakan hampa. Kerana itulah kali yang pertamanya Noriah merasa disembah suaminya bahkan inilah kali yang pertamanya Noriah melihat suaminya menangis kerana belas kepadanya maka Noriah pun sama menangis pula di dalam itu Noriah mengeluarkan sebarang cincin emas katanya – Pergilah kekanda ke pajak. Inilah sebarang cincin baki daripada barang-barang yang saya bawa turun dari rumah emak dahulu, sengaja saya sembunyikan untuk perganaan yang macam ini.

Jikalau tidak kerana cincin

itu nescaya rumah Anuar akan berlapar semalam-malaman itu. Semalam-malaman itu pula Anuar insaf kepada dirinya bahkan itulah malam yang pertama Anuar berjaga dan menjaga anak isterinya bangkit dinihari tengah malam kerana isterinya dan kerana anak. Pada keesokan harinya Anuar telah berazam akan mencari pekerjaan yang tetap dan juga akan membuang judi dan arak untuk faedah isterinya dan anaknya. Kerana ia telah cukup mendapat pengajaran daripada perbuatannya melakukan pekerjaan maksiat itu tambahan pula telah diketahuinya bahawa kawan-kawan yang ramai pada masa tertawa itu tiada seorang pun menjadi kawan menangis.

Anuar keluar daripada rumahnya dengan niat yang baik dan bagi kali pertama Anuar memberitahu isterinya hendak keluar daripada rumah.

Pada hari itu puaslah Anuar berjalan ke sana ke mari mencari pekerjaan tetapi tiada berhasil. Kira-kira pukul lima petang ia pun pulang. Sampai di rumah didapatinya mertuanya Mak Long sedang duduk. Bila Mak sampai? Kata Anuar bertanya! Aku sampai pagi tadi kerana menerima surat Noriah mengadukan halnya. Aku sudah tahu akan jadi begini bahawa engkau tahi judi dan tahi arak. Sekarang anak aku sudah licin engkau sapu. Apa lagi hendak engkau buat aku boleh tolong. Jikalau engkau mengaku tiada membising aku, aku boleh terima balik anak aku dan aku mengaku hendak membela anak engkau. Jikalau engkau tidak mahu aku tidak peduli. Ketika itu Noriah bangun mendapatkan suaminya seraya memujuk katanya – eloklah kekanda turutan jikalau tidak nanti kita semua mati kelaparan di sini. Mendengar pujukan isterinya maka hati Anuar pun lembut

ia pun berkata: Baiklah emak!

Apa lagi syarat emak. Syarat aku, kata Mak Long engkau ceraikan anak aku dan engkau jangan tempuh rumah aku.

Nama cerai tidak sekali-kali Mak biar putus batang leher saya. Kemudian daripada itu mereka pun mulai bergaduh pendeknya semalam-malaman itu tiadalah mereka tidur. Pada keesokan harinya Anuar keluar pula daripada rumahnya dengan niat yang baik seperti semalam tetapi hampa balik kira-kira pukul lima didapatinya rumahnya telah kosong. Anuar mengerti isterinya telah dapat dipujuk oleh ibunya. Anuar berasa malu dan menyesal akan perbuatannya yang telah lalu itu ia pun pergi ke masjid lalu taubat kepada Allah...di situ sekali lagi Anuar berjanji akan membuang judi dan arak, dua hari di belakang Anuar menerima surat daripada mentuanya mengatakan isterinya dan anaknya telah selamat sampai ke Kuala Lumpur. Kira-kira dua bulan di belakang Anuar menerima surat pula mengatakan isterinya sakit dan dua tiga hari kemudian Anuar menerima sepucuk kawat mengatakan isterinya telah mati. Berhamburan air mata Anuar mendengar khabar yang sedih itu tetapi apa daya saku kosong tambah pulang tak ada.

Anuar pergi ke masjid berdoa kepada Tuhan mohonkan ampun Tuhan dan rahmat Tuhan kepada isterinya serta berdoa bagi keselamatan anaknya. Di situ Anuar berjanji pula tiada akan menyentuh perempuan yang lain hingga akhir umurnya.

Karam di atas darat

Pada keesokan harinya Anuar mengirim sepucuk surat kepada mertuanya memberitahu akan penerimaan surat kawat itu Anuar minta ampun serta minta

تله اد یغ جینق کفدان دان دوا
تیگ اورغ مدغ سوك مندغر کابر
توهن. جکالو اکو منداف هرت
دردف توبا این واجبله اتس اکو
بلسجا اتس فلاجران اسلام اتوق
فایده فد ساي این کات انوار
ددالم هاتین.

برسگوه ۲! بیت تفک جاي

انوار کلاور کسيفافورامنچاري
کودغ یغ سقوف مبلې توبا، اي
بالیک کهوتن مبري رونديغن
یقتله ماسق. دغن تدیر مک
توبا هوتن بیت دافه دکلوارکن
برفیکول ۲ کسيفافورادان دردف
واغ بیت انوارمبلې تمباکو روکوء
دان سکل متبندایغ دسوکای اوله
ساي سفای نمیکه هاتي مریکیت،
ستاهون لمان انوار مقلوارکن

توبا دغن کبیران لیسین کراجان
یوکن سهاج واغ انوار تله اد
سغوله ریبوددالم ییغک دسيفافورا
تتافي سبواه سوروا اسلام تله
تردیری قول ددالم هوتن. انوار
تله منریما بايق سورة ۲ کفوجین
دردف اورغسر ۲ دان جوک دردف
انق راج ۲ کران خدمتن مقاسلامکن
ساي. اخبار ۲ ملایو فون اد
مپیارکن فرخیران بیت دغن
فتوه تتافي سیافکه انوار بیت
دان دمان اصلن تباداله دکتهوي
اورغ. ددالم بیت انوار ترايفه
انقن دکمغو غیهاروکوالالمفورادان

کیرا ۲ فوکل بقوله مالم دانقله
اي کرومه مق لوغ. فد ماس
بیت مق لوغ تله تریدور دان تله
ترکجوة مندغر فینتو دکنوق
اورغ. مق لوغ باغون ممبوك
فینتو الفکه ترکجوتن ملیه انوار
یقتله غایب بیت تردیری دسریمی
رومهن مق لوغ تباد متکور تتافي
انوار ممکغ دان منچبوم تاغنن.
معافکن ساي مق! ساي دانغ هندق
مندغ موك اتق ساي جک اد اذین
امق. انواري تیدور — جواب
مق لوغ.

تنجوقنقله کفد ساي سینتر

کریضان مرتوان. انوار مفاکوساله
دان مفاکوسکل فربواتن بیت
میمغ دري فربواتن معصیه. اد
قول دکتاکتن یغ ای کاسیه کفد
نوریه هفکگ کماتی دان ای تباد
اکن مپشوه فرمقوان یقلاین لای.
اختر ای منشا کفد مرتوان
سفای دنماکن انقن بیت دغن نام
انواري سفای انق بیت ممغمل
نام دردف ایبه دان ایبو اکن جادی
کنانغن کفدان.

ادفون فرخیران ساکیه دان
ماتی نوریه بیت هان بواتن ۲
سهاج کران بیت حیلہ مق لوغ
سفای ترچرای انقن دردف انوار
کران بیت سورة بیت دیاج برسام ۲
مک ترساختله سوك هاتي مق لوغ
مندغرکن انوار تله ترتیغو.

ادفون اکن انوار یغ تیغکل
دسيفافورا بیت تباد فول برسغ
هاتي. فکرجان! تادافه استرین
اماتی انق فون هیلغ. انوار
برچینا ۲ هندق منچاوهکن دیرین
دردف دنداغن اورغ. ایفون
برافکة منوجو نکري فغغ لالو
ماسوق کدالم هوتن ددابه جلی
کران هندق منچادی ساي سفای
هیلغ نام دان سبون دیرین
کیتولن دسیتو بايق ساي مک
دسیتوله انوار مپامر. اد کیرا ۲
تیگ امغه بولن لمان دغن تیبأ
انوار برجومفا ریمبوتوبا سوجان
مات مندغ تربیار دان تربواغ
فد حال انوار ایفه توبا بیت
سوات فرنیگان یفسبر دسيفافورا.
فد ماس ددالم هوتن بیت انوار
اد منچوب هندق مپیارکن
فلاجران اسلام. کران بیت انوار
تله موجق ساي ۲ بیت مندغر
چرینا ۲ نبی یغتردهولوتراوتمان
دمقصودکن سفای ساي بیت
مندغر توحید. تتافي واجب
دجاک مقصود یغ سبتر بیت تباد
کتارا.

سکارغ انوار تله برجومفا
ریمبا توبا دان ساي ۲ لیار بیت

جاغنه مق تاکوة سوده
تیهوق کلک ساي اکن فرکی
فرکتان بیت ددغر اوله
ددالم بلیک تتافي ای تباد
میمغوق کران تاکوتکن امق
مق لوغ ماسوق کدالم
یودق انواري بیت تتکل اتق
مناتف موك انقن، مک مق
مناتف موك منتنون. تربیکار
مق. کات انوار سوده ملیه
انقن. باواله بالیک کدالم
کونچیله فینتو امق، ساي
برایدر دري سینی. توبل
بریتو ساي تنتغمان قبورنور
ساي هندق زیاره کفدان.

مق لوغ یغ سفانوی
مندغر انوار اکن په دغن
بیت تله ترکون ملوختن انوار
بیت براویه روفان برچیه دان
داهین هیتن کس سجود.
لوغ خیران مپکرکن مفافکر
سورغ تاهیراف دان تاهي جوی
برایوه بگیتو. مق لوغ
انوار دودق سینتر کران مقار
سوك هندق تاهوکن حال.

هاتي مق لوغ تله تر تار
ملیه فراویاهن انوار تتافي انوار
اغکن سیفکه. کات مق لوغ
انوار جکواگو بترل هندق
کقبور توره سیلاله دانغ
ایسوق بوله اکو تنجوقن قبورن
انوار مفاکو هندق دانغ
اندور دري سیتو.

فد ماس انوار برکات ۲ بیت
توریه ادمقینتی دسبالیک دندین
قندیقن نمقله کفدان روف
صفه سوامین.

اد غور برجمفا لای

مق لوغ تله برفاکه دغن
نوریه، مق لوغ اکن مپساول
انوار کقبور ایکوه جال مپس
مپبرغ سوي کلغ تتافي نور
اکن فرکی کقبور دغن سن
ایکوه جالان امفغ رود. با
دنجی، فد کایسوک هار
انوار دانغ سمناارا مقار
برجالن دغن انوار ایکوه

keredaan mertuanya. Anuar mengaku salah dan mengaku segala perbuatannya itu memang dari perbuatan maksiat. Ada pula dikatakannya yang ia kasih kepada Noriah hingga ke mati dan ia tiada akan menyentuh perempuan yang lain lagi.

Akhirnya ia minta kepada mertuanya supaya dinamakan anaknya itu dengan nama Anuari supaya anak itu mengambil nama dari ayah dan ibunya akan jadi kenang-kenangan kepadanya.

Adapun perkhhabaran sakit dan mati Noriah itu hanya buat-buatan sahaja kerana ia itu helah Mak Long supaya terceraikan anaknya daripada Anuar kerana itu surat itu dibaca bersama-sama maka tersangatlah suka hati Mak Long mendengarkan Anuar telah tertipu.

Adapun akan Anuar yang tinggal di Singapura itu tiada pula bersenang hati. Pekerjaan tak dapat isterinya mati anak pun hilang. Anuar bercita-cita hendak menjauhkan dirinya daripada pandangan orang. Ia pun berangkat menuju negeri Pahang lalu masuk ke dalam hutan di daerah Jeli kerana hendak menjadi sakai supaya hilang nama dan sebutan dirinya kebetulan di situ banyak sakai maka di situlah Anuar menyamar. Ada kira-kira tiga empat bulan lamanya dengan tiba-tiba Anuar berjumpa rimba tuba saujana mata memandang terbiar dan terbuang padahal Anuar ingat tuba itu suatu perniagaan yang besar di Singapura. Pada masa di dalam hutan itu Anuar ada mencuba hendak menyiarkan pelajaran Islam. Kerana itu Anuar telah memujuk sakai-sakai itu mendengar cerita-cerita Nabi yang terdahulu terutamanya dimaksudkan supaya sakai itu mendengar tauhid. Tetapi wajib dijaga maksud yang sebenar itu tiada ketara.

Sekarang Anuar telah berjumpa rimba tuba dan sakai-sakai liar itu

telah ada yang jinak kepadanya dan dua tiga orang sedang suka mendengar khabar Tuhan. Jikalau aku mendapat harta daripada tuba ini wajiblah atas aku belanja atas pelajaran Islam untuk faedah pada sakai ini kata Anuar di dalam hatinya.

Bersungguh-sungguh itu tangga jaya

Anuar keluar ke Singapura mencari gudang yang sanggup membeli tuba, ia balik ke hutan memberi rundingan yang telah masak. Dengan tadbir maka tuba hutan itu dapat dikeluarkan berpikul-pikul ke Singapura dan daripada wang itu Anuar membeli tembakau rokok dan segala mata benda yang disukai oleh sakai supaya memikat hati mereka itu.

Setahun lamanya Anuar mengeluarkan tuba dengan kebenaran lesen kerajaan bukan sahaja wang Anuar telah ada sepuluh ribu di dalam bank di Singapura tetapi sebuah surau Islam telah terdiri pula di dalam hutan. Anuar telah menerima banyak surat-surat kepujian daripada orang-orang besar dan juga daripada anak raja-raja kerana khidmatnya mengislamkan sakai. Akhbar-akhbar Melayu pun ada menyiarkan perkhhabaran itu dengan penuh tetapi siapakah Anuar itu dan di mana asalnya tiadalah diketahui orang. Di dalam itu Anuar teringat anaknya di Kampung Baharu Kuala Lumpur dan kira-kira pukul sepuluh malam datanglah ia ke rumah Mak Long. Pada masa itu Mak Long telah tertidur dan telah terkejut mendengar pintu diketuk orang – Mak Long bangun membuka pintu alangkah terkejutnya melihat Anuar yang telah ghaib itu terdiri di serambi rumahnya Mak Long tiada mengur tetapi Anuar memegang dan mencium tangannya. Maafkan saya Mak! Saya datang hendak memandang muka anak saya jika ada izin Emak. Anuari tidur – jawab Mak Long.

Tunjukkanlah kepada saya sebentar

jangnalah Mak takut sudah saya tengok kelak saya akan pergi. Perkataannya itu didengar oleh Noriah di dalam bilik tetapi ia tiada berani menyampuk kerana takutkan emaknya.

Mak Long masuk ke dalam membawa budak Anuari itu tat kala Anuar menatap muka anaknya, maka Mak Long menatap muka menantunya. Terima kasih Mak – kata Anuar sesudah melihat anaknya. Bawalah balik ke dalam dan kuncilah pintu Emak, saya akan beredar dari sini – tolonglah beritau saya tentang mana kubur Noriah saya hendak ziarah kepadanya.

Mak Long yang sepatutnya suka mendengar Anuar akan nyah dengan segera itu telah terpegun melihatkan Anuar itu berubah rupanya bercahaya dan dahinya hitam kesan sujud. Mak Long hairan memikirkan mengapa kiranya seorang tahi arak dan tahi judi berubah begitu. Mak Long mempelawa Anuar duduk sebentar kerana Mak Long suka hendak tahukan halnya.

Hati Mak Long telah tertarik melihat perubahan Anuar tetapi Anuar enggan singgah. Kata Mak Long kepada Anuar jikalau engkau betul hendak ziarah ke kubur Noriah silalah datang pagi esok boleh aku tunjukkan kuburnya. Anuar mengaku hendak datang seraya undur dari situ.

Pada masa Anuar berkata-kata itu Noriah ada mengintai di sebalik dinding. Pendeknya nampaklah kepadanya rupa dan sifat suaminya.

Ada umur berjumpa lagi

Mak Long telah berpakat dengan anaknya Noriah, Mak Long akan membawa anak Anuar ke kubur ikut jalan XXX³ menyeberang Sungai Klang tetapi Noriah akan pergi ke kubur dengan motokar ikut jalan Ampang Road. Bagai dijanji, pada keesokan hari Anuar datang sementara Mak Long berjalan dengan Anuar ikut XXX

³ Teks asal tidak jelas.

انوار بدغ سمبھڻ سنه ايت اي
مندڻ مرتوان پرمهون ۲
چاڪف دڻ سورغ لائي بوبڻ
تياد فول اوڀڻ درفد سوارا
نوريه. سمبھڻ سنه انوار ايت
بارغڪالي تله بطل ڪران هاتڻ
فجهه درفد نيه ڪران مندڻ ڪرڻ
سواران بڻ لبه مردو درفد بولوه
فريندو ڪندان. سمبھڻ سنه بڻ
دوا رکعه ايت تله منجادي تيڪ
رکعه. بلوم سلام لائي انوار
روفان لوف اڪن سمبھڻ!
فرمفوان ايت سڃاڻ داغ ڪھڊاڻ
انوار دڻ ڪٿاڻ ددالم رومه
سهاڃ، افيل دامت ۲ اوله انوار
بتاله استرڻ تله ترسيوم مندڻ.
ڪنيڪ ايت سلام انوار باڻي
سمبھڻ سنه ايت تله برتوڪر
منجادي فڪرڃان منرڪ دان
مندڪف استرڻ - سته دليهه
اوله مق لوغ حال بڻ دمڪڻ مڪ
مق لوغ. فون ماسوق ڪدالم.
انوار ايت - تا اوسله ڪيت
چريڪان اف يفتله برلاو ڪمدين
درفدان ايت مزيڪ تننو سڪائي
تيق لوف برتيان ۲ اڪن حال
مايغ ۲. بفاڪن ڪيت چريڪان
بهوا انوار فد مالم ايت ميرھڪن
سڪل واغ بغاد ددالم تاغڻ ڪفد
استرڻ سمبل برشعر دمڪڻ:
واهي جيو اڪو مارڻو مڱو
مارڻو مڱو بواغ تفكو
توان ڪوسفك سودهامي
ڪران تدبير ايو بڻ سقتي
خبڻ بڻ سديه مروسق هاتي
تتافي فقاجران بر بواغ بقتي
ڪران ايت اڻ ترسدر
ڪدالم هوتن اڻ برابدر
ڪفد توھن لالو برسدر
متناڪن نام هيلغ ترھيندر
ددالم هوتن مزافه بهڳيا
دافه هدايه فرتنجوق تيغڳي
ستاھون اڳان بوڪنه روڳي
دڻ فوان برتعد لائي.

تمه

اڻڪوت ۲ فرسام بدغ مڱومفڪن تارين دالم سوان
فرتنجوقن عمل، دسيغافورا

اداله دڻ ڪات لمق ماتيس دان
انوار فون مياسوه تاغڻ لالو ماڪن.
لفس ماڪن، دتاهن دڻن قوا
اوله مق لوغ آخر انوار برهنتي.
سڪنيڪ لمان ونٽ ظھر فون
ماسوق. انوار منتا ايڏن باليڪ
ڪران هندق سمبھڻ. تتافي دڻ
تڪس فول مق لوغ ممجوق انوار.
انوار تله تر فوجوق ايتفون سمبھڻ
دسيو سبائي امام دان
ماموم هان مرتوان مق لوغ
تتافي تڪل سمبھڻ تله سفي
سڪره اد سورغ لائي داغ
متومفغ سمبھڻ سبله ڪاون
داخر رکعه بڻڪامفه امام ميري
سلام دان ماموم بڻ سورغ
بردري مڱمڪن رکعتن.
امام انوار براليه ڪڪان
سدبكيه ڪران سڃاڻ ڏڪر دان
سڃاڻ دعا ايت اي ترندڻ ڪفد
موڪ ماموم بڻ ڪمدين ايت
تياد اوڀڻ سقرت رف استرڻ
نوريه. ددالم هاتڻ ڪاڪ نوريه
لفس ددالم انوار فون سمبھڻ
سنه دان ماموم بولوه لنگوڻ
لالو دودڻ دسيو. دالم ماس

نوريه تارڪ مڱوڪر.
افيل سفي دتانه فوقيوران
لام، امسغ رود ايت، مق لوغ
تنجوق ڪفد سبواه قبور بڻ
بو جوڪ ڪٿاڻ ايتوله قبور
نوريه دڻ تباد دسڳ ۲ انوار ربه
مڱمڪن ديرڻ دسيو قبور
مڱمڪن قبور ڪڪاسيھن. دسيو
اوار مرانف ڪمدين سڃاڻ سورة
ڪفد دان لايڻ ۲ لائي فدحال
بري ڪلاڪان سوان دفرهاتي
له مق لوغ دان جوڪ اوله
نوريه. ايرمات نوريه برهمبوران
بوڪ مق لوغ يقين جوڪ بهوا
نورائت تله توبه. اي مڱوف
بري ماڪن سلمان ڪران دڪتهوين
نوريه ڪاسيه ڪندان دان
سپڻ ڪفد نوريه تيدق قايه
لان لائي ڪلاڪان منريارهي
نوريه ايت چوڪف منجادي
سي.
دڻن سوافه نوريه فولغ
فولو، انوار دباوا اوله مق لوغ
دڻن سفي رومه دفرسلاڪن
مڱمڪن ددالم فون داغڪه اوله
لوغ مفرسلاڪن انوار ايت

Anggota-anggota Persama sedang menyumbangkan tarian dalam suatu pertunjukan amal, di Singapura

dan Noriah naik motorak.

Apabila sampai di tanah perkuburan Islam, Ampang Road itu, Mak Long tunjuk kepada sebuah kubur yang baru juga katanya itulah kubur Noriah, dengan tiada disangka-sangka Anuar rebah menghempaskan dirinya di sisi kubur yang disangkanya kubur kekasihnya. Di situ Anuar meratap kemudian membaca surah al-Kahf dan lain-lain lagi padahal peri kelakuannya semuanya diperhati oleh Mak Long dan juga oleh Noriah. Air mata Noriah berhamburan juga, Mak Long yakin juga bahawa Anuar itu telah taubat. Ia sanggup memberi makan selamanya kerana diketahuinya anaknya Noriah kasih kepadanya dan kasihnya kepada Noriah tidak payah hanya lagi kelakuannya menziarahi kubur Noriah itu cukup menjadi saksi.

Dengan muafakat Noriah pulang dahulu, Anuar dibawa oleh Mak Long ke rumahnya sampai di rumah dipersilakan duduk dan hidangan pun diangkat oleh Mak Long mempersilakannya Anuar itu

adalah dengan kata lemak manis dan

Anuar pun membasuh tangan lalu makan. Lepas makan, ditahan dengan kuat oleh Mak Long akhir Anuar berhenti. Seketika lamanya waktu Zuhur pun masuk. Anuar minta izin balik kerana hendak sembahyang. Tetapi dengan tegas pula Mak Long memujuk Anuar. Anuar telah terpujuk itu pun sembahyang di situ sebagai imam dan makmumnya hanya mertuanya Mak Long tetapi tatkala sembahyang telah sampai sekerat ada seorang lagi datang menumpang sembahyang di sebelah kawannya di akhir rakaat yang keempat imam memberi salam dan makmum yang seorang berdiri menggenapkan rakaatnya.

Imam Anuar beralih ke kanan sedikit kerana membaca zikir dan membaca doa itu ia terpendang kepada muka makmum yang kemudian itu tiada ubahnya seperti rupa isterinya Noriah. Di dalam hatinya kakak Noriah lepas doa Anuar pun sembahyang sunat dan makmum membuka telekung lalu duduk di situ. Dalam masa

Anuar sedang sembahyang sunat itu ia mendengar mertuanya bersahut-sahutan cakap dengan seorang lagi bunyinya tiada pula ubahnya daripada suara Noriah. Sembahyang sunat Anuar itu barangkali batal kerana hatinya pecah daripada niat kerana mendengarkan suaranya yang lebih merdu daripada buluh perindu kepadanya. Sembahyang sunat yang dua rakaat itu telah menjadi tiga rakaat. Belum salam lagi Anuar rupanya lupa akan sembahyang! Perempuan itu sengaja datang ke hadapan Anuar dengan pakaian di dalam rumah sahaja, apabila diamat-amati oleh Anuar nyatalah isterinya telah tersenyum memandangnya. Ketika itu salam Anuar bagi

sembahyang sunat itu telah bertukar menjadi pekerjaan menerkam dan mendakap isterinya – setelah dilihat oleh Mak Long hal yang demikian maka Mak Long pun masuk ke dalam. Anuar itu – tak usahlah kita ceritakan apa yang telah berlaku kemudian daripadanya itu mereka tentu sekali tidak lupa bertanya-tanya akan hal masing-masing. Yang akan kita ceritakan bahawa Anuar pada malam itu menyerahkan segala wang yang ada di dalam tangannya kepada isterinya sambil bersyair demikian: Wahai jiwa aku mariku memangku

Mariku pangu buat tengku

Tuanku sangka sudah mati

Kerana tadbir ibu yang sakti

Khabar yang sedih merusuk hati

Tetapi pengajaran berbuah bakti

Kerana itu abang tersedar

Ke dalam hutan abang beredar

Kepada Tuhan lalu bersandar

Mintakan nama hilang terhindar

Di dalam hutan mendapat bahagia

Dapat hidayah pertunjuk tinggi

Setahun lamanya bukanlah rugi

Dengan puan bertemu lagi.

Tamat

۵۳۶ سمیون دري مولك

جنرال یغ سدغ ساکایه ز
داوسوغ کلوارا دري هوتن
بولن کمدين جنرال سور
فون منیقل دنیا.

رعیة اندونسیا مایه
برجواغ هتک سکارغ.
سکارغ کامی معهادنی
کمکین رعیة فول.
هیدوف اداله رعیة یغ
برجواغ-جنرال جاتیکوس

۵
و سبائی بدن فتن
کاواغن کفدر جان، بیغ
تانه ملایو این اکن
تغوشجواب یغ برة دان
فتنیغ دالم حال احوال اکن
دان کاواغن تتری این.

و تیدق شک لائی،
بیغ نگارا این اکن ترجانی
سجاره تتری این سبائی

دردف فراسیوا یغ ترس
سجق مردیکا. توان کینور
اغکوت لمباک فغاره بیغ
تانه ملایو این تله معهدیک

سواه چیغیر فیرق کران
او فجارا میوک بیغک این.
مندغ هدیه توان ۲ این
بیت اکن ترکشغ کفدر فرات

ساعة بر سجاره دالم
فمر تاهن بیت - یغدر

اگوغ.

بها اوندغ ۲ توبه

مبولیک بدن لاین یوکان

امنو بوا دماس سکارغ

مروکین فرجواغن امنو.

مریک هان گوناکن امنو

کفتین مریک، اوله بیت

اوندغ ۲ توبه دها

سامکالی کران دماس

تیدق جادی برگون امنو

دغن مان بدن سالیغون

سکیران مریک بیت

برسام ۲ فرجواغن امنو

مریک ترویس ماسوق منجا

امنو - یوسف حاج علی

نکاتوره جناک

بایت: هدیغ فرتام برحق
مندافه 5 بواه بوکو،
منکل هدیه کدوا برحق
مندافه 3 بواه بوکو دري
فتریتن کلیکا لیمیتید.

4. جوافن هندقله سمغی
کفد فقلولا فرادوان این
تیدق لیواة دري 28
فیبرواري 1959 دان نام
فنکا یغ منغ سرت
جوافن اکن دیسارکن دالم
ورت جناک کلوارن بولن
افریل، 1959.

5. تیدق اد سوالجواب
برکنان دغن کفوتن بائی
فرادوان این.

6. سوا جوافن دان علامه
توان هندقله دکریم کفد:
تکا موده جناک 9،
فی. او. بوق سن 1743
سیغافورا.

3. دوا هدیه اکن دکلوارکن
فوتغ دسینی

فیبرواري 1959

دباوه این کامی تراکن سواه
کمبر لوکین کلاکر، یغ
دکهندککی فمباج ۲
مقیسی
فتراین دغن تولین یغ سواي
انتوق کمبر ایت دان یغ بوله
مغلیکن هائی افیل میچان.

هدیه یغ بروف بوکو ۲
دري فتریتن و کلیکا، اکن
دکلوارکن کفد فنکا ۲ یغ برجای
مغیکوه کفوتن یغ معتمد دري
فغادیل ۲ یغ تله دتفکن. شرطن -
1. تکا این تربوک کفد سوا

فمباج ورت جناک -
ماسوق منکا تیدق کنا
اف ۲ بایران.

2. جوافن متی دسراکن
دغن بوراغ یغ دسداکن
دسینی - بوراغ یغ لاین
دري یغ دسداکن دسینی
تیدق دتریم.

3. دوا هدیه اکن دکلوارکن

فوتغ دسینی

تکا موده جناک 9

جوافن ساي اباله:

Teka Mudah Jenaka

Di bawah ini kami terakan sebuah gambar lukisan kelakar, yang dikehendaki pembaca-pembaca mengisi penerangan dengan tulisan yang sesuai untuk gambar itu dan yang boleh menggelikan hati apabila membacanya.

Hadiah yang berupa buku-buku dari penerbitan "Geliga" akan dikeluarkan kepada peneka-peneka yang berjaya mengikut keputusan yang muktamad dari pengadil-pengadil yang telah ditetapkan. Syaratnya:—

1. Teka ini terbuka kepada semua pembaca Warta Jenaka — masuk meneka tidak kena apa-apa bayaran.
2. Jawapan mesti disertakan dengan borang yang disediakan di sini — borang yang lain dari yang disediakan di sini tidak diterima.
3. Dua hadiah akan dikeluarkan

Potong di sini.....

Teka Mudah Jenaka 9

Jawapan saya ialah:

.....

.....

¹ Perkataan sebenar ialah hadiah.

iaitu: Had¹ yang pertama berhak mendapat 5 buah buku, manakala hadiah kedua berhak mendapat 3 buah buku dari penerbitan Geliga Limited.

4. Jawapan hendaklah sampai kepada pengelola peraduan ini tidak lewat dari 28 Februari 1959 dan nama-nama peneka yang menang serta jawapannya akan disiarkan dalam Warta Jenaka keluaran bulan April, 1959.

5. Tidak ada soal jawab berkenaan dengan keputusan bagi peraduan ini.

6. Semua jawapan dan alamat tuan hendaklah dikirim kepada: Teka Mudah Jenaka 9, P.O. Box 1743 Singapura.

Februari 1959

Sumbangan dari muka 36 Jeneral yang sedang sakit pun diusung keluar dari hutan, XXX² sebulan kemudian Jeneral Sudirman pun meninggal dunia.

Rakyat Indonesia masih XXX³ berjuang hingga sekarang. Tetapi sekarang kami menghadapi masalah kemiskinan rakyat pula. Rakyat hidup adalah rakyat yang terus berjuang — Jeneral Jatikusuma.

* * *

"Sebagai badan penasihat kewangan kepada kerajaan, Bank XXX⁴ Tanah Melayu ini akan XXX⁵ tanggungjawab yang berat dan peri penting dalam hal ehwal ekonomi dan kewangan negeri ini.

"Tidak syak lagi, XXX⁶ Bank Negara ini akan tercatat sejarah negeri ini sebagai daripada peristiwa-peristiwa yang terbesar XXX⁷ semenjak merdeka. Tuan Gabenor anggota lembaga pengarah Bank Tanah Melayu ini telah menghadihkan sebuah ceper perak kerana mengingati upacara membuka bank ini. Bila memandang hadiah tuan-tuan ini sentiasa beta akan terkenang kepada peristiwa sangat bersejarah dalam pemerintahan beta" — Yang di-Pertuan Agong.

* * *

Bahawa Undang-undang Tubuh UMNO membolehkan badan lain bergabung UMNO buat di masa sekarang merugikan perjuangan UMNO.

Mereka hanya gunakan UMNO XXX⁸ kepentingan mereka, oleh itu XXX⁹ undang-undang tersebut dihalang sama sekali kerana di masa XXX¹⁰ tidak jadi berguna UMNO XXX¹¹ dengan mana-mana badan sekalipun.

Sekiranya mereka benar-benar bersama-sama perjuangan UMNO XXX¹² mereka terus masuk menjadi UMNO — Yusuf Haji Afif.

² Teks asal tidak jelas.

³ Teks asal tidak jelas.

⁴ Teks asal tidak jelas.

⁵ Teks asal tidak jelas.

⁶ Teks asal tidak jelas.

⁷ Teks asal tidak jelas.

⁸ Teks asal tidak jelas.

⁹ Teks asal tidak jelas.

¹⁰ Teks asal tidak jelas.

¹¹ Teks asal tidak jelas.

¹² Teks asal tidak jelas.

Buku Bacaan Mudah

Buku bacaan yang dapat menolong murid2 tahu membaca dan mengeja sa-chara yang sangat mudah dan terator.

BACHAAN MUDAH PERTAMA.

Buku untuk bacaan murid2 darjah rendah.

BACHAAN MUDAH KEDUA.

Bacaan dan latihan bersoal jawab.

BACHAAN MUDAH KETIGA.

Bacaan dan Kamus menerangkan perkataan payah.

BACHAAN MUDAH KEEMPAT.

Bacaan dan latihan membuat karangan.

Buku yang sangat berguna kepada guru2 sekolah, mengandungi chara2 pelajaran yang terator dan di-susun mengikut pengajian.

di-terbitkan oleh:

Geliga, Limited.

16, NASSIM ROAD,

SINGAPORE. 10

Talipun 36478

Buku Bacaan Mudah

Buku bacaan yang dapat menolong murid2

tahu membaca dan mengeja sa-chara yang

sangat mudah dan terator.

BACHAAN MUDAH PERTAMA.

Buku untok bacaan murid2 darjah rendah.

BACHAAN MUDAH KEDUA.

Bachaan dan latehan bersoal jawab.

BACHAAN MUDAH KETIGA.

Bachaan dan Kamus menerangkan perkataan

payah.

BACHAAN MUDAH KEEMPAT.

Bachaan dan latehan membuat karangan.

Buku yang sangat berguna kepada guru2

sekolah, mengandongi chara2 pelajaran yang

terator dan di-susun mengikut pengajian.

di-terbitkan oleh:

Geliga Limited

16, NASSIM ROAD,

SINGAPORE. 10

Talipun 36478

Terkembang-lah jala yang menjadi harapan penyebar-nya di-waktu mendong.

Published by CHIN KAY LAY, Printed by Wing Printers Co.

Terkembang-lah jala yang menjadi harapan penebar-nya di-waktu mendung

Published by GELIGA, LTD. Printed by Weng Printers Co., 3, Norris Road, Singapore.